

BIBLIOTHECA BUDDHICA.

СОБРАНИЕ БУДДІЙСКИХЪ ТЕКСТОВЪ

**ИЗДАВАЕМЫХЪ
ИМПЕРАТОРСКОЮ АКАДЕМІЕЮ НАУКЪ.**

ТОМЪ IX.

MADHYAMAKĀVATĀRA.

ТИБЕТСКИЙ ПЕРЕВОДЪ

Издатель

Луи де-ла-Валле-Пуассанъ.

САНКТПЕТЕРБУРГЪ, 1912.

ТИПОГРАФИЯ ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМІИ НАУКЪ.

Вас. Остр., 9 лп., № 12

Цена 5 Руб. = 12 Mk. 50 Pf.

BIBLIOTHECA BUDDHICA. IX.

MADHYAMAKĀVATĀRA

PAR

CANDRAKĪRTI.

TRADUCTION TIBÉTAINE

PUBLIÉE PAR

Louis de la Vallée Poussin,

CORRESPONDANT DE L'ACADÉMIE ROYALE DE BELGIQUE, PROFESSEUR À L'UNIVERSITÉ
DE GAND

ST.-PÉTERSBOURG, 1912.

IMPRIMERIE DE L'ACADÉMIE IMPÉRIALE DES SCIENCES.

Vass-Ostr, 9e ligne, № 12

Цена 5 Pyб. = 12 Mrk. 50 Pf.

Imprimé par ordre de l'Académie Impériale des Sciences
Decembre, 1912. S. d'Oldenbourg, Secrétaire Perpétuel.

Préface.

I.

Le *Madhyamakāvatāra*, «Introduction à la doctrine de l'entre-deux» ou «Introduction au Traité de l'entre-deux», — car le terme *Madhyamaka* désigne ou le système ou le traité de Nāgārjuna, — est un des ouvrages capitaux de la littérature Mādhyamika. Il constitue le complément indispensable du commentaire que son auteur, Candrakīrti, a consacré au Traité de l'entre-deux (*Madhyamakavṛtti*), commentaire que nous achevons de publier dans la *Bibliotheca Buddhica*.

On y trouvera, outre d'utiles éclaircissements sur la doctrine de Nāgārjuna telle que l'entend Candrakīrti, un exposé des doctrines de diverses écoles, notamment de l'école des *Vijñānavādins*. Comme l'auteur a envisagé l'ensemble de la «théologie», il nous renseigne aussi sur l'essentiel du Grand Véhicule, sur la carrière du *Bodhisattva*.

Il nous a semblé que l'éditeur d'un texte tibétain a le devoir de publier la traduction de l'ouvrage sur lequel il a peiné. Nous ne nous sommes pas dérobé à cette obligation, et nous avons fait paraître dans le *Muséon* (1907, pp. 249—317; 1910, pp. 272—358; 1911, pp. 235—328) une version des 288 premières pages de la présente édition; la fin suivra prochainement. Cette version représente beaucoup de travail; nous espérons que, en dépit de ses nombreuses imperfections, elle ne sera pas sans rendre quelques services aux historiens de la philosophie et de la littérature bouddhiques.

II.

Le volume XXIII du Tandjour contient, outre le Bhāṣya (foll. 264—411) deux traductions du Madhyamakāvatāra.

La première (foll. 226b — 245a de l'édition rouge) est l'oeuvre de Kṛiṣṇapandita et du tibétain Ālajāja (lotsāva Nagthso) dont l'histoire se rattache à celle d'Atiṣa (voir Ārad Chandra Das, p. 731), leur travail fut ensuite quelque peu amendé par le savant indien Tīlakakalaṣa et le lotsāva pa-thsab Sūryakīrti¹⁾.

Cette traduction diffère surtout de la suivante en ce qu'elle est plus concise: elle a des pādas de neuf syllabes et non pas de treize pour rendre la Vasantatīlakā (I, 6, p. 16), et de même dans de nombreuses rencontres.

La deuxième traduction (foll. 245a — 264b) est celle reproduite dans le bhāṣya. Le colophon est semblable à celui du Bhāṣya. version de l'indien Tīlaka[kalaṣa] et du tibétain Sūryakīrti, exécutée d'après l'exemplaire kasmirien, au Kaśmīr, dans la ville Anupama (?), dans le couvent Ratnagupta, sous le règne de Ālajāyadeva (?), leur travail a été ensuite corrigé à Ra-sa (Lhasa), au couvent Ra-mo-che par le savant indien Kanakavarman assisté du même Sūryakīrti: cette révision a été faite au moyen de MSS d'orient et d'occident.

Outre ces documents, que j'ai consultés dans le Tandjour rouge, j'ai eu à ma disposition une petite édition de la traduction de Kanakavarman, beaucoup plus correcte que celle du Tandjour. Je tiens ce petit volume de la libéralité de M. de Stcherbatskoi (Ščerbat'skoj).

---

1) Le colophon, avant de donner ces indications, porte les lignes p. 409, 8—12 de notre édition.

En ce qui concerne le Bhāṣya, je confesse n'avoir tiré parti de l'édition noire — sur laquelle repose l'édition rouge — que grâce au concours de M. Max Walleser: ce laborieux et aimable savant a confronté les épreuves de la majeure partie de ce volume avec les photographies qu'il avait prises du Tandjour de Londres.

Il m'a aussi, à l'occasion, fourni d'utiles leçons et des notes extraites de la *Madhyamakāvatāravṛtti*, vol. XXV du Tandjour.

MM. le Dr. P. Cordier et F. W. Thomas m'ont rendu de grands services.

སྒྲོལ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པ་དབུ་མ་ལ་
འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བརྟགས་སོ།

॥ ༡༡ ॥ དབུ་མ་ལ་འབྲུག་པའི་རང་འགྲེལ་བརྟགས་སོ། །ཀྱ་གར་
སྐད་ཏུ། མ་རྩུ་མ་ཀྲ་པ་ཏྲ་ར་ལྷ་ཕྱི་རྣམ། སྐད་སྐད་ཏུ། དབུ་མ་ལ་
འབྲུག་པའི་བཟད་པ་ [265a] ཞེས་བྱ་པ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྩུ་
ལྷར་པ་ལ་བྱག་འཆེལ་ལོ།

། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འབྲུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལ་ 8
འབྲུག་པ་ཚུམ་པར་འདོད་པས། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་པས་ཀྱང་ཐོག་མར། བཅོམ་ལྷན་འདས་སྟོང་
རྗེ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྩུ་ལྷན་སྲུང་ཚོགས་པ་དང་པོ། སེམས་ཅན་
འཁོར་བའི་བཅོན་རར་བསྐྱམས་པ་སྐྱབས་མེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མ་ལུས་
པ་ཡོངས་སུ་སྒྲོལ་བའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་ལ་བསྟོད་པར་འོས་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་ 10
བའི་ཕྱིར།

། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འཕྲིད་རྣམས་ལྷན་དཔང་སྒྲེལ།

། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་།

། སྟོང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་ཆོད་དང་།

། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྩལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་རྩུ། 9

- ཁེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་སྟེས་སོ། །དེ་
ལ་གོང་ན་མེད་པའི་ཚེས་ཀྱི་དཔང་ཤུག་ཤུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངའ་བས། ཉན་
བྱོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་པས་ཀྱང་དཔང་
ཤུག་དམ་པ་ཤུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉིད་དང་། ཉན་བྱོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
5 དེའི་པགས་མངའ་བསྐྱར་བའི་བྱིར། སངས་རྒྱས་པཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་
ལ་བྱུང་དཔང་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྣམས་ལས་ཉན་བྱོས་ལ་སོགས་པ་དག་སྟེས་པ་
ནི་དེ་དག་ལས་བསྐྱར་བའོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱང་པར་
སྐྱར་པ་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་པ་ལ་
འབྲུག་པའི་བྱིར་ལ། དེ་ཉན་པ་དང་སེམས་པ་དང་བསྟོན་པའི་རིམ་པ་
10 ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་མོས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཉན་བྱོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཏེ་པར་བསྟན་པ་ཉན་པ་ཁོ་[205b]ན་ལས་
དོན་དམ་པ་རྟོགས་པ་ལ་མཁས་སུ་རྟེན་ཀྱང་མཐོང་བའི་སྟེ་བོ་ཁོ་ན་ལ་བྱ་
ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཏེ་པར་
15 བསྟན་པའི་སྐྱུ་པ་བོ་དག་གིས་ལས་རྣམ་པར་སྟོན་པ་ངེས་པའི་འབྲས་ཤུ་
ལྟར་ཆེ་རབས་གཞན་ཏུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་ཤུ་ཡོངས་སུ་སྟོན་
པ་གོང་མ་ཆག་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་ཏུ་འཕགས་པ་ལྟས།
དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་འདྲིར། །བྱ་ངན་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་།
སྟེ་བ་གཞན་ཏུ་འཕད་མེད་པར། །ངེས་པར་ཐོབ་འགྱུར་ལས་བཞེན་ནོ།
20 །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དབྱ་མ་ལས་ཀྱང་།

| རྫོགས་མངས་ཀྱི་རྣམས་མ་ཕྱད་ཞིང་། | ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་ན།

| རང་མངས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ནི། | བརྟེན་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་།

| ཞེས་གསུངས་སོ། | དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་གདམས་དག་གི་འབྲས་ཏུ་བྱོལ་བར་
 ཕྱད་པས་ན་ཉན་ཐོས་དག་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ་འདི་ལས་ཐོད་པ་
 གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྒྲིགས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། | ཡང་ན་ 6
 འབྲས་ཏུ་མཚོག་གམ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་མངས་ཀྱིས་
 གྱི་ལམ་དེ་བཞིན་གསུངས་པ་རྣམས་ལས་ཐོས་ནས་དོན་ཏུ་གཏོང་བ་རྣམས་
 ལ་སྒྲིགས་པར་ཕྱད་པས་ན་ཉན་ཐོས་དག་སྟེ། དམ་པའི་ཚོས་བརྒྱ་དགར་བའི་
 མདོ་ལས།

མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་བྱུང་།

10

| བྱད་ཀྱིས་དམ་པ་ཡང་དག་བསྒྲིག་པར་བཞི།

| བྱད་ཀྱིས་པ་ཡི་སྒྲ་ཡང་རབ་ཏུ་བརྟོན།

| དེ་བས་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་མི་བཟད་འད།

| ཞེས་ངེ་སྒྲ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། | བྱད་ཀྱིས་སེམས་དབའ་རྣམས་ཀྱང་དེ་
 ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྒྲིགས་པར་ཕྱད་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱི་རྗེས་ 15
 རྒྱ་མཐུག་པ་ཙམ་ཡང་མི་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་
 བྱད་ཀྱིས་སེམས་དབའ་རྣམས་ལས་ཐོས་པར་མི་འབྱུང་རོ།

| མངས་ཀྱི་ཕྱི་སྒྲ་འདི་མངས་ཀྱི་ཕྱི་དེ་ཉིད་ཉན་ཐོས་ [266a] རང་
 རང་མངས་ཀྱིས་དང་བྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་མངས་ཀྱིས་
 གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་འབྱུག་སྟེ། དེས་ན་མངས་ཀྱི་སྒྲ་རང་མངས་ 20

- ཁྱེ་དག་བསྟན་དོ། །དེ་དག་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གོང་ཏུ་འཕེལ་
བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་ཏུ་འཕགས་བའི་བྱིར་
དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་
5 བའི་སངས་ཁྱེད་རྣམས་པས་དམན་པའི་བྱིར་ན་འཕྲིང་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་
དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་མ་བསྟན་པར་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་ཞིང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཕྱའི་
བྱིར་རང་ཉིད་སངས་ཁྱེད་པས་རང་སངས་ཁྱེད་སོ། །རི་སྐད་བཤད་པའི་
ཚུལ་གྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་ཁྱེད་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
ཆོས་བསྟན་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཐུབ་དབང་ལས་སྐྱེས་
10 སོ། །ཡང་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་རྣམས་གང་ལས་བཟུང་ཞེ་ན།
སངས་ཁྱེད་ཀྱང་ཁྱེད་སྐྱེས་སྐྱེས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་།
ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་སོ། །གལ་ཏེ་ཐུབ་སྐྱེས་སྐྱེས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས་སྐྱེས་པར་གྱུར་པས་ཁྱེད་པའི་སྐྱེས་
ཞེས་བརྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་བྱིར་རི་ལྟར་སངས་ཁྱེད་པོམ་ལྟན་འདས་
15 རྣམས་ཀྱང་ཁྱེད་སྐྱེས་སྐྱེས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཤེ་ན། འདི་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་
ཀྱང་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་ཐུབ་སྐྱེས་སྐྱེས་དཔའ་རྣམས་སངས་ཁྱེད་པོམ་ལྟན་འདས་
རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཡང་དག་པར་
འདོན་ཏུ་འབྱུག་པ་ལས་སོ། །དེ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་སྐབས་ནི་ཐུབ་སྐྱེས་སྐྱེས་དཔའི་གནས་སྐབས་
20 ཀྱིས་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །ཡང་དག་པར་འདོན་ཏུ་འབྱུག་པ་

དཔའ་རྣམས་ལས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ངོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་རྣམས་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བྱང་ངོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད།

།དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་ན་རིགས་པ་དང་ལྷང་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
5 པ་རྣམས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལས་ལུངས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
བསྐྱབས་པ་[267 a]ཡིན་ནོ། །ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཅིའི་རྒྱ་
ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།

སྟོང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་དང་།

།བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྐས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ།

- 10 །ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། །དེ་ལ་སྟོང་རྗེ་ནི་བཙེ་བ་སྟེ། འདི་ཉིད་ཏུ་འཕྱར་
བར་འཇུར་བའི་རྣམ་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོ་ཅན་ནོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་
སྟོང་ནི། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་གཉིས་དང་བལ་
བའི་ཤེས་རབ་པོ། །བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱན་བཟོ་བའི་
མདོ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་ཆོས་ཐམས་
15 ཅད་ཁོང་ཏུ་རྒྱད་པར་བཞུགས། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་
མཉམ་བཤོ། །སྟོང་ཏུ་བྱང་བ་མི་གནས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་བར་
བཞུགས་པ་ཅམ་དང་། ཤེས་པ་པོས་སྟོང་བའི་བྱིར་ཡོངས་སུ་ཤེས་བར་བཞུ་
བ་ཅམ་ཏུ་བས་ན་ཆོས་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་འདི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་
ཏུ་རྒྱད་པར་བྱོལ་སྟམ་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སེམས་གང་སྟེ་བ་
20 འདི་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བཞུགས། །སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ལ་ཐད་པ་དང་པདེ་པའི་སེམས་དང་། སྤྱི་ན་མེད་པའི་སེམས་
 དང་། རྩམས་པས་མཉེན་པའི་སེམས་དང་། སྤྱི་རྒྱུ་མི་ལྷོག་པའི་སེམས་
 དང་། དགའ་པས་འཕྲོད་པ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། བཤད་སྟུངས་ཀྱིས་
 རི་མ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། སྤྱི་དུ་ཉིན་ཀྱིས་མི་འཕྱུར་པའི་སེམས་
 དང་། མཆོད་མ་མ་མཆིས་པས་སྒྲིབ་པ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། སྤྱི་ན་
 བ་མ་མཆིས་པས་མི་གཏན་པའི་སེམས་ཞེས་རྒྱུད་པསྟན་པ་པའི་ནོ།
 །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱ་ནི་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 མེད་པའི་ཤེས་རམ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ཚོས་གསུམ་པོ་
 འདི་དག་ཡིན་ནོ། །རི་སྒྲུང་དུ་རིན་པོ་ཆའི་ཐོབ་པ་ལས།

དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས།

10

།རི་དབང་རྒྱལ་བོ་ལྟར་བརྟན་དང་། [267 b]

།ཕྱོགས་མཐམས་གཏུགས་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་

།གཉིས་ལ་མི་བརྟན་ཡེ་ཤེས་ལགས།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་

གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་

བསྟན་པར་འདོད་པས།

གང་ཕྱིར་བཅེ་ཉིན་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཤོག་ལུག་ཚོགས་འདིའི།

།ས་ཐོན་དང་ནི་སྤྱི་ལ་ལ་རྒྱ་འབྲུག་རིང་དུ།

།འོངས་སྤྱི་དགས་ལ་སྤྱི་བ་ལྟ་བུར་འདོད་ལུང་བ།

།དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་ཐོག་མར་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་བར་བཞུ། 2

20

- |འཛིན་སྒྲིལ་སོ། |འཛིན་ལྟར་བྱི་རྩལ་གྱི་འབྲུ་ལ་སྒྲིལ་བ་ལྟར་སྒྲིལ་ཆོག་ས་
བ་ལ། ཐོག་མ་དང་པར་དང་ཐ་མ་རྣམས་སྒྲིལ་སྒྲིལ་བོད་དང་རྒྱ་དང་སྒྲིལ་བ་
རྣམས་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་བས་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཉིད་ཡིན་བ་དེ་བཞིན་དུ།
སྒྲིང་རྩེ་ཁོ་ན་དུས་གསུམ་པར་དུ་ཡང་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ཆོག་ས་
6 བ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཉིད་དུ་སྒྲིལ་བ་ཡིན་ནོ། |འདི་ལྟར་སྒྲིང་རྩེ་ཅན་
ནི་གཞན་གྱི་སྒྲིལ་བསྒྲིལ་གྱིས་སྒྲིལ་བསྒྲིལ་བ་ཉིད་གྱིས་སེམས་ཅན་སྒྲིལ་
བསྒྲིལ་བར་གྱུར་བ་མ་ལུས་ཡོངས་སྒྲིལ་བསྒྲིལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར། གདོན་མི་
ཟ་བར་བདག་གིས་འཛིན་རྩེ་འདི་མཐའ་དག་སྒྲིལ་བསྒྲིལ་ནས་བདོན་ཏེ་
སངས་རྒྱུ་ཉིད་ལ་དེས་བར་གྱུར་བར་བུའོ་རྣམ་དུ་དེས་བར་སེམས་བསྒྲིང་
10 བར་བྱེད་དོ། |དམ་པཅའ་བ་འདི་ཡང་གཉིས་སྒྲིལ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིངས་
པས་སྒྲིལ་བར་མི་རྣམས་པས་གཉིས་སྒྲིལ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དེས་བ་
ཁོ་ནར་འབྲུག་སྒྲིལ། དེའི་བྱིར་སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོད་
ནི་སྒྲིང་རྩེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། |འཛིན་རྒྱ་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་བྲེང་བ་ལས།
ཐོག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་ལས། |སྒྲིང་རྩེ་སྒྲིལ་བའདྲ་སྒྲིང་བ་ཀྱན།
15 |ཡེ་ཤེས་དེ་མ་མེད་བཤད་བ། |སེམས་ཡོངས་སྒྲིལ་ཞིག་དེ་ལ་སྒྲིང་།
|ཅེས་གསུངས་སོ། |བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྒྲིང་དུ་རྩིན་ཡང་། གལ་ཏེ་
དུས་བྱིས་སྒྲིང་རྩེའི་རྒྱས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྒྱས་པར་མ་གྱུར་ན། འབྲས་
བུའི་ཆོག་ས་ཡངས་བ་མ་བསྐྱུགས་[268 a]པ་འདི་དེས་བར་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སྒྲིལ་བྱ་བ་དན་ལས་འདས་པས་བྱ་བ་དན་ལས་འདྲའ་བར་
20 འབྱུར་རོ། |འབྲས་བུ་མཐའ་ཡས་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་དུ་རྩིན་ཡང་གལ་

ཉེ་ཉིད་རྩི་ཡོངས་ཐུ་སྒྲིག་པ་དང་ཐུག་པ་ལྟར་ན་ནི་ལོ་རྒྱུ་རིང་པོར་
 ཉེ་པར་ཡོངས་སྒྲིག་པར་མི་འགྱུར་ལ། འཕགས་པའི་འཕགས་པའི་ཚོགས་
 ཆེན་པོ་རིམ་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུར་བ་རྣམ་པར་མ་ཆད་པ། ཡུན་
 རིང་པོར་མངོན་པར་འཕེལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་དཔེ་གསལ་པའི་
 བྱ་ཐག་ལ་འདྲུག་པའི་སྒྲིག་པར་ཉེ་ཉིད་རྩི་ཡོངས་ཀྱི་དོ་བའི་ཁྱད་པར་ 6
 གསལ་པར་བྱས་ཏེ་དེ་ཉིད་ལ་ཐུག་འཆོལ་བ་བརྒྱུ་པར་འདོད་པས།

དང་པོར་ད་ཆེས་པདག་ལ་ཆེན་པུར་ཆིང་།

།པདག་གི་ལོ་ཆེས་དངོས་ལ་ཆགས་པསྒྲིག་པ།

།ཐོ་ཐུན་འཕུན་ལྱར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི།

།འགྲོ་ལ་ཉིད་རྩི་ཡོངས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་འདྲུག་ 2

།ཅིས་བྱ་བ་སྒྲིག་སྒྲི། །འདིག་ཉེན་ལོ་ནི་པདག་གིར་མངོན་པར་ཆེན་པའི་
 ཐུ་རྩི་ཉིད་ཏུ་དང་འདྲིན་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་པདག་ཡོད་དོ་སྒྲུབ་
 ཏུ་ཉེ་པར་བརྟགས་ནས་འདི་ཉིད་ཏུ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཆེན་ཆིང་། ལོ་
 ནི་པདག་གི་ལོ་སྒྲུབ་ཏུ་དང་འདྲིན་པའི་ཡུལ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་
 པ་མ་ལུས་པ་ལ་མངོན་པར་ཆེན་པ་ཡིན་ནོ། །པདག་དང་པདག་གིར་ 16
 མངོན་པར་ཆེན་པའི་འདིག་ཉེན་ལོ་ནི་ལས་དང་ཉེན་མོངས་པའི་ཐག་པས་
 ཆེས་དམ་ཏུ་བརྒྱུས་པ། འཕྲུལ་འཁོར་སྒྲིག་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 བསྐྱོད་པ་ལ་རག་ལས་པར་འདྲུག་པ། འཁོར་པའི་ཁོན་པ་ཆེན་པོ་སྒྲིག་
 པའི་ཕྱི་མོ་ནས་མནར་མེད་པ་ལ་ཐུག་པ་ཟེལ་ལ་པར་མེད་པར་འཕུན་པ།
 དང་གི་དང་ཉིད་ཀྱིས་མཐུར་ཏུ་འགྲོ་བར་འདྲུག་པ་འཕད་པས་ཅི་ཆེག་ 20

ལྟར་རྒྱུ་ཡང་བྱ་བ་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་
སྤྱི་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་མ་དང་བྱི་མ་དང་ཡང་
སྤྱི་རིམ་པ་དེས་ཡང་མི་ཤོད་པ། ཉི་མ་ེ་ེ་ཞིང་སྤྱག་པསྤལ་པ་ཉིད་ཤི་སྤྱག་
[268b] པསྤལ་དང་། འབྱུང་བའི་སྤྱག་པསྤལ་ཉིད་དག་གིས་གཅོག་བའི་
5 བྱིར་བོ་ཚུན་ཚུད་མོདི་གནས་སྤྱལ་ལས་མ་འདས་པར་གནས་པ་ཞིག་སྟེ།
གང་གི་བྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་སྤྱག་པསྤལ་གྱིས་སྤྱག་པསྤལ་ཉིད་
གིས་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤྱིང་རྗེས་དཔྱེགས་ནས་པསྤལ་ཡང་སྤྱི་བ་དེའི་བྱིར་
ཆས་སོག་མ་ཁོ་ནར་བཅོམ་ལྟན་འདས་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བྱག་
འཇལ་ཡོ། །འདི་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱི་སྤྱིང་རྗེ་སེམས་ཅན་
10 ལ་དཔྱེགས་བའོ། །ཆོས་ལ་དཔྱེགས་པ་དང་དཔྱེགས་པ་མེད་བའི་སྤྱིང་རྗེ་
ཡང་དཔྱེགས་བའི་སྤྱི་ནས་གསལ་ཡང་བྱ་བའི་བྱིར་།

འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་ཚུ་ཡི་ནད་གི་ཟླ་བ་ལྟར་།

།གཡོ་དང་རང་བཞིན་ཉིད་གིས་སྤྱིང་ཡང་མཐོང་བ་ཡི།

།ཞེས་བྱ་བ་སྤྱི་ཏེ། སྤྱིང་རྗེར་བྱུར་གང་དེ་ལ་འདུན་ཅེས་བྱ་བ་དེ་དང་
15 སྤྱིར་ཡང་བྱའོ། །འདི་ལྟར་ཚུ་ཤིན་ཏུ་དང་བ་ཚུད་ཏེ་བོང་སྤག་པ་མ་
ཡིན་པས་ཆ་ཤས་པསྤལ་སྤལ་ཆུབ་བའི་ནད་ཏུ་ཟླ་བའི་གཟུགས་པརྟན་
སྤྱིང་དཔྱེགས་པ་པརྟན་ཀྱི་ཡུལ་དང་། ལྟན་ཅིག་འདྲིག་པ་དེ་དག་གི་དངོས་
པོ་མངོན་སྤམ་ཏུ་དཔྱེགས་པ་ལྟ་བུར་ཤར་བ་ན། དམ་པ་དག་གིས་གཉིས་
པོ་འདི་རང་གི་བདག་ཉིད་གསལ་ཡང་བྱེད་པ་ལྟར་གནས་པར་མཐོང་སྟེ།
20 འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱིང་ཅིག་ེ་ེ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་

རྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་པའི་ན་རུ་བྱང་ཚུལ་སེམས་དཔའ་སྟིང་མེད་གནས་ཀྱི་
 དཔང་རུ་ཡུར་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་འདིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་པའི་མཚོ།
 མ་རིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བརྟན་ཅིའི་རོ་ཐུལ་རུ་བྱང་པའི་རྒྱ། ཡིན་ཅི་ལོག་
 གི་རྟོག་པ་མཐའ་དག་པའི་མཚན་ཉིད། འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི། མ་རིག་པའི་
 རྒྱ་རྟོན་པོ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཚུལ་པའི་ན་ཡིན་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པའི་རྟོང་གིས་ 5
 རབ་རུ་བརྟེན་པའི་ནང་ན་གནས་པ་རང་གི་ལས་ཀྱི་གཟུགས་པརྟན་ལྟ་བུར་
 མེ་རུན་ན་གནས་པ་ནམས་སྒྲུང་ཅིག་རེ་རེ་ལ་མི་རྟག་པའི་སྐྱུག་པཐུལ་
 ཐོག་རུ་འབབ་པ་དང་། རང་པའི་ན་[269a]ཀྱིས་རྟོང་པར་མཐོང་བ་ན། དེ་
 དག་གི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུག་པཐུལ་འདོམས་པ་ལྟ་བུར་ཡུར་བ། དམ་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་བརྟན་ཅིའི་རོ་ཐུལ་རུ་བྱང་པའི་རྒྱ། ཡིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་ 10
 པ་མཐའ་དག་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད། འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་གཉེན་ཉིད་ཀྱི་རང་
 པའི་ན་རུ་ཡུར་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།
 །དེ་དག་གི་སྟིང་མེ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་
 དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནམས་ལ་རབ་རུ་བརྟན་ནས།
 བྱང་ཚུལ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱི་བྱང་ཚུལ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དཔེ་བ་ནམ་པ་བརྟུ 15
 བརྟེན་པར་འདོད་པས། མེ་བྱང་ཚུལ་ཀྱི་སེམས་དང་པོའི་དཔང་རུ་བྱས་ནས།

རྒྱལ་པའི་སྐྱུག་པོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགྲོ་ས་ནམས།

ནམ་པར་གྲོལ་པར་བྱ་བྱིར་སྟིང་མེད་དཔང་ཡུར་ཅིང་། ུ

ཀྱན་རུ་བཟང་པོའི་རྟོན་པས་རབ་པའི་སྐྱུག་དགའ་བ་ལ།

རབ་རུ་གནས་པ་དེ་ནི་དང་པོ་ཞེས་བྱའོ།

ལ་ནི། རང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་པའོར་དོ། །དེ་ལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་བརྩ་ལ་
སོགས་པ་སྟོན་ལམ་འཕུམ་ཐག་གངས་མེད་པ་ཐག་བརྩ་བོ་གང་དག་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་བོ་བསྟེན་པས་འདེབས་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་ཀྱན་ཏུ་བཟང་བོའི་སྟོན་ལམ་གྱི་ནང་ཏུ་འབྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
སྟོན་ལམ་མ་ལུས་པ་ཏེ་བར་བསྟེན་བར་བྱ་བའི་བྱུང་ཀྱན་ཏུ་བཟང་བོའི་
སྟོན་ལམ་ཁྱད་བར་ཏུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
བར་འཇགས་པ་དང་། འཇགས་བྱའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་དབྱེ་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ས་བརྒྱུད་རྣམ་པར་འཇོག་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཡང་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྩ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་
ཉན་ཐོས་ཤེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་གནས་སྐབས་སྟེས་པ་ནི། 10
འཇགས་བྱ་དང་བོ་ལ་འཇགས་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པར་མི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་
ཏུ། འབྱུང་བར་འབྱུར་བའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དཀོན་
མཆོག་སྟོན་ཀྱི་མདོ་ལས་མོས་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་ཆེན་པོས་སྟོན་པའི་ཆོས་
ཏིང་ཀྱི་ས་དང་བོ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐོག་བར་གནས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བསྟེན་པའི་སའོ། །ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ 15
ལྟ་བུའོ། །མོས་པ་སྟོན་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་གནས་པ་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱ་
འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། འཁོར་ལོས་སྐར་པའི་རྒྱལ་[270a]པོ་ནི་མའི་མདོག་
ལས་ནི་འདས་ལ། ལྟའི་མདོག་ནི་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཏུ་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་འཇོག་རྟེན་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ས་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ལ། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་

དཔའི་ས་ནི་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ཉིད་ལས་རྣམ་པར་བཤད་དོ། །ཡང་
གང་གི་ཆོ་འདི་རབ་བྱ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ས་དང་པོ་ལ་འཇགས་པར་
གྱུར་བ།

དེ་ནས་པ་བྱུང་སྟེ་དེ་ནི་དེ་ཐོབ་གྱུར་པ་ཡིས།

6 །བྱང་ཕྱུལ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའི་སྐྱ་ཉིད་ཀྱིས་པ་བྱུང་དོ། ་

- །སེམས་དེ་ཐོབ་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བའི་ས་ལས་
འདས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱང་ཕྱུལ་སེམས་དཔའི་སྐྱ་ཁོ་ནས་བཞིན་པར་
བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་དེ། དེའི་ཆོ་དེ་འཇགས་
པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཇི་སྟེན་ཏུ་བཅོམ་ལུན་འདས་མ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་
10 པ་བྱུང་བ་ལས། བྱང་ཕྱུལ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་
སེམས་དཔའི་ཚིག་ལྷ་གདགས་དེ། གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་རྟོགས་
ཤིང་ཤེས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤིང་། །མ་བྱུང་བ་དང་ཡང་དག་པར་མ་
བྱུང་བ་དང་ལོག་པ་དང་དེ་དག་ཇི་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་བརྟགས་
པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་རྟོག་པ་དེ་
15 ལྟར་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེའི་བྱིར་བྱང་ཕྱུལ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་
བྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཕྱུལ་ནི་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའོ། །བྱང་ཕྱུལ་ནི་མ་
བསྐྱལས་པའོ། །བྱང་ཕྱུལ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའོ། །རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་
རྣམ་པར་གཞོན་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་བྱང་ཕྱུལ་བརྟེས་པ་མེད་དེ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་བརྟེས་པའི་བྱིར་རོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་དམིགས་པའི་
20 བྱིར་བྱང་ཕྱུལ་ཅིས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཕྱུལ་ཅིས་བྱའོ།

འི་སྒྲུབ་པོར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཀྱི་ཅུལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཏོག་པ།
གང་དག་ཕྱང་ལྷུབ་ཏུ་སེམས་པ་སྒྲིལ་ཅིང་སེམས་འདི་ཕྱང་ལྷུབ་ཏུ་པ་སྒྲིལ་པར་
བྱའོ། །གང་ཏུ་པདག་ཅག་གིས་སེམས་པ་སྒྲིལ་[270b]པར་བྱ་བའི་ཕྱང་ལྷུབ་
དེ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་ཕྱང་ལྷུབ་ཏུ་སྒྲིལ་སེམས་ལྷུ་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ཕྱང་
ལྷུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་མི་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་སྒྲིལ་པར་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། 5
།དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྒྲིལ་བ་ལ་མཐོན་པར་ཞེན། སེམས་ལྷུ་མཐོན་
པར་ཞེན། ཕྱང་ལྷུབ་ཏུ་མཐོན་པར་ཞེན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ཕྱང་ལྷུབ་ནི་མཚན་ཏིང་མེད་པ་སྟེ། མཚན་ཏིང་ཀྱི་རང་པོ་འཕྱོད་
དང་ཐལ་པོ། །གང་གིས་འདི་ལྟར་རྩེས་ལྷུ་རྟོགས་པ་དེ་ནི་ཕྱང་ལྷུབ་ཅེས་བྱའོ།
ཡང་འི་སྒྲུབ་པོར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཀྱི་ཅུལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཏོག་ 10
པ་ཆོས་དེ་རྣམས་རྟོགས་པའི་བྱིར་ཕྱང་ལྷུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །རབ་
ཀྱི་ཅུལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཏོག་པ་གང་ལ་ལ་ཞིག་ཆོས་འདི་མ་ཤེས་ཤིང་རྩེས་
ལྷུ་མ་རྟོགས་པའི་ཏུ་པདག་ཏིང་ཕྱང་ལྷུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱང་ལྷུབ་སེམས་
དཔའོ་སྒྲུབ་ཏུ་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཕྱང་ལྷུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་རིང་བ་ཡིན་
ཞེས་། དེ་ནི་ཕྱང་ལྷུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་རྣམས་ལས་རིང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ 15
པའི་ཏུ་དེ་ནི་ཕྱང་ལྷུབ་སེམས་དཔའི་མིང་གིས་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་
ཀྱི་འདིག་རྟོག་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཀྱི་ཅུལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཏོག་པ་དེའི་
ཆོག་ཅམ་གྱིས་ཕྱང་ལྷུབ་སེམས་དཔའ་འཕྱུར་ན་ནི། དེ་པས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་རྩ་ཕྱང་ལྷུབ་སེམས་དཔའ་འཕྱུར་ན། རབ་ཀྱི་ཅུལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཏོག་
པ་འདི་ནི་དག་གི་ལས་ཅམ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཕྱང་ལྷུབ་སེམས་ 20

དཔའི་སའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་ཏུ་
པམད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་པ་ནི་གནས་སྐབས་དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྒྲ་ཁོ་ནས་པའོད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བད་ཀྱི། གཞན་ཡང་།

འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུའང་སྒྲིམ་པ་སྟེ།

5 འདི་ཡི་ཀྱན་ཏུ་སྒྲུར་བ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྦངས་པར་གྱུར།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་འཆང་ཞིང་།

འཛིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་ཀྱན་[271a]ནས་གཡོ་བར་བྱས་པར་གྱུར་པའང་ཡིན། 6

སོ་སའི་སྒྲེ་བོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐམས་

ཅད་ལས་འདས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ས་ཀྱན་ཏུ་འོད་

10 ཅེས་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ལམ་སྒྲིམ་པའི་བྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་དེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རིགས་སུ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་གང་

ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་བས་འདི་ནི་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་

བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་རྒྱལ་གྱི་ཐིམས་དང་བརྒྱལ་ལྷགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་

ཞེས་བྱ་བ་ཀྱན་ཏུ་སྒྲུར་བ་གསུམ་དང་ཡང་ཐལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲར་མི་སྒྲེ་

15 པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ནི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་བདགས་པ་ལས་

འཛིག་ཆོགས་སུ་ལྟ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་དེ་ལམ་

གཞན་ཏུའང་འགྲོ་བ་སྤྱད་པ་ཞིག་ན་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་པ་ལ་

ལྷགས་བས་དེས་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་དང་། སའི་མི་མཐུན་པའི་

བྱོགས་ཀྱི་སྒྲོན་དང་ཐལ་བས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགའ་བའི་བྱུང་བར་

20 སྒྲིམ་པས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་མང་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

དེ་ནི་དགའ་བ་མཚོག་ཏུ་ལྷུང་བ་སྒེལ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་
 ལྷན་པར་ཏུ་འཕགས་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ས་འདིར་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་
 ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཡང་རྟེན་པར་འབྱུང་རོ། །འདིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་པ་བྱུ་
 པ་ལྟོད་པར་ཡང་བྱས་སོ།

།ས་ནས་སར་གཞོན་ཕྱེད་ཅིང་གོང་མར་རབ་ཏུ་འགྲོ་བར་འབྱུང་།

5

།དེ་ཆོ་འདི་ཡི་ངན་འགྲོའི་ལམ་རྣམས་མཐའ་དག་འགག་པར་འབྱུང་།

།དེ་ཆོ་འདི་ཡི་སྒོ་སྒྲིའི་སྒྱུ་བའི་ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཟད།

།འདི་ནི་འཕགས་བ་པ་བརྒྱུད་པ་དེ་ལྟར་ཏེ་ལྟར་ཏེ་པར་བསྟན། ག

ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པའི་ཆོས་ལ་གོམས་པའི་མིར་
 དང་། ས་གཏིས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞོན་པ་ལ་སྒྲོ་བ་ཆེ་པའི་ཕྱིར་ས་ནས་ 10
 སར་གཞོན་པ་ན་གོང་ཏུ་རབ་ཏུ་འགྲོ་བར་འབྱུང་རོ། །མདོར་ན་དེ་ལྟར་
 འཕགས་བ་ལྟན་ཏུ་འཕགས་བ་ལ་[271b]རང་དང་རྒྱུ་སྒྱུ་མཐུན་པའི་
 འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པ་ལས་སྒྱུན་དང་ཐམ་ཞིང་། ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་དེ་
 པའི་དེ་ཏུ་ཕྱད་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལ་ཡང་ས་རྟོགས་པ་ལས་རང་དང་འཆོམ་
 པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་དང་། སྒྱུན་ཟད་པར་རྒྱུན་ཏུ་འཕགས་པའི་དཔའི་སྒྲོ་ 15
 ནས་ཡོངས་སྒྲུ་གསལ་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱད་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི།

རྟོགས་པའི་ཕྱད་ཆུབ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་ལ་གནས་ཏུང་།

།ཐུབ་དཔང་གསུང་སྒྲུལ་དང་པཅས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི།

།པམོད་ནམས་དག་གི་དཔང་གིས་པམ་བྱས་རྣམ་པར་འཕམ།

ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ལྷན་པར་གཞན་ཡིན་ཏེ། རི་སྒྲན་ཏུ་ 20

- འཕགས་པ་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བྱ་སྒྲིམ་ནས་རིང་པོ་མ་ཁོན་པ་རྒྱལ་པོའི་མཆོན་དང་
ལྟན་པ་ནི་སྟོན་པའི་ཚོགས་ཀྟན་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་
ཀྱི་པདག་ཏྱར་ཆེ་པའི་དབང་གིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏོ། །དེ་པའི་ན་བྱང་
5 རྒྱལ་སྐྱེས་དཔལ་ལས་དང་པོ་པ་བྱང་རྒྱལ་བྱ་སྐྱེས་པསྟེ་ནས་རིང་པོ་
མ་ཁོན་པ་དེ་པའི་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྒྲིམ་པས་ཀྱང་
བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སྐྱེས་དང་། སྟོང་རྗེའི་དབང་གིས་ཏན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱལ་ཡུན་རིང་བྱ་ཆོངས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏོ། །རིགས་
ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་ཐུག་
10 བྱ་སྒྲིམ་ནས་རིང་པོ་མ་ཁོན་པའི་གཤེག་པའི་རྒྱུར་གི་ཐུགས་དང་། མིག་
ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱའི་
ཚོགས་མ་ལུས་པ་ཀས་པར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
།དེ་པའི་ན་བྱང་རྒྱལ་སྐྱེས་དཔལ་བྱང་རྒྱལ་བྱ་སྐྱེས་དང་པོ་པསྟེ་དཔེར་བ།
དེ་པའི་གཤེགས་པ་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུར་
15 བྱ་ཡང་དག་པར་གྱུར་པ་[272a]ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་ཐུག་
བྱ་ཐམས་ཅད་མཆོན་པ་ཏྱིར་བྱ་སྐྱེས་པསྟེ་དཔེར་གཤེག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
པ་རིལ་གནོན་པ་དང་། ཐུག་པའི་ཐམས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མིག་གི་
ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་པསྟེ་པ་པ་བྱ་སྟོང་དེས་པར་འབྱུང་པའི་ཏན་
ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་
20 པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

། དེ་ནི་རིང་ཏུ་སོང་པར་སློ་ཡང་ལྷན་པར་འབྱུང་། <

། འཕགས་པ་མ་བཟུ་པ་ལས་ཀྱང་། ཨེ་རྒྱལ་པའི་སྐྱེས་དག་འདི་ལྟ་སྟེ།

དཔེར་ན་རྒྱལ་པའི་རིགས་སུ་སྟེན་པའི་རྒྱལ་པའི་ཕ་རྒྱལ་པའི་འཆོན་དང་ལྷན་པ་ནི་
སྟེན་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་པའི་ཕྱིན་གྱིས་སྟོན་པའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་གྱི། རང་གི་སྟོང་སྟོང་གིས་ཤུལ་པར་དབྱེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། 5

། ཅམ་དེ་ནར་སོན་པར་ལྷུང་པ་དེའི་ཆེ་རང་གི་སྟོང་སྟོང་གིས་བསྐྱེད་པས་སྟོན་
པའི་ཕ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། ཨེ་རྒྱལ་པའི་སྐྱེས་
དག་དེ་པམེན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷན་
པའི་པམམ་པའི་ཆེ་པ་ཉིད་གྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་

ཟེལ་གྱིས་གཞོན་གྱི། རང་གི་སྟོང་སྟོང་གིས་ཤུལ་པར་དབྱེད་པས་ནི་མ་ 10
ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་ནི་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་པ་ཉིད་ལ་གནས་པས་ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཕ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
ཇི་སྒྲིབ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་རིང་ཏུ་སོང་པ་ཁོ་

ནས་བཟུང་ནས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རང་གི་སྟོང་སྟོང་གིས་བསྐྱེད་པས་ 15
ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱལ་དག་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འབྱུང་གི། མ་

འོག་མ་ཅམས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཕ་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འབྲང་འདི་
ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱལ་ཅམས་ལ་ཡང་ཆོས་[272b]ཐམས་ཅད་
རང་པམེན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་ཕ་པ་གསལ་པར་དེས་ནི།

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རང་པམེན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ 20

ལལ་པའི་ཕྱིར། འཕྲིན་ཉིན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ཐམ་པ་ལྟར་དེ་དག་གྱུར་
ཞེས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱར་ཐུབ་ཞེས་དཔས་ཀྱང་རང་གི་སྒྲོས་དྲུག་པར་
དཔྱད་བས་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གཞིན་པར་འབྱུང་ལ། ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་
ཏུ་འདི་དག་གིས་ཁྲམས་གསུམ་ན་སྐྱོད་པའི་ཐ་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་
5 ཡང་མི་འབྱུང་རོ། །གཟུགས་ལ་སྒྲིགས་པའི་རང་གི་རོ་པོ་ལ་དམིགས་པས་
ཕྱིན་ཅི་ཡོག་ཏུ་ཐུང་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པར་ཡང་
མི་འབྱུང་ཏེ། བདག་ཏུ་གདགས་པའི་ཐུ་ཐུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།
།རི་སྒྲོན་ཏུ་རིན་པོ་ཆའི་མེད་པ་ལས།

རི་སྒྲོན་ཏུ་རོང་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྒྲོན་དེ་ལ་རང་འཛིན་ཉིད།
10 །རང་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན།
།ལས་གསུམ་སྒྲོག་མཐའ་དཔུས་མེད་པ། །འཁོར་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མགལ་མེ་ཡི།
།དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་པན་ཚུན་གྱི། །སྐྱེ་ཅན་འདི་ནི་འཁོར་པར་འབྱུང་།
།དེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། །རྩས་གསུམ་ཉིད་ཏུ་མ་མཐོང་ཕྱིར།
།རང་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འབྱུང་། །དེ་ནས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་དང་།

15 །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་
རི་ལྟར་མིག་ནི་འབྲུལ་བ་ཡིས། །མགལ་མེད་འཁོར་ལོ་འཛིན་ཕྱེད་པ།
།དེ་བཞིན་དཔང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །ད་ལྟའི་ཡུལ་དག་འཛིན་པར་ཕྱེད།
།དཔང་པོ་དང་ནི་དཔང་དོན་རྣམས། །འབྱུང་བ་ལྡ་ཡི་རང་བཞིན་འདོད།
།འབྱུང་བ་སྒྲོ་སྒྲོང་དོན་མེད་པས། །འདི་དག་དོན་ཏུ་དོན་མེད་དོ།
20 །འབྱུང་རྣམས་སྒྲོ་སྒྲོང་ཐ་དད་ན། །ཡུད་ཤིང་མེད་པའི་མེད་ཐལ་འབྱུང་།

|འབྲུག་ན་མཆོད་ཀྱིན་མེད་འབྱུང་དེ། |ལྷག་མ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ངེས།
 |དེ་ལྟར་འབྱུང་ནམས་ནམ་གཉིས་སྤངས། |དོན་མེད་མས་ན་འབྲུག་དོན་མེད།
 |འབྲུག་མ་དོན་མེད་ཀྱིན་གྱི་ཕྱིར། |གཟུགས་[278]ཀྱང་དོན་འབྲུག་མེད་དོ།
 |ནམ་ཤེས་ཆོར་དང་འབྲུ་ཤེས་དང་། |འབྲུ་ཕྱིར་ནམས་ཀྱང་མམས་ཅན་འབྲུ།
 |སྐྱེ་མེད་མདུན་ཀྱིན་དོན་མེད་ཕྱིར། |དམ་མཁའ་དོན་འབྲུ་དོན་མེད་དོ།
 |དེ་ལྟར་སྤྱུག་པསྤྱུག་ཕྱིར་མཆོས་ལ། |དོན་འབྲུ་མེད་མཁའ་ལ་ཕྱིར།
 |དེ་མཆོད་མེད་འཛོམས་ཕྱིར་མཁའ་ལ། |སྤྱུག་པསྤྱུག་འབྲུ་ལ་ཕྱིར།
 |དེ་ལྟར་ང་མོ་ཀྱིན་མེད་ཕྱིར། |མེད་དང་མཁའ་མཁའ་མེད་མཁའ་ལ།
 |སྤྱུག་པསྤྱུག་མཁའ་མཁའ་མེད་མཁའ་ལ། |དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མཆོང་མ་ཕྱོལ།
 |གང་གིས་མཆོང་མཁའ་འབྱུང་ན་ན། |མཁའ་འབྱུང་དེ་ལྟར་མཆོང་མ་ཕྱོལ།
 |མཆོང་མཁའ་འབྱུང་མེད་མཁའ་མཆོང་དེ། |དོན་མེད་ཕྱིར་ན་ཡོད་མི་འདོད།
 |དེ་ལྟར་ཡང་དག་དེ་མཆོད་འབྲུ། |འབྲུ་མ་དོན་མེད་ཤེས་ནས་ལྟོ།
 |ལྟོ་མེད་མ་ཡི་མེ་མཆོད་འབྲུ། |གནས་མེད་ལེན་མེད་ལྟ་དན་འདྲ།
 |ལེན་གསུངས་སྐྱེ། |ཅི་སྐྱེ་ཕྱང་ཕྱུག་མཆོང་དམའ་ནམས་ཁོ་ནས་དེ་ལྟར་
 རང་མཆོད་མེད་མཁའ་མཆོང་མ་ཡིན་ན་ན། |དེ་ཡང་ཡོད་མ་མ་ཡིན་དེ།
 ཏན་ཐོས་དང་རང་མཁའ་ལྱས་ནམས་ཀྱི་དཔང་འབྲུ་ལས་ནས་དེ་སྤྱོད་
 འབྲུ་ལས་མཁའ་ཕྱིར་དོ། |འདྲི་དེ་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། |མཆོད་མཁའ་ཕྱིར་
 མཆོད་ཐོག་ཁོ་ནས་ཕྱང་ཕྱུག་མཆོང་དམའ་ནམས་ཀྱི་དཔང་འབྲུ་ལས་ནས་
 དེ་ལྟར་ཕྱང་ཕྱུག་མཆོང་དམའ་ཀྱང་། |མཆོང་ནས་ཕྱང་ཕྱུག་ངེས་མཁའ་འདོད།
 |འདོད་ཀྱང་དེ་ནི་ལྟོ་དེ་ཡིས། |ཕྱང་ཕྱུག་མཁའ་འབྲུ་ཕྱིར་མཆོང་སྤྱོད།

5

10

15

20

- |ཞེས་ཕྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱིར་རོ། |ཉན་ཐོས་ལམ་བསྟན་པའི་མོད་དག་
 ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཉན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བར་ཕྱ་བའི་བྱིར་།
 གཟུགས་ནི་དབྱ་བ་དོས་པ་འདྲ། |ཆོར་བ་ཁྱ་ཡི་ཁྱ་བྱར་བཞིན།
 |འདྲ་ཤེས་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་སྟེ། |འདྲ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཁྱ་ཤིང་བཞིན།
 5 |རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱ་མ་ལྟར། |ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏི།
 |ཞེས་ཕྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དབྱ་བ་དོས་པ་དང་། |ཁྱ་ཡི་ཁྱ་བྱར་དང་
 སྒྲིག་རྒྱའི་ཁྱ་དང་། ཁྱ་ཤིང་[273b]གི་ཡུང་པོ་དང་སྐྱ་མ་ལ་སོགས་པའི་
 དཔེ་དག་གིས་འདྲ་བྱེད་རྣམས་ངེས་པར་དབྱར་བ་ཡིན་ནོ། |དོན་འདི་ཉིད་
 སྟོན་པར་མཛད་པ་ནི། སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་ལྷ་ནས་གྱུ་ལྱེས།
 10 |ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བསྟན། |གཙན་གྱིས་ཟད་པ་སྟོང་བ་ཉིད།
 |ཟད་དང་མི་སྐྱེ་དོན་ཏུ་ནི། |གཅིག་པ་དེ་ཉིད་བཟོད་པར་གྱིས།
 |ཞེས་ཕྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ།
 བཅོམ་ལྷན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། |མཆིན་བས་ཀྱ་ཏུ་ཡ་ན་ཡི།
 |གདམ་དག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། |མེད་པ་གཉིས་ཀ་དགག་པ་མཛད།
 15 |ཅེས་གསུངས་སོ། |གང་ཞིག་གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་
 ལ་བདག་མེད་པ་བསྟན་ན་དེའི་ཆེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་
 འགྱུར་རོ་སྒྲུམ་ཏུ་སེམས་པ་དེའི་ལྷགས་དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རིགས་པ་དང་
 ལྷང་དང་འགལ་བར་རྟོགས་སོ། |ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པས་ནི་ཆོས་ལ་
 བདག་མེད་པ་ཅོམ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན།
 20 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། སྟོན་

ལམ་དང་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་སྟོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་དང་ཚོགས་
གཉིས་དང་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །རི་སྐད་ཏུ་
རིན་པོ་ཆའི་སྟེང་བ་ལས།

ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱད་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་དང་།

སྦྱང་བ་ཡོངས་བསྟོར་མ་བཤད་དེ། །བྱད་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ག་ལ་འགྱུར། 5

།བྱད་ཆུབ་སྦྱང་ལ་གནས་པའི་དོན། །མདོ་སྟེ་ལས་ནི་བཀའ་མ་སྟུལ།

།ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་སྟུལ་བ། །དེ་བྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་ཐེག་

བ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ཡང་རིགས་པ་ཉིད་དེ། རྒྱུ་པར་བསྟན་པ་བརྟེན་

པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ 10

པ་མདོར་མཆོན་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་བད་ནོ། །རི་སྐད་ཏུ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་

སྟེན་ཐོས་ཀྱིས།

མཆོན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་[274a]པར་གསུངས།

།དེ་བྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས། །དེ་ནི་ཚད་པར་བསྟན་པ་ལགས།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞར་ལ་འོངས་པས་ཆོག་གོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་སྟོ 15

མ་དཔྱུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་ཏུ་

ཁྱད་པར་རྒྱས་པས་དཔྱུས་མ་ཉིད་བརྟེན་པར་བྱའོ།

།དེ་ཆོ་དེ་ལ་རྟོགས་སངས་བྱད་ཆུབ་རྒྱ།

།དང་པོ་སྦྱོན་པ་ཉིད་ནི་ལྷག་པར་འགྱུར།

བྱད་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་རལ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པ་དེ་ལ། སྦྱོན་པ་དང་ 20

|ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་པ་ལ། བཀྲེས་པ་དང་། 1711 རྒྱུམ་པ་དང་ནོ་དང་ལྷ་
 བ་ལ་སོགས་པའི་གཏིན་བོ། རྒྱལ་བསྐལ་བྱིར་བཅོས་པ་ཅམ་སྤྱི་པའི་
 བདེ་བ་འབྱུང་བའི་སྒྲིམ་ཅིང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅམ་ཁྱིམ་པདག་ཏིན་ཀྱི་
 རྒྱུན་ཏེ་བར་བརྟགས་པས་ཏེ་བར་འཛོལ་བ་པས་པ་བདེ་བའི་བདག་ཏིན་མ་
 ཡིན་པ་ཏིན་ལ་འདྲིག་ཏེན་མིན་ཏེ་མཛོན་བར་ཞེན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་པདེ་བ་ 6
 མཛོན་བར་འདོད་པ་དེའི་བདེ་བ་རྒྱལ་བསྐལ་བྱིར་བཅོས་པ་ཅམ་ཁྱི་
 ར་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། མཛོན་བར་འདོད་པའི་ཡུལ་ཁོངས་སྤྱིར་
 རྒྱལ་བསྐལ་བྱི་གཏིན་བོར་གྱུར་བ། རྒྱུན་ཅི་ལོག་གི་བདག་ཏིན་ཅན་ཁོངས་
 རྒྱུར་པ་མེད་བར་སྒྲིམ་པ་མ་དམིགས་སོ། །རྒྱལ་བསྐལ་བྱིར་བཅོས་པའི་
 རྒྱར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱིན་པ་ལས་ལྷུང་བའི་བསྟོད་ནམས་བྱ་ 10
 པའི་དངོས་པོ་མ་པས་གསུང་བ་ནམས་ལ་མི་འབྱུང་དོ་སྒྲུལ་ཏེ་མཆོད་ནས།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་པས་མ་པའི་རང་བཞིན་མཆོད་པས་
 རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་གདམས་ནམས་པས་ཆོས་ཐོག་མར་སྤྱིན་པའི་
 གདམས་ཏིན་མཛོད་དོ། །དེ་ནི་གཏོང་བ་པའི་སྒྲུལ་ཅན་རྒྱལ་དང་མི་མཐུན་
 བ་ཡིན་ཏེ་ཕྱིན་ཀྱང་། རང་གི་བྱ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་སྤྱིན་པའི་ 15
 བདག་ཏིན་ཆོན་བོ་པོར་བར་བྱ་བའི་བྱིར་།

རྒྱུར་རྗེ་དམན་ཞིང་མིན་ཏེ་རྒྱལ་མེས་ཅན།
 |རང་དོན་ལྱུང་ལོན་ཏིན་ཏེ་རྒྱར་བ་གང་།

|དེ་དག་གི་ཡང་འདོད་པའི་ཁོངས་སྤྱིར་ནམས།
 |རྒྱལ་བསྐལ་ཏེར་ཞིའི་རྒྱར་གྱུར་སྤྱིན་ལས་འབྱུང་། 20

|ཞེས་ཕྱ་བ་སྒྲིམ་སོ། །གང་དག་ཚོང་བ་བཞིན་དུ་ནོར་ཆེས་ཆུང་
 ི་བཏང་བ་ལས་འབྲས་བྱ་ནོར་གྱི་ཐུང་བོ་ཆེས་ཡངས་བ་འདོད་བ་དོན་དུ་
 གཏེར་བ་བས་ཀྱང་ལྟག་པར་དོན་དུ་གཏེར་བར་ཐུར་ཞིང་སྒྱིན་པར་འདོད་
 བར་གྲས་ཀྱི། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱེས་རྒྱུ་ལྟར་སྒྱིང་རྒྱུ་ཞིག་གཞན་
 ཅི་དཔང་གིས་སྒྱིན་པའི་འབྲས་ཐུང་དོན་དུ་མི་གཏེར་བ་ཁོ་ནར་སྒྱིན་པར་
 འདོད་པའི་དགའ་སྒྲིན་མདོན་པར་འཕེལ་བར་མི་ཕྱེད་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་།
 སྒྱིན་བ་སྒྲིན་འཛིན་བ་ལ་རྒྱལ་ཀྱིས་ཕྱོགས་བ་[276a]ཡོན་ཏན་ཙམ་འཛིན་བ་
 ལ་གཡེར་བཀ་ཐོབ་བ་དེས། ཡོངས་སྒྱུད་ཐུལ་དུ་ཐུང་བ་ཐུན་སྐྱེས་ཆོགས་
 བའི་སྒྲིན་ནས་ལུས་ཀྱི་སྒྱུག་བསྐྱེད་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་བཤེས་བ་སྒྲིམ་བ་ལ་
 10 མོགས་བ་འཛོམས་པར་ཕྱེད་བས་སྒྱུག་བསྐྱེད་ཏེ་བར་ཞི་བའི་རྒྱར་འབྱར་རོ།
 །གང་ཞིག་སྒྱིང་རྒྱུ་དང་ཐུལ་བས་རང་གི་སྒྱུག་བསྐྱེད་ཕྱིར་བཅོས་བ་ལ་
 བསྐྱེས་བ་ཏིད་ཀྱིས་སྒྱིན་པར་འདོད་པར་གྲས་བ་འདི་ཡང་།

འདི་ཡང་སྒྱིན་པའི་སྐྱེས་ཀྱིས་ནམ་ཞིག་ཆོ།

།འཕགས་པའི་སྒྱེ་བོ་དང་ཐུན་ཐུར་དུ་འཕྱོལ།

15 །དེ་ནས་སྒྱིད་རྒྱུ་ཡང་དག་བཅད་བྱས་ཏེ།

།དེ་ཡིས་རྒྱ་ཅན་ཞིག་བར་འོག་བར་འབྱར། 12

|ཞེས་ཕྱ་བ་སྒྲིམ་སོ། །སྒྱིན་བདག་གཏོང་བ་བའི་ཐུང་དུ་དམ་བ་དག་གིས་
 བསྐྱེད་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྒྱིན་བ་ལ་ལྟག་པར་མོས་བ་ནི།
 སྒྱིན་པའི་སྐྱེས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་སྒྱེ་བོ་དང་ཐུན་བས་དེས་ཏེ་བར་བསྐྱེད་
 20 བ་ལས་འཁོར་བ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པར་རིག་ཅིང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཅི་

མ་མེད་པ་མངོན་ཏུ་བྱས་པས་སྤྱག་པསྤྱལ་ཏེ་པར་ཞི་བའི་མ་རིག་པ་སྤངས་
 བས། འཁོར་བའི་རྒྱན་སྒྲེ་བ་དང་འཆི་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པ་
 ཐོག་མ་མེད་པའི་རྩས་ནས་འབྲུག་པ་དོར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཐོག་པས་ཡོངས་སུ་བྱ་བའི་ལས་འདུལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
 ན་རེ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་འཁོར་བ་ 5
 དང་བྱ་བའི་ལས་འདུལ་བའི་པདྨ་བོ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ།

།འགྲོ་ལ་པན་པར་དམ་པཅས་ཡིད་ཅན་རྣམས།

།སྤྱིན་པས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་དགའ་བ་འཕྲོལ།

།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་སྤྱིན་པ་དང་རྩས་མཉམ་
 ཏུ་རི་རྒྱན་པཤད་པའི་འབྲས་བུ་ངེས་པར་ཡོངས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ 10
 ན་དེ་རྣམས་ནི་སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 སྤྱིན་པ་ལ་མི་འབྲུག་པ་ཡང་སྤྱིད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་
 སྤྱིན་པ་དང་རྩས་མཉམ་ཁོ་ནར་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་ཡིད་ཡོངས་སུ་ཆོམ་
 པར་བྱས་པ་ལས། མངོན་[275b]པར་འདོད་པའི་སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ཐུན་
 སུམ་ཆོགས་པས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་འཆང་ཞིང་དེ་ཉིད་ཏུ་སྤྱིན་པའི་འབྲས་ 15
 བུ་ཏེ་པར་ཡོངས་སྤྱོད་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་སྤྱིན་པ་ལ་དགའ་
 པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རི་རྒྱན་པཤད་པའི་རྒྱལ་ཁྲིས།

གང་ཕྱིར་པཅེ་པདག་པཅེ་པདག་མ་ཡིན་པ།

ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལགས་པའི་རྒྱ་སྤྱིན་པ་ཡིན་པ།

དེ་ཕྱིར་སྤྱིན་པའི་གངས་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན། 22

|གང་ལས་དེ་རྣམས་རྩམ་རྟལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་གས་པར་འབྱུང་བ། རོན་ཏུ་
གཏེར་པ་རྣམས་ཁོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཡིད་ཆེས་
པར་བྱེད་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་དགའ་བའི་ཁྱད་པར་སྒྲེ་
བ་གོ་ཅི་ལན་པ་ཞིག་ཅེ་ན། བཟོད་པར་བྱ་སྟེ།

6 རི་ལྟར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་སྒྲ་བོས་བསམས་ལས།

|རྒྱལ་སྐས་པདེ་འབྱུང་དེ་ལྟར་བྱུབ་རྣམས་ལ།

|ཞི་པར་ལྷགས་པས་པདེ་པ་བྱེད་མེན་ན།

|ཐམས་ཅད་པདད་པས་ལྟ་ཞིག་སྒྲོས་ཅི་དགོས། ༡༥

|རེ་ཞིག་རོན་ཏུ་གཏེར་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲ་བོས་པ་
10 ཉིད་སེམས་པར་བྱེད་པ་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འདི་དག་ནི་
བདག་ལ་སྒོང་པ་ཞིག་གོ་སྟམ་ཏུ་རྟོགས་ནས་ཡང་ནས་ཡང་ཏུ་བདེ་པ་
འབྱུང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རིམ་བུ་དན་ལས་འདས་པའི་བདེ་པ་བས་བྱང་
ཐུལ་ཏུ་བྱུང་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན། བྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་བདད་
བས། རོན་ཏུ་གཏེར་བའི་སྒྲེ་བོ་ཆེས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་ཅི་ཞིག་
15 སྒྲོས། ཡང་ཅི་གང་ལས་དེ་སྒྲན་བཟོད་པ་བྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་གཏོང་
བའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ལྷན་ཀྱི་སྒྲུག་པསྒྲུལ་ཡང་མི་འབྱུང་
ངམ་ཞེ་ན། བཤད་པ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ནི་སེམས་མེད་པ་
རྣམས་བཅད་པ་ལྟར་ལྷན་ཀྱི་སྒྲུག་པསྒྲུལ་འབྱུང་པ་མི་སྟོད་པ་ཉིད་དེ།

|འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཉིད་དེ་འཛིན་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ།

20 དཔེར་ན་མིང་ས་[276a]ལ་ཆེན་པོའི་ཆོལ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེར་འགའ་ཞིག་

འོངས་ནས་ས་ལ་གཅིག་བཅད་པ་ན། དེར་ཤིང་ས་ལ་ལྷག་མ་རྣམས་འདི་
 ལྷམ་ཏུ་འདི་ནི་བཅད་པའོ་བདག་ཅག་ནི་མ་བཅད་པའོ་ལྷམ་ཏུ་མི་སྐྱེས་ས་
 ཤིང་། དེ་དག་ལ་ཇེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁོ་པ་མེད་དོ། །རྟོག་པ་
 དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་དོ། །ཕྱང་ཚུལ་སྐྱེས་དཔའི་བཟོད་པ་དེ་ལྟ་
 པུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཟོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མཆོག་ནམ་མཁའ་དང་ 5
 མཉམ་པ་ཡིན་ན་ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །རིན་པོ་ཆའི་སྒྲེང་པ་
 ལས་ཀྱང་།

།དེ་ལ་ལྷས་ཀྱི་སྤྱད་པསྒྲུལ་མེད། །ཡིད་ཀྱི་སྤྱད་པསྒྲུལ་ག་ལ་ཡོད།
 །དེ་ནི་སྤྱིང་ཇེས་འཇིག་རྟེན་སྤྱད། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཡུན་རིང་གནས།
 །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཆགས་པ་མེད་པའི་གནས་སྐྱབས་མ་གྲོལ་པ་གང་ 10
 ཞིག་ལ་ལྷས་གནས་པ་དང་འགའ་པའི་ཡུལ་ཡང་དག་པར་བསམ་བསམ་ལྷས་
 ཀྱི་སྤྱད་པསྒྲུལ་གདོན་མི་བ་པར་འབྱུང་པ་དེའི་དེ་ཡང་སྐྱེས་ཅན་གྱི་དོན་
 ཕྱ་བ་དག་ལ་ཆེས་ལྷག་པར་འབྱུག་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ན་ཞེས་
 བཤད་པ་ནི།

ལྷས་བཅད་སྟེང་ཞིང་བདག་གི་སྤྱད་པསྒྲུལ་གྱིས།

15

།གཞན་དག་རྣམས་ཀྱི་དབྱུང་པ་ལ་སྟོགས་པའི།

།སྤྱད་པསྒྲུལ་རང་རིག་ཉིད་ཏུ་ལྷོས་ནས་དེ།

།དེ་བཅད་ཕྱ་ཕྱིར་རྒྱར་ཏུ་བཟོན་འབྱུག་རྩིས། ༡༥

།ཞེས་ཕྱ་སྟེ། ཕྱང་ཚུལ་སྐྱེས་དཔའི་ནི་སྤྱད་པསྒྲུལ་ཅན་དབྱུང་པ་དང་།

ཏུ་འགྲོའི་སྟེ་གནས་དང་། གཤིན་ཇེའི་འཇིག་རྟེན་ལ་སྟོགས་པའི་འགྲོ་པ་ 20

མི་བཟད་པར་ཚུད་པ་པར་མཆོམས་མེད་པར་སྐྱག་བསྐྱེལ་ཆེས་དྲག་པས་
 ལྷས་འཛོམས་པ། རང་གི་ལྷས་གཙོད་པའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་པས་སྟོང་འཕྱུང་
 བས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པར་འཕེལ་པའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་བ་སྟན་ཏེ་མེད་པ་དང་
 ལྷ་པ་དག་ལ་རང་གི་སྐྱག་བསྐྱེལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཏེ་ལྷ་པ་ན་རང་གི་ལྷས་
 6 གཙོད་པའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་ལ། ཅིས་མེད་པར་[276a] བྱས་ནས་སྐྱེས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་དབྱེལ་པ་ལ་སྟོགས་པའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་བཅད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཆེས་
 བྱུང་ཏེ་བཙོན་འཁྱུས་ཅོམ་མོ། །འི་སྒྲན་བཤད་པའི་སྐྱིན་པ་ལ་པ་རོལ་ཏེ་
 བྱིན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་བྱིར་།

སྐྱིན་པ་སྐྱིན་བྱ་ལེན་པ་གཏོང་བོས་སྟོང་།

10 །འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་པ་རོལ་བྱིན་ཞེས་བྱ།

ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། དེ་ལ་པ་རོལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་འཁོར་མའི
 རྒྱ་མཆོའི་པར་འགྲམ་དང་དོགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་
 མ་ལྷས་པ་སྤངས་པའི་རང་བཞིན་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནོ། །པ་རོལ་
 ཏེ་སྟན་པ་ནི་པ་རོལ་ཏེ་བྱིན་པའོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོག་བྱི་མ་ཡོད་ན་མི་
 15 མངོན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་མཆོན་ཉིད་འདི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་
 མི་མངོན་པར་མ་བྱས་པས་གཟུགས་སྐྱེ་འཕྱུང་བའམ། མི་ཁོ་དེ་ར་ལ་
 སྟོགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་བྱི་མའི་མཐའ་ཅན་ཉིད་ཏེ་བཞག་གོ། །ཤེས་རབ་
 བཟུང་ནས་བྱེ་བྲག་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱིན་པ་ལ་སྟོགས་པ་རྣམས་ནི་པ་
 རོལ་ཏེ་བྱིན་པ་དང་འདྲ་བས་པ་རོལ་ཏེ་བྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སྐྱེ་བསྟོ་
 20 པའི་ཚུད་པར་གྱིས་པ་རོལ་ཏེ་འགྲོ་བ་ལ་ངེས་པར་བཞག་ནས་ནི་སྐྱིན་པས་

པ་རྩ་ཏུ་བྱིན་པའི་མིང་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་
 འཆར་པར་འགྱུར་པ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། །པ་རྩ་ཏུ་
 བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱིན་པ་འདི་ཡང་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། ལེན་པ་པོ་
 དང་། སྤྱིན་པ་པོར་དམིགས་པ་དང་གལ་པར་གྱུར་ན། འཇིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་པ་རྩ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་ཤེས་ 5
 རབ་ཀྱི་པ་རྩ་ཏུ་བྱིན་པ་ལས་གསུངས་དེ། མི་དམིགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་བྱིར་ལ། དམིགས་པ་ནི་ཐ་སྟད་ཀྱི་ཡེན་པས་བསྐྱས་པ་
 རྟེན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་རྟེན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་གནས་སྐབས་མ་ཐོབ་པ་དག་གིས་ཤེས་པར་མི་བྱས་སོ། །གཞན་
 ཡང་། [277a]

10

གསུམ་པོ་དག་ལ་ཆགས་སྤྱོད་གྱུར་པས་དེ།

།འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་པ་རྩ་ཏུ་བྱིན་ཞེས་བསྟན། ༡༥

།སྤྱིན་པ་དེ་རྟེན་གསུམ་ཏུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་པ་རྩ་ཏུ་
 བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་ནོ། །ད་ནི་རི་སྐད་བཟོད་པའི་ས་ཞེས་བྱ་བ་
 ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཐུལ་ཏུ་བྱུང་པའི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བཟོད་པའི་སྟོ་ 15
 བས་བསྟན་པའི་བྱིར་།

དེ་ལྟར་རྒྱལ་པའི་སྐྱེས་ཀྱི་ཡིད་ལ་རབ་གནས་ཤིང་།

།དམ་པའི་རྟེན་ལ་ཁོད་ཆགས་མཛེས་པ་རྟེན་གྱུར་པའི།

།དགའ་པ་འདི་ནི་ཞོར་བྱ་ཆུ་ཤེལ་རི་བཞིན་ཏུ།

།བྱན་པ་སྤྱུག་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས་རྒྱལ། ༡༦

20

|ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་སོ། |དེ་ལྟར་གྱི་སྒྲ་ནི་དེ་སྐད་བཤད་པའི་རྣམ་པ་བསྟན་
 བར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ། |དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སའི་མེད་ཡང་དག་པར་
 སྒྲིགས་པོ། |རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་ལྟར་བར་བྱས་ནས་
 གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། |དེ་ནི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཉིད་
 ༥ གྱི་རྒྱལ་པའི་སྐས་ཀྱི་ཡིད་ལ་གནས་པའི་བྱིར་མཐོན་པོར་གནས་པ་ཡིན་དེ།
 ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནི་དེ་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟན་པ་སྤྱད་པོ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་གསལ་དེ་རྒྱལ་པར་འབྱུང་རོ། |དེ་སྐད་བཤད་པའི་དོན་
 ཉིད་དཔེས་བསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་སྒྲིམ་པ་ནི། རོར་བུ་ཚུ་ཤེས་བཞིན་ཏུ་
 ཞེས་བྱ་བོ།

10 |དབྱ་མ་ལ་འབྱུག་པའི་བཤད་པ་ལས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་བོ། ॥

།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་བོ་བཤད་ཟིན་དོ། ད་ནི་
 གཉིས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས།

16 དེ་ཚུལ་སྟན་ཚེགས་ཡོན་ཏན་དག་ལྟན་བྱིར།
|མི་ལམ་ཏུ་ཡང་འཆལ་གྱིས་མ་སྤངས།

|ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་དེ། ས་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་ནི་
 རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་པའི་ཡོན་ཏན་
 ཚུལ་གྱིས་མ་སྤངས་ཀྱི་པ་ལོ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐུལ་ཏུ་བྱུང་བ་ཉིད་ལས་
 20 སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་[277]ཁྱད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ།

།དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷོ་པ་མེ་འབྱུང་པའི་
 ཕྱིར་སེམས་ལ་ཡིད་བཅགས་པའི་མེ་ཞི་བས་བསེལ་བ་ཉོན་ཏེ་ཕྱིར་རམ།
 བདེ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉོན་ཏེ་ཕྱིར་དམ་པ་དག་གིས་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཉོན་ཏེ་
 ཕྱིར་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡང་སྤོང་བ་བརྟན་ཏེ་མཚན་ཉོན་ཅན་ནོ། །ཆོས་
 གསུམ་བོ་མ་ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་ 5
 དེ་དག་ཀྱན་ནས་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནེ། དེའི་ཕྱིར་ཀྱན་ནས་སྤོང་བར་
 བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དཔང་ཕྱུ་སྤྱོད་ལས་ཀྱི་ལམ་
 བརྟུར་ནམ་པར་བཤད་དོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 རབ་ཏུ་སྦྱར་བའོ། །ཡོན་ཏན་ནམ་པར་དག་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དག་པ་སྟེ།
 ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཆོག་ནམ་ 10
 པར་སྦྱར་རོ། །རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉོན་ཏེ་ཕྱིར་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ཉོན་ཆད་པར་ཕྱེད་ལམ་གས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་མེ་ལམ་ཀྱི་གནས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་པ་ཡང་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ཁཆལ་བའི་ཕྱི་མ་དག་གིས་མེ་གོས་བའོ། །ཡང་ངེ་ལྟར་ནི་དེ་དྲུག་ཚུལ་ཁྲིམས་
 སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པར་འབྱུང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ 15
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་གནིས་པ་ལ་རབ་ཏུ་
 གནས་པ་འདི་ནི།

ལྷོ་པ་ལྷོ་པ་ཡིད་ཀྱི་བ་དག་སྦྱར་བས།

།དམ་པའི་ལས་ལམ་བརྟུ་ཅར་སྤྱོད་པར་བྱེད། 9

།ངེ་སྤྱོད་ཏུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་གནིས་པ་ལས། ཀྱི་རྒྱལ་པའི་སྤྱོད་ 20

- དག་ཕྱང་ཚུལ་སེམས་དཔའི་ས་འི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་ཕྱང་ཚུལ་སེམས་
དཔའ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོག་གཅོད་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔྱིག་པ་སྤངས།
མཚོན་ཆ་སྤངས། འཁོན་ཏུ་འཛིན་པ་སྤངས་ནས། འཛེམ་པ་དང་ལྟན་
ཞིང་སྟོང་རྗེ་ལ་འཁྱུགས་པས། དེ་སྟོག་ཆགས་འབྱུང་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་
5 པ་དང་། བདེ་པ་དང་། སྟོང་པ་ཅེ་པ་དང་། བྱམས་[278a]པའི་སེམས་དང་
ལྟན་ཏེ། དེ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྟོག་ཆགས་ལ་རྣམ་པར་འཆོ་
བར་མི་བྱེད་ན། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སེམས་ཅན་ཏུ་འབྱུང་ཤིང་ཤིང་ཆོད་ཏུ་
བསམས་ཏེ། ལུས་གྱིས་མཐོ་འཆོམ་པ་ཆེན་པོ་བྱ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། མ་བྱིན་
པ་ལེན་པ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་ཁོངས་སྟོང་གྱིས་ཆོག་ཤིང་
10 ཤིང་སྟོང་བཅེ་པ་དང་ལྟན་ཏེ། གཞན་གྱི་ཁོངས་སྟོང་ལ་བག་བྱེད་བས་དེ་
བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བའི་དངོས་པོ་དག་ལ་གཞན་གྱིས་བབྱུང་བར་
འབྱུང་ཤིང་ཤིང་། རྒྱ་སེམས་ཏེ་བར་བཞག་སྟེ་ཐ་ན་ཅུ་དང་ཁོ་མ་ཙམ་ཡང་
མ་བྱིན་པར་མི་ལེན་ན། འཆོ་བའི་ཡོ་ཕྱང་གཞན་དག་ལྟ་ཅི་སྟོས། འདོད་
པ་ལ་ཁོག་བར་གཡེམ་པ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་ཚུང་མས་
15 ཆོག་ཤིང་ཤིང་། གཞན་གྱི་ཚུང་མ་ལ་འདོད་པ་མེད་པས། དེ་གཞན་གྱིས་
བབྱུང་བའི་ཕྱད་མེད་གཞན་གྱི་ཚུང་མ་དང་། རུས་དང་མཚན་དང་། ཆོས་
གྱིས་བསྐྱུངས་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་སེམས་ཀྱང་མི་བསྟེན་ན། ཡན་ལག་མ་
ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དམ། གཉིས་ཀྱི་དབང་བོ་གཉིས་སྟོང་པ་ལྟ་
ཅི་སྟོས། རྒྱ་ཏུ་སྟོབ་པ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བདེན་བར་སྟོབ་ཞིང་ཡང་
20 དག་པར་སྟོབ་ལ། རུས་སུ་སྟོབ་སྟེ། ཇི་སྟོང་སྟོབ་པ་དེ་བཞིན་བྱེད་པའོ།

།དེ་ཐ་ན་མི་ལ་མ་ན་ཡང་ལྟ་བ་དང་བཟོད་བ་དང་འདོད་བ་དང་རབ་ཏུ་
 ཏོགས་པར་བསྐྱར་དེ། བསྐྱར་བའི་བསམ་བསམ་རྩལ་གྱི་ཚིག་མི་སྒྲུབ་ན། ཆེད་
 ཏུ་བསམས་དེ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲུབ། ཐ་མའི་ཚིག་སྤངས་པ་ཡིན་དེ། སེམས་
 ཅན་ནམས་ལ་དཔྱེན་མི་ཕྱེད་ཅིང་། རྣམ་པར་མི་འཛོལ་པ་ལ་ལྷགས་པས་
 དེ་དག་དཔྱེ་བའི་ཕྱིར་ཚུ་གི་ལས་ཐོས་ནས་པ་གིར་སྒྲོད་པ་མ་ཡིན་དེ། 5
 དེ་དག་དཔྱེ་བའི་ཕྱིར་པ་གི་ལས་ཐོས་ནས་ཚུ་གིར་སྒྲོད་པ་མ་ཡིན་དེ། འདུམ་
 པ་རྣམས་མི་འཕྱེད་ཅིང་། ཕྱེ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་མི་རྟོན་དེ། མི་འདུམ་པ་
 ལ་དགའ་ཞིང་མི་འདུམ་པ་ལ་མོས་པ་ཡིན་དེ། བདེན་ནམ་རྩལ་ཡང་
 མི་[278b]འདུམ་པར་བྱ་བའི་ཚིག་མི་སྒྲུབ། །ཚིག་རྩལ་མོ་སྤངས་པ་ཡིན་
 དེ། ཞེར་འདེབས་པ་དང་། བརྒྱད་པ་དང་། གཞན་ལ་གཞོད་པ་དང་། 10
 གཞན་གྱི་མཆོང་འབྲུ་བ་དང་། སྒྲོང་མའི་ཚིག་དང་། མ་རབས་ཀྱི་ཚིག་
 རོར་བཅོད་པ་དང་། རོར་བཅོད་པར་གཞོལ་བ་དང་། རྩལ་དང་ནར་མི་
 སྒྲན་པ་དང་། ཁོ་ཞིང་གཤེ་བ་ལས་ཕྱད་པ་དང་། མི་སྒྲན་པ་དང་། ཡིད་
 ཏུ་མི་འོང་བས་སྒྲིང་ན་བར་ཕྱེད་པ་དང་། ཡིད་གཏུང་བར་ཕྱེད་པ་དང་།
 རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་མ་རུངས་པར་ཕྱེད་ 15
 བའི་ཚིག་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྤངས་དེ། གང་འདི་མཉམ་པ་དང་། འང་མ་
 པ་དང་། ཡིད་ཏུ་འོང་བ་དང་། རྩལ་ཏུ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་སྒྲན་པ་
 དང་། སྒྲིང་ཏུ་སྒྲུག་པ་དང་། སྒྲོང་ཁྱེར་པ་དང་། སྒྱེ་པོ་མང་པོའི་སྒྲིང་
 ཏུ་སྒྲུག་པ་དང་། སྒྱེ་པོ་མང་པོའི་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་དང་། ཡིད་དགའ་བར་
 ཕྱེད་པ་དང་། ཡིད་ཚོན་པར་ཕྱེད་པ་དང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་དང་། 20

གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་
 བརྟེན་དོ། །ཚིག་བཟུལ་བ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལན་ལེགས་པར་གློན་པའི་
 ཚིག་དང་། རྩ་སྟུ་སྟུ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་སྟུ་བ་དང་། རོན་སྟུ་བ་
 དང་། ཚོས་སྟུ་བ་དང་། རིགས་པར་སྟུ་བ་དང་། རུལ་པར་སྟུ་བ་དང་།
 5 གཞིབ་པ་དང་ལྟན་པ་དང་། རྩ་དང་མེད་དང་བཅས་པའི་ཚིག་སྟུ་
 བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐ་ན་བཅད་གད་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་
 བ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ན། ཚིག་གིས་ནམ་པར་གཤེད་པ་ལྟ་ཅི་སྟོན།
 བརྟེན་སེམས་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་གཞན་གྱི་ནོར་དང་། གཞན་
 གྱི་འདོད་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཇས་དང་། ཡོ་བུད་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་
 10 གཟུང་བ་ལ། བརྟེན་སེམས་མི་བསྐྱེད་ལ། ཆགས་པ་མི་བྱེད་ལ། མི་སྟོན་
 ཏེ། ཆགས་པའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་དོ། །གཞོད་སེམས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་དང་། བན་པའི་སེམས་དང་། སྟོང་
 རྗེའི་སེམས་དང་། [279 a] བདེ་པའི་སེམས་དང་། འངས་པའི་སེམས་དང་།
 རྒྱུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་པན་གདགས་པའི་སེམས་དང་ལྟན་པས་ཁོང་ཁྱོད་པ་
 15 དང་། འཁོན་རྩ་འཛིན་པ་དང་། ཐ་བ་དང་། རི་མ་དང་། གཞོད་སེམས་
 དང་། ཁོང་ཁྱོད་པ་སྟོན་རྩ་འགྲོ་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་སྤངས་ཏེ།
 བྱམས་པ་དང་ལྟན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོག་
 བར་ལྟ་བུ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་ལྟ་བར་སྟུར་ལ་ཡང་
 དག་པའི་ལམ་ལ་གནས་ཤིང་། དགོ་མཚན་དང་བཟླ་ཤིས་ནམ་པ་སྟུ་
 20 ཚིགས་དང་། རྒྱུ་ལ་བྱིམས་པའི་ལྟ་བུ་ཅན་དང་ཐལ་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་

བ་དང་ཞིང་གཡོ་མེད་ལ་སྐྱུ་མེད་པས། སངས་རྒྱུ་དང་ཆོས་དང་། དགེ་
འབྲུག་ལ་པས་མ་བ་དེས་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

། དེ་ལ་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་པོ་གསུམ་ནི་ལུས་ཀྱིས་རྒྱུགས་པར་
བྱེད་དོ། །བར་ཀྱི་བཞི་ནི་དག་གིས་སོ། །ཐ་མ་གསུམ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་སོ།
། དེ་ལྟར་ན་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བརྒྱ་ཅར་ཡང་སོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། 6

། ཡང་ཅི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་རྣམས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔས་མི་གསོག་གས་ཞེ་ན། དེས་ཀྱང་གསོག་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་།

དགེ་བའི་ལམ་འདི་ལྟ་ཞིག་བརྒྱ་ཅར་ཡང་།

། དེ་ལ་སྒྲགས་ཏེ་རྒྱུ་ཏུ་དག་པར་འགྱུར།

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་མ་ 10
ཡིན་ནོ།

། རྟོན་ཀའི་ཟླ་ལྟར་རྟག་ཏུ་རྣམ་དག་རྟེ།

། རི་འོད་ཆགས་པར་དེ་དག་གིས་རྣམ་མངོས། 2

ཞི་བ་ནི་དཔང་པོ་བསྐྱུམས་ལོའོ། །འོད་ཆགས་པ་ནི་ལྷུ་མེར་གསལ་
བའི་ལུས་ཅན་ཏིང་དོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ 15
ཡང་།

གལ་ཏེ་དེ་ནི་ཁྲིམས་དག་རང་པའི་ལྟ་།

དེ་བྱིར་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་མི་འགྱུར།

རི་སྒྲོང་ཏུ། འཇགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྤངས་
འདི་ལ་དགེ་སྤོང་ཁ་ཅིག་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་ཐར་ 20

བའི་སྒྲིམ་པས་བསྐྱམས་ཤིང་གནས་ཆོག་དང་སྒྲིད་[279] ། ཡུལ་སྐྱུན་སྐྱུམ་
ཆོགས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྐྱ་རབ་རྣམས་ལ་ཡང་འཛིགས་པར་ལྟ། ཡང་དག་
བར་སྐྱངས་ཏེ་བསྐྱབ་བའི་གཞི་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་ཅིང་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་
ཀྱི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ལྡན་པར་བྱུང་བས་འཆོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་
8 ཡུང་དེ་བདག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། འོད་སྐྱངས་དེ་ནི་ཚྭ་ལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ།
ཚྭ་ལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལྟར་བཅོས་པ་དང་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འོད་
སྐྱངས་གཞན་ཡང་འདི་ལ་དགེ་སྒྲོང་ཁ་ཅིག་སྐྱངས་བའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་
གཉིས་ཡང་དག་པར་སྐྱངས་ཀྱང་། དམིགས་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་
འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི། འོད་སྐྱངས་ཚྭ་ལ་ཁྲིམས་
10 འཆལ་བ་ཚྭ་ལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལྟར་བཅོས་པ་བཞི་བ་སྟེ། ཞེས་བྱ་
བའི་བར་ཏུ་གསུངས་སོ།

། དེ་བྱིར་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་གསུམ་ཆར་ལའང་།

། གཉིས་སྒྲིབེ་བྱུ་བ་ཡང་དག་ཐལ་བར་འགྱུར། 2

། སེམས་ཅན་གང་དག་ལ་སྒྲིང་བར་བྱེད་པ་དང་གང་ཞིག་བྱེད་པ་དང་
15 གང་གིས་བྱེད་བའི་གསུམ་ཆར་ལའང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་
སོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་དང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་བྱང་
བྱུང་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཚྭ་ལ་ཁྲིམས་སྐྱུན་སྐྱུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་པར་
བཅོད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་སྒྱིར་དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚྭ་ལ་ཁྲིམས་སྐྱུན་
སྐྱུམ་ཆོགས་པ་ཡང་སྒྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཉིད་
20 དང་། ཡོན་ཏན་སྐྱུན་སྐྱུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྟེན་ཉིད་ཏུ་གྱུར་

བར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།

སྤྱིན་པས་ཁོངས་སྤྱོད་དག་ནི་འགྲོ་བཞི་ནའང་།

སྤྱི་པོ་ཚུལ་སྤྱིམས་ཀྱང་པ་ཉམས་ལ་འབྱུང་།

ཞེས་བྱ་བ་སྤྱིས་རྟེ། སྤྱིན་པ་གང་ཁོ་ན་ལས་སྤྱིན་པ་དག་ཚུལ་སྤྱིམས་ནང་
 ལྟན་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ། ལྟ་ནང་མི་དག་གི་ནང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ 5
 པའི་ཁོངས་སྤྱོད་ཕྱན་ཕྱམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཚུལ་སྤྱིམས་ཀྱི་ཀྱང་
 པ་དང་ཐལ་པ་ལས་བཞི་འགྲོའི་འགྲོ་བར་གྱུང་བ་ཉི་མོ་པའི་སྤྱིམས་ཅན་
 དཔུལ་པ་དང་པ་གྲང་དང་། ཉ་དང་གྲང་པོ་ཆེ་དང་། [280a] སྤྱི་བྱ་དང་།
 ལྟ་ལ་སྤྱིམས་པ་དང་། ཡི་དུགས་ལྟ་འབྱུང་ཆེན་པོ་ཅན་ལ་སྤྱིམས་པ་
 ཉམས་ལྟ་སྤྱིམས་པ་དེ་ལ་ཁོངས་སྤྱོད་ཕྱན་ཕྱམ་ཚོགས་པ་སྤྱི་ཚོགས་འབྱུང་ 10
 པ་ཁོ་ནར་འབྱུར་རྟེ། དེའི་ཕྱིར།

པསྤྱོད་པཅས་དངོས་འདུ་ཡོངས་ལྟ་ཟད་པས་ན།

སྤྱིན་ཆད་དེ་ལ་ཁོངས་སྤྱོད་འབྱུང་མི་འབྱུར། ུ

གང་ཞིག་ས་པོ་ཆེས་ཉུང་དུ་བཏབ་ནས་འཕྲས་བྱ་བྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་
 པ་རྟེན་ཅིང་གྲར་ཡང་འཕྲས་བྱའི་ཆེད་དུ་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་མང་པོའི་ས་ 15
 པོན་འདེབས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་འཕྲས་བྱའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་དུས་རི་ལྟ་
 པ་བཞིན་དུ་རྟེ་པར་འཕེལ་བས་རིམ་པ་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པ་ཡོད་
 མྱོད་ཀྱི། བྱས་པ་རྒྱད་གསེད་པའི་ཚུལ་ཅན་གང་ཞིག་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲར་གྱི་ས་པོན་ཅིམ་ཡང་རྟེ་པར་ཁོངས་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་ནི་པསྤྱོད་དང་ལྟན་
 ཅིག་དུ་དངོས་པོ་འདུ་པ་ཡང་ཟད་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་པར་འབྱུང་པའི་ 20

འབྲས་ཕྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ་པ་ལྟ་གུ་ལ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་ཐལ་པའི་ཕྱིར་གནས་མ་ཡིན་པར་ཁོངས་སྟོན་ཏེ་པར་ཁོངས་
སྟོན་པ་ལ་ཡང་ཤིན་དུ་ལྷན་པས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་འཕྲེལ་པ་དང་ཐལ་པའི་
ཕྱིར་དང་། སྒྲ་འཕངས་པ་མ་ལྷན་པར་ཏེ་པར་ཁོངས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་
5 ཕྱིས་ཁོངས་སྟོན་དག་འབྱུང་བ་མི་སྟོན་པར་འབྱུང་རོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
གང་པ་དང་ཐལ་པ་འདྲིའི་ཁོངས་སྟོན་འབྱུང་བ་ཐོགས་པ་ཤིན་དུ་རྟོག་པར་
དགའ་བ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་བད་ཀྱི། དན་འགྲོ་སོང་བ་ལས་དན་འགྲོ་ལས་
ལྷང་པ་ཡང་ཤིན་དུ་རྟོག་པ་དགའོ། །ཞེས་ཕྱ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གང་ཚེ་རང་དབང་འདུག་ཅིང་མཐུན་གནས་པས།

10

གལ་ཏེ་འདི་དག་འདྲིན་པར་མི་བྱེད་ན།

གཡང་སར་ལྷུང་པས་གཞན་དབང་འདུག་འབྱུང་བ།

དེ་ལས་ཕྱི་ནས་གང་གིས་སྦྱོང་བར་འབྱུང་། །

ཞེས་ཕྱ་བ་སྟོན་ཏེ། གལ་ཏེ་འདི་དེའི་ཚེ། དབའ་པོ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་
གནས་པ་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལྟར་འདོད་པས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་
15 པར་འདུག་ཅིང་། ལྟ་དང་[280 b]མི་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་པར་གནས་པ་ན།
བདག་ཏིན་འདྲིན་པར་མི་བྱེད་ན། དབའ་པོ་བཅིངས་ནས་རི་སུལ་ཆེས་
ཆེན་པོར་བསྐྱར་བ་ལྟར། དན་འགྲོར་སོང་བ་དེ་ཕྱི་ནས་གང་གིས་འདོན་
པར་འབྱུང་། དེས་ན་གཞོན་པར་ཕྱ་བའི་ཕྱིར་དན་འགྲོ་ཁོ་ནར་ངེས་པར་
འབྱུང་རོ། །དེ་ཏིན་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ནས་གལ་ཏེ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྟེན་ན་
20 ཡང་རྣམ་པར་སྟོན་པ་གཏིས་མདོན་པར་སྐྱབ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ།

།གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཉེས་པའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་
མང་པའི་གནས་སུ་ལྷུང་བ།

དེ་ཕྱིར་ཀུལ་པས་སྤྱིན་པའི་གཏམ་མང་དྲ་ནས།

།ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་འཕྲུལ་གཏམ་ཉིད་མང་དྲ་བ་ཡིན།

།དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྲིག་པའི་ཚོས་མཐའ་དག་པས་པར་མང་དྲ་བའི་ཀུལ་ 5
པས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་མི་བ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྤྱིན་
པའི་གཏམ་གྱི་རྩས་ཀྱི་འབྲུག་སོགས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏམ་ཁི་ན་མང་དྲ་
དོ། །གང་གི་ཕྱིར།

ཡོན་ཏན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞིང་ཏུ་རྣམ་འཕེལ་ན།

།འབྲས་བུ་ཉིད་སྤྱོད་ཆད་པ་མེད་པར་འཁྱུར། 7

10

།ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་ལྷུང་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་ཞིང་
དོ། །དེར་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ན།
རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་བརྒྱུད་པ་གོང་ནས་གོང་ཏུ་རིམ་བ་རྣམ་པར་མ་ཆད་པའི་
སྒོ་ནས་འབྲས་བུའི་ཚོགས་ཉི་པར་འཕེལ་ཞིང་། རྩས་རིང་པོར་ཉི་པར་
འོངས་སྤྱོད་པར་རྩས་ཀྱི། གཞན་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་ 15
འདིས།

ས་སའི་སྤྱོ་བོ་རྣམས་དང་གསུང་སྤྱོས་དང་།

རང་བྱུང་རྒྱལ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་རྣམས་དང་།

ཀུལ་སྐས་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་ལེགས་པ་དང་།

མདོན་མཐོའི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད། 11

20

- ཁི་སྒྲ་ཏུ་མི་དགེ་བ་བརྒྱའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལོད་དག་བསྟན་པ་དང་།
མང་ཏུ་བྱས་པའི་ཤས་ཆེ་བས་ནི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་རོ།
།འཁོར་གི་ནི་རུད་འགྲོའི་སྒྱུ་གནས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །རྒྱར་ཏུས་ནི་
གཤིན་ཤེས་འཇིག་རྟེན་[281a]ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སྟོག་གཙོན་པས་ནི་
8 སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་ཁིད་དོ། །རུད་འགྲོའི་སྒྱུ་གནས་སུ་ཁིད་དོ། །གཤིན་
ཤེས་འཇིག་རྟེན་ཏུ་ཁིད་དོ། །དེ་ནས་གལ་ཏེ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ཏུ་སྒྱུས་ན་
ཡང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་གཏིས་མངོན་པར་སྒྱུབ་སྟེ། ཆོ་ཐུང་བ་དང་།
ནད་མང་པར་འགྱུར་རོ། །མ་བྱིན་པར་ལོན་པས་ནི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་
ཁིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་ལོངས་སྟོན་རྒྱར་ཆུང་བ་དང་། ཐུན་མོང་གི་ལོངས་
10 སྟོན་ཏུ་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་པར་དང་། འདོད་པས་ལོག་པར་
གཡེམ་པས་ནི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་ཁིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འཁོར་
གཡོག་ཡིད་བརྟན་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་། དག་ལྷ་དང་བཅས་པའི་རྒྱར་མར་
འགྱུར་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་པར་དང་། རྒྱན་ཏུ་སྒྲུབ་པས་ནི་སེམས་ཅན་དཔུལ་
བར་ཁིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྒྱར་བ་མང་བ་དང་། གཞན་གྱིས་བསྒྲུ་
16 བར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་པར་དང་། སྤ་མས་ནི་སེམས་ཅན་དཔུལ་
བར་ཁིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འཁོར་གཡོག་འདུམ་པ་དང་། གཡོག་
འཁོར་དན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་པར་དང་། ཆོག་རྒྱུབ་མོས་ནི་
སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་ཁིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡིད་ཏུ་མི་འོང་བ་ཐོས་
པ་དང་འཕུབ་མའི་ཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་པར་དང་། ཆོག་
20 བུལ་པས་ནི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་ཁིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བརྒྱད་པར་

འོས་པའི་ཚིག་མ་ཡིན་པ་དང་། མ་དེས་པའི་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཞེས་
བྱ་བའི་པར་དང་། བརྟམ་སེམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་དབྱེལ་པར་བྱིན་དོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཚིག་མི་ཤེས་པ་དང་། འདོད་པ་ཆེ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
བྱ་བའི་པར་དང་། གཞོད་སེམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་དབྱེལ་པར་བྱིན་དོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས། བན་པ་མི་ཚོལ་པ་དང་། གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་ 5
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་པར་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བུ་བས་ནི་སེམས་ཅན་
དབྱེལ་པར་བྱིན་དོ། །དུད་འགྲོའི་སྒྲེ་གནས་སུ་བྱིན་དོ། །གཤམ་རྩེའི་[281b]
འཛིག་རྟེན་རུ་བྱིན་དོ། །དེ་ནས་གལ་ཏེ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྒྲེས་ན་
ཡང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་གཏིས་མངོན་པར་སྒྲུབ་སྟེ། ལྟ་བ་དན་པར་ལྟུང་
བ་དང་། གཡོ་ཅན་རུ་འགྱུར་རོ།

10

།དེ་ལྟར་མི་དགེ་བ་བརྩམས་ཀྱི་ལམ་འདི་དག་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་
ཡུང་པོ་ཚད་མེད་པ་སྤྱད་པར་འགྱུར་གྱིས། དགེ་བ་བརྩམས་ཀྱི་ལམ་
ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི་ལྟ་དང་མིར་སྒྲེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་
ཅི་མའི་པར་རུ་སྒྲེ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ།

།དེའི་གོང་དུ་དགེ་བ་བརྩམས་ཀྱི་ལམ་འདི་དག་ཏི་ཆེ་བའི་ 15
སེམས་དང་། ལམས་གསུམ་པས་སྤྲུག་པའི་ཡིད་དང་། སྟོང་རྩི་ཆེན་པོ་
མེད་པ་དང་། གཞན་ལས་ཐོས་པའི་རྩིས་སུ་འགོ་སྟེ་སྒྲུབ་རྩིས་སུ་འབྱུང་
པར་ཤེས་རུབ་ཀྱི་རྣམ་པས་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབས་ན། ཏན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་
ཡོངས་སུ་འབྱུང་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་གོང་དུ་གཞན་གྱིས་དྲིང་མི་འཛིག་པ་
དང་། རང་མངོན་པར་རྩིགས་པར་འཛོང་བྱ་བ་དང་། སྟོང་རྩི་ཆེན་པོ་ 20

དང་། ཐུག་པ་མཁས་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་ཉིད་འདི་པ་ཟུང་མེ་ཁོང་དུ་
 རྒྱུ་པ་མཁས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་ན། རང་མངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཐེག་པ་འབྱུང་པར་
 བྱེད་དོ།

།དེའི་གོང་དུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཚད་མེད་པའི་སྤྱིང་པ་ཅེ་བ་དང་
 5 སྤྱིང་ཇི་དང་ལྷན་པ་དང་། ཐུག་པ་མཁས་པ་མཁས་པ་སྤྱིང་པ་དང་། སྤྱིང་།
 ལམ་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་པད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐུག་པ་ཅན་ཡོངས་
 སུ་མི་གཏོང་བ་དང་། མངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་པ་ལ་དམིགས་
 པས་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ཡོངས་སུ་དག་པ་
 དང་། བ་རྩལ་དུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྤྱིང་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་
 10 པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་འདིས་དགེ་བ་པར་ཕྱུང་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་དག་མ་
 གཏོགས་པར་སོ་སོའི་སྤྱོད་པོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་མངས་རྒྱུ་དང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམས་ཀྱི་ཅི་རིགས་པར་མངོན་པར་མཐོ་བ་འཁོར་
 པའི་བདེ་བ་དང་། དེས་པར་ལེགས་པ་བདེ་བ་ཡང་མ་[282a]ཡིན་སྟག་
 15 བསྐྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཐར་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཐོབ་པའི་
 ཐུག་པ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་གསལ་བར་བསྟན་པར་
 འབྱུང་རོ།

།གང་སེམས་པསྤྱིང་པ་གཏིས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི།

ཇི་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་མོ་རོ་དང་རྒྱན་ཅིག་དང་།

།པག་ཤིས་ན་ཅག་མ་དང་རྒྱན་ཅིག་པའིན།

། དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔང་བྱས་པདག་ཏིང་ཆེ།

། དེ་འཆལ་པ་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་མི་འདོད། ༤

། རྣ་ནག་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྒྲ་མི་ཤིས་པའི་རྣམ་གངས་སོ།

། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་པ་རྩལ་ཏུ་བྱིན་པའི་རྣམ་པར་

དབྱེ་བ་བཤད་པ་ནི།

5

གང་གིས་གང་ཞིག་གང་ལ་སྤྱོད་བྱེད་བ།

། གསུམ་ཏུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ།

། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་པ་རྩལ་བྱིན་ཞེས་བཤད།

། ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ནི་གསུམ་ཏུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་པ་

རྩལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཞེས་བསྟན་ཏོ།

10

། གསུམ་ལ་ཆགས་པས་སྤྱོད་དེ་འཇིག་རྟེན་འདས། ༥

། ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཏིང་རི་སྐད་བཤད་པའི་གསུམ་པོར་དམིགས་པ་མེད་ན་ནི་

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་པ་རྩལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཞེས་བཤད་དོ། །རི་སྐད་

བཤད་པའི་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སུ་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་

རྩལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྐབས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འཆད་པ་ནི།

15

ཚུལ་སྐྱེས་ལྷ་པ་ལས་བྱུང་སྤྱི་མེད་སྤྱི་པ་ཡི།

། དཔལ་གྱུར་ནི་མ་དང་ཐལ་ནི་མ་མེད་འདི་ཡང་།

། སྟོན་ཀའི་རྩམ་ཀྱི་ལྷ་པའི་འོད་ནི་རི་བཞེན་ཏུ།

། འགྲོ་པའི་ཡོད་ཀྱི་གཏུང་པ་སེལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན། ༡༠

ཞེས་བུའོ། །རི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགོ་པ་བསྐྱེད་ལས་ཀྱི་ལམ་ 20

གྱིས་ཟི་མ་མེད་པའི་བྱིར་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གཏིས་པའི་དོན་
 དང་མཐུན་པའི་མེད་ངོ། །ཇི་ལྟར་སྟོན་ཀའི་ཟླ་པའི་འོད་ཟི་མ་དང་བལ་
 པ་སྐྱེ་བའི་གཏུང་པ་སེལ་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་རྩ་རྒྱལ་པའི་སྐྱས་ཀྱི་ཟླ་
 པ་ལས་བྱུང་པའི་ཟི་མ་མེད་པ་འདི་ཡང་འཆལ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་
 བསྐྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་གཏུང་པ་[282b]སེལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་
 འཁོར་པའི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པས་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ཡང་སྤྱིད་པའི་དཔལ་
 དེ། ཡོན་ཏན་རྩལ་སྤྱོད་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བྱིར་
 དང་། སྤྱིད་པའི་དཔང་ཡུག་རྩལ་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་རྩ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།
 །དབྱ་མ་ལ་འབྲུག་པའི་བཤད་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་གཏིས་

10 པའོ།

༥ ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པའི་དཔང་རྩ་བྱས་ནས།

ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་སྟེག་པའི་མེ།

ཁོད་འབྱུང་བྱིར་ན་ས་ནི་གསུམ་པ་འདི།

ཁོད་བྱེད་པ་སྟེ་

15 ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། །ཁོད་བྱེད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ས་གསུམ་པའི་མེད་ངོ། །ཡང་འདི་ཅིའི་བྱིར་ཁོད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་
 ཅེ། རོན་དང་མཐུན་པ་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། དེའི་ཆོ་ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་
 མ་ལུས་པ་སྟེག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་ནི་པའི་པདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་ཁོད་འབྱུང་

པའི་བྱིར་ས་འདི་ལ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །སེམས་གསུམ་པ་
བསྐྱེད་པའི་

བདེ་གསེགས་སྤྱོད་པོ་ལ།

།དེ་ཙམ་ཉི་ལྟར་ཟངས་འཕྲེལ་སྤྱོད་པ་འབྱུང་། ༡

དེ་ལྟར་ཉི་མ་ཤར་པའི་གནས་སྒྲུབས་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་ལ་ཏུ་ཟངས་ལྟ་བུའི་ ༩
སྤྱོད་པ་འབྱུང་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡང་དེར་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འབྱུང་དོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་རྟོན་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ། བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྟག་པ་ཉིད་
ཏུ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར།

གལ་ཏེ་གནས་མེན་འབྱུགས་པ་འགའ་ཡིས་དེའི།

10

།ལྷས་ལས་ཤ་ནི་རྩས་བཅས་ཡུན་རིང་ཏུ།

།སྤང་རེ་རེ་ནས་བཅད་པར་གྱུར་གྱང་དེའི།

།བཟོད་པ་གཙོན་པར་བྱེད་ལ་ལྟག་པར་སྒྲེ། 2

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་རྒྱུ་
བསྐྱུང་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་བྱིར། གང་ 15
གིས་གཞན་དག་གི་མནར་སེམས་ཀྱི་གཞི་རྩས་གསུམ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་
དོགས་པ་ཅན་ཏུ་འབྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷས་དང་[288a]དག་
དང་ཡིན་འབྱུག་པ་མདོན་ཏུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་ན། གལ་ཏེ་
གནས་མེན་འབྱུགས་པ་འགའ་ཡིས་དེའི་ཞེས་ཁྱད་པར་ཏུ་བྱས་སོ། །གལ་
ཏེ་ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་ལྷས་ 20

ལས་ཤ་རྩས་པ་དང་པཅས་པ་སྤང་རེ་རེ་ནས་སྤོང་ཅིང་སྤོང་ཅིང་ཡུན་
 རིང་པོར་གཙོན་ཀྱང་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གཙོན་པར་བྱེད་པ་པོ་ལ་སེམས་
 ཁོང་ནས་འབྱུགས་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། རྟོག་
 བའི་ལས་དེའི་རྒྱུ་ཅན་རྒྱལ་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་ལ་སྟོགས་པ་ལ་ལྟག་པར་
 5 དམིགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཆེས་ལྟག་པར་བཟོད་པ་ཉིད་སྒྲེ་
 བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་།

བདག་མེད་མཐོང་བའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ།

།གང་ཞིག་གང་གིས་གང་ཆེ་རི་ལྟར་གཙོན།

།གང་བྱིར་ཆོས་ཀྱང་དེ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར།

10 །མཐོང་བ་དེས་ན་དེ་ཡིས་བཟོད་པར་འགྱུར། ॥ ३

།རྟོག་པའི་ལས་དེའི་རྒྱུ་ཅན་རྒྱལ་བ་ལ་སྟོགས་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་ལ་
 ལྟག་པར་དམིགས་ནས་ཆེས་ལྟག་པར་བཟོད་པར་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
 མ་ཟད་ཀྱི། གང་གི་བྱིར་དེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གཟུགས་བརྟན་དང་འདྲ་
 བར་མཐོང་ཞིང་། བདག་དང་བདག་གི་བའི་འདུ་ཤེས་དང་བཤམ་པ་འདྲིའི་
 15 བྱིར་ཡང་ཆོས་ཤིན་ཏུ་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་སྤྱོད་པའི་བཟོད་པའི་རྒྱ་
 བསྐྱ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ། །བཟོད་པ་འདི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 གྱི་འཆོམ་པའི་ཆོས་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་བསྐྱང་བའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་པས་མི་བཟོད་པ་
 དང་ལྡན་པ་ལྟ་ཁྱོ་བ་ལས་ལྟོག་པར་རིགས་པར་འཆད་པ་ནི།

གཞོན་པ་བྱས་པས་གལ་ཏེ་དེར་བཞོན་ན།

།དེ་ལ་བཞོན་པས་བྱས་ཟིན་ལྷོག་གན་ཅི།

།དེ་བྱིར་དེའི་བཞོན་ངེས་པར་འདྲིར་དོན་མེད།

།འདྲིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡང་ནི་འགལ་པར་འགྱུར། ུ

།ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་ཁོང་འབྱུག་པའི་སྐབས་སྟེར་བ་འདི་ 5
 གཞོན་པ་བྱས་པ་གཞན་ལ་ཁྱོ་ན་དེའི་ཆེ་གཞོན་པ་བྱས་ཟིན་པ་[288b]བསྟོག་
 ཏུ་མེད་པའི་བྱིར། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཞེ་བཀམ་པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དེ།
 བྱ་རྒྱ་བྱས་ཟིན་པའི་བྱིར་རོ། །འདྲིའི་བཞོན་པ་དང་ལྷ་དགོས་པ་མེད་པ་
 འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། འདྲིག་རྟེན་པ་རོལ་དང་ཡང་འགལ་པར་འགྱུར་
 ཏེ། ཁོང་ཁྱོ་བ་སྟེས་པ་ཡིན་དང་རྣམ་པར་སྟོན་པ་ཡིད་ཏུ་མི་འོང་བ་ 10
 འཕེན་པའི་བྱིར་རོ། །གང་ཞིག་རང་གིས་ཉེས་པར་སྟུན་པ་བྱས་པའི
 འབྲས་སུའི་ཁྱད་པར་ཉེ་པར་སྟུན་བཞིན་ཏུ་གཏི་བྱག་པས་གཞན་གྱིས་
 བདག་ལ་གཞོན་པ་དེ་བྱས་སོ་སྟུམ་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ལ་ནི་གཞོན་པ་བྱེད་པ་
 ལ་ཁྱོ་བ་ཉེ་པར་སྟེ་ལ། ལན་ཏུ་གཞོན་པ་བསྐྱལ་པས་དེའི་གཞོན་པ་པམ་
 བར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བསྟོག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་བཤད་པ། 15

སྟོན་བྱས་པ་ཡི་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་སུ་གང་།

།ཟད་པར་བྱེད་པར་བཞིན་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི།

།གཞན་ལ་གཞོན་པ་དང་ནི་ཁྱོ་བས་སྟུག་བསྐྱལ་བྱིར།

།ས་པོན་ཉིད་ཏུ་ངེ་ལྷ་བྱུར་ན་ཁྱིད་པར་བྱེད། ༥

- |གང་ཞིག་མཚོན་ཆ་རྟོག་བའི་སྟེ་ཐ་མས་ཐ་མ་དེ་ལ་ལྷན་ལ་གཞོན་
 བའི་སྒྲིག་པསྒྲུལ་ཆེས་ཆེ་བ་དག་དག་གིས་ཉེ་བར་ཐསྒྲུལ་ཐ་དེ་ནི།
 འབྲས་ཕྱ་འབྱུང་བ་ཐ་མ་སྟོག་གཞོན་བའི་ལས་སྟོན་ཕྱས་པ་སེམས་ཅན་
 དཔུལ་བ་དང་། རྩེ་འགྲོའི་སྒྲིག་གནས་དང་། གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་ལ་
 5 སྟོགས་པའི་རྣམ་པར་སྟླན་བའི་འབྲས་ཕྱ་དག་པ་ཉམས་སྒྲིག་མཉམ་པར་ལྷུང་
 ཅིང་། རྒྱ་མཐུན་བའི་འབྲས་ཕྱ་ཉོན་མོངས་པ་ལྷག་མར་ལྷན་པ་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་འབྲས་ཕྱ་ཡིད་ཀྱི་མི་འོང་བ་མ་ལྷན་པ་ལྷོག་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་
 བ་སྟེ། དེ་རྗེ་ལྟར་སྒྲུར་ཡང་རྣམ་པར་འབྱུང་བས་སྟླན་ཀྱི་བཏུང་བ་ཐ་མ་
 ཁོང་ན་ཡོད་པའི་ནད་གསོ་བའི་རྒྱ་ལྟར་ཁོང་ནས་འབྱུག་པ་དང་། གཞན་
 10 ལ་གཞོན་པ་དག་གིས་འབྲས་ཕྱ་ཡིད་ཀྱི་མི་འོང་བ་འདས་ཟེན་པ་ཐ་མ་ཡང་
 ཆེས་ལྷག་པར་གཞོན་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་ཕྱ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་བཞི་
 བར་འབྱུང་། དེའི་ཕྱིར་དེས་སྟླན་པ་ནད་གསོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱར་ལྷུང་བ་
 གཅགས་ཆ་རྟོག་བའི་ལས་བྱེད་པ་ལ་བྱ་བ་ལྟར། [284 a] འབྲུལ་ཀྱི་སྒྲིག་
 ཐསྒྲུལ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཐ་མོད་པར་རིགས་སོ།
 15 |མི་ཐ་མོད་པ་ནི་རི་རྒྱན་པམད་པའི་རྒྱལ་ཁྱིམ་རྣམ་པར་སྟླན་པ་ཡིད་
 ཀྱི་མི་འོང་བ་ཡངས་པ་འཕེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི།
 ཡུན་རིང་ཏུ་ཐསྒྲིགས་པའི་ཐ་མོད་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་ཟད་པའི་རྒྱ་ཡང་ཡིད་ནི་
 ཞེས་ཐསྒྲུན་པའི་བྱིར།

གང་ཕྱིར་རྒྱལ་སྐྱེས་རྣམས་ལ་ཁོ་བ་ཡིས།

|སྟླན་དང་ཁྱིམས་ཕྱང་དགེ་པ་ཐསྒྲུལ་པ་བརྒྱར།

ལས་གསུམ་པ་སྒྲུ་ཅིག་གིས་འཛོམས་དེ་ཡི་བྱེད།

མི་པོ་ཐོན་ལས་གཞན་སྤྲིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ༩

ཁེས་བྱ་བ་སྤྲིས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་ཏིན་ཆེན་པོ་
 དེས་གང་ཟག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་དེས་པ་དང་བཤམ་པའི་བྱེད་ལ། དེས་པ་
 ཡིན་དུ་ཟེན་ཀྱང་ཏོན་མོངས་པ་གོམས་པ་ལ་རག་ལས་ནས་འབྲུག་པ་ཏིན་ ༩
 གྱི་བྱེད་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནམས་ལ་བདེན་པར་ཟུར་པ་དང་།
 བདེན་པར་ཟུར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཏེས་པ་ལྟག་པར་སྒྲོ་བདག་ནས་ཁོང་ཁྱི་
 པའི་བསམ་པ་སྒྲུ་ཅིག་ཅམ་ཞིག་བསྐྱེད་ན་ཡང་། དེ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་
 བསྐྱལ་པ་བརྒྱུར་བསམས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་སྒྲུར་བསྐྱེད་པའི་སྤྲིན་
 པ་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་འོལ་དུ་བྱིན་པ་གོམས་པ་ལས་སྤྲིས་པ་ 10
 འཛོམས་པར་འབྲུར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ནམས་ལ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྤྲིས་ཏེ། དེའི་བྱེད་ཀྱི་མཆོ་ཆེན་
 པོའི་ཕྱི་ཆོད་སྒྲུང་སྒྲངས་གྱིས་དེས་པར་མི་བྱས་པ་ལྟར། དེར་ནམ་པར་
 སྤྲིན་པའི་མཆོམས་དེས་པར་མི་བྱས་སོ། །དེའི་བྱེད་དེ་ལྟར་ན་འཕྲས་བྱ་
 ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འཕེན་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་གོདོད་པ་བྱེད་པའི་སྤྲིག་ 16
 པ་ནི་མི་པོ་ཐོན་པ་ལས་གཞན་མཆོག་དུ་ཟུར་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

ཁེས་སྒྲུ་དུ་ཡང་། འཇམ་དཔལ་ཁོང་ཁྱི་པ་ཁོང་ཁྱི་པ་ཁེས་བྱ་བ་
 ནི། བསྐྱལ་པ་བརྒྱུར་བསམས་པའི་དགེ་བ་ཏེ་བར་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་
 དེའི་བྱེད་ཁོང་ཁྱི་པ་ཁེས་བྱའི་ཁེས་གསུངས་སོ།

གཞན་ཡང་མི་པོ་ཐོན་པ་གཞན་[284b]ལ་གནོད་པར་བྱེད་མི་བྱས་པ་ 20

རྣམས་ གྱིས་ བོ་བདག་ ཉིད་ ཁོ་ན་ འཛེམས་ བར་ བྱེད་ ལ། ཟུམ་ བ་ སྤྱིད་ རེ་
 མེད་ བ་ རྣམས་ གྱིས་ བོ་བདག་ ནད་ གཞན་ འཛེམས་ བར་ བྱེད་ བ་ འདི་ བོ་སྤྱིས་
 བ་ ཉིད་ གྱིས།

མི་སྲུང་གཞུང་གི་སྲུང་སྐྱོང་ཅིང་དམ་པར་མིན་པར་བཤི།

5 | ལྷོལ་དང་ལྷོལ་མེད་ཤེས་བའི་རྣམ་དཔྱོད་འཛོལ་བྱེད་ཅིང་།

| རྩམ་ རྩིས་ རྩོགས་ མཐུན་ བཏང་ དེས།

མི་ཤེད་པ་ཡིས་སྤྱར་དུ་རྟ་ལྗོང་སྤྱར་པར་བྱེ།

གཤམ་ཏེ་མི་བཟོད་པའི་ཕྱོད་དེ་དག་ཡིན་ན་དེ་དང་འགཤམ་པ་བཟོད་

པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བཟད་པ།

10 བཟོད་པམ་བཤད་ཟིན་དང་འགལ་ཡོད་ཏེ་རྣམས་ཐུད་དོ། ༧

| བཟོད་པས་མངོས་ཤིང་སྤྱེ་བོ་དམ་པ་ལ།

||ཡངས་དང་བྱུགས་དང་བྱུགས་མེད་ཤེས་པ་ལ།

མཁས་པར་འགྱུར་ཅིང་དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ནི།

༥༥ ལྟ་མཁོའི་བྱུང་པ་ལྟར་པ་ཟད་པར་འགྱུར། ༥

15 |མི་བཟོད་པ་ལ་སྒྲིན་གང་དག་བསྟན་པ་དེ་དག་དང་ལག་ལ་བའི་ཡོན་
ཏན་དེ་དག་བཟོད་པ་ལ་རིག་པར་བྱའོ། |དེའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར།

མོ་མོའི་སྒྲུ་པོ་དང་ནི་རྒྱལ་སྤུ་ཀྲིས།

|ཁྱི་དང་པཐོད་པའི་སྒྲིལ་ཡོན་རིག་གུས་ཏེ།

༥༥ །མི་བཟོད་སྤངས་ནས་འཕགས་པའི་སྒྲེ་བོ་ཡིས།

20 | བསྐྱུགས་པའི་བོད་པ་ཏག་ཏུ་བྱུང་བསྟོན་བྱ། ༩

|ཁོ་པ་དང་བཟོད་པ་ནི་ཁོ་པ་དང་བཟོད་པའོ། རྒྱུན་དང་ཡོན་ཏན་ནི་
 རྒྱུན་ཡོན་ཏེ། ཁོ་པ་དང་བཟོད་པ་དག་གི་རྒྱུན་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཤེས་
 ཚོག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། |ཁོ་པའི་རྒྱུན་རི་སྒྲུང་བཤད་པ་དང་བཟོག་པའི་
 རྒྱ་ནས་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱས་ཏེ། མི་བཟོད་པ་
 སྤངས་ནས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བཟོད་པ་ཁོ་ན་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། 5

|ད་ནི་བཟོད་པ་ལ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་བྱིར།

|རྟོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་བྱིར་བཞུགས་ཀྱང་།

|གསུམ་དམིགས་ཡོད་ན་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའོ།

|སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དུ་ཡོངས་སུ་བཞུགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། གང་བཟོད་པ་
 དང་། གང་གིས་བཟོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གང་དག་ལ་བཟོད་པ་གསུམ་ 10
 པོ་འདི་ལ་དམིགས་[285a]པ་ཡོད་ན། བཟོད་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་བཟོད་
 པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ།

|དམིགས་པ་མེད་པ་དེ་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།

|འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་པ་རོལ་བྱིན་ཞེས་བསྟན། 10

ས་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྣམ་ 15
 པར་དག་པར་རི་ལྟར་འབྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ།

|ས་དེར་རྒྱལ་སྤངས་པས་ཀྱང་མངོན་ཤེས་དང་།

|འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འབྱུར།

|དེས་ཀྱང་རྟག་དུ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ནི།

|འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཇོམས་པར་བྱས་པར་འབྱུར། 20

- བསམ་གཏན་ཞེས་ཕྱ་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲ་ནི་ཉེ་བར་མཚོན་པའི་
དོན་ཏེ། སྒྲིམས་པར་འདྲུག་པ་དང་ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་འཛིན་པ་ཡིན་
ནི། །རི་རྒྱན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་གསུམ་པ་ལས་གསུངས་པ་
བཞིན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་འོད་བྱེད་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི། འདོད་པ་རྣམས་ལས་དཔེན་བ། སྤྲིག་པ་མི་དགེ་
པའི་ཚོས་རྣམས་ལས་དཔེན་བ། རྟོག་པ་དང་བཅས་བ་དབྱེད་པ་དང་བཅས་
དཔེན་པ་ལས་སྦྱེ་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་
བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་རྟོག་པ་དང་དབྱེད་པ་དང་གྲུ་ཞིང་ནང་ཡོངས་
སྒྲ་དང་སྦྱེ། སེམས་ཀྱི་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བས་རྟོག་པ་མེད་པ་དབྱེད་པ་
10 མེད་པ་ཏིང་པེ་འཛིན་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་
གཉིས་པ་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་གྲུ་པའི་
བྱང་སྒྲིམས་ལ་གནས་ཤིང་ཕན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་
ལུས་ཀྱིས་སྦྱོང་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དེ་ཕན་པ་དང་ལྷན་པ་བདེ་
བ་ལ་གནས་པ་བྱང་སྒྲིམས་པའི་ཞེས་བཟོད་པ་སྦྱེ། དགའ་བ་མེད་པའི་
15 བསམ་གཏན་གསུམ་པ་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་བདེ་བ་ཡང་སྤངས་ཏེ་
སྤྲ་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡང་སྤངས་ཤིང་ཡིད་བདེ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཡང་
རུབ་པས། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་བྱང་
སྒྲིམས་དང་ཕན་པ་ཡོངས་སྒྲ་དག་པ་བསམ་གཏན་བཞི་བ་[285b]བསྐྱབས་ཏེ་
གནས་སོ། །ཞེས་ཕྱ་པ་དེ་དག་ནི་བསམ་གཏན་བཞིའོ།
- 20 །གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲིམས་པར་འདྲུག་པ་བཞི་ནི། འདི་ལྟ་སྦྱེ། དེ་

ནུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ།
ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ལྟུང་པར་གྱུར་ཤིང་། ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ནུམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་སྒྱུམ་ནས་ནུམ་མཁའ་མཐའ་
ཡས་སྒྱེ་མཆེད་པསྒྱུལས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་ནུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ནུམ་མཁའ་
མཐའ་ཡས་སྒྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ ॥
མཐའ་ཡས་སོ་སྒྱུམ་ནས་ནུམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྒྱེ་མཆེད་པསྒྱུལས་ཏེ་གནས་
སོ། །དེ་ནུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ནུམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྒྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་
དག་པར་འདས་ཏེ། ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྒྱུམ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྱེ་མཆེད་
པསྒྱུལས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་ནུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྱེ་
མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཡང་ 10
མ་ཡིན་ནོ་སྒྱུམ་ཏེ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྒྱེ་མཆེད་པསྒྱུལས་ཏེ་
གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་དག་ནི་གཟུགས་མེད་པའི་སྒྱུ་མས་པར་འདུག་
པ་ཡེ་ཤིང་།

།ཚད་མེད་པ་ཡེ་ཤི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བུམས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་
ཡངས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ། མི་གཉིས་པ། ཚད་མེད་པ། འཁོན་ 15
མེད་པ། འགྲན་ཁྲ་མེད་པ། སྒྲིབ་པ་མེད་པ། གཞོན་པ་མེད་པ་ཐམས་
ཅད་ཏུ་ཐུབ་པས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཀླས་པ། ཉན་མཁའའི་ཁམས་ཀྱི་
མཐས་གཏུགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐུབ་པར་བྱས་ནས་
པསྒྱུལས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་ཡེ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིང་རྗེ་དང་ལྡན་པ་དང་། དགའ་བ་
དང་ལྡན་པ་དང་། བདེ་སྒྱུམས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཡངས་པ་ཞེས་བྱ་ 20

བ་ནི་སྒྲ་མ་བཞིན་ནོ།

།མདོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་བ་ནམ་བ་
རྩ་མ་ཁྱོད་པར་བྱེད་དེས་ཡང་གཡོ་བར་བྱེད་དོ། །གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་མང་
པོར་འགྱུར་རོ། །མང་པོར་གྱུར་ནས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །སྒྲ་པར་གྱུར་
ཅ ཞིང་མི་[286a]སྒྲ་པར་འགྱུར་རོ། །ཅིག་བ་ལ་ཡང་ཐད་ཀར་འགྲོ་ར་
བ་ལ་ཡང་ཐད་ཀར་འགྲོ་རི་ལ་ཡང་མི་ཐོགས་པར་ཐད་ཀར་འགྲོ་སྟེ་དཔེར་
ན་ནམ་མཁའ་ལ་གྱི་བ་བཞིན་ནོ། །ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་སྒྱིལ་མོ་གྱུང་གིས་
འགྲོ་སྟེ་དཔེར་ན་འདབ་ཆགས་གྱི་བཞིན་ནོ། །ས་ལ་ཡང་སྟེང་ཏུ་འབྱུང་
བ་དང་བྱིབྱ་འཇུལ་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་ཆུ་ལ་གྱི་བ་བཞིན་ནོ། །ཆུ་ལ་
10 ཡང་མི་བྱལ་བར་འགྲོ་སྟེ། དཔེར་ན་ས་ལ་གྱི་བ་བཞིན་ནོ། །རྩ་བ་ཐུལ་
བར་ཡང་བྱེད་འབར་བར་ཡང་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་མེའི་ཐུང་པོ་བཞིན་ནོ།
།བདག་གི་ལྷས་ལས་ཕྱི་རྒྱན་ཆེན་པོ་འབྱིན་དེ། དཔེར་ན་སྒྲིན་ཆེན་པོ་བཞིན་
ནོ། །ཕྱི་རྒྱན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་འདི་ཀྱན་ཏུ་འབར་ཞིང་རབ་ཏུ་འབར་བ་ལ་ཀྱན་ཏུ་རབ་ཏུ་
15 མཆེད་ཅིང་འབར་དེ་མེ་ལྷེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་ནི་པར་བྱེད་དོ། །ཟླ་བ་དང་
དྲི་མ་འདི་ལྟར་རྩ་འབྲུལ་ཆེ་བ་འདི་ལྟར་མཐུ་ཆེ་བ་འདི་གཉིས་ལ་ཡང་
ལག་པས་འཛིན་ཞིང་ཀྱན་ཏུ་ཏུག་པར་བྱེད་དོ། །ཆོངས་པའི་འཇིག་རྟེན་
གྱི་པར་ཏུ་ཡང་ལྷས་གྱི་དཔང་སྒྱུར་རོ་ཞེས་གྱི་བ་འདི་ནི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་
མདོན་པར་ཤེས་པའོ།

20 །དེ་ལྟའི་རྣ་བའི་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་མི་ལས་འདས་པས་ལྟ་དང་

མི་གཉིས་ཀའི་སྒྲ་ཡང་བོས་སོ། བྲ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་གང་དག་རིང་
ཡང་རྒྱ་ཆེ་ཡང་རྒྱ་ཆེ། བྲ་བ་སྒྲ་དང་། རྒྱ་སྒྲ་དང་། བྲ་བ་
དང་། མིན་བྲ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་བོས་སོ། །འདི་ནི་ལྟའི་རྣ་བའི་མངོན་
བར་ཤེས་པའོ།

།དེ་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་གང་ཟག་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་ 6
སེམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱ་རབ་རྒྱ་ཤེས་ཏེ། འདོད་ཆགས་
དང་བཅས་པའི་སེམས་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་སྒྲ་ཡང་
དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱ་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཐལ་བའི་
སེམས་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་ཐལ་བའི་སེམས་སྒྲ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་རྒྱ་རབ་རྒྱ་[286b]ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་ཞེ་སྒྲ་དང་བཅས་པ་དང་། 10
ཞེ་སྒྲ་དང་ཐལ་བ་དང་། གཏི་སྒྲ་དང་བཅས་པ་དང་གཏི་སྒྲ་དང་ཐལ་
བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་
བ་དང་ཡངས་པ་དང་། ཆེན་པོར་ལྡར་བ་དང་ཆེན་མེད་པ་དང་བསྐྱུས་པ་
དང་རྒྱས་པ་དང་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་།
རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་རྣམ་པར་མ་གྲོལ་བ་དང་། རྒྱུན་ཅན་དང་རྒྱུན་མེད་ 15
པ་དང་། སེམས་རགས་པ་ལ་ཡང་སེམས་རགས་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་
ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱ་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །སེམས་རགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་
སེམས་རགས་པ་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱ་རབ་
རྒྱ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་གང་ཟག་གཞན་རྣམས་
ཀྱི་སེམས་སེམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱ་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ་ཞེས་ 20

ཕྱ་པ་འདི་གཞན་གྱི་སྐྱེས་ཤེས་པའི་མདོན་པར་ཤེས་པའོ།

- །དེ་སྟོན་གྱི་གནས་རྣམ་པ་རྩ་མ་རྩེས་སུ་ནད་ཏེ་ཆེ་རབས་གཅིག་
ཟུང་རྩེས་སུ་ནད་ནོ། །ཆེ་རབས་གཅིག་དང་། གསུམ་དང་། བཞི་དང་།
ལྔ་དང་། བརྒྱ་དང་། ཉི་ཤུ་དང་། སུམ་རྩ་དང་། བཞི་བརྒྱ་དང་།
8 ལྔ་བརྒྱ་དང་། བརྒྱ་དང་། སྟོང་ཡང་རྩེས་སུ་ནད་ནོ། །ཆེ་རབས་བརྒྱ་
ཐ་ག་རྩ་མ་དང་། ཆེ་རབས་སྟོང་ཐ་ག་རྩ་མ་དང་། ཆེ་རབས་འབུམ་
ཐ་ག་རྩ་མ་དང་། ཆེ་རབས་བྱེ་བ་འབུམ་ཐ་ག་རྩ་མ་དང་། ཆེ་རབས་
བྱེ་བ་ཁྱད་ཁྱིག་འབུམ་ཐ་ག་རྩ་མ་དང་། འཇིག་པའི་བསྐྱལ་བ་དང་།
འཆགས་པའི་བསྐྱལ་བ་དང་། འཇིག་བ་དང་། འཆགས་པའི་བསྐྱལ་བ་
10 རྩ་མ་ཡང་རྩེས་སུ་ནད་ནོ། །བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་ཡང་རྩེས་སུ་ནད་ནོ་བསྐྱལ་བ་
སྟོང་ཡང་རྩེས་སུ་ནད་ནོ། །བསྐྱལ་བ་འབུམ་དང་། བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་དང་།
བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་ཐ་ག་བརྒྱ་དང་། བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་ཐ་ག་སྟོང་དང་། བསྐྱལ་
བ་བྱེ་བ་ཐ་ག་འབུམ་ནས་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་ཁྱད་ཁྱིག་འབུམ་ཐ་ག་རྩ་མའི་
པར་རྩེས་སུ་ནད་ནོ། །ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ན་པདག་[287a]མིང་འདི་ཞེས་ཕྱ་
15 པར་གྱུར་རྩམ་ནི་འདི་ཞེས་ཕྱ་རིགས་ནི་འདི་ཞེས་ཕྱ་ཟས་ནི་འདི་ལྟ་ཕྱ་
ཞིག་ཟ་ཟ་ཆེ་ནི་འདི་ཙམ་ཞིག་ལྟ། ཡུན་ནི་འདི་སྟོང་ཅིག་གནས་གནས།
པདེ་བ་དང་སྒྱག་པསྐལ་ནི་འདི་ལྟ་ཕྱ་ཞིག་གྱུང་ངོ། །པདག་དེ་ནས་ཤི་
འཕྱོས་ནས་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ཏུ་སྒྱེས་སེ་དེ་ནས་ཤི་འཕྱོས་ནས་འདིར་སྒྱེས་སེ་
ཞེས་རྣམ་པ་དང་བཅས་ནད་རྟགས་དང་བཅས་ཏུ་མཚན་དང་བཅས་པར་
20 སྟོན་གྱི་གནས་རྣམ་པ་རྩ་མ་རྩེས་སུ་ནད་ནོ། །འདི་ནི་སྟོན་གྱི་གནས་རྩེས་

མུ་རྩན་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པའོ།

དེས་ལྟའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་མི་ལས་འདས་པས་སེམས་ཅན་འཆི་
འཕོ་པ་དང་སྒྲེ་པ་དང་མདོག་སྒྲུག་པ་དང་མདོག་མི་སྒྲུག་པ་དང་པདེ་པར་
སོང་པ་དང་དན་པར་སོང་པ་དང་། བཟང་པོ་དང་། དན་པོ་རྣམས་མཐོང་
ངོ། །ལས་ཇི་ལྟ་པ་པའིན་རྩ་ཉེ་པར་འགྲོ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་ 5
དག་པ་ཇི་ལྟ་པ་པའིན་རྩ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཁྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་
ནི་ལུས་ཀྱི་ཉེས་པར་སྦྱོད་པ་དང་ལྷན་པ། དག་གི་ཉེས་པར་སྦྱོད་པ་དང་
ལྷན་པ། ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པར་སྦྱོད་པ་དང་ལྷན་པ། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་
སྦྱར་པ་འདེབས་པར་སྦྱོད་པ་འོག་པར་ལྟ་པ་ཅན་དག་སྟེ། འོག་པར་ལྟ་
བའི་ལས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པའི་རྒྱུ་ལུས་ཞིག་སྟེ་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་དན་ 10
འགྲོ་རྣམ་པར་ལྟང་པ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་པ་རྣམས་སུ་སྒྲིབ་ཞེས་བྱ་པ་དང་།
ཁྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ལུས་ཀྱི་ལེགས་པར་སྦྱོད་པ་དང་ལྷན་པ།
དག་གི་ལེགས་པར་སྦྱོད་པ་དང་ལྷན་པ། ཡིད་ཀྱི་ལེགས་པར་སྦྱོད་པ་
ལྷན་པ། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྦྱར་པ་མི་འདེབས་པ་ཡང་དག་པར་ལྟ་
པ་ཅན་དག་སྟེ། ཡང་དག་པར་ལྟ་བའི་ལས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པའི་ 15
རྒྱུ་ལུས་ཞིག་སྟེ་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་པདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རྩ་ལྟ་
རྣམས་ཀྱི་ནང་རྩ་སྒྲིབ་ཞེས་བྱ་པར་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལྟའི་མིག་
རྣམ་པར་དག་པ་མི་ལས་འདས་པས་སེམས་ཅན་འཆི་འཕོ་པ་དང་སྒྲེ་པ་
དང་མདོག་སྒྲུག་པ་དང་མདོག་མི་སྒྲུག་པ་དང་ཞེས་བྱ་པ་ནས་ཐམས་ཅད་
རྣམ་པ་དང་[287b]པཅས་དན་རྟགས་དང་པཅས་རྒྱ་མཚན་དང་པཅས་པར་ 20

མཐོང་སྟེ། ལས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་སེམས་ཅན་དག་གྲང་
རབ་ཏུ་ཤེས་སོ།

།དེ་བསམ་གཏན་དང་སྟོམས་བར་འབྲུག་བ་འདི་དག་ལ་སྟོམས་བར་
འབྲུག་ཅིང་རྣམ་བར་ལྟངས་ཡང་། གང་རུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡོངས་
8 གྲུ་རྟོགས་བར་འབྲུར་བར་མཐོང་བ་དེར་ཆེད་རུ་བསམས་དེ་སྟོན་ལས་
བདུབ་བའི་དབང་གིས་སྟེ་བ་མ་གཏོགས་བར་དེ་དག་གི་དབང་གིས་མི་སྟོངོ།
།དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དེ་ཐབས་མཁས་
བས་མངོན་བར་བསྐྱབས་བའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་དང་ལྷན་བའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་རུ་འབྱུང་རོ། །དེ་ལྟར་ནས་འདིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ལ་
10 བསམ་གཏན་དང་མངོན་བར་ཤེས་བ་འབྱུང་བར་འབྲུར་རོ།

།ཅི་ལྟར་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ཡོངས་སུ་ཟད་བར་འབྲུར་ཞེ་ན།
དང་གི་སྒྲ་ན་མ་སྟོམ་བ་བསྐྱབ་བྱ་བའི་བྱིར་དེ་དེའི་གཏི་སྟག་གྲང་ཡོངས་
སུ་ཟད་བར་འབྲུར་རོ། །ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ཡང་མདོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
དེ། ཇི་སྒྲ་རུ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐུན་ལ་རྟེན་བ་ཉིད་ཡིན་པས་འཕོ་
15 བ་མེད་བ་ཉིད་དང་། རྣམ་བར་འཇིག་བ་མེད་བ་ཉིད་རུ་རྟོག་པས་དེ་བས་
གྲང་ཤས་ཆེར་འདོད་བའི་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བར་འབྲུར་རོ།
།གཟུགས་ཀྱི་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་དང་སྤོང་བའི་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་དང་
མ་རིག་བའི་འཆིང་བ་བསྐྱབས་བར་འབྲུར་རོ། །དེ་ལྟ་བར་གྲུར་བའི་
འཆིང་བ་རྣམས་ནི་སྒྲ་ནས་སྤངས་བ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ལ་
20 འདོད་བྱེད་བ་འདི་ལ་གནས་བའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དེ་ནི་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ

མག་རྩ་མ་དང་བསྐྱལ་བ་སྟོང་མག་རྩ་མ་དང་། བསྐྱལ་བ་འབྲུམ་མག་རྩ་
 མ་དང་། བསྐྱལ་བ་ཕྱེ་བ་མག་རྩ་མ་ནས་བསྐྱལ་བ་ཐག་ཟླ་འབྲུམ་མག་
 རྩ་མར་ལོག་པའི་འདོད་ཆགས་འབྲིལ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟོང་པར་
 འབྱུར་རོ། །ལོག་པའི་ཞེ་སྟངས་འབྲིལ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟོང་པར་
 འབྱུར་རོ། །ལོག་པའི་གཏི་མུག་འབྲིལ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟོང་པར་ 5
 འབྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། [288a] །དེ་ལྟར་ན་དེའི་འདོད་ཆགས་
 དང་ཞེ་སྟངས་དང་གཏི་མུག་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འབྱུར་རོ།

།དེ་ཅི་ལྟར་རྟག་རྩ་འཇིག་རྟེན་གྱི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཇོམས་
 པར་བྱས་པར་འབྱུར་ཞེ་ན། ཇི་སྒྲུང་རྩ་ཁྱེ་རྒྱལ་པའི་སྐྱུ་དག་འདི་ནི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་མདོར་བསྟན་ 10
 པའོ། །དེ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་པལ་ཆེར་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་
 ལྷའི་བདག་པོ་དཔང་པོར་འབྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ལ་
 འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་བསྟོག་པའི་ཐབས་སྟེན་པ་ལ་བྱང་བ་དང་། གཙོ་བོ་
 ཡིན་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་འདོད་པའི་འདམ་ནས་འདོད་པ་ལ་མཁས་པ་
 ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་པའི་སྐྱུ་པོ་དེ་ནི་ 15
 འཇིག་རྟེན་གྱི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཇོམས་པར་བྱས་པར་འབྱུར་རོ།

།དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་
 གསུམ་པར། བཟོད་པའི་པ་པོལ་རྩ་བྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་པས་མ་
 གཏན་དང་ཆོད་མེད་པ་དང་སྟོནས་པར་འབྱུག་པ་དང་མདོན་པར་ཤེས་པ་
 དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་གཏོག་མི་ཟ་པར་ཐོབ་པར་ 20

འགྲུར་རོ་ཞེས་བསྟན་ནས། རྟེན་པ་བོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་ཐུག་
 པ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་གསུམ་གྱི་བརྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ཚོགས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་དང་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པ་ནས་པར་བཞག་པ་གསལ་པར་བྱ་
 བའི་བྱིར་བཏད་པ།

- 5 བྱིན་ཚོགས་ཚོས་གསུམ་དེ་དག་པལ་མོ་ཆེང་།
 །པདྟེ་པར་གཤེགས་པས་ཁྲིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་ནས།
 །པམོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཚོགས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད།
 །སངས་རྒྱུ་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐྱུ་ཡི་རྒྱ། 92

- །བྱང་ལྷུབ་སེམས་དབའ་རྣམས་ཁོ་ན་ཇི་སྒྲིད་བཏད་པའི་བྱིན་པ་ལ་
 10 ཚོགས་པའི་བརྟེན་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཁྲིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་
 བའི་དབྱེ་བས་དེ་རྣམས་ལ་གཉིས་སྟོང་པ་ལ་བཞུགས་ནས་དེ་སྒྲིད་ཏུ་བརྟེན་
 རོ། །དེ་ལ་ཁྲིམ་པ་རྣམས་ལ་ནི་པལ་ཆེར་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་
 གསུམ་པོ་དེ་དག་སྐྱུ་བ་པར་སྐྱ་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ནི་བརྟེན་
 [288 b]འགྲུས་དང་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཡིན་ཏེ་ཅིག་ཤོས་དག་ལ་
 15 གཅིག་མེ་སྟོང་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་ཡི་ཚོགས་ནི་
 གཉིས་ཡིན་ཏེ། གང་འདི་བམོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སོ།
 །དེ་ལ་བམོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་
 ཡིན་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་པོ། །བརྟེན་
 འགྲུས་ནི་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རྣམ་པར་བཞག་ནོ། །དེ་ལ་
 20 བམོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་བརྟེན་

ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་བསོད་ནམས་བརྒྱའི་མཚན་ཏིང་ཅན་
 མད་རྩ་བྱང་ཞིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གཟུགས་སྐྱ་ཚོགས་དང་ལྷན་པའི་
 རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཚེས་ཀྱི་བདག་ཏིང་ཅན་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཏིང་
 ཅན་ཀྱི་རྒྱ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ནོ།

།ད་ནི་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་ཆེ་བའི་བདག་ཏིང་གིས་བདག་ཏིང་ཆེ་བར་ ༥
 བརྗོད་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་གསུམ་པའི་སྐྱབས་ཐོགས་པར་
 བཤད་པ།

རྒྱལ་བའི་སྐུ་པོ་ཉི་མ་ལ་གནས་འོད་བྱེད་འདི།

།རང་གཏོགས་མུན་རྣམས་དང་པོ་ཡང་དག་གསལ་བྱས་ནས།

།འགྲོ་བའི་མུན་པ་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་འདོད་པར་འདོད།

10

།ས་འོད་བྱེད་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐུ་པོ་ཉི་མ་ལ་གནས་པ་འདི་
 ནི་རང་གི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་མི་ཤེས་པ་བདག་ཏིང་འབྱུང་བའི་བཞགས་སུ་
 གྱུར་པ་ནི་སྐྱེ་བཞིན་པའི་གནས་སྐྱབས་ཏིང་རྩ་བསལ་ནས། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་
 བུ་ཉི་བར་བསྟན་པ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་གསུམ་པ་འབྱུང་བའི་
 བཞགས་བྱེད་པའི་མུན་པ་འཛོམས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཚུབ་ 16
 སེམས་དཔའ་དེ་ནི།

ས་འདིར་ཤིན་ཏུ་རྫོ་བར་གྱུར་ཡང་ཁྱོ་མི་འགྱུར། 22

།དེ་ནི་ཉེས་པའི་མུན་པ་ཡོན་ཏན་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་བཙུམ་པས་ཉི་མ་
 ལྟར་ཆེར་རྫོ་བར་འཇུག་ཏུ་ཟིན་ཡང་སྐྱོན་དང་ལྷན་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ་འཇུག་
 པར་མི་འགྱུར་དེ། བཟོད་པ་ལ་ཆེས་ལྷག་པར་གོམས་པའི་བྱིར་དང་སྐྱིང་ 20

རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷ་མ་པར་བྱས་[289 a]པའི་བྱིར་རོ།

།དབྱ་མ་ལ་འཕྲུག་པའི་བཤད་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་
པའོ། །

།དེ་ནི་སྤྱིན་པ་དང་ཚྱུལ་སྦྱིམས་དང་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
8 རྣམ་པས་བཟོན་འགྲུམ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྟག་པར་བསྟན་པའི་སྟོན་ས་
སེམས་བསྐྱེད་པ་པའི་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ།

ཡོན་ཏན་མ་ལྷས་བཟོན་འགྲུམ་རྒྱུ་འགྲོ་ཞིང་།

།བསྐྱེད་ནམས་སྟོ་སྟོས་ཚོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ།

།བཟོན་འགྲུམ་གང་ཏུ་འབར་བར་གྱུར་པ་ཡི།

10 །ས་དེ་པའི་པ་འོད་ནི་འཕྲོ་པའོ། ༡

།དགེ་པའི་ལས་ལ་སྟེ་པ་དང་མི་ལྷན་པ་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་འཕྲུག་པ་མེད་པས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
འབྱུང་པ་མི་སྤྱིར་ལ། སྤར་ཏེ་བར་བཞེད་པའི་ཡོན་ཏན་པས་གས་པ་སྟེ་
བ་དང་ལྷན་པ་ལ་ནི་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་འཕེལ་བ་དང་ཐོབ་པ་སྤྱིར་པས་

15 ཡོན་ཏན་ཡིན་ནི་ཅོག་གི་རྒྱ་ནི་བཟོན་འགྲུམ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཚོགས་གཉིས་
ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་ནི་གོང་ཏུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བཟོན་འགྲུམ་དེ་རང་གི་ཡོན་
ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྟོན་ས་ས་གང་ཞིག་ཏུ་ལྟག་པར་འབར་བ་འཆང་
བ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་པའི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

།ཡང་ཅིའི་བྱིར་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བཟོད་ཅེ་ན། མིང་འཕྲུག་པའི་རྒྱ་

20 མཚན་བསྟན་པའི་བྱིར་།

དེར་ནི་པདེ་གསེགས་སྟེས་ལ་རྫོགས་པ་ཡི།

|ཕྱད་ཆུབ་ཕྱོགས་ལྷག་པ་སྒྲིམས་པ་ལས་སྒྲིམ་པའི།

|སྒྲུང་པ་ཟངས་ཀྱི་འོད་པས་ལྷག་འབྱུང་ཞིང་།

|ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ། འདི་ལྟར་ས་འདིར་བྱད་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བྱད་
ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སྒྲུམ་རྩ་ཅ་པ་དུན་པ་སྒྲིམས་པ་ལས་སྒྲུར་བཤད་པའི་
ཟངས་ཀྱི་སྒྲུང་པ་ལས་ལྷག་པའི་སྒྲུང་པ་འབྱུང་པར་འབྱུང་ཏེ། དེའི་བྱིར་ 5
ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེད་འོད་འབྱུང་པས་བྱད་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་
དེ་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ།

|དེ་ལ་བྱད་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སྒྲུམ་རྩ་ཅ་པ་དུན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།
ཟན་པ་ཏེ་པར་བཞག་པ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པར་སྦྱང་བ་བཞི་དང་
རྩ་འབྲུལ་ཀྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་དང་། དཔལ་བོ་ལྡ་དང་། སྒྲིབས་ལྡ་དང་ 10
བྱད་ཆུབ་ཀྱི་[289b]ཡན་ལག་པ་དུན་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་
པ་དུན་པ་ཞེས་བྱའོ།

|དེ་ལ་ཟན་པ་ཏེ་པར་བཞག་པ་བཞི་ནི། གེ་རྒྱལ་པའི་སྒྲས་དག་
བྱད་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱད་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ནི་བརྟན་པ་ཅན་དང་ཤེས་པ་ཞིན་དང་ཟན་པ་དང་ལྡན་པར་ 15
ལྟར་ནས། འཇིག་རྟེན་ལ་བརྟུན་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཉིད་རྣམ་པར་
སྦྱངས་ཏེ། ཅན་གྱི་ལྲས་ལ་ལྲས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་སོ། །བརྟན་
པ་ཅན་དང་ཤེས་པ་ཞིན་དང་ཟན་པ་དང་ལྡན་པར་ལྟར་ནས། འཇིག་རྟེན་
ལ་བརྟུན་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཉིད་རྣམ་པར་སྦྱངས་ཏེ། བྱིའི་ལྲས་
ལ་ལྲས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་སོ། ཅན་དང་བྱིའི་ལྲས་ལ་ལྲས་ཀྱི་ 20

ཞེས་སྲུ་ལྟ་ཞིང་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་
བརྟུན་པ་ཅན་དང་ཤེས་བཞིན་དང་མན་པ་དང་ལྟན་པར་སྦྱར་ནས། ལན་གི་
ཚོར་བ་རྣམས་དང་། ཕྱིའི་ཚོར་བ་རྣམས་དང་། ལན་དང་ཕྱིའི་ཚོར་བ་
རྣམས་དང་། ལྷ་མ་བཞིན་ཏུ་ལན་གི་སེམས་དང་། ཕྱིའི་སེམས་དང་།
10 ལན་དང་ཕྱིའི་སེམས་ལ་གནས་སོ། ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལན་གི་ཚོས་རྣམས་
དང་། ཕྱིའི་ཚོས་རྣམས་དང་། ལན་དང་ཕྱིའི་ཚོས་རྣམས་ལ་གནས་སོ་
ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།ཡང་དག་པར་སྤྱང་བ་བཞི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་སྟོག་པ་མི་དགེ་པའི་
ཚོས་མ་སྦྱོས་པ་རྣམས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་དོ་འགད་དོ་བཅོམ་
10 འགུམ་ཚུམ་མོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་ཏེ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་འཛིན་ནོ།
།སྟོག་པ་མི་དགེ་པའི་ཚོས་སྦྱོས་པ་རྣམས་སྤྱང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷ་
མ་བཞིན་ནོ། །དགེ་པའི་ཚོས་མ་སྦྱོས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ལྷ་མ་བཞིན་ནོ། །དགེ་པའི་ཚོས་སྦྱོས་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་མི་
མཉམ་པ་དང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱིར་འདུན་པ་དང་རབ་ཏུ་རྫོགས་
15 པར་བྱ་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་དོ་འགད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷ་མ་བཞིན་ནོ།

།རྩ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་བ་བཞི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདུན་པའི་རྒྱུ་རེ་འཛིན་
སྤྱང་པའི་འདུ་ཕྱེད་དང་ལྷན་པའི་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་བ་[290 a]དཔེན་པ་ལ་
གནས་པ། འདོད་ཆགས་དང་སྤལ་བ་ལ་གནས་པ། འགོག་པ་ལ་གནས་པ་
རྣམ་པར་སྤྱང་པས་ཡོངས་སུ་བསྦྱར་བ་བསྒྲིམ་མོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་བཅོམ་
20 འགུམ་གྱི་རྒྱུ་རེ་འཛིན་སྤྱང་པའི་འདུ་ཕྱེད་དང་ལྷན་པའི་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་

ཀྱང་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྣང་པའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྩ་
འཕྲུལ་གྱི་ཀྱང་བ་དང་། དཔྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྣང་པའི་འདུ་བྱེད་དང་
ལྡན་པའི་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་ཀྱང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།

།དཔང་བོ་ལྔ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དང་པའི་དཔང་བོ་དཔེན་བ་ལ་གནས་
བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བརྟེན་འགྲུམ་གྱི་དཔང་བོ་དང་། ཟན་ 6
པའི་དཔང་བོ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དཔང་བོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དཔང་
བོ་དཔེན་བ་ལ་གནས་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་བ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པའོ།

།སྟོབས་ལྔ་ནི་དེ་དག་ཏིང་མི་མཐུན་པའི་བྱེགས་པམ་པར་བྱས་བ་
རྣམས་ཡིན་ཏེ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།

10

།བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྒྱན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་ཟན་བ་ཡང་དག་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དཔེན་བ་ལ་གནས་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་བ་སྟེ།
དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་
ལག་དང་། བརྟེན་འགྲུམ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། དགའ་
བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཤིན་དུ་སྤངས་བ་ཡང་དག་བྱང་ 15
ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་
དང་། བརྟེན་སྟོབས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དཔེན་བ་ལ་གནས་བ་
ཞེས་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།

།འབྲགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱན་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཡང་དག་
པའི་ལྟ་བ་དཔེན་བ་ལ་གནས་བ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་བ། 20

འགོག་པ་ལ་གནས་པ་ནྟམ་བར་སྤྱོད་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་བསྟོམ་མོ།
།ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་ཡང་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་དག་དང་།
ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་འཛོ་བ་དང་། ཡང་
དག་པའི་རྩལ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཐོན་བ་དང་། ཡང་དག་[290 b]པའི་
5 ཏེང་དེ་འཛིན་དཔེན་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།

།ས་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྟོམ་པ་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་
ཟད་ཀྱི།

རང་བྱ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། 2

།ས་འདིར་དེའི་རང་བྱ་ལྟ་བ་ཟད་བར་ཡང་འབྱུར་དེ། རི་སྒྲོན་བྱ།
10 འུ་ཕྱུལ་པའི་སྔས་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའི་ས་འོད་འཕྱོ་བ་ཅན་འདི་ལ་
གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་དེ་འཛིན་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཐོན་བྱ་འབྲེ་
པའི་བདག་དང་། སེམས་ཅན་དང་། ཐོག་དང་། གསོ་བ་དང་། རྩུས་བྱ་
དང་། ཀང་ཟག་དང་སྤང་བོ་དང་། ལྷན་དང་། རྩེ་མཆེད་ལ་མངོན་བར་ཞེན་
པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་པའི་ལྟག་བར་གཡོ་བ་དང་ཐལ་བ་ནྟམས་དང་། ནྟམ་བར་
15 བརྟགས་པ་ནྟམས་དང་། ནྟམ་བར་དབྱེད་བ་ནྟམས་དང་། བརྟན་བར་
འཛིན་པ་ནྟམས་དང་། བདག་གིར་འཛིན་བ་ནྟམས་དང་། རོར་བྱ་འཛིན་
བ་ནྟམས་དང་། འཛིན་རྟེན་ཀྱི་གནས་ནྟམས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་དང་དེ་ཐལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པའི་པཎ་བ་ལས་འོད་འཕྱོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་
20 བསྟོན་པ་བཞི་བའོ། །

॥ ད་ནི་སེམས་པ་སྒྲིལ་བ་ལྟ་བུའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས།

བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་བཟུང་རྣམས་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་།

སྤང་དགའི་ས་ལ་ཡམ་པར་རྩས་མ་ཡིན།

བྱང་ཕྱུལ་སེམས་དབང་ས་ལྟ་བུའི་གནས་པའི་བྱང་ཕྱུལ་སེམས་
དབང་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་ལྟའི་ཡུའི་བཟུང་ 5
རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ཡམ་པར་བྱ་བ་མི་རྩས་ན། དེ་དག་ལས་གཞན་བཟུང་
གི་བཀའ་ཉན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྒྲིལ་སོ། །དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་
ས་འདིའི་མིང་སྤང་དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཕྱུལ་སེམས་དབང་དེ་ནི།

ཡམས་གཏན་ལྟག་ཅིང་སྒྲོ་བཟང་བདེན་རང་བཞིན།

།ཞིབ་མོ་རྟོགས་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཐོབ། ༡

10

།པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་པ་རྩལ་ཏུ་བྱིན་པ་བརྩུ་ལས་
ཡམས་གཏན་གྱི་པ་རྩལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཉིད་ཆེས་ལྟག་པར་འབྱུང་རོ། །སྒྲོ་
བཟང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གི་བདེན་པ་རྣམས་ནི་
སྒྲོ་[291 a]བཟང་བདེན་པ་སྟེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏོ། །རང་བཞིན་ནི་རང་གི་ངོ་ཐོབ། །ཤེས་པ་ཞིབ་མོས་ཁོང་ཏུ་ 15
ཕྱོད་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་ཞིབ་མོ་སྟེ། དེ་ནི་སྒྲོ་གྲིས་
བཟང་ཐོབ་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་ཐོ་སྤྲ་མོ་ཤེས་པ་ལ་ཆེར་མཁས་
པར་འབྱུང་རོ།

། དེ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་
དང་འགོག་པ་དང་ལམ་ཁེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ།

། ཀལ་ཏེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བདེན་པ་ནི་གཉིས་ཁྲི་ནར་བསྟན་ཏེ།
འདི་ལྟ་སྟེ། ཀྱན་ཚྲོལ་གྱི་བདེན་པ་དང་། རྟོད་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཇི་

༥ ལྟར་བྱ། ཡཔ་སྤྱོད་མངལ་བའི་མདོ་ལས།

འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་བས་གཞན་ལ་མ་གསན་བར།

། བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་བར་མཛད།

། ཀལ་ཞིག་ཀྱན་ཚྲོལ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ།

། བདེན་པ་གསུམ་པ་འགྲའ་ཡང་མ་མཆིས་སོ། ་

10 །ཁེས་གསུངས་སོ། །དབྱ་མ་ལས་ཀྱང་།

སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་བ།

། བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན།

། འཇིག་རྟེན་ཀྱན་ཚྲོལ་བདེན་པ་དང་།

། དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ།

15 །ཁེས་བཤད་དོ། །དེའི་མེར་བདེན་པ་གཉིས་ལས་ཐ དང་བར་འཕགས་པའི་

བདེན་པ་བཞི་པོ་གཞན་གལ་ཡོད་ཅེ་ན། བཤད་བ། ཀལ་ཏེ་ཡང་དེ་ལྟ་

ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་དང་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་དག་རེ་རེའི་

རྒྱ་དང་འབྲས་ཤུའི་དངོས་པོ་བསྟན་བར་བྱ་བའི་བྱེད། འདིར་འཕགས་པའི་

བདེན་པ་བཞི་བསྟན་དོ། །དེ་ལ་སྒྲུང་བར་བྱ་བའི་བྱེགས་ནི་ཀྱན་ནས་ཉིན་

20 མོངས་པའོ། །དེའི་འབྲས་ཤུ་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པའོ། །རྒྱ་ནི་ཀྱན་

འབྲུང་གི་པདེན་པའོ། །སྒྲུང་པར་བྱ་བའི་ཕྱོགས་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡིན་
ལ། དེའི་འཕགས་བྱ་ནི་འགོག་པའི་པདེན་པའོ། །དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ནི་ལམ་གྱི་
པདེན་པའོ། །དེ་ལ་སྐྱུག་པསྐུལ་དང་ཀུན་འབྲུང་དང་ལམ་གྱི་པདེན་པ་ནི་
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་པདེན་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །འགོག་པའི་པདེན་པ་ནི་
དོན་[291b]དམ་པའི་པདེན་པའི་རང་གི་ངོ་བོའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་པདེན་པ་
གཞན་གང་ཏུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་པདེན་པ་གཏིས་
ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པར་བྱའོ།

།ཡང་ཅི་པདེན་པ་བཞི་ལས་ཐ་དད་པའི་པདེན་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་
དམ་ཞེ་ན། །བཤད་པ་ཡོད་དེ། རི་སྐད་ཏུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་
ལྗེ་བ་ལས། འདི་ནི་སྐྱུག་པསྐུལ་འཕགས་པའི་པདེན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ 10
རི་ལྗེ་བ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །འདི་ནི་སྐྱུག་པསྐུལ་ཀུན་འབྲུང་པའོ།
།འདི་ནི་སྐྱུག་པསྐུལ་འགོག་པའོ། །འདི་ནི་སྐྱུག་པསྐུལ་འགོག་པར་འགྱོ་བའི་
ལམ་འཕགས་པའི་པདེན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་རི་ལྗེ་བ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་སོ།
།དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་པདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། དོན་དམ་པའི་པདེན་པ་ལ་
མཁས་པ་ཡིན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་པདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། རྣམ་པར་ 15
དཔྱེ་བའི་པདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། ཐུ་སྟེ་རྟོགས་པའི་པདེན་པ་ལ་
མཁས་པ་ཡིན། དངོས་པོའི་པདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་
པདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་པདེན་པ་ལ་
མཁས་པ་ཡིན། ལམ་ཤེས་པ་ལ་འབྲུག་པའི་པདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན།
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སའི་གོ་རིམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་སྟོར་བ་བསྐྱབ་ 20

བ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བའི་བར་གྱི་
བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་དག་གི་བསམ་བ་
ཤེས་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཚིམ་བར་བྱེད་བས་ཀྱན་རྡོལ་གྱི་བདེན་པ་
རབ་དུ་ཤེས་སོ། །པལྱོད་པ་གཅིག་ཕྱེ་ལ་ཡང་དག་པར་གཞིལ་བས་དོན་
5 རྣམ་པའི་བདེན་པ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །རང་དང་སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་
བས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །ཚིམ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་
རྣམ་པར་བཞག་པ་རྟོགས་བས་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་བདེན་པ་རབ་དུ་ཤེས་སོ།
།ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྗེས་སུ་[292a]
རྟོགས་བས་བྱེ་སྟེ་རྟོགས་པའི་བདེན་པ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །ལུས་དང་སེམས་
10 ལ་གཞོན་པ་ཉམས་སུ་འབབ་པས་དོན་པོའི་བདེན་པ་རབ་དུ་ཤེས་སོ།
།འགྲོ་བར་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་རྟོགས་བས་རབ་དུ་སྐྱེ་བའི་བདེན་པ་རབ་
དུ་ཤེས་སོ། །རིམས་ནད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གཙུང་བ་ཐམས་ཅད་ཤིན་དུ་ཞི་
བས་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་བདེན་པ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །མི་གཉིས་
བ་མངོན་པར་བསྐྱུགས་པས་ལམ་ཤེས་པ་ལ་འཕྲུག་པའི་བདེན་པ་རབ་དུ་
15 ཤེས་སོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཟུང་བས་
ཕྱང་ཟུབ་སེམས་དཔའི་ས་གོ་རིམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་
ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བའི་བར་གྱི་བདེན་
པ་རབ་དུ་ཤེས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།དབྱེ་མ་ལ་འཕྲུག་པའི་བཟད་པ་ལས། སྦྱང་དཀྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་

20 སེམས་པསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའོ།

॥ད་ནི་སེམས་པ་སྒྲིལ་བ་རྒྱལ་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་པམད་པ།

མངོན་ཏུ་ཕྱོགས་པར་མཉམ་གཞན་སེམས་གནས་ཏེ།

།ཐོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་མངོན་ཕྱོགས་ཤིང་།

།འདི་རྟེན་འབྱུང་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེས།

།ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་འཕྱོལ་བར་འགྱུར། ༡

5

།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལྔ་པར་པས་མ་གཏན་གྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པས་ས་རྒྱལ་པར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་
ལ་གནས་ཤིང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་མའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་
པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ལྟག་ 10
པར་གྱུར་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རྩོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
ཐུལ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་ལྷན་པས་ནི་འགོག་པ་ཐོབ་པར་མི་བྱས་སོ། །གཟུགས་
བརྒྱན་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཁོང་ཏུ་ཆུད་པའི་བྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་
[292b]སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལྔ་པར་འཇམ་གྱི་
བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་དང་། ཐོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མངོན་ 15
ཏུ་ཕྱོགས་པའི་བྱིར་ན་ས་འདི་ལ་མངོན་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ།

།ད་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རྩོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པའི་བྱིར་པམད་པ།

རི་ལྟར་ལོང་བའི་ཚོགས་ཀྱན་བདེ་སྒྲག་ཏུ།

།མིག་ལྟན་སྒྲེས་བྱ་གཅིག་གིས་འདོད་པ་ཡི།

།ཡུལ་ཏུ་ཁྱིད་པ་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་སྒྲོམ།

5

།མིག་ཏུ་མས་ཡོན་ཏན་སྒྲངས་ཏེ་བྱལ་ཏིན་འགྲོ། 2

།རི་ལྟར་སྒྲེས་བྱ་མིག་དང་ལྟན་པ་གཅིག་གིས་ལོང་བའི་ཚོགས་མཐའ་
དག་མངོན་པར་འགྲོ་བར་འདོད་བའི་ཡུལ་ཏུ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ཁྱིད་པར་བྱེད་
པ་དེ་བཞིན་ཏུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་ཏུ་བྱིན་པས་ཁྱད་དེ་ལས་གཞན་
བའི་པ་རྩལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྒྲངས་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
ས་ཀྱན་ཏུ་འོད་ཅེས་བྱ་བར་འཛིག་པར་འབྱུང་དེ། ཡང་དག་པའི་ལམ་
10 དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་མཐོང་བའི་རང་བཞིན་ཏིན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འདིར་
སྒྲེས་པ།

འདི་ཏིན་འབྱུང་བའི་དེ་ཏིན་མཐོང་བ་དེ།

།ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་བ་ཐོབ་པར་འབྱུང།

།ཞེས་དེ་སྐད་ཏུ་གང་སྒྲུ་ན། ཅི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་
15 ཏིན་ཅིང་འཕྲུལ་བར་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་ན། འདི་ལ་ཏིན་ནས་འབྱུང་བའི་
དེ་ཁོ་ན་ཏིན་མཐོང་བར་འབྱུང་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་
མ་རིག་པའི་ལིང་ཐོག་འབྱུག་པོས་སྒྲོའི་མིག་མ་ལུས་པར་གཤམས་པ་
བདག་ཅག་གི་ཡུལ་ཏུ་ཏིན་པར་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཟུག་པ་ལ་སོགས་
པ་ས་གོང་མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཏུ་ནི་
20 འབྱུང་བ་ཡིན་དེ། དེའི་བྱིར་དེ་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་

ཕྱི་གང་དག་སྟོང་བ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བའི་མིག་སྒྲུན་མ་
 རིག་པའི་[293]མེད་རིམ་གྱི་ལིང་རྟོག་འཛིམས་པས་བསྐྱུས་པ་སྟོའི་སྒྲུན་མ་
 རིག་པའི་རབ་རིམ་གྱི་ལིང་རྟོག་དང་ཐལ་བ་ནི་མེད་པ་མངའ་བ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དང་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་ཉིད་ལ་མེད་
 པར་བྱའོ།

5

།གལ་ཏེ་འཇགས་པ་ཤེས་རབ་གྱི་ཐ་མོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་འཇགས་པ་
 ས་བརྩུ་བ་ལ་སོགས་པ་མདོ་སྡེ་གང་དག་འདོན་པ་དེ་དག་ལས། འཇགས་
 པ་ཤེས་རབ་གྱི་ཐ་མོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྒྱུད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རི་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འཐོལ་བར་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་
 གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་ལྷང་གི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས་བཤད་ 10
 པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷང་གི་དགོངས་པ་
 དེས་པར་དགའ་བའི་ཕྱིར་བདག་ཅག་འདྲ་བས་ལྷང་ལས་ཟུང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 བསྟན་པར་མི་བྱས་སོ། །རང་དབང་ཉིད་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་དེ་སྒྲུབ་ཏུ་
 བཅོད་ཀྱི། བསྟན་བཅོས་ཆད་མར་ཟུར་བའི་སྒྲིམ་བྱས་བྱས་ཤིང་ལྷང་
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཆད་པ་མཐོང་བ་ལས་ལྷང་གི་དགོངས་པ་དེས་ 15
 བས་ནི།

རི་ལྟར་དེ་ཡིས་ཚམ་ཟམ་ཚམ་རྟོགས་པ།

།ལྷང་དང་གཞན་ཡང་རིགས་པས་ཡིན་པས་ན།

།དེ་ལྟར་འཇགས་པ་སྒྲུ་སྒྲུབ་གཞུང་ལྷག་ལས།

།རི་ལྟར་གནས་པའི་ལྷགས་པའི་དོན་བཅོད་པར་བྱ། 2

20

།ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐ་འཁོར་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་སྒྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
 ཚོས་རྣམས་ཀྱི་པདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཉིད་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ལྟར། འཕགས་
 བ་ཁྱུ་སྟུབ་ཀྱིས་ལུང་བྱེད་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐེན་ནས་དེ་བྱུ་མའི་བསྟན་
 བཙོན་ལས་རིགས་པ་དང་ལུང་དག་གིས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་པདག་ཉིད་ཡང་
 5 དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གསལ་བར་བསྟན་
 ཏོ། །དེའི་བྱེད་ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་ཁྱུ་སྟུབ་ཀྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས་རིགས་པ་
 དང་ལུང་དག་གིས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ལྟར། པདག་
 གིས་དེས་ཉེ་བར་[293 b]བསྟན་པའི་ལྷགས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་ཏུ་བརྗོད་
 བར་བུའོ།

10 །ཅི་སྟེ་རེ་ཞིག་འཕགས་པ་ཁྱུ་སྟུབ་དེ་ཉིད་ལ་ལུང་བྱེད་ཅི་མ་ལོག་
 བར་དེས་པ་ཅི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ལུང་ལས་ཏེ། ཇི་སྒྲོད་ཏུ་འཕགས་པ་
 ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།

སྟེ་བྱུགས་པའི་ཡུལ་ཏུ་ནི། །དགེ་སློང་དཔལ་ལྷན་ཆེར་གྲགས་པ།

།དེ་མེད་ཁྱུ་ཞེས་པོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་བྱུགས་འཛིག་པ།

15 །ང་ཡི་ཐེག་པ་འཛིག་རྟེན་ཏུ། །སྒྲ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བསྟན་ནས།

།རབ་ཏུ་དགའ་པའི་ས་བསྟུབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་ཏུ་དེ་འགྲོའོ།

།ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་འཕགས་པ་སྟེན་ཆེན་པོ་སློང་ཐུག་བརྒྱ

གཉིས་པ་ལས་ཀྱང་། ཀུན་དགའ་པོ་ལི་ཅ་བྱི་གཞོན་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅན་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ང་གྱུ་དན་ལས་འདས་ནས་

20 ཁོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་ཁྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་དགེ་སློང་ཏུ་ཐུར་ནས་དའི་བསྟན་

བ་རྒྱལ་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏེ། མཐར་ཁྱི་ས་རབ་ཏུ་དང་བའི་འོད་ཅེས་
 བྱ་བའི་འདིག་རྟོན་ཁྱི་ཁམས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙོམ་པ་ཡང་
 དག་པར་ཐོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིས་ལུང་ཕྱན་ཅི་མ་ཁོག་པར་
 དེས་པར་གྲུབ་པོ།

5

།རྟོན་ཅིང་འཕེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་སྟོན་བའི་
 འཕམ་བྱ་ཅན་ཁྱི་བསྟན་བཙོམ་དེ་ཡང་ཐུང་གོམས་པས་རྒྱད་ལ་སྟོང་
 བ་ཉིད་ཁྱི་ས་བོན་བཞག་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བསྟན་པར་བྱའི་གཞན་དག་
 ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སྟོང་བ་ཉིད་ཉན་པར་གྱུར་ཏུ་ཐེན་ཡང་དེ་ལ་
 ཁོག་པར་འཕགས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཁྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་ 10
 དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རེས་འགའ་ནི་མི་མཁས་པས་སྟོང་
 བ་ཉིད་སྟངས་ནས་དན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །རེས་འགའ་ནི་
 སྟོང་བ་ཉིད་ཁྱི་དོན་ནི་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ཁོག་ཏུ་དེས་
 པར་བབྱང་སྟེ། དེས་པོ་[294 a]ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་འདེབས་པའི་ཁོག་པར་
 ལྟ་བ་བསྟེན་ནས་འཕེལ་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་བོས་ལྟག་པར་ 15
 མོས་པའི་ཁྱད་པར་དེས་པར་བྱས་ཏེ། ཉན་པ་བོ་རྣམས་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་
 ཁྱི་ལྟ་བ་བཤད་པར་བྱའོ།

།ཡང་ཅི་ལྟར་འདི་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་བསྟན་པར་འོས་པས་འདི་ལ་སྟོང་
 བ་ཉིད་ཉེ་པར་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་དེས་པར་དཀའ་བ་དེས་པར་བྱས་ཤེ་
 ན། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་ཁྱི་མཚན་མ་རྣམས་ཀྱིས་དེས་པར་བྱས་པས་དེའི་ཕྱི་ 20

མཚན་ཏེ་བར་བསྟན་པའི་བྱིར་བཤད་པ།

ས་ས་སྒྱུ་པའི་རུས་ནལ་སྟོང་པ་ཏིན་ཐོས་ནས།

།ནང་རུ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་རུ་འབྱུང་།

།རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་མེག་བསྟན་ཞིང་།

6 །ལུས་ཀྱི་བ་སྒྱུ་ལྷང་བར་ཐུར་བ་གང་ཡིན་པ། ལ

།དེ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྟོ་ཡི་ས་པོན་ཡོད།

།དེ་ཏིན་ཏེ་བར་བསྟན་པའི་སྟོན་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ།

།དེ་ལ།

འཆད་བར་འབྱུར་པའི་མཚན་ཏིན་ཅན་གྱི།

10 དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་བར་བྱ།

དེ་ལྟ་བུར་ཐུར་བའི་ཉན་པ་པོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཏིན་སྟོན་པ་པའི་འབད་བ་

འབྲས་བུ་མེད་པར་མི་འབྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར།

དེ་ལ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འབྱོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། །

ཉན་པ་པོ་དེ་ལ་སྟོང་པ་ཏིན་རུ་འཛིན་པའི་བྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བསྟེན་

15 པའི་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་ལྷན་པར་མི་འབྱུར་བ་འབའ་ཞིག་རུ་མ་ཟད་གྱི།

སྟོང་པ་ཏིན་གྱི་ལྟ་བ་ཉན་པའི་རྒྱ་ཅན་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བར་

འབྱུར་རོ། །ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་སྟོང་པ་ཏིན་གྱི་ལྟ་བ་ཉན་པ་ལ་གཏོར་

ཏིན་པ་དང་འཛུ་བར་སེམས་ཤིང་དེ་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་བྱིར།

རྟག་རུ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་སྒངས་ནས་གནས་པར་འབྱུར།

20 །སྟོན་པ་གཏོང་བར་འབྱུར་ཞིང་སྟེང་རྗེ་བསྟེན་པར་བྱེད།

|བཟོད་པ་སྒྲིམ་ཕྱིར་དེ་ཡི་དགོ་པ་བྱང་ཚུལ་དུ།

|འགྲོ་པ་དགོལ་པར་བྱ་བྱིར་ཡོངས་སུ་བསྒྲོ་བྱིང་ཅིང་། ༭

|རྫོགས་པའི་[294 b]བྱང་ཚུལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གྲུག་པར་བྱེད།

|དེ་ལ་བདག་ཚུལ་སེམས་འཆལ་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་དན་འགྲོ་ལྟར་ན་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྒྱུ་ཆད་པར་འགྱུར་དུ་འོང་ངོ་སྟུང་དུ་རིག་ནས་རྟག་
དུ་ཚུལ་སེམས་ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་གནས་སོ། |བདག་ཚུལ་སེམས་
ཀྱིས་བདེ་འགྲོར་སྒྲེས་ཀྱང་དཔལ་པོར་གྱུར་ན་ཟས་དང་སྒྲན་དང་ཆོས་གོས་
ལ་སོགས་པ་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱང་ཆོལ་བ་ལྟར་བྱེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཉན་
པ་རྒྱུ་ཆད་པར་འགྱུར་དུ་འོང་ངོ་སྟུང་ཞིང་སྒྲིན་པ་གཏོང་པར་བྱེད་དོ།
|སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྟོང་རྗེས་ཡོངས་སུ་བློ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཕྲེན་ 10
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོང་རྗེ་བརྟེན་པར་བྱེད་དོ།
|ཁོ་བས་ནི་དན་སོང་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཁ་དོག་དན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་དེའི་
རྒྱུ་ཀྱིས་འཇགས་པ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྟུང་སྟེ་
བཟོད་པ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་དོ། |ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་མ་
བསྒྲོས་པའི་ཚུལ་སེམས་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ 15
དང་འབྲས་བུ་དཔག་དུ་མེད་པ་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་འབྱུང་པར་མི་
འགྱུར་པས། དགོ་པའི་རྩ་པ་དེ་ཡང་འགྲོ་པ་དགོལ་པའི་བྱིར་བྱང་ཚུལ་དུ་
རབ་དུ་བསྒྲོ་པར་བྱེད་དོ། |བྱང་ཚུལ་སེམས་དཔའ་མ་གཏོགས་པར་གཞན་
དག་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་པའི་བདག་ཉིད་རི་ལྟ་བ་ཉིད་ཉེ་པར་
བསྟན་པར་མི་བྱས་སོ་སྟུང་དུ་པས་མས་ནས། རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུལ་སེམས་ 20

དཔའ་རྒྱལ་ལ་གྲུ་པར་བྱེད་དོ།

།དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་པོར་པར་མེད་པར་དགེ་པའི་ཚོགས་གཤོན་མི་བ་
པར་བསགས་པར་གྱུར་ནས།

ཟུང་ཅིང་བྱ་ཆེད་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་སྤྱི་བོས་ནི།

5 །རིམ་གྱིས་རབ་དུ་དགའ་བའི་ས་ནི་ཐོབ་འགྱུར་བས།

།དེ་ནི་དོན་དུ་གཏེར་བས་ལམ་ལའི་མཉམ་པར་གྱིས། ༥

- །ས་རབ་དུ་དགའ་བ་དོན་དུ་གཏེར་བས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚོག་གོ
།ལའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་གོ། །དེ་ལ་
[295 a]ཚོས་རྒྱལ་གྱི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་ལའི་ནི་རེ་
10 ཞིག་ལྷུང་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྒྲད་དུ་འཕགས་པ་ས་བརྩུ་བ་ལས། གྱེ་བྱུལ་པའི་
སྒྲུ་དག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་བྲ་བ་ལ་ལམ་གྱི་དུ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་
པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་བྲུག་པ་ལ་འཕྱག་
སྟེ། དེ་ཚོས་མཉམ་པ་ཉིད་བརྩུས་འཕྱག་གོ། །བརྩུ་གང་ཞེ་ན་ལའི་ལྟ་སྟེ།
ཚོས་ཐམས་ཅད་མཆོད་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་
15 མཆོད་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་བ་མེད་པ་དང་།
མ་སྤྱིས་པ་དང་། དཔེན་པ་དང་། གཤོད་མ་ནས་རྒྱལ་པར་དག་པ་དང་།
སྤྱིས་པ་མེད་པ་དང་། སྤང་བ་མེད་པ་དང་དོར་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་
ཉིད་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་མ་དང་ཆེ་ལམ་དང་མིག་ཡོར་དང་སྒྲག་
ཅ་དང་ཚུ་ཁྲི་དང་གཟུགས་བརྟན་དང་སྤྱུལ་པ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་།
20 ཚོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཏིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་

བ་ཉིད་དོ། །དེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་རྟོགས་
བ་ན་ནི་ཞིང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཞོད་པས་ཤུང་ཚུལ་སེམས་དཔའི་ས་ཁྱག་
བ་མངོན་ཏུ་གྱུར་བ་རྗེས་སུ་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཚོས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་བ་ཉིད་ཁོ་ན་རིགས་
བས་བསྟན་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་མཉམ་བ་ཉིད་གཞན་བསྟན་བ་སྟེ་བར་དགོངས་ 6
ཏེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དང་པོར།

བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་ཕྱུ་མེད་མིན།

།དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།

ཞེས་ཏེ་བར་བཞོད་བ་ཡིན་ནི། །ནམ་ཡང་ཞེས་ཕྱ་བ་ནི་གཞར་ཡང་ཞེས་
ཕྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་ན་ཡང་ཞེས་ཕྱ་བའི་སྐྱེ་འགར་ཡང་གི་སྐྱའི་རྣམ་ 10
གངས་རྟེན་གྱི་ཚིག་གིས་ནི་ཡུལ་དང་རྒྱས་དང་ལྷུབ་པའི་མཐའ་བཤད་དོ།
།གང་དག་གི་སྐྱ་རྟེན་པའི་ཚིག་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་[295b]དངོས་པོ་བཟླ་བའོ།
།དེས་ན་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཡུལ་དང་རྒྱས་དང་ལྷུབ་པའི་མཐའ་
འགར་ཡང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་སྲིད་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདི་ལྟར་སྟུར་བར་
བུའོ། །འདིར་མ་ཡིན་ཞེས་ཕྱ་བ་འདི་ཡོད་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟུབ་ཕྱེད་རང་ལས་ 15
སྐྱེ་བ་དང་སྟེལ་གྱི་ཡོད་བ་དང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་བ་དོན་གྱིས་སྟུབ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་དམ་བཅའ་བ་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་སྟུར་བར་
བུའོ། །དམ་བཅའ་བ་བཞི་པོ་དེ་རྗེས་སུ་བཟླ་བ་ནས་རིགས་བས་སྟུབ་པའི་
ཕྱིར་བཤད་བ།

དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མེད་གཞན་དག་ལས་ལྷ་ག་ལ་ཞིག

།གཉིས་ག་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་སྐྱེ་མེད་པར་ནི་ག་ལ་ཡོད།

།པདག་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་

དེ་ལས་འབྱུང་མེད་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་

ཁྱེད། །ཡང་འདི་གང་ལས་ངེས་ཤེ་ན་འདི་ལྟར།

དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།

།སྐྱེས་པར་གྱུར་བ་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་རིགས་བའང་མ་ཡིན་ཉིད། <

།དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བཞིན་པ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བའི་བྱེད་པ་པོ་སྐྱེ་བྱ་

བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་

10 པདག་གི་ངོ་པོ་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེའི་བྱེད་བྱ་གའི་རང་གི་

པདག་ཉིད་དེ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་གའི་པདག་ཉིད་དེ་ཉིད་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་

ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དམ་བཅའ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་བྱེད་ཆེ་ན། གང་

གི་བྱེད་པདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་གའི་རང་གི་པདག་ཉིད་ཡོད་

བཞིན་པ་དེ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་

15 ཡིན་དེ། ཡོད་པ་ཉིད་སྐྱར་ཐོབ་ཟིན་པའི་བྱེད་རོ། །པདག་ལས་སྐྱེ་བའི་

ཚུགས་འདི་ནི་རིགས་པ་དང་འགའ་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི།

སྐྱེས་པར་གྱུར་བ་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་རིགས་བའང་མ་ཡིན་ཉིད།

།ཅེས་བྱའོ། །འདི་ན་དམ་བཅའ་པ་ཙམ་ཞིག་དུ་ཟད་པས་རིགས་པའི་དབང་

དུ་བྱས་[296 a]ནས།

ཕྱེས་ཟླ་སྤྱད་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་འབྱུང་ན་ནི།

ལྷ་ལ་ལ་སོགས་ནམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདྲར་རྟེན་མི་འབྱུང་ནིང་།

ཆེས་ཕྱ་བ་སྐྱེས་ཏེ། ཕྱེས་ཟླ་མའི་ས་པོན་ཡང་སྐྱེ་བར་འདྲོད་ན་ནི། གང་
གིས་འདི་རང་སྐྱེ་བ་ལགས་ནས་ལྷ་ལ་སྐྱེ་བར་རྟོག་པར་བྱེད་པར་འབྱུང་
བ་སྤྱད་ཡང་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་ཅི་ཞིག་ཡོད། །དེའི་ལྷ་ལ་དང་སྤྱོད་ལྷ་ 5
དང་སྤྱལས་འཆང་བ་ལ་སོགས་པ་ནམས་གཏན་མི་སྐྱེ་བར་འབྱུང་རོ།
།གཞན་ཡང་།

ས་པོན་མའི་མཐར་ཐུག་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཏིང་ཏུ་འབྱུང་།

ཏེ། རི་སྒྲོང་ཏུ་བཤད་པའི་རྒྱ་ཏིང་གི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ལྷ་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་
པན་འདོགས་པའི་ཁྱེད་རྒྱ་དང་ཏུས་ལ་སོགས་པ་ནམས་ནི་ས་པོན་ནམ་པར་ 10
འབྱུང་བར་བྱེད་ཅིང་ལྷ་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། ལྷ་ལ་དེ་ཡང་བྱེད་བ་བོ་
དང་ལྷན་ཅིག་གཞན་པར་འགལ་བ་ཏིང་གི་ཕྱིར་ས་པོན་འཇིག་པར་བྱེད་
ཅིང་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རི་སྒྲོང་སྤྱེས་པའི་ཏུས་པའི་སྤྱལས་མེད་
ཅིང་། ས་པོན་དང་ལྷ་ལ་དག་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཏིང་གི་ཕྱིར་བདག་ལས་
མི་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན། འདི་ཡང་མི་རུང་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར། 15

རི་ལྷར་དེ་ཏིང་གིས་དེ་ནམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པར་འབྱུང་། ༥

ས་པོན་དང་ལྷ་ལ་དག་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཏིང་གི་ཕྱིར། ལྷ་ལས་ཀྱང་འདི་
འཇིག་པར་བྱེད་པར་མི་རིགས་ཏེ། རང་གི་བདག་ཏིན་བཞིན་ནོ་སྟུང་ཏུ་
བསམ་བོད། །གཞན་ཡང་།

ཕྱད་རྒྱ་ས་ཐོན་གྱི་ལས་ཐ་དང་ཕྱ་གཤི་དབྱིབས་དང་ནི།

།འ་དྲག་རྩ་རྒྱས་སྒྲིན་པའི་ཐ་དང་ཁྱོད་ལ་མེད་པར་འགྱུར།

།དེ་ལ་དབྱིབས་ནི་རིང་བོ་རྒྱུ་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །འ་དྲག་ནི་སེར་

བོ་ལ་སོགས་པའོ། །རྩ་ནི་མངར་བ་ལ་སོགས་པའོ། །རྒྱས་པ་ནི་མཐུའི་

5 ཁྱད་པར་རྒྱས་མཐུའི་བྱེ་བྲག་སྟེ། དཔེར་ན་གཞན་འབྱུང་གི་སྒྲིན་ལྷས་

དང་རྟེ་བ་ཅོམ་གྱིས་གཞན་འབྱུང་སེལ་བ་དང་། ཅི་སྒྲིན་ལ་སོགས་པ་

རྣམས་པཅདས་པ་ཅོམ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འབྱོ་བ་ལྟ་བུའོ། [206b] རྣམ་པར་

སྒྲིན་པ་ནི་རྩ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོདས་སུ་འགྱུར་བས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་སྟེ།

དཔེར་ན་མི་མི་ལིང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མངར་བ་རྟིན་ཏེ་འགྱུར་བ་ལྟ་

10 བུའོ། །གལ་ཏེ་ས་ཐོན་དང་ཕྱ་གྲ་དག་གཞན་མ་ཡིན་པ་རྟིན་ཡིན་ན་ནི་

ས་ཐོན་གྱི་རང་གི་བདག་རྟིན་ལ་ཡོད་པ་ལྟར། ཕྱ་གྲ་ལ་ཡང་དབྱིབས་

ལ་སོགས་པ་ཐ་མི་དང་པར་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དམིགས་པ་

ཡང་མ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར། སྒྲིག་སྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་ས་ཐོན་དག་ལས་ཐུ་

ཤིང་ལ་སོགས་པའི་ཕྱ་གྲ་རྣམས་ལྟར་གཞན་མ་ཡིན་པ་རྟིན་ཏེ་རིགས་སོ།

15 །ཅི་སྟེ་ས་ཐོན་གྱི་གནས་སྐབས་པདད་ནས་གནས་སྐབས་གཞན་འབྱོབ་པས་

ས་ཐོན་རྟིན་ཕྱ་གྲར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནི་སྒྲུམ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་།

གལ་ཏེ་སྒྲར་གྱི་བདག་གི་དངོས་པོ་བསལ་ནས་དེ་ལས་གཞན།

།ངོ་ཐོར་འགྱུར་ན་དེ་ཆོ་དེ་ཡི་དེ་རྟིན་རི་ལྟར་འགྱུར། ༡༠

།དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་རྟིན་དེ་གཞན་མ་ཡིན་པ་རྟིན་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་

20 ཏོ། །རྟིག་པ་འདི་ལས་ཕྱ་གཤི་གཞན་མ་ཡིན་པ་རྟིན་སྤོང་བ་མ་ཡིན་པས་

འདིའི་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ས་ཐོན་དང་ཕྱ་
 གུ་དག་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་ཡང་ཇས་ཐ་མི་དང་དོ་སྙམ་ན། དེ་
 ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་མ་བརྒྱད་ན་དེ་དག་གི་ཇས་མ་
 བརྒྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ས་ཐོན་ཕྱ་གུ་འདིར་གཞན་མ་ཡིན་ན།

6

།ས་ཐོན་པའི་ཕྱ་གུ་ཞེས་བྱ་དེ་བརྒྱད་མེད་པའམ།

།ཡང་ན་དེ་དག་གཅིག་པམ་ཇི་ལྟར་ཕྱ་གུ་འདི་པའི་ཕྱིར་རོ།

།དེ་ཡང་བརྒྱད་ཀྱི་ཡོད་འགྱུར་དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་ཁས་མི་སྤངས། ༡༡

།ཇི་ལྟར་ཕྱ་གུའི་གཞན་སྒྲུབས་སུ་ས་ཐོན་གྱི་པདག་ཉིད་རང་གི་ངོ་ཐོས་
 བརྒྱད་ཀྱི་མེད་པ་དེ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་ཐོན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ 10
 ཕྱིར་ས་ཐོན་གྱི་རང་གི་པདག་ཉིད་ལྟར་ཕྱ་གུའི་རང་གི་པདག་ཉིད་ཡང་
 བརྒྱད་ཀྱི་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ཇི་ལྟར་ཕྱ་གུ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡོད་
 པ་དེ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཕྱ་གུའི་རང་གི་པདག་ཉིད་ལྟར་ས་ཐོན་ཡང་བརྒྱད་ཀྱི་
 ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱ་གུ་ལ་[297]མོ་སོགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
 ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པར་འདོད་ 15
 པས་ནི་ས་ཐོན་དང་ཕྱ་གུ་དག་གཞན་མ་ཡིན་ཉིད་ཀྱི་ཁས་སྤངས་པར་བྱ་
 པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་རྟོག་པར་འདོད་པའི་འགྲུལ་
 གཞན་ཀྱི་བརྟགས་པའི་པདག་ལས་སྟེ་པ་པོ་སྟོན་ནས་འགྲུལ་གཞན་ཀྱི་སྟོ་མ་
 སྤངས་པའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོན་ཀྱི་ཡང་རྟོག་པ་འདི་མི་ཐད་དོ་ཞེས་བརྟན་
 པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

20

གང་ཕྱིར་རྒྱ་ཆེག་ན་ཡང་དེ་ཡི་འབྲས་ཕྱ་མཐོང་པའི་ཕྱིར།

།དེ་དག་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་འདིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན།

།འདི་ལྟར་རྒྱ་ས་པོན་ཞེས་ཕྱ་བ་འགགས་ཟེན་ཀྱང་འབྲས་ཕྱ་རྒྱ་ག་ཞེས་
ཕྱ་བ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། འདིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ས་པོན་དང་རྒྱ་ག་དག་
གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་མི་མཐོང་སྟེ། གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་རྒྱ་བཞིན་
ཏུ་འབྲས་ཕྱ་ཡང་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་མཐོང་བ་ཡང་ཡིན་
ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་
ཕྱོགས་གཉི་ག་ལྟར་ཡང་བདག་ཁས་སྟེ་བ་རིགས་པ་དང་འགའ་བ།

དེ་ཕྱིར་དོན་པོ་བདག་ཁས་འཕུང་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྟགས་པ་འདི།

10 །དེ་ཉིད་དང་ནི་འདིག་རྟེན་ཏུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། 12

།དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲུབ་དཔོན་གྱིས་ཁྱད་བར་ཏུ་མ་མཛད་བར། བདག་
ཁས་མ་ཡིན་ཞེས་སྒྲིར་སྟེ་བ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་དོན་པོ་
རྣམས་ནི་དོན་དམ་བར་བདག་ཁས་སྟེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་
སེམས་པ་ཅན་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཁྱད་བར་ཏུ་བྱེད་བ་དེའི་དོན་དམ་བར་
15 ཞེས་ཕྱ་བའི་ཁྱད་བར་དོན་མེད་དོ་ཞེས་ཕྱ་བར་བསམ་བར་བྱའོ། གཞན་
ཡང་། བདག་ཁས་སྟེ་བར་འོད་ན་པེ་སྒྲུད་བར་ཕྱ་དང་སྒྲུད་ཕྱད་དང་།

།ཁས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཡང་གཅིག་ཉིད་འགྱུར་ན་དེ་དག་ནི།

།གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་བས་ན་བདག་ཁས་སྟེ་བར་ཁས་སྤང་བར།

།ཕྱ་མིན་རྒྱ་ཆེར་བཀད་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་[297]ཤིག་རེ། 23

། རི་སྒྲོན་ཏུ།

ཁྱུ་དང་ལམས་ཕུ་གཅིག་ཉིད་ཏུ།

། རྣམ་ཡང་ལམས་པར་མི་འགྱུར་རོ།

། ཁྱུ་དང་ལམས་ཕུ་གཅིག་ཉིད་ན།

། ཁྱེ་དང་བཞུད་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར།

5

། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཅིག་པ་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཕ་དང་ཕུ་
དག་གམ་མིག་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་ཏུ་ཐལ་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་ཤིང་དེ་མེ་ཡིན་ན།

། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར།

10

། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཕུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིན་ཏུ་ཐལ་པར་
འགྱུར་བའི་འདྲིགས་པ་ལས་ན། བདེན་པ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
རྟོགས་པར་འདོད་པས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་སྤྲང་བར་
མི་ཕུའོ།

། འདིར་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་འབྱུང་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་ཕུ་ 15
པ་འདི་དེས་པ་ཡིན་ལ་ཕྱོགས་འདི་ནི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ན། གང་
འདི་སྒྲོན་ཏུ།

གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག

། ཅེས་སྒྲུས་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །འདི་ལྟར་གཞན་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིན་

བཞི་པོ་ཁྱུ་དང་དམིགས་པ་དང་དེ་མ་ཐག་པ་དང་དེ་བཞིན་ཏུ་བདག་པོ་སྟེ། 20

ཕྱིན་རྣམས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་གསུང་
རབ་ལ་བཞུགས་ནས་མི་འདོད་པ་བཞིན་ཏུ་ཡང་གཞན་ལས་སྦྱེ་བར་ཁས་
སྲུང་བར་བྱའོ།

༥ །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱའི་ཕྱིན་ནི་བྱེད་རྒྱ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་
ལྡོང་། །དེ་ལ་དམིགས་པར་བྱ་བས་ན་དམིགས་པ་རྟེ། །ཅི་རིགས་པར་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཏུག་གི་དམིགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དམིགས་པའི་ཕྱིན་
ནོ། །ཡུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པར་བྱ་བའི་ལས་འདས་པར་འབྱུག་པའི་སེམས་
ལས་གཞན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་
ཕྱིན་ནོ། །བྱེད་རྒྱ་ནི་བདག་པོའི་ཕྱིན་ཡིན་ན་ཞེས།

10 །གཞན་དག་ན་རེ། རྒྱལ་བ་པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བའི་
མཆོན་ཏིང་ལས་གང་ཞིག་གང་གི་སྒྲིབ་པ་ས་པོན་གྱི་ངོ་པོར་གནས་པ་དེ་ནི་
དེའི་རྒྱའི་ཕྱིན་ཡིན་ལ། [298a]རྒྱ་སེ་བྱ་རྩན་པོ་ལྡང་བ་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་
ལས་བྱུང་བ་རྒྱ་ལས་སྦྱེ་བཞིན་པ་རྣམས་རྟེན་མཁར་པ་དང་འབྲེ་བའི་དམིགས་
པ་གང་གིས་བསྒྲིབ་པར་འབྲུར་པ་དེ་ནི་དམིགས་པའི་ཕྱིན་རེ། སྦྱེ་བཞིན་
15 པའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རོ། །རྒྱ་འགགས་མ་ཐག་
པ་ནི་འབྲས་བུ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིན་ཡིན་རེ། རྟེན་པོ་ས་པོན་འགགས་མ་ཐག་པ་
ལྷུ་གུའི་མཚན་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཕྱིན་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཞིག་ཡོད་
ན་གང་འབྱུང་པ་དེ་ནི་དེའི་བདག་པོའི་ཕྱིན་ཡིན་ན་ཞེས།

༢༠ །ཡང་ཕྱིན་གཞན་གང་དག་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པ་དང་བྱི་ནས་སྦྱེས་པ་ལ་
སྦྱོགས་པ་དེ་དག་གྱུང་འདི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ཏུ་འབྱས་པ་ཡིན་ནོ། དཔེར་

ཕུག་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་ཕྱིན་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར།

ཕྱིན་ལྟ་བུ་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན།

ཞེས་ངེས་པར་འཛིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ། །འདི་ནི་པཎྜག་པར་བྱས་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དང་ལྷན་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རིགས་
པའི་དཔར་བྱ་བྱས་ནས་ཤེད་པ།

5

གཞན་ལ་པརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི།

འོ་ན་མེ་མྱེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་འབྱུག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་།

སྟེ་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་མཐོང་བ་འམ་རིགས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

ཕྱི་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་བྱ།

10

།ནམ་ཡང་འབྲས་པར་མི་འགྱུར་རོ།

།ཕྱི་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་ན།

།ཕྱི་དང་ཕྱི་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་།

ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ།

15

ཕྱིར་གྱུར་པ་དང་ཕྱི་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་
དེའི་པོ་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་དང་འབྲས་བུར་མ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གང་གི་ཕྱིར།

།ཕྱིད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མ་ལུས་ལ་ཡང་གཞན་ཉིད་མཚུངས། ༡༥

20

། ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་ས་ལུའི་ས་པོན་རང་གི་འབྲས་ལྷན་ས་
 ལུའི་བྱ་ལ་ལས་གནན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ [298b] བཞིན་ཏུ། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་
 མ་ཡིན་པ་མེ་དང་སོལ་པ་དང་ནས་ཀྱི་ས་པོན་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ།
 ། ཡང་ཇི་ལྟར་ས་ལུའི་ས་པོན་གནན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལས་ས་ལུའི་བྱ་ལ་སྒྲུབ་
 བ་དེ་བཞིན་ཏུ། མེ་དང་སོལ་པ་དང་ནས་ཀྱི་ས་པོན་ལ་སོགས་པ་དག་
 ལས་ཀྱང་འབྱུང་རོ། ། ཡང་ཇི་ལྟར་ས་ལུའི་བྱ་ལ་གནན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་
 ས་ལུའི་ས་པོན་ལས་འབྱུང་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་བུམ་པ་དང་སྒྲུབ་ལ་སོགས་
 པ་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་པ་ཞིག་ན། དེ་ནི་མཐོང་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 ཕྱིར་འདི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

10 ། འདིར་སྒྲུབ་པ་ ། སྒྲུབ་དང་འབྲས་ལྷན་གཉིས་ལ་གནན་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་
 ལ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་པར་བྱལ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་
 པ་མཐོང་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདིར་དེས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཀང་གི་ཕྱིར།

རབ་ཏུ་བྱ་བར་རྒྱས་པ་དེ་ཕྱིར་འབྲས་ལྷན་དེས་བཞིན་ཅིང་།

གང་ཞིག་དེ་བསྐྱེད་རྒྱས་པ་དེ་ནི་གནན་ནའང་སྒྲུབ་ཡིན་ལ།

15 སྒྲུབ་གཅིག་གཉིགས་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ལས་སྒྲུབ་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར།

ས་ལུའི་བྱ་ལ་ནས་ལ་སོགས་ལས་དེ་ལྟ་མེད་ཞེ་ན། ཏ་

། འདིར་འབྲས་ལྷན་ལྷན་ལྷན་པ་ནི། རྒྱས་པའི་དོན་ལ་གྱི་ཏའི་ཕྱིན་ཅན་
 ཏེ། གང་ཞིག་གང་གིས་བྱ་བར་རྒྱས་པ་དེ་ཉིད་དེའི་འབྲས་ལྷན་ཡིན་ལ།
 གང་ཞིག་འབྲས་ལྷན་ལྷན་པའི་བསྐྱེད་པར་རྒྱས་པ་དེ་ནི་གནན་ཡིན་ཏུ་བྱིན་ཀྱང་

ལྷ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གཞན་ཏིང་ཅུང་པར་ཅན་ཁོ་ནས་རྒྱ་དང་འབྲས་ཤིང་
 དངོས་བོ་ཡིན་གྱི། གཞན་ཏིང་གི་སྤྱི་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་གཅིག་ཏུ་
 གཏོགས་པ་དང་སྒྱུད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལས་ཀྱང་སྒྱུ་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱ་ཐ་དང་
 བར་གཏོགས་པ་ནས་གི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་འཇམ། རྒྱ་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་
 ཀྱང་སྒྱུད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་སྒླད་ཅིག་མ་བྱི་མ་ལས་ཀྱང་སྒླད་ཅིག་ 6
 མ་ལྷ་མ་མ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་ཐལ་བར་
 འབྱུང་རོ། །འདི་ནི་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར་གང་ས་ཤིང་སྤྱི་གཤི་རྒྱ་ནི་
 ས་ཤིང་ས་བོན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་གཞན་མ་ཡིན་ལ། ས་ཤིང་ས་བོན་གྱི་
 འབྲས་ཤུ་ནི་ས་ཤིང་སྤྱི་གཤི་ཁོ་ན་ཡིན་[299 a]གྱི་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
 བའི་དེས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་གོ་གང་ལས་ཡིན་ཞེས་རེ་ཞིག་འདི་ཏིང་རྒྱ་ 10
 དང་འབྲས་ཤུ་སྤྱི་བ་འདི་ལ་ཟེ་བར་བྱོ།

།སྤྱི་བ་ཤེས་པ་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཡང་ཅིའི་བྱིར་དེ་
 ལྟར་དེས་པ་མཐོང་ཞེས་བཤལ་ཞིང་བཏགས་པ་ན། གང་གི་བྱིར་དེས་པ་
 མཐོང་པ་དེའི་བྱིར་དེས་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཙམ་ཞིག་སྤྱི་བ་འདིས་
 ནི་དེས་པའི་རྒྱ་མ་བསྟན་པར་བཤད་ཟེན་པའི་ཉེས་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་སྤང་ 15
 བར་མི་བྱས་སོ། །གཞན་ཡང་གཞན་ཏིང་སྟན་མོང་པ་ཅུང་པར་ཡོངས་
 སྤྱི་མ་བཅད་པ་ཤིན་ཏུ་གཤགས་པ་འདི་ཏིང་འདིའི་རི་ལྟ་བ་བཞིན་འདོད་པ་
 ལ་གཏོད་བྱེད་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་བཤད་བ།

རི་ལྟར་ནས་དང་གོ་སར་དང་ནི་གིང་ཤུ་གཤི་སོགས།

ས་ཤིང་སྤྱི་བྱ་སྒྱུད་པར་བྱེད་པར་འདོད་མེད་བྱས་ལྟར་མེད།

ལྷན་གཅིག་ཁོངས་སུ་གདོགས་མེད་ལན་པ་མ་ཡིན་ཏིང་དེ་བཞིན།

ས་ལུའི་ས་ཐོན་ཡང་ནི་དེ་ཡི་མེད་དེ་གཞན་ཏིང་བྱིར། ༡༩

- རི་ལྟར་ནས་དང་གི་སར་དང་གིང་ལྷ་ཀ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཞན་
 ཡིན་པའི་བྱིར་ས་ལུའི་བྱ་བྱ་སྟེན་པར་བྱེད་པར་མི་འདོད་ཅིང་། ས་
 5 ལུའི་བྱ་བྱ་བསྟེན་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ལྷན་གཅིག་ཏུ་
 གདོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ལན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་རུ། ས་ལུའི་ས་
 ཐོན་ཡང་དེ་ལ་རི་སྟེན་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་ཅན་ཏུ་འབྱུང་
 པ་མ་ཡིན་དེ། གཞན་ཏིང་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དེ་ཞིག་གཞན་
 ལ་གྲགས་པའི་གཞན་ཏིང་གྲུབ་གྲུབ་ལྟར་རིས་སུ་བཞིན་ནས་སྟན་འབྱེན་
 10 བྱས་པ་ཡིན་ནོ།

།ད་ནི་བྱ་དང་འབྲས་བུ་དག་གི་གཞན་ཏིང་མི་སྟོན་པར་བཤད་པ།

བྱ་བྱ་ས་ཐོན་དང་ནི་རྣམ་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ།

གཞན་ཏིང་མེད་པར་ས་ཐོན་གཞན་པ་ཏིང་ཏུ་ག་ལ་འབྱུང་།

དེས་ན་བྱ་བྱ་ས་ཐོན་ལས་སྟེ་འབྲུབ་པར་འབྱུང་མེད་ལས།

- 15 གཞན་ལས་སྟེ་པ་ཡིན་ནེས་བྱ་པའི་ཕྱོགས་འདི་བཏང་པར་བྱོས། ༡༠

།འདི་ན་བྱམས་པ་དང་ཏིང་སྟེས་ཡོད་བཞིན་པ་དག་ཁོ་ན་པན་ཚུན་
 [299 b]བཞུགས་ནས་གཞན་ཏིང་ཏུ་མཐོང་གི། །ས་ཐོན་དང་བྱ་བྱ་དག་ནི་དེ་
 ལྟར་ཅིག་ཅར་དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་དེ། ས་ཐོན་རྣམ་པར་མ་བྱུར་
 པར་བྱ་བྱ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གང་གི་ཆོ་དེ་ལྟར་ས་ཐོན་དང་རྣམ་

མཉམ་ཏུ་བྱ་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་ས་པོན་ལ་བྱ་བུ་ལས་
གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། གཞན་ཉིད་མེད་ན་གཞན་ལས་བྱ་བུ་སྐྱེའོ་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་
བའི་བྱ་གས་འདི་བཅད་བར་བྱའོ། །དོན་འདི་ནི།

དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི།

5

།ཆེན་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན།

།བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན།

།གཞན་དངོས་ཡོད་བར་ག་ལ་འབྱུང་།

།ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཆེན་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུའམ་

ཆེན་དག་གམ། རྒྱ་དང་ཆེན་གྱི་ཚོགས་པའམ་དེ་ལས་གཞན་ཡང་རྒྱད་ 10

སྟེ། རང་བཞིན་རྣམ་པར་མ་བྱུར་བ་ན་འབྲས་སུ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་

ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་སྟེ་མ་སྐྱེས་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་མེད་ན་ཆེན་ལ་

སོགས་པ་རྣམས་ལ་གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡོད་པས་ན་

ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བརྒྱན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་

ཚེ་གཞི་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་འབྲས་སུ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆེན་ལ་སོགས་པ་ 15

དག་ལ་འཁར་གཞིང་དང་བྱ་བུ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་

དོན་ཏོ། །གང་ཞིག་གང་ན་མེད་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་

ན་བྱེ་མ་དག་ལ་དེའམ་མར་བཞིན་ཏེ།

ཅི་སྟེ་དེ་ནི་མེད་པར་ཡང་།

།ཆེན་དེ་དག་ལས་སྐྱེས་འབྱུང་ན།

20

|ཕྱིན་མ་ཡིན་པ་དག་ལས་ཀྱང་།

|ཅི་ཡི་བྱིར་ན་སྤྱེ་མི་འགྱུར།

|ཞེས་ཇི་སྒྲུང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་པ་འདི་ནི་སྒྲོབ་
དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་སྤྱངས་ཁོ་ནས་ཆེས་ལེགས་པར་རྒྱུ་

5 བར་བྱེ་བས་ཉེ་བར་མ་བཏོད་དོ།

|འདིར་སྒྲུ་པ། རྒྱ་གུ་ས་བོན་དང་ནི་རྩ་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཞེས་གང་སྒྲུ་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྤང་མདའི་
མཐོན་དམན་དག་རྩ་གཅིག་[800a]ཉིད་རྩ་ས་བོན་ལག་ག་བཞེན་པ་ན་རྒྱ་
གུ་སྤྱེ་བར་འགྱུར་ངོ། །འདི་ལྟར་གང་ཁོ་ནའི་ཆོ་ས་བོན་ལག་ག་པ་དེའི་
10 ཆོ་ཁོ་ནར་རྩ་གཅིག་ཉིད་རྩ་རྒྱ་གུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་ས་བོན་
ལག་ག་པ་དང་རྒྱ་གུ་སྤྱེ་བ་གཉིས་རྩ་གཅིག་པའི་བྱིར་ས་བོན་དང་རྒྱ་གུ་
དག་ཀྱང་རྩ་མཉམ་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་བྱིར་གཞན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བསྟན་པའི་བྱིར་སྒྲུ་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་སྤང་གི་མདའ་གཉིས་མཐོ་བ་དང་ནི་དམའ་བ་དག

15 |རྩ་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ནི་མེན་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞེན་རུ།

|བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དག་གི་སྤྱེ་ལག་ག་འགྱུར་ཞེ་ན།

ཞེས་བྱ་བ་སྤྱེ་དེའི་བྱིར་རྟེན་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་།

གལ་ཏེ་གཅིག་ཆོ་ཡིན་ན་འདིར་རྩ་གཅིག་མེད་དེ་ཡོད་མིན། 9<

གལ་ཏེ་སྤང་གི་དཔེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་

20 སྤྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་རྩ་གཅིག་ཏུ་རྟོག་ན་དེ་མི་རུང་ངོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞེ་

ན། གལ་ཏེ་ཡང་སྤང་གི་དཔེར་མཐོ་དམན་རྩ་མ་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་མོད་
 གྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དཔེ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་དངོས་པོ་ལ་རྩ་མ་གཅིག་པ་
 ཉིད་མེད་བས་འདི་ནི་མི་རིགས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་
 བསྟན་བའི་བྱུང་བཤད་པ།

གལ་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་སྐྱེ་ལ་ཕྱོགས་བས་ཡོད་མེན་ཞིང་།

5

འགག་བཞིན་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་ལ་ཕྱོགས་བར་འདོད་ཟུར་པ།

དེ་ཆེ་འདི་ནི་ཇི་ལྟ་བུར་ན་སྤང་དང་མཚུངས་པ་ཡིན།

།དེ་ལ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་རྩ་ཕྱོགས་བས་མ་
 འོངས་པ་ཡིན་ལ། འགག་བཞིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགག་བ་ལ་མངོན་རྩ་
 ཕྱོགས་བའི་བྱུང་ད་ལྟར་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ 10
 མ་སྐྱེས་པའི་བྱུང་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ད་ལྟར་པ་ཡིན་བས་འགག་
 བ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆེ་འདི་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ཇི་ལྟར་སྤང་དང་
 མཚུངས་པར་འགྱུར། སྤང་མདའ་གཉིས་ལ་ནི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་བྱུང་།
 མཐོན་དམན་གྱི་བྱ་བ་དག་རྩ་མ་གཅིག་པ་ཉིད་ཡོད་ཀྱི་ས་བོན་དང་བྱ་བ་
 ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པ་དག་ལ་ནི་རྩ་མ་གཅིག་མེད་[300b]བས་འདི་ནི་ 15
 སྤང་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ཆོས་དག་རྩ་མ་གཅིག་པ་ཉིད་
 མེད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེའི་བྱ་བ་དག་ལ་རྩ་མ་གཅིག་པ་ཉིད་ཡོད་
 རོ་སྟུམ་ན་དེ་ཡང་མི་རྩུང་སྟེ། དེ་དག་གི་བྱ་བ་ཆོས་ལས་བྱ་དད་བར་
 ལས་མ་སྤངས་པའི་བྱུང་རོ། །གཞན་ཡང་།

སྐྱེ་བ་འདི་ནི་བྱུང་བོ་མེད་པར་རིགས་པའི་ངོ་བོའང་མིན། 20

20

ཕྱེ་པའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བ་པོ་བྱ་བ་ནི་མ་འོངས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་མེད་ན་ཡང་རྟེན་མེད་པར་འདི་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་འགག་བ་དང་བྱས་གཅིག་པར་
ཅི་ལྟར་འབྱུང་རྟེ། དེའི་ཕྱིར་བྱ་བ་དག་བྱས་གཅིག་པ་ཉིད་བྱ་མི་རིགས་
5 པ་ཁོ་ནའོ།

།གལ་ནེ་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པ།
།འགའ་ཞིག་གང་ན་ཡོད་ཕྱུར་ན།
།དེ་ནི་སྐྱེ་འབྱུང་དངོས་པོ་དེ།
།མེད་ན་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འབྱུང་།

- 10 །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་རྟེ། །བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་
དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པ་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་སྔ་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་ན་ཡོད་
པར་བྱུང་ན་ནི་དེ་སྐྱེ་བར་འབྱུང་བ་ཞིག་ན། །སྐྱེ་བའི་སྔ་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་
འགའ་ཡང་འགའ་ཞིག་ན་ཡོད་པར་བཞག་པར་མི་བྱས་རྟེ། མ་སྐྱེས་པའི་
15 ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་བྱ་བའི་རྟེན་དངོས་པོ་དེ་སྐྱེ་བའི་སྔ་རྒྱུ་འགའ་
མེད་ན་སྐྱེ་མི་པདོག་ན་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཞེས་བྱ་
བའི་སྐྱེ་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པས་གཞི་མཐུན་ནོ། །དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་བརྒྱན་པའོ། །མེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་རོ།
།ཅི་ཞིག་གི་སྐྱེ་ནི་སྐྱེ་བར་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དང་སྐྱུང་བར་བྱ་སྟེ།
དངོས་པོ་མེད་ན་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འབྱུང་རྟེ་རྒྱུ་ཟད་ཀྱང་སྐྱེ་བར་མི་འབྱུང་
20 རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ།

།གལ་ནི་སྒང་མདའི་མཐོན་དམན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲན་ཅིག་གང་ཁོ་ན་
 ལ་ས་ཐོན་ལགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱ་གུ་སྒྲེའོ་ཞེས་ལམགས་པ་ས་ལུ་ལྟང་
 བའི་མདོ་ལས་སྒང་གི་དཔེ་ལོ་ཉི་ལྔ་པར་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
 ཉི་ལྔ་པར་བཀོད་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། དེ་གཞན་ལས་སྒྲེ་བར་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར་མ་ཡིན་ཞིང་[801 a]རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡང་ 6
 མ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཅིག་ཅར་དུ་བཞེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་
 བརྟགས་པར་གྱལ་བ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ
 རི་སྒྲན་དུ།

ས་ཐོན་ཞིག་དང་མ་ཞིག །ལས།

།བྱ་གུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས།

10

།ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི།

།སྒྲུ་མ་འབྱུང་བ་བཞེན་དུ་གསུངས།

ཞེས་བཤད་དོ། །འདིར་སྒྲས་པ། ས་ཐོན་དང་བྱ་གུ་དག་ཅིག་ཅར་བ་
 ཉིད་མེད་པས་གཞན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲེ་བ་མི་རིགས་ན། གང་དུ་
 ཅིག་ཅར་བ་ཉིད་ཡོད་པ་དེར་གཞན་ཉིད་ཡོད་པས་སྒྲེ་བར་ཡོད་པར་ 16
 ལྟར་དེ། དཔེར་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་
 བ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལྟ་བུའོ། །མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
 དག་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་རྣམས་རྩམ་མཉམ་ཁོ་
 ཅར་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲེད་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞེན་དུ། མིག་ལ་
 སོགས་པ་དག་དང་སེམས་ཀྱང་རྩམ་མཉམ་ཁོ་ནར་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ 20

ནམས་ཀྱི་ཆེན་ཉིད་རྩ་འགྲུར་རོ་ཞེས་སྒྲུབ། །དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནེ།
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གལ་ནེ་མིག་གི་སྒྲོ་ལ་རང་གི་སྒྲིང་ཕྱིར་རྩམ་གཅིག་པ།

།མིག་ལ་སོགས་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་འདྲ་ཤེས་ལ་སོགས་ལས།

5 །གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་ཡོད་ལ་འབྱུང་བས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད།

།ཅི་སྟེ་དེ་མེད་ཅི་ན་འདི་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟེན་རྟོ། 20

།གལ་ནེ་མིག་ལ་སོགས་པ་ནམས་དང་འདྲ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རྩམ་མཉམ་
པ་ནམས་མིག་གི་སྒྲོ་ད་ལྟར་བའི་ཆེན་ཉིད་རྩ་འདོད་ན་དེའི་ཆོ་ཡོད་པ་
ནི་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་གཞན་ཉིད་རྩ་འགྲུར་མོད་ཀྱི། ཡོད་པ་ལ་འབྱུང་བས་

10 དགོས་པ་རྒྱུད་ཟད་ཀྱང་མེད་བས་སྟེ་བ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་སྟེ་བ་མེད་པ་
ཡོངས་སུ་སྤངས་པར་འདོད་ནས་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་རྩ་ཁས་མི་ལེན་ན་ནི་
དེའི་ཆོ་ཡོད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོ་ལས་མིག་ལ་སོགས་པ་ནམས་གཞན་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཉེས་པ་བཤད་ཟེན་པ་ཁོ་ནའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གཞན་
ལས་སྟེ་བར་འདོད་པ་ན་[301b]གཞན་ཉིད་མྱོད་ཀྱང་སྟེ་བ་མི་མྱོད་ལ་དེ་མི་

15 མྱོད་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ག་མི་མྱོད་ཅིང་། སྟེ་བ་མྱོད་ཀྱང་གཞན་ཉིད་མི་མྱོད་
ལ་དེ་མི་མྱོད་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ག་ཡང་མི་མྱོད་བས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་
རྩ་བུ་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱིས་སྟོང་
བས། མོང་མོང་ནས་སྒྲ་ཅམ་འབའ་ཞིག་ལྷན་པར་འགྲུར་ནེ། དེའི་ཕྱིར་
རྟོག་པ་འདི་ནི་མི་རྩུང་ངོ།

20 །དེ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་ཕུ་གཉིས་ལས་སྟེ་འབྲས་ཕུ་ལ་བལྟོས་པའི་

རུས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

སྒྱེད་པར་བྱེད་པ་བསྒྱེད་པུ་གཞན་བསྒྱེད་པ་དེ་རྒྱ་ཡིན་ན།

ཡོད་པའམ་འོན་ཏེ་མེད་དང་གཉི་ག་གཉིས་སྐམ་ཞིག་བསྒྱེད་ཀྱང་།

ཡོད་ན་སྒྱེད་བྱེད་ཅི་དགོས་མེད་ལའང་དེས་ཅི་ཞིག་ཟུ།

གཉིས་ཉིད་ལ་དེས་ཅི་ཟུ་གཉིས་དང་སྐམ་ལའང་དེས་ཅི་ཟུ།

5

།རེ་ཞིག་སྒྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་བསྒྱེད་པུ་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་སྒྱེད་
བྱེད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།

།སྒྱེས་པར་གྱུར་པ་སྒྲར་ཡང་སྒྱེ་པར་རིགས་བའང་མ་ཡིན་ཉིད།

ཅེས་ཟུ་པ་ལ་སོགས་པས་ཉིས་པ་བཤད་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་

ཕྱིར་དེ་ལ་ཞུན་དག་གིས་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །བསྒྱེད་པུ་ཡོད་ 10

པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ལ་ཡང་སྒྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ཅི་ཞིག་ཟུ་

སྟེ། བོད་ཕྱི་རུ་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྒྲར་ཟུ།

འབྲས་ཕུ་ཡོད་པར་གང་འདོད་དང་། འབྲས་ཕུ་མེད་པར་གང་འདོད་ལ།

།ཁྱིམ་གྱི་དོན་ཟུ་ག་པ་སོགས། །བརྒྱན་པའི་དོན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར།

།ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཕུ་མ་ལས་ཀྱང་།

15

འབྲས་ཕུ་རོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན། །རྒྱས་ནི་ཅི་ཞིག་སྒྱེད་པར་བྱེད།

།འབྲས་ཕུ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་ན། །རྒྱས་ནི་ཅི་ཞིག་སྒྱེད་པར་བྱེད།

།སྒྱེ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །རྒྱ་ཉིད་འབྲད་པར་མི་འགྱུར་རོ།

།རྒྱ་ཉིད་འབྲད་པར་ཡོད་མེད་ན། །འབྲས་ཕུ་གང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལ་ཞུན་ནམས་ཀྱིས་ཅི་ 20

ཞིག་ཕྱ་སྟེ། བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།
 །གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་གཉིས་ཉིད་ཡིན་ཞིང་གཉིས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ནི་
 གཉིས་ཉིད་དོ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ངོ་བོ་[302a]ཅན་ཉིད་ནི་དུས་
 གཅིག་གི་ཆོ་གཅིག་ལ་སྤྱི་བ་ཡང་མ་ཡིན་པས། དེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་
 5 དངོས་པོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ལ་
 རྒྱུད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་དག་གིས་ཅི་ཞིག་ཕྱ། རི་སྐད་ཏུ་བསྟན་བཅོས་ལས།
 རྒྱ་དན་འདས་པ་དངོས་པོ་དང་། །དངོས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བུ་འགྱུར།
 །དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་ཡོད་མེད་དེ། །སྤང་བ་དང་ནི་ཐུན་པ་བཞིན།
 །ཞེས་ཕྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

10 བྱེད་པ་པོར་གྱུར་མ་གྱུར་པ། །གྱུར་མ་གྱུར་དེ་མི་བྱེད་དོ།
 །ཡིན་དང་མ་ཡིན་གྱུར་ཅིག་ལ། །པན་རྒྱུན་འགལ་བས་ག་ལ་ཡོད།
 །ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་ཀྱི་དང་ཐལ་བ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་ཐལ་བ་དེ་ལ་ཡང་
 རྒྱུན་དེ་དག་གིས་ཅི་ཞིག་ཕྱ་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ངོ་བོ་སྤངས་པའི་
 15 འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་མི་སྤྱི་
 ན་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་དེ་དག་གི་བཀག་པས་
 རྒྱུད་ཟད་ཀྱང་ལྷད་པར་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཆོ་འདི་གཉི་ག་མ་
 ཐུབ་པ་དེའི་ཆོ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་མི་སྤྱི་བ་
 ཉིད་དོ། །རི་སྐད་དུ།

20 དངོས་མེད་དངོས་པོ་མེད་མེད་པ། །རྒྱ་དན་འདས་པར་གང་སྟོན་པ།

དངོས་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་དག ། ལུས་ན་དེ་ནི་ལུས་པར་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་སོ།

6360

། གཤམ་རྟེ་སྒྲེ་བ་རབ་ཏུ་ལུས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རིགས་པ་གང་དང་
གང་སྒྲུལ་པ་དེ་དང་དེ་ནི་བྱད་ཤིང་སྒྲུལ་པོ་མར་གྲུལ་མཉམ་པ་ལྟར། ཁྱིད་
ཀྱི་སྒྲོའི་མེས་མ་ལུས་པར་བསྒྲུགས་པས། ཁྱིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེ་སྒྲོའི་ 8
བ་ལྟར་བྱེད་བའི་རིགས་པའི་བྱད་ཤིང་བསྒྲུལ་པས་ཚོག་གོ། ། གཤམ་རྟེ་རིགས་
པས་རྟེ་བར་མ་བསྒྲུག་པར་བཟོད་པར་འདོད་བའི་དོན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་
བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དོན་གང་ཞིག་འདྲིས་
རྟེན་རྟེན་ལས། ལུས་པ་དེར་ནི་རིགས་པས་ཅི་ཡང་བྱ་བ་མེད་དེ། འདྲིས་
རྟེན་ཀྱི་མཐོང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྒྲོབས་དང་ལྡན་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྒྲུལ་བ། 10

གང་གིས་རང་ལྟ་ལ་གནས་འདྲིས་རྟེན་ཚད་མར་འདོད་པས་ན།

། འདིར་ནི་[302] རིགས་པ་སྒྲུལ་བ་རྟེན་ཀྱིས་ལྟ་གོ་ཅི་ཞིག་བྱ།

། གཞན་ལས་གཞན་འབྱུང་བ་ཡང་འདྲིས་རྟེན་པ་ཡིས་རྟོགས་འགྱུར་རྟེ།

། དེས་ན་གཞན་ལས་སྒྲེ་ཡོད་འདིར་ནི་རིགས་པས་ཅི་ཞིག་དགོས། 22

། འདྲིས་རྟེན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལྟ་བ་ཁོ་ན་ལ་གནས་པ་ན་ 15

ཤིན་ཏུ་སྒྲོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞིང་གཞན་ཁོ་ན་ལས་སྒྲེ་བར་ལྟ་བ་ཡང་
ཡིན་ལ། རིགས་པ་རྟེ་བར་འགོད་པ་ཡང་དངོས་པོ་མཛོད་སྒྲུལ་མ་ཡིན་པ་
ཁོ་ན་ལ་འོས་ཀྱི་མཛོད་སྒྲུལ་ལ་ནི་མ་ཡིན་རྟེ། དའི་ཕྱིར་འཕྲད་པ་མེད་པར་
ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྒྲེ་བ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེ་ན། གང་ཞིག་
བསྒྲུག་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ཁོ་ན་ལ་མ་རྟོགས་ཤིང་ཐོག་མ་མེད་པའི་ 20

འཁོར་པར་དངོས་པོའི་པག་ཆགས་བཞག་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ། དངོས་པོ་
 ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མངའ་བོ་དང་གལ་པར་གྲོས་པ་མི་བཟོད་པས་
 འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོན་པའི་རྟོལ་ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་འདི་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་
 བྱང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་གྱུ་ཆེ་པ་མ་བཟད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོན་
 5 པའི་སྒྲ་རྟོལ་ལས་བསྒྲོག་པར་མི་བྱས་པས། འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོན་པའི་ཡུལ་
 ཟུང་པར་ཅན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། རེ་ཞིག་བདེན་པ་གཏིས་ཀྱི་རྣམ་
 བར་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཟད་པ།

དངོས་ཀྱི་ཡང་དག་རྩུན་པ་མཐོང་པ་ཡིས།

།དངོས་རྟེན་ངོ་བོ་གཏིས་ནི་འཛོན་པར་འགྱུར།

10 །ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ།

།མཐོང་པ་བརྩུན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། 23

།འདི་ན་བདེན་པ་གཏིས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་བྱིན་ཅི་མ་འོག་པར་མཆེན་
 པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས། འདྲ་བཤེད་དང་བྱ་བུ་ལ་
 སྒྲུག་པ་ནང་དང་བྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཐབས་ཅན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་

15 པ་གཏིས་ཏེ་པར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བཤོ།
 །དེ་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཡང་དག་པར་གཞིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཟུང་
 བར་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གི་ངོ་བོ་རྟེན་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་བདག་ཉིད་
 ཀྱིས་སྐབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །གཞན་ནི་སོ་
 སོའི་སྐྱེ་བོ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་[303]མེད་ཏོག་གིས་སྒྲུབ་མེད་མ་

20 ལྟས་པར་ཁེབས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་པ་རྩུན་པའི་སྟོབས་ལས་བདག་གི་ཡོད་

བ་རྟེན་བ་ཡིན་དེ། བྱིས་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་གུར་བ་ངེ་
 ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
 །དེའི་བྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དེ་གཉིས་འཛིན་བ་ཡིན་ནོ།
 །རང་བཞིན་དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་མཐོང་བ་ཡང་དག་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་བ་
 དེ་ནི་དེ་ཉིད་དེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། 5
 །དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་བཤད་བར་བྱའོ། །མཐོང་བ་རྟེན་པའི་ཡུལ་གང་
 ཡིན་བ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ། །དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་བདེན་བ་གཉིས་
 རྣམ་པར་བཞག་ནས། མཐོང་བ་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་མཐོང་བ་ཡང་དག་
 བ་དང་རྟེན་པ་ཉིད་ལས་གཉིས་ཉིད་ཡོད་པས་དེས་བརྩུང་བར་བྱ་བའི་དོན་
 དང་། ཤེས་བ་གཉིས་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་བཤད་བ། 10

མཐོང་བ་རྟེན་པའང་རྣམ་བ་གཉིས་འདོད་དེ།

།དཔང་བོ་གསལ་དང་དཔང་བོ་སྟོན་ལྟ་ནོ།

།སྟོན་ལྟ་དཔང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་བ་ནི།

།དཔང་བོ་ལེགས་གྱུར་ཤེས་བརྟེན་ལོག་པར་འདོད། 20

།དེ་ལ་དཔང་བོ་གསལ་བ་ཅན་ནི་རབ་རིབ་དང་སྤུལ་ཞིང་མིག་སེར་ 15
 ལ་སོགས་པས་ཉམས་པར་མ་བྱས་བ་དང་། རྣམ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱི་རོལ་
 གྱི་ཡུལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛིན་བ་རྣམས་སོ། །སྟོན་དང་ལྟ་བའི་
 དཔང་བོ་ཅན་རྣམས་ནི་དེ་ལས་བརྒྱུག་བ་དག་གོ། །དེ་ལ་དཔང་བོ་ལེགས་
 པར་གྱུར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་བ་ལ་བཞུགས་ནས་སྟོན་དང་ལྟ་ཞིང་དཔང་བོ་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་བ་གང་ཡིན་བ་དེ་ལོག་པའི་ཤེས་པར་འདོད་དོ། 20

ཁི་ལྟར་འདི་དག་གི་ཤེས་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲི་ནས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡུལ་ཡང་ཡིན་ན་
ཞེས་བསྟན་པའི་ཡུར་བཤད་པ།

གཞོན་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་རྩལ་རྣམས་ཀྱིས།

5

པ་བྱུང་པ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ།

འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྷག་མ་ནི།

འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ།

- ཁྱེ་ལ་རབ་རིམ་དང་མིག་ཟེར་ལ་སོགས་པ་དག་དང་[803b]ད་རྩ་ར་
ཟེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་ལ་གཞོན་པའི་རྒྱུ་ནད་ན་ཡོད་པ་
10 ཡིན་ནི། ཁྱེ་ལ་མར་དང་རྩ་དང་མེ་ཁོང་དང་ཐུག་ཐུག་ལ་སོགས་པ་ནས་
བརྗོད་པའི་སྒྲི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། ཁྱེ་མའི་ཁོད་ཟེར་ཡུལ་དང་རྩ་
ཁྱེ་པར་ཅན་དང་ཁྱེ་པར་རྩུར་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་ལ་
གཞོན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་བྱེ་རྩལ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེ་དག་ནི་དབང་
པོ་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ནད་ན་ཡོད་པ་དག་མེད་པར། གཟུགས་བརྟན་
15 དང་ཐག་ཅ་དང་སྒྲིག་རྩ་དང་རྩ་ལ་སོགས་པར་འཇོན་པའི་རྩུར་འབྱུར་
རོ། ཁྱེ་བཞིན་དུ་མིག་འབྱུང་མཁའ་ལ་སོགས་པས་རབ་དུ་རྩུར་པའི་ཐུགས་
དང་སྒྲིན་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱོལ། ཡིད་ཀྱི་གཞོན་པར་བྱེད་
པ་ནི་དེ་དག་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་བྱས་པའི་སྒྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་
སོགས་པ་དག་དང་། རྩེ་སྒྲུ་དཔག་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་དག་སྟེ། མི་ལམ་ལ་
20 སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་འཆད་པར་འབྱུར་རོ། ཁྱེ་འདི་

ཕྱིར་དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་གྱིས་དཔང་བོ་ལ་གཞོན་པའི་ཁྱེན་ཇི་སྒྲུང་ཏུ་བཤད་
 བ་མེད་པར་དཔང་བོ་རྩལ་ཅར་གྱིས་བཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་རྟོག་བ་
 དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་པ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་ལ་བཞུགས་ནས་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་དཔང་བོ་རྣམས་ལ་
 གཞོན་པ་ཡོད་པ་ན་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ 5
 ལ་བཞུགས་ནས་ལོག་པ་ཡིན་ནོ།

།དེ་ནི་བཤད་ཟིན་པའི་དོན་ཉིད་དཔེར་བཤེར་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉེ་བར་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་བ།

མི་ཤེས་གཉིད་གྱིས་རབ་བསྐྱོད་བྱ་སྟེགས་ཅན།

།རྣམས་གྱིས་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་བརྟགས་པ་དང་།

10

།སྤྱི་མ་སྤྱི་ག་རྩུ་སོགས་ལ་བརྟགས་པ་གང་།

།དེ་དག་འཛིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མེད་ཉིད། 26 .

།སྤྱི་སྟེགས་ཅན་འདི་དག་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པས་
 རྒྱུ་པོ་མ་བྱུང་བ་གནག་ཇི་དང་བྱུང་མེད་ལ་སོགས་པ་ཡན་ཅན་ལ་གྲགས་
 པའི་དངོས་པོ་རྒྱུ་བ་དང་འཛིག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡང་ 15
 དག་པར་དེས་པར་བཟུང་བར་སྤུལ་ཏུ་བྱུང་བར་འགྲོ་བར་འདོད་པས་[304 a]
 ཤིང་ལ་འཛིགས་པས་ཡལ་ག་སྤྱི་མ་བཟང་ནས་ཡལ་ག་བྱི་མ་བཟུང་བ་
 ལྟར་ལྟར་བ་ཆེན་པོས་ལྟ་བ་དན་པའི་རི་སྤུལ་དག་ཏུ་ལྟང་བར་འགྱུར་
 བེད་། བདེན་པ་གཉིས་མཐོང་བ་དང་བྲལ་བས་འཕྲས་བྱ་མི་ཐོབ་པར་
 འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་གིས་གང་བརྟགས་པ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལ་ 20

སོགས་པ་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་ཁྲོམ་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ།
།དེའི་ཕྱིར་འདིར།

མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དམིགས་པ་ཡིས།

།རབ་རིབ་མེད་ཤེས་ལ་གཞོན་མིན་ཇི་ལྟར།

5 །དེ་བཞིན་ནི་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པའི་སྒྲིམ།

།ནི་མེད་སྒྲིམ་ལ་གཞོན་པ་ཡོད་མ་ཡིན། 20

།གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་
བའི་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འཕགས་
པ་རྣམས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ཁས་སྤངས་ནས་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་སྐྱེ་བ་དགག་
10 བ་འདི་ཁྱད་བར་ཏུ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་རབ་རིབ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་མི་
གཞོན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་འབྲལ་བ་སོ་སོའི་སྐྱེ་
བོ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པས་ཀྱང་གཟིགས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་ལ་གཞོན་པ་མ་ཡིན་
པས་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོན་པ་མ་ཡིན་ནོ།
15 །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་པ་རོལ་ནི་དམ་པ་དག་གིས་བཅད་གང་ཏུ་བྱ་བ་འོས་
པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིས་ནི་བཅད་པ་གཉིས་ཡིན་དང་
ཀུན་ཁྲོམ་དང་དོན་དམ་པའི་དབྱེ་བས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་
བཅོད་པ་ཡིན་ནོ།

།དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་ཁྲོམ་གྱི་བཅད་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

20 བཤད་པ།

གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་ཚོལ་སྟེ།

།དེས་གང་པཅོས་མ་བདེན་པར་སྒྲུང་དེ་ནི།

།ཀུན་ཚོལ་བདེན་ཞེས་སྟབས་པ་དེས་གསུངས་ཏེ།

།པཅོས་མར་ལྟར་པའི་དངོས་ནི་ཀུན་ཚོལ་ཏུའོ། 2<

།དེ་ལ་འདིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལྟ་བ་ 5
ལ་མོངས་པར་བྱེད་པས་ན་གཏི་མུག་སྟེ། མ་རིག་པ་དང་དངོས་པའི་རང་
གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་[804b]རང་བཞིན་
མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་པདག་ཏིང་ཅན་ནི་ཀུན་ཚོལ་བོ། །ཀུན་ཚོལ་དེས་གང་
ཞིག་བདེན་པར་སྒྲུང་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་རུ་རང་བཞིན་རུ་སོ་སོར་
སྒྲུང་བ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟར་པའི་ཀུན་ཚོལ་ཏུ་བདེན་པ་སྟེ། 10
དེ་ནི་པཅོས་མ་རྟེན་ཅིང་འཕྲེལ་པར་འབྱུང་བའོ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་
གཟུགས་བརྟན་དང་ཐག་ཅ་ལ་སོགས་པ་ཕྱད་ཟད་ཅིག་ནི་རྒྱུ་ཡང་མ་རིག་
པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲུང་ལ། རྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་དང་
སེམས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱད་ཟད་ཅིག་ནི་བདེན་པར་སྒྲུང་སྟེ།
རང་བཞིན་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རུ་ལི་ 15
སྒྲུང་ངོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་གང་ཞིག་ཀུན་ཚོལ་ཏུ་ཡང་རྒྱན་པ་ནི་ཀུན་
ཚོལ་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་སྤྱིར་པའི་ཡན་ལག་གི་
ཡོངས་སུ་བསྟུས་པ་ཏྲོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་
ཚོལ་གྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ཡང་ཏྲན་ཐོས་དང་རང་སངས་
ལྱུས་དང་བྱང་ལྡུབ་སེམས་དབང་ཏྲན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྒྲུངས་ 20

- བ། འབྲུ་བྱེད་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཏིད་དང་འབྲུ་བར་
གཟུགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། བདེན་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་མངོན་པར་རྣོམ་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །བྱིས་པ་
རྣམས་ལ་ནི་བསྐྱུ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྐྱུ་
1 མ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་པ་ཏིད་ཀྱིས་ཀུན་ཨོལ་
ཅམ་ཏུ་འབྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཏིད་ཅན་མ་རིག་
པ་ཅམ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་པའི་བྱིར་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པའི་སྦྱོར་ཡུལ་ཅན་
གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་གི། སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་སྦྱོར་ཡུལ་མངའ་པ་
རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་
10 པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་བྱིར་སེམས་དང་
སེམས་ལས་བྱུང་པའི་རྒྱ་པ་གཏན་འོག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་
རེ་ཞིག་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནས་ཀུན་ཨོལ་གྱི་བདེན་པ་དང་ཀུན་ཨོལ་ཅམ་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་[305 a]གྱི་དོན་དམ་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཏིད་འཕགས་པ་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པའི་སྦྱོར་ཡུལ་ཅན་
16 རྣམས་ཀྱི་ཀུན་ཨོལ་ཅམ་ཡིན་ལ། དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཏིད་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི་
རང་བཞིན་ཏིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་ཏིད་ཀྱིས་དོན་དམ་
པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་
པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ཨོལ་གྱི་བདེན་པ་ནི་བསྐྱུ་བར་བྱེད་པ་ཏིད་ཀྱི་བྱིར་དོན་
20 དམ་པའི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ།

།དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཀུན་ཐོབ་ཀྱི་པདོན་པ་བརྟན་ནས། རོན་དམ་པའི་
 པདོན་པ་བརྟན་པར་འདོད་པས་དེ་ནི་བཟོད་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཤེས་
 པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དངོས་སུ་བརྟན་པར་མི་བྱས་པས། ཉན་
 པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་རང་གིས་ཁྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་དེའི་རང་པའིན་གསལ་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དཔེ་བཤད་པ།

5

རབ་རིམ་མཐུ་ཡིས་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པའི།

།ངོ་ཐོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་རྣམ་པར་གྱུགས་པ།

།དེ་ཉིད་པདག་ཉིད་གང་ཏུ་མིག་དག་པས།

།མཐོང་དེ་དེ་ཉིད་དེ་པའིན་འདིར་ཤེས་ཀྱིས། 24

།རབ་རིམ་ཀྱི་མཐུས་རབ་རིམ་ཅན་གྱིས་རང་གི་ལག་ན་ཐོགས་པའི་ 10
 པས་ཏུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོད་ཀྱི་ནང་ན་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་འཆོགས་
 ཡོངས་སུ་འགྱུར་པའིན་པར་མཐོང་པས་དེ་པས་ལ་པར་འདོད་ནས་སྒྲོད་དེ་
 ལ་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་བསྐྱེ་བཞོག་ཕྱད་པའི་ཆོགས་ཐོབ་པར་རིག་སྟེ། འདི་
 ཅི་ཕྱད་པ་ཞིག་སྒྲམ་ནས་རབ་རིམ་མེད་པས་དེའི་གན་ཏུ་ཕྱིན་ནས་སྒྲ་ཤད་ཀྱི་
 ཡུལ་དེར་མིག་གཤད་ཀྱང་སྒྲ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་མ་དམིགས་ཤིང་། 15
 སྒྲ་ཤད་དེའི་པའིན་ཅན་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་པ་དང་སྒྲ་ཤད་དང་སྒྲ་ཤད་
 མ་ཡིན་པ་དང་མཐོན་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དག་ཏུ་རྟོག་པར་ཕྱད་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གང་གི་ཆོ་རབ་རིམ་ཅན་རབ་རིམ་ཅན་མེད་པ་
 ལ་སྒྲ་ཤད་མཐོང་ངོ་ཞེས་རང་གི་པས་མ་པ་སྟོན་པར་ཕྱད་པ་དེའི་ཆོ་དེའི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་པས་ལ་པར་འདོད་པས་རབ་རིམ་ཅན་གྱི་དམིགས་པའི་ངོར་ 20

བྱས་ནས་འདི་ན་[305b]སྐྱ་ཤར་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགག་པ་ལྟར་
བྱེད་པའི་ཚིག་སྐྱ་མོད་ཀྱི། སྐྱ་པ་པོ་འདི་ལ་དེ་ལ་སྐྱར་འདེབས་པ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ།

།སྐྱ་ཤར་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་གང་ཞིག་རབ་རིབ་མེད་པས་མཐོང་
5 པ་དེ་ཡིན་གྱི་ཅིག་ཤོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པའི་རབ་
རིབ་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་པ་དག་གིས་ཟུང་པོ་
དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་ང་བོ་ཀྱན་ཐོབ་པའོ། །ཟུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་
དག་ཉིད་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་དང་གྲུབ་པ་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་
10 རྣམས་ཀྱིས་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྐྱ་ཤར་མཐོང་པའི་ཚུལ་དུ་རང་
བཞིན་གང་གིས་གཟིགས་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ།

།གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ནི་མཐོང་པ་མེད་པ་ཉིད་མ་
ཡིན་ནམ་དེའི་བྱུང་ཇི་ལྟར་དེ་དག་གིས་གཟིགས་ཤེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱི་
འོན་ཀྱང་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་གིས་གཟིགས་སོ་ཞེས་བཞོད་དོ།
15 །རི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ལྟའི་བྱ་གལ་
ཏེ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལྷན་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལྟལ་
གྱི་རང་བཞིན་དུ་འཇུར་ན་ནི། དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
གངས་སུ་མི་འགོ་སྟེ་ཀྱན་ཐོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་འཇུར་རོ། །འོན་ཀྱང་
ལྟའི་བྱ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཐ་སྟོན་ཐམས་ཅད་ལས་
20 འདས་པ། བྱེ་བྱག་མེད་པ་མ་སྐྱེས་པ་མ་འཕགས་པ་སྐྱ་བར་བྱ་བ་དང་

སྒྲ་པ་དང་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་ཤེས་པ་དང་ཐལ་བའོ། །ལྟའི་བྱ་དོན་དམ་
 པའི་བདེན་པ་ནི་ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བར་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་
 རྟོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་ཐམས་
 ཅད་ནི་རྒྱན་ཏེ་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་སོ། །ལྟའི་བྱ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ 5
 བསྐྱུན་པར་མི་བྱས་སོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཀའ་གིས་སྟོན་པ་དང་ཅི་
 སྟོན་པ་དང་། [306a]གང་ལ་སྟོན་པའི་ཚོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་དམ་
 པར་རབ་དུ་མ་སྐྱེས་པའོ། །རབ་དུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རབ་
 དུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་རྣམས་བཤད་པར་མི་བྱས་སོ་ཞེས་ཀྱང་ཆེར་གསུངས་
 པ་ལྟ་བུའོ།

10

།དེའི་བྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དེའི་ཡུལ་ཅན་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་
 མེད་པ་དང་། རང་གི་དངོས་པོ་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དང་། བདེན་པ་
 དང་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟག་པ་དང་ཆད་པ་དང་། རྟག་པ་དང་
 མི་རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་སྐྱག་བསྐྱལ་བ་དང་། གཅོད་པ་དང་མི་གཅོད་
 པ་དང་། བདག་དང་བདག་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པ་དང་ 15
 མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་དང་། གཅིག་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དང་། རྒྱེ་
 པ་དང་འགག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དག་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 རང་གི་ངོ་བོ་མ་དཔྱགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་བསམ་པ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཆོད་མ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་མ་
 ཡིན་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

20

། ཅི་ཉེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞིར་བ་བཤིང་བར་འདོད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ནམ་པར་སྤྱད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཡང་ཚད་མ་ཉིད་ཏུ་ཁས་
ལེན་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་།

གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི།

6 །འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་འཕགས་གཞན་གྱིས།

། ཅི་དགོས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ།

། ལྷན་པོ་ཚད་མར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ནོ། 20

།འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཉིད་ཏུ་ཁས་ལྡངས་པ་ཡིན་དང་། དེ་ཉིད་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་བྱིང་མ་རིག་བ་སྤངས་པ་ཡིན་པར་ཁས་
10 ལྡང་བར་བྱ་བ་དགོས་ན། གང་གི་བྱིང་ལྷན་པོ་ནི་ཚད་མར་རིགས་པ་
ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་གང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་
དེ་ལ་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་
ལ་སོགས་པ་བརྟག་པ་ལ་དེ་མི་ཤེས་པ་ནམས་ལྟ་བུའོ། །མིག་ལ་སོགས་
པ་དག་ཁོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་བྱིང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཁོང་ཏུ་
15 རྒྱུད་པར་བྱ་བའི་བྱིང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་ [306b]དང་། ཐོས་པ་དང་། བསམ་
པ་དང་། སྒྲིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིམ་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་
པར་ཡང་འཕྱར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིང་།

ནམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཚད་མེད་དེ་ཡི་བྱིང་།

། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གཞིར་བ་ལོད།

20 །རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་འདྲི་ལས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་

འཇིག་རྟེན་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཆད་མ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 གི་སྒྲུབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞིར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་ཅི་ལྟར་
 འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞིར་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། བཤད་པ།

འཇིག་རྟེན་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཉིད་ཀྱིས།

།གལ་ཏེ་སེལ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞིར་འགྱུར། 37

5

།དཔེར་ན་ཁ་ཅིག་གིས་དཔེ་ཇས་སྒྲིགས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཅིག་
 ཤོས་ཀྱིས་དེ་ལ་བཞུགས་ཞིང་བརྟགས་པ། ཇས་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན། དེས་ཕུམ་
 བའི་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལ། ཕུམ་པ་ནི་ཇས་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུལ་བྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱུ་ལམ་གྱི་ཕུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དེ་དེས་སུན་འབྲེན་བར་བྱེད་པ་
 དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲིགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་འཇིག་རྟེན་པའི་ 10
 གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞིར་བར་འགྱུར་
 ཀྱིས། གང་གི་ཆོ་འདམས་པའི་གཟིགས་པ་ལ་གནས་ཏེ། རྒྱུ་ཐོ་མཁའ་པ་
 ཆད་མར་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞིར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
 །མཁས་པས་ཐོགས་འདིས་གཞན་ཡང་དབྱུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་གཞན་ལས་རྒྱུ་པ་ལས་སྤངས་ནས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ 15
 གཞིར་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ། ད་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་གཞན་ལས་རྒྱུ་
 བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ལྟ་བ་ལ་གནས་ནས་ཀྱང་གཞན་ལས་རྒྱུ་པ་
 དགག་བར་འདོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞིར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་འདིག་རྟེན་ས་ཐོན་ཅམ་བདམ་ནས།

།བདག་གིས་བྱ་འདི་བསྐྱེད་ཅེས་སྒྲུ་བྱེད་ཅིང་།

།ཤིང་ཡང་བརྩྭགས་སོ་སྒྲུམ་དུ་རྟོག་དེས་ན།

།གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འདིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། 32

- 5   །པོའི་[307a]དབང་པོས་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱས་པ་འགའ་ཞིག་
    ཉེ་བར་སྟོན་པ་ན་བྱ་འདི་བདག་གིས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་སྒྲུ་བར་བྱེད་དོ།
    །འདི་ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་རང་གི་ལྷས་ལས་བཏོན་ནས་དེའི་མའི་ཁོང་
    དུ་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་ས་ཐོན་དུ་གྱུར་བ་
    མི་གཙང་བ་ཅམ་ཞིག་གོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདི་དེའི་རྒྱ་སྒྲུགས་ནས་རང་གི་
10 བྱ་བཏོན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ས་ཐོན་དང་བྱ་གཉིས་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་
    ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འདིག་རྟེན་དུ་གསལ་བར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཉིད་
    ཡིན་ན་ནི་གང་ཟག་གཞན་ལྟར་དེ་ཡང་ཉེ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པར་མི་
    འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་ཐོན་དང་ལྷོན་ཤིང་དག་ལ་ཡང་སྒྱུར་བར་
    བྱའོ།

- 16   །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ་རྟེན་ཅིང་འཕེལ་བར་
    འབྱུང་བ་རྟག་པ་དང་ཚད་པ་མེད་པར་གྱུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡོན་ཏན་བསྟན་
    པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་རྒྱ་གྲུ་ས་ཐོན་ལས་གཞན་མེན།

།དེ་ཕྱིར་རྒྱག་ཆོ་ས་ཐོན་ཞིག་པ་མེད།

།གང་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མེད་དེ་ཕྱིར་ཡང་།

།ཐུག་ཆོ་ས་ཐོན་ཡོད་ཅིས་པའོད་མི་བུ། 22

།གལ་ཏེ་ཐུ་གུ་ས་ཐོན་ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། ཐེ་ཆོས་མེད་
 བར་ཐུ་གུ་ཡོད་པའི་དུ་ཡང་ས་ཐོན་རྒྱུ་ཆད་པར་འགྱུར་དེ། གང་
 གི་ཕྱིར་བ་མེད་ཡོད་པས་བ་ལང་གི་བར་གྱུར་ཡུར་རྒྱུ་མ་ཆད་པ་ནི་ 5
 མ་ཡིན་ལ། ས་མེད་ཐུ་བོ་ཡོད་པས་འཕགས་པ་ནམས་ཐུ་དན་ལས་[མི]
 འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐུ་གུའི་རང་གི་
 བདག་ཉིད་ལྟར་ས་ཐོན་ཆད་པ་མ་ཡིན་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཆད་པ་སྤངས་
 བ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ཉིད་མེད་པས་ས་ཐོན་[གང་]ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཐུ་གུ་
 མ་ཡིན་པས་ས་ཐོན་མི་འཇིག་པ་ཤགས་པའི་ཕྱིར་ཉག་པ་ཡང་ཤགས་པར་ 10
 འགྱུར་རོ། །རི་རྒྱུད་དུ།

ས་ཐོན་ཡོད་ན་ཐུ་གུ་རི་བཞིན་དེ།

།ས་ཐོན་གང་ཡིན་ཐུ་གུ་དེ་ཉིད་མེད།

།དེ་ལས་གཞན་མེད་དེ་ཡང་མ་ཡིན་དེ།

།དེ་ལྟར་ཉག་མེད་ཆད་མེད་ཆོས་ཉིད་དོ།

15

།ཞེས་གསུངས་[307b]པ་ལྟ་བུའོ། །ས་ཐོན་ཡོད་ན་ཞེས་བུ་པ་ནི་ས་ཐོན་
 ཡོད་པར་གྱུར་ན་ཞེས་བུ་པའི་དོན་དོ། །ས་ཐོན་གྱི་རྒྱ་ཅན་ཐུ་གུ་ཡང་
 འགྱུར་པ་ན་ས་ཐོན་ལས་གཞན་ཉིད་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། གསུངས་པ།

ས་ཐོན་གང་ཡིན་ཐུ་གུ་དེ་ཉིད་མེད།

|ཡང་ཅིའི་བྱེད་ས་པོན་དེ་ཉིད་ལྷ་བྱ་དེར་མི་འབྱུང་ཞེ་ན། དེའི་བྱེད་

དེ་ལས་གཞན་མེད་དེ་ཡང་མ་ཡིན་དེ།

|ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། |གང་གི་བྱེད་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་གཉི་གའི་

ཕྱོགས་མི་སྤྲོད་བ་དེའི་བྱེད་ དེ་ལས་གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་བ་ཉིད་

8 མི་རིགས་སོ། |དེ་ལྟར་ཕྱོགས་གཉིས་ཆར་ཡང་བཀག་བ་ན་རྟག་བ་དང་

ཆད་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱས་བར་འབྱུང་རོ།

|འདིར་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ས་པོན་དང་ལྷ་བྱ་གཉིས་ལ་རང་

བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་བྱུང་ན་ནི། དེ་གཉིས་གཅིག་བ་འཇ་གཞན་

བ་ཉིད་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཞིག་ན། གང་གི་ཆེ་དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་ཉིད་ཡོད་

10 བ་མ་ཡིན་བ་དེའི་ཆེ་ཆེ་ལམ་ཀྱི་ཡང་དམིགས་པའི་ས་པོན་དང་ལྷ་བྱ་

དག་ལྟར་གཅིག་ཉིད་དམ་གཞན་ཉིད་ཀྱི་ག་ལ་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་

བར་རིག་བར་བྱའོ། |དོན་འདི་ཉིད།

འདྲ་བྱེད་ནམས་ནི་མ་རིག་གྱེན་ཅན་དེ།

|འདྲ་བྱེད་དེ་དག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་མེད།

15 |འདྲ་བྱེད་མ་རིག་འདི་གཉིས་སྟོང་བ་སྟེ།

|རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གཡོ་དང་སྤལ་པའོ།

|ཞེས་བྱ་བ་བཤད་པ། བསྟན་པཅོས་ལས་ཀྱང་།

གང་ལ་བརྟེན་དེ་གང་འབྱུང་བ།

|དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མེད།

། དེ་ལས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་པ།

། དེ་བྱིར་ཆད་མེད་ཏུ་མ་ཡིན།

། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཇི་ལྟར་རང་པའི་ཁྱིམ་ལགའ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གཤོག་མི་ཟ་བར་ལས་སྤང་བར་བྱ་དགོས་སོ། ། དེ་ལྟ་
མ་ཡིན་དེ།

5

གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཏིང་པའི་འཕྱར་ན།

། དེ་ལ་སྐྱར་བས་དངོས་པོ་འདི་ག་པའི་བྱིར།

། རྟོང་ཏིང་དངོས་པོ་འདི་ག་པའི་རྒྱར་འཕྱར་ན།

། དེ་ནི་རིགས་མེད་དེ་བྱིར་དངོས་ཡིད་མེད། ༥༧

། གལ་ཏེ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་ 10
གི་མཚན་ཏིང་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་[308a]རང་པའི་རྒྱ་དང་ཁྱེད་དག་
གིས་བསྐྱེད་ན་ནི། དེ་གང་གི་ཆེ་ན་རྣལ་འབྱོར་བ་འདིས་དངོས་པོ་རྣམས་
རང་པའི་ཁྱིམ་སྤྱང་བར་མཐོང་ཞིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་པའི་མེད་པར་
རྟོགས་པ་དེའི་ཆེ་དེས་བར་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པའི་རང་པའི་ལ་སྐྱར་བ་བདེ་
བས་སྤྱང་བ་ཏིང་རྟོགས་པར་འཕྱར་དེ། དེའི་བྱིར་ཇི་ལྟར་ཐོ་བ་ལ་ 15
སོགས་པ་དག་ཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འདི་ག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་
པའི་རྒྱ། རྟོང་བ་ཏིང་ཡང་དངོས་པོའི་རང་པའི་ལ་སྐྱར་བའི་རྒྱར་
འཕྱར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་རྒྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་དེ། དེའི་བྱིར་དངོས་པོ་
རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཏིང་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་སྐྱེ་བར་སྤང་བར་
མི་བྱའོ།

|རི་སྒྲུང་དུ། འཕགས་པ་དགོན་མཚོག་བརྟེགས་པའི་མདོ་ལས།
 འོད་སྤངས་གཞན་ཡང་དབྱ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་
 སོར་རྟོག་པ་ནི། གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་དེ།
 ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་དང་། གང་མཚན་མ་མེད་པས་ཆོས་རྣམས་མཚན་
 5 མ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། གང་
 སྟོན་པ་མེད་པས་ཆོས་རྣམས་སྟོན་པ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་
 ཉིད་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། གང་མདོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པས་ཆོས་
 རྣམས་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་
 མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། གང་མ་སྟེས་པས་ཆོས་རྣམས་མ་
 10 སྟེས་པ་ཉིད་དུ་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་མ་སྟེས་པ་དང་། གང་མ་
 བྱང་པས་ཆོས་རྣམས་མ་བྱང་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་མ་བྱང་
 བ་དང་ཞེས་ཀྱི་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

|གང་ཞིག་གཞན་གྱིས་དབང་གི་ངོ་བོ་ཁས་སྤངས་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་
 པའི་སྟོང་པ་ཉིད་བཟུང་པ་དང་འཛིན་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མི་
 15 རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྟོད་པར་བྱ་
 བ་མ་ཡིན་པར་སེམས་པ་དེའི་ལྟར་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ནས་ཆོས་ཐམས་
 ཅན་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་[308b]ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
 པར་འགྱུར་རོ།

|བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།

སྒྲོང་མེད་སྒྲོང་ལྷན་མཐོང་མེད་ཏེ།

།མྱང་འདས་པདག་གིར་ཡུར་ཅིག་ཅེས།

།འོག་ལྷས་མུ་དན་མི་འདའ་པར།

།དེ་པའིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།

།ཞེས་བཤད་ལ། པརྒྱན་པཅོས་ལས་ཀྱང་།

སྒྲོང་ཉིད་ལྷ་པ་ཐམས་ཅད་ནི།

།ངས་པར་འབྱེན་པར་རྒྱལ་པས་གསུངས།

།གང་དག་སྒྲོང་པ་ཉིད་ལྷ་པ།

།དེ་དག་སྐྱུ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་སྐྱུས་པ། རོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་པདག་ 10

དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་ལ་རག་མོད། གཟུགས་དང་ཚོར་པ་ལ་

སོགས་པ་གང་དག་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གིས་དམིགས་པ་

དེ་དག་གི་རང་པའིན་ནི་གདོན་མི་བ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།

།ཅི་སྟེ་དེ་ལྷར་མི་འདོད་ན་ནི་པདེན་པ་གཉིས་ཅི་སྟེ་པཛེད་དེ། པདེན་པ་

གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེ་བྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། 15

།འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་པདེན་མོད་ཀྱི་རོན་དམ་པར་ན་པདེན་པ་

གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དག་སྒྲོང་དག་པདེན་པ་དམ་པ་འདི་ནི་གཅིག་

སྟེ། འདི་ལྷ་སྟེ། མི་པསྐྱུ་པའི་ཆོས་ཅན་མུ་དན་ལས་འདས་པའོ། །འདྲ་

བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་པརྒྱན་པ་པསྐྱུ་པའི་ཆོས་ཅན་ནི་ཞེས་འབྱུང་པའི་བྱིར་རོ།

།དེའི་ཕྱིར་ཀྱན་ཐོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་རྣམ་པའི་བདེན་པ་
ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་དང་གཞན་དག་ལས་
སྦྱེ་བ་མ་དབྱེད་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར།

༥   གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དབྱེད་ན།
                    །དེ་ཉིད་བདག་ཅན་དངོས་ལས་ཚུ་རོལ་བྱ།
                    །གནས་རྟེན་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི།
                    །ཐ་སྐྱད་བདེན་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་མི་བྱ། ༥

།འདི་ལྟར་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཅི་བདག
10 ལས་སྦྱེ་བ་ཞིག་གས། ཅི་གཞན་ལས་སྦྱེ་བ་ཞིག་ཅས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་
སོགས་པ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན། དོན་རྣམ་པར་མ་སྦྱེས་[309a]པ་དང་མ་
འགགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལས་ཚུ་རོལ་དེ་གཞན་ཏུ་སྦྱར་བའི་ཆ་སྦྱེ་བ་
ལ་སོགས་པ་ཅན་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་དེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་དང་གཞན་
ལས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་འཇུག་པ་མེད་
15 པར་བྱས་དེ། འཇིག་རྟེན་པས་ཡོངས་སུ་མཐོང་བ་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་
ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅུམ་ཞིག་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་འཇུག་པའི་སྒྲི་ནས་
ཁས་སྐྱད་པར་བྱ་སྟེ། འཇགས་པ་ལྟས།

                    ཇི་ལྟར་ལྷ་ལྷོ་སྒྲོན་གཞན་གྱིས།
                    །ཐབྱང་པར་མི་བྱས་དེ་བཞིན་བྱ།

|འཇིག་རྟེན་བ་ཡི་མ་གཏོགས་པར།

|འཇིག་རྟེན་བརྒྱུད་པར་རྒྱས་མ་ཡིན།

|ཞེས་ཇི་སྒྲོད་ཏུ་སྤྲད་བ་ལྟ་བུའོ། | པརྟེན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

ཐ་སྟན་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར།

|དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར།

5

|དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར།

|ཐུ་དན་འདས་བ་ཐོབ་མི་འགྱུར།

|ཞེས་གསུངས་སོ། | རྣམ་པར་དབྱེད་བ་བྱས་ན་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་

སྟན་ཉམས་པར་འགྱུར་རྟེ། ཇི་སྒྲོད་ཏུ་མདོ་ལས།

དཔེར་ན་ཤིང་དང་རྩྭ་ལ་བརྟེན་བྱས་ལ།

10

|ལག་བ་རྩེལ་བ་བྱས་བ་གསུམ་ཚོགས་ན།

|སྒྲིག་ཕྱིར་བེ་ལྷང་གྲིང་བུ་ལ་སོགས་པས།

|དེ་དག་ལས་སྒྲེས་སྒྲ་ཡང་འབྱུང་པར་འགྱུར།

|དེ་ནས་མཁས་བ་ལ་ལས་བརྟག་བྱས་རྟེ།

|དེ་ནི་གང་ལས་འོངས་ལ་གང་སོང་ཞེས།

15

|ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་བྱས་ན།

|སྒྲ་ཡི་འོང་བའམ་འགྲོ་བ་རྟེན་མི་འགྱུར།

|དེ་ལྟར་རྩྭ་དག་དང་ནི་རྩྭ་དག་ལས།

|འདྲ་ཕྱིར་གྱུར་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་སྟེ།

|ཡང་དག་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱུང་བ་ཡིས་ནི།

|འདྲུ་ཕྱིན་སྟོང་བ་གཡོ་བ་མེད་པར་མཐོང།

|ཐུང་པོ་དག་དང་སྒྲེ་མཆོད་ཁམས་རྣམས་ནི།

|ནང་ཡང་སྟོང་ལ་བྱི་རོལ་སྟོང་བ་སྟེ།

5 |སེམས་ཅན་བདག་གིས་སྟོང་ཞིང་གནས་མེད་ལ།

|ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནམ་གཤམ་ངོ་བོ་ཉིད།

|ཅེས་ཀྱི་ཆེར་གསུངས་བ་ལྟ་བུའོ། |ཅི་སྟེ་ཡང་དེ་ལྟར་དོས་པོ་ལ་

མངོན་པར་ཞེན་བའི་བདོག་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ནས་གཙོད་བ་ན་ཐེད་ག་

ཐོན་བ་ཐ་སྟོད་ཀྱི་བདེན་བ་[309 b]ལ་མངོན་པར་ཞེན་བ་འདི་གང་ཞིག་ཀྱན་

10 ནས་ཉིད་མོངས་བ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱར་རྒྱར་བ་ཇས་ཀྱི་བདག་ཉིད་

འགའ་ཞིག་སྒྲེ་བར་འབྱུར་བར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲུ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་

སྒྲུ་དུ་སྒྲུ་བ་ལ་ཚིག་ཅུམ་ཞིག་ལྟག་མ་ལུས་བར་འབྱུར་རོ། |ཅིའི་

བྱིར་ཞེ་ན།

དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་བ་གང་ཞིག་གིས།

16 |བདག་དང་གཞན་ལས་སྒྲེ་བ་རིགས་མིན་བའི།

|རིགས་དེས་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་བས།

|ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲེ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འབྱུར། 305

|རི་ལྟར་དོན་དམ་བའི་སྐབས་སུ་རི་སྒྲུ་བཤད་བའི་རིགས་བས་

བདག་དང་གཞན་ལས་སྒྲེ་བ་མི་རུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་། དེ་

20 ཉིད་ཀྱིས་སྒྲེ་བར་མི་རིགས་བས་ཁྱོད་ཀྱིས་དོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲེ་བ་གང་

གིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། དེའི་བྱིར་རང་གི་མཆོན་ཏིན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ནི་བཞེན་
 བ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་འདོད་པ་བཞེན་དུ་ཡང་
 གཏོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྤྲང་བར་བྱའོ། །གང་དག་པདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་སྒྲུབ་དཔོན་གྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་འལ་ཁྲ་ནས་གྱིས་བརྟགས་
 བའི་ངོ་བོ་ཏིན་ཁོ་ན་པགས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ནི་མ་ 5
 ཡིན་ནོ་སྒྲུབ་དུ་སེམས་པ་དེ་དག་གི་འདོད་པ་འདི་ཡང་གཏན་ཆོགས་མེད་
 བར་མི་འགྲུབ་པས། དེ་སྒྲན་དུ་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་ནི་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པར་
 བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ནི་གལ་ཏེ་བཞེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་རང་
 གི་མཆོན་ཏིན་གྱི་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་ཅི་ལྟར་ན་དེ་དག་
 གི་རང་གི་ངོ་བོ་འདིག་ཏིན་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བཤད་པ། 10

དངོས་པོ་སྟོང་པོ་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ།

།ཆོགས་ལ་བརྟོས་ནམས་མ་གྲགས་པ་ཡང་མིན།

།རི་ལྟར་དར་ནི་གཟུགས་བརྟན་སོགས་སྟོང་ལས།

།ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྒྲུབ་འགྱུར་ལྟར། 37

།དེ་བཞེན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ན་ཡང་།

15

།སྟོང་ཏིན་དག་ལས་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར།

།དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་ལུ་ཐ་དད་པ་མེད་པར་གནས་
 པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་བརྟན་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་ལུའི་རྣམ་
 བར་བཞག་[310a]པ་ཡང་ཤེས་བཞིན་དུ་མཁའས་པ་སྲ་ཞིག་གཟུགས་དང་
 ཆོར་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་དང་འབྲས་ལུ་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པར་གནས་པ་ 20

རྣམས་ཡོད་པ་ཅམ་ཞིག་ཏུ་དམིགས་པས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་
ངེས་པར་བྱེད། དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པར་དམིགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱེ་བ་
མེད་དོ། །ཇི་སྟན་ཏུ།

མེ་ལོང་མེན་ཏུ་ཡོངས་དག་ལ།

5 །ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི།

།གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་དེ་བཞིན་ཏུ།

།ཁྲོན་པ་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་གྱིས།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

བདེན་པ་གཉིས་སྤྱུང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར།

10 །དེ་དག་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཆད་པའང་མེད། 2<

- །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་གཟུགས་བརྟན་གྱི་རྣམ་པ་ལྟར་
རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དོན་རྣམ་པ་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་
བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ཏུ་ཡང་རང་བཞིན་ཏེ་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟག་
པ་དང་ཆད་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཇི་སྟན་ཏུ་བསྟན་བཅོས་ལས།

15 །གང་ཞིག་ངོ་པོ་ཉིད་ཡོད་པ།

།དེ་གི་མེད་པ་མེད་པས་རྟག་

།ཁྲོན་ཕྱང་ད་ལྟར་མེད་ཅེས་པ།

།དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་པར་ལྟུར།

།ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ།

དངོས་པོ་མེད་པར་ཁས་སྒྲུངས་ན།

།རྟག་དང་ཆད་པར་ལྷ་པར་ནི།

།ཐལ་པར་འགྱུར་དེ་དངོས་དེ་ནི།

།རྟག་དང་མི་རྟག་འགྱུར་བྱུང་རོ།

།ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ།

5

• རི་ལྷར་སྟོན་པས་སྐྱུལ་བ་ནི།

།རྩ་འབྲུལ་ཡུན་ཚོགས་ཀྱིས་སྐྱུལ་ཞིང་།

།སྐྱུལ་བ་དེ་ཡང་སྐྱུལ་བ་ནི།

།སྒྲར་ཡང་གཞན་ནི་སྐྱུལ་བ་ལྟར།

།དེ་བཞིན་བྱེད་པོ་དེ[ས]ལས་གང་།

10

།བྱས་པའང་སྐྱུལ་པའི་རྣམ་པ་བཞིན།

།དཔེར་ན་སྐྱུལ་པས་སྐྱུལ་གང་ཞིག

།སྐྱུལ་བ་མཇུག་པ་དེ་བཞིན་ནི།

།ཉོན་མོངས་ལས་དང་ལྷས་རྣམས་དང་།

།བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བྱ་དག

15

།རི་ཟེའི་སྟངས་ཆེར་ལྷ་བྱ་དང་།

།སྟེག་རྩ་མི་ལམ་འཕ་བ་ཡིན།

།ཞེས་སྐྱུལ་པའི་དཔེས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་

སྐྱེ་བར་བསྟན་ཏོ། །དེའི་བྱུང་དེ་ལྷར་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་རང་

བཞིན་མེད་པས་རྟག་པ་[310 b]དང་ཆད་པར་ལྷ་བ་རྒྱུད་རིང་དུ་སྒྲུངས་པ་ 20

འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བཟད་ཀྱི། ལས་རྣམས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་རུ་ལོན་
 ཡང་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་ལྷན་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 རྒྱན་དང་རྒྱན་མི་བ་པ་དང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མེད་
 པར་ཡང་ཐད་པ་ཡིན་ནོ། །འི་ལྟར་ཞེ་ན།

5 གང་གི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགགས་པ།

།དེ་གི་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་རྣམས་ལྟར།

།ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་།

།འབྲས་ལྷན་ཡང་དག་འབྱུང་པར་རིག་པར་གྱིས། 29

།གང་གི་ལྟར་ན་ལས་འགགས་པ་དེ་ནི་འགགས་ཟིན་པའི་ལས་དེ་

10 ལས་འབྲས་ལྷན་འི་ལྟར་འབྱུང་པར་འབྱུང་ཞེས་བཅད་པའི་ལན་རུ། འགགས་

ཟིན་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམས་པ་བཞག་པར་བྱ་བའི་ལྟར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་

ཤེས་པའོ། ལྷན་གྱི་དཔང་ཆུ་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་གཞན་རྒྱན་མི་བ་

པའོ། ཐོབ་པའོ། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གྱིས་བགོས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་

པའི་རྒྱན་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ལྟར་ན་ལས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་

15 མ་སྒྲེས་པ་དེའི་ལྟར་ན་ནི་དེ་འགག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་མ་ཞིག་པ་

ལས་འབྲས་ལྷན་འབྱུང་པ་མི་སྤྲོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས། ལས་རྣམས་མི་

འཇིགས་པ་ལས་དང་འབྲས་ལྷན་འབྲེལ་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་འབྱུང་རོ།

།འི་སྒྲན་རུ། བསྟན་བཅོས་ལས།

གང་གི་ལྟར་ལས་ནི་སྒྲེ་བ་མེད།

།འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་ལྟར།

|གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མ་སྒྲིམ་པ།
 |དེ་ཕྱིར་རྒྱུ་ཟར་མི་འགྱུར་རོ།
 |ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། |མདོ་ལས་ཀྱང་།
 མི་ཡི་ཆོ་ཆོད་ལོ་པ་ཀྱུ་ཞེ།
 |དེ་སྒྲིང་འཆོ་ཞེས་པ་ཐོད་མོད་ཀྱི། 5
 |ལོ་ལ་ཡུང་པོར་སྒྱུངས་པ་མེད།
 |སྒྱུ་བ་དེ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས།
 |ཟད་པ་མེད་ཅེས་གང་སྒྲིམ་དང་།
 |ལས་ཟད་ཅེས་ནི་གང་སྒྲིམ་པ།
 |སྒྲིང་པའི་ཚུལ་དུ་ཟད་པ་མེད། 10
 |ཐ་སྒྲིང་ཚུལ་དུ་ཟད་པར་པསྒྲན།
 |ཞེས་འཕྱུར་ངོ། |རི་སྒྲིང་སྒྲིང་པའི་དོན་ཉིད་དཔེའི་སྒྲི་ནས་བཤད་པ།
 མི་ལམ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི།
 |སད་ཀྱང་སྒྲིང་ལ་ཆགས་པ་སྒྲི་འགྱུར་པ།
 |དེ་པའི་ཞེས་ལགས་ཞིང་རང་པའི་ཡོད་མེད་པའི། 15
 |ལས་ལས་ཀྱང་ནི་འཕྲས་བྱ་ཡོད་པ་ཡིན། ༢༠

[311a] |རི་སྒྲིང་དུ། སྒྲིང་པ་འཕྲོ་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་
 ལྟ་ཞེ། དཔེར་ན་མ་ཞེས་ཉལ་པའི་མི་ལམ་ན་ཡུལ་གྱི་བྱད་མེད་པ་ཟུང་
 མོ་དང་ལྟན་ཅིག་སྒྲིང་པ་མིས་ལ། དེ་ཉལ་པ་ལས་སད་ནས་ཡུལ་གྱི་
 བྱད་མེད་པ་ཟུང་མོ་ནན་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ཅི་སྒྲིམ་དུ་སེམས། གང་ 20

མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་ཕུད་མེད་བཟང་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྦྲུང་བ་མིས་ལ།
དེ་ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་ཡུལ་གྱི་ཕུད་མེད་བཟང་མོ་དེ་ནན་བའི་མི་དེ་
མཁས་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་
ནི་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྒྲུང་ཏེ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་མི་ལམ་གྱི་
5 ཕུད་མེད་བཟང་མོ་ཡང་མ་མཆིས་ཤིང་མི་དཔེགས་ལགས་ན། དེ་དང་
ཡོངས་སུ་སྦྲུང་བ་ཉུ་ག་ལ་མཆིས་ཏེ། འདི་ཉུང་མི་དེ་ནི་ཐོངས་ཤིང་རུབ་
བའི་སྐལ་བ་ཅན་ཏེ་འབྱུང་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
སྤྲུལ་བ། ལྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་ཏེ་བྱིས་པ་མེ་མའི་སྤྱོ་པོ་ཐོས་པ་དང་
མི་ལྷན་པ་ཡང་མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ནས་ཡིད་པ་དེ་བར་བྱུང་
10 བའི་གཟུགས་རྣམས་ལ་མཐོན་པར་ཞེན་ཏེ། མཐོན་པར་ཞེན་པར་བྱུང་ནས་
ཆགས་པ་སྦྱུང་པར་བྱེད་དོ། །ཆགས་ནས་འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་དང་།
ཞེ་སྤང་ལས་བྱུང་བ་དང་། གཏི་ཕྱག་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ལྷས་དང་དག་
དང་ཡིད་ཀྱིས་མཐོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ལས་དེ་མཐོན་པར་འདུ་བྱས་པར་
བྱུང་ནས་འགག་ནོ། །འགགས་པ་ན་ཤར་ཕྱོགས་སུ་བརྟེན་དེ་གནས་པ་མ་
15 ཡིན་པ་ནས་ཕྱོགས་མཆོམས་རྣམས་སུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བུ་བའི་བར་དང་།
རྒྱས་གནན་ངི་ཅམ་ཞིག་ན་འཆི་བའི་རྒྱས་དང་ཏེ་བར་གནས་པའི་ཆེ་དེ་
དང་སྐལ་བ་འདྲ་བའི་ལས་ཟད་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པའི་ཆེ།
འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉལ་ཉལ་བ་ལས་སད་པའི་མིའི་ཡུལ་གྱི་ཕུད་མེད་
བཟང་མོ་ལྟ་བུར་ཡིད་ལས་དེ་ཉིད་ལ་མཐོན་ཏེ་ཕྱོགས་པར་འབྱུང་དོ།
20 །ལྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་ཅིང་སྦྱེ་བའི་ཆར་

གདོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ཡང་ན་ནི་ལྟ་དག་གི་ནང་རྩ་ཤེས་
བྱ་བ་ནས་ཡང་ན་ནི་ཡི་[311b]དུགས་རྣམས་སྲ་འབྱུང་པར་འབྱུང་རོ་ཤེས་
བྱ་བའི་པར་དང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་འགགས་
མ་ཐག་ཏུ་གང་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་སྟོང་པར་འབྱུང་པར་མངོན་པ་དེ་
དང་སྒྲུལ་པ་འདྲ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་འབྱུང་ངོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ 8
ཆོས་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་འོལ་ཏུ་འཕོ་བ་ཡང་མེད་
ལ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྟེ་པར་མངོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་
ལ་གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པ་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་བ་ཤེས་བྱ། གང་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྟེ་བ་ཤེས་བྱའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་
པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པའི་ཆེ་ཡང་གང་རྩ་ཡང་མི་འགྲོའོ། 10
།རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་བའི་ཆར་གདོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཆེ་ཡང་གང་ནས་
ཁྱད་མི་འོང་ངོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་དཔེན་པའི་བྱིར་རོ།
།རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་
མས་སྟོང་ངོ། །འཆི་འཕོ་བ་ནི་འཆི་འཕོ་བས་སྟོང་ངོ། །ལས་ནི་ལས་
ཀྱིས་སྟོང་ངོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོས་ 15
སྟོང་ངོ། །སྟེ་བ་ནི་སྟེ་བས་སྟོང་ལ་ལས་རྣམས་ཚུད་མི་བ་པར་ཡང་མངོན་
ནི་ཤེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།ཅི་སྟེ་གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲིས་པ་ལ་ཟད་པ་མེད་པས་རྣམ་
པར་སྒྲིན་པར་འདོད་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་། ཇི་ལྟར་[མ་]འགགས་པའི་བྱིར་
རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་རྩ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་བྱས་ཟིན་པ་ 20

ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་ལས་ཟད་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། རྣམ་པར་སྒྲིན་ཟིན་པ་ལས་ཀྱང་ཡང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྒྲིན་ཏུ་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ།

- 6 རི་ལྟར་ཡུལ་ནི་ཡོད་ཏིང་མེན་མཚུངས་ཀྱང་།
།རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྱ་ཤད་རྣམ་པར་ནི།
།མཐོང་གི་དངོས་གཞན་རྣམ་པར་མ་ཡིན་ལྟར།
།དེ་བཞིན་སྒྲིན་ལས་སྒྲར་སྒྲིན་མེན་ཤེས་གིས། ༧

- །དཔེར་ན་ཡུལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འདྲ་བཞིན་ཏུ་རབ་རིབ་ཅན་
10 གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་མཐོང་གི་[312a]དེ་
ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་པོང་ཐུའི་རྩ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་ཐུ་ལ་
སོགས་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་འགགས་
པར་མཚུངས་བཞིན་ཏུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེ་
འདིས་ལས་རྣམས་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི་རྣམ་པར་
15 སྒྲིན་པ་ངེས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ།

དེ་ཕྱིར་རྣམ་སྒྲིན་མི་དགེ་ནག་པོའི་ལས།
།རྣམ་སྒྲིན་དགེ་ཏིང་དགེ་ལས་ཡིན་མཐོང་ཞིང་།
།དགེ་མི་དགེ་མེད་སྒོ་ཅན་ཐར་འགྱུར་ཏེ།
།ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་པའང་དགག་པ་མཛད། ༨

།གལ་ཏེ་ཡང་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་
 བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་མཐོང་བ་ངེས་པ་དེ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། རྣམ་པར་སྒྲིན་བ་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་ནི་[མི]དགོ་བ་ལས་
 མ་ཡིན་ལ། ཡིད་ཏུ་མི་འོང་བ་ནི་དགོ་བ་ལས་མ་ཡིན་ནོ། །དགོ་བ་
 དང་མི་དགོ་བའི་ལས་མི་དམིགས་བས་ནི་ཐར་པར་འགྱུར་རོ།

6

།དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྐྱོ་བོ་ཤིན་ཏུ་ངེས་
 བར་དཔྱོད་བར་བྱེད་བ་རྣམས་ལ། ལས་དང་འབྲས་ཤུ་ལ་སྒྱུར་བ་བཏབ་
 བ་ལས་ཀུན་ཐོབ་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏུ་འོང་ངོ་སྒྲུབ་སྟེ། ལས་རྣམས་ཀྱི་
 འབྲས་ཤུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་བ་ནི་ཤས་མ་ཀྱིས་མི་ཁྲལ་བོ་ཞེས་ལས་དང་འབྲས་
 ཤུ་ལ་བརྟེན་བའི་སེམས་པ་དགག་བ་མཛད་དོ།

10

།གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་ཤུ་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་བཞག་
 བ། འོ་ན་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས། ཀུན་
 གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་བ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པའི་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་
 ས་བོན་ཐམས་ཅད་བ་བརྒྱབས་རྣམས་ལ་བྱ་མཚོ་ལྟར་དངོས་བོ་ཐམས་ཅད་
 གྱེ་བའི་རྒྱར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མེད་པ་ 16
 ཞིག་གས་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲན་ཏུ་ཉི་པར་བསྟན་པས་
 གཏུལ་བ་རྣམས་ལ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་བོ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་[312b]སྒྲོང་བ་ཉིད་ཁོ་ན་
 ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཀུན་
 གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་བ་འབའ་ཞིག་ཡོད་པར་མ་ཟད་ཀྱི་གང་ཟག་གུང་ 20

ཡོད་དོ། །དེས་འདུལ་པའི་སྒྲེ་བོ་ལ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པས་རྗེས་
 གྱུ་འཛིན་པའི་བྱིར་རོ། །རི་སྐད་ཀྱི་དགོ་སྒྲོང་དག་ཡུང་བོ་ལྟ་ནི་ཁྱུང་རོ།
 །ཁྱུང་ཁྱུང་པ་ནི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་
 ཡུང་བོ་ཅོམ་ཞིག་བསྟན་པར་མཛད་དེ། མེམས་ཞེས་བྱ་བའམ་ཡིད་ཅེས་
 བྱ་བའམ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་རྩས་རིང་བོ་དང་ཚུལ་
 བྱིམས་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་བགོས་ཤིང་གོང་ཀྱི་འགྲོ་བ་ན་བྱི་མ་ལ་
 མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་
 བམས་ཅད་ནི་དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་ཡིན་ནོ། །འདིར་དགོངས་པ་
 གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། བཛྲེད་པར་བྱ་སྟེ།

10 གུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ།
 །ཡུང་བོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས།
 །བསྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་དོན།
 །རིག་པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལོ། ༧

།གུལ་བྱ་གང་དག་ཡུན་རིང་བོར་སྐྱ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་གོམས་
 15 པར་བྱས་པས་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་འདུག་པར་མི་བྱས་ཤིང་བདག་མེད་དོ་
 འབྱུང་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་རི་སྐད་བསྟན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཐོས་ནས་སྒྲག་
 པ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་སྟོང་པའི་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལ་གཡང་ས་དང་འདྲ་བར་
 མེམས་པ་དེ་དག་དེ་ལ་རྒྱལ་གྱིས་བྱོགས་པས་དོན་ཆེན་བོ་བསྐྱབས་པར་མི་
 འགྱུར་རོ། །ཆེས་ཐོག་མར་གུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་
 20 བསྟན་པས་ནི་སྐྱ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷགས་པས་ལ་ནས་དེ་དག་གི་དོན་ཆེན་བོ་

འཛེན་པར་འབྱུང་ཞིང་། བྱི་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
 རིག་པ་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་སྤོང་པར་འབྱུང་བས་ཡིན་ཏེ་ཁོ་
 ན་འབྱུང་གི་སྒྲིན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ལྟས།

གང་ཞིག་གང་གང་ལ་དགའ་བ།

།དེ་ཡི་དེ་དེ་སྤང་དབྱར་བ།

5

།རྣམས་པར་བྱུང་པ་དམ་ཚིག་གི།

།སྒྲིན་ནི་ཅིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ།

།ཞེས་[318a]བཤད་དོ། །གཞུག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དང་བོར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་འབང་ཞིག་དུ་མ་ཟད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་

འཇིག་ཚོགས་ལྟ་དང་ཐུག་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།

10

།ཇི་ལྟར་ད་དང་ད་ཡི་བསྟན་པ་ལྟར།

།དེ་བཞིན་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་མོད་ཀྱི།

།ཡོད་ཅིས་དང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། ༧༧

།འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་དར་འཛིན་པ་དང་
 ད་ཡིར་འཛིན་པ་སྤངས་ཀྱི་ཐོབ་ཀྱང་། ད་དང་ད་ཡི་ཞེས་བསྟན་པ་འཇིག་ 15
 ཉིན་གྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བའི་ཐུགས་ཡིན་པའི་བྱིར། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་ད་དང་དའི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ།
 དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཉི་
 བར་བསྟན་པ་འཇིག་ཉིན་གྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཐུགས་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཡོད་པ་ཉིད་རྩ་བ་སྟུན་པ་མཛད་དོ། །ཇི་སྒྲན་རྩ་མར་གྱི་རི་བོའི་སྤྱོད་པ་
དང་མཐུན་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དག་ལས།
~~~~~

གཤམ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་རྣམ་འབྲེན་རྣམས།
།འཇིག་རྟེན་མཐུན་པར་མི་འཇུག་ན།
6 །སངས་རྒྱུ་ཚོས་ཉིད་གང་ཡིན་དང་།
།སངས་རྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱང་ཤེས་མི་འགྱུར།

།ཐུང་བོ་དག་དང་ཁམས་རྣམས་དང་།
།སྦྱོ་མཆོད་རང་བཞིན་གཅིག་བཞེད་ལ།
།ཁམས་གསུམ་བོ་དག་སྟོན་མཛད་བ།
10 །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན།

།མིང་མེད་པ་ཡི་ཚོས་གྱི་རྣམས།
།བསམ་རྩ་མེད་པའི་མིང་དག་གིས།
།སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོངས་བཞིན་བ།
།འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན།

།དངོས་མེད་ཏེ་པར་སྟོན་མཛད་ཅིང་།
།སངས་རྒྱུ་རང་བཞིན་ལ་བཞུགས་པས།
།དངོས་མེད་འགའ་ཡང་འདིར་མེད་བ།
15 །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན།

|དོན་དང་དོན་མེད་མི་གཟིགས་ལ།
 |འགོག་པ་དང་ནི་དམ་པའི་དོན།
 |སྒྲུ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་གསུང་པ།
 |འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན།

|ཞིག་པ་མེད་ཅིང་སྒྲུ་མེད་ལ།
 |ཆོས་དབྱེངས་དང་མཉམ་པར་སྒྱུར་ུང་།
 |སྒྲིག་པའི་པསྒྲུལ་པ་[818b]པའོད་མཛད་པ།
 |འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན།

5

|རུམ་གསུམ་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི།
 |རང་པོའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལ།
 |སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱང་སྟོན་མཛད་པ།
 |འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན།

10

|ཞིས་ཀྱི་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། |དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་སྤེལ་པ་
 |སྒྲུ་པ་པོ་དབྱུ་མ་པའི་ལྷགས་ཇི་སྒྲན་པསྒྲན་པ་མི་པའོད་ཅིང་། རང་གི་
 |རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྒྱུར་པའི་ལྷགས་པའོད་པའི་སྟོ་ནས་དོན་དག་འཇོག་པར་
 |བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་སྒྲན་པའོད་པའི་ལྷགས་པས་ལ་པའི་བྱིར་སྒྲུས་པ།

15

པབྱང་པ་མེད་པས་འཇོན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་།
|ཐིད་གསུམ་རྣམ་སེམ་ཅམ་ཏུ་རབ་རྟོགས་པས།

|ཤེས་རབ་ལ་གནས་ཀྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དེས།

|རྣམ་ཤེས་ཅོམ་ཏུ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར། ལྟ

|གནས་ཞེས་བྱ་བའི་སྣ་འདི་ནི་བཀྲགས་པ་ལ་འབྱུག་གོ། |ཤེས་རབ་
ལ་གནས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ལ་གནས་ཏེ། |དེ་འདི་ལ་ཡོད་པས་ཤེས་རབ་
5 ལ་གནས་ཏེ་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱའོ། |བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔལ་དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་ཏུ་བྱོགས་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའོ། |གང་
གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པ་དང་ལྷག་པར་སྣོ་མ་བཀྲགས་པར་
རྟོགས་པ་དང་མཐོང་བ་དང་ཁོང་ཏུ་ཚུད་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟེ།
|རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅོམ་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཆོག་རྣམ་
10 པར་སྐྱར་རོ། |གཟུགས་མེད་པས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་
ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཅོམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་བྱིར།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅོམ་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ།

|ཡང་རི་ལྟར་འདིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅོམ་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་
པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་བྱིར་འདི་ལྟར།

15 གཟུང་བ་མེད་པས་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་།

|སྟོད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཅོམ་ཏུ་རབ་རྟོགས་པས།

|ཞེས་བྱ་བ་སྣ་མེད་ཏེ། གང་གི་བྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འདིས་འཆད་
པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་སེམས་ལ་བཟུང་བ་ཡོད་པ་མ་[314a]ཡིན་
པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པ་ཉིད་ཡང་མ་མཐོང་ཞིང་། |ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་
20 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅོམ་མོ་ཞེས་ཡུན་རིང་པོར་གོམས་པར་བྱེད་ལ། དེ་

གོས་པ་ལ་ཕྱུག་པ་ལས་ཀྱང་ཤེད་ཀྱི་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཅོམ་ཞིག་རང་
 རིག་པས་མཐོང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་རིམ་པ་འདིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅོམ་ཀྱི་
 དེ་ཁོ་ན་ཏིང་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།

།གལ་ཏེ་འདི་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅོམ་ཏིང་ཡིན་ན། འོ་ན་འདིར་
 རི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ཅོམ་སྟེ་པར་འགྱུར་ནི་ན། ལྷན་པ།

།རི་ལྟར་རྒྱུད་གིས་བསྐྱེད་པས་ཀྱི་མཚོ་ནི།

།ཆེ་ལས་ཀྱི་བླ་པས་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་ཏེ།

།ཀུན་གྱི་ས་པོན་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་ལས།

།རང་གི་རྣམ་པས་རྣམ་ཤེས་ཅོམ་ཞིག་འགྱུར། ༥༩

10

།རི་ལྟར་ཀྱི་མཚོ་ཆུ་བླ་པས་ཀྱི་རྟེན་ཀྱི་ལྷུང་པའི་ཆུའི་ཡན་ལག་
 རྒྱུད་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱོད་པ་ལས། རྒྱུད་ཅོམ་གྱི་ཕྱེན་ཏེ་པར་ལྷགས་པས་
 གཏིན་ཡོག་པ་ལྟ་བུའི་བ་བླ་པས་རྣམས་འགྲན་པའི་སྟོན་ནས་བདག་གི་ལྷན་རྟེན་
 པ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ་རྒྱག་པར་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་ཏེ། འདིར་ཡང་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ཐོག་མ་མེད་པའི་རྣམ་ནས་
 ལྷགས་པ། འགྱུར་བ་དང་འདྲིན་པར་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་
 ཡོངས་སུ་སྦྲིན་པ་ལས་བདག་ཏིང་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཐོབ་པར་འགག་
 བཞིན་པས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གང་ཤག་ཆགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
 རང་གི་རྣམ་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་སྟེ་པའི་
 ལྷུང་ལྷུང་པ་བཞག་པ་རིམ་གྱིས་རང་ཡོངས་སུ་སྦྲིན་པའི་ཕྱེན་ལྷགས་ 20

མས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ཐོབ་པ་དེ་ལས་གང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་གཞན་
 གྱི་དབང་ཙམ་ཞིག་ཏེ་བར་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་གྱུས་པ་རྣམས་བརྒྱུད་པ་
 དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་གྱི། རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པར་སྒྱུར་པའི་བརྒྱུད་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་

5 ཡིན་དོ། །དཔེར་ན་[314]ལྟ་བུར་སྤྲུག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུར་སྒྲིབ་པ་རྣམས།

།བ་ནི་བ་སྒྲིབ་རྣམས་གྱི་སྒྲིབ།

།ཚུ་ཤེས་ཚུ་རྣམས་གྱི་བཞིན་དང་།

།སྒྲིག་ཤ་ཡལ་ག་རྣམས་གྱི་ལྟར།

།དེ་ནི་ལྷན་ཅན་ཀུན་གྱི་སྒྲིབ།

10 ཞེས་དབང་སྤྲུག་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཏུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་
 དེ་བཞིན་ཏུ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གི་དཔྱད་པའི་ས་པོན་གྱི་བརྟེན་ཉིད་
 གྱིས་ས་པོན་ཐམས་ཅད་པ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དོ། །གང་དབང་སྤྲུག་རྟག་ལ་ཀུན་
 གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མེ་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་རོ།

15 །གང་གི་བྱིར་གསུང་རབ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་འདི་ཡིན་པར་
 བྲགས་པ།

དེ་བྱིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་པོ་གང་།

།དངོས་པོ་བརྟགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱར་འབྱུར་ཞིང་།

།བྱི་རོལ་གཟུང་བ་མེད་པར་འབྱུར་འབྱུར་ལ།

20

།ཡོད་དང་སྒྲིབ་ཀུན་ལུ་མེད་རང་བཞིན་ཡོད། ཅ།

།གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་འདི་ནི་གཏོན་མི་བ་པར་ཁས་སྤང་བར་བྱ་
སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ནི་རྟོག་པའི་དྲ་བ་མ་ལུས་པའི་གཞིར་འདོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སྤྱལ་དུ་འབྱུལ་བ་ཐག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ནི་དེ་ལ་མ་བཟོས་
བ་མི་རིགས་ལ། ཡུན་པར་འབྱུལ་བ་ས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ནི་
ས་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་བཟོས་པར་ནམ་མཁའི་ཕྱོགས་སུ་འབྱུང་བར་མི་ 6
འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་སྤྲོད་པོ་ལ་
སོགས་པའི་རྟོག་པ་ཅིའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཞིག་དུ་འབྱུང་། དེའི་ཕྱིར་གཏོན་མི་
བ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱ་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཁས་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ཀྱན་
ནས་ཏོན་མོངས་བ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལྟར་ན་གང་གི་ཕྱིར་གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྤྲོང་བར་ཡང་དག་པར་ 10
ཇེས་སུ་མཐོང་ལ། གང་ཞིག་འདིར་ལྷག་པར་ལུས་པར་ཐུར་བ་དེ་འདི་
ན་བཞེན་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞེན་དུ་རབ་
དུ་ཤེས་པ་འདི་ནི་སྤྲོང་བ་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་པའོ། །ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་[815a]པས་སྤྲོང་བ་ཉིད་ཀྱང་ལེགས་པར་བཟུང་བར་འབྱུང་རོ།

།དེ་ནི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་ 15
ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་བཟློང་བ་ནི་བདགས་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རི་སྟོན་མངོན་པར་བཟློང་བ་ཡོད་པ་དེ་སྟོན་དུ་དངོས་པོ་བཟློང་བ་མ་
ཡིན་ནོ།

།དེའི་ཕྱིར་མདོར་བསྟན་ན། འདིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ལ་གསུམ་
རྣམ་པར་བཞག་པར་འབྱུང་ཏེ། ཤེས་བྱ་མེད་པར་རང་གི་བག་ཆགས་ཁོ་ 20

ན་ལས་འཕྱང་བ་དང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་སྤྱི་མཐོང་ཅག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་
 ཉིད་དོ། །པདྨ་མ་བུ་ཡོད་པའི་དཔོན་པོའི་བྱ་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ལས་
 གུལ་པའི་བྱིར་དེ་ནི་གསུམ་པོ་ལས་ཐ་མི་དུང་དོ། །ཞེའོ། །འདི་ལ་
 བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

5 བྱི་རོལ་མེད་སེམས་དཔེར་ན་གང་རྩ་ཡོད།

།ཅེས་འདི་ཉིད་ཡང་དག་པར་དབྱེད་པར་བྱའོ། །སྤྱི་མ་

མི་ལམ་རི་བཞིན་ཞེ་ན།

།ཁང་མིག་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བའི་ནང་རྩ་ཉལ་ཞིང་གཉིད་ཀྱི་ཁོག་པས་ཁང་
 པའི་ནང་རྩ་སྒྲུབ་པོ་ཆེ་ཞུས་པའི་བྱི་རོལ་མ་བུ་ན་རི་ཞིག་ལྟར་ཡང་ཡོད་པ་
 10 མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་མེད་པ་ནིན་རྩ་གདོན་མི་ཟ་བར་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ཁས་སྒྲུབ་པར་བྱའོ། །འདི་ཡང་སྟོང་པོ་མེད་པ་ཉིད་
 རྩ་བསྟན་པའི་བྱིར་བཤད་པ།

དེ་བསམ་བྱ།

ཡང་དེ་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། བཤད་པ།

15 གང་ཆེ་ང་ལ་མི་ལམ་ན་ཡང་སེམས།

ཡོད་མིན་དེ་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱི་དཔེ་ཡོད་མིན། ལ་

།གང་པ་སྒྲུབ་ཞུས་པའི་བྱི་རི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཡུལ་ལྟར་
 ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྟེས་པའི་བྱིར་རོ། །རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་མེད་ན་ཡང་གཉི་ག་ལ་གུལ་པའི་དཔེ་ཡོད་པ་མ་ཡིད་པས་བྱི་

རོལ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ལྟེ་མི་ལམ་ན་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ནོར་པ་མེད་ན་དེའི་ཆོ་སད་པས་མི་ལམ་གྱི་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པ་ནན་
པར་མི་འགྱུར་རོ་སྐྱམ་ན་འདི་ཡང་མི་རུང་སྟེ། [315] འདི་ལྟར་

གལ་ཏེ་སད་ཆོ་མི་ལམ་ནན་ལས་ཡོད།

།ཡོད་ན་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ཡང་དེ་བཞིན་འགྱུར།

5

།ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཇི་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་ངས་མཐོང་སྐྱམ་ནན་པ།

།དེ་འདྲ་ཕྱི་རོལ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན། ༥༩

།ཇི་ལྟར་མི་ལམ་གྱི་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པ་ནན་པ་ལས་ཡོད་ཡོད་པ་ཉིད་
ཡིན་པ་དེ་བཞིན་རུ། ཡུལ་གྱི་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པ་དང་ནན་པ་ཡང་ཡོད་ 10
པས་ཡུལ་ཡང་ཡོད་པའས། ཡང་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ངས་པར་བྱའོ།

།འདིར་སྐྱུ་མ་པ། གལ་ཏེ་གླང་པོ་ཆོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་མི་
ལམ་ན་ཡོད་ན་དེ་གཟུང་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་
ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ནི་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིད་གྱིས་ 15
རྟོགས་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟེ་ཆོགས་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་

གལ་ཏེ་གཉིད་ན་མིག་སྟོ་མི་སྤྲིད་པས།

།ཡོད་མེན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡོད།

།དེ་ཡི་རྣམ་པ་ཕྱི་རོལ་ཉིད་རུ་ཞེན།

།མི་ལམ་ཇི་བཞིན་དེ་བཞིན་འདིར་འདོད་ན། ༥༠

20

|ཉེ་མི་ལམ་རྩ་མིག་གི་ནམ་པར་ཤེས་པ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་པས་སྤང་བོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་མིག་གི་སྒྲེ་
 མཆེད་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་ཡིད་ཀྱི་ནམ་པར་ཤེས་
 བ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། |དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
 བ་ཞིང་ནམ་པར་ཤེས་པའི་ནམ་པ་ཕྱི་རོལ་ཉིད་རྩ་མཐོན་བར་ཞེན་པ་ནི་
 5 བརྟོག་ཏུ་མེད་དོ། |དེ་ལྟར་མི་ལམ་རྩ་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ནམ་པར་ཤེས་
 བ་ཅིན་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་རྩ་འདྲིར་ཡང་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མ་
 ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་རྩ་ཡིད་ཀྱི་ནམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་མི་མྱོད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། |འདི་ལྟར།

- 10 དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ཡུལ་མི་ལམ་རྩ།
|མ་སྒྲེས་དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱང་སྒྲེས་མ་ཡིན།
 |དེའི་ཕྱིར།
མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་དང་དེས་བསྐྱེད་སེམས།
|གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་རྩུན་པ་ཡིན། ༥༡

- 15 |དེ་ལྟར་གཟུགས་མཐོང་བ་ན་མིག་དང་(316a)གཟུགས་དང་ཡིད་དེ་
 གསུམ་པོ་ཉེ་བར་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་རྩ། མི་ལམ་རྩ་ཡང་ཡུལ་ཡོངས་སུ་
 གཅོད་པ་ན་གསུམ་འབྲས་པར་དེ་མིགས་པ་ཡིན་ནོ། |དེ་ལྟར་དེར་མིག་
 དང་གཟུགས་གཉིས་མེད་པ་དེ་བཞིན་རྩ། མིག་གི་ནམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། |གསུམ་པོ་འདི་དག་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་རྩ།

- 20 ན་སོགས་གསུམ་པོ་ལྟག་མཁའ་སྒྲེ་བ་མེད།

༥ རྟོ་སྟགས་ཞེས་པའི་སྟགས་པའི་སྟགས་ནི་སྟགས་དང་ན་པའི་སྟགས་པ་
 ཉམས་ཡིད་དང་ཚེས་ཀྱི་ཁམས་དང་ཡིད་ཀྱི་ཉམས་པར་སྟགས་པའི་པར་པསྟུང་།
 །དེའི་ཕྱིར་མི་ལམ་རྩ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པ་དེའི་ཕྱིར་མི་
 ལམ་ན་ཡིད་ཀྱི་ཉམས་པར་སྟགས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་དེ་མི་རྟགས་སོ།

༡༥ ། གང་ཞིག་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུ་མཆོད་ཀྱི་གདོགས་པའི་གཟུགས་ཡིན་གྱི་ནམ་
པར་ཤེས་པས་གཟུང་པར་བྱ་བ་ཞིག་མི་ལམ་ན་ཡོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ནམ་
པར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་མེད་པར་ལགར་ཡར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྒྲུ་མ་ཀྱི་
སེམས་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། མི་ལམ་ན་ནམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་གསུམ་པོ་མི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

|ཅི་སྟེ་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་པས་ལ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དེ་ལྟར་ 10
 བས་ལེན་ན་ནི། དེའི་ཚེ་མི་ལས་གྱི་དཔེ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ།
 དེ་རྒྱན་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་ལས་སྤྱད་པ་དངོས་
 གྱི་དོན་རྒྱན་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་མི་མྱོད་པའི་བྱིར་རོ། །གང་
 གི་བྱིར་མི་ལས་ན་གསུམ་ཆར་ཡང་མི་བདེན་པ་དེའི་བྱིར་རལ་ཏུ་སྤྱད་
 པའི་སྟེ་ནས་མ་སྤྱད་པ་སྤྱད་པ་སྤྱད་པའི་བྱིར་སང་པའི་ཚེ་ནི་ཡང་ཚུས་ 15
 བསམ་ཅན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
 བཤད་བ།

མི་ལམ་རི་ལྟར་དེ་བཞིན་སྐད་འདིར་ཡང་།

|དངོས་ནམས་རྒྱན་ཡིན་སེམས་དེ་ཡོད་མ་ཡིན།

༥༢ ། རྒྱུ་ལྷན་ལྟེ་ཅིང་དཔང་པོ་རྣམས་ཀྱང་ལྟེ།

| ཇི་ལྟར་མི་ལམ་ ཟུ་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་ནམ་བར་ ཤེས་བ་ རྣམས་
རྒྱལ་བ་དེ་བཞིན་ ཟུ་མད་བ་ན་ཡང་ཡིན་ནོ་ ཞེས་ ཤེས་བར་བྱའོ། | དེའི་བྱིར།

ཇི་ལྟར་[316b]སྐྱུ་མའི་སེམས་ཅན་དམིགས་བ་ལྟར།

| སྤང་ཡང་དེ་ཉིད་ ཟུ་ན་ཡང་དག་མི།

5 | སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་དང་འདྲ་བ།

| དེ་ལྟའི་ཆོས་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན།

| ཞེས་བྱ་བ་དང་དེ་བཞིན་ ཟུ།

མིན་པའི་འགྲོ་བ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ།

| འདི་ལ་སྐྱུ་ཡང་མི་སྐྱུ་འཆི་བ་མེད།

10 | སེམས་ཅན་མིར་དང་ཕྱོག་ཀྱང་མི་རྟེན་དེ།

| ཆོས་འདི་ རྣམས་ནི་སྐྱུ་བ་ཚུ་ཤིང་འདྲ།

| ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་ཡང་ལེགས་བར་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། | དེའི་

བྱིར་སྤྲད་པའི་ ཤེས་བ་ལ་བཞུགས་ནས་གསུམ་ཆར་ཡང་མ་སྐྱེས་པར་བཤད་

ལ། མི་ལམ་ན་མི་ལམ་མི་བཞིན་པའི་ ཤེས་བ་ལ་བཞུགས་ནས་དེ།

15 | འདི་ན་ཇི་ལྟར་སྤྲད་བཞིན་ཇི་མིན་ ཟུ།

• | མ་སྤྲད་དེ་མིན་དེ་ལ་གསུམ་བོ་ཡོད།

| ཇི་ལྟར་མི་ ཤེས་པའི་གཉིད་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཉིད་དང་

ཐལ་པས་སྤྲད་པ་འགའ་ཞིག་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་མ་

རིག་པའི་གཉིད་ཀྱིས་མི་ལམ་མི་བཞིན་པས་དམིགས་པར་གསུམ་

20 ཆར་ཡང་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་ ཟུ། གཉིད་དང་མ་ཐལ་བ་མི་ལམ་གྱི་གནས་

སྒྲུབ་ལས་མ་ལངས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་གསུམ་
 ཆར་ཡང་ཡོད་དོ།

།སད་པར་གྱུར་ན་གསུམ་ཆར་ཡོད་མེད་ལྟར།

།གཏི་ཐུག་གཏིན་སད་ལས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། ༥༢

།རི་ལྟར་གཏིན་ཟད་པས་སད་པར་གྱུར་པ་ལ་མི་ལམ་ཏུ་དམིགས་ ༥
 བ་གསུམ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། མ་རིག་པའི་གཏིན་མ་
 ལུས་པ་རྒྱངས་ལྷུང་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་ཏུ་མངོན་པ་རྣམས་ལ་
 ཡང་གསུམ་ཆར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

།ཁོ་ན་རབ་རིམ་ཅན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ 10
 དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཕྲད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

དཔང་བོ་རབ་རིམ་བཅས་པས་སློ་གང་གིས།

།རབ་རིམ་མཐུ་ལས་སྒྲུ་རྣམས་གང་[317a]མཐོང་པ།

།དེ་སློ་ལ་བསྟོས་གཏིས་ཆར་པདེན་པ་སྟེ།

15

།དོན་གསལ་མཐོང་ལ་གཏི་གཤང་རྒྱན་པ་ཡིན། ༥༣

།མི་ལམ་ཁོ་ན་ལྟར་ལྟ་བར་བྱའོ། །རབ་རིམ་ཅན་གྱིས་མཐོང་པ་
 ལ་བསྟོས་ནས་སྒྲུ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། རབ་རིམ་
 མེད་པའི་མཐོང་པ་ལ་བསྟོས་ནས་གཏི་གཤང་མ་གྲུས་པ་ཏིན་དེ། དུལ་

མེད་པར་ཤེས་པ་ངེས་པར་དགའ་བའི་བྱིར་རོ། །འདི་ནི་གཏོན་མི་བ་པར་
འདོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ།

གཤམ་ཏེ་ཤེས་བྱ་མེད་པར་སློ་ཡོད་ན།

།སློ་དེའི་ཡུལ་དང་མིག་ནི་རྗེས་འབྲེལ་བའི།

5 །རབ་རིབ་མེད་ལའང་སློ་ཤར་སློར་འབྱུར་ན།

།དེ་ལྟར་མ་ཡིན་དེ་བྱིར་དེ་ཡོད་མིན། ༥༥

།གཤམ་ཏེ་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སློ་ཤར་དག་མེད་པར་སློ་ཤར་གྱི་རྣམ་པ་
ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སླེ་ན་ཡུལ་གང་རུ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སློ་ཤར་དག་མཐོང་
བ་དེར་མིག་གཏང་བའི་རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་ཡང་དེ་དང་འབྲུ་བར་སློ་ཤར་
10 གྱི་སློ་ཡོད་པར་འབྱུར་ཏེ། ཡུལ་མེད་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་
བྱིར་ཡུལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སླེའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ།

།འདིར་གཤམ་ཏེ་ཡུལ་གྱི་ཡོད་པ་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སླེ་བའི་རྒྱ་
ཡིན་ན་ནི་འདི་དེ་ལྟར་འབྱུར་བ་ཞིག་གོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་བག་ཆགས་སྒྲར་བཞག་པ་སླིན་པ་དང་མ་སླིན་པ་དག་རྣམ་པར་
15 ཤེས་པ་སླེ་བ་དང་མི་སླེ་བ་དག་གི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་གང་ལ་སྒྲའི་
རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སླིན་
བ་ཡོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འབྱུང་གི་གཞན་ལ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སློའོ། །འདི་ཡང་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བཤད་བ།

གང་བྱིར་མཐོང་བ་དག་ལ་སློ་བུས་ནི།

20 །སླིན་མེད་དེ་བྱིར་དེ་ལ་སློ་མི་འབྱུང་།

།ཤེས་བྱ་ཡོད་དངོས་ཟལ་བས་མིན་ཞེ་ན།

།བྱས་དེ་མེད་བས་འདི་ནི་འགྲུབ་མ་ཡིན། ལ་ཅ

།ཤེས་བྱ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དང་ཟལ་བ་ནི་[317b]ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །གལ་ཏེ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འབྲེལ་ཞིག་ཡོད་
ན་ནི། དེའི་ཆེ་དེ་སྒྲིན་པ་དང་མ་སྒྲིན་པ་དག་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ 5
འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཞིག་གོ། །དེའི་བྱིར་འདི་མི་
འགྲུབ་པོ། །ཡང་རི་ལྟར་ན་བྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་བ།

སྒྲིས་ལ་བྱས་པ་སྟོད་པ་ཡོད་མ་ཡིན།

།མ་སྒྲིས་ངོ་པོ་ལའང་བྱས་ཡོད་མིན་ནི།

།འདིར་བྱས་པ་འདི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ད་ལྟར་ 10
པའི་འབྲེལ་པ་ཅན་ཞིག་གམ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་
པའི་འབྲེལ་པ་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྲང་། དེ་ལ་དེ་ཞིག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
སྒྲིས་པ་ལ་བྱས་པ་སྟོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆེ་བྱས་པའི་ཞེས་བྱ་ག་
པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྲས་བུའི་ངོ་པོར་གྱུར་པ་ནི་བྱ་
རྟོད་ཏུ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་པ་[ལ་]ཡིན་ནོ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ 15
ནི་འབྲས་བུ་སྒྲི་མེད་པ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་སྒྲི་བྱ་སྒྲིས་པ་ན་ཡང་ས་པོན་
མི་འདིག་པར་འགྱུར་ངོ། །དེའི་བྱིར་སྒྲིས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བྱས་
པ་མི་སྟོད་དོ། །གང་གི་ཆེ་བྱས་པ་ལས་ཞེས་ལྟ་བུ་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ནི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲིས་པ་བྱས་པ་ལས་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ཏེ། ཡོད་པའི་

ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་སྒྲེས་པ་ལ་བྱས་པ་
སྤྲོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

།མ་སྒྲེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་བྱས་པ་
ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ། ཀཏ་གི་ཕྱིར།

5 ཟུང་པར་མེད་པར་ཟུང་པར་ཅན་ཡོད་མེད།

།མོ་གཤམ་གྱི་ལའང་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཐལ། ༥༧

- །ཟུང་པར་མེད་པར་ཟུང་པར་བྱ་བྱ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ།
།རི་ལྟར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བྱས་པ་ཞེས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་
བྱས་པའི་ཟུང་པར་ཡིན་ལ། བྱས་པ་ནི་ཟུང་པར་གྱི་གཞི་ཡིན་ནོ། །གང་
10 མ་སྒྲེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཇམ། རྣམ་[318a]པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་
ཞེས་བྱ་བར་དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོས་བསྟན་པར་མི་བྱས་སོ། །གང་
གི་ཆེ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་འདི་ནི་འདིའི་བྱས་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་གང་
གིས་བྱས་པ་ཟུང་པར་བྱ་བྱེད་པར་འགྱུར། ཀཏ་གི་ཆེ་དེ་ལྟར་ཟུང་པར་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་འདི་ནི་འདི་ལས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཟུང་པར་བྱ་
15 མ་སྒྲུས་པ་འདིས་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྟན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་གལ་
དེ་མ་སྒྲེས་པ་ལ་བྱས་པ་འདོད་ན། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་ཡང་འདོད་པར་བྱ་
བ་དགོས་དེ། དེའི་ཕྱིར་མ་སྒྲེས་པ་ལ་བྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

། ཅི་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞིག་བྱས་པ་ལས་སྒྲེ་པར་འགྱུར་པའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་ལ་བསམས་ནས་རྣམ་པར་

མེས་པ་འདྲིའི་རྩམ་པ་འདྲི་ཡིན་ནིར་འདྲི་ལས་འདྲི་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ་
 ཞེས་དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིའི་དྲོས་པོ་འབྱུབ་པར་འབྱུང་
 ཏེ། རི་སྐད་ཀྱི་འདྲི་ག་རྟེན་ན་འབྲས་ཆེན་ཆོས་ཤིག་སྒྲུལ་མ་འདྲི་ལ་རས་
 ཡུག་སྒྲིགས་ཤིག་ཅིས་སྒྲུལ། བསྐྱེད་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

མངལ་ཀྱི་འབྱུག་པ་གསུམ་དག་སྟེ།

5

།འཁོར་ལོས་སྒྱུར་དང་རང་འབྱུང་གཉིས།

ཞེས་བཤད་དོ། །སྒྲུམ་ན། དེ་ཡང་སྒྲིང་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བརྟོན་པའི་ཕྱིར་
 བཤད་པ།

གལ་ཏེ་འབྱུང་བར་འབྱུང་བས་བསྐྱེད་འདྲོད་ན།

།རྩམ་པ་མེད་པར་འདྲི་ཡི་འབྱུང་འབྱུང་མེད།

10

།རིས་འགའ་གང་ཞིག་ཀྱི་འབྱུང་ན་ནི་དེ་འབྱུང་བར་འབྱུང་གི། ཏྲག་
 ཀྱི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་མོ་གསུམ་གྱི་ཕུ་ལ་སྒྲིགས་པའམ་ནལ་
 མཁའ་ལ་སྒྲིགས་པ་ནི་མི་འབྱུང་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདྲིར་གལ་ཏེ་རྩམ་པ་
 ཡོད་པར་འབྱུང་ན་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་
 འབྱུང་བ་ཞིག་ན་གང་གི་ཆེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་འོངས་པ་ཡོད་པ་མ་ 15
 ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྩམ་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ། མོ་གསུམ་གྱི་ཕུ་
 ལ་སྒྲིགས་པ་རྣམས་པའིན་ཀྱི་[318b]རྩམ་པ་མེད་པར་དེའི་འབྱུང་བར་འབྱུང་
 བ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་འབྲས་ཆེན་ལ་སྒྲིགས་པ་དག་ཀྱང་
 བཤད་པ་ཡིན་ནོ།

།གཞན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྱས་པ་པན་རྒྱུན་པལྟེས་ནས་
འབྱུང་ལ་རག་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཉིད་
མ་ཡིན་དེ། འདི་ལྟར།

པན་རྒྱུན་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་གྲུབ་པ་ནི།

5 །གྲུབ་མེན་ཉིད་ཅེས་དམ་པ་རྣམས་གྱིས་གསུངས། ༥<

།རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན་ནི་དེའི་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་འབྱུང་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་དེ་ལྟར་པན་རྒྱུན་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པར་
འབྱུང་རོ། །དེ་ལྟར་འབྱུང་མོད་ཅེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཀྱའོད་པ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བར་འབྱུང་རོ། །དཔེར་ན་རིང་བོ་ཡོད་
10 ན་ཐུང་བྱུང་འབྱུང་ལ་ཐུང་བྱུང་ཡོད་ན་རིང་བོར་འབྱུང་ཞིང་། བ་རོལ་
ཡོད་ན་རྒྱ་རོལ་དུ་འབྱུང་ལ་རྒྱ་རོལ་ཡོད་ན་བ་རོལ་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་
བདགས་པར་འབྱུང་གི་དེ་དག་ལ་གྲུབ་པ་རང་བཞིན་པ་མེད་དོ།

།དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྣུ་བའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་ཉིད་དུ་
འབྱུང་རོ། །ཇི་སྟན་དུ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།

15 འཕྲས་བྱ་མེད་པར་གྱུ་ཡི་ནི།

།གྱུ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ།

།དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འཕྲས་བྱ་ཀྱན།

།གྱུ་ཉིད་དུ་ནི་ཐལ་པར་འབྱུང་།

|ཞེས་བཤད་པ། བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

གལ་ནི་དངོས་པོ་གང་བཞུགས་འགྲུབ།

|དེ་ཉིད་ལ་ཡང་བཞུགས་ནས་ནི།

|བཞུགས་པ་གང་ཡིན་དེ་འགྲུབ་ན།

|གང་ལ་བཞུགས་ནས་གང་ཞིག་འགྲུབ།

5

|ཅེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་དེ། གལ་ནི་དངོས་པོ་ནམ་

བར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་བཞུགས་ནས་

འགྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་བཞུགས་ནས་ནམ་བར་ཤེས་པས་བདག་ཉིད་འགྲུབ་

པར་བྱ་བའི་བྱིང་། བཞུགས་པར་བྱ་བ་དངོས་པོ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་གང་

ཡིན་པ་དེ་འགྲུབ་ན། ད་ནི་གཉི་ག་འགྲུབ་པར་བྱ་བ་གང་ལ་བཞུགས་ནས་ 10

གང་ཞིག་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་བཟོད་པར་[319 a]བྱ་དགོས་སོ། གནམ་ཡང་།

དངོས་པོ་བཞུགས་འགྲུབ་གང་ཡིན་པ།

|དེ་མ་གྲུབ་ན་ངེ་ལྟར་བཞུགས།

|ཅི་སྟེ་གྲུབ་པ་བཞུགས་ཤེ་ན།

|དེ་ནི་བཞུགས་པར་མི་རིགས་སོ།

15

|ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་ཡང་འདི་ཡིན་དེ། གལ་ནི་ནམ་བར་ཤེས་

པ་བྱས་པ་ལ་བཞུགས་ནས་འགྲུབ་ན། དེ་གྲུབ་པའམ་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་བྱས་

པ་ལ་བཞུགས་ཀྱང་། གལ་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ནི། མ་གྲུབ་པའི་བྱིང་

བོར་བྱའི་རྟ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་མི་བཞུགས་སོ། །འོན་དེ་གྲུབ་པ་ལ་བཞུགས་

ན་ནི། གྲུབ་པའི་བྱིང་དེ་བཞུགས་པར་མི་བྱང་ངོ། །དེ་ལྟར་པན་ཚུན་དོན་ 20

ལྷན་ཅན་ཞེས་པ་མཛོད་དོ། དེ་དག་པལ་ཚུན་ཏེ་གཞན་དང་གཞན་ཕྱི་ཐ་དང་ཅིང་
 གཞན་ཏྱིང་ཕྱི་གཞན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལམས་ཕྱི་
 རྒྱུ་ཅིག་པག་ཆགས་ཀྱི་ལྷ་ཅན་ཕྱིས་ལྷུང་པ་ལ་རྒྱུའི་རྒྱུ་ཅིག་པག་
 ཆགས་འཛིག་པར་བྱེད་པ་ལས་གཞན་ཏྱིང་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
 གཞན་གྱི་རྒྱས་པ་ལས་གཞན་ལྷུང་པར་འཇུར་རོ།

5

།ཅི་ལྟེ་འདོད་པའི་ཕྱིར་འདི་ལྷོན་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་ལྟར་ནི་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འདོད་ན།

ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷེ་པར་འཇུར་རོ

ཞེས་པ་ཤད་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ལས་ལྷུང་པར་འཇུར། ༥༩

10

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ནི་གཞན་ལས་ལྷེ་པ་འགོག་པར་ཤཤད་ཟིན་པས་སྤང་
 ཡང་མི་པཛོད་དོ། །འདིར་སྟུམ་པ།

གལ་ཏེ་དེར་ནི་ལྷན་ཅན་ཐ་དང་གྱི།

།དེ་དག་ལ་ལྷན་ཐ་དང་མེད་དེའི་ཕྱིར།

།ཏེས་མེད་ཅེ་ན།

15

།གལ་ཏེ་ཡང་དེར་ཐས་ཀྱི་རྒྱུ་ཅིག་ལྷན་ཅན་ནམས་ལ་པལ་ཚུན་གཞན་
 ཏྱིང་ཡོད་མེད་ཀྱི་དེ་ལྟར་ན་ཡང་ལྷན་འདི་ནི་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་
 ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷེ་པར་ཐལ་པར་མི་འཇུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་
 ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་ཏེས་པ་མེད་པར་འཇུར་པ་ཞིག་ན། འདི་ཏྱིང་
 མ་ཕྱུལ་པས་ན།

20

འདི་ནི་སྐུ་བ་བྱ་ཞིག

གོ། །ཅིའི་བྱིར་ལེ་ན།

ཐ་མི་དང་རྒྱུན་སྐྱེས་མི་རིགས་བྱིར་རོ། ༤༠

།སྐྱེས་ནི་གོ་སྐྱེས་སོ། །པདག་གི་དངོས་བོ་པན་ཚུན་ཐ་དང་པ་

5 རྣམས་ནི་རྒྱུན་ཐ་མི་དང་པའི་པརྟེན་ཉིད་རྩ་ཡོད་པར་མི་འོས་ཏེ་གཞན་

ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རྒྱུན་གཞན་པའིན་ནོ་ཞེས་པསྐྱེས་པའི་བྱིར་བཤད་པ།

བུམས་པ་ཉིད་སྐྱེས་ལ་པརྟེན་ཚོས་རྣམས་ནི།

།གཞན་ཉིད་བྱིར་ན་རྒྱུན་གཅིག་གཏོགས་མིན་ཏེ།

།གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་པ།

10 །དེ་དག་[820 a]རྒྱུན་གཅིག་གཏོགས་པར་རིགས་མ་ཡིན། ༤༡

།དེ་པའིན་རྩ་འདིར་ཡང་རྒྱུན་གཅིག་པ་ཉིད་རིགས་པ་དང་ལྷན་པ་

མ་ཡིན་ནོ་སྐྱེས་རྩ་བསམས་པའོ།

།དེ་ལ་བྱས་པ་སྒྲིན་པ་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དག་གིས་རྣམ་

པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་དང་མེད་

15 པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་བྱས་པ་མི་སྲིད་པར་བཤྲོད་པས་

ཚུལ་འདིས་པསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་ཤེས་བྱ་མེད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་

པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདེ་ནི་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་པསྐྱེས་

པ་ཡིན་དང་། སྐར་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྐྱེ་བས་རང་གི་ལྷགས་བཤྲོད་

པར་ལྟར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཛོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྱུ་བ་པར་བསམས་

20 ཤིང་སྐྱེས་པ།

མིག་སྒྲོ་སྒྲུ་པ་རང་བྱས་གང་ཞིག་ལས།

།དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཀུན་ནས་སྒྲུ་འབྱུང་ཞིང་།

།རང་གི་རྣམ་ཤེས་རྟེན་གྱི་བྱས་དེ་ལ།

།དཔང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས། ༩

།མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་གང་ཞིག་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ 5
 པར་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་འཇིག་པའི་ན་པའི་བག་པ་
 ཡིན་ན། དེ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལས་བྱིས་དེའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲུ་བར་འབྱུང་ཞིང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་བྱས་པའི་
 སྐད་ཅིག་པར་མེད་པ་གང་ཞིག་ལས་སྒྲུ་བའི་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་པར་མེད་
 པ་རྟེན་ཏུ་ཐུང་བ་དེ་ལ་གདི་མུག་གི་འཇིག་རྟེན་ན་དཔང་པོ་གཟུགས་ཅན་ 10
 མིག་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་ཏུ་རྟོགས་ཀྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་མིག་
 གི་དཔང་པོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་པའི་ན་དཔང་པོ་གཞན་ཡང་དེས་
 པར་བྱའོ།

།དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་མིག་གི་དཔང་
 པོ་མེད་པར་བསྟན་ནས། གཟུགས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་[820b]ཐ་མི་ 15
 དད་པར་གནས་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པའི་བྱིར་སྒྲུས་པ།

འདི་ན་དཔང་པོ་ལས་བྱུང་རྣམ་པར་རིག་

།བྱི་བརྒྱུད་མེད་པར་རང་གི་ས་པོན་ལས།

།སྒྲོ་སྐྱེས་སྐྱུང་ཉིད་འབྱུང་བར་མ་རྟོགས་ནས།

།སྒྲུ་པོས་བྱི་རོལ་བརྒྱུད་པར་སྐྱེས་ཁས་འཁོ། ༩

|རི་ལྟར་བརྒྱ་རྒྱུ་བ་ཀ་དང་གིང་ཕུ་ཀ་ལ་སོགས་པ་དག་དམར་པོའི་
 རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་སྒྲུ་བ་ན། ཅོར་ཕུ་དག་བཞིན་ཏུ་བྱེ་རྒྱུ་གི་ཉེ་བར་
 བསྐྱར་པའི་ཚོན་ལ་མི་བཏྲོས་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཐུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་
 རང་གི་ས་པོན་གྱིས་འཕགས་པའི་རྩས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལས་རྣམ་
 5 བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་ཏུ་སྒྲུ་བར་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། རྒྱན་པོ་ལ་
 སོགས་པ་བྱེ་རྒྱུ་གི་གཟུགས་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱན་པོ་ལ་སོགས་
 བར་སྒྲུང་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བ་ཉིད་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བྱེ་རྒྱུ་གི་ཡུལ་གྱི་ངོ་པོར་མཛོད་པར་
 , ཞེན་ཏེ། དཔེར་ན་མཚོ་ཆུ་ཤིན་ཏུ་དད་བས་ཡོངས་སུ་གང་པའི་ངོགས་
 10 མཐར་སྒྲུས་པའི་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ལ་བདགས་པའི་བད་མ་རྒྱ་གའི་གཟུགས་
 བརྒྱན་ཆུ་ནང་ན་ཡོད་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བ་ཆུའི་ནང་ན་བྱེ་
 རྒྱུ་ལྟ་ཕུར་དམིགས་མེད་ཀྱི། དེ་དེའི་ནང་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་
 ཏུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་སྒྱུར་བར་བྱའོ། |རེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ལས་བྱེ་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། |རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན།

15 མི་ལམ་ན་ནི་གཟུགས་དོན་གཞན་མེད་པར།
|རང་རྩས་སྒྲིན་ལས་དེ་ཡི་རྣམ་ཅན་སེམས།
|འབྱུང་བ་རི་ལྟར་དེ་བཞིན་སད་ལའང་འདིར།
|བྱེ་རྒྱུ་མེད་པར་ཡིད་ནི་ཡོད་ཅེ་ན། ༩༧

|དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། |ཅིའི་བྱུར་ཞེ་ན།

རི་ལྟར་མིག་མེད་པར་ནི་མི་ལམ་ ི།

། རྩེ་སྟགས་སྤང་པའི་ཡིད་སེམས་འབྱུང་དེ་ལྟར།

། མིག་དཔང་མེད་པར་རང་གི་ས་པོན་ནི།

། རྩིན་ལས་ཁོང་པ་ལ་འདྲིར་ཅིས་མི་སྟེ། ༩༥

། ཀལ་ཏེ་འདྲིར་རི་ལྟར་སང་། 821 ། པའི་གནས་སྐབས་སུ་ལྟར་པ་མིག་ 5
 གིས་གཟུགས་རྣམས་ལྟ་བུ་ལས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆེས་གསལ་པ་
 འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་ི། མི་ལམ་ི། ཡང་མིག་མེད་པར་རང་གི་བག་ཆགས་
 རྩིན་པ་ལས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཏིད་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 རྣམ་པ་དང་རིས་སུ་མཐུན་པར་སྟེན། སང་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁོང་པ་
 ལ་ཡང་གང་གིས་ན་འདྲིས་མ་ཁོང་པ་ལྟར་མཐོང་པར་འབྱུང་བ་རང་གི་ 10
 བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་རྩིན་པ་ལས་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་ཅིའི་བྱིར་འབྱུང་པར་
 མི་འབྱུང་ཏེ། གཏི་ག་ཡང་མིག་མེད་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ།

། ཅི་སྟེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་ནི་མིག་
 མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པའི་བྱས་པ་རྩིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་གང་ན་བྱས་པ་ཡོངས་ 15
 སུ་རྩིན་པ་ཡོད་པ་དེར་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་
 པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཏིད་ཀྱི་ཆེན་གྱིས་མི་ལམ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པ་ཡིན་
 གྱི་སང་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །ཅིའི་
 བྱིར་ཞེ་ན།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་མི་ལམ་རྒྱལ་བ་ཡི།

།རྒྱལ་བ་སྒྲིན་ཡོད་མད་བར་མེད་ལྟར་ན།

།རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་སྒྲིན་ཇི་ལྟར་འདྲིར་མེད་བ།

།དེ་ལྟར་མི་ཚོ་མེད་ཅེས་ཅེས་མི་རིགས། ༩༩

5 །རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ།

།གལ་ཏེ་ཚོག་གི་ཚུལ་ཅུམ་ཁོ་ནས་མི་ལམ་རྒྱལ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་

ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱལ་བ་སྒྲིན་བ་འདྲོད་ཀྱི། སང་བ་ལ་མ་ཡིན་ན་

དེད་ཅག་གི་ཚོག་གིས་ཀྱང་འདྲི་ན་ཇི་ལྟར་སང་བ་ལ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་

རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱལ་བ་སྒྲིན་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་རྒྱ་མི་

10 ལམ་ན་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་འདྲོད་བར་བྱ་དགོས་སོ།

།ཇི་ལྟར་མིག་མེད་[821 b]འདྲི་ཡི་རྒྱ་མེན་ལྟར།

།མི་ལམ་རྒྱ་ཡང་གཏིད་ནི་རྒྱ་མ་ཡིན་

བར་བཞེད་པར་རྒྱས་སོ། །མི་ལམ་མཐོང་བ་ནི་སང་བའི་གནས་སྤྲེལ་ཀྱི་

ཁོང་བ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོའི་རྟོན་དབང་པོ་བྱེད་པ་དང་ཐལ་བའི་བྱེད།

15 རྣམ་པར་ཤེས་པ་མིག་གི་དབང་པོ་རྒྱས་པའི་སྒྲིན་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་

པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་བ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱལ་བ་སྒྲིན་པའི་ཡོངས་

སུ་འགྱུར་བ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱེད་དེ་ལྟར་

མིག་མེད་པ་སང་བའི་ཁོང་བ་འདྲི་ལ་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་རྒྱ།

གཏིད་ཀྱང་མི་ལམ་རྒྱལ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་

20 རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་བྱེད་དེ་ལྟ་ཡིན་བ།

དེ་བྱིར་མི་ལམ་རྩ་ཡང་དེ་དངོས་མེག

འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་ཁས་སྤངས། ༡༧

དེ་བྱིར་མི་ལམ་རྩ་ཡང་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གྱི་ཤེས་པ་རྣམ་
པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་། མེག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་རྩ་རྒྱུར་པ་རྣམ་པ་དེ་
ལྟ་བུ་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ། །དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་ན།

5

འདི་ཡིས་ལན་ནི་གང་དང་གང་བཏབ་པ།

དེ་དང་དེ་ནི་དམ་བཅའ་མཚུངས་མཐོང་བས།

ཁྱེད་འདི་སེལ་བྱེད།

མད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གསུམ་པོ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་
ཡིན་ཏེ། དམིགས་པའི་བྱིར་མི་ལམ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་དང་། བ་ 10
རོལ་པོ་གང་ཞིག་མད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་མི་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་དང་། མད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ནི་རྒྱན་
པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་བཞིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྩ་ཀྱན་ནས་ཏིན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་ 15
བྱང་པ་དག་ནི་གཞན་གྱི་དབང་མེད་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་མེད་
པའི་བྱིར་རྩ་སྒྲུལ་གྱི་སྒྲུའི་གོས་བཞིན་ནོ་ཞེས་[322 a]སྒྲའོ།

དེ་བཞིན་རྩ་རབ་རིབ་ཀྱི་དཔེ་དག་གིས་ཀྱང་བརྟེན་བར་བྱའོ། །དེ་
ལྟ་བུ་ལ་མོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྒྲུ་བ་འདིས་ལན་གང་དང་

གང་པད་པ་དེ་དང་དེ་ནི་མཁས་པ་དཔུ་མ་པས་དམ་པཅའ་པ་དང་མཚུངས་
 བར་མཐོང་པ་ན་ཅོད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྒྲ་པ་རྒྱུག་
 བར་བྱེད་དོ།

།དེ་བཞིན་རྩ་ལུང་གིས་གཏོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཡང་སྤྱི་
 8 པ་མ་ཡིན་དེ། གང་གི་བྱིར།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི།

།འགར་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་མ་བརྟན་དོ། ༩༥

།རི་རྒྱན་རྩ།

སྤྱི་པ་གསུམ་ནི་བདག་ས་པ་ཅུམ།
 10 །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད།
 །བདག་ས་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོར་ནི།
 །རྟོག་གེ་པ་དག་རྟོག་པར་འགྱུར།
 །རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད།
 །ཀུན་གཞི་མེད་ཅིང་དངོས་མེད་ན།

15 །བྱིས་པ་དན་པ་རྟོག་གེ་པ།
 །རོ་དང་འདྲ་བས་འདི་དག་བདག་ས།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་
 མེད་པ་ཉིད་རྩ་ཡུང་རིགས་པ་མ་ཡིན་དེ། སྒོ་སྒོས་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་
 གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་ཤལ་ཡིན་ནི་
 20 ཞེས་ལུང་ལས་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ།

། བ་ལང་རྩ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བར་བཞུགས་
བ་ནི་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་བྱིར་
རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞུགས་པར་བྱའོ།

། དེ་བཞིན་རྩ་བཙོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལ་དབང་བོ་ལ་འཇུག་པས་ཚུས་
ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འཇུག་པ་ནི་དབང་བོ་ནི་ཉི་ཤུ་གཉིས་ཏེ་མིག་གི་དབང་བོ་ 5
དང་། རྩ་བའི་དབང་བོ་དང་། ལྷའི་དབང་བོ་དང་། ལྷའི་དབང་བོ་དང་།
ལྷས་ཀྱི་དབང་བོ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་བོ་དང་། མའི་དབང་བོ་དང་།
ཐོའི་དབང་བོ་དང་། སྒྲིག་གི་[822b]དབང་བོ་དང་། བདེ་བའི་དབང་བོ་
དང་། ལྷག་བསྐུལ་ཀྱི་དབང་བོ་དང་། ཡིད་བདེ་བའི་དབང་བོ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་
བའི་དབང་བོ་དང་། བདེ་སྒྲིམས་ཀྱི་དབང་བོ་དང་། དད་བའི་དབང་བོ་ 10
དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་བོ་དང་། རྩན་བའི་དབང་བོ་དང་། ཉིད་
དེ་འཛིན་ཀྱི་དབང་བོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་བོ་དང་། མི་ཤེས་པ་
ཀྱན་ཤེས་བར་བྱེད་པའི་དབང་བོ་དང་། ཀྱན་ཤེས་པའི་དབང་བོ་དང་།
ཀྱན་ཤེས་པ་དང་ལྷན་པའི་དབང་བོའི་དབང་བོ་སྟེ། དེ་ལ་མིག་གི་དབང་
བོ་ནི་རྩས་གསུམ་རྩ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །གང་རྩས་གསུམ་རྩ་མི་ 15
དམིགས་པ་དེ་ནི་མིག་གི་དབང་བོ་མ་ལགས་སོ། །གང་མིག་གི་དབང་བོ་
མ་ལགས་པ་དེའི་ཐ་སྟོད་ཇི་ལྟར་འཆོལ་བར་བཞུ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན།
[འ]ཆང་པ་སྟོང་པ་ནི་ཐུན་པ་ཡང་དག་པ་མ་མཆིས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་
མིང་རྩ་གདགས་བར་བས་ཀྱི། རོན་དམ་བར་ནི་སྟོང་པ་མི་དམིགས་ཆང་
པ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་རྩ་མིག་གི་དབང་བོ་ཡང་ཆང་པ་ 20

རྟོང་པ་ལྟར་རྒྱན་ཞིང་མ་མཆིས་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པ་སྟེ། ལོག་
 པ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་པ་འདིར་པ་མ་མཆིས་པ་ཡང་དག་པ་མ་
 ལགས་པ། འདི་ལྟར་མིང་དུ་གདགས་པར་བས་ཀྱི། རོན་དམ་པར་ནི་
 མིག་དང་དབང་པོ་མི་དམིགས་སོ། །དེ་ནི་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཐམས་
 5 ཅན་མཚེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་ནས་ཅི་ཅམ་དུ་བྱིན་ཅི་ལོག་ལ་གནས་པའི་
 སེམས་ཅན་རྣམས་བཟུང་བའི་སྒྲན་དུ་མིག་གི་དབང་པོ་ཞེས་བདགས་ཀྱི་རོན་
 དམ་པར་ནི་མ་ལགས་སོ། །དབང་པོ་ནི་རང་བཞིན་དང་ཐལ་ཞིང་དབང་
 པོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོང་པ་སྟེ། དེ་ལ་མིག་ནི་མིག་ཉིད་དུ་མཆིས་པ་མ་ལགས་
 ལ། དབང་པོ་ནི་དབང་པོ་ཉིད་དུ་མཆིས་པ་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྒྲན་
 10 དུ་ཞེ་ན། མིག་ནི་མིག་གི་རང་བཞིན་དང་[823a]ཐལ་པ་ལགས་ཏེ། ཆོས་
 གང་ལ་རང་བཞིན་མཆིས་པ་མ་ལགས་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་མ་ལགས་སོ།
 །གང་དངོས་པོ་མ་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའོ། །དེ་ནི་མ་སྐྱེས་
 པ་དང་མ་ལགས་པའོ། །དེ་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཞེས་གདགས་པར་
 15 བཀྱི་བ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། བཙམ་ལྟན་འདས་འདི་
 ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་མི་ཞིག་གི་ཆི་ལམ་ན་ཁོད་པ་དང་དགའ་བ་དང་ཅེ་བ་
 དག་ཉལ་ཉལ་བ་ལས་སད་དེ་རྗེས་སུ་དན་ལ་དེ་དན་ཡང་རྟེན་པར་མི་
 འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་སྒྲན་དུ་ཞེ་ན། ཆི་ལམ་ན་ཡང་དེས་དེ་དག་མ་
 རྟེན་ན་ཉལ་བ་ལས་སད་པའི་ཆེ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་འཆོལ་ཏེ་འདིའི་གནས་
 མ་མཆིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་རྣམས་ནི་ཆི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་
 20 བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅན་ཀྱང་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་པ་ཏེ།

དེའི་སྒྲུང་དུ་དེ་དག་ནི་བཟོད་དུ་མ་མཆིས་པ་ཞེས་པའི་སྟེ་ཞེས་འབྱུང་ངོ།
 |དེ་ལྟར་ན་སྤང་བོ་དང་། ལམས་དང་། སྟེ་མཆིད་དང་། རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དག་དབང་བོ་ལྟར་རྣམ་པར་བཤད་པ་
 ཡིན་ནོ། |དེས་ན་དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་གོ་ག་ལ་ཡོད། |དེའི་བྱིར་སྟོང་
 བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་དབྱུང་བ་དག་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཅུལ་ 5
 མེད་པར་སྒྱུར་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྒྱུ་བ་འདི་བསལ་པར་བྱ་བ་ཁོ་
 ན་ཡིན་ནོ།

|འདྲིར་སྒྲུས་པ། གལ་ཏེ་ཡུལ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།
 འོན་ཀྱང་སྒྲ་མའི་མན་དག་ལས་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་གནི་གོང་རུས་
 གིས་ཡོངས་སུ་གང་པར་མཐོང་བ་དེ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། བཤད་པ། 10

རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སྒྲ་མའི་མན་དག་ལས།

|གོང་རུས་གིས་གང་ས་གནི་མཐོང་བ་གང་།

|དེར་ཡང་གསུམ་ཆར་སྟེ་བ་མེད་པར་མཐོང་།

|སྟེ་ཡུལ་དང་དབང་བོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། |དེ་ཅི་ཞི་བྱིར་ཞེ་ན།
 ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི།

འོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་བསྟན་བྱིར་རོ། ༡༩

15

|འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཏིང་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་
 བྱིར་རོ། |འདི་ནི་གསོན་[323b]མེ་བ་པར་དེ་ལྟར་ལས་སྤང་པར་བྱ། |དེ་
 ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཁྱོད་ཀྱི་དབང་སྒྲིའི་ཡུལ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ།

།དེ་ལྟར་མི་སྲུག་ཡིད་ཀྱི་ཡང་འཕྱར་ན།

།དེ་བཞིན་ཡུལ་དེར་སློ་གཏད་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས།

།རྟོགས་འཕྱར་དེ་ནི་རྩན་བར་ཡང་མི་འཕྱར། ༡༠

- ༥ །ཇི་ལྟར་ཁྱོད་བསྐྱོས་གར་ཀྱི་ལྟར་མོ་ལ་སོགས་བལྟ་བ་ན། ཡུལ་
དེར་མིག་གཏད་བ་རྣམས་ལས་ཇི་ལྟར་གཅིག་ལ་མིག་གི་རྣམ་བར་ཤེས་བ་
དེའི་རྣམ་བ་ཅན་སྟེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་ལ་ཡང་ཡིན་བ་དེ་བཞིན་དུ།
རྣལ་འབྱེད་བ་རྣལ་འབྱེད་མ་ཡིན་བ་ཀེད་རུས་ལ་སོགས་བའི་ཡུལ་ལ་
ལྟ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་དེའི་རྣམ་བ་ཅན་ཀྱི་ཤེས་བ་སྟེ་བར་འཕྱར་དེ། རྟོན་
10 བོ་ལ་སོགས་བའི་རྣམ་བར་ཤེས་བ་བཞིན་ནོ། །དྲིང་དེ་འཛིན་འདི་ཁོ་ན་
ཉིད་མ་ཡིན་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བར་ཡང་མི་འཕྱར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ།

རབ་རིབ་དང་ལྷན་དབང་བོ་ཅན་མཚྭས་བ།

།ཟླ་འབབ་ཀྱང་ལ་ཡི་དྲགས་དྲག་སློ་ཡང་།

།ཤེས་བར་བྱའོ།

- 15 །རབ་རིབ་མཉུ་ལས་སྒྲ་རྣམས་གང་མཐོང་བ།

།ཞེས་གང་བཤད་བ་དེ་དང་མཚྭས་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་
རིག་བར་བྱ་སྟེ་སྒྲིམ་བས་ཚིག་གོ

།མདོར་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་བྱ་མེད་དེ་བཞིན།

།སློ་ཡང་མེད་ཅིས་དོན་འདི་ཤེས་བར་ཀྱིས། ༡༡

། ཤེས་ཕྱ་རང་པའི་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་པའི་ཕྱ་ཤེས་ཕྱའི་རྣམ་པ་
ཅན་གྱི་སྒོ་ཡང་རང་གི་པདག་ཏེན་གྱིས་མ་སྒྱུས་པར་རིག་པར་བྱའོ།
། ཇི་སྒྲུང་རུ།

མ་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་ཕྱ་མེད།

། དེ་མེད་རྣམ་པར་ཤེས་མེད་པ།

5

། དེ་ཕྱིར་ཤེས་དང་ཤེས་ཕྱ་དག།

། རང་པའི་མེད་པར་ཁྱོད་གྱིས་གསུངས།

། ཞེས་ཕྱ་བ་དང་། དེ་པའི་ཕྱ་རུ།

རྣམ་ཤེས་སྒྱུ་མ་དང་མཚུངས་པར།

། ཏི་མའི་གཏེན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན།

10

། དེ་ཡི་དམིགས་པའང་དེ་པའི་ཕྱ་ཏེ།

། དེས་པར་སྒྱུར་མའི་དངོས་དང་འདྲ།

ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་སྒྱུ་པའི་རྗེད་ཕྱེད་

གྱི་གཏོན་གྱིས་པར་བྱེད་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པ་འདི་ནི་ཅི་

ནས། པདག་ཏེན་གཡང་སར་ལྷང་པར་ཕྱེད་པར་མི་འགྱུར་པར་དམ་པ་ 16

སྒྱིད་རྗེ་སྒྱུར་བ་རྣམས་གྱིས་ལྷང་དང་རིགས་པའི་གསང་སྒྲགས་བཟང་བོ་

པདག་པས་ཚབས་[224]མཆོད་པ་བྱུང་པར་བྱའོ།

། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་སྒྲིད་པར་

པར་སྒྲན་ནས་དངོས་བོ་ཅི་མ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཏེན་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

པདག་པ།

20

གལ་ཏེ་བཟུང་མེད་འཛིན་པ་ཉིད་ཐོལ་ཞིང་།

།གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་དབང་དངོས་ཡོད་ན།

།འདི་ཡི་ཡོད་པར་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར།

།མ་བཟུང་པར་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་། ༡༨

༥ །གལ་ཏེ་བཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་བ་གཞན་
བྱི་དབང་ཡོད་ན་དེའི་ཡོད་པ་དེ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཤེས་པ་གང་གིས་དཔྱད་ན། དེ་
ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་པར་མི་འཐད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་དང་
འགལ་པའི་བྱུང་རོ། །འདི་ལྟར་རལ་གྱིའི་སྐོར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མི་གཙོད་
ལ། མོར་མའི་རྩ་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ལ་མི་རིག་ཅིང་། འགས་པར་
10 བསྐྱལ་པའི་གཡེར་ཞིང་ཡང་གཞེ་ཅན་ཀྱིས་བྱང་རང་གི་སྐྱུ་པ་ལ་ཞོན་
པར་མི་བྱས་ཤིང་། མེས་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་སྟེག་ལ། མིག་གིས་རང་
གི་བདག་ཉིད་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ནོ།

།དེ་ནི་ཤེས་པ་གཞན་ཀྱིས་འཛིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྐྱུ་
པའི་མཐའ་དང་འགལ་པའི་བྱུང་ཏེ། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རིག་པ་གཞན་ཞིག་
16 རྣམ་པར་རིག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན་རྣམ་པར་རིག་པ་པ་ཅམ་ཉིད་ཉམས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་པའི་བྱུང་རོ། །དེའི་བྱུང་དེ་ལྟར་དེའི་འཛིན་པ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་ལ་བཟུང་བ་ལ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་
མེད་ནོ།

།འདིར་སྒྲུས་བ། གལ་ཏེ་ཡང་གཞན་གཞན་ཀྱིས་འཛིན་པ་ཡོད་པ་
20 ནི་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་རིག་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་

ཕྱིར་རང་རིག་པ་ཁོ་ནས་དེ་འདྲིན་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྱུང་རྩེ་
 ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ།

དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟོང་པར་གྲུབ་མ་ཡིན།

།དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འདྲིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མ་གྲུབ་པོ། །འདིར་
 །ཁ་ཅིག་གིས་ལོ་ལྷེ་པའི་ཕྱོགས་ཁས་སྒྲུབ་ནས་རང་རིག་པ་རབ་ཏུ་གྲུབ་ 5
 པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་མེ་ནི་སྒྲིམ་པ་ཉིད་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་ཕྱམ་པ་
 ལ་སོགས་པ་དག་གཉིས་སུ་མི་འཇུག་པར་[324b]ཅིག་ཅར་གསལ་པར་
 བྱེད་ལ། སྒྲིམ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་
 ཏུ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཉེ་པར་སྒྲེ་བ་ཉིད་ནི་གཉིས་སུ་མི་འཇུག་པར་
 རང་གི་བདག་ཉིད་དང་། དུལ་སྟོང་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་ 10
 ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གང་
 ཞེག་མི་འདོད་པ་དེས་ཡང་གདོན་མི་བ་པར་རང་རིག་པ་ཁས་སྒྲུབ་པར་
 བྱ་དགོས་ཏེ། གཞན་ཏུ་ན་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཏུས་ཕྱིས་འབྱུང་པའི་དོན་པས་
 དུལ་ཅན་པ་ཉིད་དང་། དས་མཐོང་ངོ་སྒྲུབ་ཏུ་དུལ་གྱི་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པ་
 ཅན་པར་མི་འབྱུང་རྩེ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཅན་པ་ནི་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པའི་ 15
 དུལ་ཅན་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡང་ཉམས་སུ་མ་ཁྱོད་པས་དོན་པ་པ་ཡོད་པར་
 མི་འབྱུང་རྩེ། །རང་རིག་པ་ལེད་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ཞེག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་
 ཉམས་སུ་ཁྱོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཡང་དེ་ཁྱོད་པར་
 མི་རིགས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་ཁྱོད་ན་
 རྒྱག་པ་མེད་པར་ཐམས་པར་འབྱུང་རྩེ། །འདི་ལྟར་རྟོག་བོ་ཡོད་སྟེ་གཙོད་ 20

- བར་གྱི་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་དེའི་འཇུག་ཤོགས་སུ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པས་གཅོད་པར་ཁས་ལེན་ན། སྒྲོན་པོའི་ཤེས་པས་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡང་
 མྱོང་བ་པོ་གཞན་ཡོད་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡང་གཞན་ཞིག་འབྱུང་
 དགོས་པས་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྒྲོན་ཏུ་ཐལ་ལོ། །ཤེས་པ་ཡུལ་གཞན་ཡོངས་
 5 སུ་གཅོད་པར་ཡང་འབྱུང་དེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲོན་ལུགས་མཐའ་དག་
 ཤེས་པ་གཞན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། སེམས་ཅན་རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་སྒྲོན་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐུག་པའི་འདབ་
 བ་བརྒྱ་འཕགས་པ་ལྟར་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་རྣམས་འཇུག་པ་བྱུར་བ་ཅིག་
 ཅར་ཏུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུར་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་ཐུག་པ་མེད་པའི་
 10 སྒྲོན་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་གཤོན་མི་ཟ་བར་རང་རིག་ཁས་
 སྤང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་ངས་མཐོང་ངོ་སྒྲུམ་ཏུ་གཏི་[825a]
 གའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ནན་པ་རུས་བྱིས་འབྱུང་བ་ཡང་འབྱུང་སྟེ། ཤེས་པའི་
 རང་བཞིན་རང་རིག་པ་མ་གཏོགས་པ་ལ་ནི་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ནན་པ་དེ་
 བེ་རིགས་སོ། །དེའི་བྱིར་ངས་མཐོང་ངོ་སྒྲུམ་ཏུ་རུས་བྱིས་ནན་པའི་ཤེས་
 15 པ་སྒྲིམ་པ་ལས། གང་ལས་རུས་བྱིས་གཏི་གའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ནན་པ་སྒྲི་
 པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཏིང་དང་། ཡུལ་གྱི་བདག་
 ཏིང་མྱོང་ཞིང་སྒྲིམ་པ་དཔོག་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་བྱིར་རུས་བྱིས་གྱི་ནན་
 པ་ལས་རང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་སྐབ་པ་ཡིན་ལ། རང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་
 ཡོད་ན་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་ཏིང་ཡིན་པས། དེ་ལ་འདི་ནི་ཡོད་
 20 པར་གང་གིས་ཤེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་གང་སྒྲིམ་པ་

ལ་འདི་ཏེ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་སྒྲུབ་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་
ནི་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་བཏགས་པ།

དེ་ཏིང་མིས་དེ་མྱོང་བར་གྱུ་མ་ཡིན།

།གལ་ཏེ་བྱི་རུས་ནན་པ་ལས་འགྲུབ་ན།

།མ་གྱུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བྱིར་བཏོད་པ་ཡི།

5

།མ་གྱུ་བ་འདི་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མིན། ཅུ

།དེ་ལ་གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་རྣམས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་དབང་རུ་
བྱས་ནས་དེ་རྒྱུ་རུ་སྒྲུབ་ནི། དེའི་ཆེ་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
བྱིར་ རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རུ་ནན་པ་མི་སྤྱིད་པས་རེ་ལྟར་མ་གྱུ་བའི་ནན་
བས་མ་གྱུ་བ་པའི་རང་རིག་པ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར། འོན་ཏེ་འདིག་རྟེན་གྱི་ 10
ཐ་སྟོད་ཀྱི་དབང་རུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་རྒྱ་ཡང་རང་རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་
ནན་པ་མི་སྤྱིད་པ་ཏིང་ཏོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འདིར་མེ་བཞིན་
རུ་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རང་རིག་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ན་ནི། དེ་ཡོད་
པས་རུ་བས་མེ་ལྟར་རུས་བྱིས་འབྱུང་པའི་ནན་པའི་སྒྲི་ནས་ཡོད་པ་ཏིང་
རུ་དེས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རང་རིག་པ་དེ་ནི་རྩད་རུ་ཡང་མ་གྱུ་བ་ 15
པས་རང་རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་རང་རིག་པ་མེད་པར་མི་འབྱུང་པའི་ནན་པ་
གལ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་རྒྱ་ཅོམ་མཐོང་བ་ལས་ཞོར་བྱ་རྒྱ་ཤེལ་ལམ།
མེ་ཅོམ་མཐོང་བ་ལས་ཞོར་བྱ་མེ་ཤེལ་ཡོད་པ་ཏིང་ནི་[325b]མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་དག་མེད་པར་ཡང་ཆར་ལ་སྟོགས་པ་དང་གཙུག་ཤིང་གཙུགས་པ་ལ་སྟོགས་
པ་ལས་རྒྱ་དང་མེ་དག་འབྱུང་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་རུ་འདིར་ཡང་རང་ 20

རིག་པ་མེད་པར་ཟན་པ་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་འབྱུང་རོ།
 །དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཟན་པ་ནི་དེ་མེད་པར་མེད་པས་མ་
 གུལ་བསྐྱུལ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་རང་རིག་པ་བསྐྱུལ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཟན་
 པའི་ཆོག་པོར་པའི་མ་གུལ་བ་འདྲི་སྐྱུལ་པའི་དགོས་པ་ཅན་ཏུ་མ་གུལ་
 གྱེ། སྒྲི་མི་རྟག་པ་ལ་མིག་གིས་བརྒྱུད་བྱ་ཉིན་པའི་ཉིན་ནོ་སྒྲི་ཏུ་བསམ་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཅི་སྒྲེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་བྱུང་ནས་བྱང་

རང་རིག་པ་ནི་གུལ་ལ་རག་མོད་གྱི།

།དེ་ལྟའང་ཟན་པའི་ཟན་པ་རིགས་མིན་དེ།

།གཞན་ཕྱིར་མ་ཤེས་རྒྱུ་ལ་སྒྱེས་པ་བཞིན།

10 །གཏོར་ཆོགས་འདིས་ནི་ཁྱད་པར་དག་ཏུ་འཇོམས། ༡༧

།གལ་དེ་ཡང་ཤེས་པས་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་ཡུལ་རིག་པར་བྱེད་
 མོད་གྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཟན་པའི་ཤེས་པས་དེ་དག་ཟན་པ་ནི་མི་རིགས་དེ།
 ཟན་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་ཉམས་སུ་ཁྱོང་པའི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་ཉིད་ཏུ་
 ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བུམས་པའི་ཤེས་པའི་རང་རིག་པ་
 15 དང་ཡུལ་ཁྱོང་པ་ནི་སྒྲུར་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བས་ཉིད་སྒྲུས་གྱི་ཤེས་པས་ཟན་
 པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། མ་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ལ་སྒྱེས་པ་ལྟར་གཞན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ན་རང་གི་རྒྱུ་ཏུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཏུས་ཕྱིས་
 འབྱུང་པས་ཀྱང་ཤེས་པ་དང་དོན་དག་ཉམས་སུ་མ་ཁྱོང་པའི་ཕྱིར་ཟན་པར་
 20 མི་འབྱུང་རོ། །ཅི་སྒྲེ་རྒྱུ་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་

ཕྱི་དངོས་པོ་གནས་པའི་ཕྱིར་ནད་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྐྱུ་འུ་སེམས་
ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར།

གནད་ཆོགས་འདིས་ནི་ཁྱད་པར་དག་ཏུ་འཛོམས།

།གནད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནས་ཕྱི་པའི་གནད་ཆོགས་གང་ཡིན་པ་འདིས་ནི།
རྒྱ་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་ཉིད་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་ཕྱི་དངོས་པོ་ལ་
སྐྱུ་འུ་སེམས་པའི་ཁྱད་པར་[326 a]ཐམས་ཅད་ཏེ་པར་འཛོམས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་
པའི་ཤེས་པའི་སྒྲན་ཅིག་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པའི་ཕྱིས་འབྱུང་པ་ནི་གནད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་གནད་ཀྱི་ཤེས་པ་བཞེན་ཏུ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པའི་ཤེས་
པ་དང་རྒྱ་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱ་དང་འབྲས་ཕྱི་དངོས་
པོར་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ནས་ཕྱི་པ་ལ་སྐྱུ་འུ་སེམས་པ་གནད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ནས་ཕྱི་པའི་གནད་ཆོགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་དགག་པར་ཕྱི་པ་
ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། བཟོད་པར་བྱ་སྟེ།

གང་ཕྱིར་གང་གིས་ཡུལ་ཁྱོད་ལྟར་དེ་ལས།

།ནད་པ་འདི་གནད་ང་ལ་ཡོད་མེད་བ།

།དེ་ཕྱིར་ང་ཡིས་མཐོང་སྐྱུ་ནད་ལྟར་ཏེ།

15

།འདི་ཡང་འཛིག་ཏེན་ཐ་སྐྱད་ཚུལ་ལྷགས་ཡིན། ལ་

།གང་གི་ཡུལ་ཁྱོད་པ་སྟེ་ཡུལ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལས་
ནད་པའི་ཤེས་པ་གནད་ཉིད་ཏུ་ངེ་ལྟར་མེད་པ་དེ་ལྟར་ནི་ཐུང་བཤད་ཟིན་
ཏོ། །གང་གི་ཕྱིར་ནད་པ་གནད་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གང་
ཉམས་སུ་ཁྱོད་པས་ཁྱོད་པ་དེ་ནད་པའི་ཤེས་པས་ཁྱོད་པ་མ་ཡིན་པ་མ་

20

ཡིན་པས་ནན་པ་ཡུལ་དང་ལྷན་པར་འབྱུང་བ། ཉམས་སྲ་ཚུང་པའི་ཤེས་
 བས་ཡོངས་སྲ་བཅད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནན་པས་ཡོངས་སྲ་མ་བཅད་པ་མ་
 ཡིན་པས་བདག་གིས་མཐོང་ངོ་ ཞེས་བྱ་བར་ཡང་འབྱུང་རོ། །འདི་ཡང་
 འཇིག་རྟེན་ཚུལ་ལྷགས་ཡིན་གྱི་ཤིན་ཏུ་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 5 རྒྱན་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།
 གང་གི་བྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་བ།

དེའི་བྱིར་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།

།ཚིན་གྱི་གཞན་དབང་གང་གིས་འཇིན་པར་འབྱུང་།

།བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་མེན་པས།

10 །དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཇིན་པར་རིགས་མ་ཡིན། ༡༩

།བདག་རིག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་རིག་པར་བྱ་བ་ཞིན་པའི་བདག་ཉིད་
 ལས་ཀྱི་དངོས་པོར་འབྱུང་ལ། རིག་པར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་
 ཡིན་ཞིང་། དེའི་བྱ་བ་ཡང་ཐ་མི་དད་པ་[826b]ཉིད་ཡིན་པས་བྱེད་པ་པོ་
 དང་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འབྱུང་ན། འདི་དག་གཅིག་པ་
 15 ཉིད་ཏུ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །འདི་ལྟར་གཙོད་པ་པོ་དང་ཤིང་དང་གཙོད་པའི་
 བྱ་བ་གཅིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལས་ཀྱང་རང་རིག་པ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཇིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་ལྟར་གསེགས་
 པ་ལས་ཀྱང་།

~ རི་ལྟར་རལ་གྱིས་རང་གི་སོ།

20 །གཙོད་པར་མི་བྱེད་སྐར་མ་ནི།

|རང་ལ་རིག་པར་མི་བྱེད་ལྟར།

|རང་རིག་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ།

|ཞེས་གསུངས་སོ། |དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་རང་རིག་པ་མེད་པའི་བྱིར་

གལ་ཏེ་སྟེ་བ་མེད་ཅིང་མ་ཤེས་པའི།

|བདག་ཅན་གཞན་དབང་ངོ་བོའི་དངོས་ཡོད་ན།

6

|གང་གིས་ན་འདི་ཡོད་པར་མི་རིགས་པ།

|གཞན་ལ་མོ་གཤམ་བྱས་གཞོན་ཅི་ཞིག་བསྐྱེལ། ༧༧

|གཞན་གྱི་དབང་དང་གཞན་ལས་མི་སྟེ་བར་ན་གོང་དུ་སྦྱིར་བསྟན་
བ་ཡིན་ལ། ད་ནི་མ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ཡང་བསྟན་བ་ཡིན་ནོ།

|དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་གལ་ཏེ་སྟེ་བ་མེད་ཅིང་མ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ 10

གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཁས་ལེན་ན། གང་ལས་

གཞན་གྱི་དབང་དང་མཚུངས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། འདི་ཡོད་

བ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཁྱོད་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱས་གཞོན་བ་ཅི་

ཞིག་བྱས་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས

ཤིང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྦྱོར་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ 15

རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་འདི་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་

བྱིས་ཤིག་གང་ཡང་དངོས་བོ་བདགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཞིང་། ཞེས་

སྟོས་བ་དེ་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་རིགས་པ་ཞིག་ན།

གང་ཆོ་གཞན་དབང་བྱང་ཟད་ཡོད་མེད་ན།

|ཀུན་ཇོ་བ་ཡི་རྒྱར་ནི་གང་ཞིག་འགྱུར།

20

| གུན་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་སྐྱུ་རྒྱུ་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་སྐྱུ་རྒྱུ་པས་མ་
པོ། | དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་སྐྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་
ཉིད་[327]འགྲིམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། གྱེ་མ་གྱི་རྒྱ།

གཞན་གྱི་ལྟར་ན་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་ཡིས།

5 | འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་པའག་གུན་གྱང་བརྟག། ༥༥

| ཤེས་རབ་མེད་པས་རྣམ་ཆ་ཤས་ཅིམ་ལ་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས། གཞན་
གྱི་དབང་གི་ཕྱམ་པ་སོ་མ་བཏང་བར་སྐྱུ་དང་འདྲ་བ་སྒྲགས་ནས་རང་གི་
སྒོ་སྒོས་གྱི་སྐྱུ་ལ་དན་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་པའག་པ་འཇིག་
རྟེན་ཁོ་ན་ལས་ཀྱུ་པ། | འདྲུག་ཅིག་སོང་ཞིག་ཕྱིས་ཤིག་ཆོས་ཤིག་ཅེས་
10 ཕྱ་པ་དེ་ལྟ་ཕྱ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་པའི་རྒྱ་གཞུགས་དང་ཆོར་བ་ཞེས་
ཕྱ་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཇིགས་པར་རྟོགས་ཏེ།
དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་སྐྱུ་པ་ཉིད་འབའ་ཞིག་སྟེད་པར་འགྱུར་གྱི་མདོན་པར་
མཐོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ན། | དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྒོ་བ་དཔོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་
རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྐྱུར་པའི་ལྷགས་གྱི་ལམ་ཁོ་ནར་འཁྱུགས་པ།

15 སྒོ་བ་དཔོན་ལྷ་སྐྱུ་ཞུས་གྱི་ལམ་ལས་ནི།

| ཕྱི་རོལ་གྱུར་ལ་ཞི་པའི་ཐམས་མེད་དོ།

| ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར།

དེ་དག་གུན་ཐོབ་དེ་ཉིད་པའོ་ལས་ཉམས།

| དེ་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་ཀྱུ་པ་ཡོད་མིན། ༥༦

|ཡང་ཅིའི་བྱིར་བཤེན་པ་གཏིས་ལས་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་མཆོས་པས་ཐང་མི་
གུལ་ཅེ་ན། བཤད་པ།

ཐ་སྐྱད་བཤེན་པ་ཐལས་སུ་གྱུར་པ་དང་།

|དོན་དམ་བཤེན་པ་ཐལས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ།

|དེ་གཏིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ།

5

|དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་མིག་པས་ལམ་དན་ལྷགས། <0

|རི་སྒྲུང་དུ། འཕགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེས་བར་བསྐྱད་བའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་ལས།

འཛིག་རྟོན་མཆོད་པས་གཞན་ལ་མ་གསན་པར།

|བཤེན་པ་འདི་གཏིས་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་མཛད།

10

|གང་ཞིག་ཀྱང་ཚྱུ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ།

|བཤེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆོས་སོ།

|གང་གིས་བདེ་བར་གསལ་ལ་འགྲོ་བ་རྣམས།

|བདེ་བའི་དོན་དུ་དང་བ་སྟེ་འགྱུར་པ།

|རྒྱལ་པས་[327b]འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྒྲུང་དུ།

15

|འཛིག་རྟོན་པན་བྱིར་ཀྱང་ཚྱུ་དེ་བསྐྱད་ཏི།

|སེམས་ཅན་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་དུག་གང་བསྐྱད་པ།

|སེམས་ཅན་དབྱེ་དང་དུད་འགྲོ་ཡི་དུགས་དང་།

|ལྟ་མེད་རིགས་དང་མི་དང་ལྟ་ཡི་རྣམས་

|མི་ཡི་སེང་གེས་ཀྱང་ཚྱུ་དེ་བསྐྱད་པ་མཛད།

20

- |རིགས་དམའ་དེ་བཞིན་མཐོ་བའི་རིགས་རྣམས་དང་།
 |ཕུག་པོའི་ཁྱིམ་དང་དཔལ་པོའི་ཁྱིམ་རྣམས་དང་།
 |ཕན་གྱི་ཚོགས་དང་དེ་བཞིན་གཡོག་གི་ཚོགས།
 |ཕུད་མེད་ཚོགས་དང་སྒྲིམ་པ་མ་ཉིད་དང་།
 5 |འགྲོ་བའི་ཁྱད་པར་ཇི་སྟོང་གང་ཡང་ཅུང་།
 |མཚུངས་མེད་ཁྱིམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་བསྟན་མཛད་པ།
 |ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མཁས་པས་ཐུགས་རྒྱུད་ནས།
 |འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་མི་ལ་དེ་བསྟན་ཏི།
 |འདི་ལ་དགའ་བའི་འགྲོ་བ་འཁོར་བ་ན།
 10 |འགྲོ་བའི་ཚོས་བརྒྱད་ལ་ནི་འབྲུག་འབྲུར་ཏི།
 |ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་སྟན་དང་མི་སྟན་དང་།
 |བསྟོད་དང་སྦྱད་དང་བདེ་དང་སྦྱག་བསྐལ་ལོ།
 |ཐོབ་པ་རྟོད་ན་དེ་ལ་ཆགས་པ་བསྟོད།
 |མ་ཐོབ་ཀྱང་ན་དེས་ཀྱང་འཕྱག་པར་འབྱར།
 15 |གང་གཞན་མ་བསྟན་ཚུལ་འདི་ཤེས་པར་བྱ།
 |ནད་རྣམས་བརྒྱད་ཀྱིས་དེ་རྒྱན་གཞོན་པར་འབྱར།
 |ཀུན་རྫོབ་དེ་ལ་དོན་དམ་སྲ་སྲ་བ།
 |དེ་དག་ནོར་བའི་སྒོ་ལྷན་ཤེས་པར་བྱ།
 |མི་སྦྱག་སྦྱག་དང་སྦྱག་བསྐལ་བདེ་བ་དང་།
 20 |བདག་མེད་རང་བཞིན་བདག་ཏུ་སྦྱ་བ་དང་།

|མི་རྟག་ཚེས་ལ་རྟག་ཅེས་སྒྲ་ཡགྱིད་ཅིང་།
|དེ་ལྟར་དགའ་སྟེ་མཚན་མར་གང་གནས་པ།
|དེ་དག་པདེ་གཤེགས་གསུང་ནི་ཐོས་ལྟར་ན།
|འཛིགས་ཅིང་ཇི་པའིན་མི་རྟགས་སྟོང་པར་འགྱུར།
|དེ་དག་པདེ་གཤེགས་གསུང་ནི་སྟངས་ལྟར་ན།
|སེམས་ཅན་དཔྱལ་པར་སྒྲག་པསྒྲལ་མི་བཟད་ཁྱོང་།
|དེ་དག་ཚུལ་མེན་པདེ་བ་ཚོལ་ཡགྱིད་ཀྱང་།
|སྒྲག་པསྒྲལ་བརྒྱ་དག་གིས་པས་ཁྱོང་པར་འགྱུར།
|འཛིག་རྟེན་པན་པའི་བསྟན་པ་སྒྲ་ཞིག་གིས།
|མ་འོག་སྟོ་ཡིས་རྣམ་པར་རྟོགས་ལྟར་ན།
|སྒྲལ་གྱི་པགས་པ་རྟིང་ལྟར་རབ་སྟངས་ཏེ།
|སྟེད་པ་[328 a]ཀྱན་ལས་འདས་ནས་ཞི་པར་འགྱུར།
|ཚེས་འདི་ཐམས་ཅད་རང་པའིན་དཔེན་པ་སྟེ།
|སྟོང་པ་མཚན་མ་མེད་པ་དོན་དམ་ཞེས།
|གང་གིས་ཐོས་ནས་དགའ་བ་སྟེ་འགྱུར་བ།
|དེ་དག་སྒྲ་མེད་ལྷང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་འགྱུར།
|རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལྷང་པོ་དཔེན་པར་གཞིགས།
|ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱང་དེ་པའིན་ཏེ།
|དཔང་པོའི་སྟོང་ནི་མཚན་མས་དཔེན་པ་དག
|ཀྱང་ཀྱང་ལུཔ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་པའིན་གཞིགས།

5

10

15

20

ཁེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པས་དཔེན་པ་རྣམས་ལ་ཐར་པ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་
ཤེས་པར་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལོག་པ་དག་གིས་ལམ་གོལ་པར་
འཇགས་པ་ཁོ་ཅོག་འོ། །འདིར་ཐ་སྟད་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་པ་ནི་ཐབས་སུ་ལྟར་
5 པ་སྟེ། རི་རྒྱད་ཏུ།

ཡི་གེ་མེད་པའི་ཚེས་ལ་ནི། །ཉན་པ་གང་དང་སྟོན་པ་གང་།

།འབྱུར་པ་མེད་ལ་སྟོ་བདགས་པས། །འོན་ཀྱང་ཉན་ཞིང་སྟོན་པ་ཡིན།

།ཁེས་གསུངས་སོ། །ཐ་སྟད་ཀྱི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཏེ་དོན་དམ་པ་
སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པ་བསྟན་པ་ཁོང་ཏུ་རྒྱད་པ་ལས་ཀྱང་དོན་དམ་
10 པ་འཕྱོལ་སྟེ། རི་རྒྱད་ཏུ། བསྟན་བཅོས་ལས།

ཐ་སྟད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་མི་འབྱུར།

།དམ་པའི་དོན་ལ་མ་བརྟེན་པར། །ཕྱ་དན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འབྱུར།

།ཁེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པ་བསྟན་པ་ནི་ཐབས་ལས་བྱུང་བར་
ལྟར་ཞིང་འཕྲས་བྱུར་ལྟར་པ་སྟེ། ཐབས་ལས་བྱུང་བ་དང་འཕྲས་བྱུང་དང་
15 ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་རྟོག་པར་བྱ་བ་ཞེས་བའི་དོན་ཏོ། །འདིར་སྒྲིམ་པ།
གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རྒྱད་ཏུ་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ཤིན་ཏུ་བཞུགས་པ་མེད་པར་སྒྲིབ་ན།
ད་ནི་དེད་ཅག་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་བཟོད་པ་མི་ཕྱིད་དེ། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཞན་
ཀྱི་ཕྱགས་སུན་འབྲིན་པ་ཅོམ་ལ་མཁས་པར་མཛོད་པར་ཕྱིད་ཅིང་འཕྲད་
པས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་གཞན་ཀྱི་དཔང་གི་ངོ་པོ་སེལ་བར་ཕྱིད་ན། འོ་
20 ན་ད་ནི་རི་རྒྱད་སྒྲིམ་པའི་འཕྲད་པ་ཁོ་[328b]ནས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་

ལ་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་སེལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནི་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཁྱོད་
 ཐོག་མ་མེད་པའི་རྩམ་ནས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་གིས་བསྟགས་པའི་ནོར་གྱི་
 ཚོགས་འཕྲིན་པ་པོ་ལ་མཛའ་བའི་ཐོལ་གྱིས་རྩག་དང་བཅས་པའི་ཁ་བཙས་
 ཕྱིན་ནས་སྒྲར་ཕྱོགས་པ་བཞེན་དུ་ལན་དུ་གཞོན་པ་བྱས་པས་རངས་པར་
 ལྷུང་ན་འལྷུང་ལ་རག་སྟེ་ཁོ་པོ་ཅག་ནི་མདོན་པར་མཐོ་ཞིང་དགེ་བ་ཉིད་ 5
 དུ་འལྷུང་རོ། །འདི་ལྟར།

རི་ལྷར་ཁྱོད་གྱིས་གཞན་དཔང་དངོས་འདོད་ལྟར།

།ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་བདག་གིས་ཁས་མ་སྒྲངས།

།འབྲས་བྱུང་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས།

།འཇིག་རྟེན་དོར་བྱས་པདག་ནི་སྒྲུ་པར་བྱེད། ༧

10

།རི་ལྷར་ཁྱོད་གྱི་རང་དཔང་དུ་གཞན་ནས། རང་གི་གཞུང་ལྷགས་
 གྱིས་གཞན་གྱི་དཔང་གི་ངོ་པོ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་
 པར་བྱ་བ་ཞིག་སྒྲུ་བ་དེ་ལྷར་ནི་ཁོ་པོས་ཀུན་རྫོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་ན་
 ཅི་ཞེ་ན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པར་ལྷུང་པས་
 ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོ་པོ་ཁོ་ནར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྗེས་སུ་ 15
 བཞེད་པ་ནི་དེ་ལྷོག་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་བྱུང་རོ། །རི་སྒྲུང་དུ། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དང་ལྷན་ཅིག་ཚོར་གྱི། ང་ནི་འཇིག་རྟེན་
 དང་མི་ཚོར་དེ། གང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ངས་ཀྱང་
 ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །གང་འཇིག་རྟེན་ན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ང་ཡང་
 ལེད་པར་བཞེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཅི་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་འདི་ 20

ཇི་ལྟར་སྤང་བོ་སྤངས་ནས་ཞིར་ཁྱགས་པ།

།དག་བཅོམ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མེན་དེ་ལྟར།

།འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་མེད་ན་དེ་བཞིན་འདི།

།འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་ཅིས་པདག་མི་སྣ། <2

- 3 ཇི་ལྟར་དག་བཅོམ་པ་སྤང་བོ་ལྟག་མ་མེད་པའི་བྱ་བ་ན་ལས་འདས་
 པའི་དབྱིངས་སུ་ཁྱགས་པ་རྣམས་ལ་པདག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཀུན་རྫོབ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། གཤམ་དེ་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མི་
 འཇུར་ན་ནི་དེ་བཞིན་ཏུ་དག་བཅོམ་པའི་སྤང་བོ་ལ་སྒྲགས་པ་བཞིན་ཏུ་
 འདི་དག་[329]ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ལ་བཞུགས་ནས་ཀྱང་ཁོ་བོ་མི་སྣ་སྟེ།
 10 དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་རྟེན་གྱི་སྣོ་ནས་པདག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཁས་
 གཤམ་གྱི་རང་དབང་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ནས་
 གཤམ་པ་ཡིན་དེ། དེའི་ཕྱིར་གང་གི་ཁས་གཤམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བཞུགས་
 བས་སེལ་པ་ན་བསལ་པར་འོས་པ་ཡིན་དེ། གཞན་ལ་བཞུགས་ནས་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ།

- 15 གཤམ་དེ་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་མི་གཞོན་ན།
 །འཇིག་རྟེན་རྟེན་བཞུགས་འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས།
 །ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་ཚུད་གྱིས་དང་།
 །ཕྱི་ནས་སྟོབས་ལྡན་པདག་གིས་བརྟེན་པར་བྱ། <3

- །ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤིན་
 20 ཏུ་ཆོགས་ཆེ་པར་གཞན་པར་འཇུར་གྱིས་ཁྱོད་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་

མེལ་ཅིག །གལ་ནེ་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོན་པར་མི་འགྱུར་ན་ངས་
ཀྱང་ཁྱོད་ལ་སྟོངས་གདལ་པར་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱིས་ནི་གཞོན་པ་ཡང་
ཡིན་དེ། དེའི་བྱིར་བཏང་སྟོམས་ཏིང་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཁྱོད་དང་འཇིག་
རྟེན་འདི་ནི་ཚུད་གྱིས་དང་། དེ་ལ་གལ་ནེ་ཁྱོད་ཀྱལ་ན་ནི་དེའི་བྱིར་འདི་
ཁྲོ་བོ་ཅག་འདོད་པ་ཏིང་ཡིན་པས་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །འོན་དེ་ཁྱོད་ 5
འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཐམ་པར་བྱས་ན་ནི་དེའི་ཚོ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྷན་པའི་
འཇིག་རྟེན་ཏིང་ལ་བདག་ཏིང་བརྟེན་པར་བྱའོ།

།འདིར་སྒྲུལ་པ། གལ་ནེ་འཕྲད་པ་དང་གྲལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོན་
པས་འཇིགས་ནས་ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་ཚོལ་ཁས་སྒྲངས་ན་ནི། ལྷང་གི་གཞོན་པས་
འཇིགས་པས་སེམས་ཅམ་ཏིང་ཏུ་ཡང་ཁས་སྒྲང་པར་བྱ་དགོས་དེ། ཇི་སྒྲུང་ 10
ཏུ་སེམས་དེ། འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་བོ་འདི་ནི་སེམས་ཅམ་སྟེ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །པའོད་པར་བྱ་སྟེ། པདེ་པར་གསལ་པའི་གསུང་གི་
ནོར་བུ་ཅན་རྒྱལ་ལས་སྐྱར་པའི་མདོ་སྟེའི་ས་གཞི་བསྐྱར་པ་ལ། དེའི་
རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་ཟེན་པར་བྱས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོར་
སྒྲུ་པའི་ཚུའི་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་པར་འབྱུལ་བ་ཁྱོད་ནི་རྣམ་པར་ 15
[329 b]ཤེས་པ་དངོས་པོར་སྒྲུ་པའི་ཚུ་ཅམ་ཞིག་བརྒྱ་པར་འདོད་པས། རང་
གི་སྟོ་སྟོས་ཀྱི་སའི་བུམ་པ་སེ་མ་བཏང་བ་བཤལ་ཞིང་བསྐྱུགས་ནས་ཏུམ་
བུ་རྣམ་པ་བརྒྱུ་ལོག་པ་ན། བདག་ཏིང་དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་རྣམས་
གྱིས་གཞན་གད་ཏུ་འགྱུར་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོའི་དགོངས་པ་འདི་
ནི་ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོ་ལ་སྐྱང་བ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་འདིར་མདོའི་ 20

དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

མངོན་གྱུར་མངོན་ཕྱོགས་བྱང་ཕྱུལ་སེམས་དཔལ་ཡིས།

།སྒྲིབ་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཅམ་ཏུ་གང་རྟོགས་པ།

།པདག་རྟག་ཕྱེད་པོ་པག་པ་རྟོགས་ཕྱིར་དེས།

5 །ཕྱེད་པ་པོ་ནི་སེམས་ཅམ་ཡིན་པར་རྟོགས། ༤༧

།གང་གི་ཕྱིར་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་ལྷགས་སུ་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟེན་

ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་རབ་ཏུ་རྟོག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲུག་བསྐལ་གྱི་

བྱང་པོ་སྒྲུག་བསྐལ་གྱི་ལྷོན་པ་ཕྱེད་པ་པོ་དང་ཆོར་པ་པོ་མེད་པ་འཔལ་

ཞིག་པོ་འདི་མངོན་པར་འགྱུལ་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲུམ་མོ། །དེ་འདི་སྒྲུམ་ཏུ་

10 སེམས་ཏེ། ཕྱེད་པ་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་བས་ལས་རྣམས་ཡོད་པར་གྱུར་

རོ། །གང་ན་ཕྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དེ་ན་དོན་དམ་པར་ལས་ཀྱང་མི་དཔྱིགས་

སོ་སྒྲུམ་མོ། །དེ་འདི་སྒྲུམ་ཏུ་སེམས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་

ནི་སེམས་ཅམ་སྟེ། སྒྲིབ་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་གང་དག་དེ་བཞིན་

གསེགས་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་སྟེ་བཀའ་རྒྱལ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་

15 གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་དག་གོ་ཞེས་བྱ་ཆོར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་

པདག་རྟག་པ་ཕྱེད་པ་པོ་པག་པ་ནས་ཀྱན་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་ཅམ་ཞིག་ཁོ་ན་

ཕྱེད་པ་པོ་མཐོང་ཞིང་ཁམས་གསུམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅམ་ཏུ་རྟོགས་པ་ཡིན་

ནོ། །བྱང་ཕྱུལ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐའ་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེར་སེམས་པ་སྟེ་

སེམས་ཤིང་མོན་པ་དེ་ལ་ཡོད་བས་བྱང་ཕྱུལ་སེམས་དཔལ་འམ། ཡང་ན་

20 བྱང་ཕྱུལ་ཏུ་དེས་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་བདོག་པ་ཉིད་དེ་ལ་ཡོད་བས་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡིན་པ་ལས། རྩལ་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གང་
 ཟག་ནི་ཤུང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྟེ། [380a] བར་གྱི་ཚོག་མི་མངོན་པར་
 བུས་པའི་ཚོག་བསྐྱ་བའོ། །རྟོགས་པ་ནི་ཁོང་ཏུ་ཆུང་བ་ཞེས་བུ་བའི་དོན་
 ཏོ། །མངོན་བྱུགས་ཞེས་བུ་བ་ནི་ཚོས་ཀྱི་དཔྱིངས་ལ་མངོན་ཏུ་བྱུགས་བའོ།
 །མངོན་གྱུར་ཞེས་བུ་བ་ནི་ས་རྩག་པར་ཞེས་བུ་བའི་དོན་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡན་ 5
 ལག་གི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་མདོའི་དོན་བཤད་ནས། དོན་འདི་
 ཏིང་མདོ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་པའི་བྱིར་བཤད་པ།

དེའི་བྱིར་ཁྲོ་ལྟན་ཁྲོ་ནི་འཕེལ་བྱའི་བྱིར།

།ལྟར་གཤེགས་མདོ་དེ་ལས་ཀྱན་མཆིན་གྱིས།

།ཐུ་སྟགས་སྟེ་མཐོན་རི་འཛོམ་དག་རང་བཞིན།

10

།རྟོ་རྩེ་འདི་ནི་དགོངས་པ་བཅད་བྱིར་གསུངས། 14

།འདི་ནི་ཞེས་བུ་བ་འདིས་བསྟན་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདོན་པ་ནི།

།གང་ཟག་ཆུན་དང་ཐུང་པོ་དང་།

།དེ་བཞིན་ཆེན་དང་རྩལ་དག་དང་།

།གཙོ་པོ་དཔང་ཐུག་བྱེད་པོ་རྣམས།

15

།སེམས་ཅམ་ཏུ་ནི་ངས་བཤད་དོ།

།ཞེ་ས་བུ་བ་སྟེ། །ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ནི་འཕགས་པ་ལྟར་གཤེགས་

པ་ལས་འདོན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་དོན་དགོལ་པའི་བྱིར་བཤད་པ།

རི་བཞིན་རང་གི་བསྟན་ཚོས་དེ་དེ་ལས།

།ཐུ་སྟགས་རྣམས་གྱིས་གང་ཟག་སོགས་དེ་དག

20

ལྷ་ས་པ་དེ་དག་གྱེད་པོར་མ་གཟིགས་ནས།

ཀྲུལ་བས་སེམས་ཅོམ་འཇིག་རྟེན་གྱིད་པོར་གསུངས། ༤༦

ལྷ་སྟགས་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡལ་ཆེར་བསྟན་བ་སྟེ་ཆོས་

འདི་བ་དག་གིས་ཀྱང་གང་ཟག་ལ་སོགས་བ་དག་བརྟགས་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།

5 །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་འདི་བ་མ་ཡིན་དེ། ལྷ་སྟགས་ལྟར་
བསྟན་པའི་དོན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་དུ་མ་ཟུད་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་
བྱིར་ངེས་པར་བསྟན་བ་འདི་ནི་ཀུན་ལ་ཁུབ་པར་བྱེད་བ་ཁོ་ནའོ། །ཇི་སྒྲིང་དུ།

གང་ཟག་ཡུང་པོར་སྣེ་བ་ཡི།

།འཇིག་རྟེན་གངས་ཅན་འུག་སྟག་དང་།

10

།གོས་མེད་བཅས་ལ་གལ་དེ་ཞིག་

།ཡོད་མེད་འདས་བ་སྣེ་ན་རིས།

།དེ་བྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི།

།བསྟན་བ་འཆི་མེད་ཡོད་མེད་ལས།

།འདས་བ་ཟབ་མོ་ཞེས་བསྟན་བ།

15

།ཆོས་ཀྱི་ཁུད་[330 b]པ་ཡིན་ཞེས་ཀྱིས།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པར་མངོན་པར་ཞེན་བ་དེ་དག་ནི་

བྱི་རོལ་བ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་རང་གི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་

རང་གི་སྟུབ་པའི་མཐར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ལྷ་སྟགས་

བ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུང་པོ་ལ་སོགས་བ་དག་ཀྱང་བྱེད་བ་བོ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་

20

ཉེ་བར་མཆོན་བ་ཡིན་དེ། འཁོར་བ་འདི་ནི་སོག་མ་མེད་པས་འདིར་རྟོག་

བ་ཅི་ཞིག་མ་ཕྱུང་བར་གྱུར་ཞིང་ཅི་ཞིག་མི་ཕྱུང་བར་འགྱུར། འདི་ལྟར་ད་
 ལྟར་ཉིད་ཀྱི་ཡང་སྤྱོད་བ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་
 བ་སྟོན་པར་སྤྲང་བ་ཉིད་དོ། །པཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ནི་གང་ཟག་ལ་
 སོགས་བ་འདི་དག་ཕྱེད་བ་པོ་ཉིད་ཀྱི་མ་གཟིགས་པ་ནས་སེམས་ཅོམ་ཁོ་ན་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཕྱེད་བ་པོ་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོའི་དོན་ཡིན་ནོ། 5
 །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་ཕྱེད་བ་པོ་གཞན་པགག་པས་དོན་བྱས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་
 ཅོམ་གྱི་སྒྲིམ་ཤེས་བྱ་འགོག་པར་མི་བྱས་པར་བཤོད་ནས། རྣམ་པ་གཞན་
 ཀྱི་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་བྱེ་རེལ་འགོག་བ་མི་སྤེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
 བཤད་པ།

དེ་ཉིད་རྒྱས་ལ་སངས་རྒྱས་བསྟན་ཏི་བཞིན།

10

།དེ་བཞིན་སེམས་ཅོམ་གཙོར་གྱུར་འཛིག་རྟེན་ལ།

།མདོ་ལས་སེམས་ཅོམ་ཞེས་གསུངས་གཟུགས་ནི་འདིར།

།འགོག་པ་དེ་ལྟར་མདོ་ཡི་དོན་མ་ཡིན། ༥༧

།རི་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྒྱས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཤེས་ཚིག་སྒྲ་མ་མི་
 མདོན་པར་བྱས་ནས་ཀྱང་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ 15
 ཅོམ་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་ལ་ཡང་གཞན་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་པགག་ནས་ཁམས་
 གསུམ་སེམས་ཅོམ་མོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱོལ། །དེའི་ཕྱིར་འདིས་ནི་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཙོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་སེལ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི།
 སེམས་ཅོམ་ཞིག་ཁོ་ན་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་ནི་མེད་དོ་ཞེས་ཡོད་པ་ཉིད་འགོག་
 པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མདོའི་དོན་འདི་ནི་རི་རྒྱན་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བཤད་པ་ 20

དེ་བཞིན་དུ་གཤོན་དུ་[331 a]གཤོན་མི་བ་པར་འདོད་པར་བྱའོ། །ཁྱེད་ཀྱི་
འཕགས་ལྟར།

གལ་ཏེ་འདི་དག་སེམས་ཅམ་ཞེས་མཆིན་ནས།

།དེ་ལས་གཟུགས་ཉིད་དགག་པར་མཛད་ན་ནི།

5 །སྒྲར་ཡང་དེ་ལས་པདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སེམས།

།གཏི་མུག་ལས་ལས་སྒྲིམ་པར་ཅི་བྱེད་གསུངས། <<

།འཕགས་པ་ས་བརྩ་བ་དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་རིག་པ་
དང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་དུ་གསུངས་ཀྱི་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱབ་པ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་པདག་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱབ་

10 པར་བྱུར་ན་ནི་དེ་མ་རིག་པའམ་འདྲ་བྱེད་ལ་མི་བཞུགས་པར་འབྱུར་བ་
ཞིག་ན་བཞུགས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱུར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རབ་རིབ་ཅན་
གྱིས་དམིགས་པའི་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཁྱེད་ཡོད་ན་
ཡོད་པའི་བྱུར་ལ། དེ་ཁོ་ན་ལྟར་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཁྱེད་མེད་ན་མེད་པའི་

15 བྱུར་རོ་རྣམ་དུ་བསམས་པའོ། །ཇི་སྟན་དུ། དེ་ལྟར་བྱུང་ཐུབ་སེམས་
དཔའ་འཕགས་སུ་འབྱུང་པའི་རྣམ་པར་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་
རབ་དུ་རྟོག་གོ། །དེ་འདི་རྣམ་དུ་སེམས་ཏེ། པདན་པ་རྣམས་མི་ཤེས་པ་
ནི་དོན་དམ་པར་མ་རིག་པའོ། །མ་རིག་པས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་
སྒྲིན་པ་ནི་འདྲ་བྱེད་རྣམས་སོ། །འདྲ་བྱེད་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་དང་པོ་ནི་

20 རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་སྒྲིམ་པ་ལེན་པའི་ཡུང་

བོ་པའི་ནི་མིང་དང་གཟུགས་མོ། །མིང་དང་གཟུགས་ནས་པར་འཕེལ་བ་ནི་
 རྒྱ་མཆོད་རྒྱག་གོ། །དཔང་བོ་དང་ཡུལ་དང་ནམ་པར་ཤེས་བ་གསུམ་མྱད་
 བས་ཟག་བ་དང་བཅས་བ་ནི་རིག་པའོ། །རིག་བ་དང་ལྟན་ཅིག་སྒྲིམ་བ་
 ནི་ཆོར་པའོ། །ཆོར་བ་ལ་ཆགས་བ་ནི་སྟེད་པའོ། །སྟེད་བ་ནམ་པར་
 འཕེལ་བ་ནི་ལོན་པའོ། །ལོན་བ་ལས་ཡུང་པའི་ལས་ཟག་དང་བཅས་བ་ནི་ 5
 སྟེད་པའོ། །ལས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་བ་ནི་སྟེ་བ་སྟེ་ཡུང་བོ་འཕྱུང་པའོ། [331b]
 །ཡུང་བོ་ཡོངས་སུ་སྟེན་བ་ནི་རྟ་པའོ། །རྟ་པའི་ཡུང་བོ་འཇིག་བ་ནི་
 འཆི་པའོ། །འཆི་ནིང་ཐལ་པའི་ཆེ་བྱོས་ཤིང་ཆགས་བ་དང་བཅས་བས་
 སེམས་ཡོངས་སུ་གཏུང་བ་ནི་བྱ་ངན་ནོ། །བྱ་ངན་ལས་ཡུང་པའི་ཆོག་
 ཏུ་བཞོད་བ་ནི་སྟེ་སྒྲགས་འདོན་པའོ། །དཔང་བོ་ལྟའི་ཉམས་སུ་བབ་བ་ནི་ 10
 རྒྱག་བསྐལ་པོ། །ཡིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཉམས་སུ་བབ་བ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་པའོ།
 །རྒྱག་བསྐལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མང་བོ་འཕྱུང་བ་ནི་འབྱུགས་བ་སྟེ། རེ་
 ལྟར་ན་རྒྱག་བསྐལ་གྱི་ཡུང་བོ་རྒྱག་བསྐལ་གྱི་ལྟོན་བ་ཕྱེད་བ་བོ་དང་ཆོར་
 བ་བོ་མེད་བ་འདི་མངོན་པར་འབྱུལ་པར་འབྱུར་རོ་སྒྲུམ་མོ། །རེ་ལ་མ་
 རིག་བ་ནི་བྱ་བ་གཏིས་སུ་ཉེ་པར་གནས་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ནམས་ 15
 གྲང་དམིགས་བ་ལ་ཀྱན་ཏུ་རྫོངས་པར་ཕྱེད་བ་དང་། འདུ་ཕྱེད་མདོན་པར་
 འབྱུལ་པའི་རྒྱ་ཡང་འཕྱིན་པའོ། །འདུ་ཕྱེད་ནམས་གྲང་བྱ་བ་གཏིས་སུ་ཉེ་
 པར་གནས་བ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པའི་ནམ་པར་སྟོན་བ་ཡང་མདོན་པར་
 འབྱུལ་པར་ཕྱེད་བ་དང་། ནམ་པར་ཤེས་བ་མདོན་པར་འབྱུལ་པའི་རྒྱ་ཡང་
 འཕྱིན་པའོ། །ནམ་པར་ཤེས་བ་ཡང་བྱ་བ་གཏིས་སུ་ཉེ་པར་གནས་བ་ཡིན་ 20

- རྟེ། སྟིང་པའི་ཉིང་མཚམས་སྟུང་བར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། མིང་དང་གཟུགས་
 མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྲིན་པའོ། །མིང་དང་གཟུགས་ཀྱང་བྱ་བ་
 གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ནེ། བན་ཚུན་རྟོན་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་།
 རྟེ་མཆོད་རྒྱལ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྲིན་པའོ། །རྟེ་མཆོད་རྒྱལ་
 6 ཀྱང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ནེ། རང་གི་ཡུལ་རྣམ་པར་
 བྱེ་བ་ཡང་རྟོན་པ་དང་། རེག་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྲིན་
 པའོ། །རེག་པ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ནེ། དམིགས་
 བ་ལ་རེག་པ་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཚོར་བ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་
 འབྲིན་པའོ། །ཚོར་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ནེ།
 10 ཡིད་རྩ་འོང་བ་དང་ཡིད་རྩ་མི་འོང་བ་དང་གཉི་ག་ལཱ་སྟེ་རྣམ་པར་གྲོལ་
 བ་ཐོང་བར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། སྟིང་བ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་
 འབྲིན་པའོ། [382 a] སྟིང་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ནེ།
 ཆགས་པ་འགྱུར་པའི་དོན་པོ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་།
 འཛན་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྲིན་པའོ། །འཛན་པ་ཡང་བྱ་བ་
 15 གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ནེ། གོང་མ་ལྟ་བུ་དང་། སྟིང་བ་མངོན་
 པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྲིན་པའོ། །སྟིང་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་
 བར་གནས་པ་ཡིན་ནེ། སྟིང་པའི་རྒྱུན་གཞན་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་།
 རྟེ་བ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྲིན་པའོ། །རྟེ་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་
 སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ནེ། གོང་མ་ལྟ་བུ་དང་། རྟེ་བ་མངོན་པར་
 20 འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྲིན་པའོ། །རྟེ་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་

གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔང་བོ་ཡོངས་སུ་འབྱུང་བར་ཡང་ཕྱིན་པ་དང་། འཆི་
 བ་དང་སྐད་པ་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །དེ་སྟེན་ཏེ་
 འཆི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། འདྲ་ཕྱིན་འཇིག་
 བར་ཡང་ཕྱིན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་རྒྱ་ཡང་
 འབྱིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཏེ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྟོན་ 5
 བས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་རིག་པ་དང་། འདྲ་ཕྱིན་གྱི་རྒྱ་ཅན་ཏེ་བསྟན་
 བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཕྱིན་ཡོད་པས་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ཡོད་པར་གསལ་བར་བྱས་མོད་ཀྱི། དེ་མེད་པས་དེ་ཡང་མེད་པ་
 རི་ལྟར་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདྲ་ཕྱིན་རྣམས་འགག་གོ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་ཕྱིན་མ་རིག་པ་མེད་པས་འདྲ་ཕྱིན་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་བརྟེན་ 10
 བ་མེད་པའོ། །འདྲ་ཕྱིན་འགགས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགག་གོ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་ཕྱིན་འདྲ་ཕྱིན་མེད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་བརྟེན་མེད་
 པའོ་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས། དེ་འདི་སྟུང་ཏེ་སེམས་ཏེ། འདྲ་བ་
 ལས་ནི་འདུས་བྱས་འབྱུང་ངོ། །བྲལ་བ་ལས་ནི་འདུས་བྱས་མི་འབྱུང་ངོ།
 །ཚོགས་པ་ལས་ནི་འདུས་བྱས་འབྱུང་ངོ། །མ་ཚོགས་པ་ལས་ནི་མི་འབྱུང་ 15
 ངོ། །དེ་ལྟས་པདག་གིས་འདུས་བྱས་ཉེས་པ་མང་བའི་རྒྱུན་ཆགས་པ་དེ་
 [332] ལྟ་བུ་འདི་ཤེས་པར་བྱས་ལ་ འདྲ་བ་འདི་དང་ཚོགས་པ་འདིའི་རྒྱུན་
 བཅད་པར་ཡང་བྱ་ཞིང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་འདྲ་
 ཕྱིན་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཞི་བ་ཐོབ་པར་ནི་མི་བྱའོ་སྟུང་མོ། །ཁྱེ་རྒྱལ་བའི་
 སྐས་དག་དེ་དེ་ལྟར་འདྲ་ཕྱིན་ཏེ་བྱུང་བ་ཉེས་པ་མང་བའི་རྒྱུན་ཆགས་ 20

ཤེང་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། མ་སྒྲིམ་པ་མ་འགགས་པར་སོ་སོར་རྟོག་
 པ་ན་ཞེས་ཀྱས་པར་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སེམས་དང་བཅས་པ་
 སུ་ཞིག་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པའི་ལུང་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཇས་
 སུ་ཡོད་པར་རྟོག་པར་བྱེད་དེ། ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ལྟ་བུས་
 5 བྱས་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅམ་ཏུ་གསུངས་པ་ནི་
 སེམས་ཅམ་ཞིག་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཉིད་ཏུ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱ་
 པའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། ལུང་འདི་གཟུགས་མེད་པ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར་བཤད་པ།

10 སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དང་།
སྟོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་འགོད།
འགྲོ་པ་མ་ལུས་ལས་ལས་སྒྲིམ་པར་གསུངས།
སེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལས་གྲུང་ཡོད་མ་ཡིན། ༤༩

།དེ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་སེམས་ཅན་རང་གི་ལས་དང་ཉོན་
 15 མོངས་པས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྟེན་པ་རྣམས་སོ། །སྟོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་
 དེ་དག་ཁོ་ནའི་ཐུན་མོང་གི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
 སོགས་པའི་འོག་མེད་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་མཐར་ཐུག་པ་དག་གོ། །དེ་
 ལ་མ་བྱུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མདོངས་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་བྱུ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ནའི་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་
 20 པའོ། །བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་

ཐུན་མོང་བས་པལྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་རུ་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།
 །རི་རྒྱན་རུ།

སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རི།

།ནག་པོ་རུས་སུ་སྒྲེས་ཏེ་དཔེར།

།སེམས་དབྱུང་མཐོ་རིས་འཇིག་རྟེན་རུ།

5

།མཚོན་དང་རིན་ཆེན་[333 a]ཤིང་བཞིན་ནོ།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལས་ལས་
 སྒྲེས་ཤིང་ལས་ཀྱང་སེམས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དང་བཅས་པ་ཁོ་
 ན་ལས་གསོག་པའི་ཕྱིར་ལ། སེམས་མེད་ན་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
 ཕྱིར་འགྲོ་བ་རབ་རུ་འབྱུག་པ་ལ་སེམས་ཉིད་གཙོ་བོའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་གཞན་ 10
 ནི་མ་ཡིན་པས་མདོ་ལས་སེམས་ཅན་ཞིག་གཙོ་བོར་བཞག་གི་གཟུགས་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གལ་ཏེ་གཟུགས་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་ལ་ནི།

།སེམས་བཞིན་ཕྱིར་བ་པོ་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན།

།གཟུགས་ནི་ཤེས་པོ་ཡིན་ནོ་སྟུང་རུ་བསམས་པའོ།

15

།དེས་ན་སེམས་ལས་གཞན་པའི་ཕྱིར་བ་པོ།

།བརྒྱུག་གི་གཟུགས་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ༥༠

།འདི་ན་ཁ་ཅིག་དག་གིས་ནི་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཕྱིར་བ་པོ་
 ཉིད་རུ་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་སེམས་ལ་འདོད་ཀྱི། གཟུགས་ཕྱིར་བ་
 པོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་ཚུད་པ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་ 20

བ་ བྱེད་ བ་ བོ་ ཉིད་ ནུ་ རྟོགས་ བར་ བྱས་ བ་ དེའི་ མཚན་ ཉིད་ མེད་ བ་ ཁོ་ ཅ་
 བསལ་ བའི་ བྱེད་ བྱེད་ བ་ བོ་ ཉིད་ ནུ་ ཅུས་ བར་ མཐོང་ བའི་ སེམས་ ཙྴམ་
 ཞིག་ བྱེད་ བ་ བོར་ བཟོད་ བ་ ཅ་ གཙོ་ བོ་ ལ་ སྟོགས་ བ་ བྱེད་ བ་ བོ་ ཉིད་ ཡིན་ བ་
 བསལ་ ཅས་ ཚུད་ བའི་ གནས་ གྱི་ ཡུལ་ གཞོན་ ཅོ་ ཞེས་ བྱ་ བར་ རིགས་ ཏེ། ཡུལ་
 6 གཅིག་ ལ་ དཔང་ བྱེད་ བར་ འདོད་ བའི་ རྒྱལ་ བོ་ གཉིས་ གྱི་ ཅད་ ཅས་ འགྲན་ རྒྱ་
 གཅིག་ བཏོན་ ཅས་ རང་ གི་ ཡུལ་ འཕྱོམ་ ཅིང་ གཉི་ ག་ ལ་ ཉེ་ བར་ མཁོ་ བའི་
 བྱེད་ རྒྱུ་ བོ་ བལ་ བ་ ལ་ གཞོན་ བ་ མེད་ བ་ ལྟར་ དེ་ བཞིན་ ནུ། འདིར་ ཡང་
 གཉི་ ག་ ལ་ ཉེ་ བར་ མཁོ་ བའི་ བྱེད་ གཟུགས་ ལ་ ཏེ་ ནུ་ གཞོན་ བ་ མེད་ བས་
 གཟུགས་ ཡོད་ བ་ ཁོ་ ཅ་ ཡིན་ ཅོ་ ཞེས་ བྱ་ བར་ དེས་ བར་ བྱེད་ རེའི་ བྱེད་
 10 དེ་ ལྟར་ རི་ སྐད་ ནུ་ བསྟན་ བའི་ རྒྱལ་ གྱིས།

འཇིག་ ཉེན་ བ་ ཡི་ དེ་ ཉིད་ ལ་ གནས་ ལ།

། བྱེད་ བོ་ འཇིག་ ཉེན་ སྟགས་ ཏེ་ ལྷ་ ཆར་ ཡོད།

། དེ་ ཉིད་ ཡི་ མེས་ འཆར་ བར་ འདོད་ བ་ ཅ།

། རྣལ་ འབྱུང་ བ་ ལ་ དེ་ ལྷ་ འབྱུང་ མི་ འགྲུར། ༧

15 གང་ གི་ བྱེད་ དེ་ ལྷ་ ཡིན་ བ་ དེའི་ བྱེད།

གཟུགས་ མེད་ ཅ་ ཅི་ སེམས་ ཡོད་ མ་ འཛིན་ ཞིག་

། སེམས་ ཡོད་ ཉིད་ ཅད་ གཟུགས་ མེད་ མ་ འཛིན་ ཞིག་ [333 b]

། གང་ གི་ ཆོ་ འཕྲད་ བས་ གཟུགས་ མེད་ བར་ རྟོགས་ ཅ་ ཅི། དེའི་ ཆོ་ གཉི་

གའི་ ཡོད་ བ་ འཕྲད་ བ་ རང་ བལ་ བའི་ བྱེད་ སེམས་ མེད་ བར་ ཡང་ རྟོགས་ བར་

20 བྱ་ དཔོན་ ལ། ཡང་ གང་ གི་ ཆོ་ སེམས་ ཡོད་ བ་ ཉིད་ ནུ་ རྟོགས་ ཅ་ ཅི་ དེའི་ ཆོ་

གཟུགས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། གཉི་ག་ཡང་འདིག་རྟོན་ལ་གྲགས་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷང་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར།

དེ་དག་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མདོར་སངས་ཀྱིས་ཀྱིས།

།མཚུངས་པར་སྤངས་ཤིང་མདོན་བའི་ཚོས་ལས་གསུངས། ༩༩

།གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུང་བོ་དེ་དག་ནི་ཚོས་མདོན་པ་ལས་རང་ 5
 རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་སྒྲི་ནས་ལྡ་ཆར་
 ཡང་མཚུངས་པར་གསུངས་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལས་ནི་
 ལྡ་ཆར་ཡང་མཚུངས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་གཟུགས་ནི་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ནས་པར་ཤེས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་
 པར་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ལྷང་དང་རིགས་པས་ 10
 ལུས་པ་ཡི།

།པདོན་གཉིས་རིམ་པ་འདི་དག་པཤིག་ནས་ཀྱང་།

།ཁྱོད་ཀྱིས་ཇས་ནི་པག་པས་འབྱུང་མི་འགྱུར།

།གཟུགས་མེད་པར་ནམ་པར་ཤེས་པ་ཅན་ཞིག་འདོད་པས་ནི་ཀྱན་ཇོམ་
 རང་དོན་དམ་པ་དག་གི་རིམ་པ་རི་སྒྲན་ཏུ་སྒྲུས་པ་པཤིག་པར་འགྱུར་ལ། 15
 དེ་ལྟར་པདོན་པ་དག་གི་རིམ་པ་དེ་དག་པཤིག་ནས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ཇས་ནི་
 འབྱུང་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་སྤར་ཇས་
 པག་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་རལ་པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ།

།དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟའི་རིམ་པས་དོས་གདོད་ནས།

།དེ་ཉིད་ན་ཕྱིས་འདིག་རྟོན་གྱིས་རིག་བྱ། ༩༩

|འདིར་སྒྲུབ་པ། གལ་ཏེ་ཡང་མདོའི་རྟོག་འདི་དེ་ལྟར་བཤད་མོད་ཀྱི།
དེ་ལྟར་ན་ཡང་ལུང་གཞན་ལས་སེམས་ཅམ་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་ངེས་ཏེ།
རི་རྒྱན་ཏུ།

བྱི་རོལ་སྒྲུང་བ་ཡང་མེད་དེ།

8 |སེམས་ནི་སྒྲ་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྒྲུང་།

|ལུས་དང་ཁོངས་སྒྲུང་གནས་འདྲ་བ།

|སེམས་ཅམ་ཏུ་ནངས་བཤད་དོ།

|ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལ་ལུས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲེ་མཆོད་རྣམས་སོ།

[334 a] ཁོངས་སྒྲུང་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་སོ། གནས་ནི་

10 སྒྲོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནོ། |སེམས་ལས་ཁོག་ཤིག་ན་བྱི་རོལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་

པའི་བྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅམ་ཞིག་ཁོ་ན་ལུས་དང་ཁོངས་སྒྲུང་དང་

གནས་སུ་སྒྲུང་བར་སྒྲེ་བ་ན་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོར་གནས་པ་ལུས་ལ་སོགས་

པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དང་བར་བྱི་རོལ་ལྟ་བུར་མངོན་པ་ཡིན་ནོ།

|དེའི་བྱིར་ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་སེམས་ཅམ་ཡིན་ནི་ཞེ་ན། མདོ་འདི་ཡང་

15 དགོངས་པ་ཅན་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་པའི་བྱིར་བཤད་པ།

མདོ་སྒྲེ་གང་ལས་བྱི་རོལ་སྒྲུང་ཡོད་མིན།

|སེམས་ནི་སྒྲ་ཚོགས་སྒྲུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ།

|དེའི་དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།

གཟུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་གང་དེ་དག་ལ།

|གཟུགས་བརྗོགས་པ་སྒྲེ་དེ་ཡང་ནང་རྟོག་ཉིད། ༩༮

|དེ་ལ་འདི་ནི་ནང་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གང་དག་གཟུགས་ཤིན་ཏུ་རེ་
 བ་དང་བཅས་པ་དེའི་ཆུན་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོ་བ་དང་ད་
 རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདྲུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་པར་
 འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་དེ་དག་སྒྲིག་པ་ཆེན་པོ་དང་སྦྱོར་
 ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་པས་གསལ་བ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ 5
 བ་དེ་དག་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཆུན་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་
 གཞིམ་པའི་སྦྱིར་ཆགས་པ་ཅན་དག་ལ་བྱེ་རྩལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་
 འཛོམས་པའི་གང་རུས་ལྟར། |དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་
 ཉིད་རུ་སེམས་ཅམ་ཉིད་རུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། |ཡང་
 ལུང་འདི་ནང་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ངེས་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། |ཞེས་བྱ་བ་ 10
 དེ་ལྟར་གང་ལས་ངེས་ཤིང་། ལུང་དང་རིགས་པ་ལས་སོ། |དེ་ཉིད་སྟོན་
 པའི་བྱེད་པ་ནི།

འདི་ནི་སྟོན་པའི་ནང་དོན་ཉིད་གསུངས་ཤིང་།

|འདི་ནི་ནང་དོན་ཉིད་རུ་རིགས་པས་འཕྲད།

|ཅེས་བྱ་བའོ། |མདོ་འདི་ནང་པའི་དོན་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་ 15
 གཞན་ཡང་།

རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི། [334 b]

|ནང་དོན་ཉིད་རུ་ལུང་འདིས་གསལ་པར་བྱེད། ༤༥

|རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཇི་སྒྲུང་རུ་དགོངས་
 བ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས། བརྟགས་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་དང་ 20

ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་རང་བཞིན་གསུམ་པསྟན་པ་ལས། བརྟགས་
བ་མེད་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་སྟ།

།ས་ཐོན་ཐམས་ཅད་ཚུ་བའི་རྒྱན་ལྟར་འབབ།

5 །བདག་ཏུ་རྟོགས་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས།

།བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་ནི་དེ་མ་བསྟན།

།ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་འདི།

།རི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ།

།སྒྲན་པས་སྒྲན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར།

10 །སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ།

།སེམས་ཅིམ་དུ་ཡང་རབ་དུ་གསུངས།

།ཞེས་བྱ་བའི་ལྟངས་འདིས་རྩང་བའི་དོན་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་

བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་བཟོད་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

སྟོང་པོ་གསུངས་པ་དེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་

15 བ་རྣམ་པར་དག་པས། ཐོག་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་མཆོན་སུམ་

ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྟས་ཀྱི་ནད་ན་མཆིས་

པར་བཟོད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་རིན་པང་ཆེན་པོ་གོས་

ནི་མ་ཅན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དཀྱིས་པ་ལྟར་སྤང་བོ་དང་ཁམས་དང་སྤྱེ་མཆེད་

ཀྱི་གོས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དཀྱིས་པ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་ལྷག་

20 གི་ཐིལ་གྱིས་ནོན་པ། ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ནི་མས་ནི་མ་ཅན་དུ་གྱུར་པ།

རྟག་པ་པརྟན་པ་ཐེར་བྱག་པར་ནི་པའོད་ན། པའོམ་ལྟན་འདས་དེ་པའོན་
གཤེགས་པས་དེ་པའོན་གཤེགས་པའི་སྟྱང་པོར་སྟོ་པ་འདི་ནི་ཕྱ་སྟེགས་
ཕྱང་གི་པདག་ཏུ་སྟོ་པ་དང་ངེ་ལྟར་འད་པ་མ་ལགས། པའོམ་ལྟན་འདས་
ཕྱ་སྟེགས་ཕྱང་པ་རྣམས་ཀྱང་རྟག་པ་ཕྱང་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཏན་མེད་
པ་བྱལ་པ་མི་འཇིགས་པའི་ཞེས་པདག་ཏུ་སྟོ་པ་སྟོན་པར་ཕྱང་དོ། །པའོམ་ 6
[335a]ལྟན་འདས་ཀྱིས་པགའ་སྟུལ་པ། གློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་དེ་པའོན་
གཤེགས་པའི་སྟྱང་པོ་པརྟན་པ་ནི་ཕྱ་སྟེགས་ཅན་གྱི་པདག་ཏུ་སྟོ་པ་དང་
མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་པའོན་གཤེགས་པ་དག་པའོམ་
པ་ཡང་དག་པར་ཐོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། ཕྱ་དན་ལས་འདས་པ་དག་མ་སྟེས་པ་དང་། 10
མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གི་དོན་རྣམས་
ལ་དེ་པའོན་གཤེགས་པའི་སྟྱང་པོར་པརྟན་པ་ཕྱས་ནས། བྱིས་པ་རྣམས་
པདག་མེད་པས་འཇིག་པར་འཁྱུར་པའི་གནས་རྣམ་པར་སྤང་པར་བྱ་པའི་
དོན་ཏུ་དེ་པའོན་གཤེགས་པའི་སྟྱང་པོའི་སྟོ་པརྟན་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་གནས་སྤང་པ་མེད་པའི་སྟོན་ཡུལ་སྟོན་ཏེ། གློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མ་འོངས་ 15
པ་དང་ད་ལྟར་བྱང་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་
གི་པདག་ལ་མཐོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །གློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དཔེར་ན་ཇ་
མཁན་ནི་འཇིམ་པའི་རྩལ་གྱི་ཡུང་པོ་གཅིག་ལས་ལག་པ་དང་པོ་དང་ལག་
ཟུངས་དང་ཆུ་དང་སྤྱ་ཕྱ་དང་ནན་ཏན་དང་ལྟན་པ་ལས་སྟོན་རྣམ་པ་སྟོ་
ཚིགས་ཕྱང་དོ། །གློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་པའོན་ཏུ། དེ་པའོན་གཤེགས་པ་རྣམས་ 20

- ཡུང་ཚོས་ལ་བདག་མེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་རྣམ་
 པར་ལོག་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་དང་ཐམས་ལ་མཁས་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམ་པ་
 ལྷ་ཚོགས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོར་བསྟན་པའམ་བདག་མེད་
 པར་བསྟན་པས་ཡུང་རུང་སྟེ། ར་མཁན་བཞིན་ཏུ་ཚོག་དང་ཡི་གའི་རྣམ་
 6 སངས་རྣམ་པ་ལྷ་ཚོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་དེའི་བྱིར་སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་སྟོན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་
 རྟོག་པའི་ལྟ་པར་ལྟ་བའི་བསམ་པ་ཅན་དག་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་གྱི་
 སྒྱུད་ཡུལ་ལ་གནས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྷན་ཞིང་ཕྱར་ཏུ་བྱ་ན་མེད་པ་
 ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་[885 b]པར་རྟོགས་པར་འཛོང་
 10 ལྟ་བར་རི་ལྟར་འབྱུང་ཞེས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་སློ་
 གྲོས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མི་སྟེ་བ་དང་མི་གཉིས་པ་དང་རང་བཞིན་
 མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་སྤྱིའི་ནང་ཏུ་ཆུད་པ་
 འདི་བསྟན་ཏོ། །དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པར་སློ་བ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་ཏུ་ཁས་སླངས་པ་ཐམས་ཅད་
 15 རང་བའི་དོན་ཉིད་ཡིན་པར་ལྟར་འདིས་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱས་ནས།
 རིགས་པས་རང་བའི་དོན་ཉིད་ཏུ་གསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་བཤད་པ།

ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་གསལ་བ་ནི།

།པདེ་སྒྲག་རྟེན་བྱེད་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།

།ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་ཤལ་ལ་འབྱུང་བས།

།དང་པོར་ཤེས་བྱ་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན། ༥༥

|སངས་ཀྱིས་པཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཏུལ་བྱ་རྣམས་རིམ་
 ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་འབྱུང་བར་མཛད་དོ། |དེ་ལ་བསོད་ནམས་
 བྱས་པ་རྣམས་ཆོས་ཀྱིས་ལ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འབྱུག་པའི་བྱིར་ཆོས་ཀྱིས་ལ་
 འབྱུག་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་ཇི་ལྟར་ཐོག་མར་སྒྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གཏམ་
 སྒྱུར་བར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཤེས་བྱ་དགག་པ་ཡང་བདག་མེད་པ་ 6
 ཁོང་དུ་ཐུད་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་བྱིར་པཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྒྲར་ཤེས་
 བྱ་དགག་པ་ཁོ་ན་གསུངས་ཏེ། ཤེས་བྱའི་བདག་མེད་པར་རིག་པ་རྣམས་
 ཤེས་པའི་བདག་མེད་པ་ལ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འབྱུག་པའི་བྱིར་རོ། |ཤེས་བྱ་
 རང་བཞིན་མེད་པར་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རེས་
 འགའ་རང་ཀྱིས་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ་རེས་འགའ་ནི་ཐུང་ཞིག་ཏེ་ 10
 བར་བསྟན་པ་ཅིམ་ཀྱིས་འགྱུར་བར་ཤེས་བྱ་དགག་པ་ཀྱིས་སྒྲར་གསུངས་སོ།
 |ཤེས་རབ་ཅན་དག་གིས་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ།

དེ་ལྟར་ལུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་བྱས་ཏེ།

|མདོ་གང་དེ་ཀྱིས་མ་ཡིན་བཤད་དོན་ཅན།

|ནང་དོན་གསུངས་པའང་རྟོགས་ནས་ནང་བྱ་ཞིང་། [336 a]

15

|སྟོང་ཀྱིས་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཤེས་པར་ཀྱིས། 17

|མདོ་སྡེ་གང་དག་གྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་
 པའི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དངོས་སུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
 པ་དེ་དག་ནི་ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་འབྱུག་པའི་རྒྱར་འགྱུར་པ་དེ་
 ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྟན་དུ།

20

འཕུང་རྣམས་མིག་བཟུང་མ་ཡིན་ན།

།དེ་ཕུང་མིག་བཟུང་ཇི་ལྟར་ཞེས།

།གཟུགས་ལ་དེ་རྒྱན་གསུངས་པ་ན།

།ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་འཛིན་པ་བསྒྲིག་

8 །ཅེས་གསུངས་ལ། མདོ་ལས་ཀྱང་། མི་རྟག་དོན་ནི་མེད་དོན་ཞེས་གསུངས་
སོ། །སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཡང་ཤེས་བར་ཀྱིས་ཏེ། ཇི་སྟངས་ཏེ།

སྟོང་པ་བདེ་བར་གསེགས་པས་བཤད་པ་ལྟར།

།ངེས་དོན་མདོ་སྡེ་དག་གི་བྱེ་ཐག་ཤེས།

།གང་ལས་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྦྱེས་བྱ་བསྟན།

10 །ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་ནང་བཞི་དོན་ཏེ་ཤེས།

།ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏེ།

འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་སྟོང་ཐག་ཏེ།

།ང་ཡིས་མདོ་རྣམས་གང་གསུངས་པ།

།ཡི་གེ་ཐ་དད་དོན་གཅིག་སྟེ།

15 །ཡོངས་སུ་བསྒྲིག་པར་བྱས་མ་ཡིན།

།དངོས་བོ་གཅིག་ནི་བསམ་བྱས་ན།

།དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྒྲིམས་འཕྱར་ཏེ།

།སངས་རྒྱུ་ཀྱན་གྱི་ཆོས་མང་བོ།

།ཇི་སྟེད་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་རྣམས།

|ཚེས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ག་མེད་ཡིན།

|མི་གང་དོན་ལ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས།

|གནས་འདི་ལ་ནི་བསྐྱེད་བྱས་ན།

|སངས་རྒྱལ་ཚེས་རྣམས་རྟེན་མི་དགའ།

|ཞེས་གསུངས་སོ། |དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་སྤོ་སྤོས་མི་ཟད་པ་ལ་སོགས་ 5

པའི་མདོ་སྟེ་དག་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱའོ། |ཐོགས་

ཅིམ་ཞེས་ནི་བཟློག་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྱལ་ནི་ཐག་པ་བསྟོགས་པ་

རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་བྱུང་པ་ལ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་ལ་ཡོད་པ་མ་

ཡིན་པའི་བྱུང་རོ། |དེ་སྤྱལ་དངོས་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་

ཀྱན་དུ་མ་བརྟགས་པའི་བྱུང་རོ། |དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་ཡང་[388b] 10

གནས་ཀྱི་དབང་བྱས་པ་ཅན་ལ་ནི་ཀྱན་དུ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ།

རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མེད་དང་།

|གནས་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན།

|ཞེས་བྱུང་བས་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བྱས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། |བཟུང་བཞིན་པའི་

རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་པ་བྱས་པ་ཅན་གཟུགས་བརྟན་དང་འད་པ་ལ་ 15

བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ནི་དངོས་ཡིན་ཏེ།

ཀྱན་དུ་མ་བརྟགས་པའི་བྱུང་ཏེ། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རིག་པར་

རང་བཞིན་འབྲེལ་ཞེས་མདོན་སྒྲུབ་དུ་མཛད་པས་དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཟུང་

པའི་བྱུང་སངས་རྒྱལ་ཤེས་བཟློག་དོ། |དེའི་བྱུང་དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་དང་

གནས་ཀྱི་དབང་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་རྣམ་ 20

པར་བཞག་པ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་མདོའི་དགོངས་པ་རྣམ་པར་བཤད་པར་
བྱའོ། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་བ་གཉིས་ནི་གཞན་གྱི་དཔང་ལས་མ་གཏོགས་
པར་དངོས་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། གཞན་གྱི་དཔང་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱན་ཏུ་
བརྟགས་བ་ཉིད་པས་མ་པར་བྱ་སྟེ། སྟོས་པས་ཚོག་གོ། །དཀྱིལ་མ་ཉིད་

8 བཤད་པར་བྱའོ།

།དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གཞན་ལས་ཀྱང་སྟེ་བ་པས་ལ་ནས། ད་ནི་གཉི་
ག་ལས་སྟེ་བ་པས་ལ་པར་འདོད་པས་བཤད་པ།

གཉིས་ལས་སྟེ་པའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་གང་གི་ཕྱིར།

།བཤད་ཟེན་ཉིས་པ་དེ་དག་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ།

10 །དེ་ལ་ཚོག་གལ་གཉིས་སུ་སྟོབ་རྣམས་ནི་སྟེ་བདག་ལས་ཀྱང་འཕྱར་
ཞིང་གཞན་ལས་ཀྱང་འཕྱར་པས་གཉི་ག་ལས་སྟེ་བར་སེམས་སོ། །དེ་ལ་
འཛིམ་པའི་གོང་བྱ་དང་དབྱ་གྱ་དང་འཁོར་ལོ་དང་སྒྲུད་པ་དང་ཚུ་དང་ཇ་
མཁན་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་བུམ་པ་འབྱུང་པར་འདོད་པ་ན། གང་གི་
ཕྱིར་འཛིམ་པ་དང་བུམ་པ་གཉིས་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པས་བུམ་པ་འཛིམ་

15 པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ་བ་དེའི་ཕྱིར་བདག་ལས་ཀྱང་སྟེ་ལ།
གང་གི་ཕྱིར་ཇ་མཁན་གྱི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཏུ་ཕྱར་པ་དག་འདིའི་
སྟེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་[337 a]གཞན་ལས་ཀྱང་སྟེའོ་སྟུམ་
ཏུ་བདག་དང་གཞན་ལས་སྟེ་བར་སེམས་སོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དག་ལ་རི་ལྟ་
པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ནང་གི་རྣམས་ལ་ཡང་བདག་དང་གཞན་ལས་འཕྱར་རོ

20 །དེ་ལ་སྟོག་དང་སྟོག་མ་ཡིན་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་། སྟོག་པ་དང་།

ཟག་པ་དང་སྒྲིམ་པ་ལ་སྒྲིམ་པ་ཆོག་གི་དོན་དུ་ནི་དེ་ཉིད་དག་གོ་ཞེས་
 ཆོག་གི་དོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་བྱས་ནས་གང་གི་ཕྱིར་བུམས་པ་ཆེ་རབས་
 གཞན་དུ་ཡང་སྒྲིམ་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་སྐྱེ་བ་འདི་ལོན་པ་
 དེའི་ཕྱིར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། བུམས་པ་དང་སྒྲིམ་གཉིས་གཞན་ཉིད་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིམ་ནི་འགྲོ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་གྱི་ 5
 ས་ལྟ་ལ་སྒྲིམ་པའི་འགྲོ་བར་རྩུ་བར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་
 ཕྱིར་པ་དང་མ་དང་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་ཟག་པ་ལ་སྒྲིམ་པ་
 གཞན་དུ་གྱུར་བ་དག་ལས་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡིན་
 ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་
 ཡིན་ནི་ཞེས་བུ་པ་འདི་ཁོ་ལོ་ཅག་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། 10
 བདག་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་[མ་]སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་དང་གཞན་ཁོ་ན་ལས་
 སྐྱེ་བར་ཁས་མ་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་། རྩོད་པ་འདི་ཡང་། མི་
 རིག་མཁས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ། གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་།

བཤད་ཟིན་ཉེས་པ་དེ་དག་ཐོག་དུ་འབབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ།

16

།གང་གི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཉི་ག་དག་ལ་སྐྱོན་གང་དག་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་
 གཉི་གའི་ཕྱོགས་འདི་ལ་ཡང་འབབ་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མིན་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་བུམ་པ་འཇིམ་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་
 དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། རི་སྒྲུབ་དུ།

དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།

།སྒྲིམ་བར་གྱུར་བ་སྒྲར་ཡང་སྒྲིམ་བར་རིགས་བའང་མ་ཡིན་ཏིང་།

།ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སོག་གི་བདག་

ཏིང་[337 b]ཁོ་ནར་གནས་པའི་བྱིར་བུམས་པ་ལ་ཡང་སྒྲིམ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་

8 ཞེས་བྱ་བར་རིག་བར་བྱའོ། །གང་གི་བྱིར་བུམས་པ་རྒྱ་དང་སྒྲན་བ་དང་
འཁོར་ཁོ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཏིང་དུ་རྣམ་བར་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་
བྱིར་དེ་དག་ལས་སྒྲིམ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྒྲན་དུ།

གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི།

།འོ་ན་མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་མུན་བ་འབྲུག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་།

10 །ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྒྲིམ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་བྱིར་།

།སྒྲིམ་བར་བྱེད་བ་མ་ཡིན་མ་ལུས་ལ་ཡང་གཞན་ཏིང་མཚུངས།

9 །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །པ་དང་མ་ལ་སོགས་པ་གཞན་
དུ་གྱུར་བ་དག་ལས་བུམས་པ་སྒྲིམ་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བརྟེན་བར་བྱའོ།

།དེ་ལ་རི་ལྟར་གོང་དུ་བདག་དང་གཞན་ལས་སྒྲིམ་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀྱན་

15 རྩེ་བ་དང་དོན་དམ་བར་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་བ་དེ་བཞིན་དུ།
ཆོག་གལ་གཉིས་ལས་སྒྲིམ་བ་ལ་ཡང་རི་སྒྲིམ་བཤད་པའི་རིགས་པས་མི་
སྟོན་དོ་ཞེས་གོང་དུ་བསྟན་བ་མཚུག་བསྐྱུ་བའི་བྱིར་།

འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་མིན་དེ་ཏིང་དུ་ཡང་འདོད་མིན་ཏེ།

།ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་སོ། །སྒྲར་བཤད་པའི་རིགས་པ་ཁོ་ནས་གཉི་གའི་བྱོགས་

20 ལ་ཡང་གཉི་ག་ལས་སྒྲིམ་བ་མི་རིགས་པ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་གྱི་འདིར་

པམད་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་པསྟན་པའི་ཕྱིར་པམད་པ།

གང་ཕྱིར་རེ་རེ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་ལྱལ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། ༧<

།དཔེར་ན་དེ་ལ་གཅིག་གིས་འབྱུ་མར་འབྱེན་བྱས་པས། མང་བོ་རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱང་འབྱུར་ལ། བྱས་པ་མ་མཐོང་པའི་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་མ་ཡིན་
པ་ལྟར་རེ་རེས་པསྟེན་པར་འབྱུར་ན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རང་པའི་ན་མང་ 5
བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྱུར་བ་ཞིག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་གཉིས་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་
རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།

།འདིར་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོབ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་ལས་ཡིན་ན་ནི་དེ་
འབྲས་བུའི་པདག་ཏུ་ཐུར་བ་དང་། གཞན་ཏུ་ཐུར་བ་དང་། གཉི་གར་
ཐུར་བ་ཞིག་ཏུ་འབྱུར་པས་ཉེས་པ་དེ་དག་ཏུ་འབྱུར་བ་[388a]ཞིག་ན། 10
པདག་གིས་ནི་རྒྱུ་ལས་མ་ཞུངས་པས་པམད་ཟིན་པའི་ཉེས་པའི་གོ་སྐབས་
མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་
ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་པདྨའི་རྒྱ་བ་དང་དེའི་འདལ་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་
བ་དང་འཇམ་མ་དག་འགའ་ཞིག་གིས་པསྟེན་ཏེ་བྱེད་པར་མ་མཐོང་ལ།
དེའི་འདལ་མ་དང་ཟེའུ་འབྱུ་དང་ལྟེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སྟོ 15
ཚོགས་པ་དག་ཀྱང་བྱེད་པར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་པའི་ན་བ་ན་ས་
དང་པལ་བོ་སེའུ་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་ཚོགས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་དག་
ལ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་པའི་ན་བ་ཕྱ་དང་ཕྱ་དེ་དེ་རི་དང་། ཕྱ་གཤག་
པ་སོགས་པ་ནང་གི་པདག་ཉིད་ཅན་དག་ལ་ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་འབད་
པས་པབྱང་ནས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་འགོད་པར་མ་དམིགས་པ་ 20

ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་ངོ་པོ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་
ཁོ་ནའོ་ཞེས་སྒྲུབ་ཤོ། །འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

གལ་ཏེ་རྩ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འབྱུར་ན་ནི།

།དེ་ཆོ་མཐའ་དག་རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་འབྱུང་ཞིང་།

6 །འབྲས་འབྱུང་ཆེད་ཏུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡིས་ས་པོན་ལ་སོགས་ནི།

།བརྒྱ་ཕྲག་དག་གི་སྒྲོ་ནས་སྤྱད་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འབྱུར། ༥༩

།གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱར་བར་འབྱུར་ན་ནི་ངེ་ལྟར་

བ་ན་ས་ཡི་ཤིང་དེའི་ཤིང་ཐོག་གི་རྩ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། བེམ་པ་

དང་ཨ་མ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེའི་རྩ་མ་ཡིན་པས་དེ་

10 དག་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འབྱུར་ཏེ། རྩ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ།

།ཡང་ངེ་ལྟར་ཤིང་ཐོག་པ་ན་ས་དེའི་རྩ་མ་ཡིན་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་

ཏུ་ཁམས་གསུམ་ལས་ཀྱང་འབྱུར་རོ། །ཡང་གང་ཞིག་ཨ་མ་དང་ལ་ཀྱ་

རྩ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་བ་ཏུས་ཆོགས་ལ་

བཞུགས་ཤིང་རེས་འགའ་མདོན་པ་དེ་ཡང་དེ་དག་ལ་རྟག་ཏུ་ཁོ་ནར་ཡོད་

15 པར་འབྱུར་ཏེ། ཏུས་ཆོགས་ཀྱི་བཞུགས་པ་ལ་མི་བཞུགས་པའི་[388b]ཕྱིར་རོ།

།དེ་བཞིན་ཏུ་མ་བྱ་མ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་རྩ་མ་ཡིན་པས་བྱ་རྟག་

ལ་ཡང་མདོངས་ཀྱི་ཆོགས་ཡོད་པར་འབྱུར་ལ། མ་བྱ་ལ་ཡང་ཏུས་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་ཆོ་སྟེ་མངལ་གྱི་གནས་སྤྱོད་པ་ན་ཡང་ནེ་ཙམེ་སྟོ་ཡང་ཡོད་པར་

འབྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་འོ་ཙམ་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འབྱུར་ན་དེ་ནི་ཡོད་

20 པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་ངོ་པོ་ཉིད་ཏུ་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་རིགས་

མ་དང་འགལ་བ་པའོད་ནས། མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་པའོད་པའི་ཕྱིར་
བཤད་པ།

འབྲས་འབྱུང་ཆེད་དུ་འཛིག་རྟེན་འདི་ཡིས་ས་མོན་ལ་སོགས་ནི།

།ཐུ་ཐག་དག་གི་སྒོ་ནས་བསྐྱད་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འབྱུང་
བ་ཞིག་ན་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པ་རོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་མ་ 5
ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་

གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱ་ཡིས་སྟོང་པར་འབྱུར་ན་ནས་མཁའ་ཡི།

།ཐུ་ལ་ཡི་ནི་མདོག་ཇི་བཞིན་བཟུང་དུ་མེད་ཉིད་ན།

།ཤིན་དུ་ཆེས་པ་འདི་འཛིག་རྟེན་འཛིན་པའང་ཡིན་དེའི་ཕྱིར།

།རང་གི་སྒོ་བཞིན་འཛིག་རྟེན་རྒྱ་ལས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས། 100 10

།གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱ་ཡིས་སྟོང་པར་འབྱུར་ན་ནི་ནས་མཁའི་ཐུ་ལའི་
ནི་དང་ཁ་དོག་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་ལམ་དུ་མི་འབྱུང་བ་ཞིག་ན་འབྱུང་བ་
ཡང་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་སྒོ་ལྟར་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་རྒྱ་ཁོ་ན་ལས་
སྒྲོའི་ཞེས་བུ་པར་རིག་པར་གྱིས་ཤིག། །ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་ནི་སྒོན་པོའི་ནས་
བ་ཅན་གྱི་སྒོ་ཡུལ་སྒོན་པོ་བསལ་ནས་ཏེ་བར་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒོན་ 15
པོའི་ནས་བ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནི་སྒོན་པོ་ཁོ་ན་ལས་ཡིན་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་ལས་མ་
ཡིན་པས་རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ནི་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་པ་འབྱུང་བ་ལས་
བྱུང་བ་དག་ནི་རྒྱ་དམིགས་བཞིན་པ་ལ་ནི་བསྒྲོན་པར་མི་བྱས་ཏེ། མཐོང་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་སྒྲུབ་པའདྲ་པའི་སྒྲོན་དུ་ཐམ་པར་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྒྱ་དང་འབྲས་པའི་དོངས་བོ་འཛིག་རྟེན་ལ་ཐགས་པ་འདི་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ནོ། 20

- |དེ་ཉིད་ནི་པའི་ཁོ་ན་སྟེ། འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱར་གྱུར་
 བ་ས་དང་[339 a]རྒྱ་དང་མེ་དང་རྒྱར་ཞེས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་
 ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་ཁྱད་པར་ལས་པར་དང་པལ་པོ་སེའུ་ལ་སོགས་པ་
 དག་དང་། མ་བྱ་དང་བྱ་གཤམ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་སྣ་ཚོགས་པ་ཇི་ལྟར་
 5 མཐོང་བཞིན་པ་འཕྲད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། གྲོ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་པོར་གྱུར་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལས་སྒྲེ་
 བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཆད་དག་ལས་འབྱུང་བའི་བྱེ་མག་མུད་པ་ཡོངས་
 སུ་འབྱུར་བའི་ཁྱད་པར་ལས་སྟོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་ཁྱོས་པ་དང་པལ་པོའི་
 རྒྱ་ཁྱོས་པར་འབྱུར་བའི་བྱས་པ་སྒྲེ་བ་དེ་བཞིན་ཏུ། བྱར་བྱར་པོ་ལ་
 10 སོགས་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལས་གྲོ་དག་
 རྒྱ་ཞིང་དེ་དག་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་བར་
 ཏུ་ཡང་འབྱུར་རོ། །དེའི་བྱིར་བྱི་རོལ་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་
 འཛིག་རྟེན་འདིའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱི། ཀུང་ཏུ་བྱས་པའི་ལས་
 ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་འདིར་རེ། འདིར་བྱས་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་
 15 འཛིག་རྟེན་གཞན་ཏུ་འབྱུང་བ་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དག་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ་སྟུམ་ཏུ་སེམས་སོ།

མཛེས་མ་ལགས་པར་སྟོད་ཅིང་བཟའ་བར་གྱིས།

།ལུས་མཚོག་འདས་གང་དེ་ཁྱོད་ལ་མི་འབྱུང་།

།ལུས་འདི་ཚོགས་པར་གྱུར་པ་ཅོམ་ཞིག་སྟེ།

།འཛིགས་མ་སོང་བ་ལྷོག་པར་མི་འབྱུར་རོ།

|ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ། འདི་ནི་བྱ་མོ་ལ་མངོན་པར་བཤོད་པར་འདོད་ཅིང་བྱ་མོས་
 འཇིག་རྟེན་པ་རྒྱུ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འདོད་ནས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་
 ལ་བཤོད་པར་བྱ་བ་སྟེ། ཁྱེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པ་རྒྱུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་
 སྒྲུབ་པའི་ངེས་པ་འདི་ག་ལས་ཡིན། མངོན་སྒྲུབ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 རྒྱུ་མེད་ན། ཁྱེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པ་རྒྱུ་མེད་སྒྲུབ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཅི་མངོན་ 5
 སྒྲུབ་ཞིག་གི་འོན་ཏེ་མངོན་སྒྲུབ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་གྱང་། མངོན་སྒྲུབ་
 མོ་མེད་ན། འཇིག་རྟེན་པ་རྒྱུ་མེད་སྒྲུབ་ཏེ་ཕྱིར་ཕྱུང་བ་ཉིད་[339]མེད་པ་
 མངོན་སྒྲུབ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མངོན་སྒྲུབ་ཉིད་ཏེ་འབྱུང་རྒྱུ་དེའི་
 ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་ཁྱེད་ལ་དངོས་པོར་འབྱུང་ཏེ། མངོན་སྒྲུབ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་བཞིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལག་ལ་ 10
 ཡང་མེད་པས་ཁྱེད་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཡང་མེད་པར་འབྱུང་རོ།
 |དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་མེད་ན་ཡང་འབྱུང་བ་དམས་ཀྱི་ཡོད་པ་
 ཉིད་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རྒྱུ་མེད་པ་ཉིད་ཉམས་པར་འབྱུང་རོ། །ཅི་
 སྟེ་མངོན་སྒྲུབ་མ་ཡིན་ན་ནི་རེ་ཞིག་མངོན་སྒྲུབ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མངོན་
 སྒྲུབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་བཟུང་པས་ཇི་ལྟར་མ་བཟུང་བ་དེའི་སྒྲི་ནས་ 15
 འཇིག་རྟེན་པ་རྒྱུ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་དཔག་པར་འབྱུང་། ཅི་སྟེ་རྟོགས་སུ་
 དཔག་པས་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ་མེད་ན། རྟོགས་སུ་དཔག་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་
 པས་གྲང་དོན་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན་འདི་ནི།

ཇི་ཅུམ་དཔང་བའི་སྒྲི་ཡུལ་གྱི།

|སྒྲི་བྱ་དེ་ཅུམ་ཁོ་ནར་ཟད།

|བཟང་མོ་མང་ཐོས་གང་སྒྲ་བ།

|དེ་ནི་སྒྲུང་གི་འི་རྩེ་དང་འདྲ།

|ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། |དེའི་བྱིར་འདི་ཐམས་ཅད་
 ལ་སྒྲུང་པ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ན། སེམས་པ་ཡོད་པ་འབྱུང་པ་ལས་གྲུང་
 5 བ་ལ་སྒྲུན་འབྱེན་པ་བཤད་ཟིན་པའི་ལམ་གྱི་རྩེ་སྒྲུ་འབྲངས་ཏེ་ཐམས་ཅད་
 རུ་སྒྲུན་འབྱེན་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ།

|གཞན་ཡང་ཇི་ལྟར་རབ་རིམ་ཅན་ཟླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་
 བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དོ་སྒྲུམ་རུ་འཛིན་པའི་མཐོང་པ་སྒྲུ་ཤད་དང་
 སྒྲུང་མ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་
 10 གཞན་ཡང་མི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་རུ་ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པ་འོལ་
 ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་གཞན་ཡང་མཐོང་པའི་དངོས་པོ་བྱིན་ཅི་
 འོག་དུ་རྟོག་པའི་སྒྲི་ནས་བྱིན་ཅི་འོག་ཏིང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་
 བཤད་པ།

འབྱུང་བ་དེ་དག་བདག་ཏིང་གང་ཞིག་གིས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲིའི།

15 |ཡུལ་རུ་འབྱུར་པ་དེ་ཡི་བདག་ཏིང་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ན།

|གང་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྒྲུན་པ་འབྲུག་པོ་འདི་ཏིང་རུ་ཡོད་པ།

|དེས་ན་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པ་འོལ་ཡང་དག་རྟོགས་པར་[304a]འབྱུར། ༡༠༡

|ས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཏིང་བཞི་པོ་གང་དག་སྒྲུས་པ་དེ་དག་ནི་ཇི་
 ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཏིང་རུ་འབྱུར་པའི་བདག་ཏིང་དེར་ཡོད་པ་མ་
 20 ཡིན་ནོ། |གང་གི་ཆོ་ད་ལྟར་ཁྱོད་འཇིག་རྟོག་འདི་ཏིང་ལ་བྱིན་ཅི་འོག་

དུ་མཐོང་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དེ་ཡོང་བ་ལྟའི་མེག་
གི་ཤེས་པའི་སྤྱད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ནི་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་དེ་མི་སྲིད་
པ་ཉིད་དོ། །གཞན་ཡང་།

འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི།

།ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ།

5

།དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་བརྟེན་མཚུངས་ལྲས་དང་ལྷན་ཉིད་བྱིར།

།གང་ཚེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཚེ་བཞིན། ༡༠

།མཚུངས་པ་ནི་མཉམ་པ་སྟེ་འབྲ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྟེན་ནི་
གནས་པའི་རྒྱལོ། །ལྲས་ནི་ཁོག་པོ། །དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་
པ་རོལ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པོ། །རྟེན་ཡང་དེ་ཡིན་ 10
ལ་མཚུངས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་ཤེས་ཅན་པར་གྱི་ཆོག་བསྟུངོ། །རྟེན་དུ་
མཚུངས་པ་ཉིད་ལྲས་ཡིན་པས་ན་དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་དུ་མཚུངས་
པའི་ལྲས་ཞེས་ཆོག་རྣམ་པར་སྐྱར་རོ། །དེ་འདི་ལ་ཡོད་པས་ན་མ་དུའི་
བྱིན་ནོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལྲས་དང་
ལྷན་ཉིད་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གཏན་ཆོགས་སོ། །རྟེན་དེ་ནི་རི་སྲིད་ 15
སེམས་པ་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་
ལྟ་བཤམ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྟེན་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་ལོག་པར་ལྟ་
བ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་རྟེན་དུ་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་པས་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ན་ཡང་འཇིག་
རྟེན་གྱང་པན་པ་ལ་དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་དུ་མཚུངས་པའི་ལྲས་དང་ 20

ལྷན་པ་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེའི་གནས་སྐབས་ནི་གཉིས་ཏེ།
གཅིག་ནི་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཁོང་ཏུ་ཚུད་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །གཞན་
ནི་འཇིག་རྟེན་[340b]གཞན་ལ་སྐྱུང་བ་འདེབས་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །དེ་
ལ་གཅིག་ནི་ཕྱོགས་སུ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་གཞན་དཔེ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་
8 པའི་བྱུང་།

གང་ཚེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ལས་ལེན་དེ་ཚེ་བཞིན།
།ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། །གནས་སྐབས་དེར་ཡང་དེའི་ལྟ་བུ་ནམ་པའི་རྟེན་
ཏུ་མཚུངས་པའི་ལུས་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དང་། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་བྱིན་
ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་
10 ཉིད་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་བདག་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མཐོང་བ་
ཡིན་པའི་བྱུང་དཔེ་བསྟན་བྱས་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྟེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྟེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་
ཀྱི་འབྱུང་བ་དག་ལ་སྟེ་བ་དང་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
ལྟ་བ་ཉིད་ཏུ་བྱས་པའི་བྱུང་རོ། །འབྱུང་བ་དང་མ་སྟེས་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་
16 ན་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་བསྟན་པས་ཟིན་པའི་བྱུང་རོ་
ཞེས་བཤད་པ།

འབྱུང་བ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཡོད་མེན་དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་ཏེ།

།གང་གི་བྱུང་ན་གོང་ཏུ་རང་གཞན་ལས་དང་གཉི་ག་ལས།

།སྟེ་དང་རྒྱ་མེད་ཐུན་མོང་ཏུ་ནི་བཀག་ཟིན་དེ་ཡི་བྱུང་།

20 །མ་བཤད་འབྱུང་བ་འདི་དག་ལྟ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ༡༠༩

།དངོས་པོ་རྣམས་ཐུན་མོང་ཏུ་རང་གཞན་དང་གཉི་ག་དང་རྒྱ་མེད་
 བ་ལས་སྒྲེ་བ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ན། འབྱུང་བ་དང་སྒྲེ་བ་ཡང་པདག་གིས་
 སྒྱུར་པགས་པ་ཁོ་ནས་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་བྱིར། འབྱུང་བ་དག་ལ་རང་པའི་ན་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། དཔེ་བྱུལ་བ་ཉིད་དོ། །དེ་པའི་ན་ཏུ་ཐམས་ཅད་
 མཆེན་པ་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པ་དང་། དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་སྒྲེ་བ་དང་། ༥
 དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་སྒྲེ་བ་དང་། དཔང་བྱག་དང་རྣམ་དང་རྩལ་དང་
 རང་པའི་ན་དང་ངོ་པོ་ཉིད་སྒྲེ་བ་རྣམས་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་པ་རྣམས་
 ལ་ཡང་རང་རང་གི་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་སྒྲེ་བ་ན་རྟོགས་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་
 སྒྱུར་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ།

རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་[341a]རྣམས་སུ་པདག་ཉིད་ནི། 10

།ཤེས་བྱའི་རང་པའི་ན་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བུ་པར་རྟོགས་བྱ་སྟེ།

།དེ་ཡི་ལྟ་པའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལུ་ཉིད་བྱིར།

།གང་ཆེ་འབྱུང་པའི་པདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ལས་ལེན་དེ་ཆེ་པའི་ན་།

།ཞེས་བྱ་བ་ལ་རྟོགས་པ་སྒྱུར་པར་བྱ་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་

ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་དགག་པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ནི་གནས་ 15

སྐབས་འགར་ཡང་མི་འདོད་པ་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་མཁས་

པས་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་ལ་རྟོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱིས་

ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་བྱོགས་ལྟ་མ་མ་ལུས་པ་པས་ལ་པར་ངེས་པར་བྱ་སྟེ།

རྟོགས་པའི་འདྲ་བ་མ་ལུས་པར་བགས་པས་དོན་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱུལ་པར་

མདོན་པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཁྱིལ་ཡང་ཐལ་བར་འབྱུང་བ་ 20

- འདི་ཙམ་མཚུངས་སོ་སྒྲུབ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།
- །འདི་ག་རྟོན་གཞན་རྟོགས་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བདག་
 །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བུར་རྟོགས་བྱ་སྟེ།
- 5 །བདག་གི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟོན་མཚུངས་ལས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར་།
 །གང་གི་ཆོ་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དེ་ཆོ་བཞིན།
 །ཞེས་བྱ་བར་བརྟེན་པར་བྱས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་
 འདི་ན་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཡོད་ཅེས་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བདག་
 །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བུར་རྟོགས་བྱ་སྟེ།
- 10 གཞན་ཆོགས་དང་དཔེ་དག་ནི་དེ་གཉིས་ཁོ་ནའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ལ་ཡང་སྒྲུར་བར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་འདིས་ནི།
 དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག་
 །གཉི་ག་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་པར་ནི་ག་ལ་ཡོད།
 །ཅེས་གང་དམ་བཅས་པར་གྱུར་པ་དེ་རབ་ཏུ་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ནོ།
- 15 །འདིར་སྒྲུབ་པ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་དང་གཞན་དང་གཉི་
 ག་དང་རྒྱ་མེད་པ་[341 b]ལས་མི་སྟེ་ན། འོ་ན་ངི་ལྟར་སྟེ། བཤད་པ།
 གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་སྟེ་པའི་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་གཞན་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་དེ་བདག་གམ་གཞན་
 རྣམ་གཞི་གའང་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ལས་སྟེ་བའང་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་
 20 ཞིག་གོ། །གང་དག་དཔང་ཤུག་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་སྟེ་

བར་མངོན་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཡང་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་
 དེ་དག་བདག་ཏུ་ཐུར་བའམ། གཞན་ཏུ་ཐུར་བའམ། གཉི་གར་ཐུར་
 བ་ཞིག་ཏུ་འཐུར་བས་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་རྒྱར་སྒྲུབ་པ་དག་ཀྱང་བཤད་
 ཟེན་པའི་སྒྲིན་ལས་མི་འདའ་སྟེ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲེད་པར་ཐེད་པའི་རྒྱའི་རྣམ་
 བར་རྟོག་པ་གཞན་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིན་སྒྲེད་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་སྒྲེད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་ལས་སྒྲེད་དང་།

།རྒྱ་ལ་མ་བཞུགས་ཡོད་པ་མེད་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱལ།

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུབ་སོ། །འདྲིར་སྒྲུབ་པ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་སྒྲེད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། འོ་ན་མ་སྒྲུབ་པ་སྒྲེན་པོ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཅི་ལྟར་བཟུང་། །བཤད་པ། སྒྲེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ནི་ངེ་ལྟར་ཡང་འགའ་ཞིག་གི་ཡུལ་ཉིད་ཏུ་འཐུར་བ་མ་ཡིན་པས་
 སྒྲེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་བཟུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་
 ཏེ་དེ་ལྟར་ན་ནི་འོ་ན་གང་ཞིག་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་
 བརྟན་ན་སྤང་བར་མཐོང་བ་དེ་ཅི་ཞིག་ཏུ་འཐུར་བར་འོས་ཤེ་ན། བཤད་
 པ། འདི་ནི་ཕྱིན་ཅི་འོག་ཉིད་ཀྱིས་ན་རང་བཞིན་ལ་ཡིན་ཏེ། ལ་རིག་པ་
 དང་བཅས་པ་རྣམས་ཁོ་ནས་པདག་ཉིད་དེར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ལ་ལ་རིག་
 པ་དང་ཐལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར་བཤད་ས།

གང་གིས་སྒྲིབ་ཆོགས་དང་མཚན་གཏི་བྱས་སྤྱད་པོ་[342 a]འདྲི་ཏེན་ལ།

།ཡོད་པ་དེས་ན་ཡུལ་རྣམས་ལོག་པ་དག་ཏུ་སྤྱད་པར་འགྱུར། ༡༠༦

།སྒྲིབ་ཆོགས་ནི་ཆར་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆོགས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྒྲིབ་ཀྱི་
ཆོགས་དང་འདྲ་པའི་གཏི་བྱས་འབྲས་པོ་སྒོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་པའིན་
8 མཐོང་པ་གཡོགས་ནས་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱིས་པ་རྣམས་ལ་སྒོན་པོ་ལ་
སོགས་པའི་རང་པའིན་མཐོང་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ། རང་གི་རོ་བོ་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་འདི་ནི་བྱིས་པ་པདོན་པར་
མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ལ་སྤྱད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྒྲུས་པ། གཏི་བྱས་
གིས་པག་པ་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཏིད་མི་མཐོང་པར་
10 མི་འགྱུར་ལ་རག་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་པ་ག་ལས་ཤེ་ན། དེ་ལྟ་
བུར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་མ་རིག་པའི་དཔང་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་པདག་
ཏིད་ཏུ་སྤྱད་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཏིད་ཀྱི་རོལ་གྱི་དཔའི་སྒྲོ་ནས་པསྟན་
པའི་ཕྱིར།

རི་ལྟར་པ་རིལ་མཐུ་ཡིས་འགའ་ཞིག་སྤྱད་ཆོག་གཏིས་དང་།

15 །མ་བུའི་མདོངས་དང་སྤྱད་མ་ལ་སོགས་ལོག་པར་འདྲིན་ཕྱེད་པ།

།ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིས་དེ། རི་ལྟར་པ་རིལ་གྱི་མཐུས་རལ་རིལ་ཅན་གྱིས་སྤྱད་
པར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མ་སྒྲིས་པའི་རང་པའིན་ཡིན་ཏུ་ཟེན་གྱང་དངོས་པོ་
ཏིད་ཏུ་འདྲིན་པར་ཕྱེད་པ།

དེ་པའིན་ཏུ་ནི་གཏི་བྱས་སྒྲིབ་ཀྱི་དཔང་གིས་མི་མཁས་པས།

20 །འདུས་བྱས་ལྟ་ཞིག་སྤྱད་ཆོགས་སྒྲོ་གྲིས་ཀྱིས་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། ༡༠༧

།འདི་ནི་མ་རིག་པའི་ཕྱིན་གྱིས་འདུ་ཕྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འཕྲེལ་བའི་གང་ཟག་འདི་ནི་བསོད་ནམས་
 མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་
 བ་དང་། མི་གཡོ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་ཕྱེད་དོ་
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་ཕྱེད་འགག་ 5
 ཅེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་འདིས་[342b]

གཡ་ཏེ་གཏི་ལྷག་པའི་ནས་ལས་འབྱུང་གཏི་ལྷག་མེད་པར་དེ།

།མི་འབྱུང་ཞེས་བྱའ་མི་མཁས་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་གོང་མ་ཆག

།སྒྲོ་བཟང་ཏི་མས་སྐྱེ་བ་སྐྱུག་པོ་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཡི།

།མཁས་པ་དག་ནི་སྒྲོང་ཏིང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་གྲོལ་པར་འབྱུང་། 10

།ཤེས་རབ་ཅན་ནི་མ་རིག་པའི་ཕྱིན་གྱིས་འདུ་ཕྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་
 འཕྲོང་བ་ན་འདུ་ཕྱེད་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འབྱུང་
 བ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་ཀྱི། དེ་རྟོགས་པ་ལས་མ་རིག་པ་སྒྲོང་ཞིང་འདུ་
 ཕྱེད་དག་ཡུང་ཏེ་པར་མི་ལེན་ཏེ། དེ་ཏེ་པར་ལེན་པའི་རྒྱ་སྐྱངས་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་པར་འབྱུང་རོ། 15

།འདིར་སྒྲུས་པ། གཡ་ཏེ་དེ་ལྟར་གསུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་
 རྟོག་ནམ་པར་རང་བཞིན་འགའ་ཡང་མེད་ན། འོ་ན་མོ་ཤས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞིན་
 དུ་རྟོག་ནམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཀྱན་
 རྫོབ་དུ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འབྱུང་བ་ཞིག་ན། གསུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 གི་རང་བཞིན་ནི་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ 20

ཡོད་པ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། ཞེས་སྒྲུབ་པ།

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་དེ་ཉིད་ཏུ་མེད་ན།

ཁ་སྐྱོད་ཏུ་ཡང་མོ་གཤམ་བུ་ཇི་པའི་ན།

དེ་དག་མེད་པ་ཉིད་འགྱུར་དེ་ཡི་ཕྱིར།

8 དེ་དག་རང་པའི་ན་གྱིས་ནི་ཡོད་པ་ཉིད། ༡༠༧

འདི་ལ་པའི་དམ་པར་བུ་སྟེ།

གང་དག་རབ་རིམ་ཅན་སྒྲིགས་ཡུལ་འགྱུར་པ།

སྒྲུ་མད་ལ་སྒྲིགས་དེ་དག་མ་སྒྲིགས་པས།

འེ་ཞིག་དེ་དག་ཉིད་ལ་པའི་དམ་པར་བུ་སྟེ།

10 སྒྲུ་ནས་མ་རིག་རབ་རིམ་རྒྱུ་འབྱེད་པའོ། ༡༠༨

འེའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཅག་གིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ན་མད་ལ་

སྒྲིགས་པ་དག་མཐོང་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་འེ་ཞིག་གང་དག་

རབ་རིམ་ལ་སྒྲིགས་པས་མིག་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་པའི་དམ་

པར་བུ་ལ། ཕྱིས་ནི་འེའི་ཕྱིར་མ་སྒྲིགས་པའི་རང་པའི་ཅན་གཟུགས་ལ་

15 སྒྲིགས་པ་དག་མཐོང་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ནི་མ་ཡིན་[343 a]ཞེས་མ་རིག་པའི་

རབ་རིམ་གྱིས་སྒྲོའི་མིག་པསྒྲིབས་པ་རྣམས་ལ་པའི་དམ་པར་བུ་

དགོས་སོ། །ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ནི་འདི་པའི་དམ་པར་བུ་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་

ལྟར་ཁོ་པོ་ཅག་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དག་འདི་ལྟར་

གཞིགས་ཤིང་གཞན་གང་དག་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པར་འདོད་པ་དེ་

20 དག་གིས་ཀྱང་ཚུལ་གྱི་རང་པའི་དམ་པར་སྐད་པའི་ལྟག་པར་མོས་པར་

ཕུའོ། །ཞེས་ལུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྩ་ནལ་འཕྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྲུགས་
 སུ་རྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་འཆད་པར་ཞུགས་པ་
 ཡིན་ཀྱི། རང་གི་ཤེས་པ་ལ་བཞུགས་ནས་ནི་མ་ཡིན་དེ། ཁོ་པོ་ཅག་ནི་
 མ་རིག་པའི་རབ་རིམ་གྱིས་སྒྲིབ་མེག་བསྐྱེལ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཇི་
 སྐད་རུ།

5

ཕུང་པོ་རང་བཞིན་དཔེན་ཞིང་སྟོང་བ་ཉིད།

།གང་སྟོང་དེ་ཡང་རང་བཞིན་སྟོང་བ་སྟེ།

།ཡེ་ཤེས་ལྡན་པས་ཤེས་ཀྱི་བྱིས་པས་མེན།

།ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་སྟོང་པར་རིག་འཕྱར་དེ།

།ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་སྟོང་པར་རིག་ཕྱར་ནས།

10

།ཤེས་པ་པོ་དང་འདྲ་པར་རྟོག་ཕྱར་ན།

།ཕུང་ཚུལ་ལམ་ལ་དེ་དག་སྟོང་ཅེས་བྱ།

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་བྱིར་འདི་ནི་ནལ་འཕྱོར་བ་རྣམས་ལ་

བཟུང་ཞིང་བརྟག་པ་མ་ཡིན་དེ། དེ་དག་གིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཚུས་

འགའ་ཞིག་གི་རང་བཞིན་མ་གཟིགས་ལ། དོན་དམ་པར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། 15

།རབ་རིམ་ཅན་ལ་བཟུང་ཞིང་བརྟག་པ་ལྟ་བུ་པར་འབྲུག་ཅིག །རེ་ཞིག་འདི་

ནི་ཁྱེད་ཉིད་ལ་ཆེར་བཟུང་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ།

གལ་དེ་མེ་ལམ་ནི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་བཅས།

།སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐུ་དང་མེག་འཕྲུལ་གཟུགས་བརྟན་སོགས།

|| གྱེ་མེད་མཐོང་ན་ཡོད་ཉིད་མེད་མཚུངས་ཀྱང་།

|| ཁྱེད་ལ་རི་ལྟར་དེར་འགྱུར་དེ་མི་རིགས། ༡༠༩

|| དཔེར་ན་ཆི་ལམ་རྩ་དམིགས་པ་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་སྤ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པ་ཉིད་རྩ་འདྲ་ཡང་ཆི་ལམ་མཐོང་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་སྤ་མ་ཡིན་
5 པར་འགྱུར། དེ་བཞིན་རྩ་རི་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་ཡང་དོ། །སྒྲིག་རྒྱུའི་ཚུ་
ཞེས་བྱ་[343 b]པ་ནི་སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་ཚུ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་བཞིན་རྩ་
མིག་འཕྲུལ་ལ་ཡང་དོ། །གཟུགས་བརྟན་སོགས་ཞེས་བྱ་བའི་སོགས་པའི་
སྒྲིག་ནི་གས་ཅ་དང་སྒྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཡོངས་སུ་བརྩུང་དོ། །དཔེར་
ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་པ་ཡིན་རྩ་བཞིན་ཀྱང་། དེ་དག་མཐོང་གི་མོ་གཤམ་
10 གྱི་སྤ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རིེ་བདག་ཉིད་ལ་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པ་
གྱིས་དང་། དེ་ནས་ཕྱིས་ང་ལ་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པར་འགྱུར་དོ།

|| དེ་ཉིད་རྩ་འདི་རི་ལྟར་གྱེ་མེད་ཀྱང་།

|| མོ་གཤམ་སྤ་ལྟར་གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི།

|| མཐོང་བའི་ཡུལ་རྩ་མི་འགྱུར་མ་ཡིན་པ།

15 || དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྒྲིག་འདི་མ་དེས་པའི། ༡༡༠

|| ཞེས་བཞིན་པར་བྱས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རིེ་སྒྲུང་རྩ་བཙམ་ལྟན་འདས་གྱིས།

འགྲོ་བ་དག་ནི་ཆི་འདྲར་བཤད།

|| དེ་ཉིད་རྩ་ནི་རྣམ་མ་བཞག།

|| ཆི་ལམ་གང་ལའང་དངོས་པོ་མེད།

20 || འོག་བའི་སྒོ་ཅན་མདོན་པར་ཞེན།

| རི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་རི་ལྟར་སྒྲུང་གྲུང་གྲུང་།

| གྲོང་ཁྱེར་ཕྱོགས་པར་ཡོད་མེད་གཞན་ནའང་མེད།

| གྲོང་ཁྱེར་མེད་ཅོད་ཞིག་གིས་རབ་ཏུ་བཞག

| རེ་བཞིན་པེ་པར་གཤེགས་པས་འགྲོ་འདི་གཟིགས།

| རྒྱ་ཡི་འདྲ་ཤེས་ཅན་གྱིས་ནི།

5

| མཐོང་ཡང་སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་རྒྱ་མེད།

| རེ་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པས་དུགས།

| ལྷག་པ་མེན་པ་ལྷག་པར་རྟོག

| མེ་ལོང་ཤིང་ཏུ་ཡོངས་དག་ལ།

| རི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི།

10

| གཟུགས་པར་སྒྲུང་པ་རེ་བཞིན་ཏུ།

| ལྷོན་པ་ཚོས་རྣམས་ཤེས་པར་གྱིས།

| ཤེས་གསུངས་པའི་ལུང་ལས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་
བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་བཞིན་ཏུ་འཛིན་རྟོག་གི་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཉིད་
ཏུ་འགྱུར་ལ། མོ་གཤམ་གྱི་ཕ་ནི་མ་ཡིན་པས་འདི་ནི་ཁྱེད་ལ་རང་ཉིད་ 15
ལས་མ་དེས་པ་ཡིན་ནོ། | ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ནི་འདི་བཅུད་ཏུ་མེད་པ་ཉིད་
ནི། འདི་ལྟར་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐོབ་
ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིམ་པར་ཁས་སྤངས་ནས་དོན་དམ་པར་འགོག་པ་མ་
ཡིན་ནོ། | ཅིའི་ཕྱིར་ནི་ན། རི་ལྟར་[344 a]

མོ་གཤམ་ཕ་ལ་རང་གི་པདག་ཉིད་གྱིས།

20

|སྒྱེ་བ་དེ་ཉིད་ཏུ་མེད་འཇིག་རྟེན་ཏུའང་།

|ཡོད་མེན་དེ་བཞིན་དངོས་འདི་ཀུན་ངོ་བོ།

|ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་ཏུ་མ་སྒྱེས། ༡༡༡

|གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ།

5 དེ་ཕྱིར་འདི་ལྟར་སྟོན་པས་ཆོས་རྣམས་ཀུན།

|གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་སྒྱེ་བའ་རང་བཞིན་ཀྱིས།

|ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་འདས་པ་གསུངས་ཐུང་པ།

|དེ་ཕྱིར་ཉག་ཏུ་སྒྱེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༡༢

|གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་ལུང་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཉག་ཏུ་སྒྱེ་བ་ཡོད་

10 བ་མ་ཡིན་ནོ། |ལུང་བཟླ་བ་ནི།

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོར་བ་ན།

|གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྒྱེས་པ།

|རང་བཞིན་བྱ་ངན་འདས་པ་ཡི།

|ཆོས་རྣམས་མགོན་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་བསྟན།

15 |ཞེས་བྱ་བའོ། |དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་

ཅད་ཞི་བའོ། |ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན། མ་སྒྱེས་

བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། མ་སྒྱེས་པའི་ཕྱིར་རྩ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། |གང་

གི་ཕྱིར་མ་སྒྱེས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་ཡུལ་ཡོ། |ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་

མ་སྒྱེས་ཤེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་བྱ་ངན་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་

ཏེ། གཤམ་རྟེ་འགའ་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་རྟེ་ངོ་བོ་ཡོད་ན་རྟེ་སྐྱེ་པར་འབྱུང་
 བ་ཞིག་ན། རང་བཞིན་རྟེ་ཡོང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་པར་འབྱུང་།
 འདིས་ནི་རྩས་ཐམས་ཅད་རྩ་མ་སྐྱེས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་མ་བྱུང་
 བ་ལས་བྱིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་བྱིས་བྱུང་ནས་ཡང་ཡང་འབྱུང་བ་མ་
 ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་ 5
 འདས་པའོ། །གཏོད་ནས་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱོས་པས་ནི་རྟེ་དག་ནལ་འབྱོར་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཁོ་ནར་མ་སྐྱེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་
 ན། རིའི་གོང་རྩལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཆོས་
 རྟེ་དག་རང་གི་པདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་སྟོན་པར་
 བྱེད་དོ། །གཏོད་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་དང་པོའི་སྐྱེའི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཐ་ 10
 སྟད་ཀྱི་གནས་སྐབས་[344 b]པའོ་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྟེ་ལྟར་
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་པསྟོར་པའི་རྩས་སུ་ཆོས་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱིས་པསྟན་ཏེ་ཞེས་
 ཡོན་ཏན་སྤུལ་རྩ་བྱུང་བ་པའོ་དོ་པའི་སྐྱོ་ནས་པཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་བྱུང་
 རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་འཕགས་པ་སྐྱིལ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་པས་པསྟོད་
 བ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་སྤྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ནི་པཟལ་བ་མ་ཡིན་པ་ 15
 ཉིད་རེ། ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་བྱིར་རྟེ་དག་གི་ཁས་སྤངས་པ།

བྱམ་སོགས་འདི་དག་རྟེ་ཉིད་རྩ་མེད་ཅིང་།
 །འཛིག་རྟེན་རབ་རྩ་གསལ་པར་ཡོད་ཇི་བཞིན།
 །རྟེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་པས་ན།
 །འོ་གཤམ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་གཤམ་ནི་འབྱུང་། ༡༡2

|ཅི་སྟེ་གལ་ཏེ་གདགས་པའི་རྟེན་ས་དང་ཚུ་དང་མེ་དང་རྒྱུད་
 དང་། གཟུགས་དང་ནི་དང་རོ་དང་རེག་ཕྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡོད་པ་དེའི་
 ཕྱིར་ཕྱམ་པར་བདགས་པ་ནི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཞེས་ཕྱ་བར་རེགས་ན།
 གང་གི་ལྟར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདགས་པ་ཅམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། བདགས་
 5 པའི་རྟེན་ཇས་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་ལ་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་ཕྱ་དང་འབྲ་བར་ཐམ་
 བ་བསྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་རོ་སྟམ་ན། དེ་ཡང་མི་རེགས་ཏེ། བདགས་པའི་
 རྟེན་ཇས་སྟམ་པར་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། རི་སྒྲ་རྒྱ།

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མ་གཏོགས་པར།

|རི་ལྟར་ཕྱམ་པ་ཡོད་མེད་ལྟར།

10 |དེ་བཞིན་རྒྱུད་སོགས་མ་གཏོགས་པར།

|གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

|ཞེས་ཕྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ།

ས་ཚུ་མེ་དང་རྒྱུད་རྣམས་ནི།

|རེ་རེ་ངོ་པོ་ཉིད་རྒྱ་མེད།

15 |གང་གསུམ་མེད་པར་རེ་རེ་མེད།

|གཅིག་མེད་པར་ཡང་གསུམ་མེད་དོ།

|གལ་ཏེ་གསུམ་མེད་རེ་རེ་མེད།

|གཅིག་མེད་པར་ཡང་གསུམ་མེད་ན།

|སོ་སོ་རང་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ།

20 |རི་ལྟར་འདུས་པ་སྟེ་བར་འཁྱར།

ཞེས་ཕུ་པ་ལ་སྟོགས་པ་གསུངས་སོ། །རི་ལྟར་རྟག་པ་ལས་མི་རྟག་པ་སྟེ་
 བར་མི་འདོད་པ་དེ་པའི་ན་ཏུ་རྩམ་སུ་ཡོད་པ་ལས་ཀྱང་རྩམ་སུ་མེད་པ་
 སྟེ་བར་མི་རིགས་ཏེ། རི་སྟངས་ཏེ།

དངོས་པོ་རྟག་པ་ལས་[345]འཕྱུང་བ།

།མི་རྟག་པར་ནི་རི་ལྟར་འཕྱུང་།

5

།རྒྱ་ལམས་མཚན་ཏིན་མི་མཐུན་པ།

།ཁམ་ཡང་མཐོང་པ་མ་ཡིན་ནོ།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དཔེར་ན་པདགས་པར་ཡོད་པའི་ན་
 ལ་སྟོགས་པའི་ཚོགས་པ་ལ་པརྟེན་ནས་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་པརྟེན་པདགས་
 པ་ཙམ་དམིགས་པ་དང་། པདགས་པར་ཡོད་པ་ག་པ་ལ་སྟོགས་པ་ལ་ 10
 པརྟེན་ནས་ཁྲིམ་ཏུ་པདགས་པ་ནང་། དེ་པའི་ན་ཏུ་མིང་གི་རྟེན་ཅན་གསལ་
 པདགས་པ་དང་རི་ལྟར་མི་ལམ་ན་མ་སྟེན་པའི་རང་པའི་ན་ཏུ་ཕྱི་ས་པོན་
 ལས་མ་སྟེན་པའི་རང་པའི་ན་ཏུ་ཕྱི་སྟེ་པར་དམིགས་པ་དེ་པའི་ན་
 ཏུ། དངོས་པོ་པདགས་པར་ཡོད་པ་ཐབས་ཅན་ཕྱི་པདགས་པ་ཡང་དངོས་
 པོ་པདགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཏུ་རིགས་ཏེ། རི་སྟངས་ཏེ། 15

རི་ལྟར་རྟོག་པས་སྟུལ་པ་ནི།

།ཞེས་ཕུ་པ་ལ་སྟོགས་པ་ནས།

།ཏི་མའི་ཁྱོང་ཁྱོང་ལྟ་བུ་དང་།

།སྟེག་རྒྱ་མི་ལམ་འདྲ་པ་ཡིན།

།ཞེས་ཕུ་པའི་པར་ཏུ་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་པན་པ་མ་ཡིན་ནོ། 20

། འདྲིར་སྒྲུ་ས་པ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་པདག་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་དང་རྒྱ་
 མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཕྱོགས་གཉི་གར་ཡང་པགས་ན། མ་རིག་པ་དང་འདྲ་
 བྱེད་དང་ས་པོན་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྱ་གུ་ལ་
 སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ནི་ཅི་ལྟར་ངེས་པར་བྱ་སྟེ། ད་པའོད་
 ༥ པར་བྱ་སྟེ།

གང་ཕྱིར་རྒྱ་མེད་པ་དང་དབང་ཕྱག་གི།

རྒྱ་ལ་སོགས་དང་པདག་གཞན་གཉི་ག་ལས།

། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ།

། དེ་ཕྱིར་རྟོན་ནས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ༡༡༥

- 10 །གང་གི་ཕྱིར་རི་རྒྱན་པམད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་
 རོ་པོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དབང་ཕྱག་དང་རུས་དང་
 རུལ་དང་རང་པའིན་དང་སྐྱེས་བྱ་དང་སྟེན་མེད་ཀྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞིང་། པདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་
 མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འདི་ལ་པརྟོན་ནས་འདི་འགྱུར་བ་ཞིག་སྟེ། དེ་ཅམ་
 15 ཞིག་ལ་འཇིག་རྟོན་གྱི་[345b]ཐ་སྟར་མི་པཅད་པའི་དོན་རྩ་པརྟོན་ཏོ། །རི་
 རྒྱན་རྩ་པཅོམ་ལྟ་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཚོས་ཀྱི་པར་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་
 ལྟ་སྟེ། འདི་ཡོད་ན་འདི་འགྱུར་། འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ་སྟེ། གང་འདི་
 མ་རིག་པའི་ཁྱེད་ཀྱིས་འདྲ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།
 །དེ་པའིན་རྩ་

འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྱུང་དཔེ།

།རིང་བོ་ཡོད་ན་ཕྱང་ཏུ་པའིན།

།འདི་སྒྲིམ་པས་ན་འདི་སྒྲི་དཔེ།

།མར་མེ་འབྱུང་པས་འོད་པའིན་ནོ།

།ཞེས་བྱ་བ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་

5

བྱེད་བོ་ལ་བརྟེན་ལས་བྱས་ཤིང་།

།ལས་ཀྱང་བྱེད་བོ་དེ་ཉིད་ལ།

།བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ།

།འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་ངོ།

།དེ་བཞིན་ཉིད་ལེན་ཤེས་པར་བྱ།

10

།ལས་དང་བྱེད་བོ་བསལ་བྱིར་ངོ།

།བྱེད་བོ་དང་ལས་དག་གིས།

།དངོས་བོ་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱ།

།ཞེས་འདི་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཉིད་འདི་བ་ཙམ་

ཕྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བཤད་བ་ན། རྒྱ་མེད་པར་སྒྲི་བ་ལ་ 15

སོགས་པའི་རྟོག་བ་འདི་དག་མི་སྲིད་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། རྟག་

བ་དང་ཆད་བ་དང་རྟག་བ་དང་མི་རྟག་བ་དང་དངོས་བོ་དང་དངོས་བོ་མེད་

བ་གཉིས་ལ་སོགས་བ་རྟོག་བ་གཞན་དག་ཀྱང་མ་སྲིད་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་

པའི་བྱིར་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས།

།རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་བྱས་པ།

།དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི།

།ལྟ་བུ་ན་ན་པ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། ༡༡༥

- 8 །གང་གི་ཕྱིར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པ་
འདི་ཙམ་ཞིག་གིས་དངོས་པོ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་
ཡོད་པ་འཕྲོབ་ཀྱི། གཞན་ཏུ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བ་རྟེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ཀྱིས་རིགས་པ་འདིས་ངེ་སྐད་བཤད་བའི་ལྟ་
བ་དན་པའི་ན་པ་མཐའ་དག་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་བྱེན་ཉིད་འདི་
10 པ་ཙམ་ཞིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རོན་ཏུ་རྣམ་པར་འཛོག་པས་
ནི་དངོས་པོ་འགའ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་ཁས་སྐྱངས་དེ་[846 a] ། འདི་སྐད་ཏུ།

དེ་དང་དེ་བརྟེན་གང་འབྱུང་བ།

།རང་གི་ངོ་པོར་དེ་མ་སྦྱེས།

།རང་གི་ངོ་པོར་མ་སྦྱེས་གང་།

- 15 །དེ་ནི་སྦྱེས་ཞེས་ངེ་སྐད་བྱ།

།ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་།

།དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་བཤད།

།དེ་ནི་རྒྱུ་བཅས་གདགས་པ་སྟེ།

- 20 །དེ་ཉིད་དཔུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ།

|ཞེས་གསུངས་སོ། |མདོ་སྡེ་ལས་ཀྱང་

གང་ཞིག་ཀྱི་ལས་སྒྲིམ་པ་དེ་མ་སྒྲིམ།

|དེ་ལ་སྒྲིེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན།

|ཀྱི་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད།

|གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན།

5

ཞེས་གསུངས་སོ། |གང་གི་ཆེ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ལས་མ་སྒྲངས་པ་དེའི་

ཆེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ན་ངེ་སྒྲན་བཤད་པ་རྣམས་གང་ཞིག་ཏུ་འབྱུང་བར་

འགྱུར། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། དེ་ཡི་སྒྲིེ་བ་ངོ་བོ་

ཉིད་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའོ། བདག་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་དང་

དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་འབྱུར་ཞིང་། སྒྲིམ་བྱེད་པ་གནས་བས་ 10

རྟག་པ་དང་། འཇིག་པས་ཆད་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པ་འབྱུང་བ་སྤྱིད་པ་

ཞིག་ན། རྣམ་པ་གཞན་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་བའི་བྱིར་བཤད་པ།

རྟོག་རྣམས་དངོས་པོ་ཡོད་ན་འགྱུར་བ་སྟེ།

|དངོས་པོ་ངེ་ལྟར་མེད་པར་ཡོངས་དབྱུང་བྱེད།

|དངོས་པོ་མེད་པར་འདི་རྣམས་མི་འབྱུང་དཔེར།

15

|བྱུང་ཤིང་མེད་པར་མེ་ཡོད་མེན་དེ་བཞིན། 177

|གང་གི་བྱིར་ངེ་སྒྲན་བཤད་པའི་རིགས་བས་དངོས་པོ་སྤྱིད་པ་རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། རྣལ་འབྱོར་པ་འཕགས་

པའི་ལས་མངོན་ཏུ་མཛད་པར་གྱུར་བས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ཁོ་

ན་ཉིད་གཟིགས་པ་དག་གིས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་དངོས་པོ་རྣལ་ཅོམ་ཡང་མི་ 20

དམིགས་ཤིང་། གཟུགས་དང་། ཚོར་བ་དང་། དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་
 བ་དང་། དངོས་བོ་དང་དངོས་བོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པའི་འདུ་ཕྱེད་
 ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་ལྷོག་པར་འགྱུར་རྟེ།
 [306 b] དཔེར་ན་མིག་སྒྲུན་བསྒྲུས་པས་སྒྲུ་ཤད་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པ་ལོག་
 5 བ་ཉིད་རབ་རིམ་ཅན་ལ་འབྲས་ལྷུང་ལྷུང་གི་སྒྲུ་ཤད་ལ་སོགས་པ་རང་
 བཞིན་གཞན་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱང་འགྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་
 ཕྱིར།

སོ་སའི་སྒྲེ་བོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅིངས།

།མི་རྟོག་རྣལ་འབྱེད་པ་ནི་གྲོལ་འགྱུར་པས།

10 །རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་འགྱུར་པ་གང་ཡིན་རྟེ།

།རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་འབྲས་ལྷུང་མཁའ་སྒྲུང་གསུངས། ༡༡༧

།གང་གི་ཕྱིར་སོ་སའི་སྒྲེ་བོ་ཚོས་ཉིད་འདི་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པ་རྣམས་
 རྟོག་པ་ཁོ་ནས་བཅིངས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཚོས་ཉིད་འདི་དེ་ལྟར་ཐུགས་སུ་
 ཟུང་པ་ན་འཕགས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་པར་འགྱུར་རྟེ། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་
 15 མ་ལུས་པ་བཀག་པ་ཉིད་སྒྲོལ་དཔོན་གྱིས་དབུ་མའི་བརྟན་བཅོས་ལས་བཤད་
 པའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་འབྲས་ལྷུང་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །རི་སྐད་ཀྱང་།

དངོས་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན།

།སྟོང་མཐོང་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད།

།རྟོག་པས་མཐོང་པ་འཆིང་པ་སྟེ།

20 །དེ་ཉིད་འདིར་ནི་འགོག་པ་ཡིན།

ཤེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར།

བསྟན་བཅོས་ལས་དབྱར་ཚུན་ལ་ཆགས་པའི་བྱིར།

།མ་མཛད་རྣམ་གྱོལ་བྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བསྟན།

།དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དབྱར་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་རྣམ་པར་
 དབྱར་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚུན་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། 5
 གཞན་ཟིལ་གྱིས་མཛད་པར་འདོད་པས་མ་མཛད་དོ། །ཤེས་བྱ་པར་ཤེས་
 པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་དབྱར་བ་མཛད་པ་ན་དབྱར་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་བྱིན་
 ཅི་མ་ཁོག་པར་རྟོགས་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་ཞེས་སྟེ།
 བོ་རྣམ་པར་གྱོལ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོལ་བ་ 10
 ཇི་ལྟར་བདགས་པ་ཐམས་ཅད་བཞོད་ཅིང་བཞོད་ཅིང་བསྟན་བཅོས་ལས་
 བཀག་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་བྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི་ཚུན་པའི་
 བྱིར་ཡིན་[347 a]པས་རྟོག་པ་ལྟོག་པ་ཅི་མ་ཞིག་ཁོ་ན་འཕས་པར་ཅི་ལྟར་
 རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། བཛོད་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་དབྱར་བ་འདི་ནི་
 ཚུན་པའི་བྱིར་མཛད་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏེ་པར་ 15
 བསྟན་པ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོབས་ཆུང་པས་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་
 བདག་ཉིད་ཐོན་མི་ཚུགས་ཤིང་། སྤང་བ་ཏེ་བ་ན་ཐུན་པ་ལྟར་རང་ཉིད་
 འཇིག་པར་འགྱུར་བ་དེས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་སྟོན་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་པ།

གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན།

།གཞན་གཞུང་འཇིག་པར་འགྱུར་ན་ཉེས་པ་མེད། 20

།རི་སྒྲ་ཏུ།

ཆོས་འདི་དེ་བཞིན་གཤམས་རྣམས་ཀྱིས།

།ཚུད་པ་མཛད་ཕྱིར་གསུངས་མ་ཡིན།

།འོན་ཀྱང་མེ་ཡིས་བྱད་ཤིང་ལྟར།

5 །འདི་ཡིས་བས་ཀྱི་ཚོལ་བ་སྟེག

།ཅེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཏེ་

བར་བསྟན་པར་གྱུར་ན་ནི། དེའི་ཆེ་མེ་ཆོས་མཛད་པར་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་

སྟོན་དང་ལྟན་པ་ལ་སྤང་ཞིང་། རིགས་པ་དང་ལྟན་པའི་རང་གི་ཕྱོགས་

ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་འགྱུར་བས་རྟོག་པ་ལྟོག་པ་ཉིད་མི་སྟོན་དོ། །ཅིའི་

10 ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར།

རང་གི་ལྟ་ལ་ཆགས་དང་དེ་བཞིན་ཏུ།

།གཞན་གྱི་ལྟ་ལ་འཇུག་གང་རྟོག་པ་ཉིད།

།དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་མ་འོག་བས་བཅིངས་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་གྱི་ཐར་

བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆེ་ཆོས་འདི་ཚུད་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་

15 བ་དེའི་ཆོ།

དེའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྱོད་རྣམ་བསལ་ཏེ།

།རྣམ་དཔྱད་པ་ན་གྱུར་ཏུ་སྟོལ་བར་འགྱུར། ༡༡༩

།རི་སྒྲ་ཏུ།

ཚུད་མཛད་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན།

།དེ་དག་ལ་ནི་ཕྱོགས་མཛད་དོ།

|གང་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱགས་མེད་པ།

|དེ་ལ་གཞན་ཕྱགས་ག་ལ་ཡོད།

|ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

རང་གི་ཕྱགས་ལ་ཆགས་ཡོད་ཅིང་།

|གཞན་ཕྱགས་ལ་ཁྱོད་མི་དགའ་ན།

5

|ཁྱ་དན་འདས་པར་མི་འགོ་སྟེ།

|གཉིས་སྒྲིང་ནི་བར་ཡོད་མི་འགྱུར།

|ཞེས་གསུངས་སོ། |མདོ་སྟེ་ལས་ཀྱང་།

གང་ཞིག་ཆོས་[347b]འདི་ཐོས་ནས་ཆགས་བྱེད་ཅིང་།

|ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཐོས་ནས་ཁོང་ཁོ་བྱེད།

10

|ད་རྒྱལ་རྒྱགས་པས་བཅོམ་པ་ལོག་པ་སྟེ།

|ད་རྒྱལ་དབང་གིས་སྐྱུག་བསྐྱེད་རྗེས་སུ་ཐོང་།

|ཞེས་གསུངས་སོ། |དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ལྷུང་དང་རིག་པ་དག་གིས་ཆོས་ཀྱི་

བདག་མེད་པ་བསྟན་ནས་དེའི་ལོག་ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་བསྟན་

བའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

15

ཉོན་མོངས་རྒྱུན་རྣམས་མ་ལྷས་འཛིག་ཆོགས་ལ།

|ལྟ་ལས་བྱུང་བར་སྟོ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ཞིང་།

|བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས།

|རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། 220

- |དེ་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་དང་དཔེ་སྒྲུབ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་
 རྣམ་པར་འགྲུགས་པ་ཤེས་རབ་ཏྲན་མོངས་པ་ཅན་ནོ། །དེ་ལས་བྱུང་ནས་ནི་
 འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་དག་གཅིག་ཅེ་ན།
 ཏྲན་མོངས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ཏྲན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་
 5 སོགས་པ་རྣམས་སོ། །སྒྲིན་རྣམས་ནི་སྒྲེ་བ་དང་ག་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་
 བ་དང་བྱ་དན་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། །དེ་དག་གི་མ་ལུས་པར་འཇིག་
 ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལས་འབྱུང་སྟེ། ཏྲན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མདོ་ལས་།
 འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྩ་བ་ཅན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྩ་ཅན།
 འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཀུན་འབྱུང་བ་ཅན་དག་གོ་ཞེས་འཇིག་ཚོགས་ལ་
 10 ལྟ་བའི་རྩ་ཅན་རྩ་གསུངས་ལ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་མ་སྤངས་པ་རྣམས་
 ལ་འདྲ་བྱེད་མདོན་པར་འགྲུབ་པའི་བྱིར་དང་། སྒྲེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུག་
 བསྐལ་འབྱུང་བའི་བྱིར་ན། མ་ལུས་པ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྩ་ཅན་
 ཡིན་ནོ། །དེའི་དམིགས་པ་ནི་བདག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དར་འདོན་བ་ནི་
 བདག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཏྲན་མོངས་པ་དང་སྒྲིན་མ་
 15 ལུས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་འདོད་པས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཁོ་ན་སྤྱོད་
 བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདག་གི་བདག་མེད་བ་ཏྲན་ཁོང་རྩ་རྩུང་བ་
 ལས་སྤྱོད་པར་འགྲུར་པས་ཤོག་མར་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་ཁོ་ན་འགོག་
 བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཀག་པ་ལས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་སྤངས་པར་གྱུར་
 ན་ཏྲན་མོངས་པ་དང་སྒྲིན་མ་ལུས་པར་ལྷོག་པར་ན་བདག་[348]རྣམ་པར་
 20 དབྱུང་བ་ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་གང་ཞིག་འཇིག་

ཚོགས་ལ་ལྟ་པའི་དམིགས་པར་གྱུར་པ་པདག་ཅེས་ཕུ་བ་ལ་དེ་ཅི་ཞིག་
 ཅེས་རྣལ་འབྱེད་པ་ཇི་ཐོག་མར་པདག་ཁོ་ན་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་བྱེད་དོ།
 ལའིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་པའི་དམིགས་པ་པདག་དེ་ཅི་ཞིག་ཅེས་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་
 མོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་རེ་ཞིག་

ཟ་བོ་རྟག་དངོས་བྱེད་བོ་མེན་པའི་པདག་

5

ཡིན་ཏན་ཕུ་མེད་ཕུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་པརྟགས།

དེའི་དབྱེ་རྩུང་ཟད་རྩུང་ཟད་ལ་པཏེན་ནས།

ཕུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ལྷགས་ནི་ཐ་དད་འགྱུར། 929

དེ་ལ་གྲངས་ཅན་པ་དག་ན

རྩ་པའི་རང་པཏེན་རྣམ་པར་འགྱུར་མེན་ལ།

10

ཆེན་བོ་སྟེགས་པརྟན་རང་པཏེན་རྣམ་འགྱུར་ཞིང་།

པརྟ་རྩུག་བོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་པ་སྟེ།

སྟེགས་ཕུ་རང་པཏེན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མེན།

ཞེས་སྟུ་པར་བྱེད་དོ། དེ་ལ་རབ་ཏུ་བྱེད་པས་ན་རང་པཏེན་ནོ། །གནས་
 སྟེགས་གང་ཞིག་ཏུ་བྱེད་ཅི་ན། སྟེགས་ཕུའི་འདོད་པ་མཐོང་པའི་རྩམ་སུའོ། 15
 །གང་གི་ཆེ་སྟེགས་ཕུ་སྟེགས་ལ་སྟེགས་པའི་ཡུལ་ཏེ་པར་ཡོངས་སྟུང་པའི་རྣམ་
 པ་ཅན་གྱི་འདོད་པ་སྟེགས་པ་དེའི་ཆེ་སྟེགས་ཕུའི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་
 རང་པཏེན་དང་སྟེགས་ཕུ་སྟུང་ཞིང་དེ་ནས་སྟེགས་ལ་སྟེགས་པ་འབྱེན་པར་བྱེད་
 དོ། དེ་ལ་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རང་པཏེན་ལས་ནི་ཆེན་བོའོ། དེ་ལས་
 ང་རྩལ་ལོ། དེ་ལས་པརྟ་རྩུག་པའི་ཚོགས་སོ། །པརྟ་རྩུག་བོ་དེ་ལས་ 20

ཡུང་འབྱུང་བ་ལྷ་ནི་ལྷ་ལས་ཏེ་སྣ་ལ་སྟགས་པ་དག་ལས་འབྱུང་བ་ལྷ་
འབྱུང་ངོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རིམ་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་འགྱུར་མེན་
ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཆེན་པོ་
ལ་སྟགས་པ་ལྟར་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོ་ལ་སྟགས་
5 པ་དེ་དག་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་
ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་སྟགས་པ་བརྒྱན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་བྱ་
བ་སྣ་ལྟ་ཏེ། ཆེན་པོ་ལ་སྟགས་པ་དག་ཡུང་རང་གི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ལ་
བཞུགས་ནས་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་ལ་བཞུགས་ནས་རྣམ་པར་[848b]
འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྟོའི་དབང་པོ་ལ་སྟགས་པ་བརྒྱ་རྩ་པོ་ནི་རྣམ་པར་

10 འགྱུར་བ་ཁོ་ན་སྟེ། །དེའི་ཕྱིར་

བརྒྱ་རྩ་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ།

ཞེས་བྱ་བ་སྣ་སོ་སོ། །དེའི་སྣ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་སྟེ། ཞེས་དེས་
བར་བཟུང་བའི་དོན་རུའོ། །སྟེས་བྱ་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་
རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྣ་བ་ནི་

15 སྟེས་བྱ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མེན།

ཞེས་བྱ་བའོ། །རིམ་པ་འདིས་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཚྭ་སྟགས་ཐམས་ཅད་སྟེས་
བས་འདོད་པ་སྟེས་བའི་སྟེས་བྱ་ཏེ་པར་བ་བོར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཤེས་
བར་བྱ་སྟེ། །རྣ་བ་ལ་སྟགས་པའི་སྟོའི་དབང་པོ་ཡིད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་སྣ་ལ་སྟགས་པ་དག་ལ་

20 སྟོས་ཞེན་པར་བྱེད་ལ། །དེ་ནས་སྟོས་ཞེན་པར་བྱས་བའི་དོན་ལ་སྟེས་བྱ་

སེམས་ཅན་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུལ་བུ་སེམས་ཡོད་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བདག་ཡུལ་དག་ཏེ་བར་ཁོངས་སྒྱུར་དོ་ཞེས་བཟླ་དོ། །དེ་
 ལྟར་འདོད་པས་ཡུལ་ཏེ་བར་ཁོངས་སྒྱུར་ཅིང་། གང་གི་ཚེ་ཆགས་པ་ཟུང་
 བ་ཏིང་ཁྱིས་སྒྲུལ་བུ་ཡུལ་དག་ལ་ཆགས་པ་དང་ཐལ་བར་ཟུར་བ་དེའི་ཚེ་
 རིམ་ཁྱིས་པས་མ་གཏན་བསྒྲིམས་ཤིང་ལྟའི་ཤེས་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པས་ 5
 ལྟའི་ཤེས་གི་སྒྲི་ནས་རང་བཞིན་ལ་ལྟ་བར་ཕྱེད་ལ། དེས་བཟུམས་པ་དང་
 དེ་གཞན་གྱི་བྱད་མེད་ལྟར་ངོ་ཚེ་བར་ཟུར་པས་བདག་ལ་མི་ཁྱོ་ཞིང་
 འཐལ་བར་འཇུར་ངོ། །རྣམ་པར་འཇུར་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲུ་
 པའི་རིམ་པ་ལས་བཞློག་པའི་སྒྲི་ནས་དེ་ཏིང་ཏུ་རལ་བྱ་ཞི་བའི་ཕྱིར་མི་
 གསལ་བའི་ངོ་བོར་ཟུར་བ་དེའི་ཚེ་སྒྲུལ་བུ་ཏྲག་གཅིག་གཞན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་ 10
 སྒྲིལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་རྣམ་པར་འཇུར་བ་ཅན་ཟླ་ཀྱང་ལ་བར་མི་
 འཇུར་བ་ཏིང་ཁྱིས་ཏྲག་ཏུ་ཡན་གར་བའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏྲག་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །རང་བཞིན་ཏིང་ཕྱེད་བ་བོ་ཡིན་ཅིང་རྣམ་པར་འཇུར་བ་
 རྣམས་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ཕྱེད་བ་བོ་[849 a]ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། བདག་ནི་བྱ་
 པ་ལ་སྒྲིམས་ལས་ཅན་ཏིང་ཏུ་ཟུར་བའི་ཕྱིར་ན་ཕྱེད་བ་བོ་མ་ཡིན་ལ་ 15
 ཏིང་ཅས་བཟླ་དོ། །ཏེ་བར་ཁོངས་སྒྱུར་བ་བོ་ཏིང་ནི་རི་སྒྲན་སྒྲུལ་བའི་
 རྒྱལ་ཁྱིས་བསྟན་ཟེན་པ་ཏིང་དོ། །རྩལ་དང་ཐུན་པ་དང་སྒྲིང་སྒྲིབས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཏིང་དོ། །ཐལ་བར་ཕྱེད་བ་
 ཏིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་བྱ་བ་མེད་པ་ཏིང་དེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྒྲུལ་བའི་ཐུང་
 བར་དག་གོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་ཏིང་ཕྱེད་བ་བོ་ཡིན་ཅིང་རྣམ་པར་འཇུར་ 20

- བ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ཕྱེད་བ་པོ་ཡིན་པའི་ལ་ཞེས་གང་སྒྲུས་ན།
 རྣམ་པར་འགྱུར་བ་གང་དག་གཅིག་ནི་ཕྱེད་བ་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ་གང་དག་
 གཅིག་ནི་ཕྱེད་བ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཕྱེ་སྒྲག་ཏུ་བཤད་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་རུང་ཟད་ཅིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རྩལ་དང་སྒྲུན་བ་དང་
 5 སྟིང་སྟོབས་རྣམས་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་རྩལ་ནི་གཡོ་བ་དང་
 འབྲུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །སྒྲུན་བ་ནི་ལྷི་བ་དང་གཡོག་པའི་བདག་
 ཉིད་ཅན་ནོ། །སྟིང་སྟོབས་ནི་ཡང་བ་དང་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་
 ཅན་ནོ། །པདེ་བ་དང་སྒྲུག་བསྐྱལ་བ་དང་གཏི་མུག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདི་དག་
 ཁོ་ནའི་རྣམ་གྲངས་མོ། །འདི་དག་ཆ་མཉུལ་བའི་གནས་སྐབས་ནི་གཙོ་
 10 བོ་སྟེ། འདིར་ཡོན་ཏན་དག་གཙོ་བོར་གྱུར་ཞིང་རབ་ཏུ་ནི་བར་གྱུར་བའང་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་ནི་རང་བཞིན་ནོ།
 །རང་བཞིན་ལས་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་རྣམ་གྲངས་མོ།
 །ཆེན་པོ་ལས་ནི་ང་རྒྱལ་ལོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་འགྱུར་
 བ་དང་། སྟིང་སྟོབས་ཅན་དང་། སྒྲུན་བ་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་
 15 འགྱུར་བའི་ང་རྒྱལ་ལས་ནི་དེ་ཙམ་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་ནི་དང་རོ་
 དང་རེག་བ་དག་གོ། །དེ་ཙམ་དག་ལས་ནི་འབྱུང་བ་རྣམས་ཏེ་ས་དང་རྩ་
 དང་མེ་དང་རྩུང་དང་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ། །སྟིང་སྟོབས་ཅན་གྱི་
 ང་རྒྱལ་ལས་ནི་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་བོ་དག་དང་། ལག་པ་[349 b]དང་
 ཀླུང་པ་དང་། རྩལ་དང་། འཛོམས་དང་། སྟོང་དབང་པོ་ལྟ་བོ་མིག་དང་།
 20 རྣ་བ་དང་། སྒྲ་དང་། ལྷེ་དང་། བཀའ་བ་དང་། གཏི་གའི་བདག་ཉིད་

ཅན་གྱི་ཡིན་དེ་དེ་ལྟར་ན་བརྩ་གཅིག་གོ། །ཕྱན་པ་ཅན་གྱི་ང་གྱུལ་ནི་ང་
 གྱུལ་གཉི་གཉི་འབྱུག་པར་བྱེད་བཞི། །དེ་ལ་ཆེན་པོ་དང་ང་གྱུལ་དང་དེ་
 རྩམ་ལུ་ནི་རང་བཞིན་དང་རྩམ་པར་འབྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དཔར་བོ་
 བརྩ་དང་ཡིན་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྩམས་ནི་རྩམ་པར་འབྱུར་བ་ཉིད་ཁོ་
 ན་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ནི་རྩམ་པར་མི་འབྱུར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་ 5
 བ་ནི་གཞུང་ལུགས་སོ། །ཇི་ལྟར་གྲངས་ཅན་པ་དག་གིས་དེ་ལྟར་བདག་
 ལས་སྒྲངས་པ་དེ་བཞིན་བྱ།

དེའི་དབྱེ་བ་རྩུང་ཟད་རྩུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་

ཐུ་སྟེགས་ཅན་རྩམས་ཀྱི་ལུགས་ཐ་དད་པར་འབྱུར་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་བྱེ་སྒྲག་
 པ་རྩམས་ནི། སྟོ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱུལ་དང་། འདོད་བ་དང་། 10
 སྤང་བ་དང་། འབད་བ་དང་། ཆོས་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་བ་དང་། [འབྲུ་]
 བྱ་བའི་ཤུགས་དེ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་དགུ་སྟེ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་སྟོ་ནི་
 ཡུལ་འཛིན་བཞི། །བདེ་བ་ནི་འདོད་བའི་ཡུལ་ཉམས་སུ་བྱུང་བཞི། །སྐྱུག་
 བསྐྱུལ་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོག་བཞི། །འདོད་བ་ནི་འདོད་པར་འབྱུར་བའི་དངོས་
 བོ་ལ་རེ་འཆའ་བཞི། །སྤང་བ་ནི་མི་འདོད་བའི་ཡུལ་ལ་བྱུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ 15
 པ་ཉིད་དོ། །འབད་བ་ནི་དོན་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་ལ་དེའི་མཐར་ཐུག་པར་
 སེམས་ཀྱི་མཁས་པ་ཉིད་དོ། །གང་ལས་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་དེས་པར་
 འཇགས་པ་འབྲུག་པ་དེ་ནི་ཆོས་སོ། །དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་བཞི།
 །ཤེས་པ་ལས་སྟེས་ཤིང་ཤེས་བའི་རྒྱར་རྒྱར་བ་ཉིད་ནི་འབྲུ་བྱ་བའི་ཤུགས་
 སོ། །བདག་གི་ཡོན་ཏན་དགུ་བོ་དེ་དག་ཇི་སྟེན་བྱ་བདག་ལ་འབྲུ་ཞིང་ 20

- ཡོད་པ་དེ་སྤྲོད་ཏུ་དེ་དག་གིས་སྐྱར་པའི་དགོ་པ་དང་མི་དགོ་པའི་ལས་
 སྐྱལ་པའི་ཕྱིར་འཁོར་པར་འགྱུར་ལ། གང་གི་ཆེ་སྒྲིལ་བུ་ཡང་དག་པར་
 ཉོགས་པའི་ཤེས་པས་སྒོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཅུ་བ་དང་བཅས་
 བར་གཙོད་པ་དེའི་ཆེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་གནས་ཤིང་ཐར་པར་[350 a]
- 5 འགྱུར་རོ། །བདག་དེ་ཡང་རྟག་པ་དང་། ཕྱིར་བ་ཐོ་དང་། ཟ་བ་ཐོ་དང་།
 ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷན་པའི་ཕྱིར་ན་བུ་བ་མེད་པར་ཡང་སྒྲུབ།
 །ཁ་ཅིག་དག་ནི་བསྐྱམ་པ་དང་ཚུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བུ་བ་དང་བཅས་པར་ཁས་ལེན་ཏོ།
 །རིག་ཕྱིར་ཏུ་སྒྲུ་བ་དག་ནི་ཡུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟར་
 ལྷན་པ་ཐ་དད་པས་གཅིག་སྒྲ་ཚོགས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བུ་བ་ལ་སོགས་པར་
- 10 ཁས་ལེན་ཏོ།
 །དེ་ལྟར་བདག་གི་ལྷན་པར་རྩད་ཟད་རྩད་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་བུ་
 ཉོགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་པན་ཚུན་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རོ། །མུ་ཉོགས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལྷགས་རེ་རེ་ལས་བདག་གང་ཞིག་སྒྲས་པ་དེ་ནི།
 མོ་གཤམ་བུ་ལྟར་སྒྲེ་བ་དང་ཐལ་ཕྱིར།
- 15 །དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཡོད་མེན་ཞིང་།
 །འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་རྒྱུད་མི་རིགས་ལ།
 །འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད། 222
 །རང་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་འགལ་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྒྲན་སྒྲས་
 པའི་བདག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། མ་སྒྲིལ་པའི་ཕྱིར་མོ་གཤམ་ཀྱི་
 20 བུ་བ་ཞེན་ནོ། །འདི་ནི་ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་རྒྱ་ཡང་མི་རྩད་སྟེ། མ་

སྒྲིམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་།
 དར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱི་མི་རིགས་པ་འབང་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི།
 །ཀུན་རྒྱུ་ཏུ་ཡང་འདི་གཉིས་ཆར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།
 །འདི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་དར་འཛིན་པའི་རྟེན་ཉིད་ཀྱི་མི་རིགས་པར་མ་ཟད་
 གི་གཞན་ཡང་།

5

གང་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་བསྟན་བཅོས་ལས་དེའི་ཁྱད།

།ཐུ་སྒྲིགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟན་དེ་ཀུན་ལ།

།རང་གསལ་མ་སྒྲིམ་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གཏོང་བ།

།དེ་ཕྱིར་དེ་ཁྱད་ཀུན་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། 222

།དེ་ལ་གངས་ཅན་པའི་གཞུང་ལས་ནི་བདག་གི་ཁྱད་བར་རྟག་པ་དང་ 10
 བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་ཟ་བ་པོ་དང་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་བྱ་བ་མེད་
 བར་འོད་དོ། །དེ་ལ་བདག་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་པ་ནས་བྱ་བ་མེད་པའི་བར་ཏུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་
 ཀྱིས་མ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་མོ་གཤམ་གྱི་[230b]བྱ་བ་ཞེན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་
 བདག་ནི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་བྱེད་པ་པོ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ 15
 ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་པའི་
 གཞུང་ལ་ཡང་བརྟོད་པར་བྱའོ། །ཕྱོགས་འདིས་ནི་བདག་ཏུ་སྒྲིམ་པ་ཐམས་
 ཅན་ཏུ་མ་སྒྲིམ་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་སྤྱི་དཔེས་དེའི་
 རང་གི་ངོ་པོ་དང་ཁྱད་བར་བསལ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་
 ལྟར་ན།

20

དེའི་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་དེ།

།དེའི་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་བདག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
དག་མ་གཏོགས་པར་བདག་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་ལས་
ཐ་དད་པར་ཡོད་ན་ནི། དེའི་ཆེ་མོ་སོར་གྱལ་པར་བཟུང་བར་འགྱུར་བ་
ཅེས་ན་དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་དེ།

ཕྱང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྱལ་ཕྱིར།

།རི་སྒྲན་ཏུ།

བདག་ནི་ཏེ་པར་ལེན་པ་ལས།

།གཞན་ཏུ་འཐད་པ་ཏིན་མ་ཡིན།

10 །གལ་ཏེ་གཞན་ན་ལེན་མེད་པར།

།བཟུང་ཡོད་རིགས་ན་བཟུང་ཏུ་མེད།

།ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ།

གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན།

།ཕྱང་པོའི་མཚན་ཏིན་མེད་པར་འགྱུར།

15 །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་ཡོད་པ་ཏིན་མ་ཡིན་
པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་ཡང་།

འཛིན་རྟེན་དར་འཛིན་སྒྲོ་ཡི་རྟེན་ཏུ་ཡང་།

།མི་འདོད་དེ་རིག་མེན་པའང་བདག་ལྟའི་ཕྱིར། ༡༢༥

།གང་དག་བདག་དེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུར་མི་འཛིན་པ་དེ་དག་གྱང་།

20 མའོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱང་པར་ལས་བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་བདག་ཏུ་ལྟ་

བར་འཇུར་དེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་འདི་ཕྱང་པོ་ལས་ཐ་དད་བར་ངར་འཛིན་
 བའི་རྟེན་རྩ་མི་རིགས་སོ། །ཅི་སྟེ་གང་དག་ད་ལྟ་རྟག་པ་དང་མ་སྦྱེས་པ་
 ལ་སོགས་པས་ཁྱད་བར་རྩ་ཇུར་པ་དེ་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཟུར་
 གོམས་བའི་དབང་གིས་དེའི་ཡུལ་ཅན་ངར་འཛིན་བའི་ལྟ་བ་ཡོད་བར་འཇུར་
 རོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ། ཁ་ཅིག་དག་ཁོ་ན་ལ་དེ་དག་གི་ 5
 བསྟན་བཅོས་[351 a]ལ་གོམས་བར་བྱས་པ་ལས་བདག་དུ་ལྟ་བ་ཡོད་པ་
 ཡིན་ནོ། །གང་དག་ལ་ཟུར་གོམས་པ་མེད་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་འདིར་ངར་
 འཛིན་པ་འཇུག་པ་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ།

གང་དག་དུད་འགྲོར་བསྟན་མང་བརྒྱལ་ཇུར་པ།

།དེས་ཀྱང་མ་སྦྱེས་རྟག་འདི་མ་མཐོང་ལ།

10

།ངར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་སྟེ།

།དེས་ན་ཕྱང་པོ་ལས་གཞན་བདག་འགའ་མེད། 124

།སེམས་ཅན་གང་དག་བསྟན་པ་བཤངས་སུ་ཟེན་ཀྱང་ད་རྩང་རྩ་ཡང་
 དུད་འགྲོའི་སྟེ་གནས་ལས་བརྟོག་བར་མི་འཇུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་རྣམ་
 པ་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་མ་དམིགས་སོ། །ཀྱང་གི་སྟུང་ནི་དཔུལ་པ་ལ་སོགས་ 15
 བར་སྦྱེས་པ་རྣམས་སུད་བའོ། །རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་མ་དམིགས་པ་དེ་
 དག་ལ་ཡང་ངར་འཛིན་པ་འཇུག་བར་མཐོང་ནས་ཤེས་རབ་ཅན་སུ་ཞིག་
 བདག་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ངར་འཛིན་བའི་རྟེན་རྩ་ཞེས་བར་བྱེད། དེའི་ཕྱིར་
 ཕྱང་པོ་ལས་ཐ་དད་བའི་བདག་མེད་དོ།

། འདིར་རང་གི་སྡེ་པ་དག་ན་རེ།

ཡུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་གུལ་མེད་པའི་ཕྱིར།

། བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཡུང་པོ་ཁོ་ལོ།

། གང་གི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཡུང་པོ་ལས་ཐ་

- 8 དད་པའི་བདག་མ་གུལ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡུང་པོ་དག་ལས་གཞན་པའི་བདག་
གུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་ནི་ཡུང་པོ་
དག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་ནི་ཡུང་པོ་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །ཕྱིགས་འདི་ནི་རང་གི་སྡེ་པ་མང་པོས་བཀུར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལས་ཀྱང་།

- 10 །ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟོན་ཏུ་ཡུང་པོ་ནི།

། ལྷ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། ༡༢༥

- ། ཁ་ཅིག་དག་ནི། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་
དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡུང་པོ་ལྷ་ཆར་ཡང་འཇིག་ཚོགས་ལ་
ལྟ་བུའི་དམིགས་པར་འདོད་ཅིང་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདི་ཡང་དེ་
15 ལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུ་སྟེ། ཇི་སྐད་ཏུ། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོ་སྤོང་
དག་དགོ་སྤོང་ངམ་ཐམ་ཟེ་གང་སུ་[351 b]དག་ཅིག་བདག་གོ་སྐྱམ་ཏུ་ཡང་
དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཡུང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་
དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཁྱེད་ཅག་གི་ལྟ་བ་འདི་ནི་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་
20 ཅན་གྱི་ཚོགས་ལ་ཡིན་གྱི། བདག་གམ་བདག་གི་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

གསལ་པར་མཛད་པའི་སྒྲུབ་ཏུ་བདག་དང་བདག་གི་པའི་རྣམ་པར་ཁྱེས་
པའི་ལྟ་བུ་ལ་འཛིན་ཆོགས་ལ་ལྟ་བར་གསུངས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ། །གཞན་
དག་ནི་སེམས་ལ་བདག་གོ་ཞེས་འདོད་དེ།

བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་ཏེ།

།གཞན་ནི་སུ་ཞིག་མགོན་ཏུ་འགྱུར།

6

།བདག་ཉིད་ལེགས་པར་སྐྱུལ་བས་ནི།

།མཁས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར།

།ཞེས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལས་སེམས་ཉིད་ལ་བདག་གི་སྒྲ་གསུངས་སོ།

།འདི་ག་ལས་ཤེ་ན། ཡུང་བོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་མེད་པའི་བྱིར་དང་།

མདོ་གཞན་དག་ལས་ཀྱང་སེམས་འདུལ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་དེ།

10

སེམས་ཏུ་ལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ།

།སེམས་སྐྱུལ་བས་ནི་པདེ་བ་འཛེན།

།ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་སོ། །དེའི་བྱིར་ངར་འཛིན་པའི་གཞི་སེམས་ལ་བདག་

ཅེས་གསུངས་སོ་ཞེས། །འདི་ལ་ལན་པའི་དང་བྱ་སྟེ།

གལ་ཏེ་ཡུང་བོ་བདག་ན་དེ་བྱིར་དེ།

15

།མང་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར།

།བདག་ནི་ཇས་སུ་འགྱུར་ཞིང་དེར་ལྟ་བུ།

།ཇས་ལ་འདུག་པས་བྱིན་ཅི་ལོག་མི་འགྱུར། ༡༢༧

།དེ་ལ་ཡུང་བོ་རྣམས་བདག་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་བྱོགས་གང་གི་

ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན་ཡུང་བོ་རྣམས་མང་པའི་བྱིར་བདག་ཀྱང་མང་པོར་

20

འགྱུར་རོ། །གང་གི་ལྟར་ན་སེམས་བདག་ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན་ཡང་སྒྲིག་
 ལ་སྒྲིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དབྱེ་བས་སམ། ལྷན་ཅིག་རེ་རེ་ལ་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྦྱེ་བ་དང་འགག་བས་མང་བའི་བྱིར་བདག་གྱུར་མང་
 བོར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་རི་ལྟར་རིགས་པ་བཞིན་ཏུ་སྦྱོན་བཞིན་པར་
 5 བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཉེས་པ་འདི་ཡུང་བོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་ཏུ་སྦྱ་བ་
 ལ་བཞིན་པར་བྱ་ཞིང་འཆད་པར་[352 a]འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་གཞན་ཡང་
 འདི་ལ་འབའ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་བྱོགས་གཉི་ག་ལ་ཡང་བཞིན་པར་བྱའོ།
 །འཇིག་རྟེན་སྦྱེ་བ་ན་གང་ཟག་ཉག་ཅིག་སྦྱོའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་ལས་ན།
 བདག་ནི་མང་བ་དག་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་ནི་རྣམས་སུ་
 10 འགྱུར་ཞིང་སྟེ། གཟུགས་ལ་སྒྲིགས་པའི་རྣམས་འདས་པ་ལ་སྒྲིགས་པའི་དབྱེ་
 བས་ཐ་དད་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་ཡུང་བོ་ཉིད་ཏུ་བཞིན་པའི་བྱིར་
 དང་། དེ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བདག་ཏུ་བསྟོད་པའི་བྱིར་བདག་རྣམས་སུ་ཡོད་
 བར་འགྱུར་ན། དགོ་སྒོར་དག་ལྷ་པོ་འདི་རྣམས་ནི་མིང་ཅིམ་ཐ་སྟོད་ཅིམ་
 བདགས་པ་ཅིམ་སྟེ། གང་འདི་ལྟ་སྟེ། འདས་པའི་རྣམས་དང་མ་འོངས་པའི་
 15 རྣམས་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། གང་ཟག་གོ་
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ།

རི་ལྟར་ ཡན་ལག་ཚྭ་སྒྲིགས་རྣམས་ལ།

།བཞིན་ནས་ཤིང་རྟར་བཞིན་པ་ལྟར།

།དེ་བཞིན་ཡུང་བོ་རྣམས་བཞིན་ནས།

།ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ།

ཁྱེས་བྱ་བ་འདི་ལས་ན་འདོད་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་བདག་ཇས་
སུ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འབྱུང་བའི་བྱིར་ན་སྤང་བོ་རྣམས་བདག་མ་ཡིན་ནོ།
ཁག་ཙམ་ཡང་འདིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཇས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་
སྤོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བ་ལྟར་བྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་རུ་མི་
འབྱུང་རོ། །དེའི་བྱིར་འདིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཀྱང་འབྱུང་བ་སྤངས་པས་ 5
སྤང་བར་མི་འབྱུང་བ་འམ་སྤོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་ཅམ་ལ་
དམིགས་པའི་མིག་གི་ཤེས་བ་ལྟར་དེ་ལ་དམིགས་པའི་འབྲུན་པའི་འདོད་
ཆགས་སྤངས་པ་ཁོ་ནས་སྤང་བར་འབྱུང་རོ། །ཁག་ཙམ་ཡང་།

ཅུ་དན་འདས་ཆེ་དེས་བར་བདག་ཆད་འབྱུང་།

ཁྱ་དན་འདས་སྤོན་སྒྲོན་ཅིག་དག་ལ་ནི།

10

ཁྱེ་འདིག་བྱེད་པོ་མེད་པས་དེ་འབྲས་མེད།

ཁག་ཙམ་གྱིས་པསགས་ལ་ཁག་ཙམ་གྱིས་བ་བར་འབྱུང་། 12<

ཁག་ཏེ་བདག་སྤང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ན་ཅུ་དན་ལས་འདས་
པའི་ཆེ་སྤང་བོ་ལྷ་ཆར་ཡང་རྒྱན་འཆད་པས་བདག་ཆད་བར་[352b]འབྱུང་
རོ། །དེའི་བྱིར་ཆད་པའི་མཐར་འཛིན་པས་མཐར་ལྟ་བར་ཐལ་བར་འབྱུང་ 15
ཏེ། ཁང་གི་བྱིར་ཁྱེད་ཅག་གིས་ནི་བདག་དང་བདག་གི་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
འདིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བས་བདག་ཉིད་རུ་གང་བབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ལ་རྟག་པ་
དང་ཆད་པར་འཛིན་པས་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བར་བཞག་པའི་བྱིར་རོ།
ཁདེའི་བྱིར་བདག་ནི་ཅུ་དན་ལས་འདས་པའི་རུས་སུ་ཡང་རྒྱན་ཆད་པར་
ཁས་སྤང་བར་མི་བྱ་སྟེ། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བར་ཐལ་བར་འབྱུང་ 20

བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་ནི་སྤང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་མ་ཡིན་ནོ།
 །ཁྱེ་དན་ལས་འདས་པར་ཁྱེ་ལས་ཕྱི་སྐད་ཅིག་དག་ཏུ་ཇི་ལྟར་
 སྤང་བོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པ་དེ་བཞིན་རུ། བདག་
 གྱུ་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པ་ཅན་རུ་འགྱུར་ཏེ། བདག་སྤང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་དཔེ་ལྷན་འདི་སྤང་བར་གྱུར་ཏི་
 ཞེས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་རུ་དེའི་ཆོ་དེའི་རུས་ན། ད་ཀྱལ་པོ་ད་
 ལ་རུ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏི། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་གསུང་བར་མི་འགྱུར་
 ཏེ། དེའི་ཆོ་བདག་གྱུ་ལྷན་ལྟར་ཞིག་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་གཞན་ཉིད་
 སྐྱེ་བར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང།

10 །ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་མ་ཡིན།
 །དེ་དག་འབྱུང་དང་འཇིག་པ་ཡིན།
 །ཉེ་བར་སྤང་བ་ཇི་ལྟར་བྱ།
 །ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར།

།ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རུ།

15 གལ་ཏེ་སྤང་བོ་བདག་ཡིན་ན།
 །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་རུ་འགྱུར།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ཉིད་ཡོད་ན་ཡང་ཕྱེད་པ་པོ་
 བདག་མེད་པས་དེའི་འཕྲས་བྱ་མེད་པ་ཉིད་རུ་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་ལས་གང་
 གིས་བྱས་པ་དེ་མི་ཉག་པ་ཉིད་རུ་འགྱུར་ན། དེའི་ཆོ་ཕྱེད་པ་པོ་མེད་པས་

20 ལས་ལ་ཡང་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་མེད་པས་ལས་རྣམས་འཕྲས་བྱ་དང་འཕྲེལ་བ་

།ཡང་རྟག་ལ་མི་རྟག་ཡང་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྟག་པ་ཡང་མ་
 ཡིན། མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་དག་
 ནི་བཤམ་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ལྟང་ཏུ་མ་བསྟན་པའི་དངོས་པོར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ལྟར་
 བཀག་པ་དང་། དག་སྟོང་ཞིག་གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་ 5
 འཛིན་ན། མར་གྱི་རི་བའི་སྒྲེ་བའི་གཞུང་ལས། འཇིག་རྟེན་རྟག་གོ་ཞེས་
 བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་ཅན་དེ་ལ་ཡང་བསྒྲུབ་པའི་ལས་བྱའོ། །འཇིག་
 རྟེན་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་ཅན་དེ་ལ་ཡང་བསྒྲུབ་པའི་
 ལས་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་རྟག་ཡང་རྟག་ལ་མི་རྟག་ཡང་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་
 བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་ཅན་དེ་ལ་ཡང་བསྒྲུབ་པའི་ལས་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་ 10
 རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་
 ཅན་དེ་ལ་ཡང་བསྒྲུབ་པའི་ལས་བྱའོ། །ཞེས་དེ་དང་མི་འགྲོགས་ཏིང་ཏུ་
 བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ལྟང་ཏུ་མ་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་བཅུ་བཞི་ཆར་བཛོད་
 པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པུང་པོ་རྣམས་འཛིན་ན།
 དེའི་ཆེ་བུང་པོ་རྣམས་སྒྲེ་བ་དང་འཇིག་པ་ཏིང་གིས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ 15
 འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་ཏིང་ཅེས་བྱ་བར་ཡང་ལྟང་ཏུ་བསྟན་པར་འགྱུར་ལ།
 ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་འོག་རོལ་ཏུ་བུང་པོ་རྣམས་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་
 མཐའ་དང་ལྟན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ལྟང་ཏུ་བསྟན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་
 ཏུ་དེ་བཞིན་གསུམ་པ་གོངས་པན་ཆད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་
 ཡང་ལྟང་ཏུ་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྟན་པ་ 20

ལ་སྒྲིགས་པ་པག་པའི་ཕྱིར་སྤྱད་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་པདག་ཡིན་ནི་ཞེས་ཕྱ་
བར་[354 a]མི་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་།

ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པདག་མེད་མཐོང་པ་ལ།

།དེ་ཆེ་ངེས་པར་དངོས་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར།

5

།རྟག་པདག་སྤྱོད་ན་དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཕྱིར།

།ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུལ་སྐྱོལ་སྤྱད་པོ་པདག་མི་འགྱུར། 220

།གལ་ཏེ་སྤྱད་པོ་རྣམས་སྒྲུལ་སྐྱོལ་པདག་ཡིན་ན། གང་གི་ཆེ་རྣལ་
འབྱོར་པ་འདིས་པདེན་པ་མཐོང་པའི་རྩམ་སྤྱ་ཆེས་ཐམས་ཅད་ནི་པདག་མེད་
པའི་ཞེས་པདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་སྤྱག་པསྤལ་གྱི་པདེན་པ་མཐོང་པ་དེའི་
10 ཆེ་སྤྱད་པོ་མེད་པར་མཐོང་པ་པདག་མེད་པར་མཐོང་པར་འགྱུར་ན། དེ་
ལྟར་ནི་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སྤྱད་པོ་རྣམས་པདག་མ་ཡིན་
ནོ། །ཅི་སྟེ་གང་གི་ཆེ་ལས་དང་འབྲས་ཕྱ་འབྲེལ་པའི་རྩམ་སྤྱ་པདག་གི་
སྤྱོད་པ་དེའི་ཆེ་པདག་གཞན་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱད་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་
ལ་འབྱུག་ལ་གང་གི་ཆེ་པདག་མེད་པར་མཐོང་པ་དེའི་ཆེ་ནི་གཞན་གྱིས་
15 ཀྱན་བརྟགས་པ་ནད་གི་ཕྱེད་པའི་སྒྲིལ་ཕྱ་ཉིད་ལ་འབྱུག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་
པདག་མེད་པར་མཐོང་པའི་རྩམ་སྤྱ་ཡང་ནད་གི་ཕྱེད་པའི་སྒྲིལ་ཕྱ་དང་ཐལ་
པ་འདྲུ་ཕྱེད་ཅིམ་མཐོང་པ་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་པར་མཐོང་པར་ཐལ་
པར་འགྱུར་པས་འདྲིགས་ནས། པདག་གི་སྤྱོད་པདག་རྟག་པ་ཉིད་ཡོངས་སྤྱོད་
འདྲིན་ཞིང་སྤྱད་པོ་རྣམས་སྐྱོལ་སྤྱོད་པདག་ཕྱ་མི་འདོད་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་
20 འོ་ན་ཕྱོགས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་ཕྱི་ཡུལ་ལ་

འདི་འདྲུག་པར་མི་འདོད་དེ། དེའི་བྱིར་སྤྱོད་མེད་དོ་སྐྱེས་ན། འདི་ཡང་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ། འདིར་ནི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་བདག་ཡིན་ལ་
 གཞན་ཏུ་ནི་ཡུང་པོ་རྣམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དུ་གྱུར་སྤྱོད་པ་རིགས་པ་
 མེད་པར་འདི་གོ་ག་ལས་རྟེན་པ་ཡིན། མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན།
 ཡུང་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་འདི་འདྲུག་པ་སྲིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱེད་ 5
 ཟིན་ཏོ། [354 b] དེའི་བྱིར་གཤམ་དེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་
 བྱ་བ་འདིར་བདག་གི་སྤྱོད་ཡུང་པོ་རྣམས་ལ་འདྲུག་པར་མི་འདོད་ན་གཞན་
 ཏུ་ཡང་མི་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཅི་སྟེ་གཞན་ཏུ་ཡུང་པོ་ལ་འདྲུག་
 པར་འདོད་ན་ནི་དེ་འདིར་ཡང་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་།

• ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་པ་ཡིས།

10

།གཟུགས་སྒྲིགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་།

།གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འདྲུག་བྱིར་འདོད་ཆགས་སྒྲིགས།

།སྤྱོད་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་པོ་རྟོགས་མེད་བྱིར། 229

།ཟེ་འབྲུ་ལ་ཁྱ་བྱུག་ཡོད་ཅེས་དེ་ཅམ་གྱིས་ནི་ཟེ་འབྲུའི་མངར་པ་ཉིད་
 མ་བྱུངས་པར་སྐྱེས་ཀྱང་དེའི་མངར་པོ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ 15
 ཁྱ་བྱུག་མེད་ཅེས་དེ་རོ་བྱུངས་པའི་ན་ཏུ་ཡང་མངར་པ་ཉིད་མ་དམིགས་པ་
 ཡིན་ཞེས་དེར་གཏོགས་པའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤྱོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།
 །དེ་བཞིན་ཏུ་འདིར་ཡང་གཤམ་དེ་རྣལ་འབྱོར་བས་གཟུགས་ལ་སྒྲིགས་པའི་
 ཚོས་རྣམས་རྟག་པའི་བདག་དང་ཐལ་བ་དེ་ལྟར་མཐོང་ན། དེའི་ཚོ་དེའི་
 རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་འགྱུར། ཡང་ན་གཟུགས་ 20

ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་པས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྔོང་ན་ཡང་བདག་གི་དངོས་བོ་མེད་པ་ལ་ཅི་ཞིག་
འབྱུང་བར་འབྱུར་རྟེ། གང་གིས་ན་དེ་མེད་བར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལས་དེ་
ཡུལ་དག་ལ་འདོད་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྔོང་བར་འབྱུར་བ་ལག་ལ་
8 ཡང་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྒྲིལ་བུ་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བདེ་བ་བྱོང་བར་
འབྱུར་པའི་ཡུལ་བསྟོན་པར་མི་བྱེད་ལ། དེ་སྒྲིག་བསྟུལ་བར་དོགས་པས་
མི་འདོད་པའི་ཡུལ་དང་ཐད་པ་སྔོང་བར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །དེའི་བྱིར་
གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འབྱུག་པའི་བྱིར་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
སྒྲིལ་བར་འབྱུར་རྟེ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་
10 སོགས་པ་སྔོང་[855a]པའི་རྒྱ་མེད་པའི་བྱིར་རྟེ། བྱི་རོལ་པ་བཞེན་ནི་སྒྲིལ་
བྱ་བསམས་པའོ།

།ཅི་སྟེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟང་ཆེད་མར་བྱེད་པ་ལ་རྟོག་གའི་ཆེད་མས་
གཞོན་པ་མ་ཡིན་ལ་ལྟང་གིས་ཀྱང་སྤང་བོ་རྣམས་ཁོ་ན་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་
བར་བྱེད་དེ། རི་སྐད་ཀྱི། དག་སྔོང་དག་དག་སྔོང་དམ་ཐམ་ཟེ་གང་སུ་དག་
16 གཅིག་བདག་གོ་སྒྲིལ་བྱ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་ཉི་པར་
ལེན་པའི་སྤང་བོ་ལྟ་བོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བརྟའོ།
།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་བཞེན་བྱ་འདིར་ཡང་ཡིན་ནི་སྒྲིལ་ན།

གང་བྱིར་སྟོན་པས་སྤང་བོ་བདག་གོ་ཞེས།

།གསུངས་པ་དེ་བྱིར་སྤང་བོ་བདག་འདོད་ན།

། དེ་ནི་ཡུང་ལས་གཞན་པདག་འགོག་པ་སྟེ།

། གཞུགས་པདག་མིན་སྟགས་མདོ་གཞན་གསུངས་བྱིར་རོ། 922

། མདོ་འདིས་ནི་གང་ལས་ཡུང་པོ་རྣམས་པདག་ཅེས་བྱ་བར་ཡིད་ཆེས་
 བར་འགྱུར་བ་ཡུང་པོ་རྣམས་པདག་ཉིད་ཀྱི་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
 བ་ཉིད་དེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་ཡུང་པོ་
 ལས་ཐ་དད་པའི་པདག་འགའ་ཡང་ཡིད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།
 ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བཏོས་ནས་བྱ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གཞུང་དགག་པར་
 བྱ་བའི་བྱིར་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་པར་གསལ་བའི་བྱིར་
 རོ། །ཡང་འདི་ནི་ཡུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན་པའི་པདག་འགོག་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་དེ་ལྟར་ག་ལས་ངེས་ཤེ་ན། མདོ་གཞན་ལས་གཞུགས་ལ་
 སྟགས་པ་རྣམས་ཀྱང་པདག་ཉིད་ཡིན་པ་བཀག་པའི་བྱིར་རོ། །ཅི་ལྟར་
 ཞེ་ན།

གང་བྱིར་གཞུགས་ཆོར་པདག་མིན་འདུ་ཤེས་ཀྱང་།

། མ་ཡིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་མིན་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་།

། མིན་པར་མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་དེ་ཡི་བྱིར་།

16

། མདོར་བསྟན་ཡུང་པོ་པདག་ཅེས་བཞེད་མ་ཡིན། 923

། དེའི་བྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཡུང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་[355 b]
 པདག་གོ་སྟུང་ཏུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བཤུའོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་འདི་ལས་
 ཡུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་པདག་བཀག་པ་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །གང་ལས་
 གཞུགས་ལ་སྟགས་པ་རྣམས་ཀྱང་པདག་ཉིད་ཡིན་པ་བཀག་པ་དེ་ལས་ཞེ་ 20

བརྟེན་ནས་གདགས་པའི་བདག་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་པའི་ཡུལ་ཡུང་བའི་ཉི་
 བར་ལེན་པ་ཅན་པག་གི་ཞེས་པུ་བར་རིག་པར་པུ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 མེས་པའི་སྒྲུབས་སུ་བལ་བའི་བྱིར་རོ། །གང་གི་བྱིར་ཉི་བར་ལེན་པ་
 བོ་མ་དམིགས་ན་དེའི་ཉི་བར་ལེན་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཟུགས་
 ༥ ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་ཐལ་བར་འཐད་པ་ཉིད་དོ།
 །གང་གི་བྱིར་མདོ་གཞན་ལས་དེ་སྒྲུབ་ཏུ་གསུངས་པ་དེའི་བྱིར་ཐུང་གི་
 མདོར་བསྟན་ཡུང་བོ་བདག་ཅེས་བཞེད་མ་ཡིན།

།གཞན་ཡང་མདོ་ལྟེ་བསྟན་པ་འདི་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཏུ་ངེས་ཀྱང་
 ཡུང་བོ་རྣམས་བདག་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་སྟོན་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་
 10 བྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར།

ཡུང་བོ་བདག་ཅེས་བཞེད་ཆེ་ཡུང་རྣམས་ཀྱི།

།ཚོགས་པ་ཡིན་གྱི་ཡུང་བའི་ངོ་བོ་མིན།

།དཔེར་ན་ཤིང་རྣམས་ནི་ནགས་ཆེལ་ལོ་ཞེས་བཞེད་པ་ན་ཤིང་གི་
 ཚོགས་པ་ནགས་ཆེལ་ཡིན་གྱི། ཤིང་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་ནགས་སུ་ཐལ་
 15 བར་འགྱུར་བའི་བྱིར། ཤིང་གི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཡུང་བོ་
 ཚོགས་པ་ཉིད་བདག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་བྱིར་ཚོགས་པ་ནི་ཅི་ཡང་མ་
 ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར།

།མགོན་མིན་འདུལ་བའམ་དཔང་བོ་ཉིད་ཀྱང་མིན།

།དེ་མེད་བྱིར་དེ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ༡༢༥

|གང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རི་སྒྲན་ཏུ།

བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་ཏེ།

|བདག་ཉིད་བདག་གི་དགའ་ཡང་ཡིན།

|ལེགས་དང་དན་པར་བྱས་པ་ལ།

|བདག་ཉིད་བདག་གི་དབང་བོ་ཡིན།

5

|ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་མགོན་ཉིད་དང་དབང་བོ་ཉིད་ཏུ་གསུངས་ལ།

བདག་ཉིད་ལེགས་པར་བྱལ་བས་ནི།

|མཁའ་སྒྲོ་[856 a]པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར།

|ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལས་འདུལ་བར་གསུངས་ན། ཆོགས་པ་ཅམ་བོ་རྣམས་སུ་

ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་མགོན་ཉིད་དང་འདུལ་བའམ་དབང་བོ་ཉིད་ཏུ་ 10

རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། དེའི་བྱིར་ཆོགས་པ་བདག་མ་ཡིན་ནོ། |རི་

སྒྲེ་ཆོགས་པ་ཆོགས་པ་ཅན་ལས་ཐ་དད་ཏུ་མེད་པའི་བྱིར་འབྲས་བྱ་ནི་

ཆོགས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། |དེའི་བྱིར་མགོན་ཉིད་

དང་འདུལ་བ་དང་དབང་བོ་ཉིད་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲུམ་ན། འདི་ཡང་

ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་པའི་བྱིར་རོ། |གཞན་ཡང་། 15

|དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཆོགས་གནས་རྣམས།

|ཤིང་རྟ་ཉིད་འགྱུར་ཤིང་རྟ་དང་བདག་མཚུངས།

|མདོ་ལས་གྱུང་།

བདག་ཅེས་བྱ་བ་བཟུང་གི་སེམས།

|ཁྱེད་ནི་ལྷ་པར་གྱུར་པ་ཡིན།

20

|འདྲ་ཕྱི་ཕྱང་པོ་འདི་སྟོང་སྟེ།

|འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན།

|རི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚྲིགས་རྣམས་ལ།

|བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བཞེད་བ་ལྟར།

8 |དེ་བཞིན་ཕྱང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས།

|ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ།

|ཞེས་གསུངས་སོ། |དེ་ལྟར་ན།

མདོ་ལས་ཕྱང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ།

|དེ་ཕྱིང་ཕྱང་པོ་འདྲུས་ཅོམ་བདག་མ་ཡིན། 124

10 |གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་གང་བརྟགས་པ་དེ་ནི་བརྟགས་པ་ཏེ་བར་འཁོབ་

བའི་ཡན་ལག་ཚྲིགས་པ་ཅོམ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་

འབྱུང་བ་ལས་ཕྱུང་བ་བཞིན་ནོ། |རི་ལྟར་འབྱུང་བ་དག་ཕྱུང་བུས་ནས་

འབྱུང་བ་ལས་ཕྱུང་བ་ཐོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་བརྟགས་

མོད་ཀྱི། དེ་གཉིས་འབྱུང་བ་འདྲུས་པ་ཅོམ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། |དེ་བཞིན་

16 ཏུ་བདག་ཕྱང་པོ་ཕྱུང་བུས་ནས་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་ཕྱང་པོ་

ཚྲིགས་པ་ཅོམ་ཡིན་པར་གྱི་བྱུང་ངོ། |ཕྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་

དེས་བ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱུང་བ་[356b]ལ་

སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཚྲིགས་པ་ཅོམ་ཉིད་ཡིན་པར་མ་

བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། བཟུང་ཞིང་བརྟག་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ངོ། |ཅི་

20 སྟེ་འཕྲང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཚྲིགས་པ་ཅོམ་ཉིད་ནི་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་

ཅི་ཞེ་ན། གང་གི་ཆོ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དབྱིབས་ཁྱད་པར་ཅན་
 དང་ལྡན་པར་ཐུང་བ་དེའི་ཆོ་ཤིང་རྟའི་མིང་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
 བཞིན་ཏུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཙམ་བདག་ཡིན་ནོ་སྟུམ་
 བ། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན།

དབྱིབས་ཤེ་ན་དེ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་བྱིར།

5

།ཁྱོད་ལ་དེ་དག་ཉིད་བདག་ཅེས་འགྱུར་གྱི།

།སེམས་སོགས་ཚོགས་ནི་བདག་ཉིད་འགྱུར་མིན་ཏེ།

།ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན།

གང་བྱིར་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་མ་ཡིན། 124

།གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་བའི་བྱིར་རོ་སྟུམ་ཏུ་བསམས་བའོ། །གཞན་
 ཡང་།

ལེན་པོ་རང་ཉིད་ལེན་གཅིག་རིགས་དངོས་མིན།

།ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན།

དེ་ལྟ་ན་ལས་བྱེད་པོ་གཅིག་ཉིད་འགྱུར།

།འདྲིར་ཉེ་བར་ལེན་པར་བྱེད་པས་ན་ལེན་པོ་སྟེ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ་
 15 ཉེ་བར་སྤངས་པ་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྟེ་ལས་སོ། །འདྲིར་ཉེ་བར་ལེན་པ་
 པོ་ནི་བདག་ཡིན་ལ། ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་ཡུང་བོ་ལྟ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་ཙམ་ཞིག་བདག་ཡིན་ན་ནི་དེའི་
 ཆོ་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ན། འདི་ནི་འདོད་པ་ཡང་མ་

ཡིན་ཏེ། འབྲུང་བ་དང་རྒྱུར་བུས་བའི་གཟུགས་དག་དང་བུས་བ་དང་ཇ་
མཁན་དག་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ཐལ་བར་འབྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །འི་སྒྲིད་ཏེ།

བྱད་ཤིང་གང་དེ་མེ་ཡིན་ན།

།བྱད་བ་ཐོ་དང་ལས་གཅིག་འབྱུར།

5 །ཞེས་བྱ་བ་དང་།

མེ་དང་ཤིང་གིས་བདག་དང་ནི།

།ཉེ་བར་བྱང་བའི་རིམ་བ་ཀྱན།

།བུས་སྒྲུམ་སྒྲིགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏེ།

།མ་ལུས་བར་ནི་རྣམ་བར་བཤད།

10 །ཅེས་གསུངས་སོ། །འདྲིར་འི་ལྷར་མེ་དང་བྱད་ཤིང་[357 a]དག་གཅིག་
ཉིད་ཀྱི་མི་འདྲོད་བ་དེ་བཞིན་ཏེ། བདག་དང་ཉེ་བར་ལེན་བ་དག་ལས་ང་
མི་འདྲོད་བར་བྱ་དགོངས་སོ། །ཅི་སྟེ་གང་ཞིག་བྱད་བ་ཐོ་ཉིད་ཀྱི་འབྱུར་
བ་ཉེ་བར་ལེན་བ་ཐོ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་བ་མ་ཡིན་བ་ཉིད་དེ། འདི་ནི་
ཉེ་བར་ལེན་བ་འདུས་བ་ཅིམ་ཞིག་ཏེ་ཟད་དོ་སྒྲུམ་ཏེ་སེམས་ན། དེ་ཡང་

15 མི་རིགས་བ་ཉིད་ཀྱི་བཤད་བ།

བྱད་ཐོ་མེད་ལས་ཡོད་སྒྲུམ་སྒྲོ་ཡིན་ན།

།མ་ཡིན་གང་བྱིར་བྱད་ཐོ་མེད་ལས་མེད། 722

།དེ་ནི་དེ་ལྷར་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱད་བ་ཐོ་མི་འདྲོད་ན་རྒྱ་མེད་
བའི་ལས་ཀྱང་འདྲོད་བར་མི་བྱའོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

• དམིགས་ཀྱི་ལས་[3576]ཀྱང་ཡོད་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་
བརྗོད་པ་དེ་ལས་ནི་བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་ཏུ་སྒྱུར་བ་ལགག་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །བརྟེན་ནས་གདགས་པར་བྱ་བ་ཐ་སྟེན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྱུར་བ་ཡང་
ལགག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་ནི་ཤེས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་སྟན་ཏུ་ཡང་། མ་རིག་
5 པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་འདི་ནི་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་
བྱ་བ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་

གང་བྱིར་བྱུང་བས་བདག་དེ་ས་མུ་མེ།

།རྒྱུད་དང་རྣམ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ།

།ཁམས་ཕྱག་དང་ནི་མིག་སྟོགས་རིག་པ་ཡི།

10

།རྟེན་ཕྱག་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེར་བསྟན་ཞིང་། 72<

།སེམས་དང་སེམས་འབྱུང་ཆོས་རྣམས་རྟེར་བཟུང་ནས།

།དེས་གསུངས་དེ་བྱིར་དེ་ནི་དེ་རྣམས་དང་།

།དི་རྟེན་མ་ཡིན་ཆོགས་ཅམ་རྟེན་མིན་ཏེ།

།དེ་བྱིར་ངར་འཛིན་སྟོ་དེ་རྣམས་ལ་མིན། 72༩

15

།མདོ་སྟེ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྒྲིས་བྱ་གང་ཟག་འདི་ནི་ཁམས་ཕྱག་

དང་། རིག་པའི་སྟེ་མཆེད་ཕྱག་དང་ཡིད་ཀྱི་རྟེ་བར་རྒྱ་བ་བཙོ་བརྟན་དོ་

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཁམས་ཕྱག་ནི་ས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རྒྱུད་དང་

རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ནམ་མཁའ་སྟེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་བདགས་

སོ། །མིག་ལ་སྟོགས་པ་རིག་པའི་རྟེན་ཕྱག་ནི་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་པའི་

20

སྟེ་མཆེད་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རིག་པའི་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་བར་ཏུ་སྟེ། དེ་

དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་བདགས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་བཅོ་
 བརྒྱ་ནི། གཞུགས་དང་སྒྲ་དང་ཟི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་དང་ཆོས་ལ་དམིགས་
 བའི་ཡིད་བདེ་བའི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་རྒྱག་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ཡིད་[མི]་བདེ་
 བའི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་སྟེ།
 དེ་དག་ལ་བརྟེན་བ་དང་། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ ༩
 ཉེ་བར་བཟུང་ནས་བདག་ཏུ་བདགས་སོ། །གང་གི་བྱིར་ཁམས་ལ་སོགས་
 བ་དེ་རྣམས་ [358 a] ཀྱི་སྟོན་ནས་བདག་ཏུ་གདགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་
 བ་དེའི་བྱིར་དེ་ནི་དེ་རྣམས་དང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་མ་ཡིན་བ་
 ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེ་ཆོགས་བ་ཅམ་ཉིད་རྒྱ་ཡང་
 རིགས་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་བྱིར་ཇི་སྒྲ་བཤད་བའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ 10
 བདག་ཉིད་རྒྱ་མི་རྒྱུང་བ་དེའི་བྱིར་ན་ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་དར་འཛིན་བའི་
 སྟོན་མི་རིགས་སོ། །གང་གི་ཆེ་དེ་ལྟར་བྱུང་བོ་རྣམས་དར་འཛིན་བའི་
 ཡུལ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། བྱུང་བོ་ལས་ཐ་དད་བ་ཡང་ཡོད་བ་མ་ཡིན་བ་
 དེའི་བྱིར། དར་འཛིན་བའི་ཡུལ་ཉིད་ཡོད་བ་མ་ཡིན་པས། རྣལ་འབྱོར་
 བ་བདག་མ་དམིགས་བ་ལས་བདག་གི་བ་ཡང་སྟིང་བོ་དང་ལྡན་བ་མ་ཡིན་ 15
 བ་ཉིད་རྒྱ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤིང་། འདུས་བྱས་མཐའ་དག་བསལ་ནས་ཉེ་
 བར་ལེན་བ་མེད་བར་བྱ་བཞུགས་ལས་འདའ་བར་འབྱུར་ཏེ། དེའི་བྱིར་རྣམ་
 བར་དབྱེད་བ་འདི་ཆོས་མཛོས་སོ། །དར་འཛིན་བའི་ཡུལ་ནི་བྱུང་བོ་རྣམས་
 དང་སེམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་གི་བྱོགས་ཡིན་བ་དེའི་ལྟར་ན་ཇི་སྟོན་
 རྒྱ་བྱུང་བོ་རྣམས་འབྱུང་བ་དེ་སྟོན་རྒྱ་དར་འཛིན་བ་འབྱུར་བར་འབྱུར་ཏེ། 20

པདག་ཏུ་འདྲིན་པའི་གཞི་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པ།

པདག་མེད་རྟོགས་ཆོ་རྟག་པའི་པདག་སྤྱོད་ཞིང་།

།འདི་ནི་ངར་འདྲིན་རྟེན་རྒྱལ་མི་འདོད་པ།

།དེ་ཕྱིར་པདག་མེད་ཤེས་པས་པདག་ལྟ་བ།

༥ །ཅིས་ཀྱང་འབྲིན་ཞེས་སྒྲུ་བ་ཤིང་ཏུ་མཆོར། ༡༢༠

།གལ་ཏེ་པདག་རྟག་པ་དང་ངར་འདྲིན་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན་ནི་དེ་མེད་
པས་ངར་འདྲིན་པ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ངར་འདྲིན་པའི་ཡུལ་ནི་
གཞན་ཡིན་ཞིང་གཞན་དངོས་པོ་མེད་པར་མཐོང་བ་ལས་ངར་འདྲིན་པ་སྤྱོད་
གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱེ་མ་མ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཛོས་སོ། །པན་ཚུན་འབྲེལ་བ་

10 མེད་པའི་དོན་འདི་ཉིད་དཔེའི་སྒྲོ་ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

རང་ཁྱིམ་ཅིག་ཡུག་སྒྲུལ་གནས་[858b]མཐོང་བཞིན་ཏུ།

།འདི་ན་སྤྱང་ཆེན་མེད་ཅིས་དོགས་པས་ལ་ཏེ།

།སྒྲུལ་གྱི་འདྲིགས་པའང་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ནི།

།ཁྱེ་མ་གཞན་གྱི་གནམ་པོར་འགྱུར་ཉིད་དོ། ༡༢༡

15 །གང་ཞིག་འདྲིགས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཟིན་ཀྱང་དེ་ལ་ཡོད་པའི་འདྲིགས་
པ་མ་མཐོང་ཞིང་ཕྱིར་འཆོས་པར་མི་བྱེད་པ་ཆོངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་པདག་
ཉིད་འདྲིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་མངོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཐབས་པ་རྟེན་པ་
ཉིད་ཀྱིས་ན་སྒྲུལ་གྱིས་འདྲིན་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྤྱང་པོ་ཆེ་
མེད་པས་ནི་དེའི་སྒྲུལ་གྱིས་འདྲིགས་པ་སེལ་བར་མི་བྱས་སོ། །དེ་བཞིན་

རྩ་སྤང་པོ་དག་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་ཏུ་སྦྱ་བ་འདིའི་ལྟར་ན་ཡང་།
 ཏྲག་བའི་བདག་མེད་པས་སྤང་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངར་འཛིན་བ་བསལ་བར་
 མི་བྱས་ཏེ། དེའི་བྱིར་ངེས་པར་འདིའི་འཁོར་བ་ཉིད་ཉམས་པར་མི་
 འགྱུར་ངོ། །དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་བདག་ནི་སྤང་བའི་ངར་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་
 ལ་སྤང་བོ་རྣམས་ལས་གཞན་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ 5
 རྩོགས་གཉིས་ཡང་དག་པར་བསྒྱུབས་ནས་བདག་གི་ཡོད་བ་ཉིད་ནི་རྟོག་དང་
 བརྟེན་བ་ཉིད་ཏུ་ཡང་མེད་པར་བཟོད་བའི་བྱིར་བཤད་བ།

སྤང་བོར་བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བདག་ལ་ཡང་།

།སྤང་བོ་དེ་རྣམས་ཡོད་མེན་གང་བྱིར་འདིར།

།གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་རྟོག་བ་འདིར་འགྱུར་ན།

10

།གཞན་ཉིད་དེ་མེད་དེ་བྱིར་འདི་རྟོག་བའོ། ༡༢

།གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་ནི་རྟོག་དང་བརྟེན་བའི་དངོས་པོར་རིགས་པར་
 འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་འཁར་གཞོང་ན་ཞོ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།
 །འཁར་གཞོང་དང་ཞོ་གཉིས་ནི་འཇིག་རྟེན་གཞན་ཉིད་ཡིན་བ་ན་རྟོག་
 དང་བརྟེན་བའི་དངོས་པོར་མཐོང་ངོ། །སྤང་བོ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་བདག་ 15
 ལས་ཐ་དད་བ་མ་ཡིན་ལ་བདག་ཀྱང་སྤང་བོ་རྣམས་ལས་ཐ་དད་བ་མ་
 ཡིན་བས་དེ་གཉིས་ལ་རྟོག་དང་བརྟེན་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་བ་མ་ཡིན་ནོ།
 །སྤང་བོ་དང་ལྷན་བ་(359)ཉིད་ཀྱང་བདག་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་བ་མ་ཡིན་བ་
 དེ་ལྟར་བསྟན་བའི་བྱིར་བཤད་བ།

བདག་ནི་གཟུགས་ལྷན་མི་འདོད་གང་ཕྱིར་བདག

། ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ལྷན་དོན་སྦྱར་བ་མེད།

། གཞན་ན་གནག་ལྷན་གཞན་མིན་གཟུགས་ལྷན་ན།

། བདག་ནི་གཟུགས་ལས་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་མེད། ༡༧

- 5 ། བདག་ སྤང་པོ་རྣམས་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་སྤང་
བཀག་ཟིན་ལ། ལྷན་པའི་ཆུན་ཡང་ལྷན་ཕྱིན་གཟུགས་དང་ལྷན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བ་དེ་ནི་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་ལ་བ་ལང་དང་ལྷན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན། དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དེ་དག་ནི་གཟུགས་དང་བདག་ལ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་བདག་གཟུགས་དང་ལྷན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་མི་
10 མིན་དོ། ། ད་ནི་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱགས་རྣམས་པརྣམས་ཏེ་བསྟན་པས་འཇིག་
ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ལོག་པ་ལ་འབྲུག་པར་གྲངས་
ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་བ།

གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་བདག་ནི་གཟུགས་ལྷན་མིན།

། གཟུགས་ལ་བདག་མེད་བདག་ལའང་གཟུགས་ཡོད་མིན།

- 15 ། དེ་ལྟར་རྣམ་པའི་སྤང་སྟེན་ཤེས་བྱ་སྟེ།

། དེ་དག་བདག་ཏུ་ལྷ་བ་ཉི་ཤུར་འདོད། ༡༨

། སྤང་པོ་ལྷ་པོ་བདག་དང་སྤང་པ་དག་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་པས་རྣམ་
པའི་སྒོ་ནས་བདག་ཉིད་ཏུ་བབྱང་བ་ན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་པའི་ཆ་ཉི་
ཤུར་འབྱུར་རོ། ། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་རྣམ་པ་ལྷ་ལྷ་སྐབས་སུ་

- 20 བབ་ལ། བསྟན་པའི་ལས་ཀྱང་།

ཡུང་མེན་ཡུང་པོ་ལས་གཞན་མེན།

།དེ་ལ་ཡུང་མེད་དེར་དེ་མེད།

།དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡུང་ལྷན་མེན།

།དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ཆ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྷར་འཇུར་ 5

ན་ཆ་ཉི་ཤུར་ངེ་སྒྲུང་བཟོད་ཅེ་ན། འདིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བའི་ཆ་དེ་དག་

ནི་མདོ་སྒྲེ་ལས་རྣམ་པར་བཞག་ལ་དེས་ཀྱང་ཡུང་པོ་རྣམས་མ་བཟུང་བར་

[359 b]བདག་ཏུ་མདོན་པར་ཞེན་པར་མི་རྩམ་བས་རྣམ་པ་བཞི་བཞིའི་སྒྲོ་

ནས་ཡུང་པོ་རྣམས་ལ་དམིགས་ཤིང་འབྲུག་གོ། འདི་ལྷར་ཡུང་པོ་མ་

གཏོགས་པར་ནི་འགའ་ལ་ཡང་བདག་ཏུ་མདོན་པར་ཞེན་པ་མེད་བས་འདིག་ 10

ཚོགས་ལ་ལྷ་བའི་རྣམ་པ་ལྷ་བ་མི་སྟོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིག་ཚོགས་ལ་

ལྷ་བ་ནི་ཆ་ཉི་ཤུར་ཁོ་ནའོ། །བསྐྱེད་བཅོས་ལས་ལྷ་བ་གཞན་པ་ཉིད་ཀྱི་

ཕྱོགས་གསུངས་པ་ནི་སུ་སྒྲེགས་པའི་ལྷགས་དགག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བུ་

བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བའི་རིའི་ཅེ་མོ་ཉི་ཤུ་

མཐོ་བ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་རྟོ་རྟེན་བཅོས་ནས་རྒྱན་ཏུ་ལྷགས་པའི་འབྲས་བུ་མདོན་ 15

ཏུ་བུས་སོ་ཞེས་གང་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ནི།

ལྷ་རི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོ་རྟེན་ཡིས།

།བཅོས་བདག་གང་དང་ལྷན་ཅིག་འདིག་འཇུར་པ།

།འདིག་ཚོགས་ལྷ་རི་ལྷན་སྤྱད་ལ་གནས་པའི།

།ཅེ་མོ་མཐོ་བར་ཡུར་པ་འདི་དག་གོ། ༡༧༥

།འདིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རི་བོ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོ་རྟེ་མ་
བབས་པས་ཉིན་རེ་བཞིན་ཉིན་མོངས་པའི་གྲག་རྟོ་འཕེལ་བ། འཁོར་བ་
ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བྱུང་བ། དབངས་ཁམས་གསུམ་ཏུ་མཐོ་བ། རྒྱགས་
ཀྱི་ངོས་མ་ལུས་པར་བྱལ་བ། མ་རིག་པའི་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལས་མཐོན་
6 བ། བདག་མེད་པ་ཁོང་ཏུ་ཆུད་པའི་རྟོ་རྟེ་ཤེས་བཞིག་པ་ན། རྩེ་མོ་ཆེས་
མཐོ་བ་གང་དག་དང་ལྷན་ཅིག་འདིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་རྩེ་མོ་ཡིན་
པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་འཕགས་པ་མང་བོས་བཀྱར་བ་བ་དག་གིས་
བརྟགས་པའི་གང་ཟག་རྩས་སུ་ཡོད་པར་སྒྲི་བ་བསལ་བའི་བྱིར་བཤད་བ།

ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་རྟག་མི་རྟག

10 །ལ་སོགས་བརྗོད་མེད་གང་ཟག་རྩས་ཡོད་འདོད།

།རྣམ་ཤེས་རྒྱག་གི་ཤེས་བྱར་དེ་འདོད་ཅིང་།

།དེ་ནི་དར་འཛིན་གཞིར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན། ༡༮༦

།དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཐུང་བོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་སྒྲུབ་བྱིར། གང་ཟག་
ཐུང་བོ་དག་ལས་གཞན་ཏུ་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །ཐུང་བོའི་རང་བཞིན་ཅན་
15 ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱེ་བ་དང་འདིག་པ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་[360 a]
འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་ན་ཐུང་བོ་དག་ལས་དེ་ཉིད་དང་
གཞན་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་ཏུ་མེད་དོ། །རི་ལྟར་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཏུ་མ་
ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་ཡང་བརྗོད་ཏུ་མེད་དོ།
།རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱག་གི་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་དེ་ནི་རྩས་སུ་
20 ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་ཡང་རིག་པེ་ཏེ། དེ་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དང་ཟ་བ་པོ་ཉིད་

ནུ་བཟླ་པའི་ཕྱིར་དང་ལམོར་པ་དང་ཐུ་བཟླ་ལམ་ལས་ལས་པ་དང་། བཅིངས་
 པ་དང་ཐར་པ་དང་ལམ་ལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བདག་
 ནུ་ལཱོན་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཏུ་ཡང་ལོད་དོ། །སྒྲུ་བ་ལཱི་ཡང་མི་རིགས་པ་
 ཉིད་ཏུ་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་གཟུགས་ལས་སེམས་བཟླ་མེད་མི་རྟོགས།

5

།དངོས་ཡོད་བཟླ་མེད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད།

།གལ་ཏེ་བདག་ལགའ་དངོས་པོར་གྲུབ་གྱུར་ན།

།སེམས་ལྟར་གྲུབ་དངོས་བཟླ་ཏུ་མེད་མི་འགྱུར། ༡༧༧

།དེའི་ཕྱིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལོས་བཟླ་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཇས་སུ་
 ཡོད་པ་ཉིད་མི་སྤྲོད་པར་བརྟན་ནས། བདགས་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་བརྟན་ 10
 པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་ཁྱོད་བུམ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི།

།དོ་པོ་གཟུགས་སོགས་ལས་བཟླ་མེད་འགྱུར་བས།

།བདག་གང་ཕྱང་པོ་ལས་བཟླ་མེད་འགྱུར་ཏེ།

།རང་གིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པར་རྟོགས་མི་བྱ། ༡༧༨

15

བུམ་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཏུ་
 བཟླ་ཏུ་མེད་ཅིང་བདགས་པར་ཡོད་པར་ལོད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། བདག་
 ཡང་བུམ་པ་ལྟར་བདགས་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲུམ་ཏུ་བསམས་བའོ།
 །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་གྲུབ་པ་
 ཉེ་པར་བརྟན་ནས། ད་ནི་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དག་དངོས་པོའི་རྟོན་ཉིད་ 20

རུ་བཟློན་ནས་དངོས་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་
འགོག་པར་རྩོམ་པ།

ཁྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རང་བདག་ལས་གཞན་ནི།

།མི་འདོད་གཟུགས་སོགས་ལས་གཞན་དངོས་འདོད་ཅིང་།

5 །དངོས་ལ་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་མཐོང་འགྱུར་པ།

།དེ་བྱིར་བདག་མེད་དངོས་ཚོས་དང་ཐལ་བྱིར། ༡༧༩

།གལ་ནེ་ཁྱེད་ཀྱི་[360 b]ལྟར་བདག་ཇས་སུ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི་གཤོན་
མི་བ་བར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟར་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་
པར་འགྱུར་ཞིང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་ཐ་དད་པའི་ངོ་བོ་ཞིག་ཏུ་
10 འགྱུར་ན། འདི་ནི་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་དངོས་པོའི་ཚོས་
དག་གི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་བུམ་པ་ལྟར་བདག་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །གང་གི་བྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱུང་པ་ན་གང་ཟག་ཇས་སུ་
ཡོད་པ་ཉིད་རུ་མི་རྟོགས་པ།

དེ་བྱིར་ངར་འཛིན་རྟེན་ནི་དངོས་པོ་མེན།

15 །ཡུང་ལས་གཞན་མེན་ཡུང་པོའི་ངོ་བོ་མེན།

།ཡུང་པོ་རྟེན་མེན་འདི་ནི་དེ་ལྡན་མེན།

།ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ནི་ངེས་པར་གཞིགས་པ་ན་ཇས་སུ་ཡོད་པར་
མ་རྟོགས་ཤིང་། ཡུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་ཡང་མི་རུང་ལ། ཡུང་པོའི་
རང་བཞིན་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། ཡུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།

।ཡང་ན་འདི་ལ་རྟེན་ཐུང་པོ་ཡོད་པས་ན་ཐུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་
 རྟེ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་གཉི་ག་གསལ་པར་བྱ་པའི་ཕྱིར་ཚིག་བསྐྱ་
 བ་གཉི་ག་ལ་བརྟེན་ཏོ། །བདག་ནི་ཐུང་པོ་དང་ལྷན་པ་ཡང་མི་རིགས་སོ།
 །དེའི་ཕྱིར་བདག་བརྟགས་པ་ལས། མ་དམིགས་པར་འདོད་པས་ཀྱང་རུང་རྟེ།
 རི་སྐད་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་དག་གིས་བདག་ཁས་སྤྲང་པར་མི་བྱའོ་ནས་ 5
 བཤད་པ་ནི།

འདི་ནི་ཐུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་འགྲུབ་པར་འགྱུར། ༡༡༠

ནས་བྱ་པའོ། །རི་ལྟར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་ནས་བྱ་པ་འདི་ཙམ་
 ཞིག་ཀྱང་ཐོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མ་ཆད་པར་བྱ་པའི་ཕྱིར་
 ཁས་ལེན་གྱི་རྒྱ་མེད་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་སྦྱེ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་རུ། 10
 འདིར་ཡང་རྟེན་ནས་གདགས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་ན་རི་སྐད་བཤད་
 པའི་རྟོན་དང་ལྷན་པའི་རྣམ་པ་བསལ་ནས་ཐུང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་
 གདགས་པ་ནས་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་རྣམ་པར་གནས་
 པར་བྱ་པའི་ཕྱིར་ཁས་སྤྲང་པར་བྱ་རྟེ། བདག་ཏུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་
 མཐོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་བཏགས་པ་ཙམ་རུ་གྲུབ་པར་བྱ་པའི་དོན་ 16
 རུ་རི་སྐད་བཤད་པའི་ 361 འདོན་ཏིང་གསལ་པར་བྱ་པའི་ཕྱིར་བྱི་རོལ་གྱི་
 དཔེ་རྟོན་ཞིང་བཤད་པ།

ཤིང་རྟ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན།

।གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་ལྷན་ཡང་མིན་ནིང་།

ཡན་ལག་ལ་མེན་ཡན་ལག་དག་དེར་མེན།

འདུས་པ་ཅམ་མེན་དབྱེས་མེན་ངི་བཞེན་ནི། ༡༥༡

འདིར་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚྭ་གས་དང་གཞན་ཉིད་ཀྱི་ཚྭ་གས་དང་། རྟེན་གྱི་
 ཚྭ་གས་དང་བརྟེན་གྱི་ཚྭ་གས་དང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་ཚྭ་གས་དེ་ཚྭ་གས་ལྔ་
 5 བོ་དག་ནི་ཐུང་བསྟན་ཟིན་པ་ཉིད་དོ། །ཚྭ་གས་པའི་ཚྭ་གས་དང་དབྱེས་
 པའི་ཚྭ་གས་གཉིས་ནི་བསྟུབ་པར་བྱ་དགོས་པས་དེ་དག་སྟོན་པ་བཤམ་པར་
 བྱ་སྟེ།

གལ་ཏེ་ཚྭ་གས་ཅམ་ཤིང་རྟེན་འཇུར་ན་ནི།

མིལ་བྱར་གནས་ལ་ཤིང་རྟེན་ཡོད་འཇུར།

10 འདི་ནི་ཐུང་བཤད་ཏུ་ཟིན་ཁྱེད་ཡང་ཉེ་བར་བཞུགས་དེ་སྟོན་
 གཞན་བརྟེན་པའི་སྟོན་ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་

གང་བྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཡན་ལག་དག་

མེད་པས་དབྱེས་ཅམ་ཤིང་རྟེན་འཇུར་པའང་མེན། ༡༥༢

ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་སོ། །གང་གི་བྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་ཡན་

15 ལག་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་ཡན་ལག་དག་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་
 བྱིར་གང་དག་གི་ཚྭ་གས་པ་ཞེས་ཤིང་རྟེན་འཇུར། འད་གི་སྟོན་ནི་བསྟུ་
 པའི་དོན་ཏེ། དབྱེས་ཅམ་ཡང་ཤིང་རྟེན་མི་རིགས་ལ་ཚྭ་གས་པ་ཅམ་པོ་
 ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ། །ག་ལས་ཤེས། གང་
 གི་བྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་ཡན་ལག་དག་མེད་པས་སོ། །དེའི་བྱིར་

དཔྱིལས་ཅམ་ཞིག་ཤིང་རྟ་མི་བྱང་ངོ། །ཡན་ལག་ཅན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ཉི་དེ་དག་གི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྤྲུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གཤམ་ཏེ་
 དཔྱིལས་ཅམ་ཞིག་ཤིང་རྟ་འདོད་ན་དཔྱིལས་དེ་ཡན་ལག་དག་གི་འཇམ་
 ཚོགས་པའི་ཡིན་པར་རྟོག་གྲང་། དེ་ལ་ཡན་ལག་གི་དཔྱིལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
 ཡིན་པར་འདོད་ན་ཡང་ཐུང་གི་དཔྱིལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་པདྱང་བ་དག་ 5
 གི་འཇམ་། ཐུང་གི་དཔྱིལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་པདྱང་བ་དག་གི་ཡིན་པར་འཇུང་
 གྲང་ན། དེ་ལ་གཤམ་ཏེ་གོང་མ་ཤོས་འདོད་ན་ནི་དེ་མི་རིགས་སོ། [861 b]
 །ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན།

ཁྱད་དཔྱིལས་ཡན་ལག་རེ་རེ་ཐུང་ཡོད་ཐུང་།

།རི་བཞིན་ཤིང་རྟ་གཏོགས་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ།

10

།བྱེ་པར་ཐུང་པ་དེ་དག་ལ་རི་ལྟར།

།ད་ལྟ་ཡང་ནི་ཤིང་རྟ་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༫

།གཤམ་ཏེ་ཤིང་རྟའི་གནས་སྤྱལས་ཀྱི་གོང་རོལ་ན་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་
 པའི་དཔྱིལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རི་ལྟར་ཡོད་པར་ཐུང་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཤིང་
 རྟ་ཉིད་ཀྱི་རུས་སྤྲུང་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔྱིལས་ཀྱི་ཁྱད་ 15
 པར་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཆོ་ཡན་ལག་བྱ་པར་ཐུང་བ་དག་ལ་མེད་པ་ལྟར་
 ཤིང་རྟ་ཉིད་ཀྱི་རུས་སྤྲུང་ཤིང་རྟ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པར་བྱ་སྟེ།
 དེའི་ཡན་ལག་གི་དཔྱིལས་ཐ་མི་དད་པའི་བྱིར་ངོ། །ཅི་སྟེ་བྱོགས་གཏིས་
 པ་སྟེ་དཔྱིལས་གཞན་ཁོ་ན་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་པར་འཇུང་ན། དེ་ལྟ་ན་
 ཡང་།

20

ད་ལྟ་གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་ཉིད་རྩམ་ལོར་།

།འཕང་ལོ་སྒྲིལ་ལ་དབྱིབས་ཐ་དང་ཡོད་ན།

།འདི་གཟུང་འབྱུང་ན་དེ་ཡང་ཡོད་མེད་ཏེ།

།དེ་ཕྱིར་དབྱིབས་ཅན་ཤིང་རྟ་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༥༧

5 །གལ་ཏེ་འཕང་ལོ་དང་སྒྲིལ་ཤིང་དང་གཟུང་བྱ་ལ་སྒྲིལ་བ་ཤིང་རྟའི་
ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་སྒྲིལ་ལྟམ་བ་དང་། རིང་བ་དང་
རྒྱུན་བ་ལ་སྒྲིལ་བ་གང་ཞིག་ཟུང་ཡོད་པར་བྱུང་བ་དེ་ལས་དེ་དག་གི་
དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ཞིག་ཁོ་ན་ཤིང་རྟ་ཉིད་ཀྱི་རྩམ་སྒྲུ་སྒྲེ་བར་
འབྱུང་ན་ནི། དེ་བཟུང་བྱ་ཡོད་པར་འབྱུང་ན་བཟུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།

10 །འདི་ལྟར་ཅིམས་དང་སྒྲུ་ཁྱད་དང་ཉེ་བ་ལ་སྒྲིལ་པའི་ཁྱད་པར་བྱ་བྱུང་
པའི་དབྱིབས་ཅན་འཕང་ལོ་ལ་ནི་ཤིང་རྟའི་གནས་སྐབས་ན་རང་གི་དབྱིབས་
གཞན་བྱ་བྱུང་བ་ཉིད་མ་མཐོང་ངོ། །དེ་བཞིན་བྱ་སྒྲིལ་ཤིང་ལ་སྒྲིལ་བ་
དེ་དག་གི་ལྟམ་བ་ཉིད་ལ་སྒྲིལ་བ་ཡང་གཞན་ཉིད་བྱ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་
ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཤིང་རྟའི་ཞེས་བྱ་བ་མ་

15 རིགས་སོ། །ཅི་སྒྲེ་འཕང་ལོ་ལ་སྒྲིལ་ཚོགས་བ་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་ཤིང་རྟ་ཡིན་ནོ་སྒྲུ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་ཁྱད་ཀྱི་ཚོགས་བ་ཅང་མེད་པས།

།དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་ཚོགས་ཀྱི་མ་ཡིན་ན།

།གང་ཞིག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་དེ་བཞིན་ནས་[362 a]།

20 །འདིར་ནི་དབྱིབས་སྒྲུ་ལྟ་ཞིག་རི་ལྟར་འབྱུང་། ༡༥༨

།གལ་ནེ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་རྩུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་ནི་དེའི་
 བརྟེན་ཅན་དབྱིབས་སུ་གངགས་པར་འགྱུར་ན། ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་རྩུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་རྩུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་
 བ་མ་ཡིན་པ་དེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དབྱིབས་སུ་གངགས་པར་ཡང་དེ་ལྟར་
 འགྱུར་ནེ། བདགས་པ་ནི་ཇས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ནར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅ
 །ཅི་སྟེ་མི་བདེན་ཏུ་ཟེན་ཀྱང་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་བདེན་པའི་དབྱིབས་
 སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་

ཁྱོད་གྱིས་འདི་ནི་དེ་ལྟར་འདོད་དེ་ལྟར།

།མི་བདེན་པ་ཡི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས།

།འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་མི་བདེན་རང་བཞིན་ཅན།

10

།ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྟེ་བར་ཤེས་པར་གྱིས། ༡༡༤

།མ་རིག་པ་མི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདྲ་བུད་མི་བདེན་པའི་རང་
 བཞིན་ཅན་ཁོ་ན་སྟེ་ལ། མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ས་བོན་ལ་བརྟེན་
 ནས་རྒྱ་ཤུ་མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་སྟེ་བ་བཞིན་ཏུ། རྒྱ་དང་འབྲས་
 བུའི་ང་པོ་མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ལུས་པ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། 15
 འཕད་ཚུལ་བརྒྱ་ཕྱག་དག་གིས་ཀྱང་གང་གིས་ཤ་དག་ཟ་བར་མི་བྱས་པའི་
 དངོས་པོ་གྲིབ་མའི་རི་དྲགས་ལྟ་བུ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དོན་མེད་པས་ཅི་
 ཞིག་བྱ།

འདིས་ནི་གཟུགས་སྟངས་དེ་ལྟར་གནས་རྣམས་ལ།

།ཐམ་སྟོ་ཞེས་བྱའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏིང་།

20

། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་གནས་པ་རྣམས་
 ལ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོར་ལྟུང་རོ་ཞེས་སྟེ་པ་དེ་ཡང་ཤིང་རྟའི་དཔེ་
 འདྲིས་པས་ལ་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་

སྟེ་པ་མེད་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཡོད་མིན།

5

དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་དེ་དག་དབྱིབས་མི་རིགས། ༡༧

། ཇི་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྟེ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་
 དེ་ལྟར་ནི་ཐུར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟེ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་
 ལ་སོགས་པ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་
 བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་བདགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པར་འགྱུར།

10

དེའི་ཕྱིར་ཐུས་[362b]ཀྱི་ཉེ་བར་ཁེན་པ་ཅན་ཀྱི་འདོད་པ་བུམ་པ་ལ་སོགས་
 པ་དག་མི་རིགས་པས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
 དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྟེས་པ། གལ་
 ཏེ་འོ་ན་ཤིང་རྟ་འདི་ཇི་སྒྲུང་བཤད་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྟན་གྱིས་བཅོལ་
 པ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ཤིང་རྟ་མེད་པས་གང་ཞིག་ཤིང་རྟས་

15

འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་སྟངས་འདོགས་པ་དེ་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་ན། ཤིང་རྟ་འོན་
 ཅིག་ཤིང་རྟ་ཉེས་ཅིག །ཤིང་རྟ་ཆོས་ཅིག་ཅེས་བྱ་པ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་
 པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལ་གསལ་པའི་ཕྱིར་ན་ཤིང་རྟ་ལ་
 སོགས་པ་དག་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །པའོད་པར་བྱ་སྟེ། ཉེས་པ་འདི་ནི་
 ཁྱོད་ཁོ་ན་ལ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཐུར་བཤད་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་རྣམ་པ་

20

བརྟན་གྱིས་བཅོལ་པ་ན་ཤིང་རྟ་མི་འཕད་ཅིང་ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་དབྱུང་

བ་ནས་དངོས་པོ་སྐྱུ་པ་པར་རྣམ་པར་འཛིག་པར་བྱེད་ལ། སྐྱུ་པ་པའི་ཐུབས་
 གཞན་ཡང་ཁས་མ་སྤྲངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་ཤིང་རྩ་ལོན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟངས་ཁྱོད་ལ་ཅི་ལྟར་སྐྱུ་པ་པར་འབྱུང་། ཁྱོ་
 པོ་ཅག་ལ་ནི་རྟེན་པ་འདི་མེད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར།

དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་འམ་འཛིག་རྟེན་ཏུ།

5

།རྣམ་པ་པར་བྱེད་གྱིས་འབྱུང་འབྱུང་མེད་མོད་གྱི།

།རྣམ་དབྱེད་མེད་པར་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འདིར།

།རང་གི་ཡན་ལག་པར་ནི་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། ༡༥

།ཤིང་རྩ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མེད། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་རྒྱལ་འདིས་དེ་རྣམ་པ་པར་བྱེད་ཀྱི་པའི་པ་ན་དོན་དམ་པ་དང་ 10
 གྲུ་ཐོབ་ཏུ་ཤིང་རྩ་འབྱུང་པར་མི་འབྱུང་མོད་གྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་ནི་
 རྣམ་པར་དབྱེད་པ་སྤྲངས་ཏེ་སྒྲིན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་ཚོར་པ་ལ་སོགས་
 པ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་
 པར་ནི་ནས་འདོགས་པ་ཡིན་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་
 རྟེན་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་ཁས་སྤྲངས་པ་ལྟར་པར་ནས་པར་གསུམ་པ་ཁས་སྤྲངས་ 15
 པའི་ཕྱིར་ཁྱོ་པོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་[368a]ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་ཆད་པར་
 ཐུབ་པར་མི་འབྱུང་ལ། བ་པོ་ལ་པོས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཁས་སྤྲང་པར་འོས་
 པ་ཡིན་དོ། །ཕྱོགས་འདིར་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྒྲིན་ནས་ཤིང་རྩས་ཐ་
 སྟངས་འདོགས་པ་ཆེས་གསལ་པར་སྐྱུ་པ་པར་འབྱུང་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི། འདིའི་
 རིང་གི་ཁྱད་པར་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་མེད་ 20

པར་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྒྲིབ་ནས་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་

དེ་ཉིད་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཆ་ཤས་ཅན།

།ཤིང་རྩ་དེ་ཉིད་བྱེད་པོ་ཞེས་འགྲུར་བསྟན།

།སྟེ་པོ་རྣམས་ལ་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་འདུག་གྱུ་ལ།

5 །དེ་ལ་ཤིང་རྩ་ནི་འཕད་ཁོ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བཞུགས་

ནས་ཡན་ལག་ཅན་ཉིད་དུ་འགྲུར་རོ། །འཕད་ཁོ་ལ་སོགས་པ་ཆ་ཤས་

ལ་བཞུགས་ནས་ནི་ཆ་ཤས་ཅན་ཉིད་དོ། །འཕད་ཁོ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་

སྒྲུང་བ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་བྱ་བ་ལ་བཞུགས་ནས་ནི་བྱེད་པོ་ཉིད་དོ། །རང་

གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་བཞུགས་ནས་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཉིད་དོ། །གང་

10 འགའ་ཞིག་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པས་ཡན་ལག་ཚོགས་

པ་ཅོམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་མ་

ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ཐ་དད་པར་མ་དམིགས་པའི་བྱུང་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆ་

ཤས་ཅོམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཅན་ནི་མེད་དོ། །ལས་འབྲའ་ཞིག་ཁོ་ན་

ཡོད་ཀྱི་བྱེད་པོ་པོ་ནི་མེད་དོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་ཐ་དད་པར་མ་

15 དམིགས་པའི་བྱུང་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཁོ་ན་ཡོད་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ནི་མེད་

དོ་ཞེས་དེ་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་གནས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་བྱིན་ཅི་

ལོག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་དེའི་ལྟར་ན་གང་ཚོགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡན་ལག་ལ་སོགས་

པ་ཅོམ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྲུར་བས།

འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་མ་བརྒྱུག་ཅིག་ཀླུང་།

ཅེས་འདི་ནི་པ་སྒྲོག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀྱན་
 རྩེ་ལ་འདི་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་མ་པ་རྟགས་
 པར་གྲགས་པས་ཡོད་པ་[368b]དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པས་རིམ་པ་
 འདི་ཉིད་ཀྱིས་འདི་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་ཆེས་ལྷུང་པ་ཁོ་ནར་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་དཔོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་ལྟར་ཞེ་ན།

5

རྣམ་པར་ཉིད་ཀྱིས་མེད་གང་དེ་རི་ལྟ་བུར།

།ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་པས་འདིའི་ཡོད་མེ་རྟེན།

།དེས་དེ་ཉིད་ལའང་པདེ་སྒྲག་འཇུག་འགྱུར་པས།

།འདིར་དེའི་གྲུབ་པ་དེ་པའི་ཉིད་འདོད་པར་བྱ། ༡༤༠

།ཉི་པར་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གཤམ་ཉེ་ཤིང་རྟེན་གྱི་པའི་དཔོན་ 10
 བོ་རང་པའི་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད་
 པར་དེ་རྣམ་པ་པར་ཉིད་ལས་རྣམ་པ་གང་ཡང་རྩད་པ་ཞིག་གིས་པར་ཉིད་
 ཡོད་པ་རྟེན་པར་འགྱུར་པ་ཞིག་ན། རྟེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
 ཤིང་རྟེན་གྱི་པ་པེ་མ་རིག་པའི་ལོང་ཐོག་གིས་ཉམས་པར་བྱས་པ་དག་
 ཁོ་ནས་པར་ཉིད་པ་ཡིན་གྱི། རང་པའི་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། 15
 ལྟམ་བུ་དེ་ལྟར་དེས་པ་སྒྲེ་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡང་རྣལ་
 འབྱོར་པ་པདེ་སྒྲག་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །འང་གི་སྒྲུབ་ནི་ཀྱན་རྩེ་ལ་
 ཉམས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་མ་པར་ཉིད་པར་གྲུབ་
 པར་འདོད་པར་བྱའོ། །མཁས་པ་དག་གིས་ཕྱོགས་འདི་ནི་སྒྲོན་མེད་ཅིང་

མོན་ཡོན་དང་བཅས་པའོ་སྒྲུམ་ཏུ་བསམས་ཏེ་གདོན་མི་བ་པར་ཁས་སྒྲུང་
 བར་བྱའོ། །འདིར་སྒྲུལ་པ། རྣལ་འབྱོར་བས་ཤིང་རྟ་མ་དཔྱིགས་ལ་རག་
 མོད་དེའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཅམ་ཞིག་དཔྱིགས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
 །བཤད་བར་བྱ་སྟེ། གང་ཞིག་སྒྲུམ་བྱ་ཚོག་ན་ཐལ་པ་ལ་སྒྲུལ་མ་ཚོལ་པ་
 5 རྩོད་ནི་བཅད་གང་ཏུ་བྱ་བ་ཞིག་སྟེ།

ཤིང་རྟ་ཡོད་ཏིང་མིན་ན་དེ་ཡི་ཆོ།

།ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེའི་ཡན་ལག་གྱུར་མེད།

།གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་ཞིག་ན་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་དཔྱིགས་པ་ཏིང་མ་ཡིན་
 བས། དེའི་བྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པར་ཡན་ལག་དག་གྱུར་མེད་དོ་ཞེས་
 10 ཅི་སྟེ་བརྗོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པ་པོ་ཤིང་རྟ་དང་
 འབྲེལ་བར་རིག་པ་ཁོ་ནས་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཤིང་
 རྟ་ཡིན་ནོ་སྒྲུམ་ཏུ་རྟོགས་ཀྱི་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་རང་གི་
 ཆོ་ཤས་ལ་བཞུགས་ནས་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཁོ་ན་ཡན་ལག་ཅན་
 ཏིང་ཏུ་རྟོགས་པར་འབྱུང་རོ། །འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཤིང་རྟ་དང་
 15 འབྲེལ་པ་ཡང་གྱུར་རིང་ཏུ་སྒྲུངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེའི་ཆོ་དེ་དག་ཤིང་
 རྟའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་རྟོགས་སོ། །གཞན་ཡང་དོན་འདི་ནི་དཔེ་འདི་ལས་
 ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།

ཤིང་རྟ་ཚོག་ན་ཡན་ལག་མེད་དཔེ་བཞིན།

།སྒྲོ་མེས་ཡན་ལག་ཅན་བསྐྱེད་ཡན་ལག་གོ་ ༡༥༡

།དཔེར་ན་ཤིང་རྩ་ཡན་ལག་ཅན་ལེས་ཚིག་ན་དེའི་ཡན་ལག་ཡུང་དེས་
 བར་ཚིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་རྩ་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་གཙུག་པ་ཤིང་
 གཙུག་པ་ལས་ཡུང་བ་སྤོའི་མེ་མི་དཔྱིག་པའི་སྟེག་པར་བྱེད་བ་ཅན་
 གྱིས་ཤིང་རྩ་ལུས་བ་མེད་པར་བསྟེགས་བ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེའི་ཡུང་ཤིང་
 རྩ་ཡུར་བ་ཡན་ལག་དག་གིས་ཡུང་བདག་ཏིང་ལྷག་ཚུགས་པར་མི་བྱེད་དེ་ 5
 དེས་པར་བསྟེགས་པའི་བྱིར་རོ། །རི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མི་བཅད་
 བར་བྱ་བའི་བྱིར་དང་། རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཏིང་ལ་བདེ་
 སྟག་ཏུ་འབྱུག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཤིང་རྩ་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་
 བསམས་ཏེ་བརྟེན་ནས་གདགས་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ།

དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པས་ཡུང་བོ་དང་།

10

།ཁམས་དང་དེ་བཞིན་སྐྱེ་མཆེད་རྩག་བརྟེན་ནས།

།བདག་ཡུང་ཏེ་པར་ལེན་པོ་ཏིང་རྩ་འདོད།

།རི་ལྟར་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་བ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྩར་འདོགས་
 ཤིང་དེར་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་བ་དག་ཏེ་པར་ལེན་པ་ཡིན་ལ་ཤིང་རྩ་ཏེ་
 བར་ལེན་པ་པོ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་རྩ། བདག་ཡུང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་ 15
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོན་ཀུན་ཏུ་མི་བཅད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཤིང་རྩ་ལྟར་
 ཏེ་པར་ལེན་པ་པོར་འདོད་པ་ཡིན་ན། །ཡུང་བོ་ལྷ་པོ་དང་ཁམས་རྩག་
 དང་སྐྱེ་མཆེད་རྩག་གི་བདག་དེའི་ཏེ་པར་ལེན་པ་སྟེ། ཡུང་བོ་ལ་སོགས་
 བ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་བརྟགས་པའི་བྱིར་རོ། [861b] །རི་ལྟར་

པདག་མི་བརྟན་པ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཚེ།

ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་པདག་མ་ཡིན།

།དེ་དག་ལྟུང་དང་འཇིག་པ་ཡིན།

།ཉེ་བར་སྒྲུང་བ་ཅི་ལྟ་བུར།

།ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་ལྟུང།

5

།ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་བྱ།

མ་བྱུང་བ་ལས་ལྟུང་མིན་དེ།

།འདི་ལ་སྒྲིན་བྱ་ཐམ་པར་ལྟུང།

།པདག་ནི་བྱས་པར་ལྟུང་བ་དང་།

།ལྟུང་བའང་སྒྲི་མེད་ཅན་བྱ་ལྟུང།

10

།ཞེས་བྱ་བའི་བརྟན་བཅོས་དང་འགལ་བར་ལྟུང་རོ། །དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར།

གལ་དེ་སྒྲུང་བོ་པདག་ཡིན་ན། སྒྲི་དང་འཇིག་པ་ཅན་བྱ་ལྟུང་ན་སྒྲི་ཞིང་

འཇིག་པ་ཅན་བྱ་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་དེ། དེའི་ཕྱིར་སྒྲུང་བོ་པདག་མ་

ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐམ་པར་ལྟུང་བ་འདི་ཡང་འཕྲད་པར་ལྟུང་རོ།

།དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་མི་བརྟན་པ་ཉིད་བྱ་ཡང་[365 a]མི་འཕྲད་རོ། །དེ་བཞིན་ 15

བྱ་བརྟན་པར་ཡང་མི་འཕྲད་དེ། རི་སྐད་བྱ།

འདས་པའི་བྱས་ན་བྱུང་གྱུར་ཞེས།

།བྱ་བ་འདི་ནི་མི་འཕྲད་རོ།

།སྒྲིན་ཚེ་རྣམས་སྒྲི་གང་བྱུང་བ།

།དེ་ཉིད་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

20

|རེ་ཉིད་པདག་ཏུ་འགྱུར་སྐྱམ་ན།

|ཉེ་བར་ལེན་པ་ཐ་དད་འགྱུར།

|ཉེ་བར་ལེན་ལས་མ་གཏོགས་པར།

|ཁྱོད་ཀྱི་པདག་ནི་གང་ཞིག་ཡིན།

8 |ཞེས་གསུངས་སོ། |སྦྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་ཐལ་པར་
འགྱུར་པ་འདི་ཉིད་ལས་ན་འདི་ནི་སྦྱེ་འཇིག་མིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་
གཉིས་སྒྲོབ་དཔོན་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། |འདི་ལ་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་
བའང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། འདི་སྐད་ཏུ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་བཞིན་གསུངས་
པ་བརྟག་པའི་ཐབས་གྱིས་པདག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་མཛད་པ་ན།

10

རྟག་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཞི།

|ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད།

|མཐའ་དང་མཐའ་མེད་ལ་སོགས་བཞི།

|ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད།

|གང་གིས་དེ་བཞིན་གསུངས་ཡོད་ཅེས།

15

|འཇོན་པ་རྒྱལ་པོ་བཟུང་གུར་བ།

|རེ་ནི་མུ་ངན་འདས་པ་ལ།

|མེད་ཅེས་ཅམ་རྟོག་རྟོག་པར་བྱེད།

|རང་བཞིན་གྱིས་ནི་རྟོང་དེ་ལ།

|སངས་རྒྱས་མུ་ངན་འདས་ནས་ནི།

20

|ཡོད་དོ་ཞེ་འམ་མེད་དོ་ཞེས།

|བསམ་པ་འཕྲད་པ་ཉིད་མི་འགྱུར།

|ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། |འདི་ནི་ཡུང་བོ་དག་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་
ཉིད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྒྲད་ཏུ།

གལ་ཏེ་ཡུང་བོ་བདག་ཡིན་ན། *

|སྟེ་དང་འདིག་པ་ཅན་ཏུ་འགྱུར།

|གལ་ཏེ་ཡུང་བོ་རྣམས་ལས་གཞན།

5

|ཡུང་བོའི་མཆོད་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར།

|ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ཤིང་ཉིད་མེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་

ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། |ཡང་ཅིའི་བྱིར་མི་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་

པ་འདི་རྣམས་བདག་ལ་མི་རུང་ཞེ་ན། དངོས་ཡོད་མེན་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་

སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་དངོས་བོའི་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་དེ་ལ་མི་ 10

བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་[365b]རྣམས་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། བདག་

ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ། དེ་མེད་པ་ཁོ་ནའི་བྱིར་རོ། |རི་སྒྲད་ཏུ་མདོ་ལས།

མི་བཟད་པ་ཡི་ཆོས་བཞི་ནི།

|འདིག་རྟོན་མགོན་གྱིས་བརྟན་པ་སྟེ།

|སེམས་ཅན་ནམ་མཁའ་ཡུང་ཚུབ་སེམས།

15

|དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་སོ།

|གལ་ཏེ་དེ་དག་ཇས་ཡོད་ན།

|དེ་དག་ཡོངས་སུ་ཟད་འགྱུར་གང་།

|མེད་པ་དེ་དག་མི་ཟད་དེ།

|དེ་བྱིར་དེ་དག་ཟད་མེད་གསུངས།

20

[ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་ཞིག་རྣམ་པ་བརྒྱན་གྱིས་བཅོལ་ན། རྟག་པ་དང་
མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་མི་སྤྱིད་ཅིང་གང་ཞིག་གི་མེད་པ་ཉིད་མ་མཐོང་ཞིང་མ་
རིག་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་ཞེན་པར་བྱས་ནས་འཇིག་ཚོགས་
ལ་ལྟ་བུས་འདི་ནི་བདག་གོ་སྟུང་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་འཁོར་བར་

5 འགྱུར་ལ།

།གང་ལ་རྟག་ཏུ་འགྲོ་རྣམས་དར་འཛིན་སྟོ།

།རབ་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་དེ་ཡི་གང་ཡིན་དེར།

།ང་ཡིར་འཛིན་སྟོ་འགྱུར་བའི་བདག་དེ་ནི།

།མ་བརྟགས་གྲགས་པར་གཏི་ཐུག་ལས་ཡིན་ནོ། ༡༩༥

- 10 །གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ན་སུ་སྟེགས་པ་དེའི་རིགས་པས་མི་
འཕྲད་པས་དེའི་རང་བཞིན་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བོ་
ལས་ཐ་དད་པར་ཞེན་ཞིང་། རང་གི་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤང་བོ་ལས་
ཐ་དད་པར་བདག་མེད་དོ་སྟུང་ཏུ་འཁྱུལ་བས་སྤང་བོ་ཅོམ་ཉིད་བདག་ཏུ་
ཁས་སྤངས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་
15 པར་ཁོང་ཏུ་ཚུད་པ་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་སྟུང་ཏུ་རིག་
པར་བྱས་ནས་ལན་བརྒྱར་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་པ་དེ་ནི་བདག་ཡིན་
ཞིང་། འགྲོ་བ་མི་དང་ཡི་དྲགས་དང་རྒྱུ་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བར་
གནས་པ་མི་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་འཕྲེལ་བ་མཐའ་དག་ལ་རྟག་ཏུ་གང་ཞིག་
ལ་དར་འཛིན་པའི་སྟོ་འགྱུར་པ་དེ་བདག་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་ལ། གང་
20 ཏུ་འདི་དབང་བྱེད་པ་ཉིད་དམ་འབྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་འདི་

གདགས་པའི་རྟེན་མེག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་པདག་ཉིད་[366 a]ཅན་དང་།
 གྱི་རྩལ་གང་ཡིན་པ་དེར་པདག་གིར་འཛིན་པའི་སྒོ་འབྱུང་པ་པདག་དེ་ནི་
 མི་ཤེས་པ་ལས་སྐྱུལ་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་པོས་སྐྱུལ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
 །གང་གི་ཕྱིར་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་གཏི་མུག་ལས་ཐ་སྲུང་
 འདོགས་པ་དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱུང་པ་དག་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 རྩ་མ་དམིགས་ལ། དེ་མ་དམིགས་ན་ཡང་མེག་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་རྟེ་
 བར་ལེན་པ་རྣམས་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་རྣལ་འབྱུང་པས་
 བྱི་དངོས་པོ་འགའ་ལ་ཡང་ངོ་པོ་དམིགས་པ་མཛད་དེ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་
 ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྟེན་དུ།

ནང་དང་གྱི་རྩལ་ཉིད་དག་ལ།

10

།པདག་དང་པདག་གི་སྒྲུབ་ཟད་ན།

།རྟེ་བར་ལེན་པ་འགག་འབྱུར་ཞིང་།

།དེ་ཟད་པས་ན་སྒྲེ་བ་ཟད།

།ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་པདག་མཛད་ན་པདག་གི་ཡང་མཛད་ཅེ་ན།

པདག་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

15

གང་ཕྱིར་ཕྱིར་པོ་མཛད་ཅན་ལས་མཛད་པ།

།དེ་ཕྱིར་པདག་གི་པདག་མཛད་པར་ཡོད་མིན།

།དེ་ཕྱིར་པདག་དང་པདག་གི་སྒྲོང་ལྟ་ཞིང་།

།རྣལ་འབྱུང་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། ༡༦༥

།ཇི་ལྟར་ཇི་མཁན་མཛད་པར་བྱམ་པ་མི་སྟོན་པ་དེ་པའི་རྩ་པདག་ 20

མེད་པར་བདག་གི་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གི་
 ཉེ་བར་མ་དམིགས་པས་འཁོར་བ་མ་གཟིགས་པ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་གྲོལ་པར་
 འབྱུང་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མ་དམིགས་ན་ནི་དེ་ལ་དེར་གཏོགས་
 པའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མི་འབྱུང་བས། ཉམ་ཐོས་དང་རང་

8 མངས་རྒྱས་རྣམས་འཕེན་པ་མེད་པར་བྱ་བ་ན་ལས་འདའ་པར་རྣམ་པར་བཞག་
 ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ནི་བདག་མེད་པར་མཐོང་དུ་ཟིན་ཁྱད་
 ཉིད་རྗེའི་གཞན་གྱི་དཔང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་པར་དུ་སྟེན་པའི་རྒྱུ་འདྲིན་
 པར་བྱེད་པས་མཁས་པས་རི་རྒྱན་བཤད་པའི་བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་བཅོལ་
 པར་བྱའོ། །རི་ལྟར་བདག་དང་དེའི་ཉེ་བར་འཕེན་པ་གཏགས་པ་ཤིང་རྟའི་

10 [366 b] རྣམ་པར་དབྱེད་པ་དང་མཚུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་གཞན་
 རྣམས་ཀྱི་འང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟེན་པའི་ཕྱིར།

ཕུམ་བ་སྐུམ་བུ་མེ་ལྷེ་དམག་དང་ནག་ཆེལ་སྟེང་བ་ལྷོན་ཤིང་དང་།

།ཁང་ཁྱིམ་ཤིང་རྟ་ཐུན་དང་འགྲོན་གཞན་ལ་སོགས་དངོས་རྣམས་གང་དག་དང་།

།ཞེས་བུ་བ་སྟོས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཤིང་རྟའི་རྣམ་དབྱེད་བྱས་པས་རྣམ་བདུན་

15 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཟུར་པར་འདིག་རྟེན་གྲགས་པའི་
 སྟོན་པ་ཡོད་པ་ཡིན། ཞེས་བུ་བ་འདི་དང་སྦྱར་རོ། །གང་ཡང་དེ་ལྟ་
 བུའི་རིགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན།

དེ་བཞིན་གང་དག་སྟོན་པ་སྟེ་འདིས་བསྟན་པ་དེ་རྣམས་ཏོགས་བུ་སྟེ།

མ་བརྟགས་པར་གྲགས་པ་ཁོ་ནར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

20 གང་ཕྱིར་ཐུབ་དཔང་དེ་ནི་འདིག་རྟེན་ལྟན་ཅིག་ཚུད་མི་མཛད་ཕྱིར་རོ། ༡༩༩

།འཇིག་རྟེན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཚུད་ཀྱི་ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་མི་
 ཚུད་དོ་ཞེས་བུ་བའི་ལུང་ལས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱལ་པ་ལ་གཞོན་པར་
 མི་བུའོ། །ཡང་འཇིག་རྟེན་དངོས་པོ་གང་དག་གིས་ངེས་ཏུ་ཐ་སྟོན་འདོགས་
 བྱེད་ན། དེ་བསྟན་པའི་བྱིར་བཤད་པ།

ཡོན་ཏན་ཡན་ལག་འདོད་ཆགས་མཚན་ཉིད་དང་ནི་བྱད་ཤིང་ལ་སོགས་དང་། 8

།ཡོན་ཏན་ཅན་ཡན་ལག་ཅན་ཆགས་དང་མཚན་གཞི་མེ་ལ་སོགས་དོན་དག

།དེ་རྣམས་ཤིང་རྟེན་རྣམ་དཔྱད་བྱས་པས་རྣམ་བཟུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།

།དེ་ལས་གཞན་ཏུ་གྱུར་པར་འཇིག་རྟེན་སྐྱལ་པའི་སྒྲི་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། ༡༩༧

།ངེས་ཏུ་བྱམ་པ་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་ལ་གྱུ་མོ་ལ་སོགས་པ་དག་
 དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཞིང་བྱམ་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ལ་མེ་རིས་སྒྲི་ 10
 བསངས་ལ་སོགས་པ་དག་འདིའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཞིང་། བྱམ་པ་མཚན་གཞི་
 ཡིན་ལ་ལྷོ་སྒྲུང་གྲིར་བ་དང་མཚུ་ལམང་བ་དང་མགྲིན་པ་རིང་བ་ཉིད་ལ་
 སོགས་པ་དག་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། ལྷམ་བུ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་ལ་ཡང་སྒྱུར་བར་བུའོ། །འདོད་ཆགས་ནི་ལྷག་པར་ཞེན་བའོ།
 །ཆགས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བརྟེན་ནོ། །མེ་ནི་[367 a]སྟེག་པར་བྱེད་བའོ། 15
 །བྱད་ཤིང་ནི་བསྟེག་བུའོ། །དེ་ལ་ཡན་ལག་གྱུར་བྱས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་
 ཏུ་འདོགས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་ལ་བཞུགས་ནས་ཡན་ལག་འདོགས་པས་ཤར་
 རྟེན་དཔེ་དང་མཚུངས་ཏེ། བྱད་ཤིང་ལ་བཞུགས་ནས་མེ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་བཞུགས་
 བས་བྱད་ཤིང་ཡིན་པའི་བར་བུའོ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོན་ཡིན་གྱི་

འདི་ལ་དབྱར་བ་མི་བཟུག་གོ། །ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པན་རྒྱུན་
བཟོས་པའི་བྱལ་བ་ཡིན་ལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། རྒྱ་དང་འབྲས་ལྷ་
གཉིས་ཀྱང་པན་རྒྱུན་བཟོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ། གང་གི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡིས་བཟྱེད་པར་བྱ་ཞྱེད་དེ་ལྟ་ན་དེ་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་།

6 །གལ་ཏེ་འབྲས་ལྷ་མི་ཟྱེད་ན་ནི་དེ་མེད་རྒྱ་མེད་ཅན་ཏུ་འགྱུར།

།འབྲས་ལྷ་ཡང་ནི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་ན་ཟྱེ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར།

རྒྱ་དང་འབྲས་ལྷ་འདི་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལས་གཞན་ཡོད་ན་ཅིག་ཤོས་ཡོད་པ་
ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའི་རྒྱ་དང་འབྲས་ལྷ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ཁྱོད་དེ་གཉིས་རང་གི་ངོ་མོས་བྱལ་

10 པར་སེམས་ན་གྱེ།

གང་ལས་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ལས་སྒར་གང་ཞིག་འགྱུར་དེ་སྟོན། ༡༩<

།ཅི་རྒྱ་འམ་འབྲས་ལྷ་སྒར་བྱལ་བ་གང་ལས་རྒྱ་འམ་འབྲས་ལྷར་
འགྱུར་བ་དེ་གཉིས་ལས་དང་བོ་རྒྱ་འམ་འོན་ཏེ་འབྲས་ལྷ་ཞིག་འགྱུར། དེའི་
ཕྱིར་རྒྱ་དང་འབྲས་ལྷར་གདགས་པ་ཡང་ཤིང་རྟ་ཏྱར་རྒྱར་བྱས་ནས་ཡིན་
11 པར་རིག་པར་བྱའི་རང་བཞིན་ལས་ཀྱང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་
གལ་ཏེ་རྒྱས་འབྲས་ལྷ་རང་བཞིན་གྱིས་ཟྱེད་པར་བྱེན་ན་ཐད་ནས་སམ་མ་
ཐད་པར་ཟྱེད་པར་བྱེད་ཐར། དེ་ལ་དེ་ཞིག་

།གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་ཐད་ནས་འབྲས་ཟྱེད་བྱེད་ན་དེ་ཡི་ཆོ།

།དེ་དག་ལྷས་པ་གཅིག་བས་ཟྱེད་བྱེད་འབྲས་ལྷ་ཐ་དྲོད་མེད་འགྱུར་ཞིང་།

།སྒྲིལ་ན་ནི་རྒྱ་ལོ་རྒྱ་མེད་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་མེད་འབྱུང་ལ།

།གཉིས་པོ་འདི་དག།1867 །ཤུངས་ནས་རྟོག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འབྱུང་མ་ཡིན།1868

།དེ་ལ་གལ་དེ་རྒྱས་འབྲས་ཕྱ་མད་ནས་སྒྲིད་པར་བྱེད་ན་དེའི་ཆེ། མད་
པ་ཡིན་དང་ལྷན་དང་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་མད་པ་ཐ་དང་མེད་པ་ལྷན་གཅིག་ཡིན་
པས་འདི་ནི་རྒྱའི་ལོ་ནི་འབྲས་ཕྱའི་ཞེས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་བྱེད།

5

གང་ཞིག་གང་གིས་བསྒྲིད་པར་བྱུང་།

ཅི་སྟེ་མ་མད་པར་སྒྲིད་པར་བྱེད་ན་ནི། དེའི་ཆེ་ངེ་ལྷན་མ་མད་
པར་འབྲས་ཕྱ་མ་ཡིན་པ་གཞན་མི་བསྒྲིད་པ་དེ་བཞིན་དུ་མ་མད་པར་
འབྲས་ཕྱ་ཡང་བསྒྲིད་པར་མི་འབྱུང་རོ། །འོན་དེ་མ་མད་བཞིན་དུ་སྒྲིད་
པར་བྱེད་ན་ནི་རིལ་བསྒྲིད་པར་འབྱུང་རོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་ཕྱ་རང་བཞིན་ 10
དུ་སྒྲིལ་པ་ལ་བསྒྲིད་པར་བྱ་བ་ལ་མད་པ་དང་མ་མད་པ་ལས་མ་གཏོགས་
པའི་རྟོག་པ་གསུམ་པ་གཞན་ཡང་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པས། རང་བཞིན་གྱིས་
ལུས་པའི་རྒྱས་འབྲས་ཕྱ་སྒྲིད་པར་མི་བྱེད་པ་ཁོ་ནའོ། །དེའི་བྱེད་

ཅི་སྟེ་ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་ཕྱ་སྒྲིད་པར་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་འབྲས།

།ཞེས་ཕྱ་ཡོད་མེན།

15

།གང་གི་ཆེ་རྒྱས་འབྲས་ཕྱ་མི་སྒྲིད་པ་དེའི་ཆེ་འབྲས་ཕྱ་མེད་པས།

འབྲས་ཐལ་རྒྱ་ནི་རྒྱ་མེད་ཅན་འབྱུང་ཡོད་པའད་མེན།

།རྒྱ་རྒྱ་ཉིད་དུ་བྱ་བ་ལ་ནི་འབྲས་ཕྱ་འབྱུང་བ་རྒྱ་ཡིན་ན། གལ
དེ་འབྲས་ཕྱ་མེད་པར་ཡང་རྒྱ་རྒྱ་ཉིད་དུ་འབྱུང་ན་ནི། དེའི་ཆེ་རྒྱའི་རྒྱ་

ཉིད་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་ན་འདི་ནི་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
བྱིར་རྒྱ་དང་འབྲས་ལྷན་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་
ཀྱི་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན།

གང་བྱིར་འདི་དག་གཉིས་ཆར་ཡང་ནི་སྒྱུ་མ་དང་འབྲ་དེ་ཡི་བྱིར།

6 །པདག་ལ་སྒྲིན་ཏུ་མི་འགྱུར་འདྲིག་རྟེན་པ་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད། ༡༧༠

།གང་གི་ལྟར་ན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་སྐྱེད་
པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྣམ་པར་དབྱུད་པ་འདིར་འགྱུར་གྱི། གང་
གི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ལོག་པར་ཀྱན་བརྟགས་བས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་
སྒྱུ་མ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་རབ་
10 རྒྱུ་མ་ཅན་གྱིས་[368a]དམིགས་པའི་སྒྱ་ཤར་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་
པའི་ཡུལ་ཏུ་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ནི་བསམ་ཏུ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེའི་བྱིར་པདག་
ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྒྲིན་གྱི་སྐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། འདྲིག་རྟེན་
པའི་དངོས་པོ་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཐམས་
ཅད་གྲུབ་པོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ལན་ཏུ་འདི་སྐད་ཏུ་ཅི་རྒྱས་འབྲས་ལྷན་སྐད་
15 ཅས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་མ་སྐད་པར་ཡིན་ཞེས་གང་སྒྲས་པ་འདིར་
ཁྱོད་ལ་ཡང་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པ་མཆོངས་སོ། །ཅི་ལྟར་ཞེ་ན།

སྒྲན་འབྲིན་འདིས་སྒྲན་དབྱུང་བྱ་སྐད་ནས་འབྲིན་ནམ་མ་སྐད་པར།

།ཡིན་ཞེས་ཉིས་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ལའང་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་ནམ།

།གལ་ཏེ་སྒྲན་འབྲིན་པས་སྒྲན་དབྱུང་བྱ་སྐད་ནས་སྒྲན་འབྲིན་པར་བྱེད་

ན་ནི་དེའི་ཚེ་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་རྩ་འགྲུར་རོ། །འོན་ཏེ་མ་ཐང་པར་ཡིན་ན་
 དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ཉིད་རྩ་འགྲུར་རོ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་སྤངས་ནས་རྟོག་
 པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྲུར་མ་ཡིན། །གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་
 སྤྱན་འཕྱིན་པ་ལ་སྤྱན་དཔྱད་བྱ་སྤྱན་འཕྱིན་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པ་དེའི་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱན་འཕྱིན་ཉིད་སྤྱན་པྱད་པ་ཡིན་པས་ཤུགས་ཀྱིས་རྒྱ་ 8
 རྟེན་འབྲས་ཤུའི་དངོས་པོ་ཡང་ལྷུ་པ་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་སྤྲུལ་པ།

གང་ཚེ་དེ་སྒྲན་སྤྱེ་ཞིང་རང་ཕྱོགས་ཁོ་ན་རྣམ་འཛོམས་པ།

།དེ་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱན་དཔྱད་སྤྱན་ནི་འཕྱིན་པར་རྣམ་མ་ཡིན། ༡༧༡

།གཞན་ཡང་།

གང་བྱིར་རང་གི་ཚོག་ལའང་ཐལ་པ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚད་ཀྱིས།

10

།རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་མཐའ་དག་ལ་སྤྱར་འདེབས་དེ་ཡི་བྱིར།

།ཁྱོད་ནི་སྤྱེ་བོ་དམ་པས་བཞེད་མི་འགྲུར་ཞིང་གང་གི་བྱིར།

།ཁྱོད་ལ་རང་ཕྱོགས་མེད་པས་སྤྱན་ཅི་བྱིན་རྩ་རྟོག་བའང་ཡིན། ༡༧༢

།དེ་ལ་རང་གི་ཚོག་ལའང་ཐལ་པར་འགྲུར་པར་མཚུངས་པ་ཉིད་ནི་
 སྤྲུལ་ཐོན་ཏོ། །རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་མཐའ་དག་ལ་སྤྱར་འདེབས་ཞེས་ 15
 བྱ་བ་འདི་བཤད་པར་བྱའོ། །གང་མ་ཐང་པར་མཚུངས་པས་སྤྱོད་པར་བྱེད་
 པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདི་
 ལྟར་ཁལ་ལེན་གྱིས་མ་ཐང་པ་ཉིད་རྩ་རྟེན་པའི་ཡུལ་ན་གཞན་པའི་ལྷགས་
 [368 b]འདེན་པར་བྱེད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་རྩ་མིག་

གིས་མ་སྒྲ་པ་ཁོ་ནར་རྒྱུ་ལ་ན་གནས་པའི་གཟུགས་མཐོང་གི་
 རིལ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱས་ཀྱང་མ་སྒྲ་པར་བསྐྱེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་
 མ་སྒྲ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་མི་འགྱུར་གྱི། འཕྲུལ་བྱ་རྒྱུ་ལ་ཁོ་ན་
 རྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་པོ་
 5 འོ་ཅོག་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་སྐྱེ་བོ་དམ་པས་བཞེད་པར་
 མི་འགྱུར་རོ། །གནན་ཡང་ཁྱོད་ནི་སྲུང་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒྱལ་བ་པ་ཉིད་དུ་
 ཡང་འགྱུར་རྟེ། རང་གི་ཕྱོགས་བཅུག་པ་དང་ཐལ་ཞིང་གནན་གྱི་ཕྱོགས་
 གེལ་པ་ཅམ་ལ་འཁྲུགས་པའི་རྒྱལ་བ་ནི་སྲུང་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒྱལ་བ་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །ཁྱོད་ལ་ནི་རང་གི་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་རྟེ།
 10 ཁོད་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱུང་པ་ནི་གནན་གྱི་ཕྱོགས་གེལ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་སྐྱའོ། །འདི་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ།

སྲུང་འབྱེན་པས་སྲུང་དབྱུང་བྱ་མ་སྒྲ་སྲུང་ནི་འབྱེན་ཕྱེད་དམ།

།འོན་དེ་སྒྲ་ནས་ཡིན་ཞེས་སྐྱས་ཟིན་ཉེས་པ་འདིར་གང་ལ་།

།དེས་པར་ཕྱོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་བདག་ལ་ཕྱོགས་འདི་ནི།

15 །ཡོད་པ་མིན་པས་ཐལ་པར་འགྱུར་པ་འདི་ནི་སྲིད་མ་ཡིན། ༡༢༩

།དེ་ལ་རང་གི་ཚིག་ལའང་ཐལ་པ་མཚུངས་པའི་ལྟར་ཚོད་ཀྱིས་ཞེས་

གང་སྐྱས་པ་ནི་ཁོ་པོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་མཚུངས་པར་ཐལ་པར་མི་འགྱུར།

གང་གི་ཕྱིར་ཁོ་པོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་ནི་སྲུང་འབྱེན་པས་སྲུང་དབྱུང་པར་

བྱ་བ་སྒྲ་ནས་ཀྱང་སྲུང་འབྱེན་པར་མི་ཕྱེད་པ་ཉིད་ལ་སྲུང་འབྱེན་པས་

20 སྲུང་དབྱུང་པར་བྱ་བ་མ་སྒྲ་པར་ཡང་སྲུང་འབྱེན་པར་མི་ཕྱེད་དེ། སྲུང་

གཉིས་སུ་ཐལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བས་རང་གི་ཚོག་ལའང་ཐལ་བ་
 མཚུངས་པར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ཉིད་གཤོང་
 ཡིན་པས་ཤེས་རབ་གཤོང་ངོ། །དེ་སྤྱད་པ་ནི་མ་རིག་པ་སྤངས་པས་ཡོངས་
 སུ་དག་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་རྩས་པ་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 དེར་རྩས་མཐུ་ཅན་དུ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་ 8
 བཏགས་པར་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་གཉིས་སུ་སྒྲིབ་པ་འདི་མི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་
 གྱི་ཕྱིར། གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱད་འབྱེད་པ་དང་ལན་སྒྲིབ་པར་དཔུ་མ་བ་
 ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲགས་མི་རྟོན་དོ། །ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ལྟས།

ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས།

།གང་ལ་ཕྱོགས་ནི་ཡོད་མེད་བ།

10

།དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་པོ་ནའང་།

།ཁྱེད་ཀྱི་པའོད་པར་རྩས་མ་ཡིན།

།ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཅུད་བྱས་ཆོ།

།གང་ཞིག་ལན་འདེབས་སྒྲིབ་ཕྱིར་བ།

15

།དེ་ཡི་ཐམས་ཅད་ལན་པད་མེད།

།བསྒྲུབ་པར་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར།

།ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་སྟོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡང་རྣམ་པར་

བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་དཔུ་མའི་བསྟན་བཅོས་འདིར་སྟོད་པར་

བྱེད་པའི་རྒྱའི་སྐབས་སུ་བཤ་བ་ཡིན་གྱི་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། 20

རུ་ཐོབ་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་དེ་བཞིན་རུ། སྲུན་དབྱུང་པར་བྱ་བ་དང་སྲུན་
 འབྲིན་པ་དག་ཀྱང་སྔར་བ་ལམ་མ་སྔར་པར་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཐ་
 སྲུན་རུ་སྲུན་འབྲིན་པས་སྲུན་དབྱུང་བ་སྲུན་འབྲིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །གཞན་ཡང་།

༩ ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་ཁྱད་པར་རྣམས།

།གཟུགས་བརྟན་ལ་ཡང་གཟུགས་གཟུང་ལ་སོགས་རྣམ་འཛེ་མཐོང་འབྱུང་ལ།

།ཉི་མ་དང་ནི་གཟུགས་བརྟན་རྣམ་པར་སྔར་དང་མ་སྔར་པར།

།མི་རིགས་མོད་ཀྱི་བརྟེན་ནས་ཐ་སྲུན་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་འབྱུང་ཞིང་། ༡༧༥

།མི་བདེན་བཞིན་རུའང་རང་གི་བྱད་བཞིན་མཛེས་པར་བསྐྱུབ་བྱའི་བྱིར།

10 །དེ་ནི་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་འདྲིར་ཡང་ཤེས་རབ་གཤོང་།

།སྤྱང་པར་བྱ་ལ་རྩས་པ་མཐོང་པར་གྱུར་བའི་གཏན་ཚིགས་ནི།

།འམད་པ་དང་ཐལ་ལས་ཀྱང་བསྐྱུབ་བྱ་རྟོགས་ཤེས་ཤེས་པར་བྱ། ༡༧༦

།ཇི་ལྟར་གཟུགས་བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་རུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་

བའི་བྱིར་ན་[369 b]ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་སྔར་བ་ལམ་མ་སྔར་པར་སྐྱེ་

16 ཞེས་བྱ་བའི་རྟོག་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་རུ་མི་སྲིད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཁྱེན་

གཟུགས་ཉི་ཤ་ལས་གཟུགས་བརྟན་རུ་དམིགས་པ་ན་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་

དོན་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་རུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་བའི་སྲུན་འབྲིན་

པས་སྲུན་དབྱུང་བྱ་སྲུན་འབྲིན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་ཞིང་འམད་

པ་དང་ཐལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་སྐྱུབ་པ་ཡིན་ལ།

རལ་རེལ་མེད་པ་རྣམས་ལ་མི་གཞོན་པ་དེ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་མེད་
 པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་ཤུ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཉིས་ཡོངས་སུ་
 བབྱུང་ནས་སྤྱད་འབྲིན་པ་པགོད་པས་ཀྱང་མི་གཞོན་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 གང་དག་མིག་དང་ཁལ་ལེན་ལ་སོགས་པ་མ་ཟད་པར་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་
 པར་རྣམ་པར་བཅག་པ་དཔེ་དེ་དག་ཀྱང་བཀག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ 5
 དག་ལ་ཡང་ཐལ་པར་འབྱུང་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞིག་ཁྱོད་
 རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ནང་པོ་བཏང་ནས་རྟོག་གེ་དན་པའི་ལམ་
 ཤིན་ཏུ་འཁྱོག་པ། རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བཟོ་བོ་དན་པས་སྤྱར་བ་
 ཡང་དག་པའི་ལམ་འགྲུགས་པར་བྱེད་པར་སྟོན་པ། [370 b] ཏེ་པོར་ཆོགས་
 ཆེ་བ་འདིས་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། གཤན་ཡང་

10

དངོས་རྣམས་མཐའ་དག་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་ནི།

།རྣམ་པ་ཆེས་སྒྲ་རི་ལྟ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གཤན་དག་ལ།

།ཁོད་ཏུ་ཆུད་པར་པདེ་སྒྲག་ཏུ་ནི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ནོ།

།རྟོག་གེ་དན་པའི་ན་བས་འཇིག་རྟན་ཅི་སྟེ་འདིར་བཅོལ་བྱེད། ༡༧༧

།རི་ལྟར་མི་ལམ་དང་སྤྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་གྲུབ་ 15
 པའི་དཔེ་རྣམས་ཁོ་ནས། འཇིག་རྟན་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་
 ཏུ་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་རྣམ་པ་དེ་ལྟར། འགའ་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་རང་
 བཞིན་དང་བཅས་པར་འཇིན་ཏུ་གཞུག་པར་རྣམ་པར་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཉི་ག་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་། ཁོ་
 པོས་ཅུང་བ་ཐམས་ཅད་བསྟོག་པ་ཡིན་ལ་འཇ་ཡང་སྤྱུ་ཀྱང་བཟོད་པར་རྣམ་ 20

- མད་པ་དང་མ་མད་པའི་བཀལ་བ་ཡང་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལ་ཡིན་
 གྱི་སྒྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་པས་ཁོ་པོ་ཅག་གི་ཚིག་རྣམས་ལ་ལྷག་
 ཚོད་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་གང་སྒྲུ་བར་བྱེད་པ་དེའི་འདི་[370 a]ནི་ལན་
 མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་བྱིར་སྒྲགས་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་བཟློན་ན་པ་
 6 རེ་ལ་པོ་མི་བཟོན་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྒྱེད་པར་བྱེད་པ་ལྟར་གསལ་བར་བྱེད་
 པ་ལ་ཡང་སྒྲགས་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དེའི་ལན་མི་རིགས་པ་ཉིད་དོ།
 །གཞན་ཡང་འདིས་བསྟན་བཅོས་སུ་དམ་བཅས་པའི་དོན་རྒྱུ་པའི་བྱིར་
 ཡོངས་སུ་བབྱུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུན་འབྱེད་པ་རྣམས་ལ་ལྷག་ཚོད་འགོད་
 པར་བྱེད་པའི་ལན་སྒྲུ་བར་བྱེད་པ་དེའི་བྱིར་འདི་ནི་གཞན་གྱིས་སྒྲུན་
 10 དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་བདུབ་པའི་ལན་ཁོ་ན་
 ཆེས་མཛེས་སོ། །གཞན་ཡང་།

གལ་ཏེ་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བྱེད་གང་ཚིགས་དངོས་སུ་བ་དང་།

།དངོས་སུ་གོ་བྱ་ཉིད་འགྱུར་བསྒྲུབ་བྱའི་ངོ་བོ་འདྲ་བྱུར་ན།

།མད་པ་ལ་སྒྲགས་རིགས་པ་ཏེ་བར་སྒྱུར་བར་འགྱུར་ཞིག་ན།

- 15 །དེ་ཡང་ཡོད་པ་མེད་པས་ཁྱིད་ཀྱི་ཡི་ཆད་འབའ་ཞིག་ཡིན། 787

།ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་བྱོགས་ཀྱི་སྒྱུན་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བྱོགས་ཀྱི་

སྒྱེད་བྱ་འགོད་པ་ཁྱིད་ནི་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་དོན་མེད་པར་ཡིད་བྱུང་བ་ཁོ་ན་

ཡིན་པར་རྟོགས་ཏེ། དཔེར་ན་རབ་རིམ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྒྲུ་ཤད་ལ་

སྒྲགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཅིག་ཉིད་དང་། མང་པོ་ཉིད་དང་། རིང་པོ་ཉིད་

- 20 དང་། ལྷུ་པོ་ཉིད་དང་། ནག་པོ་ལ་སྒྲགས་པའི་བྱོགས་སྒྲུན་འབྱེད་པས་

ཕྱིན་རྒྱ་ཆོལ་བ་ཉིད་ག་ལ་ཡོད། །འདིར་བདག་གིས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་བསལ་
 བར་བྱས་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནེ། བསལ་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མེད་བ་ཉིད་
 གྱི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྲུན་ཅི་ཕྱིན་རྒྱ་ཆོལ་བ་བ་ཉིད་ག་ལ་ཡོད།
 གང་གིས་ན་མཆོད་ཉིད་བྱས་བ་འདི་ཡང་དག་བའི་མཆོད་ཉིད་རྒྱ་ལྟུར་
 བ་སྲུས་རང་གི་ཕྱོགས་བཅུག་ཅིང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་བསྒྲེག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ 5
 སྲུན་ཅི་ཕྱིན་རྒྱ་ཆོལ་བའི་མཆོད་ཉིད་འདི་ནི་རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མི་
 རིགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་བ་སྲུན་འབྱེན་ལྷག་མ་ནི་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་
 གྱིས་རྟོགས་བར་བྱའོ།

།དེ་ལ་དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན།

ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུའ་ནེ།

10

རྣམ་དཔྱོད་བ་ན་ལྟུར་རྒྱ་གོལ་བར་འབྱུར།

ཞེས་བྱ་བའི་བར་འདིས་ནི་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་བ་མདོན་བར་གསལ་བར་
 བྱས་སོ།

།ཉོན་མོངས་སྟོན་རྣམས་མ་ལུས་འདྲིག་ཆོགས་ལ།

།ལྟ་ལས་བྱུང་བར་

15

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་ནས་འདི་ཡན་ཅན་གྱིས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་བ་གསལ་བར་བྱས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་སྟོན་ཞིང་སྟོང་བ་ཉིད་གྱི་
 རབ་བྱ་དཔྱེ་བ་བཟོད་བར་འདོད་ནས་བཤད་བ།

བདག་མེད་འདི་ནི་འབྲོ་བ་རྣམ་དགོལ་ཕྱིར།

ཆོས་དང་གང་ཟག་དཔྱེ་བས་རྣམ་གཏིས་གསུངས།

20

བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་འཇིག་རྟེན་ལ་དོན་མ་ཡིན་པ་བྱ་བའི་བྱིར་། སུ་
 ཞིག་གིས་སྤྲོད་ཅིང་ཁྱེད་འཇིག་རྟེན་ཉིད་མོངས་དར་གྱི་སྤྲོད་བྱ་ལྟར་རང་
 གི་རྟོག་བའི་སྤྲོས་ཀྱིས་བདུམས་པའི་སྤྲོད་ཀྱི་རྟོག་གི་དན་བའི་སྤྲོས་བྱས་
 ཐེས་པའི་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོད་ཏེ་མ་ཀུན་ནས་འཕྲུགས་བར་ཅི་སྟེ་བྱེད། རྩོད་
 བ་འདི་ནི་དོར་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་གཟུགས་བརྟན་དང་འབྲེལ་བ་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་མཆོད་ཉིད་མེད་ཅིང་སྤྱིའི་མཆོད་ཉིད་ཀྱང་མེད་
 ལ་མངོན་སུམ་མཉམ་རྗེས་སུ་དབག་བཤང་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདིར་ནི་མངོན་
 སུམ་གཅིག་ཉིད་ཁོ་ནར་ཟད་དེ་གང་ཐམས་ཅད་མཆོད་བའི་ཡེ་ཤེས་སོ།
 །གཞན་ཡང་།

- 10 སུན་འབྲིན་ལྷག་མ་གོང་ཏུ་བསྟན་པ་ཡང་ནི་ཤེས་བྱས་ནས།
 །སྤྲོད་པ་ལ་སོགས་སྟུགས་ཀྱི་ལན་གྱི་ཆེད་ཏུ་འདིར་གཏང་བ།
 །སུན་ཅི་བྱིན་ཏུ་ཆོལ་བ་པོ་ཡང་རི་ལྟར་ཡོད་མེད་པ།
 །དེ་སྟོན་སྤྲོད་བཤད་ལྷག་མ་སྟུགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ། ༡༧<
 །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་བརྟེན་ནས་
 15 གདགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་གཞན་གྱི་སྟུགས་ལ་སུན་འབྲིན་པ་གང་བཤད་
 བ་དེ་ཉིད་ལས་སུན་འབྲིན་པ་ལྷག་མ་[371 མ]ཤེས་པར་བྱས་ནས། ཅི་རྒྱས་
 འབྲས་བུ་སྤྲོད་ནས་བསྟེན་དམ། འོན་ཏེ་མ་སྤྲོད་པར་ཞེས་བྱ་བའི་སུན་འབྲིན་
 བའི་ལན་གྱི་དོན་ཏུ་གང་གིས་སྤྲོས་པ་དེ་ལ་སུན་འབྲིན་གཏང་བར་བྱའོ།
 །བསྟན་བཅས་ལས་ནི་རྟོག་པ་ལྷོག་པ་ཉིད་བརྟེན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ།
 20 དེ་ཡང་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་བསྟན་ཟིན་པའི་བྱིར་བསྟན་བཅས་ལས་སུན་ཅི་

སྐྱུང་ཡང་བཞིར་བཤད་དེ་དག་ནི།

ཐོག་ཆེན་ཏུ་ཡང་བཞིར་བ་ཡིན། ༡༥༠

།རི་སྐྱུང་ཏུ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའི་ཐོག་
བ་ཆེན་པོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཕྱི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་།
ཕྱི་བད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་
བ་ཉིད་དང་། རྟོན་དམ་བ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། འབྲུམ་བུ་སྟོང་བ་ཉིད་
དང་། འབྲུམ་མ་བུ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། མཐའ་ལས་འདས་བ་སྟོང་བ་
ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་བ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། རྟོར་བ་མེད་བ་
སྟོང་བ་ཉིད་དང་། རབ་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་
བ་ཉིད་དང་། རབ་གི་མཆོད་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་བ་སྟོང་ 10
བ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །རི་སྐྱུང་ཏུ་སྟོང་བ་ཉིད་བརྒྱ་བཞུག་ནས། རབ་འབྱོར་
གཞན་ཡང་དངོས་པོ་ནི་དངོས་[372]པོས་སྟོང་ངོ། །དངོས་པོ་མེད་བ་ནི་
དངོས་པོ་མེད་པས་སྟོང་ངོ། །རབ་བཞིན་ནི་རབ་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ། །གཞན་
ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོས་སྟོང་ངོ་ཞེས་སྐྱུང་ཡང་སྟོང་བ་ཉིད་ 15
བཞི་བཞུག་དེ། སྟོང་བ་ཉིད་འདི་རྣམས་ནི་ཐོག་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །སྟོང་
བ་ཉིད་དམ་སྟོང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱུ་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ།
རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་གསུང་བའི་སྟེ་པའི་དབང་གིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
ལྟར་ཀྱན་རྒྱུ་ཏུ་བཞུག་པར་ཟད་དོ། །རི་སྐྱུང་ཏུ་བཞུག་བཅོས་ལས།

|བདག་མེད་པ་ལདི་ནི་མདོར་བསྐྱས་ནས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ།
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་
 བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་བར་བསྟན་ཞེ་ན། བཤད་པ། འགྲོ་བ་
 རྣམ་དགོང་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ལདི་ནི་བཅོམ་ལྷན་
 5 འདས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་[371] b)རྣམ་པར་དགོང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཏེ་བར་
 བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ནི་རང་སངས་ཀྱིས་རྣམས་
 དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་རྣམ་པར་དགོང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་ལ། བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པས་རྣམ་
 བར་དགོང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་གཉི་ག་བསྟན་ཏོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་
 10 སངས་ཀྱིས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱུ་ཉིད་ལདི་
 ཅམ་མཐོང་ཡོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་
 ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བསྐྱེམས་པ་མེད་དེ། ཁམས་གསུམ་ན་དཔྱོད་བའི་
 ཉན་མོངས་པ་སྤྱིར་བའི་ཐམས་ཅམ་ཞིག་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ལ་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མ་ལུས་བར་སྐྱོམ་པ་ནི་ཡོད་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ།

15 |དེ་ལྟར་རྟོན་པས་སྒྲར་ཡང་ལདི་ཉིད་ནི།

|གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཕྱེ་སྟེ་རྣམ་མང་གསུངས། 122

|བདག་མེད་པ་གཉིས་པོ་ལདི་ནི་སྒྲར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གདུལ་
 བྱའི་བསམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མང་པོར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་

སྟེས་དང་བཅས་པར་སྤྱིར་བ་ཉིད།

20 |བཙུ་བྱ་ག་བཤད་ནས་མདོར་བསྐྱས་ཏེ།

མིག་དང་ན་པ་དང་[སྒྲ་པ་དང་]ལྷེ་དང་ལྷས་དང་ཡིད་དེ། དེ་ལ་ཐེར་
 ཟུག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
 མིག་ནི་མིག་གིས་སྒྲོང་སྒྲེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཐེར་ཟུག་ཏུ་
 གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་གྱི་འདོར་བ་ལ་བུའོ། །དེ་ཡང་ 5
 རུས་རྒྱུད་ཟད་ཅིག་གནས་ནས་ལྷོག་པར་ཡང་འགྱུར་བས་འཇིག་པ་མ་ཡིན་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་སྐད་བསྟན་པར་འགྱུར་དེ། དོན་
 བོ་གང་ཞིག་རང་[372b]བཞིན་དང་བཅས་པ་ཉིད་དེ་ནི་གོར་མ་ཆག་པར་
 ཐེར་ཟུག་མ་ཡིན་པ་དང་གི་ལྷོག་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་སོ། །དེ་
 སྐད་ཏུ།

10

རང་བཞིན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དག་ལས།
 །འབྱུང་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།
 །རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཡི།
 །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་ཏུ་འགྱུར།
 །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས།
 །དེ་ལྟ་བུར་ན་རྒྱུད་པར་འགྱུར།
 །རང་བཞིན་ཉིད་ནི་བཅོས་མེད་དང་།
 །གཞན་ལ་བསྟོན་པ་མེད་པ་ཡིན།

15

།ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཅི་གང་ཞིག་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་ལས་
 ཟུན་པར་བྱ་མཇུག་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཙམ་གྱིས་བཞེས་ 20

- གལ་དེ་སྟོང་མིན་རྩུང་ཟད་ཡོད།
 |སྟོང་བ་རྩུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར།
 |མི་སྟོང་རྩུང་ཟད་ཡོད་མིན་ད།
 |སྟོང་བའང་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར།
 5 |སྟོང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བཟོད་དེ།
 |མི་སྟོང་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་ཞིང་།
 |གཉིས་དང་གཉིས་མིན་མི་བྱ་སྟེ།
 |གངགས་པའི་དོན་དུ་བཟོད་པར་བྱ།
 |ཞེས་གསུངས་སོ། |དེ་ལ་ནང་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དཔང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།
 10 གང་བྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ།
 |ཡིན་བྱིར་མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་།
 |དེ་བཞིན་ན་བ་སྟེ་དང་ལྟེ།
 |ལྟས་དང་ཡོད་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱ། ༡༨༡
 |ཐེར་བྱག་གནས་པ་མ་ཡིན་དང་།
 15 |འཇིག་པ་མ་ཡིན་ཉིད་ཀྱི་བྱིར།
 |མིག་ལ་སོགས་པ་རྩལ་བོ་ཡི།
 |རང་བཞིན་མེད་ཉིད་གང་ཡིན་པ། ༡༨༢
 |དེ་ནི་ནང་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད།
 |རི་སྒང་དུ། |དེ་ལ་གང་དག་ནང་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ནང་
 20 གི་ཚུས་རྣམས་གང་དག་ཡིན་ཞེ་ན། |ནང་གི་ཚུས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི།

བར་དད་པས་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། རབ་ཏུ་བྱུང་
 བས་ཀྱང་ཚོས་ཉིད་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར། ལྷ་ལམ་གོས་ལ་མེ་ཤིང་
 བ་ལྟར་བརྩོན་ལས་མེད་ཞིང་གནས་པ་རྣམས་པར་འཇིག་པ་མེད་བའོ།
 །རིགས་ཀྱི་བྱ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པ་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ན་ནི་ཚིངས་པར་
 དབྱུང་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་བྱུང་བ་དོན་ 5
 མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་བྱིར་དོན་དམ་པ་དེ་ཡོད་པ་དེའི་བྱིར་བྱང་
 རྒྱུ་ལ་སྒྲུབ་དཔལ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།འདིར་སྒྲུབ་པ། གྱེ་མ་མ་ལ་གང་ནིག་དངོས་པོ་བྱུང་ཟད་ཀྱང་མི་
 འདོད་ཅིང་། སྒྲོ་བྱར་བྱ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ལ་བརྟོས་པ་ 10
 མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡང་འདོད་པ་ཁྱོད་ནི་པན་རྒྱན་ལགལ་བའི་དོན་བཟློན་
 བ་ཞིག་གོ།

།བཟློན་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་རིག་
 བ་ཞིག་སྟེ། འདིའི་དགོངས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 རང་གི་ངོ་བོ་རྟོན་ཅིང་འཕྲིལ་པར་འབྱུང་བ་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོས་བབྱུང་པར་ 15
 བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ནི། རང་བཞིན་
 དེ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པས་ཀྱང་རྟོགས་པའི་བྱིར། ཚིངས་པར་སྦྱོར་བ་
 དོན་མེད་པར་འགྱུར་ན། གང་གི་བྱིར་འདི་ཉིད་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་
 དེའི་བྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་བྱ་ཚིངས་པར་དབྱུང་བ་དོན་དང་བཅས་པར་
 འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་པདག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་པདོན་པ་ལ་བཞུགས་ནས་ 20

- པ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། གང་གི་དབང་རྩ་མཛད་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཕྱང་ཡང་རུང་། མ་ཕྱང་ཡང་རུང་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་
ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་དོ། །ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཅི་ཞིག
5 །མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གི་རང་བཞིན་
ཡང་གང་ཞིག་ཅེ་ན། འདི་དག་ནི་བཅོམ་མ་མ་ཡིན་པ་དང་གཞན་ལ་
བཞུགས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པས་
རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རང་གི་ངོ་བོའོ། །ཅི་དེ་ཡོད་དམ་མེད་དོ་ཞེས་དེ་སྐད་
རྩ་སྟུ་སྟེ། གལ་ཏེ་དེ་མེད་ན་ནི་ཅིའི་དོན་རྩ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
10 རྣམས་པ་རོལ་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་བསྟོམ་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་བྱུང་ཆོས་
ཉིད་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བྱུང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དེ་ལྟར་
དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་རྩམ་པ་ཡིན་ནོ། །ངི་སྐད་རྩ་རིགས་ཀྱི་བྱ་དོན་དམ་
པ་ནི་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་། འགགས་པ་མེད་པ་དང་། འཇིག་པ་མེད་པ་
དང་། འོང་པ་མེད་པ་དང་། འགྲོ་པ་མེད་པ་དང་། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་
15 བཟོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུང་དུ་མེད་ཅིང་
སྟོན་པས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དོན་དམ་པ་ནི་བཟོད་དུ་
མེད་ཅིང་ཞི་བ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་[373a]རིག་པར་
བྱ་བའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དོན་དམ་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཕྱང་
ཡང་རུང་མ་ཕྱང་ཡང་རུང་སྟེ། གང་གི་དོན་རྩ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
20 རྣམས་སྟུ་དང་ཁ་སྟུ་དག་གཤེགས་ནས་གོས་དུར་སྟེག་བགོས་ཏེ། ཡང་དག་

ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
 །དེ་ལ་བྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

གང་བྱིར་དེ་ཡི་རང་པའིན་དེ།

།ཡིན་བྱིར་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་།

།སྒྲ་དང་དྲི་རོ་རེག་བྱ་དང་།

5

།ཆོས་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་དེ་པའིན་ནོ། ༡༮༩

།གཟུགས་སྟགས་ངོ་པོ་མེད་པ་ཉིད།

།བྱི་རོལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད།

།རི་སྒྲ་ཏུ། དེ་ལ་བྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། བྱིའི་ཆོས་རྣམས་
 ཤེས་བྱ་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སྟགས་པའོ། །དེ་ལ་ཐེར་བྱས་ཏུ་གནས་པ་མ་
 ཡིན་པ་དང་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་
 སྟོང་སྟེ། དེའི་རང་པའིན་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྒྲ་མ་
 པའིན་ནོ།

གཉིས་ཆར་རང་པའིན་མེད་ཉིད་ནི།

བྱི་ནད་[874a]སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ༡༩༠

15

།རི་སྒྲ་ཏུ། བྱི་དང་ནད་གི་ཆོས་རྣམས་བྱི་དང་ནད་གི་ཆོས་རྣམས་
 ཀྱི་རང་པའིན་མེད་པ་ཉིད་ནི་བྱི་ནད་སྟོང་པ་ཉིད་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྒྲ་མ་
 པའིན་ནོ།

ཆོས་རྣམས་རང་པའིན་མེད་པ་ཉིད།

།མཁས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པསྟུང་།

20

བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པ་ཉིད་ཏུ་བཟོད་དོ།
།གང་ཞིག་གིས་པའི་སྤྱི་བོས་བཟུ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་རང་
བཞིན་ཏུ་རིགས་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་དོན་དམ་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཞིང་དངོས་
པོ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་དེ། [373 b] དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱེར་
5 རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ།

རང་བཞིན་འདི་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
མ་ཟད་གྱི། གཞན་ཡང་དོན་འདི་ཁས་ལེན་ཏུ་གཞུག་པར་བྱས་པས་རང་
བཞིན་འདི་ནི་གཉིས་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཏུ་ཡང་རྣམ་པར་བཞག་གོ། གང་དག་
མེད་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཆེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་སྟོབ་པ་དེ་
10 དག་གི་ལྟར་ན་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མི་བྱད་སྟེ། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་
པར་འབྱུང་བ་ཉིད་གྱིས་བཅོས་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱེར་དང་། བརྟེན་པ་དང་
བཅས་པའི་བྱེར་རོ། །ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱེར་དེ་ལ་བཅོས་མ་ཉིད་མེད་པ་
དང་། གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་མེད་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་བཟོད་པར་
ཡང་མི་རིགས་དེ། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་
15 མེད་པའི་བྱེར་ལ། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་བསྟན་པའི་བྱེར་
དེ། རྒྱ་ཆེན་པོས་མཆོག་གོ།

།རྒྱས་མ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མིག་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་སྟོས་པས་ནི་རང་
བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གསལ་པར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། མིག་ནི་ནང་གི་
20 བྱེད་པ་དང་ཐམ་པའི་བྱེར་སྟོང་ཞིང་བབྱང་པ་དང་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་

।ཕྱགས་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་མེད་ཅིང་སྟོང་
 གྱི་འཇིག་རྟེན་མེད་པས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལ་ཁུབ་བར་བྱེད་བ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཕྱྱགས་རྣམས་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །གང་གི་བྱིང་བུམས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་
 བ་ནི་ཕྱྱགས་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་སྟོན་པས་ན། ཕྱྱགས་རྣམས་ཆོད་མེད་
 སའི་དཔེ་ཅན་ཏུ་གནས་པ་དེའི་བྱིང་བུ་མེད་པས་ཁུབ་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། 5

འདི་དག་བར་ཅུ་ཅུ་ཕྱྱགས་རྣམས་ཀྱིས།

।སྟོང་བ་ཉིད་ནི་གང་ཡིན་དེ།

।ཆེན་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་དེ།

।ཆེན་པོར་འཇིག་པ་ཤེས་ཀྱིང་གསུངས། ༡༥༤

।རི་སྒང་ཏུ། ཆེན་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཤར་ཕྱྱགས་ནི་ཤར་ 10
 ཕྱྱགས་ཀྱིས་སྟོང་དོ་ཞེས་བྱ་ཆེར་[874b]གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆེན་པོ་སྟོང་
 བ་ཉིད་དེ་ནི་གང་དག་ཕྱྱགས་ཆོད་མེད་དོ་སྟུང་ཏུ་ཕྱྱགས་རྣམས་ལ་ཆེན་
 པོར་འཇིག་པ་དེ་ཤེས་པའི་བྱིང་བསྟན་དེ། འདི་སྟོང་གྱེ་སྒྲག་པ་དག་
 གིས་ཕྱྱགས་རྣམས་ཇས་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་སོ།

।དེ་ནི་དགོས་པ་མཆོག་ཡིན་པས།

15

।དོན་དམ་མུ་དན་འདས་པ་ཡིན།

।དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།

।དེ་ནི་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་དེ། ༡༥༥

।ཁུབ་འདས་དངོས་སའི་སྟོང་ཅན་གྱི།

।འཇིག་པ་ཤེས་ཀྱི་བར་ཏུ་པའི་བྱིང་།

20

|| ལྷོང་ཉིང་དེ་ཡང་སྟོང་ཉིང་གི།

|| རི་པོས་སྟོང་པར་འདོད་པ་ཡིན། ༡༤༥

|| ལྷོང་ཉིང་ཅེས་བུའི་སྟོང་ཉིང་གང་།

|| ལྷོང་ཉིང་སྟོང་ཉིང་དུ་འདོད་དེ།

5 || ལྷོང་ཉི་དངོས་པོའི་སྟོང་ཅན་གྱི།

|| འཛིན་པ་པལློག་བྱིར་གསུངས་པ་ཡིན། ༡༤༦

|| རི་སྐད་དུ། དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིང་སྟོང་པ་ཉིང་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་
གྱི་སྟོང་པ་ཉིང་གང་ཡིན་པའི་སྟོང་པ་ཉིང་དེས་སྟོང་པ་ཉིང་སྟོང་པ་འདི་ནི་
སྟོང་པ་ཉིང་སྟོང་པ་ཉིང་ཅེས་བུའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་དག་སྟོང་པ་
10 ཉིང་ལ་ཡང་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་གི་སྟོང་པ་ཉིང་ལ་དངོས་
པོར་འཛིན་པ་པལློག་པའི་དོན་དུ་ཉེ་པར་པསྟན་ཏེ། རི་སྐད་དུ།

ཀྱན་རྟོགས་ཐམས་ཅད་གཞོམ་པའི་བྱིར།

|| ལྷོང་ཉིང་པདུད་ཅི་པསྟན་པ་མཛད།

|| གང་ལ་དེ་ལའང་འཛིན་ཡོད་པ།

15 || དེ་ནི་ཁྱོད་གྱིས་སྒྲུང་པར་མཛད།

|| ཅེས་གསུངས་སོ།

|| སེམས་ཅན་སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་ནི།

|| མ་ལུས་ལྷལ་བྱེད་ཉིང་བྱིར་དང་།

|| ཚེད་མེད་དཔེ་ཡིས་སྟ་མཐའ་ནི།

20 || མེད་བྱིར་བྱོགས་རྣམས་ཆེན་པོ་ཉིང་། ༡༤༧

། དེ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི། ཇི་
 གླུ་བྱ། དེ་ལ་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་ལས་སྟེ་བ་མེད་བ་དང་། འགག་བ་མེད་བ་དང་།
 འཇིག་བ་མེད་བ་དང་། གནས་བ་ལས་གཞན་དུ་[875]འགྱུར་བ་ཉིད་མེད་
 བའོ། །དེ་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ་ཞེས་གསུངས་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཐུ་ 5
 མ་བཞིན་ནོ།

། གང་ལ་མཐའ་ནི་ཡོད་མེད་བ།

། དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པར་བཏྲོང་།

། དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་བ་ཉིད།

། མཐའ་ལས་འདས་བ་སྟོང་ཉིད་བསྟན། ༡༩3

10

། ཇི་གླུ་བྱ། དེ་ལ་མཐའ་ལས་འདས་བ་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ཞེ་ན།
 མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་བའི་མཐའ་དང་ཆད་བའི་མཐའ་སྟེ། གང་ལ་
 མཐའ་ཡོད་བ་མ་ཡིན་བ་དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པའོ། །མཐའ་ལས་འདས་
 བ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པས་སྟོང་། ཞེས་བྱ་བ་ཆེར་གསུངས་བ་ལྟ་བུའོ།

། ཐོག་མ་དང་པོ་ཐ་མ་མཐའ།

16

། དེ་དག་མེད་པས་འཁོར་བ་ནི།

། ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད་པར་བཏྲོང་།

། འགྲོ་ཁོང་ཐལ་ཕྱིར་མི་ལམ་ལྟའི། ༡༩༥

། སྟོང་འདི་དེ་ཡིས་དཔེན་ཉིད་གང་།

། དེ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ།

20

། དོན་དམ་མཐུན་པས་དོན་དམ་པ།

། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་པསྟན་པར་མཛད། ༡༩༠

། ཇི་སྒྲུང་བྱ། དེ་ལ་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དོན་དམ་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མུ་དན་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཐེར་བྱག་ཏུ་གནས་པ་མ་
5 ཡིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མུ་དན་ལས་འདས་
པ་ནི་མུ་དན་ལས་འདས་པས་སྟོང་སྟེ་ཞེས་བྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ། ། དེ་ཡང་
མུ་དན་ལས་འདས་ལ་དངོས་བོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་བོར་
འཇིན་པ་པོ་སྟོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ། ། དོན་ཀྱི་སྒྲི་ནི་དགོས་པའི་
ཆོག་གམ་ཤེས་བྱའི་ཆོག་གོ།

10 ། རྟེན་ལས་བྱུང་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་བོ།

། འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ངེས་པར་པསྟན།

། དེ་ནི་དེ་ཡི་སྟོང་ཉིད་གང་།

། དེ་ནི་འདུས་བྱས་སྟོང་ཉིད་གསུངས། ༡༩༡

། ཇི་སྒྲུང་བྱ། དེ་ལ་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདུས་
15 བྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་མོ། ། དེ་ལ་འདོད་པའི་ཁམས་ནི་འདོད་
པའི་ཁམས་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ་ཞེས་བྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

། གང་ལ་སྟེ་གནས་མི་རྟག་ཉིད།

། དེ་དག་མེད་པ་འདུས་མ་བྱས།

། དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།

། དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་ཉིད། ༡༩༢

པ་ནི་གཏོང་བ་ཡིན་ལ་དོར་བ་མེད་པ་ནི་གང་ལ་འགའ་ཡང་གཏོང་བ་མེད་
བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ།

།འདུས་བྱས་ལ་སྟགས་ངོ་བོ་ཉིད།

།གང་བྱིར་སྟོབ་མ་རང་སངས་རྒྱས།

།རྒྱལ་སྐས་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས།

5

།མ་མཛད་དེའི་བྱིར་འདུལ་བྱས་ལ། ༡༧

།སྟགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད།

།རང་བཞིན་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་སྟེ།

།དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྟོང་ཉིད་གང་།

།དེ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད། ༡༨

10

།རི་སྐད་ཏུ། དེ་ལ་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་བྱས་ཤིང་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་སྟེ། དེ
ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མ་བྱས་ཞེས་ཀྱང་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའ།

།ཁམས་པའོ་བརྒྱད་དྲ་རེག་རྒྱག་དང་།

།དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་རྒྱག་དང་།

15

།གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ཅན་མིན་དེ་བཞིན།

།འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྣམས། 200

།ཆོས་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི།

།དེ་དག་གིས་དཔེན་སྟོང་ཉིད་གང་།

|མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཞེས།

|པས་ལྷན་པ་ཅུ་ལ་མ་ཉི་དེས་པར་པས་ལྷན། ༡༧

|རི་སྒྲན་ཏུ། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་

ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མི་དམིགས་པ་དེ་ལ་དབྱས་མེད་ཅིང་། གང་ལ་ཐོག་

6 མ་དང་ཐ་མ་དང་དབྱས་མ་དམིགས་པ། དེ་ལ་ཁོང་པ་དང་ཁགྲོ་པ་མེད་དོ།

|དེ་ལ་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་

ཀྱི་ཕྱིར། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་དབྱས་རྒྱུ་མ་ཉི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་

དབྱས་རྒྱུ་མི་སྟོང་སྟེ། ཞེས་བྱ་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

|ཐོག་མ་ཞེས་བྱ་པ་ནི་དང་པོ་ལ་བུའོ། |ཐ་མ་ཞེས་བྱ་པ་ནི་མཐའོ།

10 |དོར་པ་ཞེས་བྱ་འཐོར་པ་དང་།

|འཐོར་པ་ལ་ནི་དེས་པར་པའོ།

|དོར་མེད་སྟོང་པ་མེད་པ་སྟེ།

|འགའ་ཡང་འཐོར་མེད་གང་ཡིན་པའོ། ༡༧

|དོར་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས།

15 |དེ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན།

|དེ་དེའི་ཕྱིར་ན་དོར་མེད་པ།

|སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་པར་པའོ། ༡༨

|རི་སྒྲན་ཏུ། དེ་ལ་དོར་པ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དོར་

པ་ནི་འཐོར་པ་དང་འཐོར་པ་དང་གཏོང་པའོ། |དེ་ལ་དོར་པ་མེད་པ་ནི་

20 དོར་པ་མེད་པས་སྟོང་སྟེ་ཞེས་བྱ་ ཆེར་[375b]གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། དོར་

|འཛིན་པར་ཚོས་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་ཁམས་རྣམས་ནི་སྤྱལ་གདུག་
པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་ཞེས་བུ་པའི་དོན་དོ།

|སྒྲེ་མཆོད་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།

|སྒྲེ་པའི་སྒྲོར་ལྷུང་ཉིད་ཏུ་གསུངས།

|དེ་སྤྱལ་པསྤལ་འབྱུང་ཞིང་སྒྲེ་པའི་སྒྲོར་ལྷུང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། 5

|རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་པ་གང་།

|དེ་ནི་འདུ་འཕྲོད་མཚན་ཉིད་དོ། 200

|རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་པ་ནི་འདུ་འཕྲོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ།
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་པ་འདུ་འཕྲོད་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།

|གཏོང་པ་སྤྱིན་པའི་ཐ་རྩལ་ཕྱིན།

10

|རྒྱལ་ཁྲིམས་གདུང་མེད་མཚན་ཉིད་པའོ།

|ཁོ་མེད་མཚན་ཉིད་པའོ་འགྲུལ་གྱི།

|ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་ཉིད་དོ། 204

|པའོ་འགྲུལ་ནི་དགེ་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ 15
པའི་ཕྱིར་རོ།

|པས་མ་གཏོན་སྤྱད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་

དེ་དགེ་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།

|ཤེས་རབ་ཆགས་མེད་མཚན་ཉིད་དོ།

ཡིན་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་པོ་
 འདུས་པུས་རྣམས་དང་། འདུས་མ་པུས་རྣམས་དང་ཞེས་པ་པོ་སོགས་
 བ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཁྱམས་པཅོ་བརྒྱད་ནི། ཉད་གི་སྒྲུ་མཆོད་
 5 རྒྱལ་དང་ཕྱིའི་སྒྲུ་མཆོད་རྒྱལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་རྒྱལ་གོ།
 །རེག་པ་རྒྱལ་ནི་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་སྤྲེས་པུ་པའི་བར་རོ། །རེག་
 པའི་སྒྲུ་ཅན་གྱི་ཆོར་པ་ཡང་རྒྱལ་གོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་པོ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་དོ།

།གཟུགས་རྩུང་ལ་སོགས་དངོས་མེད་གང་།

10 །དེ་ནི་རང་མཆོད་སྟོང་པ་ཉིད། 209

ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཅི་ཡིན་
 ཞེ་ན། རྒྱལ་བར་བརྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

གཟུགས་ནི་གཟུགས་རྩུང་མཆོད་ཉིད་ཅན།

།ཆོར་པ་ཁྱོད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན།

15 །འདུ་ཤེས་མཆོད་མར་འཛིན་པ་སྟེ།

།འདུ་ཕྱེད་མཛོན་པར་[376a]འདུ་ཕྱེད་པའོ། 202

།ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་རེག་པ།

།རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཆོད་ཉིད་དོ།

།ཡུང་པའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་རང་མཆོད་ཉིད།

20 །ཁྱམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྒྲུལ་གཟུག་འདོད། 203

|དངོས་པོ་མ་དམིགས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ནི་མས་ཏེ་པར་མ་
སྒྲགས་པའི་བྱེར་ན།- རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྒྲོང་པ་ཏིང་ནི་རྣམ་པར་
དཔེན་པའི་མཚན་ཏིང་ཅན་ནོ། . . .

|མཚན་མ་མེད་པ་ནི་ཏིང་དེ།

|གསུམ་པའི་མཚན་ཏིང་སྒྲག་པསྒྲུལ་དང་།

5

|གཏི་ཟུག་མེད།

|རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་མཚན་མ་མེད་པ་ནི་མཚན་མ་[མ་]དམིགས་
པའི་སྒྲོ་ནས་ཞི་བའི་མཚན་ཏིང་ཅན་ནོ། |གསུམ་པའི་ཞེས་བྱ་པ་ནི་རྣམ་
པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྒྲོན་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། |རྣམ་པར་ཐར་
པའི་སྒྲོ་སྒྲོན་པ་མེད་པ་འདི་ནི་སྒྲག་པསྒྲུལ་དང་གཏི་ཟུག་མེད་པའི་མཚན་ 10
ཏིང་ཅན་རྟོ། འདྲུ་བྱེད་སྒྲག་པསྒྲུལ་གྱི་པདག་ཏིང་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དག་
པར་རྗེས་སུ་ལྟ་ནི་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་རང་པའི་ལ་ལྟ་བ་ན་
སྒྲོན་པར་མི་བྱེད་པའི་བྱེར་ན། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་གསུམ་པ་ནི་སྒྲག་
པསྒྲུལ་དང་གཏི་ཟུག་མེད་པའི་མཚན་ཏིང་ཅན་ནོ།

|རྣམ་ཐར་རྣམས་ཀྱི།

15

|མཚན་ཏིང་རྣམ་པར་གྲོལ་བྱེད་པའོ། 290

|རྣམ་པར་ཐར་པ་པར་ཕྱུར་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་རྣམས་
ལ་ལྟ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་པོའོ། |ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདྲུ་
ཤེས་པས་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏིས་པོ།
|སྒྲག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་པས་མ་གཏན་པའི་པདག་ཏིང་ཅན་ནི་ 20

|མུ་དན་ལས་འདས་པར་བཞོད་པའི་ཕྱིར་འགའ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

|པ་རོལ་ཕྱིན་པ་རྒྱག་རྣམས་ཀྱི།

|མཚན་ཉིད་འདི་དག་ཡིན་པར་བརྗོད། ༢༠༩

5

|བསམ་གཏན་རྣམས་དང་ཚད་མེད་དང་།

|དེ་བཞིན་གཞན་གང་ག་རྒྱགས་མེད་པ།

|དེ་དག་ཡང་དག་མཆོད་པ་ཡིས།

|མི་འཇུག་མཚན་ཉིད་ཅན་རྩ་གསུངས། ༢༡༠

|དེ་དག་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཁྱོ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
10 རྩ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ཁོང་ཁྱོ་བ་སྤངས་པས་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་རོ།

|བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཚེས་སུ་བ་བརྩན།

|དེས་པར་འབྱུང་བྱེད་རང་མཚན་ཉིད།

|དེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་དེས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ་ཐར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏོ། |འཁོར་བ་ལས་འདའ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེས་པར་འབྱུང་
15 བར་བྱེད་པར་རྒྱས་པས་དེས་པར་འབྱུང་། [376 b] བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཐར་བ་
ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། |བསམ་གཏན་
ལ་སོགས་པ་དག་ནི་སྤང་བཤད་བྱེད་ཏོ།

|སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི།

|དམིགས་པ་མེད་པས་རྣམ་དཔེན་ཉིད། ༢༡༡

བར་རྩ་གཙོན་པའི་ཚེས་སྤྱ་བསྟན་པ་དེ་དག་བསྟན་ན་པར་རྩ་གཙོན་པའི་
 ཚེས་སྤྱ་མི་འབྱུང་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱ་མ་བཞིན་
 བོ། །གང་ཡང་ངས་ལམ་འཕགས་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པ་དེ་བྱེད་པའི་
 སྤྱག་པསྤལ་ཡང་དག་པར་ཟད་པར་འབྱུང་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བསྟན་
 བ་དེ་དག་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ན། སྤྱག་པསྤལ་ཡང་དག་པར་ཟད་པར་འབྱུང་ 6
 བར་ངེས་པར་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་
 བ་རྩལ་པར་འབྱུང་ངོ། །འདི་དག་ནི་མིན་ཏེ་བསྟན་པའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་
 ཉེ་སྤྱས་ཁྱད་གཞན་རྩ་འབྱུང་པར་བྱ་བར་མི་རྩལ་པའི་བྱུང་ངོ།

།སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་ནུས་ནི།

།སྤྱེད་སྤྱེས་ཆད་མེད་མཆོད་ཉིད་ཅན།

10

།སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི། འཆད་པར་འབྱུང་བ་ནུས་
 ཉེ་དེ་དག་ནི་ཆད་པ་མེད་པའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་བོ།

།འགྲོ་ལ་པན་པ་ཉར་སྤྱེད་པ།

།བུམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། 299

།བུམས་པ་ཆེན་པོ་ནི་པན་པ་ཉེ་པར་སྤྱེད་པའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་ 15
 བོ། [377 b]

།སྤྱག་པསྤལ་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྤྱོད་པ།

།ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའོ།

།ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་སྤྱག་པསྤལ་པར་སྤྱུར་པ་ཡོངས་
 སྤྱ་སྤྱོད་པའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་བོ།

20

གསུམ་པོ། གཟུགས་མེད་པ་པའི་ནི་ཇི་སྒྲ་མམད་པ་པའི་ནི། །འདྲ་
ཤེས་དང་ཚེར་པ་འགོག་པ་ནི་མཐུད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཐར་པ་འདི་དག་
ནི་སྟོམས་པར་འདུག་པའི་སྟོབ་པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར། རྣམ་
པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་ནི།

5 །སྟོབས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ནི།

།གཏན་ལ་འཕེབས་པའི་རང་པའི་གསུངས།

།འཆད་པར་འབྱུང་བའི་[877 a]སྟོབས་པུ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཏན་ལ་འཕེབས་
པའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་ཏུ་རིག་པར་བྱ་བ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་
འཕེབས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོགས་པ་མེད་པའི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་སྟོབས་

10 རྣམས་ཞེས་བྱའོ།

།སྟོབ་པའི་མི་འཇིགས་པ་རྣམས་ནི།

།ཤིན་ཏུ་པར་པའི་ངོ་མོ་ཡིན། 277

།མི་འཇིགས་པ་ནི་པའི་ཡིན་ཏེ། །འདྲི་ལྟ་སྟེ། ཡང་དག་པར་རྟོགས་
པར་སངས་རྒྱུ་སོ་ཞེས་དམ་བཅས་ན། གྱི་མ་དེ་ལ་ཆོས་འདི་རྣམས་

15 མདོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱུ་སོ་ཞེས་དག་སྟོང་ངམ། བམ་ཟེ་འབ།

ལྟ་འམ་བཟུང་དམ། ཆོངས་པ་འམ་སྟེ་ཡང་རུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཆོས་
དང་མཐུན་པར་པར་ལ་ཆོལ་ལོ་སྟམ་པའི་རྒྱ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་སྟེ་མི་
མཐོང་སྟེ་ཞེས་རྒྱུ་པར་འབྱུང་ཞིང་སྟེ་མ་ང་ཟག་པ་ཟད་དོ་ཞེས་དམ་
བཅས་ན། གྱི་མ་དེ་ལ་ཟག་པ་འདི་ཟད་པར་མ་ཟུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བར་

20 པར་ལ་དག་སྟོང་ངམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོགས་པ་འབྱུང་ངོ། །ངས་གང་

རབ ཉམས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤོལ་པ་ཉམས་པ་མི་མངོ། །ལུས་
 གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཐོན་ཏེ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་།
 དག་གི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཐོན་ཏེ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་།
 ཡིད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཐོན་ཏེ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 འབྱང་། །འདས་པའི་རྩམ་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་ 6
 འབྱུག །མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བརྟེན་པར་བྱའོ།
 །དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་[378 a]གང་དག་ཡིན་པ་
 དེ་དག་ནི་མི་འཕྲོགས་པའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་ཏེ། འབྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་
 མངའ་བས་སྒྲགས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པར་མི་རུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།

།འདི་དག་གི་ཤུགས་པ་ནི་འཕགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཐུག་ཀྱིས་བོས་ 10
 རུས་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་ཐུ་གཞན་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་
 དེའི་ལུས་འབྲུལ་བས་ཕྱིས་པ་འམ་མཁས་བས་ཀྱང་བྱུང་སྟེ། ཆོས་
 དང་མཐུན་པར་རྟོག་པར་འགྱུར་པའི་འབྲུལ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
 མེད་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱུ་པཅོམ་ལྟན་འདས་ནི་ལུས་ཀྱི་
 ལས་འབྲུལ་པ་མེད་པ་དང་ལྟན་པ་སྟེ། ཀྱན་ཏེ་ལྟ་བུ་དང་རྣམ་པར་ལྟ་ 16
 པ་དང་བརྒྱུས་པ་དང་བརྒྱུད་པ་དང་། ཆོས་གོས་སྤྱང་མ་དང་། ཐང་པ་
 དང་། ལྱང་བཟེད་དང་། ཆོས་གོས་ཐོགས་བས་སྤྱད་ལམ་མཛེས་པར་
 སྤྱད་ལམ་བཞི་ཡོད་པ་དང་། སྤོང་དང་སྤོང་ཆེར་དང་སྤོང་དལ་རུ་འབྱུག་
 པ་དང་འབྱུང་པ་ན་ཤར་མཐིལ་ས་ལ་མི་རིག་སྟེ། འཁོར་ལོ་ཅིབས་སྤྱད་
 པ་ས་ལས་འབྱུང་ཞིང་ཟི་ཡིད་རུ་འོང་པའི་བརྒྱ་མཐོན་པར་འབྱུང་སྟེ། དེ་ 20

|དགའ་བ་ནི|

འཕ་དགའི་མཆོད་ཀྱིད།

|དགའ་བ་ཆེན་པོ་ནི། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་མཆོད་སྲིད་ཅན་ནི།

༥༧༧ ལྷོ་མཁའ་ཉི།

5 |མ་འདྲིས་མཆོད་ཀྱིད་ཅན་ཞེས་བྱ། 272

ལྟར་སྒྲུབ་ཆོད་པོ་ནི། རྒྱ་ལྟར་པ་དྲ་། ཁོ་མོ་པ་ལ་།
སྒྲུབ་པ་དྲ་ལའ་པའི་ཕྱིར་ལ་པའི་མཆོད་ཀྱི་ཅན་ལོ།

|མངས་གྲུབ་ཆོས་ནི་ལ་འདྲེས་པ།

| བརྒྱ་དང་བཅུན་ རྩ་གད་ འདོན་ དག

10   །ཕྱི་ལོ་ལྷོ་ལོ་མི་ལོ་ལོ་ལོ་ །

དེ་ལྟར་བེ་འབྲོག་མ་རང་མཆོད་ཏིང་། 273

འདི་ལ་མཉམ་གཟིགས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདེམ་པ་ནི་བཙོ་བབྱུར་དེ། འདི་ལྟ་
 རྟེ། ར་མ་འབྱུར་གང་གི་ནམ་ལ་དེ་པལྟོན་གཤམ་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་
 དག་པར་རྟོགས་པའི་ལུང་ལྟར་བྱ་མདོའི་པར་རྟོགས་པར་མཉམ་གཟིགས་པ་

16 དང་། ཀྱང་གི་ནམ་ལ་ལོན་པ་མི་མངའ་པར་བྱ་དག ལས་འདས་པར་
འཁྱུར་པ་དེའི་པར་ཏུ་དེ་པལྟོན་གསལ་པ་ལ་འབྱུང་པ་མི་མངའོ། །ཅ་
ཅ་མི་མངའོ། །པསྟེལ་པ་མི་མངའོ། །ཐུགས་མཉམ་པར་མ་པལྟག་པ་མི་
མངའོ། །དེ་པལྟོན་ཏུ་ཐ་དད་པའི་འབྲུ་ཤེས་དང་། མོ་མོར་མ་པལྟགས་
པའི་པདྨ་ལྟམས་དང་། འབྲུན་པ་ཉམས་པ་དང་། པཙྱོན་འབྲུས་ཉམས་
20 པ་དང་། ཐན་པ་ཉམས་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ཉམས་པ་དང་། ཤེས་

ཕྱེད་ཀྱང་སྒེམས་དེར་མི་གཏོང་ཞིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་
 ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་འཕྱག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཐུགས་
 འཕྱལ་བ་མེད་ཅེས་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་དེའི་ཐུགས་འཕྱལ་བ་མེད་
 པ་དེ་བཞིན་འཕྱལ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་སྒེམས་ཅན་ནམས་
 ལ་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ 8
 ལས་བཅོལ་བའོ། །འདི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་དང་བའོ།

།རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེའི་ཙྰ་ཙ་གང་ལས་བཟུང་དམ་
 བཟུང་ཀྱི་རིས་ཀྱི་ལྷ་ལས་གཞན་ཐུ་སྟོགས་ཅན་དག་གིས་སྒྲགས་ཏེ་པར་
 འཕྱར་པའི་ཙྰ་ཙྰ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་ཙྰ་ཙྰ་འམ་རྗེས་སུ་ཙྰ་ཙྰ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ 10
 ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྱོད་པ་དང་ཐམ་
 པ་སྒེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀུར་སྟེ་བྱས་ཀྱང་མཐོ་པར་མི་སྒེམས།
 སྒེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀུར་སྟེ་མ་བྱས་ཀྱང་སྟོ་ཤི་པར་མི་འཕྱུར་དོ།
 །གང་གི་ཕྱིར་དེ་འཕྲོད་པས་རྗེས་སུ་ཙྰ་ཙྰ་འཕྱུར་པར་འཕྱུར་བ་[379a]བྱ་
 དྲུག་པའི་བྱ་བ་འམ། མཐར་མ་བྱིན་པ་རུང་ནད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་ 15
 པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གང་དང་ཡང་ཙྰ་ཙྰ་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་ཙྰ་ཙྰ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ། བའི་བ་མེད་པ་ཡོངས་
 སུ་འཇིན་པ་མེད་པ། འཇོན་པ་མེད་པ་མཐུད་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཐམ་པ་སྟེ།
 དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་ཙྰ་ཙྰ་མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་དེ་ལ་ཙྰ་ཙྰ་ 20

- ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞབས་འདོག་གོ། །དེ་ལ་གང་ཕྱོལ་སོང་གི་སྐྱེ་
གནས་སུ་སོང་བའི་སེམས་ཅན་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞབས་ལ་
རྟེན་པ་དེ་དག་ཞག་བརྒྱན་རབ་ཏུ་བདེ་བ་དང་ལྷན་པར་འཁྱུར་རོ། །ཤི་
འཕོས་ནས་ཀྱང་ལྟ་དག་གི་ནང་ཏུ་སྐྱེ་བར་འཁྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
6 པའི་སྐྱེ་ལ་ཆོས་གོས་སོ་སོར་བཞི་ཅམ་གྱིས་མི་རྟག་མོད་གྱིས། རི་རྒྱུད་
དག་པོས་ཀྱང་བསྐྱོད་པར་མི་རྩམ་སོ། །ལུས་ཀྱི་འོད་གྱིས་མནར་མེད་པའི་
བར་གྱི་སེམས་ཅན་བདེ་བར་བྱེད་དེ། དེ་བྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་
ལ་འབྱུལ་བ་མེད་ཅེས་བཤེད། །བྱིས་པ་འམ་མཁས་པ་དག་ཀྱང་རྒྱུ་སྟེ།
ཆོས་དང་མཐུན་པར་ཚོད་པར་འཁྱུར་བའི་དག་གི་འབྱུལ་བ་དེ་བཞིན་
10 གཤེགས་པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། རྟེན་གསུམ་གྱི་ཕུ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ནི་རྩམ་[378b]སུ་སྐྱེ་བ། ཆོགས་སུ་སྐྱེ་བ། ཡང་དག་བར་
སྐྱེ་བ། རི་རྒྱུད་སྐྱེས་པ་དེ་བཞིན་བྱེད་པའོ། །ཤིན་ཏུ་རེས་པའི་ཆོག་དང་
ལྷན་པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་དང་ལྷན་པའོ།
།མི་རྒྱོམ་པའི་ཆོག་དང་ལྷན་པའོ། །དོན་དང་ཆོག་འཇུག་བརྒྱན་པའི་ཆོག་
15 དང་ལྷན་པའོ། །སྐྱད་ཅིག་བཞེད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་
ཆོས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེའི་བྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་འབྱུལ་བ་
མེད་ཅེས་བཤེད། །གང་གི་བྱིར་དེའི་ཐུགས་འབྱུལ་བས་བྱིས་པ་འམ། མཁས་
པས་ཀྱང་རྒྱུ་སྟེ། ཆོས་དང་མཐུན་པར་ཚོད་པར་འཁྱུར་བའི་སེམས་
འབྱུལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་
20 མཁུམ་པར་བཞག་པའི་གནས་མི་འདོར་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕུ་བ་ཐམས་ཅད་

མའི་མཚོག་པོ་པ་སྒྲིལ་པ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་ལ་བསམ་གཏན་བྱེད་པ་
སྟེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བྱིན་གྱིས་བཞུགས་མ་གཏོགས་པར་སེམས་ཅན་
ཀྱི་རིགས་ན་སེམས་ཅན་གང་མཉམ་པར་བཞག་ཀྱང་རྒྱུ་མཉམ་པར་མ་
བཞག་ཀྱང་རྒྱུ་སྟེ། སྲུ་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སེམས་ལ་ལྟ་བུར་
རུས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཇི་ལྟར་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་ 5
པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་དོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་
པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ལས་བཅོ་བརྒྱད་པའོ། །འདི་སངས་ཀྱིས་ཀྱི་ཆོས་
མ་འདྲེས་པ་ནི་བཞི་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་ཐ་དྲ་པའི་འབྲུ་ཤེས་གང་གིས་སེམས་མི་
མཉམ་པར་གནས་པར་འབྱུང་བའི་ཐ་དྲ་པའི་འབྲུ་ཤེས་དེ་བཞིན་གསེགས་ 10
པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཅམ་མཁའ་བཞིན་ུ་ནི་ཞིང་མི་
ཟད་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཞིང་རྣམས་ལ་ཐ་དྲ་པའི་འབྲུ་ཤེས་
མེད་དོ། །རང་བཞིན་གྱིས་བདག་མེད་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐ་དྲ་པའི་འབྲུ་ཤེས་མེད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
འདྲེས་པ་མེད་ཅིང་མཉམ་པ་ཉིད་ུ་ཤེས་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ 15
སངས་ཀྱིས་རྣམས་ལ་ཐ་དྲ་པའི་འབྲུ་ཤེས་མེད་དེ། །འདོད་ཆགས་དང་
ཐལ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཐ་དྲ་
པའི་འབྲུ་ཤེས་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་
རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་མེད། དང་རྒྱལ་དན་པ་ཅན་རྣམས་ལ་ཁོང་
ཁོ་པ་མེད། བན་བརྟགས་པ་རྣམས་ལ་ལན་ུ་བན་འདོགས་པ་མེད། གཞོད་པ་ 20

མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་ཙ་ཅེས་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་
བྱུང་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
ལས་བརྒྱ་དུག་པའོ། །འདི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདེས་པ་ནི་གཉིས་པའོ།

- །རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་བསྟེལ་བ་གང་གིས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་
8 མེད་ས་བར་འབྱུང་བའི་བསྟེལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་
ཅིའི་བྱུང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་
བ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་སྟོམས་བར་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟེལ་བ་
མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་
བ་དང་གཡོ་བ་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་ཞིང་སྟེ་ཅི་རིགས་བར་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་
10 བསྟེལ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དོན་དང་ཆོས་དང་དེས་བའི་
ཆོག་དང་སྤྲེལ་བ་སྟེ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམས་ལ་བསྟེལ་བ་མེད་
དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་
བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ལ་བསྟེལ་བ་མེད་དོ། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཇི་ལྟར་བདག་ལ་བསྟེལ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་
15 ཐམས་ཅད་བརྟེན་པར་མི་འབྱུང་བར་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་བརྒྱ་བརྒྱན་པའོ། །འདི་ནི་སངས་
རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདེས་པ་ནི་གསུམ་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སེམས་མཉམ་པར་
མ་བཞག་པ་མེད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འཆག་གམ་ཞེས་[379]ལྟ་
20 བ་རྒྱུ་པར་འབྱུང་སྟེ། ཉག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཟེ་

ཆོས་ལྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་འདུལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་
སྒྲིན་པར་བྱ་བ་དང་། རབ་ཏུ་དཔེན་བ་དང་། སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་ཡང་
དག་པར་འཛིན་ཏུ་འབྱུག་པ་ལ་འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དཀོན་
མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་རྒྱན་མི་གཅོད་པ་ལ་འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་དོ།
།དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་འདུན་པས་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་བཞིན་གསེགས་ ༩
པའི་འདུན་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཉིད་དེ་དེའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་
རྒྱས་པར་འབྱུང་སྟེ། །འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བདུན་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་[380 b] གསེགས་པའི་བཅོམ་འབྲུག་
ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བཅོམ་འབྲུག་ནི་འདི་ཡིན་
དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདུལ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡལ་བར་མི་འདོར་པའི་ 10
བཅོམ་འབྲུག་དང་། ཆོས་ཉན་པ་རྣམས་ལ་བརྟམས་མེད་པའི་བཅོམ་འབྲུག་
སོ། །གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིད་ཆོས་ཉན་པ་གང་བསྐྱལ་
བར་ཡང་ཆོས་ཉན་པས་སྒྲི་བར་མི་འབྱུང་བ་རྟེན་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
ཡང་ཆོས་སྒྲིན་ཞིང་ཁ་ཟས་དང་ཐལ་པའི་རྒྱད་ཏུ་བྱུར་བྱང་བསྐྱལ་བར་
ཡང་མི་ལུང་དོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བུ་པས་ཐ་ན་ 15
གང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་བྱིར་ཡང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གདུའི་བྱུང་གི་བྱེ་མ་སྟེན་འདུལ་ཞིང་འགྲོ་སྟེ། དེ་བཞིན་
གསེགས་པ་ལ་ལྷས་དལ་བ་འམ་དག་དལ་བ་འམ་སེམས་དལ་བ་མེད་དོ།
།དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྐྱུངས་པ་བཅོམ་འབྲུག་བརྟམས་པ་
བཅོམ་འབྲུག་གི་བཟུགས་པ་སྟེ། ཡང་དག་པར་སྒྲིང་པའི་བཅོམ་ 20

བྱས་པ་རྣམས་ལ་ལན་བྱ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་མེད། གཙུལ་བར་འོས་
པ་རྣམས་ལ་རི་མོར་མ་ཡིན། འོག་བར་ངེས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲོད་པ་མ་
ཡིན་ཟེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་
གནས་པ་སྟེ། དེའི་བྱེད་ཞེས་[380 a]བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། །འདི་
5 སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདེས་པ་ནི་ལྟ་བུའོ།

།རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོ་སོར་མ་བརྟགས་
བའི་བཟང་སྒྲུམས་མེད་དོ། དེ་ཅིའི་བྱེད་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
བཟང་སྒྲུམས་ནི་ལམ་བསྐྱེམས་པ་ཡིན་ཀྱི་ལམ་མ་བསྐྱེམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་བཞིན་བྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཟང་སྒྲུམས་ནི་ཤེས་རབ་བསྐྱེམས་པ་
10 ཡིན་ཀྱི་མ་བསྐྱེམས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཟང་སྒྲུམས་
ནི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཀྱི་
འཇིག་རྟེན་བར་ཁྱུང་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ནི་བཟང་སྒྲུམས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་སྤྱད་སྤྱུམ་ཆོགས་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་བཟང་སྒྲུམས་དེ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་བྱེད་ཆོས་སྟོན་ཏེ།
15 འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་ཉི་ཤུ་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་བྱ་འབྱུང་
སྟེ། འདི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདེས་པ་ནི་བྱ་གཞོན་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འདུན་པ་ཉམས་པ་
མེད་དོ། །དེ་ལ་འདུན་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དགོ་བའི་ཆོས་ལ་
འདུན་བའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། བུམས་པ་ཆེན་པོ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
20 པའི་འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་བྱ་སྟོན་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་།

། རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏུམས་
བ་མེད་དོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དང་མི་མཉམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་
ནོ། །ཅིའི་བྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏུམས་པར་མི་འཕྱུར་
ཞེ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་གང་དང་མཉམ་པ་དེ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་མཉམ་མོ། 5
། ཉིང་དེ་འཛིན་གང་དང་མཉམ་པ་དེ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཉམ་སྟེ།
དེའི་བྱིར་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། །ཁམས་གསུམ་
ཆར་ལ་ཡང་མ་གནས་པའི་བྱིར་ཏུམས་པ་མེད་དེ། དེའི་བྱིར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏུམས་པ་མེད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ 10
ལ་སོགས་པའི་པར་རྩ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདེམ་པ་
ནི་བརྩ་བའོ།

། རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཏུམས་པ་
མེད་དོ། །ཤེས་རབ་གང་ཞེ་ན། གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་སྟེ་
གཞན་གྱི་ཟིང་མི་འཛིན་པའི་ཤེས་པའོ། །སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་། 15
གང་ཟག་གཞན་ཏུམས་ལ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་ཤེས་པའོ། །སྟེ་སྟེ་
ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་མཁས་པས་ [381 b] ཆོག་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཤེས་པའོ།
། ཆོག་གཅིག་ལ་འདྲུག་པས་བསྒྲུལ་བ་བརྒྱ་སྟོང་རྩ་གཞས་ཤིང་སྟོན་པ་ཤེས་
པའོ། །ངེ་ལྟར་ཟིན་པ་བཞིན་རྩ་ཐེ་ཆོས་གཅིན་པའི་ཤེས་པའོ། །ཐམས་
ཅད་རྩ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་པའོ། །ཤེག་པ་གསུམ་ནས་བར་དགོད་པ་ 20

འགྲུལ་གང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཕགས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་
འགྱུར་པའི་བརྟུན་འགྲུལ་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བསྟུགས་པ་བྱེད་དེ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་
བརྟུན་པའོ།

- 5 །རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བླ་བ་ནི་ཡོང་ཡེ་
ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་
པ་མེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྒྲ་ང་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་ཐོགས་པར་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་ཏུ་
འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
10 ཀྱི་རྟུན་ལ་རྣམ་པར་བཞུགས་ཀྱང་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་
ཤིན་ཏུ་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་གྱི་སྦྱོར་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་ཀྱང་དེ་
ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡེ་ཤེས་སྦྱང་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་ནི་བྱང་པོ་གསུམ་རྣམ་ [381 a] པར་དགོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་
དབང་པོ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་།
15 སེམས་ཅན་གྱི་སྦྱོར་པ་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་བུ་བས་བླ་བ་ཉམས་པ་མེད་དེ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བླ་བར་བྱས་སམ་བསམས་སམ་རྣམ་པར་བརྟགས་ཏེ།
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྦྱོར་པ་མེད་དོ། །སྦྱོར་ཀྱང་ཉམས་པ་མེད་དོ།
།དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བླ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་ཡང་ཉམས་
པ་མེད་དོ། །དེ་ཇི་ལྟར་བདག་ཅེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་
20 རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་དགྲ་པའོ།

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཤེས་བཤོམ་པའོ། ཤེས་
བྱ་པ་ནས་ཆོས་སྟོན་ཏེ་ཤེས་བྱ་པའི་པར་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཆོས་མ་འཕྲོས་པ་ནི་པར་གཏིས་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་བྱ་གནས་ཡང་ལུས་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་ཏུ་
འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་ངོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ 5
ལས་དེ་དང་ལྡན་པས་ལྟ་བུས་ཀྱང་སྐྱེས་ཅན་རྣམས་འདྲུལ། སྦྲ་པ་དང་
ཅན་མི་སྦྲ་པ་དང་ཟ་པ་དང་སྦྲོད་ལམ་དང་མཚན་དག་གིས་ཀྱང་སྐྱེས་ཅན་
རྣམས་འདྲུལ་ཤེས་རྒྱས་པར་འབྱུང་ཞིང་སངས་རྒྱས་པཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་
ཀྱི་སྦྲོད་ལམ་གང་སྐྱེས་ཅན་འདྲུལ་པར་མི་འགྱུར་པ་དེ་གང་ཡང་མེད་དེ་
ཤེས་བྱ་པ་རྒྱས་པར་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འཕྲོས་པ་ནི་ 10.
པར་གཏིས་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་བྱ་གནས་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དག་གི་ལས་ཐམས་
ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའོ། །དེ་
ཅིའི་སྦྱར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་ཆོས་སྟོན་
པའོ། །ཆད་པར་ལུང་སྟོན་པའོ། །ཤིན་ཏུ་ངེས་པའི་ཆོག་སྦྲ་བའོ། །དེ་ 15
བཞིན་གཤེགས་པའི་དག་དེ་ཡང་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་
པར་བྱའོ། །འི་མཐོ་བའོ། །འི་དམའ་བའོ། །འི་གཡོ་བའོ། །ལྷ་ལ་ལྷེ་བ་
ཅན་མ་ཡིན་པའོ་ཤེས་བྱ་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་ནམ་མཁའི་ཚད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འགྲོ་བའོ། །རྣམ་པའི་མཆོག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའོ་ཤེས་བྱ་པའི་པར་
ཡན་ལག་ཅུག་ཏུ་དང་ལྡན་པར་བརྟེན་པར་བྱ་ཞིང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ 20

བསྟན་པ་ཤེས་པའོ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱད་པ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཤེས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་སྟེ་
སྟེ་ཅི་རིགས་པར་སྟོན་པ་ཤེས་པའོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཤེས་
རབ་མཐའ་ཡས་པ་ཐུག་པ་མེད་པ་ཟག་པ་མེད་པ་ཆོད་མེད་པ་བསྟན་པའོ།

6 །རི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཉམས་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་རབ་མི་ཟད་པར་བྱ་བའི་བྱུང་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་ཀྱི་བྱ་ཅ་ལྟ་པའོ།
།འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བརྒྱ་གཅིག་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་བྱ་གནས་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་པ་
10 ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྟེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་
པར་གྲོལ་བ་ནི་སྒྲིའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའོ། །རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་
པར་གྲོལ་བ་ནི་རྒྱུ་ཁོང་ཏུ་ཆུད་པའོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་
གྲོལ་བ་ནི་ཆགས་པ་དང་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བ་རྣམ་པར་གྲོལ་
བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟོན་གྱི་མཐར་ཡང་མ་བཅིངས། རྒྱ་མའི་མཐར་ཡང་མི་
15 འཕོ། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་ཡང་མི་གནས་སོ། །མིག་དང་གཟུགས་ལ་
གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །རྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་
དང་ཆོས་ལ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྟེ། འཛིན་པར་
མངོན་པར་ཞེན་པའི་གནས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །སེམས་རང་བཞིན་
ཀྱིས་ཁོད་གསལ་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་པ་སྟེ། དེའི་བྱུང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུད་ཅིག་
20 གཅིག་དང་ལྔན་པའི་[382 a] ཤེས་རབ་ཀྱིས་སློ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་

བཟུང་པའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་དག་ནི་ཅ་དང་གིང་གེལ་བ་
དང་། ལྷན་དང་ནགས་ཚལ་ཏུ་ལྷུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རབ་ཏུ་
ཤེས་སོ། །དེ་དག་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་སེམས་ཅན་ཏུ་བརྟགས་པར་
ལྷུང་བ་ཇི་སྟེད་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་ལྷུང་ཇི་སྟེད་པ་དང་། སངས་
རྒྱུ་རེ་རེས་ཚོས་བསྟན་ཞིང་བཟོད་པ་ཇི་སྟེད་པ་དང་། ཇི་སྟེད་ཅིག་ 5
ཏན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་བཏུལ་བ་དང་། ཇི་སྟེད་ཅིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་
བཏུལ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་བུ་བ་རྒྱས་པར་
ལྷུང་ཞིང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །སེམས་གང་གི་འོག་ཏུ་
སེམས་གང་ལྷུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཟུང་པའི་ཚུལ་གྱིས་ [393] རབ་ཏུ་
ཤེས་ཏེ། དེ་ཡང་མོངན་སྤྲུམ་གྱིས་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཤེས་པས་ 10
སོ། །དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་འདས་པ་བཏང་བ་
ནམས་ཀྱང་དམིགས་སོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་དང་
ལྷན་པས་སེམས་ཅན་ནམས་ལ་ཁྱད་པར་ཆོས་སྟོན་དོ། །ཞེས་བུ་བ་ལ་
སྟོགས་པ་ལྷུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་མ་འཕྲུལ་པ་ནི་བརྒྱ་རྒྱུ་
པོ།

16

།རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་མ་འོངས་པའི་རྒྱས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་སྟོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་ནོ།
།སེམས་ཅན་ནམ་ཆོས་སེམས་ཅན་གང་དག་ཅིག་མ་འོངས་པ་ནི་ལྷུང་པར་
ལྷུང་བ་འཕྲུལ་འདིག་པར་ལྷུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་བུ་བ་རྒྱས་པར་ལྷུང་ཞིང་། མ་འོངས་པའི་ 20

ཡའིན་གཤེགས་པའི་དག་ནི་དེ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པུ་པ་ལ་སོགས་
པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མ་འདེས་པ་ནི་པར་བཞི་པོ།

|རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཐམས་
 ཅད་ཡེ་ཤེས་སྒོན་ཏུ་འགོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའོ། [382 b] |དེ་
 5 ཅའི་བྱུང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་
 ཡིན། ཡིད་ཀྱི་མ་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པས་མ་ཡིན་གྱི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 རབ་ཏུ་བྱེ་བ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་བའོ། |དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་
 ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་པར་བསམ་བའོ། |ལམ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཤིན་ཏུ་
 10 བསྐྱེམ་བའོ། |དྲིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་ཀྱི་ཟིང་མི་འཛིག་བའོ།
 |དམིགས་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་བའོ། |རྒྱུན་ལས་སྟེ་བ་དང་བལ་བའོ།
 |སྤྱི་བ་གསུམ་བསལ་བའོ། |བརྒྱད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་
 གྲོལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་དབྱེར་མེད་པ་སྟེ་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡེ་ཤེས་སྒོན་ཏུ་འགོ་བ་ནི་དེ་ལྟ་བུའོ།
 15 |འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་ཉི་ཤུ་ཅ་དགུ་
 བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདེས་
 བ་ནི་བཙུ་བའོ།

།རིགས་ཀྱི་ཕུ་གཞན་ཡང་འདས་པའི་རུས་ལ་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་
ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པར་འབྱུག་གོ། འདས་པའི་རུས་ཀྱི་
20 མངས་ཀྱིས་ཀྱི་ཞིང་ཕུང་བ་དང་ཞིག་པ་རི་སྒྲིང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་

ོ། །འདི་ནི་དེ་མཐོན་གཤེགས་པའི་དེ་མཐོན་གཤེགས་པའི་ལས་སུམ་རྩ་
 ར་གཉིས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་སྟེ། །འདི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་
 པ་ནི་བཙོ་བཤུང་བའོ།

།རྩམ་ཀུན་མཐོན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི།

།མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་ཅན་བྱ་འདོད།

6

།གཞན་ནི་ཉི་ཆོ་བ་ཉིད་ཀྱིས།

།མངོན་སུམ་ཞེས་བྱར་མི་འདོད་དོ། 29༥

།གང་ཞིག་འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་དང་།

།འདུས་མ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་།

།དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་བ་ཉིད།

10

།དེ་ནི་རང་མཚན་སྟོང་བ་ཉིད། 296

།རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་པམང་ཟེན་ཏི།

།ད་ལྟར་བ་འདི་མི་གནས་ཤིང་།

།འདས་དང་མ་འོངས་ཡོད་མ་ཡིན།

།གང་བྱ་དེ་དག་མི་དམིགས་པ།

15

།དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད། 297

།མི་དམིགས་པ་དེ་རང་ངོ་བོ།

།དེ་ཡིས་དཔེན་བ་ཉིད་གང་དེ།

།ཐེར་རྩལ་གནས་མེན་འཇིག་མེན་པས།

།མི་དམིགས་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དོ། 298

20

སེམས་ཀྱི་རྒྱ་པར་ལ་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་མ་འོངས་པ་ལ་ལྟ་བུ་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་དོ། །འདི་མངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདེམ་བ་
 བྱི་བརྒྱ་བརྒྱན་པོ།

- །རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 ༥ བའི་ཡི་ཤེས་མཐོང་བ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པར་འབྱུག་གོ
 །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཕྱོགས་བརྒྱ་དག་ན་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་མངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་བཟང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །ད་ལྟར་བྱུང་
 བའི་མངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་བྱུང་བྱུང་བྱུང་
 སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་མངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 10 ཉན་དོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། ས་ཡི་ཁམས་རྒྱལ་སྤྱོད་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་གྱི་
 ཆར་བརྒྱག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་དུ་བཟང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་དུ་ཤེས་
 སོ། །དེ་བཞིན་བྱུང་བྱུང་ཁམས་སྤྱི་ཅེ་མོས་བླང་བ་བཟང་བའི་ཚུལ་དང་།
 མེད་ཁམས་ཀྱི་སྒྲེ་བ་དང་འགགས་པ་བཟང་བའི་ཚུལ་དང་། རྒྱུད་གི་
 ཁམས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་སུ་ཡུར་བ་ལ་བཟ་བའི་ཚུལ་དང་། ཉམ་མཁའི་
 15 [383 b] ཁམས་ཐམས་ཅད་སྒྲེ་ཡི་ཅེ་མོས་རྒྱས་པར་དགག་བའི་བར་གྱི་རབ་
 དུ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་བྱུང་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བར་
 སྒྲེ་བའི་ཁམས་དང་། དེ་བཞིན་བྱུང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ལྟའི་སེམས་ཅན་གྱི་
 ཁམས་ཡུང་རབ་དུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་ཆེར་སྐྱར་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ལ་ཁྱི་གཏིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཁྲང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ཅིང་
 20 གཏིས་སུ་མེད་པ་ལ་བརྒྱུད་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན་

|དངོས་པོ་ཞེས་ཕུ་བ་ནི་ཡུང་པོ་ལྟེ། |དངོས་པོ་ནི་དངོས་པོས་
སྟོང་ཞེས་ཕུ་བ་ནི་གོང་མ་པའི་ཉེ་འདི་ནི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་ཕྱོད།

|མདོར་པས་ཕུ་བ་ནི་དངོས་མེད་པ།

|འདུས་མ་ཕུས་ཆོས་རྣམས་ལ་པུང་།

|དེ་ནི་དངོས་མེད་དེས་སྟོང་ཉིད།

5

|དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དོ། 220

|དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་ཕུ་བ་ནི་འདུས་མ་ཕུས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཉེ་
ལྷམ་མཁའ་དང་མུ་དན་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། |དེ་ལ་དངོས་
པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པས་སྟོང་སྟེ། |འདི་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་
པ་ཉིད་ཅེས་ཕྱོད།

10

|རང་པའི་ཉེ་པོ་ཉིད་མེད་ནི།

|རང་པའི་ཉེ་པོ་ཕྱི་སྟོང་ཉིད་དོ།

|འདི་ལྟར་རང་པའི་ཉེ་པོ་ཕུས་པས།

|རང་པའི་ཉེ་པོ་ཕུ་བར་པས། 221

|རང་པའི་ཉེ་པོ་ཕུ་བ་ནི་རང་པའི་ཉེ་པོ་ཕྱི་སྟེ། |ཉེ་པོ་ལ་སོགས་ 15
པ་རྣམས་ཀྱི་མ་ཕུས་པའི་ཕྱིར་རོ། |རང་པའི་ཉེ་པོ་རང་པའི་ཉེ་པོ་སྟོང་སྟེ།
|འདི་ནི་རང་པའི་ཉེ་པོ་ཕུ་བ་ཉིད་ཅེས་ཕྱོད།

|སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་ཡུང་པ་འཇམ།

|མ་ཡུང་ཡང་རྒྱལ་དངོས་སུ་ན།

|དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད།

20

། ལྟམ་དང་མ་འོངས་པ་ཉིད་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ལ།
 ད་ལྟར་པ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རྩམ་གསུམ་ཆར་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལ་མི་
 དམིགས་པ་ཆེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཏུ་རྩམ་གསུམ་མི་དམིགས་པའོ། །རི་སྐད་
 ཏུ། དེ་ལ་ཐེར་བྱག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མ་ཡིན་
 6 པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་ནི་མི་དམིགས་པས་སྟོང་ངོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། དེའི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་མི་དམིགས་པ་སྟོང་
 པ་ཉིད་ཅེས་བཤེས་གསུངས་སོ།

། རྟེན་ལས་བྱུང་ཕྱིར་དངོས་རྣམས་ལ།

། འདུས་པ་པ་ཡི་ངོ་བོ་མེད།

10 ། འདུས་པ་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས།

། སྟོང་ཉིད་དངོས་མེད་སྟོང་ཉིད་དོ། 29< [384 a]

། འདུས་པ་པ་ནི་འདུས་པ་ལས་འབྱུང་བའོ། །རྟེན་དང་རྟེན་ལས་བྱུང་
 བའི་ཕྱིར་ན་འདུས་པ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དངོས་བོ་མེད་པ་
 ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དངོས་བོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་
 15 ཉིད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་བརྩ་བྱག་པོ་དེ་དག་སྟོས་པ་དང་བཅས་པར་བཤད་
 དོ། །གང་གཞན་པའི་ཐོ་དེ་དག་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ།

། དངོས་བའི་སྟོས་ནི་མདོར་བསྐྱུས་ན།

། བྱུང་བོ་ལྟ་རྣམས་བཟོད་པ་ཡིན།

། དེ་རྣམས་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།

20 ། དེ་དངོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་བཤད། 29= .

རྟོག་པ་དེ་ཐ་སྐྱོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་པར་འགྱོ། 22༥

།དེ་དེ་ལྟར་གྱི་སྒྲ་ནི་རི་སྒྲ་དཔལ་དཔེ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཏི་པར་
པསྟན་པའི་དོན་དུའོ། །རི་སྒྲ་དཔལ་དཔེ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ལས་བྱུང་
པའི་སྒྲ་གྲས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཏིན་མཐོང་པ་ལ་པག་གསལ་བྱེད་པའི་
ལྷན་པ་འཛུམས་པའི་སྒྲ་དཔལ་གསལ་པར་བྱས་པ་གང་ཡིན་གང་ལ་ཡོད་ །
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་དེ་སྒྲ་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
པདའ་དཔེ་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་སྟོབས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ།
།འགོག་པའི་ངོ་ཐོས་འགྲོ་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲོབ་པའི་པམ་པ་ཡོངས་སུ་འདོར་
པ་ཡང་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་པམད་པ།

རྟོག་དུ་འགོག་པར་གཏོགས་པའི་པམ་ལྷན་ཡིན་མོད་ཀྱི།

10

།འགྲོ་པ་མགོན་མེད་པ་ལ་སྒྲིང་རྒྱུ་ཆེའང་སྒྲིང་པར་བྱེད།

།འདིའི་སྒྲུང་པ་ནི་འཁོར་པར་རྟོག་པ་ཡིན། །ལྷན་པའི་པམ་པ་
ནི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པས་འགྲོ་པ་མགོན་མེད་པ་ལ་
འདིའི་སྒྲིང་རྒྱུ་ཆེ་ཅེས་ཤིན་དུ་རྣམ་པར་འཕེལ་པར་འགྱུར་རོ།

།དེ་གོང་པདེ་གཤེགས་གསུང་སྒྲུལ་སངས་རྒྱལ་འཕྲིང་པཅས་ནི།

15

།མ་ལུས་པ་རྣམས་སྟོ་ཡིས་པམ་པར་བྱེད་པའང་ཡིན། 22༦

།སངས་རྒྱལ་པར་མ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་ཐུར་པ་ནི་སངས་རྒྱལ་
འཕྲིང་པཅས་སོ། །དེ་དག་སུ་ཞིག་ཅེ་ན། [385] པདེ་པར་གཤེགས་པའི་
གསུང་ལས་སྒྲུལ་པ་རྣམས་ཏི་ཏན་ཐོས་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་པའི་དོན་དོ། །དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རྒྱལ་པ་དེ་ཡི་གོང་རོལ་ 20

།གཞན་གྱི་དངོས་པོར་རབ་ཏུ་བསྐྱབས། 222

།ཡང་དག་མཐའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད།

།དེ་གཞན་དངོས་པོའི་སྟངས་ཉིད་དོ

།གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་མཚོག་ཏུ་བྱང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །དེའི་
 5 མཚོག་ཏུ་བྱང་བ་ཉིད་ནི་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་
 གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་ཡེ་ཤེས་སྤུལ་ཏུ་བྱང་བས་རྟག་པར་བྱ་བའི་དངོས་
 པོ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟངས་དོ། །ཡང་ན་པ་རྩལ་ན་ཡོད་པ་ནི་གཞན་
 གྱི་དངོས་པོའོ། [384 b] །འཁོར་བ་ལས་འདས་པའི་བྱིར་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟེ། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མེད་པས་དོན་
 10 དེ་བཞིན་ཉིད་སྟངས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྟངས་པ་ཉིད་ནི་གཞན་གྱི་
 དངོས་པོ་སྟངས་པ་ཉིད་དོ།

།ཤེས་རབ་པ་རྩལ་བྱན་ཚུལ་ལས།

།དེ་དག་དེ་སྒྲུང་རབ་ཏུ་བསྐྱབས། 223

།དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་ལྷག་པར་ཤེས་པའི་བྱང་
 15 ཚུལ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་སྤུལ་ཏུ་བྱང་
 བ་བཞིན་པའི་སྟོན་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲུབས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་
 བྱིར་བཤད་པ།

།དེ་ལྟར་སྟོན་པས་ཟེར་གྱིས་སྟངས་པ་གསལ་བས་པའི།

།རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་སྟུ་རུ་ར་བཞིན་རུ།

20 །སྟོན་གསུམ་འདི་དག་ན་ལུས་གདོད་ནས་སྟེ་མེད་པར།

ཏུ་སོང་པ་འདྲིར་ནི་མ་རྒྱལ་བ་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་སྐྱད་ཅིག་དང་སྐྱད་ཅིག་ལ་སྒྲོམས་པར་འབྱུག་པར་འབྱུར་དེ། རི་
 སྐྱད་ཏུ། གྱེ་རྒྱལ་པའི་སྐྱུ་རྒྱལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་མ་རྒྱལ་བ་ཡན་
 རྒྱལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་འབྱུག་སྟེ། བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའི་མ་བརྒྱན་པ་འདྲི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ ༥
 སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་དང་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་ལ་ཡང་འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་
 པར་འབྱུག་ཅིང་ལྟར་སྟེ། འགོག་པ་མངོན་སུམ་ཏུ་བྱས་དེ་ནི་མི་བྱའོ་
 ཞེས་རྒྱས་[385 b]པར་གསུངས་སོ། །འདྲི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་
 རྩིན་པ་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་པར་ཡང་འབྱུར་རོ། །ཤེས་རབ་ཉིད་ནམ་
 པར་ཁྱད་པ་རྩན་ཏུ་རྒྱགས་པ་ལ་ཐབས་དང་སྒྲོན་ལམ་དང་སྒྲོལ་ས་དང་ཡོ་ 10
 ཤེས་ཞེས་ཤེས་བྱ་སྟེ། རབ་ཏུ་ནམ་པར་འབྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཁོ་ནར་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་རྩིན་པ་ཞེས་པ་རྩོད་ཀྱི་གཞན་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
 །དུ་མ་ལ་འབྱུག་པའི་བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱན་པའོ། །

།ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱན་པའི་དཔང་ཏུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

ཡང་ཡང་སྒྲུང་དགེ་ལས་ལྷག་ཐོབ་བྱའི་བྱིར། ༡

15

།གང་ཏུ་བྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཉིད་འབྱུར་པ།

།མི་གཡོ་དེ་ལ་པདག་ཉིད་ཆེ་དེ་འབྱུག་

།བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་སྒྲུང་གི་དགེ་པ་ལས་

ལྷག་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་མཆོད་ཏུ་གང་ཏུ་དེ་བྱིར་མི་ལྷོག་པར་འབྱུར་

བརྩན་པ་ལ་སྒྲིམ་པར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་པམ་པར་བྱེད་དོ།

-- |ཀྱན་ཐོབ་དེ་ཉིད་གསོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་གྱུར་པ།

|དང་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སྤྱི་པའི་དང་པ་ཡིས།

|མརྩན་ཏུ་པདར་ནས་དགེ་པའི་རྒྱུད་གི་ཤུགས་སྤྱོདས་ཀྱིས།

5 |རྒྱལ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚོའི་པ་རོལ་མཚོག 5 འབྲོ། 226

|དེའི་ཀྱན་ཐོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པར་རབ་ཏུ་འབར་
པར་འགྱུར་རོ། |གང་གི་སྤྱོད་ན་འདི་སྤྱི་པའི་དང་པ་ལྷལ་ཏུ་བྱུང་བ་སྤྱིད་
པ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱལ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གྱི་མཚོ་ཆེན་པོའི་པ་རོལ་
ཏུ་འབྲོ་བར་འགྱུར་བ་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་གསོག་པ་ཡངས་པ་གཉིས་

10 ཡོན་ནོ།

|སེམས་བསྐྱེད་པ་རྩག་པ་བཤད་ཟེན་དེ། |དབྱ་མ་ལ་འཕྲག་པའི་
བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྩག་པོ། ॥

||ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྩན་པའི་དཔང་ཏུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

རིང་ཏུ་སོང་པའི་འདིར་ནི་སྒྲན་ཅིག་དང་།

15 |སྒྲན་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འཕྲག་འགྱུར་ཅིང་།

|ཐབས་ཀྱི་པ་རོལ་བྱིན་ལེགས་འབར་བའང་འཕྲོལ།

|འགོག་པ་ལ་སྤྱོདས་པར་འཕྲག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྤྱོདས་
པར་འཕྲག་པ་ཡོན་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པ་ཞེས་པའི་དེ་འདིར་
སྤྱོདས་པ་ཐམས་ཅད་འགག་པར་འགྱུར་པའི་བྱིར་རོ། |ས་བརྩན་པར་རབ་

སྒྲོན་ལམ་གྱི་བ་རོལ་ཏུ་བྱེན་བ་ཆེས་ལྷག་པར་འཕྱར་རོ། །ཕྱད་ཕྱབ་
སེམས་དཔའ་ནམས་གྱི་ས་མི་གཡོ་བ་འདི་ནི་གཞོན་ལྷའི་སར་ནམ་པར་
པལ་གྱི། དགྲ་པར་ནི་ཕྱལ་ཆེ་བ་ཐོབ་ལ། །པར་པར་ནི་འཁོར་ལོས་
སྒྲུང་བ་ལྟར་ཕྱལ་བ་ནམས་གྱི་དཔའ་པར་རྒྱུར་རོ། །ཕྱད་ཕྱབ་སེམས་དཔའ་
ས་མི་གཡོ་བར་འགོག་བ་ལ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པར་བྱར་ན། མངས་བྱས་ 5
པཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་འགོག་བ་ལས་སྒྲོང་བར་ཡང་མཛད་རོ། །རི་སྒྲོན་ཏུ།
ཁྱེ་ཕྱལ་པའི་སྐུ་དག་དེ་ལྟར་ཕྱད་ཕྱབ་སེམས་དཔའི་ས་མི་གཡོ་བ་འདི་
ལ་གནས་པའི་ཕྱད་ཕྱབ་སེམས་དཔའ་སྒྲོན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་སྒྲོལ་བ་བྱུང་བ་
དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲོལ་བྱུང་དེ་ལ་གནས་བ་དེ་ལ་སངས་བྱུང་པཅོམ་ལྷན་
འདས་ནམས་དེ་པལྟར་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་བར་སྒྲུབ་པར་མཛད་དེ། 10
དེ་ལ་འདི་སྒྲོན་ཅེས་ཀྱང་པགའ་སྒྲུབ་ཏི། །རིགས་ཀྱི་ཕྱ་ལེགས་སོ་ལེགས་
སོ། །སངས་བྱུང་གྱི་ཆོས་རྒྱུ་རྟོག་པར་ཕྱ་བ་ལ་འདི་ནི་དོན་དམ་
པའི་པཐོད་བ་ཡང་ཡིན་ན། འོན་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་ཕྱ་གང་དེ་སྒྲོལ་བ་པར་
དང་མི་འཇིགས་བ་པལྟར་ལ་སོགས་བ་སངས་བྱུང་གྱི་ཆོས་མ་འདེས་བ་ཕྱན་
སྐུ་ཆོགས་བ་དེ་ཁྱོད་ལ་མེད་ཀྱིས། སངས་བྱུང་གྱི་ཆོས་ཕྱན་སྐུ་ཆོགས་ 15
བ་དེ་ཡོངས་སུ་པཅོལ་པའི་བྱིར་སྒྲུང་བ་བྱས་ཤིག །པཐོན་འབྲུག་ཅོམས་
ཤིག །པཐོད་པའི་སྒྲོ་འདི་ཏྱིང་ཀྱང་མ་འདོར་ཞིག །རིགས་ཀྱི་ཕྱ་ཁྱོད་ཀྱི་
དེ་ལྟར་ནི་པའི་ནམ་པར་ཐར་བ་ལ་གནས་བ་ཐོབ་ཀྱང་བྱས་བ་སོ་སོའི་
སྒྲེ་བོ་མ་ཞི་བ་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བ་ཏྱོན་མོངས་བ་སྒྲོ་ཆོགས་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་
པར་འཕྱར་བ་ནམ་པར་ [386 b] ཏྱིག་བ་ནམ་པ་སྒྲོ་ཆོགས་ཀྱི་ཡིད་གཡེན་ 20

བ་ཕྱད་རྒྱལ་མེས་ས་དཔའི་ས་ཡུལ་པ་མི་གཡོ་བ་ལ་འཕྱག་པར་འཕྱར་
 རོ། །དེ་ལ་ཡང་ནས་ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་དགེ་བ་ལས་ལྷག་པ་ཐོབ་པ་ནི།
 རི་ལྷན་ཏུ། རྩེ་བྱལ་པའི་སྐུ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། རྩེ་མཚོ་ཆེན་
 བོར་འཕྱོ་པའི་ཕྱ་བོ་ཆེ་ནི་རྩེ་མཚོ་ཆེན་བོ་ལ་མ་ཕྱག་གི་པར་ཏུ་ཆེན་
 ཏུ་བསྐྱོད་ཅིང་འཕྱོ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆེ་བྱ་མཚོ་ཆེན་བོ་ལ་
 རྩེན་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱུད་གི་དཔེ་ལ་འཁོར་བྱིས་བསྐྱོད་ནས་ཆེན་ཏུ་བསྐྱོད་མི་
 དགོས་པར་འཕྱོ་སྟེ། དེས་རྩེ་མཚོ་ཆེན་བོ་ལ་ཉིན་གཅིག་གིས་ཅི་ཆོད་པ་
 དེ་ནི་རྩེན་ཆེན་ཏུ་བསྐྱོད་ཅིང་འཕྱོ་པས་ཐོ་བརྒྱུར་ཡང་དེ་སྟེན་ཏུ་ཆོད་མེད་
 པར་རྩེན་པར་མི་ཏུ་སྐྱ་སྟེ། །འཕྱོ་བྱལ་པའི་སྐུ་དག་དེ་བཞིན་ཏུ། ཕྱད་
 10 རྒྱལ་མེས་ས་དཔའ་དགེ་པའི་ཅུ་པའི་ཆོག་སྐྱོན་ཏུ་བསྐྱུགས་པ་ཐོག་པ་ཆེན་
 བོ་ཡང་དག་པར་བསྐྱུགས་པ་ཡང་། ཕྱད་རྒྱལ་མེས་ས་དཔའི་སྐྱོད་པའི་རྩེ་
 མཚོར་རྩེན་ནས་ལྷན་བྱིས་ཕྱལ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅམ་ཅིག་ལ་ཐམས་
 ཅད་མཐའ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅི་ཅམ་གཞོན་པ་དེ་ནི་རྩེན་མི་ཆེན་ཏུ་བྱ་པའི་
 ལས་ཀྱིས་བསྐྱུགས་པ་འཕྱུག་ཏུ་ཡང་དེ་སྟེན་ཏུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གཞོན་པར་
 15 མི་ཏུ་སྐྱ་སྟེ་ནེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།འདི་ཡི་[386 a] རྩེན་ལམ་ཐོན་ཏུ་དག་འཕྱར་ནིང་།

།རྩེན་པ་ནས་ཀྱི་འགོག་ལས་རྩེན་པར་མཛད་། 2

།འདིས་མེས་ས་དཔའ་བོ་བསྐྱོད་པར་ཕྱར་པ་ན། རྩེན་ལམ་ཆེན་བོ་
 བརྒྱལ་མོགས་པ་རྩེན་ལམ་འཕྱུག་སྐྱེད་ཐངས་མེད་པ་སྐྱག་བརྒྱ་གང་དག་
 20 མཛོད་པར་བདལ་པ་དེ་དག་འདི་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པར་འཕྱར་པས་འདི་

དང་མ་ཐལ་པ་ལ་མུ་རན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་སྤྱིད་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ།
།གལ་ཏེ་འདིས་དེར་ཁམས་གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་ཐལ་པར་ལྷུང་ན།
དེའི་ཆེ་འཁོར་པ་འགགས་པས་ཇི་ལྟར་འདི་ཡིས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་མ་
ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འལྷུང་ན། བཤད་པ།

།འཁོར་པ་འགགས་ཀྱང་དབང་རྣམས་པར་ཐོབ་པར་[387 a]འལྷུང་ནིང་དེ་དག་གིས། 8

།སྤྱིད་པའི་འཕྱོ་པར་རང་གི་བདག་ཏྱིང་སྒྲ་ཆོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པར་འལྷུང་།

།འདིའི་འཁོར་པ་ནི་འགག་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་ལ་དབང་པར་
བོ་དག་ཏེ་བར་སྐྱེ་ལ། འདི་དག་གིས་འདི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་
སྒྲི་ནས་བདག་ཏྱིང་ཀྱི་དངོས་པོ་སྒྲ་ཆོགས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་བྱིར་
འདིའི་ཆོགས་མ་ལུས་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་འགལ་ལོ། 10

།དེ་ལ་དབང་པར་ནི། ཇི་སྟན་ཏུ། བསྐྱལ་པ་བརྟེན་ཏུ་མེད་པའི་
ཡང་བརྟེན་ཏུ་མེད་པར་ཆེ་ཆད་བྱིན་གྱིས་སྒྲུབ་པས་ཆེ་ལ་དབང་པ་འཕྱོབ་
པོ། ཏྱིང་དེ་འཛིན་དེས་པར་སེམས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཇུག་
པས་སེམས་ལ་དབང་པ་འཕྱོབ་པོ། །འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྒྱན་
བཞེད་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མས་རལ་ཏུ་བརྒྱན་པའི་བྱིན་གྱིས་བསྒྲུབས་ཀྱང་ཏུ་ 15
སྟོན་པས་ཡོ་བྱད་ལ་དབང་པ་འཕྱོབ་པོ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་བྱིན་
གྱིས་བསྒྲུབས་ཀྱི་ཏུས་ཇི་ལྟ་པ་བཞིན་ཏུ་སྟོན་པས་ལས་ལ་དབང་པ་འཕྱོབ་
པོ། །འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྐྱེ་པ་ཀྱང་ཏུ་སྟོན་པས་སྐྱེ་པ་
ལ་དབང་པ་འཕྱོབ་པོ། །སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་དང་ཏུས་གང་ཅི་དགའ་བར་
མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་ཀྱང་ཏུ་སྟོན་པས་སྟོན་ལམ་ལ་དབང་ 20

སྒྱུ་བ་འདི་དག་ལ་སོམས་ཤིག །གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིན་
ལམ་དང་ཞེས་ཀྱི་ཆེར་འབྱུང་བ་ནས། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱལ་བཙུག་པོམ་ལྟན་
འདས་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་
ཤེས་མངོན་པར་སྒྱུ་བའི་སྒྲིན་རྣམས་སྒྱ་གཞུག་པ་མ་མཛད་ཏེ་རྩ་བའི་ན། དེ་
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་ཡོངས་སྒྱ་བྱ་དན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའི་པར་རྩ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདི་དེ་ལྟར་
འགོག་པ་ལས་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདིའོ།

ཆགས་པ་མེད་པའི་སྒྲིན་ཉི་སྒྲིན་རྣམས་དག་དང་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་ཕྱིར།

།ས་བརྒྱན་པ་ལ་ཟེ་མ་དེ་དག་རྩ་བཅས་ཏེ་པར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་།

10 །ཉིན་མོངས་ཟད་ཅིང་ཁམས་གསུམ་སྤྱི་མཐུན་གྱི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ནི།

།འཕྱོར་བ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཐལ་མ་ལུས་འཕྱོལ་པར་བྱས་མ་ཡིན། ॥ ३

།རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་བས་སྒྲན་པ་ལྟར་

ཉིན་མོངས་པ་སྒྲར་བྱུང་བ་འཁོར་པར་སྒྲེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཁམས་གསུམ་

ན་སྒྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩ་བ་དང་བཅས་པར་ཞི་

15 བ་ཁོ་ན་གྱུར་ལ། དེ་སྤངས་པས་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་སྤྱི་མ་ཉིད་རྩ་གྱུར་

རྩ་བའི་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིས་གནས་སྒྲུབས་དེར་སངས་རྒྱལ་

བཙུག་པོམ་ལྟན་འདས་རྣམས་ཀྱི་འཕྱོར་བ་ཕྱོལ་པར་མི་བྱས་ཏེ། དེ་ཕྱོལ་པར་

བྱ་བའི་ཕྱིར་འདིས་བསྒྲིམ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་ཡོངས་

སྒྱ་བྱ་དན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདི་ཁམས་

20 གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་སྤང་བ་ཉིད་སྤྱི་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་

མེ་མོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །དེ་ལ་ཆོས་མོ་མོ་ཡང་དག་པར་རིག་
 པས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཆོད་ཉིད་རབ་དུ་ཤེས་པོ། །དོན་མོ་
 མོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་དཔྱེ་བ་རབ་དུ་
 ཤེས་པོ། དེས་པའི་ཆོག་མོ་མོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ནི་ཆོས་རྣམས་མ་
 འདྲེས་པར་སྟོན་པར་རབ་དུ་ཤེས་པོ། །སྟོབས་པ་མོ་མོ་ཡང་དག་པར་
 རིག་པས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་པའི་རྩ་རྩུན་ཆད་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་
 རབ་དུ་ཤེས་པོ།

།མེས་པ་ཐུན་པ་དག་པ་ཤུ་ཟེན་ཏོ། །དུ་མ་མ་ལ་འཇུག་པའི་
 ཤུ་ཟེན་པ་ལས་མེས་པ་ཐུན་པ་དག་པའོ།

།དེ་ནི་མེས་པ་ཐུན་པ་ཤུ་ཟེན་དཔང་དུ་བྱས་ནས་ཤུ་ཟེན་པ། 10

ཤུ་ཟེན་ས་ལ་དེ་ཡིས་ཀྱན་ནས་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལས་དཔང་ཤུ་རབ།

།དམ་པ་ཐོབ་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ལྷན་པར་མཆོག་དུ་འབྱུང་པར་འབྱུང་པའང་ཡིན།

།ཆར་སྟོན་རྣམས་ལས་ཆུ་ཆར་འབབ་པ་དེ་ལྟར་དེ་པའི་ནི་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི།

།དགེ་པའི་ལོ་ཤོག་ཆེད་དུ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལས་ཀྱང་ལྷན་གྱུ་བ་ཆོས་ཆར་འབབ། ༡

།བྱང་ཆུབ་མེས་པ་དཔའི་ས་ཤུ་ཟེན་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་མེས་པ་ 15

དཔའ་ལ་ནི་སངས་རྒྱལ་པའི་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ [888a] དཔང་ཤུ་རབ་ཏོ།

དེ་ལྟར་དུ། དེ་ལ་ཉིད་དེ་འདྲིན་གྱངས་མེད་པ་འཇུག་སྐྱེད་པའི་སྟེན་

པའི་ཐ་མ་ལ་བྱང་ཆུབ་མེས་པ་དཔའི་ཉིད་དེ་འདྲིན་ཐམས་ཅད་མཆོད་པའི་

ཡེ་ཤེས་དང་ཁྱད་བར་མེད་པར་དཔང་ཤུ་རབ་པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བ་

བ་འཕྱོལ་པོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་གྱི་རབ་ཏུ་
 གང་བར་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པས་མོས་པ་ལ་དབང་བ་འཕྱོལ་པོ། །སངས་རྒྱུ་གྱི་
 ཞིང་ཐམས་ཅད་རུ་ཐུ་འབྲུལ་གྱི་རྣམ་པར་འབྲུལ་པ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པས་ཐུ་
 འབྲུལ་ལ་དབང་བ་འཕྱོལ་པོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་དང་། མི་
 5 འཇིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲིས་པ་དང་། མཚན་དང་དཔེ་
 ཟུན་བཟང་པོ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་
 པས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་འཕྱོལ་པོ། །མཐའ་དང་དབྱུགས་མེད་པའི་ཆོས་གྱི་
 སྟོ་སྒྲུང་པ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པས་ཆོས་ལ་དབང་བ་འཕྱོལ་པོ། །ཞེས་རྒྱུ་པར་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

10 །སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། [887 b] །དབྱུ་མ་ལ་འབྲུག་
 པའི་བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་པའོ།

།ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དགྲུ་པའི་དབང་རུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

།དགྲུ་པ་ལ་ནི་དེའི་སྟོབས་ལྟ་ཞིག་མཐའ་དག་རྫོགས་པར་དག་འགྱུར་ཞིང་།

།དེ་བཞིན་ཡང་དག་རིག་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པའང་འཕྱོལ། ལ

15 །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དགྲུ་པར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོབས་
 གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་ཞིང་སོ་སོ་ཡང་
 དག་པར་རིག་པ་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་ཡང་འཕྱོལ་སྟེ།
 ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་
 པ་དང་། དེས་པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། སྟོབས་པ་

། དེ་དག་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱང་འདི་ཡིས་རྟོགས།

། དེ་ཉིད་ཆོ་ན་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུར་གནས་ཤིང་།

། རྟོག་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་ཡང་ཡང་དག་འབྱུག་ཀྱ

། རྟོག་ལྟར་ཉིད་འཛིན་བརྒྱ་མཉམས་པར་འབྱུག་ཅིང་གཏོང་བྱེད་དེ།

། འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱུ་འདི་ཡིས་ [888] ཀྱན་ནས་གཡོ་ཞིང་སྒྲུབ་པར་བྱས། 5

། དེ་བཞིན་རྒྱ་འབྱེད་གྱིས་དེ་སེམས་ཅན་བརྒྱ་མཉམས་བྱེད་ཅིང་།

། བརྒྱ་མཉམས་པར་དང་རྟོག་འཕྲུལ་ཞིང་དག་ཏུ་ཡང་འགྲོ་བར་འབྱུར་། 2

། དེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲི་རྣམས་ཡང་དག་འབྱེད་བྱེད་ཐུབ་དཔེ་སྤྲོད།

། རང་གི་ལྷས་ལ་ལྷས་རྣམས་ཀྱན་ནས་རྟོག་པར་བྱེད་པའང་ཡིན།

། རང་གི་འཁོར་དང་བཅས་པས་མཛེས་འབྱོར་ལྷས་ནི་རེ་རེ་ཞིང་། 10

། རྒྱལ་བའི་སྤྲོ་བོ་བརྒྱ་མཉམས་དག་དང་རྟོག་སྤྲོ་བའང་རྟོག་། 3

། རི་སྒྲོན་དུ། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཀྱང་སྒྲོན་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུང་ཙམ་
ཅིག་ལ་ཉིད་དེ་འཛིན་བརྒྱུ་རབ་ཏུ་འཕྱོམ་ཅིང་དེ་དག་ལ་རྟོགས་པར་འབྱུག་
པ་ཡང་འབྱུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བརྒྱུ་མཐོང་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཕྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱུ་ 16
གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་བརྒྱུར་ཡང་འགྲོ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་བརྒྱུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་བརྒྱུ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་
བྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་བརྒྱུར་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་བརྒྱུ་
ལ་རྟོག་དང་བྱེ་མའི་མཐར་ཐུག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲི་བརྒྱུ་རྣམ་པར་
འབྱེད་པ་དང་། ལྷས་བརྒྱུ་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། ལྷས་རེ་རེ་ཡང་འཁོར་ 20

- མངོན་རྒྱ་ལྟུང་ཏེ། མངོན་རྒྱ་ལྟུང་མ་ཐག་ཏུ་སྟོང་གསུམ་ལྟུམ་ཐག་
 བརྒྱའི་གཏོས་དང་མཉམ་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པའི་བརྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པས་སྦྲས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྒྱས་པར་སྟོང་
 གསུམ་ལྟུམ་ཐག་བརྒྱར་ཆོང་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་རྩལ་སྟེན་ཀྱི་བརྒྱའི་
 6 ལའོར་དང་ལྷན་པ་ལྟུང་བར་ལྟུང་ཏེ། རྩལ་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེའི་
 ལྱས་ཀྱང་དེ་དང་འཆོམ་ཞིང་དེའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལཔ་བར་གནས་སོ། །དེའི་ཏིང་
 དེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་བརྒྱ་དེ་ལ་འདུག་པར་ཀྱན་ཏུ་སྟང་དོ། །དེ་དེ་
 ལ་འདུག་པ་དང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཀྱན་
 ཅས་གཞན་འཛོམ་པ་ནམས་མཛོད་སྦྲ་ནས་འོད་ཟེར་དག་ལྷུང་ནས་བྱང་
 10 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་དཔང་བསྒྲུར་བར་མངར་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་རྒྱ་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཆེས་ཡོངས་
 སུ་དག་པར་ཡང་ལྟུང་ལ། །སྦྱིན་ཆེན་པོ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་དགེ་པའི་
 ལོ་རྟག་མངོན་པར་སྟེལ་པའི་བྱིར། ལྷན་ཀྱི་སྦྱལ་བར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 ཆར་ཡང་མངོན་པར་འཕེབས་སོ། །
 15 །སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་བ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །དབུ་མ་ལ་འདུག་པའི་
 བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་བའོ།

།ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་
 ཀྱི་གངས་ཐོབ་པའི་དབང་རྒྱ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

དེ་ཆེ་འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་།

བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནི་ཕྱེ་བ་འབྲུམ་འཕྱོལ་བོ། །སེམས་བརྒྱན་
བ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཉིད་ཕྱེ་བ་ཁྲག་
ཟིག་ཟག་འཕྱོལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡན་ཆད་ནི་ཡོན་ཏན་དག་ལ་
གངས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བགྱང་བར་མི་སྲིད་པས། རྩལ་ཐ་རབ་རྣམས་ཀྱིས་
ཡོངས་སུ་བགྱང་བར་བཤད་པ།

5

མི་གཡོའི་སར་གནས་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དེས།

།སྟོང་གསུམ་བཟུ་ཟག་སྟོང་བསྐྱེམས་འཛིག་རྟེན་ན།

།རྩལ་ཆད་རི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་།

།གངས་མཉམ་ཡོན་ཏན་དག་ནི་འཕྱོལ་བར་འགྱུར། 6

།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་[བཟུད་པ་]བསྐྱེད་པས་ནི་རི་སྟེད་རྩེ་ 10
བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དག་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྲུམ་གྱི་
རྩལ་ཐ་རབ་ཀྱི་རྩལ་སྟེད་འཕྱོལ་བོ།

།ལེགས་པའི་སློ་གྲོས་ས་ལ་གནས་པ་ཡི།

།བྱང་ཆུབ་སེམས་དེས་སྒར་བསྐྱེད་ཡོན་ཏན་དག་

།གངས་མེད་བཟུ་ཟག་སྟོང་རྩེ་ཡང་དག་པར།

15

།བསྐྱེམས་བ་ཟག་བརྒྱའི་རྩལ་ཆད་ཐོབ་པར་འགྱུར། 7

།སེམས་དགྲ་བ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནི་སྒར་བསྐྱེད་པའི་
ཡོན་ཏན་དག་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གངས་མེད་པ་འབྲུམ་
ཟག་བརྒྱའི་རྩལ་དང་མཉམ་པ་འཕྱོལ་བོ།

།རེ་ཞིག་བརྩུ་བ་འདིར་དེའི་ཡོན་ཏན་དག་

20

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཟུང་བྱུང་ནས་ལྷན་པར་གྱུན་ཏུ་སྒྲིན་པའོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།མོ་ལྷན་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གནས་པས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ནི།

།ཐོབ་པར་བྱུང་ནས་དེ་འཛིན་ཁོ་ནར་ཟི་མ་མེད་གནས་པས།

6 །དེ་དག་སྒྲིན་ནི་ཡང་དག་འཕྲོལ་བར་འབྱུང་དེ།

།སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིས་ཡོན་ཏན་
གངས་བཟུང་དང་རྗེས་སུ་འཕྲེལ་བ་གང་ཐོབ་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་སེམས་གཏིས་
པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིན་འཕྲོལ་བར་འབྱུང་རོ་ཞེས་བྱ་
ཅེར་བཤད་བར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཏིན་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ་

10 ལ་ཐོགས་པ་

་མ་ལྟ་བུའོ།

།འདི་དག་ནམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་ནི་འབྲུམ་སྒྲག་དར་། ༧

།ཕྱེ་བ་སྒྲག་བཟུང་། (389 a) འཕྲོལ་ཅིང་དེ་ཡིས་ཕྱེ་བ་སྒྲིན་འབྱུང་འཕྲོལ།

།དེ་ནས་ཕྱེ་བ་བཟུང་སྒྲག་སྒྲིན་འབྱུང་ཡང་འཕྲོལ་ཕྱེ་བ་སྒྲག་

16 །འིག་འིག་སྒྲག་བཟུང་རྗེས་པར་བསྐྱུར་དང་སྐར་ཡང་སྒྲིན་སྒྲག་ཏུ།

།ཡང་དག་པར་ནི་བསྐྱུར་བ་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་འཕྲོལ་བར་འབྱུང་། ༥

།དེ་ལ་སེམས་གསུམ་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རི་རྒྱན་
བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་ནམས་འབྲུམ་འཕྲོལ་བོ། །སེམས་བཞི་བ་བསྐྱེད་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཕྱེ་བ་སྒྲག་བཟུང་འཕྲོལ་བོ། །སེམས་ལྔ་བ་བསྐྱེད་

20 བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཕྱེ་བ་སྒྲག་སྒྲིན་འཕྲོལ་བོ། །སེམས་རྒྱུ་བ་

ཅན་ནམས་ལ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་པར་ནས་ལྟོན་གྱིས་ལུ་
 བར་ཆོས་སྟོན་པར་བྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་གྱི་རོན་སྐྱད་
 བཞེ། །ཡོན་ཏན་གྱི་ཐུང་པར་ནམས་བྱས་པར་ནི་མདོ་ཉིད་ལས་གསལ་
 བར་བུམོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའི་ཡོན་ཏན་པསྟན་པ་ཤམད་ཟེན་རོ།

།དེའི་འོག་ཏུ་སངས་བྱུང་གི་སའི་ཡོན་ཏན་ཐུང་ནད་ཅམ་ཞིག་[390a] 5
 བཞིན་པར་འདོད་པས་པསྟོན་པསྟུབ་པའི་སྟོ་ནས་སངས་བྱུང་པཅོམ་ལྟན་
 འདས་གྱི་དཔར་བྱ་བྱས་ཏེ་ཤམད་པ།

གང་བྱིང་ནམ་མཁའ་ཟི་མ་མེད་ལ་ཁྱེས་གསལ་པར་ལྟར་པའི་བྱིང་།

།སྟོན་ཆོ་སྟོབས་པར་པསྟོན་པའི་ས་ལ་ཁྱིད་གྱིས་སྒྲུང་ཡང་འཕད་ལྟར་ཞིང་།

།འོག་མེན་བྱ་ནི་གང་གི་རོན་བྱ་འཕད་ལྟར་གོ་འཕང་མཆོག་ཞེས།

10

།ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐར་ཐུག་མཆོངས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ཁྱིད་གྱིས་པརྟེས། ༡

།དཔེར་ན་རྒྱ་བས་ནམ་མཁའ་ཟི་མ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་འགྲོ་བ་མ་

ལུས་པ་གསལ་བར་བྱས་པ་དེ་པལྟོན་བྱ། པཅོམ་ལྟན་འདས་སངས་བྱུང་

གྱི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པ་ལ་གཤམ་བྱིད་པའི་ལུན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་བྱ་མཛད་

པ། ཐུགས་པསྟོན་པ་པར་པ་པརྟེས་པས་རང་ཉིད་སངས་བྱུང་གྱི་ཆོས་ 15

པརྟེས་བྱས་པར་མཁེན་ནས་བྱས་གྱིས་སངས་བྱུང་གྱི་ས་ལ་འཕད་པ་

པརྟེས་པར་འཕྱར་ལ། གང་གི་རོན་བྱ་འཕད་པ་འདི་པརྟེས་པ་སྟོན་

མེད་པ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་པཅོམ་ལྟན་འདས་གྱི་འོག་མེན་གྱི་གནས་ཁོ་ནར་

པརྟེས་པར་ལྟར་རོ། །དེ་ནི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ་

། དག་གི་སྒྱུད་ཡུལ་ལས་ཆེས་ [389 b] འདས་འགྱུར་ཞིང་།

། དག་གི་སྒྱུད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་སྒྲིམས་རྣམས་ན།

། རུལ་དག་དེ་སྒྱུད་ཡོད་པ་དེ་སྒྱུད་འགྱུར། <

། རེ་ཞིག་པར་པ་ལོ་འདྲིར་དེའི་ཞེས་བྱ་བའི་རེ་ཞིག་སྒྲིམ་འདིས་ནི་དེ་
8 ཅུམ་ཁོ་ནར་ཟད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡོན་ཏན་པ་ཐོད་པར་བྱ་བ་ལ་གོ་
རིམ་སྒྱུན་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིས་ནི།

བ་སྐྱུའི་ཁྱད་བྱུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་།

། རྟན་ཅིག་རྟོགས་སངས་རྒྱལ་སྐྱུ་པགྱང་འདས་དང་།

། དེ་པའི་ལྟ་དང་ལྟ་མེད་མེ་དག་ཀྱང་།

10

། གླུ་ཅིག་གླུ་ཅིག་ལ་ནི་སྒྱུན་པར་བྱས། 9

། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་པར་པ་པ་སྐྱུའི་ལ་འདིས་ནི་རྟོག་པ་
ཀྱན་ནས་རྒྱ་བ་མེད་པར་རང་གི་ལྷས་ཀྱི་བ་སྐྱུའི་བྱ་ག་རེ་རེས་སངས་
རྒྱལ་པོའི་ལྟ་ལྟ་འདས་པགྱང་པ་ལས་འདས་པ་རེ་རེ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་གཞལ་གྱིས་མི་ལང་བའི་འཁོར་མངའ་པདག་གླུ་ཅིག་གླུ་ཅིག་ལ་
15 ཅུམ་པ་གཞན་དང་གཞན་རྒྱུང་སྒྱུན་པར་བྱས་ལ། དེ་དག་ལས་གཞན་
འགྲོ་བ་ལྟའི་འཁོར་བ་མི་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་
འདེས་པར་བ་སྐྱུའི་ཁྱད་བྱུང་རེ་རེར་གླུ་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྒྱུན་པར་བྱས་སོ།
། ཀྱང་གི་སྒྲིམ་ནི་མ་སྒྲིམ་པ་པ་སྐྱུ་པའི་དོན་རྒྱུ། བརྒྱ་བྱེད་དང་།
ཆོངས་པ་དང་། འདྲི་རྟོག་སྒྱུང་བ་དང་། མའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ཏན་ཐོས་
20 དང་། རང་སངས་རྒྱལ་དང་། དེ་པའི་གཤེགས་པས་གཤེགས་པའི་སེམས་

།མཆོད་པོ་མེད་པར་ཁོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་འདི་ལྟོ་ཞེས་སྤྱི་གཞི་སྟོན། 2

།ཕྱི་པ་མེད་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་
 ཞེས་རྣམ་པར་འཇོག་ཅིང་དེ་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཇོག་ན། གང་གི་
 ཆེ་ནི་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་དེ་
 ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་སློ་མེད་འཇུག་པར་ཁས་སྐྱར་དགོས་ཏེ། འདི་ 3
 ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟེ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་སློ་འཇུག་པ་ན་ཅིའི་
 རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་ཏུ་འབྱུང་པར་འབྱུང་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་མེད་པས་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སློ་མི་འཇུག་པ་ཉིད་དོ། །སློ་མི་འཇུག་ན་ནི། འོ་ན་ཤེས་
 བྱའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངེས་པ་ཡང་མི་དམིགས་པས་དེའི་ཕྱིར་འདི་ཡོངས་སྤྱི་
 ཤེས་པར་འབྱུང་པར་ངེ་ལྟར་འོས། །ཡོངས་སྤྱི་ཤེས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ 10
 ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སྤྱི་ཤེས་པོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཡང་མི་རིགས་སོ། །ཅིའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ།

ཀུན་ནས་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཤེས་པར་ངེ་ལྟར་འབྱུང་ཏེ་འགལ་བར་འབྱུང་།

།ཀུན་ནས་མི་ཤེས་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་པན་
 རྩོད་འགལ་བ་ཞིག་སྟེ། གལ་ཏེ་ཀུན་ནས་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ངེ་ལྟར་ཤེས་ 15
 པ་ཡིན། ཐམས་ཅད་ཕྱི་པ་མེད་ན་མཆོད་པ་པོ་མེད་པར་འདི་ལྟ་བུའི་མཆོད་
 ཉིད་ཅན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངས་སྤྲུགས་སྤྱི་ཆུང་དོ་ཞེས་ཆེད་ཅག་གིས་གཞན་
 དག་ལ་སྤྱི་གཞི་གིས་རྟོག་པར་[391]མ་བྱེད། །དེའི་ཕྱིར་འདི་མི་རིགས་སོ།
 །འདི་ལ་མཆོད་པར་བྱ་སྟེ།

གང་ཆེ་གྱེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྟེ་ཡང་གྱེ་པ་དང་འབྲས་པ།

ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་འདིར་མཐར་ཐུག་ཅིང་ཡུལ་རུ་བྱུང་བའི་བྱིར་རོ།
 |དེ་ནི་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འདྲ་བ་མེད་པའི་བྱིར་
 དང་གོང་ན་མེད་པའི་བྱིར་རོ། |དེར་མངོན་པར་ཐོགས་པར་སངས་རྒྱུ་
 བ་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཐམས་ཅད་
 5 མཐུན་པ་ཡི་ཤེས་བརྟེན་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བསྟན་པའི་བྱིར་བཤད་པ།

རི་ལྟར་སྒྲོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་ལྟར།

|དངོས་བྱས་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་མེད་དེ་ཡི་བྱིར།

|རོ་མཉམ་ཉིད་རུ་ཡང་དག་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པར་མཛད་ཀྱུར་ན།

|མཐུན་བཟང་ཁྱེད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད། 2

10 |དཔེར་ན་བུམ་པ་དང་ཁར་གཞོང་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་
 མེད་པ་ཉིད་རུ་མཚུངས་པའི་བྱིར་དེར་གཏོགས་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཐ་དད་པ་
 མེད་པ་དེ་བཞིན་རུ། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་[390 b]ལ་སོགས་པའི་དངོས་
 བོ་ཐ་དད་ཀྱང་དེར་གཏོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
 ལ་ཐ་དད་པ་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་རོ་གཅིག་ཁོ་ནར་ཤེས་པར་བྱའོ།

15 |དེ་ཡང་མཐུན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ནས་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པས་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས་མཐུན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ནར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་
 ཡི་ཤེས་བརྟེན་སོ། |དེར་སྒྲུབ་པ།

གང་ཆེ་ནི་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ལ་སྒོ་གྲོས་འབྱུག་མི་འགྱུར།

|སྒོ་མ་འཁྱུག་པར་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཅན་ངེས་པར་རིག་པའང་མ་ཡིན་ལ།

20 |ཀྱང་ནས་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཤེས་པར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འགའ་པར་འགྱུར།

ལྟར་ཞེ་ན། བཟོད་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ཡི་ལོངས་སྟོང་ཐོག་སྟེ་བཟོད་ནམས་ཀྱིས།

།ཐོན་དང་སྟུལ་པ་མཁའ་གཞན་ལས་དེའི་མཐུས།

།སྟེ་གང་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་འབྱུང་བ།

།དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་རིག་པ་

5

།དེ་བཞིན་[391 b]གཤེགས་པ་ནམས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་གང་ལ་བཞུགས་
 བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་ཏུ་མཛད་པའི་སྟེ་བཟོད་ནམས་བརྒྱུ་ཐོན་
 བ། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་ཅིང་སྟེ་ཆོག་པའི་སྟེ་མངའ་པ་དེ་ནི་རོ་བོ་དེ་
 དང་དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྟོང་ཀྱི་ལྟར་ཉིད་
 ཏུ་ཡོངས་སྟེ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ལས་ད་ཏུང་ཏུ་ཡང་འཇམ་དཔའ་ 10
 རྒྱུ་པ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 ཆོག་སྟེ་དུགས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཐ་སྟོན་སྟེ་
 ཆོག་པ་དག་རྟོག་པར་འབྱུང་བ། བཟོད་ནམས་[བ]ཀྱི་ལས་བསྟུན་པ་དེ་ལས་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྱིན་གྱིས་བསྟུན་གྱིས་སྟེ་གང་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་ལས་
 འཇིག་རྟེན་ནམས་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་པར་སྟོན་པའི་སྟོན་ཏུ་བྱུང་བས་དེ་ 15
 ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པར་འབྱུང་རོ། །པཟོད་ནམས་ཀྱི་
 འཕྲུལ་བསྟུན་པའི་སྟེ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་པ་ཞོག་གི་དེའི་ཕྱིན་གྱི་བསྟུན་གྱིས་
 སྟུལ་པ་དག་ལས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྟེ་གང་ཞིག་
 འབྱུང་བ་དེ་ལས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པར་འབྱུང་རོ།
 །སྟུལ་པ་དག་ལས་འབྱུང་བ་འཕའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་གཞན་ཡང་དེའི་ 20

། དེ་ཚེ་དེ་རྣམ་རྟེན་ལས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།

། ཇི་ལྟར་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡིས་ཡུལ།

། དེ་ཡངས་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཐ་སྟར་ཉེ་བར་རྟེན་ནས་རིག་པ་ཡིན། ུ

། འདི་ན་དེའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་འཇིག་པ་ན་རྣམ་པར་

5 ཤེས་པས་ཡུལ་རིག་གོ་ཞེས་བཞིན་དེ། དཔེར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟོན་
བའི་རྣམ་པ་བསྐྱེད་པ་ཉེ་བར་སྟེ་བ་ན་སྟོན་པོ་ཤེས་སོ་ཞེས་བཞིན་བ་དེ་
བཞིན་དུ། ཤེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་སྟེ་བ་ན་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་སོ་ཞེས་ཉེ་བར་གདགས་སོ། །ཤེས་པ་དེའི་རྣམ་པའི་
རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་བྱུང་།

10 གང་ཚེ་སྟེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་སྟོ་ཡང་སྟེ་བ་དང་ཐལ་བ།

། དེ་ཚེ་རྣམ་རྟེན་ལས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།

། ཞེས་བུ་བ་སྟོས་ཏེ། དེའི་རྣམ་པ་རྟེན་པའི་སྟོ་ནས་རྣམ་པར་བཞག་
གོ། ཇི་ལྟར་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཞེས་བུ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་རབ་
དུ་གཤགས་པར་གྱུར་པའི་དཔེ་སྟོས་ཏེ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།

15 །དེའི་བྱུང་རྟོག་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་སོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་གི་
དངོས་སུ་ན་འགའ་ཞིག་འགའ་ཞིག་གི་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་
དང་ཤེས་བུ་གཉི་ག་ཡང་མ་སྟེས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་རོ། །གང་ཡང་མཐུན་
པོ་མེད་ཀྱི་གཞན་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་སུ་ཞིག་སྟོན་ཞེས་སྟེས་པ་དེ་ལ་
ཡང་བཞིན་པར་བུ་སྟེ། ཤེས་པ་འདི་སྟེ་བ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡོད་པ་བདེན་

20 མོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ན་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་མི་སྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་

ནོང་བྱ་དང་དཔག་བཟམ་གྱི་ཤིང་དང་འབྲ་པར་རི་ལྟར་འཆོམ་པར་མེམས་
 ཅན་གྱི་རྟོན་སྐྱབ་པ་ལྟར་མཇུག་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་དཔྱིངས་ལས་སྐད་ཅིག་གྱང་
 མི་བསྐྱོད་ལ། མེམས་ཅན་འདྲུལ་བའི་དུས་ལས་གྱང་མི་འདའ་བ་དེ་བཞིན་
 དུ་བདག་གྱང་བྱུང་ཅིག་ཅེས་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔལ་སྐར་སྟོན་ལམ་གང་
 བཟུང་བའི་སྟོན་ལམ་དེའི་ཤུགས་དང་། གཤུལ་བ་ནམས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་ 5
 ཡུལ་ཆོས་ཉན་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་ལས་བྱ་བའི་བྱིང་
 དེ་འཇུག་པ་དག་མཛོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ད་ལྟར་སྟེས་པའི་འབད་
 རྩལ་མེད་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉེ་བར་སྟོན་པ་དང་། མེམས་ཅན་གྱི་རྟོན་
 བྱ་བ་ཡང་འགྱུལ་བོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱའི་
 དཔར་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

10

ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་སྐྱམ་པོ་མ་ལུས་པ།

།ཤེས་པས་ནི་སྟེ་ཆུལ་རྣམས་ཆོས་སུ་སྟེ།

།དེ་ཆོ་སྟེ་པ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད།

།མེམས་འགགས་པས་དེ་སྐྱུ་ཡིས་མཛོན་སུམ་མཛད། <

།ཡི་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྐྱུ་ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་སྐྱམ་པོ་མ་ 15
 ལུས་པ་ཤེས་པ་ལས་ཤེས་བྱའི་སྟེ་པ་མེད་པས་སྟེ་པ་མེད་པ་དང་ལྟན་
 བར་འགྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱའོ།
 །འདི་ཉིད་ཀྱི་དཔར་དུ་མཇུག་ནས།

སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཉིད་ལྟ།

།འཕྲེན་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ།

20

མ་ཐུས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འབྲུག་པ་མེད་ཀྱི་ཟིན་ཀྱང་། ཉམ་
མཁའ་དང་གཞན་ཅུ་དང་ཤིང་དང་རྩིག་པ་དང་ཐག་ལ་སོགས་པ་ལས་དེའི་
མ་ཐུས་སྒྲིག་གང་ཞིག་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་དེ་ཉིད་རིག་པ་
ཡིན་ནོ།

༥ །ཡང་ངེ་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་
ཅན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་བྱ་བ་མི་སྤྲོད་ཀྱང་ངེ་སྒྲིག་པའི་བྱ་
བ་འབྱུང་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་འབྱུང་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་པའི་བྱིར་བྱི་རོལ་གྱི་
དཔེ་ཉེ་བར་བཞོན་པ།

ངེ་ལྟར་ཇ་མཁའ་སྟོབས་ཆེན་ལྷན་བས་འདིར།

10 །ཡུན་རིང་ཆེས་འབད་པས་བསྐྱར་འཁོར་ཁོ་ནི།

།དེའི་རྩྱལ་ད་ལྟར་སྒྲིག་པ་མེད་པའི་རྩྱལ་ད་།

།འཁོར་ཞིང་བུམ་པ་ལ་སོགས་[392 a]རྒྱར་མཐོང་ལྟར། ༥

།དེ་བཞིན་ད་ལྟ་སྒྲིག་རྩྱལ་མེད་པའི་རྩྱལ་ད་།

།ཆོས་ཀྱི་བདག་ཅན་སྒྲིག་ལ་བཞུགས་དེའི།

15 །འབྲུག་པ་སྒྲིག་པའི་དགེ་དང་སྒྲིག་ལམ་གྱི།

།ཁྱད་པར་གྱིས་འཕངས་ལས་ཆེས་པས་མི་བྱལ། ༧

།དེ་ལ་གང་གིས་རྟོག་པ་མེད་པར་ལྟར་ཀྱི་ཟིན་ཀྱང་གཏུལ་པའི་བྱ་
བ་ངེ་ལྟར་འཆོམས་པ་ལྟར་འབྲུག་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་
པའི་དོན་བྱེད་པར་འབྱུང་བ། །ངེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་

20 དག་ད་ལྟར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་ཞིང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་

དཔག་པས་མི་ཡིན་པ་ཡིན་པ་ཞིན་མི་ཞིན་པ་ལྟར་རི་ལྟར་མཆོད་པར་
 འདོད་པའི་དོན་འབྲུག་པའི་སྐྱེ་ཉིད་རོ་ཞེས་པ་པའི་དོན་ཏེ། །སྐྱེ་འདི་ནི་
 འཁོར་པ་རི་མཉེན་པར་འདིག་རྟེན་མི་འཕྱོར་པའི་སྐྱེད་ཀྱང་གནས་པ་ཡང་
 ཡིན་ནོ། །ཏུག་ཅེས་པ་པ་འདིས་ནི་ཡུན་རིང་པོར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱང་
 མཆོད་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིག་རྟེན་རི་མཉེན་པ་དང་ནམ་མཁའ་རི་མཉེན་པ་ 5
 དེ་མཉེན་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཚུལ་འདིས་སེམས་ཅན་མི་དོན་ཁོ་ན་མཆོད་
 ཅིང་རྣམ་པར་ཐུགས་སྒྲུབ་ཞེས་པ་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །པམོད་ནམས་
 བཟུང་མཆོད་ཀྱིས་པཟུན་པའི་སྐྱེ་འདི་ནི་ཡུང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སྐྱོས་པ་
 དང་[398a]ཐལ་པ་རང་གི་པམོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་མི་ཆོག་པ་ལས་ཤེས་
 རལ་བེ་མ་མེད་པའི་མེ་ལོང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱང་སྐྱེད་ 10
 གི་སྐྱོས་པ་དང་པཅས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་མི་སྐྱེ་ལས་ཡུང་
 པ་འཇ་གཟུགས་མི་སྐྱེའི་མཐུ་ལས་ཡུང་པ་ཡིན་ཡང་འུར་སྟེ། རི་སྐྱེད་
 བཟུང་པའི་སྐྱེ་ལས་གནས་ཀྱང་ཡུང་པ་སྐྱེ་མཐུན་པའི་སྐྱེ་གང་དག་སེམས་
 ཅན་འདུལ་པའི་སྐྱེས་ཡུང་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་མཐུའི་ཁུད་པར་པས་མ་ཁྱིས་
 མི་ཁུལ་པ་མཁའ་པར་པམོད་པའི་ཕྱིར་པམོད་པ།

15

ཐུབ་དང་ཀྱས་གཅིག་ཁོ་ནར་དེའི་སྐྱེ་མཐུན།

།གཟུགས་སྐྱེ་གཅིག་ལ་རང་གི་སྐྱེ་གནས་སྐྱལས།

།ཡུང་འགགས་གསལ་དང་མ་འཛེལ་ཡུང་ཚུལ་ནི།

།མ་ལུས་ཀྱིས་པམ་མཐུར་དག་སྟོན་པར་མཆོད། ༡༠

།མམས་ཅན་མཆོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱེ་རིམ་འཁོར་ 20

|ཚེས་ཉིད་[392b]ཤེས་བྱའང་མ་ཡིན་ཏེ།

།དེ་ནི་ཤེས་པར་རྒྱས་མ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་སོ། |ཚེས་ཀྱི་སྐྱེ་ལོ་ནི། དེ་ཚེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་
འགག་བ་མེད་བ་སྟེ། ལོ་ཉིད་ཀྱི་དབང་ཏུ་མཛད་ནས་འཇམ་དབལ་སྐྱེ་
5 བ་མེད་ཅིང་འགག་བ་མེད་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
ཚིག་སྒྲ་དཀྱུས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། |དེ་ལྟར་ན་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་དེའི་ཡུལ་ན་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་
བ་རྣམས་མི་འབྲུག་པས་སྐྱེ་ཁོ་ནས་མངོན་སུམ་ཏུ་མཛད་པར་ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། |ལོ་ནི་

10 ཞེ་སྐྱེ་དབག་བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཞིང་།

|ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག་

|འགྲོ་གྲོལ་བར་ཏུ་འཇིག་རྟེན་འཕྲོར་སྐྱད་རྟོག་

|ལོ་ནི་སྐྱེས་དང་ཐལ་ལ་སྐྱུང་བར་འགྱུར་། ༩

|སྐྱེ་གང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལོ་མངོན་སུམ་ཏུ་མཛད་པར་བཤད་བ་
15 དེ་ནི་ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཏུ་འདོད་དེ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་
བ་དང་ཐལ་པའི་བྱུར་རོ། |ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཡང་སེམས་ཅན་
ཀྱི་དོན་མཛད་པར་སྐྱོད་བ་གསལ་བར་བྱེད་བ་ནི།

དབག་བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཞིང་།

|ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག་

20 |ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། ལོ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བ་ཉིད་ཡིན་ཏུ་ཟིན་ཡང་

གན་རྟེན་དང་། ཤིལ་ལ་སོགས་པའི་རང་པའི་ཅན་ཅན། རིན་པོ་ཆའི་ལྷོན་
 ཤིང་ལ་སོགས་པས་མངོན་པར་བྱས་པ་མཆོད་དང་ཞིང་དང་ཀུན་ནས་ལྷུ་
 བ་དང་པཅས་པ་དེ་ལ་པརྟེན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཏེ་པར་
 མངོན་པ་ཅི་འདྲ་པ་ཞིག་ན། སངས་རྒྱུ་པཅོམ་ལྷན་འདས་དག་པལྟམས་
 བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པར་མངོན་པ་དེ་མ་ལྟས་པར་སྐྱ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་ 5
 མངོན་དོ། །སངས་རྒྱུ་པཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་གི་སྐྱ་དང་སྐྱོད་པ་དག་
 གི་མཐུ་སྤལ་དུ་བྱུང་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་
 འདུན་འདུས་པར་གྱུར་པ་རི་སྟེད་པ་འམ་རི་ལྟ་དང་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་རིས་
 ག་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནན་ཏན་རྣམ་པ་གང་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་
 དེ་གྱུར་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་པཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱུ་ 10
 ཀྱི་ཞིང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཆོད་དང་དཔེ་བྱད་གྱིས་ལྟས་སྐྱས་པ།
 དཔྱིཔས་དང་ལྷན་པ་ཆོས་གོས་དང་ཟས་དང་གནས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་
 ཞིངས་སྐྱོད་པ་ཏེ་པར་ཞིངས་སྐྱོད་པ་དང་ལྷན་པ་ཅི་འདྲ་པ་དེ་དག་ཡོད་
 པར་གྱུར་པ་དང་། ཅི་འདྲ་པའི་ཆོས་དང་སྟེ་ཐེག་པ་གཅིག་དང་གསུམ་-
 ཀྱི་པརྟེན་ཅན་པསྟན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐྱ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མངོན་དོ། 15-
 །དེ་པདག་ཅི་འདྲ་རྒྱ་སྟེ་ཐམ་ཐེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་གཟུགས་
 དང་སྟོ་དང་ལྷན་པ། - ཅིམ་པ་དང་རལ་དུ་བྱུང་པར་གྱུར་པ་དང་། ཆོས་
 ཐོས་ནས་ལྟག་མ་དང་པཅས་པ་དང་ལྟག་མ་མེད་པའི་པསྐལ་པ་ཁས་སྤྲོས་
 ཏེ་སྐྱོད་པ་གང་ལ་སྐྱོད་པ་དང་། སྐྱོན་པ་གང་ཅི་ཙམ་དེ་དག་ལ་སྤལ་
 པ་སྟེ་སངས་རྒྱུ་པཅོམ་ལྷན་འདས་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ 20

བ་ཐོག་མ་མེད་པར་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་འགགས་ཟིན་པ་
 འབྱུང་མཐའ་མ་ལུས་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་གསལ་བ་དང་མ་འཁོལ་པར་
 དེ་པན་ཚུན་མ་འདེམ་པར་བྱུང་ཚུལ་དུ་མས་བཀྲ་པར་བྱུར་བ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ཁོ་ནར་མེ་ལོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤིན་དུ་ཡོངས་སུ་
 6 དག་པ་ལ་བཞེན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་སྐྱེ་མཐུན་པའི་སྐྱེ་གཅིག་ཉིད་ལ་
 ལྟན་གྱིས་བྱུབ་པར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་
 བ་སྦྱར་པའི་བྱང་ཆུལ་གང་དང་གང་དུ་ངེ་ལྟར་གང་གི་རོན་དུ་བྱུང་བ་
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྟན་གྱིས་བྱུབ་པར་སྐྱེ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྟོན་པར་
 སྦྱོར་པར་བཛོད་པའི་བྱིར་བཤད་བ།

10

མངས་རྒྱས་ཞིང་ཅི་འདྲ་དེར་བྱུབ་དཔང་དང་།

| དེ་དག་སྐྱེ་སྦྱོར་མཐུ་སྟོབས་ཅི་འདྲ་དང་།

| ཉན་ཐོས་དགེ་འབྲུག་ངེ་སྟེང་ཅི་ལྟ་དང་།

| བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་དེར་གཟུགས་ཅི་འདྲ་དང་། 11

| ཅི་འདྲའི་ཆོས་དང་དེ་པདག་ཅི་འདྲ་དང་།

15.

| ཆོས་ཐོས་སྦྱོར་བ་གང་ལ་སྦྱར་བ་དང་།

| སྟོན་གང་ངེ་ཅམ་དེ་དག་ལ་བྱུལ་བ།

| དེ་ནི་མ་ལུས་སྐྱེ་གཅིག་ལ་སྟོན་མཛད་། 12

| བཅོམ་ [393b] ལྟན་འདས་ཀྱིས་སྦྱོན་སྦྱོན་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་

སྦྱོར་བ་ན། མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྟན་འདས་གང་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀུར་

20 མཛད་པ་དང་། མངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡི་རྒྱ་ཅུ་དང་། བརྒྱ་རྩ་ག་དང་།

|རང་པའི་ན་མཚན་ནས་བདག་པའི་ན་པ་ལྟ་ཡི།

|ཁྱད་པུར་རྩས་གཅིག་ལ་ནི་གསལ་བར་སྟོན། ༡༥

|དེ་ནི་ག་མིག་འཕྲུལ་གྱི་ཚུལ་ཤེས་པ་ཐ་མལ་བ་དག་ཁྱད་པུར་གྱི་
འཕྲུ་ནས་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཅམ་ནི་ག་གིས་རང་གི་ལུས་ལ་དངོས་པོའི་ནམ་པ་
སྒྲ་ཆོག་པ་གནས་པར་སྟོན་བྱས་ན། ཅི་འགྲོ་པའི་དཔལ་ལྷན་སངས་ཀྱིས་ 5
པའི་མ་ལུན་འདས་ནམས་དང་། བྱད་ཚུལ་སེམས་དཔལ་ནམས་ཀྱིས་དངོས་
པོའི་རང་པའི་ན་མིག་འཕྲུལ་གྱི་རང་པའི་ནས་བ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ཐ་མི་དྲོ་
བ་མཚན་ནས་མི་སྟོན་པར་འཕྱར་རམ། དེའི་ཕྱིར་མཁས་པ་གང་ནི་ག་མ་
རྟོགས་པ་འམ་སྐྱོ་ཉི་ཟ་བར་འཕྱར། དེའི་ཕྱིར་མཁས་པས་དེ་འདྲིའི་
སྟོ་ནས་གསལ་བར་འདི་ལ་ལྟག་པར་མོས་པར་བྱའོ། [394b] 10

|རི་ལྟར་ཉིད་ཀྱི་སྟུང་པ་དང་དེ་པའི་ན་གཤེགས་པ་གནས་ཀྱི་སྟུང་པ་
དག་རྩས་གཅིག་ཏུ་རང་ཉིད་ཀྱི་པ་སྟུང་ཁྱད་པུར་སྟོན་པར་མཛད་པ།

དེ་པའི་ན་རྩས་གསུམ་བྱད་ཚུལ་སེམས་དཔལ་དང་།

|རང་ལྱལ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་མ་ལུས་ཀྱི།

|སྟུང་དང་དེ་ལྟག་སྟེ་པའི་གནས་སྐབས་ནི།

|ཐམས་ཅད་པ་སྟུང་ཁྱད་པུར་གཅིག་ཆོ་སྟོན། ༡༦

|སྟུ་ཕན་སྟུམ་ཆོག་པ་པའི་ན་ནས་བར་རྟོག་པ་མི་མངར་ཅིན་
ཁྱད་པའི་ན་པ་ལ་མངའ་བ་སྟུར་པ་ཉིད་ཕན་སྟུམ་ཆོག་པ་པ་པའི་ན་པའི་
ཕྱིར་བཤད་པ།

དག་པ་འདི་ནི་པའི་ན་བར་འཕྲུག་པ་ཡིས།

དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་དེ་དག་ལ་བཟའ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ [394 a] ཆོས་
གོས་དང་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་གང་སྟེ་ལ་བ་དང་། ཅི་ཅམ་སྟེ་
དུས་ཇི་ཅམ་དང་ཆོད་ཇི་ཅམ་སྟེ་ལ་བ་དེ་མ་ལུས་པར་སྒྲིག་ཅིག་ལ་སྟོན་
པར་མཇུག་དོ། །སྟོན་པའི་པ་རྩལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོན་པའི་བྱུང་མཐའ་འདི་

6 ཇི་ལྟར་སྟོན་པ།

དེ་པའི་རྒྱ་ལ་ཐིམས་པའོད་པའོད་ཀྱི་འདོན་དང་།

།ཤེས་རབ་སྟོན་ཆོ་སྒྲུབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་གང་།

།མ་ཆོད་མེད་དེ་དག།

།མ་ལུས་སྒྲིག་ཅིག་ལ་སྟོན་མཇུག་ཅེས་གོང་མ་དང་སྒྲུབ་རོ། །སྒྲིག་ཅིག་

10 ལ་ཅིག་ཅར་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ལྟ་ཞོག་གི་འོན་ཀྱང་།

ཀྱི་སྟོན་པ་ཀྱང་།

།སྒྲིག་པ་སྟེ་ལྟར་བྱུང་གསལ་པར་སྟོན། 72

།པདག་ཀྱི་ཀྱི་སྟོན་པ་ཁོ་ན་སྟོན་པར་མཇུག་པ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་

ཟད་ཀྱི། གནས་ཡང་།

15

སངས་རྒྱས་གང་དག་འདས་དྲོད་འབྱུང་འབྱུང་གང་།

།གང་དག་དེ་ལྟར་ནམ་མཁའི་མཐུར་ཐུག་པར།

།གངས་མཐོན་ཆོས་སྟོན་སྒྲིག་པསྟེ་ལྟར་ཀྱིས་པུང་པའི།

།འགོ་དཔྱད་འབྱེད་ཞིང་འདིག་རྟོན་པསྟེ་ལྟར་པ་དང་། 73

།དང་པོའི་ཐུགས་པུང་བྱུང་ཐུབ་སྟེ་པོའི་པར།

20

།དེ་དག་སྟོན་ཀྱང་དངོས་རྣམས་མིག་འཕྱལ་ཀྱི།

ན། །སངས་ཀྱི་མ་ཞི་སྟོབས་པར་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་དེའི་
རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཆ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པའི་བྱིར་བཤད་པ།

གནས་དང་གནས་མེད་མཆོད་སྟོབས་དང་།

།དེ་བཞིན་ལས་རྣམ་སྟོན་སྟོ་དང་།

།མོས་བ་སྒྲ་ཚོགས་ཐུགས་ཚུད་དང་།

6

།སྒྲ་ཚོགས་ལས་ཞི་མཆོད་སྟོབས་དང་། ༡༩

།དེ་བཞིན་དཔང་མཚོག་མཚོག་མ་ཡིན།

།མཆོད་དང་ཐམས་ཅད་ཏུ་འབྱོ་དང་།

།པས་མ་གཏོག་རྣམ་ཐར་ཏིང་འཛིན་དང་།

།སྟོབས་པར་འཕྲུག་སོགས་མཆོད་སྟོབས་དང་། 20

10

།སྟོན་གནས་ན་བ་མཆོད་བ་དང་།

།དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་སྟེ་སྟོ་དང་།

།ཟག་རྣམས་ཟད་བ་མཆོད་སྟོབས་ཏེ།

།སྟོབས་ནི་པར་པོ་འདི་དག་གོ 21

།དེ་ལ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་བ་མཆོད་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དཔང་ཏུ་ 15

བྱས་ནས་བཤད་པ

།རྒྱ་གང་ཞིག་ལས་གང་ཞིག་དེས་པར་སྟེ་འཕྱར་པ།

།དེ་ནི་དེ་ཡི་གནས་སུ་དེ་མཆོད་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།

།པཤད་བ་ལས་པལྟོག་གནས་མེད་ཤེས་ཏུ་མཐའ་ཡས་པ།

།མཆོད་བ་ཐོགས་བ་སྤངས་བ་དེ་ནི་སྟོབས་སུ་བཤད། 22

20

|རུལ་གཅིག་ཡུལ་ལ་མཁའ་གདུགས་འཇིག་རྟེན་དང་|

|འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་ཕྱོགས་ཁྱབ་རུལ་རྟོན་མོད།

|རུལ་རགས་མི་འགྱུར་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མི་འགྱུར། ༡༧

|སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བཞེད་པའི་སྒོ་ནས་ནམ་
8 མཁའི་མཐས་གདུགས་པའི་འཇིག་རྟེན་རུལ་སྤྱི་རབ་གཅིག་གི་ཡུལ་ལ་རྟོན་
བར་ཕྱེད་དེ། |འཇིག་རྟེན་སྤྱི་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཞིང་རུལ་སྤྱི་རབ་རགས་
བར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། |བཞེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་རི་ལྟར་གནས་
བ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡང་དག་བར་རྟོན་ཏོ། |འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་ཕྱོགས་
ཁྱབ་རུལ་ཡང་རྟོན་ཏེ། -སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ནི་བཞེད་པ་
10 ཅུམ་ཀྱིས་མཐའ་ཡས་ཕྱོགས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པའི་འཇིག་རྟེན་རུལ་སྤྱི་
རབ་གཅིག་གིས་ཁྱབ་བར་ཡང་རྟོན་བར་མཇུག་དོ། |དེ་བཞིན་རུ།

- རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་མཐའི་བར།

|རྒྱད་ཅིག་དེ་དེ་ལ་སྦྱོར་སྒྲ་ཆོགས།

|རི་སྟེང་རྟོན་པ་དེ་སྟེང་རྩྭའི་སྤྱིང་།

15 |མ་ལུས་རུལ་གང་དེ་དག་ལ་གངས་མེད། ༡༨

|རྣམ་བར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བ་ཁྱོད་འཁོར་པའི་བར་རུ་རྒྱད་ཅིག་
དང་རྒྱད་ཅིག་ལ་སྦྱོར་བ་སྒྲ་ཆོགས་རྟོན་པའི་ཚད་གང་ཡིན་པའི་ཚད་དེའི་
གངས་ནི་རྩྭའི་སྤྱིང་མ་ལུས་པ་ན་རུལ་སྤྱི་རབ་རི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་དག་
ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ [395 a] ༡༩
20 རུལ་རུ་ཐུང་བར་སྟོང་པའི་སྒོ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བརྟོན་པ་ཡིན་

རྒྱ་གཞི་ཉེས་པར་སྦྱད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྦྱད་པའི་རྣམ་
 བར་སྒྲིན་པ་འདོད་པ་དང་སྦྱག་པ་དང་དགའ་པ་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁོང་པར་
 འབྱུང་པ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །འདི་ནི་གནས་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་ཡོད་
 བ་སྟེ། གང་ལྟས་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྦྱད་པ་དང་། རྒྱ་གཞི་ལེགས་པར་
 སྦྱད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྦྱད་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་འདོད་པ་ 5
 དང་སྦྱག་པ་དང་། དགའ་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཁོང་པར་འབྱུང་པ་འདི་ནི་
 གནས་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་གཞི་ཀྱི་ཕྱ་འདི་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་
 དེ། གང་སེར་སྒྲས་ལོངས་སྦྱོར་ཆེན་པོ་མདོན་པར་འབྱུང་པ་དང་། དང་
 རྒྱལ་དན་པས་ལྷ་དང་མིར་སྦྱེ་པ་དང་། གནོད་སེམས་ཀྱིས་མཛོས་པར་
 འབྱུང་པ་དང་། ལེ་ལོས་མདོན་པར་རྟོགས་པ་འཕྱོང་པ་དང་། སེམས་ 10
 གཡེངས་པས་སྦྱོར་མེད་པ་ལ་འབྱུང་པ་དང་། འཆལ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 བག་ཆགས་ཀྱི་མཆོམས་སྦྱར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ནས་འཛོམས་པར་འབྱུང་
 པ་དང་། མཆོམས་མེད་པ་བྱེད་པས་སེམས་གནས་པར་འབྱུང་པ་དང་།
 དམིགས་པ་ཅན་ཀྱིས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་འབྱུང་པ་དང་།
 འཁྱོད་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་འབྱུང་། [896 a] བ་ 15
 འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ། གང་ཕྱད་
 མེད་ཀྱི་ལྟས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་ལོས་པསྦྱར་པའི་རྒྱལ་པོ་འཇམ། བརྒྱ་བྱིན་
 ལྷ་ཆོངས་པ་འཇམ། ཞེས་ཕྱ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདི་ནི་གནས་ཡིན་
 ཞིང་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་སྟེ། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྦྱོར་ཆེན་པོ་མདོན་པར་འབྱུང་
 པ་དང་ཞེས་ཐམས་ཅད་པརྟོག་ནས་སྦྱར་པར་བྱ་ཞིང་། འདི་ནི་དེ་པའིན་ 20

། རྒྱ་གང་ཞིག་ལས་གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཉེ་བར་མཚོན་པ་སྟེ།
དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་གང་ལས་གང་ཞིག་སྟེ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། མི་དགེ་བ་དག་ལས་
རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡིན་ཏུ་མི་འོང་བ་དང་། གང་ལས་གང་ཞིག་འཕྱོམ་པ་
འདི་ལྟ་སྟེ། འཕགས་པའི་ལམ་ལས་བྱ་དན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
5 ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་སྐྱད་པ་འབྱད་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་གང་ལས་གང་
ཞིག་ངེས་པར་སྟེ་བ་དེ་ནི་སྟེ་བ་ཅན་དེའི་གནས་ཏེ་འདིར་གནས་པས་ན་
ཞེས་བྱ་བས་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་བཤགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་བརྗོད་དོ། །བཤད་
བློན་པ་དང་འགའ་བ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ཞིག་ལས་
གང་མི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེའི་[གནས་]མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དགེ་བ་དག་
10 ལས་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏུ་མི་འོང་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་
པ་ལ་སྒྲིན་པ་བསྐྱད་པ་མངོན་པར་འགྱུབ་པ་[395 b]མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །
།དེའི་ཕྱིར་མཆོད་པ་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་དང་བལ་བ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ།

། རི་སྒྲན་ཏུ་འཕགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དཔང་ཕྱག་རྒྱལ་པོས་ཁྲུས་པའི་
15 མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་ན་མེད་པས་གནས་ལ་ཡང་གནས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་གནས་མ་ཡིན་པར་
ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལ་
གནས་ནི་གང་གནས་མ་ཡིན་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ནི་གནས་
20 མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྒྲུབས་མེད་དེ། གང་ལྷན་གྱིས་ཉེས་པར་སྐྱད་པ་དང་།

ཤེས་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བྱ་ལ་འདས་པའི་ལས་ཡང་ [396 b] རྟག་པར་
 སྒྲངས་པ་གང་དགོ་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་མི་དགོ་པ་དང་སྒྲུབ་པ་གང་མ་
 འོངས་པའི་རྩས་ན་དགོ་པའི་རྒྱ་ལའི་ཕྱིན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་
 ཤེས་སོ། །ལས་ཡང་རྟག་པར་སྒྲངས་པ་གང་མི་དགོ་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་
 དགོ་པ་དང་སྒྲུབ་པ་གང་མ་འོངས་པའི་རྩས་ན་མི་དགོ་པའི་རྒྱ་ལའི་ཕྱིན་པ་ 5
 དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་རྩ་ལས་ཡང་
 རྟག་པར་སྒྲངས་པ་གང་མ་འོངས་པའི་རྩས་ན་ཉམས་པའི་ཆ་དང་མཐུན་
 པར་འབྱུར་བ་དང་། གང་ཅུང་པར་གྱི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འབྱུར་བ་དེ་
 ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་རྩ་ད་ལྟར་བྱུང་པའི་རྩས་ན་ཉམས་པའི་
 ཆ་དང་མཐུན་ལ། མ་འོངས་པའི་རྩས་ན་ཅུང་པར་གྱི་ཆ་དང་མཐུན་པར་ 10
 འབྱུར་བ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་པའི་རྩས་ན་ཅུང་པར་གྱི་ཆ་དང་མཐུན་ལ།
 མ་འོངས་པའི་རྩས་ན་ཉམས་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འབྱུར་བ་དེ་ཡང་
 རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་རྩ་རེ་རེ་ཞིང་ཕྱོགས་མཐུན་པ་ལ་ཡང་རབ་
 ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་རྩ་ལས་ཡང་རྟག་པར་སྒྲངས་པ་གང་འདས་
 པ་ན་སྒྱུར་བ་རྒྱུང་བ་དེ་མ་འོངས་པའི་རྩས་ན་ཆ་ཆེ་ཞིང་སྒྱུར་བ་ཆུ་ 15
 ཆེ་པར་འབྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྩ་ཚྭ་པ་རྒྱུང་ལ་ཅུང་པར་ཆེན་
 བོར་འབྱུར་བ་དང་། ཚྭ་པ་ཆེན་བོར་འབྱུར་ལ་ཅུང་པར་རྩ་འབྱུར་བ་
 རྒྱུང་བ་དང་། ལས་ཡང་རྟག་པར་སྒྲངས་པ་གང་ཉན་ཐོས་ཏིན་གྱི་རྒྱ་
 ལའི་ཕྱིན་པ་དང་། གང་རང་སངས་རྒྱས་ཏིན་དང་། གང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཟུང་རྒྱུ་ཀྱི་ལའི་ཕྱིན་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། 20

གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་དང་བོད། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟ་བུའོ།

།ད་ནི་ལས་དང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མཆིན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་ཏེ་བཤད་པ།

5 འདོད་དང་མི་འདོད་དེ་ལས་བསྒྲིག་དང་ཟས་དངོས་ཀྱིས།

།ལས་དང་དེ་ཡི་རྣམ་སྒྲིན་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་ལའང་།

།མཆིན་པ་བྱས་མཐུ་ཐོགས་མེད་སོ་སོར་འདུག་འཁྱུར་པ།

།རྩལ་གསུམ་ཤེས་བྱ་ཁྱབ་མཛད་དེ་ནི་སྟོབས་སུ་འདོད། 22

།ལས་ཡིད་དུ་ཁོང་བ་དང་། ལས་ཡིད་དུ་མི་ཁོང་བ་དང་། ཡིད་

10 དུ་ཁོང་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་ཁོང་བའི་ལས་དང་། ཟད་པའི་རྒྱ་ཟག་པ་

མེད་པ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལས་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྣ་

ཚོགས་པ་རྩལ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་འདིག་རྟེན་མ་ལུས་པར་ཁྱབ་པ་ལ་

ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་

མཆིན་པས་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་ཁྱབ་པར་མཛད་པའི་མཆིན་པ་ཤེས་བྱ་

15 འགར་ཡང་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་

ལས་དང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མཆིན་པའི་སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཇི་

སྐད་དུ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འདས་པ་དང་། མ་ཁོངས་པ་

དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ལས་རྣམས་དང་ལས་ཡང་དག་པར་བྱངས་པ་

རྣམས་གནས་དང་རྒྱ་དང་། དངོས་པོ་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལ་མཁས་

20 བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །ཇི་ལྟར་རབ་དུ་

ལྷ་མ་ཏེ། འདི་ལས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་
 བྱུང་ངོ། །དེའི་བྱུང་དེ་ལྟར་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་དང་། དང་བ་
 ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བའི་བསམ་བ་ནི་ལྟག་པར་
 མོས་བ་དང་། ལྟག་པར་བསམ་བ་དང་འདོད་བ་དང་མོས་བ་ཞེས་བྱ་བར་
 བརྟེན་ལ། མོས་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་བསྐྱེདས་བ་ 5
 དེ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོའི་བྱུང་བར་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་མཛད་པ་རྣམ་
 བ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་གང་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སངས་རྒྱུ་པཅོམ་ལྷན་འདས་
 གྱི་མོས་བ་སྣ་ཆོགས་མཆེན་པའི་སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཇི་སྐད་
 ཏུ། རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་གཞན་དག་
 དང་། གང་ཟག་གཞན་རྣམས་[397b]གྱི་མོས་བ་ཏུ་མ་དང་། མོས་བ་སྣ་ 10
 ཆོགས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་གང་ཟག་གཞན་
 རྣམས་ཀྱི་མོས་བ་ཏུ་མ་དང་མོས་བ་སྣ་ཆོགས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཞེ་ན། གང་ཟག་གང་འདོད་ཆགས་ལ་གནས་ལ་ཞེ་
 སྟང་ལ་མོས་བ་དང་། གང་ཟག་གང་ཞེ་སྟང་ལ་གནས་ལ་འདོད་ཆགས་ 15
 ལ་མོས་བ་དང་། གང་ཟག་གང་གཏི་ཐུག་ལ་གནས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
 ཞེ་སྟང་དང་། གཏི་ཐུག་ལ་མོས་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་
 ཏུ་ཤེས་སོ། །གང་ཟག་གང་དགོ་པ་ལ་གནས་ལ་མི་དགོ་པ་ལ་མོས་བ་དེ་
 ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གང་ཟག་གང་དག་སྦྱུར་བ་
 རྒྱུད་ལ་བསམ་བ་ཏུ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་བ་དང་། གང་དག་སྦྱུར་བ་ཏུ་ཆེ་ 20

། དེ་བཞིན་རྩ་ལས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་གང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ན་སྤྱག་
བསྐྱེལ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་བདེ་བར་འབྱུར་བ་དང་། ད་
ལྟར་བྱུང་བ་ན་བདེ་བ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་སྤྱག་བསྐྱེལ་
བར་འབྱུར་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། ། དེ་ལྟར་
8 ན་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་ལས་གང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་[897 a]གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་
པར་སྒྲིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་ཁོ་ན་དང་གཞན་མ་
ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པར་ཡང་དག་པར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རྩ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ།
། ཤེས་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་རྩ་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
10 བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་གཉིས་པོའི་ཆེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

། ད་ནི་མོས་པ་སྒྲ་ཆོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་རྩ་བུས་ནས་
བཤད་བ།

འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱི་འབྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་པ་ནི།

། ཤིན་ཏུ་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲན་འཐིང་གང་ཡང་ཁྱད་འཕགས་འདོད།

15 ། དེ་ལས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་གཤོགས་མོས་ལའང་མཁྱེན་པ་ནི།

། རྩས་གསུམ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་ཁྱབ་པ་སྟོབས་ཆེས་བྱ། 2༥

འདིར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེ་བར་མཚོན་པའི་

བྱིར་ཆེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །སོགས་པའི་

སྒྲས་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུ་བར་བྱ་བའི་

20 བྱིར་རོ། །འབྱུང་བའི་སྒྲས་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་

ལ་པམ་མ་པ་རྒྱུ་དུ་ལ་མོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་
 ཏུ་ཤེས་སོ། །མོས་པ་གང་གིས་སྒྱུར་པ་རྒྱུ་ལ་ཁྱད་པར་ལ་གནས་པར་
 འབྱུར་པ་དང་། སྒྱུར་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ལ་རྒྱུ་དུ་ལ་གནས་པར་
 འབྱུར་པ་དང་། ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ལ་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་
 6 ཁམས་ལ་འཛོག་པར་འབྱུར་པ་དང་། ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ལ་ཡང་དག་
 པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཁམས་ལ་འཛོག་པར་འབྱུར་པ་དང་། མ་ངེས་ལ་
 ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཁམས་ལ་འཛོག་པར་འབྱུར་པ་དང་། མོས་
 གང་གིས་འདོད་པའི་ཁམས་ལས་ཤིན་དུ་འདའ་བར་འབྱུར་པ་དང་། གང་
 གིས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། གང་གིས་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དང་།
 10 གང་གིས་ཁམས་གསུམ་པ་ལས་ཤིན་དུ་འདའ་བར་འབྱུར་པ་དེ་ཡང་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཤེས་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་
 སྒྲིན་དེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་གསུམ་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།ད་ནི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཆིན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་

16 བཤད་པ།

སངས་རྒྱུ་ [398 a] ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དཔྱེ་ལ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས།

།མིག་སྟོགས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་དེ་ཁམས་སུ་གསུངས།

།འོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་མཆིན་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་།

།རྣམ་ཀྱན་ཁམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་འཇུག་སྟོབས་སུ་འདོད། 25

20

།རང་བཞིན་དང་ངོ་བོ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་

རི་སྒྲོ་བུ། རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་
 གཞན་དག་དང་། གང་ཟག་[399 a]གཞན་རྣམས་ཀྱི་དབང་བོའི་རིམ་པ་ཡང་
 དག་བར་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་བྱ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་རི་ལྟར་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་། གང་ཟག་གཞན་རྣམས་
 ཀྱི་དབང་བོའི་རིམ་པ་ཡང་དག་བར་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་བྱ་ཤེས་ཞེ་ན། རིགས་ 5
 ཀྱི་བྱ་འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་དབང་བོ་རྒྱལ་བོ་རྣམས་
 གྲང་སེམས་ཅན་དབང་བོ་རྒྱལ་བོར་ཡང་དག་བར་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་བྱ་རབ་
 ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་བྱ་དབང་བོ་འབྲིང་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དབང་
 བོ་རྣོན་བོ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་དབང་བོ་ཅི་འདྲ་
 བས་མཐར་སོང་བའི་འདོད་ཆགས་སྟེ་བ་དང་། མཐར་སོང་བའི་ཞེ་སྒྲུང་ 10
 དང་། མཐར་སོང་བའི་གཏི་ཐུག་སྟེ་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་
 ཏུ་ཤེས་སོ། །མཐར་སོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་ཏུ་ཐུང་བའོ། །ཡོངས་
 སུ་རྟོག་པའི་དབང་བོ་ཅི་འདྲ་བས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྒྲུང་དང་གཏི་ཐུག་
 བཅོས་མ་སྟེ་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཡོངས་
 སུ་རྟོག་པའི་དབང་བོ་གང་གིས་སྟོལ་གཞིའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྒྲུང་ 15
 དང་། གཏི་ཐུག་སྟེ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་དབང་བོ་གང་གིས་ཆོར་
 གཅད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྒྲུང་དང་། གཏི་ཐུག་སྟེ་བ་དེ་ཡང་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དབང་བོ་གང་དག་དགེ་བའི་སྐྱུ་ལས་
 ཐུང་བ་དང་། དབང་བོ་གང་དག་དེས་བར་འབྱུང་བའི་སྐྱུ་ལས་ཐུང་བ་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གཞན་ཡང་ 20

དེ་པའི་ན་གཤེགས་པས་ཡང་དག་པར་རི་ལྟ་བུ་པ་པའི་ན་རྩ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ།
 |ཤེས་ནས་ཡང་དེ་པའི་ན་རྩ་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་པའི་ན་གཤེགས་པའི་
 དེ་པའི་ན་གཤེགས་པའི་ལས་པའི་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལོ།

|ད་ནི་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཆོན་པའི་སྟོབས་

5 དབང་རྩ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

ཀྱན་ཏུ་རྟོགས་སོགས་ཆེས་རྩ་ཉིད་ནི་མཆོག་པའི་དང་།

|འཕྲིང་གནས་སྒྲུབས་དང་པུལ་ཉིད་མཆོག་མིན་པར་བཤད་དང་།

|མིག་ལ་སོགས་དང་པན་རྩྱུ་རྩུབ་རྩུབ་རྩུབ་པ་ལ།

|རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆོན་པ་ཆགས་མེད་སྟོབས་སུ་གསུངས། 26

10 |ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟག་པར་སྟོ་འདོགས་
 པའོ། |ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་དབང་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
 བ་བསྐྱེད་པ་ལ་མངའ་བདག་ཉིད་རྩ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། |སོགས་པའི་
 སྒྲུབ་ནི་དང་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་པའི་རྩ་ཅན་རྣམས་སྤྱད་པར་རྟོགས་པར་
 བྱའོ། |དེའི་ཕྱིར་མཆོག་གི་སྒྲུབ་ནི་ཐུལ་རྩ་བྱུང་བ་པའི་དང་། རྩ་ཏུ་

15 དང་འཕྲིང་གི་གནས་སྒྲུབས་ནི་མཆོག་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་པའི་དང་། |མིག་
 སོགས་ཤེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་
 འཛིན་ཏེ། |དེའི་ཕྱིར་འདིར་དབང་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྲུགས་སུ་རྩྱུ་བ་
 དང་། པན་རྩྱུ་འཕྲུལ་བྱུ་རྩུབ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྲུགས་སུ་
 རྩྱུ་བ་པ་ལ་མཆོན་པ་གང་ཞིག་སོགས་པ་མི་མངའ་བ་འདི་ནི་དབང་པོ་

20 མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཆོན་པའི་སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ།

པཅས་པ་རྣམས་མོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་ངེ་ལྟ་བུ་པཅིན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཤེས་མོ།
།མེས་མ་ཅན་གྱི་དཔང་བོའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུར་པ་གང་ཡིན་
པ་དང་། པམ་མ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། གང་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་པ་དང་།
ཕྱེད་གང་ཡིན་པ་དང་། དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། མཐར་ཐུགས་གང་
ཡིན་པ་དང་། མཐའ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་པཅིན་གཤེགས་ 5
པས་ཡང་དག་པར་ངེ་ལྟ་བུ་པཅིན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཤེས་མོ། །འདི་ནི་དེ་པཅིན་
གཤེགས་པའི་དེ་པཅིན་གཤེགས་པའི་ལས་ལྟ་བུ་པཅིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།
།དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཐེན་པའི་རྟོགས་ཀྱི་དཔང་ཏུ་
བྱས་ནས་བཤད་པ།

ལམ་འགའ་བྱམ་པ་ཉིད་དང་འགའ་ཞིག་རང་བྱུང་གི།

10

།བྱང་ཆུབ་དང་ནི་ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ཡི་དཔག་དང་།

།ཏུན་འགྲོ་ལྟ་མི་རྣམས་དང་དབྱེལ་ལ་སོགས་འགྲོ་བ། [400 a]

།དེ་ལ་མཐེན་པ་ཆགས་མེད་མཐར་ཡས་རྟོགས་སུ་འདོད། 20

།དེ་ལ་ལམ་གྱི་སྒྲིམ་ནི་ལམ་གྱུ་པ་ཐོང་དོ། །ལམ་གང་ལ་ལམ་
ཐམས་ཅད་ཏུ་འགྲོ་བའི་དང་ཆུལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཏུ་འགྲོ་བའི་ 15
ལམ་མོ། །ལམ་འགའ་ཞིག་ནི་སངས་བྱམ་ཉིད་ཏུ་འདོད་དོ། །ལ་ལ་ནི་
རང་བྱུང་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུའོ། །ལ་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུའོ།
།ལ་ལ་ནི་ལྟ་དག་ཏུ་ཡིན་པ་ནས་དབྱེལ་པ་དག་ཏུ་ཡིན་པའི་པར་རོ།
།སོགས་པའི་སྒྲིམ་ནི་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་པསྟན་པར་མཚོན་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་
ལ་དེ་པཅིན་གཤེགས་པས་ལམ་གང་ཞིག་གང་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དེ་ནི་དེར་ 20

- དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མིག་གི་དབང་པོ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ནས་ཀྱན་ཤེས་པ་
དང་ལྷན་པའི་དབང་པོའི་བར་ཏུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དབང་པོ་གང་མིག་གི་
དབང་པོའི་རྒྱ་ལས་ཕྱང་བ་ན་པའི་དབང་པོ་འཛིག་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ན་པའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་
5 བ་རྣམས་ཀྱང་རིགས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་གང་སྤྱོད་པའི་དབང་པོ་ཅན་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་སྦྱར་བ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་[399b]གཤེགས་
པ་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པས་སྤྱོད་པའི་གངས་བྱེད་
དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་བ་དང་། བཟོན་འབྲུག་དང་།
བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱོད་པ་
10 ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་སྦྱར་བ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་
གངས་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་གང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་དབང་པོ་ཅན་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སྦྱར་བ་ནས་བྱ་བ་ལ་
སྦྱར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་
15 སྤྱོད་པ་རྣམས་སོ་ནེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་
ཤེས་སོ། །ཡོངས་སུ་མ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མ་སྤྱོད་པ་རྣམས་
སོ་ནེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ངེས་
པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་
སོ་ནེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །
20 །ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་

- འགྲོ་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྩ་རབ་ཏུ་མཆིན་ཏོ།
།དེའི་བྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཆིན་པ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་
ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་རྩ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཆིན་པའི་
སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཇི་སྒྲུང་རྩ། རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་
5 བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཤེས་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་རྩ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤིང་། ཡང་དག་པ་
ཉིད་རྩ་དེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
རྩ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །མ་དེས་པ་དང་ལོག་པ་ཉིད་རྩ་དེས་པའི་སེམས་
ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། དེས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་
10 ཀྱི་ཁམས་ནི་འདི་ལྟར་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། སེམས་ཅན་གང་དག་སྐྱའི་སྟོབས་
ཅན་སྟོན་གྱི་སྦྱར་བ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཟུར་ཙམ་གྱི་གོ་བ་དབང་བོ་
རྣམས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་ཀྱང་
རྩད་། མ་བསྟན་ཀྱང་རྩད་སྟེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བསྐྱལ་བ་ཡོད་པ་དེ་
དག་དེ་བཞིག་གཤེགས་པས་སྟོན་གྱི་རྒྱ་དང་སྟོབས་ཤེས་ནས་ཆོས་སྟོན་ཏོ།
15 །མ་དེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་འདི་ལྟར་ཤེས་ཏེ། གང་དག་ཕྱིན་
གྱི་སྟོབས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྲིན་པར་བྱ་བའི་[400 b] མཆོད་ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་
ཅན་དེ་དག་གལ་ཏེ་མཐུན་པར་འདོམས་ཤིང་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་དང་སྤང་ན་
རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་གྱི། མ་སྤང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་
བ་དེ་དག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་ཕྱིན་དང་
20 ལྡན་པའི་གཏམ་ཡང་དག་པར་གསུངས་ཏེ། གང་གི་བྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་

བ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། །རྣམ་པར་བྱང་པའི་རྒྱ་ནི་གཞན་ལས་རྗེས་སུ་
 མཐུན་པའི་སྒྲ་དང་སོ་སོ་རང་གི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་
 ཟུང་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པའི་དབྱེ་པས་སོ་སོར་
 རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པར་ [401b] ལྷུང་པ་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་
 དེ་ལ་མཐུན་པ་གང་ཞིག་སོགས་པ་མི་མངའ་བ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་དང་། 5
 རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་།
 གྲན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་པའི་ལྡང་བ་མཐུན་པའི་
 སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། རི་སྒྲད་བྱ། རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་
 བཞིན་གསེགས་པས་བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཉིང་དེ་
 འཛིན་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། གྲན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། 10
 རྣམ་པར་བྱང་པའི་ལྡང་བ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་
 བྱ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །རི་ལྟར་རབ་ཏུ་ཤེས་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 གྲན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྟེན་གང་ཡིན་པ་
 དེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་
 པར་དག་པར་འཇུར་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དང་རྟེན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དེ་ 15
 བཞིན་གསེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱ་ནི་གང་རྟེན་ནི་གང་ཞེ་ན།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གྲན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་
 པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གྲན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་
 ནི་མ་རིག་པའོ། །མ་རིག་པ་ནི་རྒྱའོ། །འདྲ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྟེན་ཏོ།
 །འདྲ་བྱེད་[རྣམས་]ནི་རྒྱའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྟེན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། 20

ཡང་ཡོད་དེ། དེ་དག་གྲང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་
བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྲུག་ཞིང་། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདྲུག་
པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ལྷོག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་གང་རྒྱུ་
བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཐོགས་བ་
མེད་པར་འདྲུག་སྟེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
ལས་རྒྱག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།དེ་ནི་བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་བ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་
དང་། སྟོམས་པར་འདྲུག་བ་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་བ་དང་། རྣམ་
པར་བྱང་བའི་ལྡང་བ་མཆོད་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་བཤད་བ།

- 10 འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་རྣལ་འབྱོར་བྱེ་བྲག་ལས་ཐ་དད།
།བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་གང་ཞིག་ནས་གང་དག་དང་།
།སྟོམས་འདྲུག་ཁྱད་པར་གང་དག་གཅིག་དང་བརྒྱད་གྲུར་བ།
།དེ་ལ་མཆོད་བ་ཐོགས་མེད་འདི་ནི་སྟོབས་སུ་བཤད། 2<

- །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་བ་ན། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་
15 རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པར་གྱུར་བ་བསམ་གཏན་དག་ནི་བཞིའོ། །རྣམ་
པར་ཐར་བ་ནི་བརྒྱད་དོ། །ཞི་གནས་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་དག་སྟེ། དགེ་བ་
ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་ནོ། །མཐར་ཁྱིས་གནས་པའི་
སྟོམས་པར་འདྲུག་བ་དག་ནི་དགྲ་སྟེ། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་
མེད་བ་བཞི་དང་། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའོ། །ཀྱན་ནས་ཉོན་
20 མོངས་པའི་རྒྱ་ནི་མ་རིག་བ་དང་། རྣལ་བཞིན་མ་ཡིན་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་

པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཅིག་གིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་འགྲུབ་
སྟོ། ། དེ་པའི་ན་གཤེགས་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཅིག་ལས་མ་ལངས་པར་ཉིང་
དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོམས་པར་འབྱུག་ཡང་དེ་པའི་ན་གཤེགས་པ་ལ་
སེམས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འབྱུག་པ་མེད། དེ་པའི་ན་གཤེགས་པ་ལ་སེམས་
མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་དམིགས་སོ། ། དེ་པའི་ན་གཤེགས་པའི་ཉིང་དེ་ 5
འཛིན་ནི་སྤྱི་ཡོད་པའུ་པར་མི་བྱས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་
རང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཏོན་ཏོ། ། [རང་]སངས་
རྒྱུ་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ཟེལ་
གྱིས་གཏོན་ཏོ། ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་དེ་པའི་ན་གཤེགས་
པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཏོན་ཏོ། ། དེ་པའི་ན་[402 b] གཤེགས་པའི་ 10
ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་ཟེལ་གྱིས་མི་གཏོན་ཏེ། འདི་ལ་དེ་པའི་ན་གཤེགས་པའི་ཡོ་
ཤེས་ནི་ཟེལ་གྱིས་མི་གཏོན་པར་འབྱུག་གོ། ། གང་མས་པ་དང་རྗེས་སྤྱོད་
པ་གང་དང་གང་གིས་ཉན་ཐོས་རྣམས་[ཀྱི་]ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་དེ་
པའི་ན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། ། གང་གིས་རང་སངས་རྒྱུ་རྣམས་
དང་། གང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱེད་པ་ 15
ཡང་དེ་དང་དེ་པའི་ན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། ། ཤེས་ནས་ཡང་དེ་
པའི་ན་ཏུ་འཁོམས་ཤིང་དེ་པའི་ན་ཏུ་རྗེས་སྤྱོད་ཏེ། འདི་ནི་དེ་པའི་ན་
གཤེགས་པའི་དེ་པའི་ན་གཤེགས་པའི་ལས་བརྒྱན་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལྟོས།
། དེ་ནི་སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སྤྱོད་པ་མཐའི་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དཔེ་ཏུ་
བྱས་ནས་བཤད་པ། །

- ཉུན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱལོ། །ལས་རྣམས་ནི་རྒྱལ་དོ། །ལྟ་པ་ནི་རྒྱལོ།
 །སྟེང་ནི་རྒྱལ་དོ། །ལག་ལ་ཉལ་ནི་རྒྱལོ། །ཀྱན་ནས་ལྷང་པ་ནི་རྒྱལ་དོ།
 ཞེས་བྱ་བའི་པར་དང་། དེ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་
 རྒྱ་ནི་གང་རྒྱལ་ནི་གང་ཞེ་ན། རྒྱ་གཉིས་དང་རྒྱལ་གཉིས་སོ། །གཉིས་
 5 གང་ཞེ་ན། གཞན་ལས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒྲ་དང་། སོ་སོ་རང་གི་
 རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །གཞན་ཡང་གཉིས་དེ། ཞི་གནས་ལ་རྩེ་
 གཅིག་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པའོ་ཞེས་རྒྱས་པར་འབྱུང་ཞིང་།
 འདི་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ [402 a] ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱལོ། །འདི་ནི་རྒྱལ་
 ཉེ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་རིགས་
 10 ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་པས་འདོད་པ་རྣམས་ལས་
 དཔེན་པ། སྟིག་པ་མི་དགེ་པའི་ཚོས་རྣམས་ལས་དཔེན་པ། རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་དང་བཅས་པ། དཔེན་པ་ལས་སྦྱོས་
 པའི་དགའ་པ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྦྱོམས་པར་འབྱུགས་
 ཉེ་འགོག་པ་ལས་ལྷང་དོ། །འགོག་པ་ལ་སྦྱོམས་པར་འབྱུགས་ཉེ་བསམ་
 15 གཏན་ནང་པོ་ལས་ལྷང་དོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱན་ལ་འབྱུགས་དང་མཐུན་
 སྒྲ་ཡང་སྦྱོམས་པར་འབྱུགས་གོ། །འབྱུགས་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། སྦྱུལ་
 གཞིར་ཡང་དོ། །རྟེན་དེ་འཛིན་ནི་སྦྱོམས་པར་འབྱུགས་པར་སྦྱོན་སྦྱོམས་པར་
 འབྱུགས་པ་ནི་རྟེན་དེ་འཛིན་ཏུ་སྦྱོན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྟེན་དེ་འཛིན་
 ལ་འཛིན་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་དཔེགས་པས་
 20 རྟེན་དེ་འཛིན་ལ་སྦྱོམས་པར་འབྱུགས་པར་བྱ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་

ལྟན་འདས་རྣམས་སྐྱེས་དང་སྐྱེས་ལས་ཕྱང་པའི་རྒྱ་བ་འདས་པ་དག་མ་
 ལུས་པར་རི་ལྟ་བ་པའི་ལྟ་སྟངས་སྟ་རྒྱུ་དེ། ལྟ་བ་དང་ལྟ་བ་དང་།
 ལྟ་བ་དང་མི་ལྟ་བའི་རྒྱུ་མཐེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་འབྲས་ཕྱ་ཡིད་བ་
 རྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཕྱ་པར་རྣམ་པར་པཏལ་སྟེ། རི་སྒྲུང་ཏེ།
 དེ་སྐྱེས་ཅན་དེའི་རྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སྟ་ཅན་ནོ། །རྟོན་གྱི་རྒྱ་རི་ལྟ་བ་ 5
 དང་། ལྟ་གང་གིས་སྐྱེས་ཅན་གང་ཀྱན་ཏེ་ཕྱང་བ་དེའི་རྟོན་གྱི་རྒྱ་དེ་
 པའི་ལྟ་སྟངས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་ནས་ཀྱང་དེ་པའི་ཏེ་ཆོས་རྟོན་ཏེ།
 །སྐྱེས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེས་ཅན་གྱི་རྒྱ་བ་འདས་པ་ཡང་དེ་པའི་ལྟ་སྟངས་
 པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །སྐྱེས་ཅན་གྱི་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་འོག་ཏུ་སྐྱེས་
 ཅན་གྱི་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་པ་དང་། དམིགས་པ་གང་གིས་རྟོན་པ་དང་། 10
 དམིགས་པ་གང་དང་ཐལ་ན་འགག་པ་དེ་ཡང་དེ་པའི་ལྟ་སྟངས་པས་རབ་
 ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་རི་ཅོམ་ཏུ་སྐྱེས་ཅན་གཅིག་གི་སྐྱེས་ཅན་གཅིག་ནས་
 གཅིག་ཏུ་པར་ཏེ་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་སྐྱེས་ཅན་འདི་ལྟ་བུ་
 ཞིག་ཕྱང་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཕྱང་བ་དེ་པས་ལྟ་བ་གང་
 ལྟའི་ལྟ་བ་གི་ཕྱེ་མ་སྟེད་ཏུ་ཡང་ཆོག་ཏུ་པས་པས་པས་པར་དགའོ། 15
 །དེ་པའི་ཏེ་སྐྱེས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་སོ་སོར་སྐྱེས་ཅན་གཅིག་
 བས་གཅིག་ཏུ་པར་ཏེ་པའི་ལྟ་སྟངས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཡིད་སྟ་
 སྟ་ [403 b] པའི་ལྟ་བ་ཉེ་པར་པར་ཏེ་ཕྱེ་ཕྱེ་མའི་ལྟ་བ་ལྟ་བ་པས་ཀྱང་
 དེའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ལྟ་བ་མི་འཇུག་པོ། །དེ་པའི་ལྟ་སྟངས་པའི་རྟོན་
 གྱི་གནས་རྗེས་སྟ་ཅན་པ་ཤེས་པ་འདི་ནི་པས་མ་ལྟ་མི་ལྟ་བ་ཅིང་མཐུངས་ 20

རི་སྒྲིབ་གཏི་མུག་དེ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་གནས་འདས་པདག་དང་།

།སེམས་ཅན་གཞན་རེ་རེ་ཡི་སྒྲིབ་པའི་སེམས་ཅན་ནི།

།རི་སྒྲིབ་དེ་སྒྲིབ་མཐའ་ཡས་གཞིར་བཅས་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་།

།རྣམ་པ་དང་བཅས་མཆིན་པ་གང་ཡིན་སྟབས་སུ་བཤད། ༢༩

- 5 །རི་སྒྲིབ་གཏི་མུག་ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་སྒྲིབ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་
བརྒྱུད་པ་ཐོག་པ་མེད་པ་སྒྲིན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་ནད་པ་མཆིན་པའི་ཡུལ་
ཉིད་ཏུ་བཤད་དོ། །སེམས་ཅན་རི་སྒྲིབ་ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་སེམས་ཅན་
གྱི་ཁམས་སུ་མཐའ་མེད་པ་བསྐྱུ་བར་བཤད། །གཞིར་བཅས་སྒྲིས་པས་ནི་
སྐྱུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲི་ནས་དེ་བསྐྱུ་བ་བཤད་དོ། །ག་གེ་མོ་ཞིག་
10 ནས་བདག་ཁ་དོག་ནི་འདི་འདྲ་བར་གྱུར། རྣམ་པ་ནི་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་མདོ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁ་དོག་ནི་
འདི་འདྲ་བར་གྱུར་ཅེས་བྱ་བར་རྗེས་སུ་ནད་པས་ནི་རྣམ་པ་དང་བཅས་
པར་རྗེས་སུ་ནད་པར་འགྱུར་རོ། །ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ན་བདག་གནས་ནས་དེ་
ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་ག་གེ་མོ་ཞིག་ཏུ་སྒྲིས། དེ་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་འདིར་
15 སྒྲིས་སོ། །ཞེས་བྱ་བར་ནད་[403 a]པས་ནི་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་བཅས་པར་
རྗེས་སུ་ནད་པར་འགྱུར་རོ། །ལྟག་མ་ནི་སྐྱུ་དང་བཅས་པར་རྗེས་སུ་ནད་
པའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་དང་། ཡུལ་ཕྱོགས་
དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པཅོམ་ལྷན་
འདས་ཀྱི་མཆིན་པ་གང་ཞིག་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་ནི་སྒྲིན་གྱི་གནས་རྗེས་
20 སུ་ནད་པ་མཆིན་པའི་སྟབས་ཡིན་ནོ། །སྟབས་འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་པཅོམ་

ཁོ་ན་ལ་ལྟན་ཀྱིས་སྐུ་པར་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཏུ་མཆེན་ལ།
དེའི་ཡོ་ཤེས་ཡུལ་འགའ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མི་མངའ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པས་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་འདི་ནི་པཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་
འཆི་འཕོ་དང་སྟེ་བ་མཆེན་པའི་[404 a] ལྟེན་སུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ།
༥ པཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་དང་སྟེ་བ་མཆེན་པ་ 6
འཕའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ལྟེན་སྟེན་ཀྱིས་འཆགས་པ་དང་འདིག་
པ་ལ་སོགས་པ་སྟོ་ཆོགས་པ་མང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་ཆོང་བ་མེད་པར་
རབ་ཏུ་མཆེན་ཏི་ཞེས་བྱ་བར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། རི་སྐད་ཏུ། དེ་ལ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྟེན་མིག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མིག་དེས་ཐྱོགས་བརྩའི་
འདིག་ཏེན་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་སྒྲས་པ་རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་ 10
གཏུགས་པ། ཆོད་མེད་གངས་མེད་པ་བཟང་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་
སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་ན་ཞིང་ཏུ་སྒྲུང་བ་གང་ལ་ལ་སེམས་ཅན་ཀྱིས་
རིས་སུ་བཟང་པ་འདིག་པ་དང་འཆགས་པ་དེ་དག་མཐོང་ངོ། གང་ལ་ལ་
སེམས་ཅན་ཏུ་སྒྲུང་བ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྟེ་བ་དང་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་
དང་ལས་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཏུ་ཏེ་བར་འགྲོ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐོང་ངོ། 16
༥ གང་ལ་ལ་ཐུང་ཆུབ་སེམས་དཔར་སྒྲུང་བ་འཆི་འཕོ་བ་དང་མངའ་ཏུ་
འབྱུག་པ་དང་འབྱུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐོང་ངོ། གང་ལ་ལ་སངས་
རྒྱུ་སུ་སྒྲུང་བ་མངོན་པར་ཐོགས་པར་འཆོང་བྱ་བ་ཆོས་ཀྱི་འཕོར་ལོ་
བསྐྱོར་བ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་འདོར་བ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་མཐོང་ངོ། གང་ལ་ལ་ཏན་ཐོས་སུ་སྒྲུང་བ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ 20

བ་མེད་ལ། ཚད་མེད་དེ། དེའི་མཐའ་ནི་བསྐྱེད་པར་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ།
 །སངས་རྒྱུ་མཆོག་ཏུ་ཡུར་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་དེ་
 དག་ལ། གྱེ་སེམས་ཅན་གང་དག་དགེ་བའི་རྩ་བ་སངས་རྒྱུ་ལ་བསྐྱེད་པ་
 འམ་ཉན་ཐོས་ལ་བསྐྱེད་པ་འམ། རང་སངས་རྒྱུ་ལ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་
 བྱེད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་གི་
 མཐུས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་པར་འཇུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
 བས་དེ་དག་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་དམིགས་པ་དེ་དང་དེས་ཅི་ནས་ཐེག་པས་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ཐྱིར་མི་ལྷོག་པར་འཇུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཆོས་
 རྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་བརྒྱད་

10 བའི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།ད་ནི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྟེ་བ་མཆིན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་
 བས་བཤད་པ།

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་འཆི་འཕོ་དང་།

།སྟེ་གང་འཇིག་རྟེན་ལ་གནས་ནས་མཁའི་མཐར་ཐུག་དང་།

16 །བཀྲ་མང་དེ་ལ་མཆིན་པ་བྱས་དེར་འཇུག་པ་ཡིས།

།མ་ཆགས་རྣམ་ཀྱན་ཡོངས་དག་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད། 20

།འཆི་འཕོ་བ་ནི་ཐུང་པོ་འཇིག་པའོ། །སྟེ་བ་ནི་ཐུང་པོ་ཉིང་

མཆོམས་སྦྱར་པའོ། །འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པའི་འཆི་འཕོ་དང་སྟེ་བ་ནས་

མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པ། ལས་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་བཅོས་

20 ཐུར་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྒྲད་ཅིག་གཅིག་

ནམ་ ཀུན་མཁའི་པའི་སྒྲིབ་ཀྱིས་བྱུང་ཏེ་བྱུང་པ་རྣམས་ཀྱི།

། ཏྲོན་མོངས་དག་ནི་པག་ཆགས་དང་པཅས་འཇིག་འབྱུང་དང་།

། སྒྲིབ་མ་ལ་སྒྲིབ་ཏྲོན་མོངས་སྒྲིབ་ཡིས་འགོག་པ་གང་།

། དེ་ལ་མཁའི་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཏེ་འདོད། 37

། དེ་ལ་ཏྲོན་མོངས་པ་དག་ནི་མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ 5
པ་དག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ཁམས་གསུམ་པ་ཏྲོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་
རོ། །གང་གིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འགག་པར་བྱེད་ཅིང་པསྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ལ་
རྗེས་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་པག་ཆགས་རྟེ། ཏྲོན་མོངས་པའི་བྱུང་
ཐུག་པ་དང་གོམས་པ་དང་ཅུ་པ་དང་པག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་
དག་གོ། །དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལལ་ཀྱིས་ཏྲོན་མོངས་པ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ 10
ཀྱང་ཏྲོན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པར་མི་བྱས་རྟེ།
དེལ་མར་དང་མེ་རྟག་ལ་སྒྲིབ་པ་པས་ལ་ཏེ་ཐོབ་ཀྱང་ཐུམ་པ་དང་ཐུམ་བྱ་
ལ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ལ་དེ་དག་དང་ཐུང་པས་ཡོན་ཏན་ཐུ་མོ་དཔེགས་པ་
མཛིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཏྲོན་མོངས་པ་སྒྲིབ་ཀྱང་པག་ཆགས་ཡོད་པས་དག་
པོམ་པ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱང་ཐུམ་པ་མཆོངས་ཤིང་མཆོངས་ཤིང་འགྲོ་བ་དང་སྒྲིབ་ 15
ཐམ་ཐེར་ཐུམ་པའི་དམངས་[405 a]མོར་པོར་པའི་ཀུན་ཏུ་སྒྲིབ་པ་པོམ་
ལྟོད་འདས་ཀྱིས་པོམ་ཏུ་ཐོབ་ཀྱང་མ་འོག་པ་དཔེགས་པ་ཡོན་ནོ། །དེ་ལ་
མ་རིག་པའི་པག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སྒྲིབ་གཏོད་པའི་པགོགས་སྒྲིབ་འབྱུང་
པ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སྒྲིབ་པའི་པག་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ལུས་དང་
དག་གི་འབྱུག་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་རྟེ། མ་རིག་པ་དང་ 20

ཡོངས་སུ་བྱ་བ་དེ་ལས་འདུལ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐོང་ངོ། །གང་ལ་ལ་
རང་སངས་རྒྱལ་སྤྱད་པ་རྩ་འབྲུལ་སྟོན་པ་ཡིན་སྟེང་བ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་མཐོང་ངོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་སྤྱད་པར་གྱུར་པ་དག་དང་གང་དག་
ཕྱི་རོལ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བོ་རྣམས་ཀྱི་མིག་ལམ་དུ་མ་གྱུར་པ་
5 དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་
མ་ཡིན་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དག་གི་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་གྱང་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྟའི་མིག་ལ་སྤྱད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཤིང་རྟའི་
འཕང་ལོ་ཅོམ་གྱི་ས་ཕྱོགས་ན་སྤྱད་པར་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གང་དག་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྤྱད་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་ཆེས་མང་གི། སྟོང་
10 ག་སུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་[404 b] པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་དང་མི་རྣམས་
ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱད་པར་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་
ཁམས་ཆད་མེད་ངོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་གྱིས་འདུལ་པའི་སེམས་ཅན་གང་
ཡིན་ནེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྟའི་མིག་གིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཤིང་ཐམས་
ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་རྣམ་པར་བལྟའོ། །སངས་རྒྱལ་གྱིས་
15 འདུལ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་རི་སྟེང་བ་དེ་དག་གི་མཐུན་དུ་དེ་སྟེང་གྱི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྲུགས་ཤིང་སེམས་ཅན་དེ་དག་འདུལ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་
པའི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་དྲག་པོ་ནེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།ད་ནི་ཟག་པ་ཟད་པ་མཆིན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དཔང་དུ་བྱས་ནས་

གྱིས་མི་གཞོན་པ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ཅིའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་པའི་ཞུགས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་པག་ཆགས་མེད། ཉོན་
 མོངས་པའི་པག་ཆགས་མེད། སྒྲུང་ལམ་འབྲུལ་པའི་པག་ཆགས་མེད་དོ།
 །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་རང་པའི་ཞུགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དུལ་
 དང་དུ་པ་དང་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པ་དེ་པའི་དུ། དེ་པའི་ཞུགས་པའི་ 5
 ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་པག་ཆགས་དང་ལྟན་ཅིག་
 མི་གནས་སོ། །དེ་ཟག་པ་ཟད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་རབ་དུ་གནས་མ་ཐག་དུ་
 ཟག་པ་དང་པཅས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་པཅས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
 ཟག་པ་ཟད་པར་བྱ་བ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྤང་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་དོ།
 །ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་པ་ 10
 དག་ཆེད་ཟག་པ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
 པའི་དུ་སོ་སོར་རྟོགས་ཤིག་ཅིས་དེ་དག་ལ་དེ་པའི་ཞུགས་པས་ཅི་ནས་
 གྲང་ཟག་པ་རྣམས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་པའི་དུ་
 དུ་རབ་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རབ་དུ་ཤེས་ནས་གྲང་ཆོས་གང་
 ཡང་ཉེ་བར་མི་ལེན་པས་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ 15
 ལྟ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བཞུགས་པའི་དཔེ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་དོ། །རིགས་ཀྱི་
 བྱ་འདི་ནི་དེ་པའི་ཞུགས་པའི་དེ་པའི་ཞུགས་པའི་ལས་པར་པའོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།དེ་ལྟར་གང་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཉིད་
 ལས་དེ་པའི་ཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་པམམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་མངའ་བ། 20

འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་པག་ཆགས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆོད་
བ་དང་སངས་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལ་ལྷོག་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་
ནི། །དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་བཤི། པག་ཆགས་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་སྤངས་བ
དང་། པག་ཆགས་ཀྱི་མཆོམས་སྒྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་དེ་ལ་
༥ སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་པ་གང་ཞིག་ཐམས་ཅད་ཏུ་སོགས་པ་མི་མངའ་
པ་དེ་ནི་ཟག་པ་ཟད་པ་མཆོད་པའི་སྒྲོལ་སྒྲུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། རི་སྒྲོད་
ཏུ། རིགས་ཀྱི་ཕ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་
ཟད་པས་བདག་གི་སྒྲེ་བ་ནི་ཟད། ཆངས་པར་སྒྱུར་བ་ནི་བསྟོན་པ་བ་ནི་
ཕུས་ཏེ་འདི་ལ་སྤྱིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པ་
10 སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་པ་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་པ་རང་གི་མངོན་པར་
ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཏུ་ཕུས་ནས་ཏེ་བར་བསྐྱལ་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་ལ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་ཟི་མ་
མེད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འོད་གསལ་པ་པག་ཆགས་ཀྱི་མཆོམས་སྒྱུར་པ་
ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པའོ། །ཉན་སོས་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པ་
15 ནི་ཆོད་ཡོད་པ་པག་ཆགས་ཡང་དག་པར་མ་བཅོམ་པའོ། །རང་སངས་
རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པ་ནི་ཆོད་ཡོད་པ་སྒྱིད་མེ་ཆེན་པོ་དང་ཐལ་པ་
སྒྲོལས་པ་དང་ཐལ་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཟག་པ་ཟད་པ་ནི་རྣམ་
པའི་མཆོག་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པ་པག་ཆགས་ཀྱི་མཆོམས་སྒྱུར་པ་ཐམས་
ཅད་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ། ཐུགས་མེ་ཆེན་པོས་[405 b] ཀྱུན་ཏུ་བཟུང་པ་
20 མི་འཇིགས་བ་དང་སྒྲོལས་པ་དང་[མི་]ཐལ་པ། འཇིག་ཏེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐེལ་

|འདིར་ནི་རང་ལུ་ཟད་པས་ལྷོག་པར་འཕྱར་དེ་བཞིན།

|སྒྲིབ་མ་དང་བཅས་སངས་རྒྱས་སྐུ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི།

|ཡོན་ཏན་མཁའ་ལྷ་རྣམས་ལས་མ་བཞུགས་ལྷོག་པར་འཕྱར། 32

|འདི་ལྷ་རྣམས་མཁའ་ལྷིང་འདས་གཤོགས་ཡངས་པའི་ཕྱིར་གི་གྲགས་

ཀྱིས་མ་རྩལ་གཞོན་པ་ཐོབ་པ་ཡང་ནས་མཁའ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་ནས་ 3

མཁའ་ལ་ལྷོག་པ་མ་ཡིན་གྱི་ལོན་ལྷ་རང་གི་སྒྲིབས་དང་མ་རྩལ་གཞོན་

པ་དང་ཐལ་བས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། རེ་ཞིག་ལྷ་རྣམས་སེམས་དཔའ་

[406b]གང་དག་ས་བརྩུ་པ་ལ་རབ་དུ་གནས་པ་ནས་པར་ཐར་པ་བསམ་

ཀྱིས་མི་ཁྱེད་པ་བརྟེན་པ་དེ་དག་ལྷ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤོགས་པའི་ཡོན་ཏན་

བཞུགས་པར་མི་རྣམས་ཡོན་ཏན་ནས་མཁའ་སུ་མཐའ་མེད་པ་དག་ལས་ 10

ལྷོག་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་ཐོགས་པས་ནི་མ་ཡིན་དེ། རང་གི་སྒྲིབ་

སྒྲིབས་ཡོངས་སུ་ཏུམས་པས་ལྷོག་པར་གནས་ན། རང་སངས་རྒྱས་སམ་

ཏན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་རྟོགས་པར་འཕྱར་པ་ལྷ་ཅི་

སྒྲིབ། གང་གི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འཕྲིན་པ་

པ་ལ་དེ་དག་གི་ལོ་རབས་འདི་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁོ་ཐོ་ཅག་ལྷ་ལྷ་མ 15

རིག་པའི་རབ་རིམ་ཀྱིས་སྒྲིངས་པ་ཡང་དག་པ་རི་ལྷ་པ་བཞིན་གིན་དུ་

སྒྲིབ་དུ་ཕྱར་པ་རྣམས་ལ། དེ་བཞིན་གཤོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བཞུགས་པར་

པ་ལ་གོ་སྒྲུབས་ཡོད་པར་ག་ལ་འཕྱར་དེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་གནས་མ

ཡིན་པ་ཁོ་ཁོ་ཞེས་བཤད་པ།

དེའི་ཕྱིར་བདག་འཕྲིན་ཡོན་འདི་དག་ཅི།

དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དང་
ཐ་མི་དད་པར་བཟུགས་པ། ཡོན་ཏན་རྒྱས་པ་རེ་རེ་ཞིང་དཔེ་ནམ་མཁའ་
གཅིག་ཤུས་ཏེ་པར་གཞལ་བ་མངའ་བ་རྣམས། འགྲོ་བ་འདོད་པ་དང་སྤྲོད་
བ་དང་ལྟ་[406 a]བ་དང་། མ་རིག་པ་ཞེས་པུ་བ་རྩ་བོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་
5 ནང་ཏུ་རྒྱད་པ་མགོན་མེད་པའི་མགོན་ཏུ་གྱུར་བ་སངས་རྒྱས་པཅོམ་ལྡན་
འདས་རྣམས་ཀྱི་སྟོབས་བརྩ་བོ་འདི་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱན་ཏུ་འོད་ཏུ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་རོ། །ཀྱ་བསྐྱེད་པས་
ཆོག་གོ།

།སངས་རྒྱས་པཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱའི་བ་སྐྱའི་ཤུ་
10 ག་རེ་རེ་དང་། སྐྱེས་པུ་ཆེན་པོའི་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་དང་། སྟོབས་དང་
།མི་འཇིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་མ་འདྲིས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་
ཏན་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནས་སྤྱོད་ལ།
གལ་ཏེ་གསུང་ན་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཏུ་གྱུར་བ་བསྐྱེད་པ་
གངས་མེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་སྐྱ་ཆོའི་ཆོད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་ཤིང་
15 ཐེན་ལས་གཞན་མི་མངའ་པར་སྐྱེན་པ་སྐྱེན་པར་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་
ཡོན་ཏན་དག་ཡོངས་སུ་ཐོགས་པར་མི་འགྱུར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
ཅི་སྟོས་ཏེ་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་མཐར་བྱིན་པར་ཤེས་པ་འམ་བཟོད་པར་བྱས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་སྟོས་
ཀྱང་ཅི་དགོས། རོན་འདི་ཉིད་དཔའི་སྟོ་ནས་ཡམད་པ།

20 རྣམ་མཁའ་མེད་པས་འདཔ་ཆགས་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི།

།དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ག་ཉེན་གཡོ་བཀ་སྤྱོད་ཅན་རེ་པའི་ནགས་པ་ནི།

།མང་བོས་བཅིངས་པ་མ་ལུས་སྤྲུགས་ཇེས་མུ་དན་འདས་པར་པའི་པར་མཛད། 24

།བཅོམ་ལུན་འདས་ནི་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་སུ་ཟེན་པར་སྤྱུལ་
 བའི་སྤྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ཡལ་དང་ཡུམ་དང་སྐམ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བར་
 ཉོན་ཞིང་འདི་ག་ཉེན་དང་ཇེས་སུ་བསྐྱུན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་ཏུ་གཤེགས་ནས་ 5
 ཇི་ལྟར་འཆོམ་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་པ་འབྲུག་པའི་སྤྱོད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་
 དང་སྤྱོད་པ་རྣམ་པ་སྤྱུ་ཆོགས་ཅན་གྱི་དན་ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་པར་
 མཛད་དོ། །སྤྲུགས་ཇེས་ཏེ་གྲགས་པ་དང་ཕན་ལན་ལ་སོགས་པ་བཞེད་བས་
 ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱུའི་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་བྱས་ནས་ཐོག་པ་གཅིག་ལ་ཐོག་པ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་དགོངས་པ་ 10
 ཅན་ཉིད་ཏུ་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་འདི་ནི་དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་ཟིམ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ནི།

།ལྟར་བྱེད་གནས་མེད་ཆོས་རྣམས་དེ་ཉིད་རྣམ་འབྱུང་དཔྱེ་བའང་བསྐྱེད་མིན་ཞིང་།

།དེ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་སྤྱོད་སྤྱོད་འདི་ཡང་ཐ་དྲོ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ།

།དེ་ཡི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་འབྲེལ་ཐོག་པ་མི་མཉམ་དཔྱེར་མེད་བསྐྱེད། 25

15

།གང་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པ་དེས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མ་
 ལུས་པར་སྤང་བར་མི་བྱས་ལ་དེོས་པོ་མ་ལུས་པ་ལ་ཡོད་པའི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་སྤྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་ཐ་དྲོ་པ་མེད་པར་སྤང་བསྐྱེད་
 ཟེན་ཏོ། །མཐོང་པ་ཐ་དྲོ་ཡང་དེ་ལ་དཔྱེ་བ་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་
 རྣམ་ [407 b] བར་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། གང་གི་ཕྱིར་དཔྱེ་བ་དང་རྣམ་ 20

། ཤེས་པ་དང་ནི་བཟོད་པར་རྩམ་འགྲུར་རམ།

། འོན་ཀྱང་དེ་དག་འཕགས་པ་བྱ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

། བཤད་བྱེར་དོགས་སྤངས་རྩུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་སྒྲུབ། 22

། དེ་ལྟར་བདག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཆ་ཤས་ཙམ་ཞིག་
 5 ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡང་མེད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བདག་གིས་ཚམ་ཚམ་
 མེད་པར་ཡོན་ཏན་བྱེགས་གཅིག་གི་ཆ་ཙམ་ཞིག་སྤོངས་པ་ནི་གཞན་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ནི། འཕགས་པ་བྱ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཤད་
 བྱེར་ཞེས་བྱའོ། །མདོར་བསྟུན་བསྟན་བཙུག་འདི་ལས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་ཟབ་པ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་དང་བྱ་ཆེ་བ་ཉི་ཤེས་བསྟན་ནོ། །དེ་ལ་

10 ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་དེ།

། ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་བྱ་ཆེ་བའོ།

། ཟབ་དང་བྱ་ཆེའི་ཚུལ་ཤེས་པས།

། ཡོན་ཏན་འདི་དག་འཕྱོལ་པར་འགྲུར། 23

། ད་ནི་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུ་དང་། བྱང་ཆུབ་
 15 སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱན་མོང་པ་ [407 a] དང་ཐམས་བྱན་མོང་པ་འབྱུང་
 པ་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་ལ། བདེ་འགྲོ་
 ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ལྟུན་གྱིས་སྒྲུབ་པར་ངེས་པར་འབྱུང་
 པའི་དཔང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་བ།

སྒྲུར་ཡང་མི་གཤེད་སྒྲུ་མངའ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤོང་གསུམ་བྱོན་ནས་སྒྲུལ་རྣམས་ཀྱིས།

20 །གཤེགས་པ་དང་ནི་བཟོས་སྤངས་དང་བྱང་ཆུབ་ཞི་པའི་འཁོར་ཁོའང་སྟོན་པར་མཛད།

ཅན་ཉིང་རྩ་བཤད་པ།

།གང་ཕྱིར་འགྲོ་ལ་ཉེས་པ་སྒྲེད་ཕྱིར་སྒྲིགས་མ་འདི་དག་ཡོད་ལྟར་བ།

།དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་སངས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡུལ་གཏིང་ཟབ་ལ་འབྱུག་མི་འབྱུར་ཞིང་།

།པདོ་གཤེགས་གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་མཆིན་[408 a]ར་པ་སྐྱགས་ཤིའི་ཐབས་དང་ལྷན་ཅིག་བ།

།མངའ་དང་གང་ཕྱིར་པདག་གིས་སེམས་ཅན་དགྲོལ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞུ་བ་ཞེས་དེ། 3

།ལུས་དང་སེམས་དག་ལས་སྤྱ་མི་བྱང་བ་ཉིང་རྩ་སྒྲུབ་པར་ཕྱིར་
 པས་ན་སྒྲིགས་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་དེ། སེམས་ཅན་དང་། བསྐྱལ་བ་དང་། ཉིན་
 མོངས་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཚོའི་སྒྲིགས་མ་རྣམས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་
 ཉིན་མོངས་པ་རྣམས་འབྱུག་པ་ཤས་ཆེ་པའི་བྱུར་བྱུར་བ་དེ་དག་ནི་ལྷག་
 པར་མོས་པ་ཁྱད་པར་རྩ་འཕགས་པ་འཛོམས་པར་ཕྱིར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ 10
 དེ་པའི་དགཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ལ་འདོད་པ་ཡང་འགོག་པར་
 ཕྱིར་བ་ཡིན་དེ། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཟབ་པས་གཏིང་དབག་
 དགའ་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་འབྱུག་པར་མི་འབྱུར་ལ། པཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱང་
 འགྲོ་བ་རྣམས་སྒྲོད་མ་ཡིན་པ་འདི་ཙམ་ཀྱིས་དེ་དག་རྣམ་པར་དགྲོལ་པར་
 བྱ་བ་ལ་གཡེལ་བ་བསྒྲེན་པར་མི་མཛད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་པཅོམ་ལྷན་ 15
 འདས་ལ་མཆིན་རཔ་སྐྱགས་ཤིའི་ཐབས་དང་ལྷན་ཅིག་བྱ་བྱུར་བ་མངའ་བ་
 དང་། གང་གི་ཕྱིར་པདག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་དགྲོལ་པར་བྱཏོ་ཞེས་
 པཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྤང་སྒྲོན་ལམ་སྤུལ་བ་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་རྣམ་པར་
 དགྲོལ་བ་ལ་སྒྲོམས་ལས་ལ་བརྟེན་པར་མི་མཛད་ཅིང་དེའི་རྣམ་པར་དགྲོལ་
 པའི་ཐབས་ཚོས་པར་མཛད་དེ་ཞུལ་ཀྱིས་འཆོས་བ་རྣམ་པ་གཞན་གྱི་ཞོ 20

བར འཕྱར་བ་ཉིད་མེད་པ་དེའི་བྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་
 གྲང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྩ་མ་
 ཉིད་ཡིན་ན་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོག་པར་མི་འཕྱར་ཏེ། རང་
 བཞིན་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་མ་རྟོགས་པའི་བྱིར་རོ། །གང་གི་བྱིར་དེ་
 5 ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་
 ཤེས་ན་མི་དད་པ་དེའི་བྱིར་ཐེག་པ་གཅིག་ཁོ་ན་བསམ་ཐེག་པ་གསུམ་ཡོད་
 བ་མ་ཡིན་ཏེ། འོད་སྤངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་རྩ་རྟོགས་ན་མུ་
 དན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཀྱི་གཉིས་དང་གསུམ་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཆེན་
 10 པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཏེ། མ་རིག་པ་མ་
 ལུས་པ་སྤངས་པས་སྒྲིབ་པ་དང་སྤལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བའི་བྱིར་རོ།
 །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། མི་ཁྲོ་དྭ་ར་ལ་སོགས་པ་ཡིན་
 པའི་བྱིར་ཡི་གེ་ཏ་ཨ་ཉིད་རྩ་འཕྱར་རོ། །ཡང་ན་ཐེག་པ་ཡང་དེ་ཡིན་
 ལ་ཆེན་པོ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 15 པས་མ་ཀྱིས་མི་བྱལ་བ་མངའ་བ་རྣམས་དེ་ལ་བཟུགས་པའི་བྱིར་རམ།
 དེས་པའི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རམ་
 མི་ཤེས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་བྱིར་ན། ཐེག་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་ཆེན་
 པོ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །གལ་ཏེ་མུ་དན་ལས་འདས་པ་
 གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པས་ཀྱང་
 20 ཡོངས་སུ་མུ་དན་ལས་འདའ་བར་བསྟན་ཞེ་ན། བསྟན་པ་འདི་དགོངས་པ་

ཐུགས་པའི་རྩ་མི་དཔང་ རྩ་བུ་ནས་ བཤད་པ།

པདེ་པར་གཤེགས་པ་མ་ ལུས་ཕྱིགས་ཤིང་སངས་རྒྱལ་ཡུལ་དག་ན།

།ཐུ་རབ་རྩལ་གྱི་རྩལ་རྣམས་བདོག་པར་ཐུར་བ་དེ་སྟེད་པ།

།ཕྱང་ཚུབ་མཆོག་རབ་དམ་པར་གཤེགས་པའི་བསྐྱལ་བའང་དེ་སྟེད་དེ།

།འོན་ཀྱང་ཚིན་གྱི་གསང་བ་འདི་ནི་བསྟན་བཅུས་མ་ལགས་སོ། 32

5

།སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ནི་སྤྱལ་པའི་སྤྱི་སྒྲིལ་ནས་

བཏུམས་པ་དང་ཐུ་དན་ལས་འདའ་བ་ཏེ་བར་སྟོན་མོད་གྱི། བཅོམ་ལྷན་

འདས་སྤྱལ་པའི་སྤྱི་འཕུང་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེའི་མངོན་པར་ཐོགས་པར་

ཕྱང་ཆབ་པའི་རྩ་མི་ཅམ་ཡིན་པ་དེའི་ཚད་བཟློན་པར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་

ལྷན་འདས་ཀྱི་མངོན་པར་ཐོགས་པར་ཕྱང་ཚུབ་པའི་སྒྲིལ་པ་དག་ནི་འདིག་ 10

རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་རྩ་ཐུར་བ་དེ་སྟེད་

པ་དེ་ན་རྩལ་ཐ་རབ་ཀྱི་རྩལ་དག་དེ་སྟེད་ [409 a] ཡོད་པ་དེ་སྟེད་དོ།

།འདི་ནི་སྟོན་དགེ་པའི་རྩ་བ་མ་བསགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷག་པར་མོས་པར་

བྱ་བར་དགའ་པའི་ཕྱིར་ན་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འགའ་ཞིག་ཏུ་

དེ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་བསོད་ནམས་གཞུག་རྩ་མེད་པ་ 15

བསགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་དོ།

།དེ་ཏྱུང་རེ་ཞིག་མངོན་པར་ཐོགས་པར་ཕྱང་ཚུབ་པའི་རྩ་མི་ཐེངས་

ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ཐུགས་པའི་རྩ་མི་དཔང་རྩ་བུ་ནས་བཤད་པ།

རྩལ་བ་དེ་སྟེད་འདིག་རྟེན་མཐའ་དག་མཆོག་ཏུ་རབ་ཞི་བར།

།འགྲོ་བ་མིའི་ཞིང་ནས་མཁའ་རྣམས་འདིག་འཕྱར་མིག་དེ་སྟེད་རྩ།

20

ནས་གདོན་མི་བ་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །གང་གི་བྱིར་
འགྲོ་བ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འདྲུག་པ་ལ་བཞགས་ཤེད་པའི་ཆེན་མང་
པོ་འདི་དག་ཡིད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱང་གདོན་མི་བ་པར་བྱ་དག་ལས་
འདས་པ་ལ་དགོད་པར་བྱ་དགོས་པ།

6 དེའི་བྱིར་མཁས་པས་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་གྲིང་དུ་ཆས་པའི་སྐྱེ་ཆོགས་ཀྱི།

།དལ་བ་ཉར་སེལ་གྲོང་ཁྱིམ་ཡིད་འོང་པར་དུ་རྣམ་པར་བཞོད་པ་ལྟར།

།ཁྱིམ་གྱིས་ཐེག་པ་འདི་ནི་སྒྲིབ་མ་ཉེ་པར་ནི་པའི་ཚུལ་ལ་ཡིད།

།སྤྱར་པར་མངོན་ཅིང་[408 b] རྣམ་པར་དཔེན་ལ་སྒྲོ་སྤྱངས་རྣམས་ལ་ཁྲིགས་སུ་གསུངས། 2<

།དཔེ་འདི་ནི་འཕགས་པ་དམ་པའི་ཆོས་པར་དཀར་པོ་ལས་དེས་པར་

10 བྱོའོ། །བསྐྱས་པའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་བསྐྱེ་པའི་བྱིར་དེད་དཔོན་

དེས་རིང་པོ་ཆེའི་གྲིང་དུ་མ་བྱིན་པའི་པར་དུ་གྲོང་ཁྱིམ་མངོན་པར་སྤྱལ་བ་དེ་

པའི་དོན་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐཔས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

ཚུ་རོལ་དུ་དེ་ཐོབ་པའི་ཐཔས་སུ་བྱུར་ཞིང་ནི་པའི་པདྨ་པའི་བརྟེན་དུ་བྱུར་

པ་ཐེག་པ་གཉིས་པོ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུངས་པ་

15 ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འཁོར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ནི་

བྱི་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁོ་ན་ཉེ་པར་བསྐྱན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་

རྒྱུ་རྣམས་ལྟར་ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་གདོན་མི་བ་པར་

ཐཔས་ཅད་མཆོད་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཐེག་པ་གཅིག་བསྐྱན་

པ་འདི་ཡང་མདོ་ཀྱན་ལས་བདུས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་དེས་པར་བྱོའོ།

20 །དེ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་མངོན་པར་བྱང་ཚུལ་པའི་དུས་དང་།

བ་དེ་ལྟར་མ་ལ་ཕུ་གཅིག་པ་པངས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱ་དང་འདྲིས་
པའི་ཁ་བམ་བ་པ་ལ་གཙུང་པ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེར་རྒྱུ་
པཅོས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་དན་ལས་འདའ་བ་གོ་ག་ལ་མངད།

།སྐྱགས་རྒྱུ་དན་ལས་འདའ་བའི་སྐྱགས་ལས་པལློག་པའི་ཕྱིར་ན།
པཅོས་ལྟན་འདས་འདིག་རྟེན་སྐྱག་པལླལ་ནམ་པ་སྐྱ་ཆོགས་ཏམས་སུ་འབབ་ 6
པའི་གཞིར་བྱུང་བ་རྒྱུ་གཞིགས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་དན་ལས་འདའ་བ་
མི་མངོད་ཞེས་པལྟན་པའི་ཕྱིར་པཤད་པ།

གངགི་ཕྱིར་ན་མི་མཁས་དངོས་དང་དངོས་མེད་པར་ཞེན་པ་ཡི་སྒོ་ཅན་གྱིས།

།སྐྱེད་འདིག་གནས་སྐབས་དང་སྐྱག་དང་མི་སྐྱག་ཐམ་པ་ལྟེན་པལླལ་སྐྱེད་སྐྱག་པལླལ་དང་།

།སྐྱིག་ཅན་འགོ་བའམོལ་པ་དེ་ཕྱིར་འདིག་རྟེན་སྐྱགས་པཅེའི་ཡུལ་དུ་རབ་དོད་པས། 10

།པཅོས་ལྟན་སྐྱགས་རྒྱུ་ཁྱོད་སྐྱགས་ཞེ་ལས་པལློག་པས་ཁྱོད་ལ་བྱ་བ་དན་འདའ་མི་མངད། 22

།དེ་ལ་གང་གི་ཕྱིར་མི་མཁས་པ་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་
སྒོ་ཅན་ལས་དང་འབྲས་པུ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡོད་པས་ལྟ་དང་མི་དག་ཏུ་
སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ལྟ་བ་པས་ནི་སྐྱེ་དང་འཆི་པའི་སྐྱག་པལླལ་དེས་པར་ཐོབ་
ཅིང་། ཡུལ་སྐྱག་པ་དང་ཐལ་པའི་སྐྱག་པལླལ་དང་ཡུལ་མི་སྐྱག་པ་དང་ 15
ཟད་པའི་སྐྱག་པལླལ་ཡང་ཁྱོད་པར་འཕྱར་རོ། །དངོས་པོ་མེད་པར་མངོན་
པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ཅན་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་ལྟན་པས་ནི་སྐྱིག་རྟོ་ཅན་གྱི་
འགོ་བ་དཔྱལ་བ་ལ་སྐྱགས་པ་དག་དང་། གོད་དུ་པཤད་པའི་སྐྱག་པལླལ་
ཡང་འཕོལ་བ་དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱུ་པཅོས་ལྟན་འདས་ཀྱི་སྐྱགས་རྒྱུ་ནི་སྐྱག་
པལླལ་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱགས་བྱ་བ་དན་འདས་པ་ལས་པལློག་རྟེ་གནས་སོ། 20

ཤེས་རབ་ཡུམ་གྱིས་བསྐྱེད་བ་ཁྱོད་ལ་སྤྱགས་བཅེ་མ་མ་ཡིས།

ཁྱུ་ལ་ལྷགས་ཕྱེད་བས་རབ་དུ་ཞི་བར་འཇུར་བ་ག་ལ་མངའ། ༧༠

པཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་མས་བསྐྱེན་
ནས་ཇི་སྟོང་ཇི་མ་མ་ལ་གདོད་བས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་སྤྱུ་
8 ཚའི་ཚད་ནི་ཇི་སྟོང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འཇུར་བ་མ་
ཡིན་པ་དང་། ཇི་སྟོང་ནམ་མཁའ་བསྐྱག་པར་མི་འཇུར་བ་དེ་སྟོང་ཡིན་
པར་རིག་པར་བྱའོ།

ཀྱང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
དུས་སུ་མཐའ་མེད་པར་འདི་དག་གསོ་བར་ཕྱེད་བ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་

10 ཀྱི་སྤྱགས་ཇི་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེ་ན། བཤད་པ།

གཏི་མུག་སྟོན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ཁ་ཟས་རྒྱག་བཅས་བ་བ་ཡི།

ཁྱུ་པོ་ཉིད་ཀྱི་ནང་མི་དེ་ལ་ཁྱོད་བཅེ་ཇི་ལྟ་བུ།

དེ་ལྟར་རྒྱག་ཐོས་རྟེན་པའི་བྱ་ལ་མ་ཡིས་སྤྱག་བསྐྱེད་མིན།

དེས་ན་མགོན་པོ་མཆོག་དུ་རབ་ཞིར་གསེགས་པར་འཇུར་བ་ལགས། ༧༡

15 ཁཇིག་རྟེན་ཁ་ཟས་ཀྱི་སྤྱུ་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡ་བཟོད་དོ།

དེ་དག་ཡང་འདི་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་བས་ཐོས་ན་རྒྱག་དང་བཅས་པར་
འཇུར་དེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་དག་ལ་
འདི་ཉིད་དུ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་བ་ཡང་གཏི་མུག་གི་སྟོན་ལས་སྟེ་
བར་འཇུར་རོ། དེ་ལ་ཇི་[409b] ལྟར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྟེ་པོ་འཁོར་

20-བ་བ་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁ་ཟས་རྒྱག་དང་བཅས་པ་བ་བ་ལ་བཅེ་བ་འཇུངས་

བ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟར་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚམས་ནི་འདིག་རྟེན་
 པའི་ཚམས་དང་ཚམས་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་བྱིར་རྟེ། ལྷགས་འདི་ནི་
 རྒྱུ་མོང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་
 གྱི་བྱིར་སྟོབ་དཔོན་གྱི་རྒྱགས་དགོངས་མི་ཤེས་ཤིང་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 རེས་པར་བློན་པ་མེད་པར་ཡི་གེ་ཙམ་ངེས་པས་འདིགས་པར་འགྱུར་བ་ 5
 རྣམས་ཀྱིས་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚམས་འདི་ཡོངས་སུ་སྦྲངས་པས་དེའི་
 བྱིར་བསྟན་བཅོས་གྱི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པར་
 བྱ་བའི་བྱིར། དཔུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འབྲུག་པ་འདི་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བཤད་བ།

ལྷ་སྦྱུལ་བློ་མཚོ་ཤིན་ཏུ་གྱུ་ཆེའི་ཁ་དོག་གིས་འདིགས་པས། 10

།སྟེ་ཐོས་ལྷགས་བཟང་གང་དག་ཀྱང་རིང་སྦྲངས་པས་དེ་ཡི་ཚིག་

།འེབྱར་བྱས་པའི་ཁ་འཕྲས་ཀྱ་སྦྱ་ད་ཁ་བྱེ་བའི་རྩས།

།ད་ལྟ་ [410b] ལྷ་བ་གྲགས་པ་རེ་རྣམས་རབ་ཏུ་སྒྲིང་བར་བྱེ། 2

།གལ་ཏེ་གནས་བརྟན་དབྱིག་གཉེན་དང་། བྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་བོ་དང་།

ཚམས་སྒྲིང་ལ་སོགས་པ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པ་བོ་བྱོན་བྱེད་པར་ 15

ལྱུར་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཡི་གེ་ཙམ་ཐོས་པས་འདིགས་རྟེ། རྟེན་ཅིང་

འབྲེལ་པར་བྱུང་བའི་དོན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པར་འདི་ཡོངས་སུ་

སྦྲངས་སམ་ཞེ་ན། དེ་སྒྲུང་ཏུ་སྦྱའོ། ཡང་འདི་འདི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་

ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ཉིད་བཤད་བྱེད་ཟབ་མོ་འདིགས་ཏུང་འདི་ནི་སྟོན་གོམས་ཉིད་ལས་སྟེ་བོ་ཡིས།

10

15

20

| ལྷགས་འདི་དགོ་སྒོང་བླ་གྲགས་ཀྱིས།

| དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བདུས་ནས།

| ལུང་རི་བཞིན་དང་མན་དག་ནི།

| རི་ལྷ་བ་བཞིན་བཟོད་བ་ཡིན། ༡

8

| འདི་ལས་གཞན་ན་ཆོས་འདི་ནི།

| རི་ལྷར་མེད་བ་དེ་བཞིན་དུ།

| འདིར་འབྱུང་[410a] ལྷགས་ཀྱང་གཞན་ན་ནི།

| མེད་ཅེས་མཁས་རྣམས་དེས་བར་མཛོད། 2

- | རི་ལྷར་དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་མ་གཏོགས་བར་བསྟན་བཅོས་གཞན་
- 10 ལས་སྒོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་བར་མི་བཟོད་བ་
- དེ་བཞིན་དུ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་འདིར་ལྷགས་གང་ཞིག་བཟུལ་ལན་དང་
- བཅས་བར་བསྟན་བའི་ལྷགས་འདི་ནས་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་སྒོང་བ་ཉིད་ཀྱི་
- ཆོས་ལྷར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་མེད་དོ་ཞེས་མཁས་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེས་
- བར་མཛོད་དུ་གསོལ་ལོ། | དེའི་བྱིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
- 15 ལྷགས་གང་ཞིག་དོན་དམ་བར་སྒྲིམ་བ་དེ་ཉིད་དབྱ་མ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱན་
- ཐོབ་དུ་འདོད་དོ་ཞེས་སྒྲིམ་བ་གང་ཡིན་བ་དེ་ནི་དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
- དོན་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་བར་མི་ཤེས་བ་ཁོ་ནས་སྒྲིམ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
- ཤེས་བར་བྱའོ། | ཡང་གང་དག་གྱེ་བྲག་དུ་སྒྲིམ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དོན་
- དམ་བར་སྒྲིམ་བ་དེ་དབྱ་མ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱན་ཐོབ་དུ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་
- 20 མེས་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་

གི་སྒྲིལ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡ་མཚན་པར་རྟོགས་པར་མི་བྱའི། རང་གི་སྒྲིལ་བ་
 ཉིད་ཀྱི་ལྟ་པ་ལ་ལྟག་པར་མོས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡ་མཚན་པར་རྟོག་པར་
 བྱའོ།

॥སྒྲིལ་དཔོན་ལྷ་སྒྲུབ་ལྷགས་པའང་བསྐྱེད་ལས་པདག་གིས་པམོད་ནམས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐར།
 །ཁྱེད་ཅིང་ཡིད་མཁའ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྒྲོར་སྒྲོན་ཀའི་རྒྱ་སྒྲུབ་ལྟར་དཀར་པའམ། 5
 །སེམས་ཀྱི་སྒྲུལ་ལ་གཤེདས་ཀའི་ཉིད་བྱ་དང་འདྲ་གང་ཞིག་བྱོལ་བ་དེས།
 །འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་དེ་ཉིད་རྟོགས་ནས་རྒྱུར་བྱ་བ་དེ་གཤེགས་སའ་པམོད་ཤོག། ༥

॥དུ མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ཟལ་བ་དང་བྱ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་གསལ་
 བར་བྱེད་པ། སྒྲིལ་དཔོན་ལྷ་སྒྲུབ་གྲགས་པ་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་སྐུགས་གཞིལ་
 པ། མི་འཕྲོགས་པའི་མཚེན་རལ་སྐུགས་རྗེ་མངའ་པ། རི་མོར་བྲིས་པའི་ 10
 པ་བྱས་མ་ལས་འོ་མ་པའོས་པས་པའོན་པར་ཞེན་པ་བཟོ། བར་མཇུག་པས་
 རྒྱུར་པ་རྟོགས་སོ།

॥ཁྱེད་ས་ནམས་པལ་ཆེར་མདོ་པའིན་གྱིས།

།ཕྱིན་ཆར་སྒྲུབ་གཏིས་རྒྱུར་གྱིད་ན།

།ཅི་འབྲེལ་སྒྲིལ་དོན་པའིན་པརྒྱུར་ལ།

།གཟུ་བོར་བྱོས་ལ་དབྱར་པར་གྱིས།

།ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེད་མེད་ཀྱི་དཔུས་རིན་ཆེན་གྲས་པའི་
 གཞུག་ལག་ཁར་བྱ། ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་འཕགས་པ་བྱའི་རྒྱ་རིང་ལ།

། དེས་པར་རྟོགས་འགྱུར་འདི་ནི་གསལ་བྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱིས་སྤྲུགས་སྤྱུ་རྒྱུ་མི་འགྱུར།

། དེ་ཕྱིར་ཚུ་ལ་འགས་རང་སྤྱོད་སྤྱུར་པ་དེ་དག་མཐོང་ནས་པདག་ཏུ་བརྟེན་པ་ཡི།

། གཞུང་འགས་རྣམས་ལྟར་གཞན་འགས་པའི་དོན་གཞུང་འདི་ལས་གཞན་ལ་དགའ་སྤྱོད་དེར་བར་

[ཕ] ༧

- 5 ། རི་ལྟར་སྤྱ་སྤྱེགས་ཅན་སྤོན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་ལྟག་
པར་མོས་པའི་པག་ཆགས་མ་པའག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་པོ་འདོད་
པ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཤིང་
གྲུབ་པའི་མཐའ་གཞན་ཉི་པར་སྤྱོད་རྒྱས་པར་མཐོང་དུ་ཟིན་ཁྱད་ཐུབ་པའི་
དབང་པོའི་དོན་དམ་པ་ཉི་པར་སྤོན་པ་ལ་ལྟག་པར་མོས་པར་མི་རྒྱས་པ་
10 དེ་བཞིན་དུ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་མང་དུ་གསལ་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་མངར་
ཟིན་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་ལྟག་པར་མོས་པའི་ས་པོན་དང་སྤལ་བས་སྤྱོད་པ་
ཉིད་སྤྲུགས་སྤྱུ་རྒྱུ་པར་མི་སྤྱོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་
ལྟར་དང་སང་ཉིད་ནའང་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་ལྟག་པར་
མོས་པའི་པག་ཆགས་པའག་པ་ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱའི་སྤྱོདས་ཁོ་ན་ལས་སྤྱོད་པ་
15 ཉིད་ཀྱི་གཏིང་རྟོགས་པར་སྤྱང་ལ་རྒྱའི་སྤྱོདས་ཁོ་ན་ལས་སྤྱེགས་ཀྱི་
གཞུང་འགས་རྣམས་ལས་འདི་པདེན་པར་མཐོང་པ་རྣམ་པར་ཉམས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་དཔོགས་པར་མཐོང་[411 a]དོ། །དེའི་ཕྱིར་
དཔུ་མའི་གཞུང་འགས་ལས་གཞན་གཞུང་ལ་ཚུ་ལ་འགས་རང་གི་སྤྱོད་སྤྱུར་
པ་དེ་དག་པལྟས་ནས་ཀྱང་པདག་གསལ་པར་བྱེད་པའི་གཞུང་འགས་རྣམས་
20 ལ་བྱ་བ་ལྟར་དགའ་པའི་སྤྱོ་གོས་དོར་པར་བྱ་སྟེ། འགས་གཞན་པོ་རང་

Notes et Corrections.

- Page 1, ligne 2 བཞུགས་
- » » » 4 བྱ་ཁྱེ་ལྟོ་མ།
- » 2, » 13 སྒྲི་བ་
- » 3, » 20 Xyll གཞུགས་ཆང་, Xyll སངས་རྒྱལ་གྱིས་
- » 4, » 16 བཅོམ་ལྷན་འདས་
- » 7, » 3 Xyll བཅང་སྒྲིམས་ཀྱི་
- » 11, » 7 Xyll. མེ་རྩན་?? མཐུན་
- » 12, » 3 ཅ་ས་
- » » » 20 མེད་
- » 14, » 9 ཡིན་པའི་
- » » » 19 ཕྱིར་རོ་?
- » 17, » 2 ས་འདིས་ནི་
- » » » 12 ཞུགས་པ་ལ་སྒྲིམས་པ་ལ་རང་
- » » » 19 Xyll དཔང་གས་ — རྣམ་པར་འཕེལ།

གྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཉི་ལ་ཀ་ཀ་ལ་ཤ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བརྩེ་བ་
 ཚེ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས། ཁ་ཆེ་བའི་དཔེ་དང་མཐུན་བ་ལྟར་བསྒྱུ་ར།
 ཕྱིས་ར་ཀྱས་ར་མོ་ཆེ་གྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀ་ན་ཀ་ལྷ་མ་དང་། བོད་
 ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་ལོག་ཤར་ཕྱོགས་པའི་དབེ་དང་གཏུགས་ཤིང་
 ར་ལེགས་བར་བཅོས་ཏེ་གཏན་[411 b] ལ་ཡབ་བའོ།

།གཞུང་འདི་ཡི་ཚད་ནི་བམ་པོ་བརྒྱ་གཉིས་སུ་བམ་པོའི་རྩ་ཆ་
 གཅིག་གིས་དམན་བ་སྟེ། ཤོ་ལོ་ཀ་སུམ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད་ཅིང་།

Page	10,	ligne	10	འདི་དག་? འདི་པདག་
»	41,	»	1	གང་གིས་བྱིང་
»	42,	»	16	མེ་ཀླུ་མ་
»	43,	»	19	ཕྱེད་དེ། འདི་
»	44,	»	5	མྱོན་ལམ་
»	45,	»	12	དམིགས་པ་མེད་ན་
»	46,	»	9	ཚོས་ཀྱང་དེ་ཡི་?? ཚོས་ཀྱན་དེ་ཡིས་
»	50,	»	4	གང་ཟག་གིས་? གི་?
»	55,	»	16	ཐམས་ཅད་བྱ་
»	56,	»	8	ཕྱེད་དེ་ས་
»	»	»	18	ལྷས་ཀྱིས་
»	57,	»	20	ཤེས་པོ་
»	58,	»	19	
»	59,	»	20	དེ་ཏྲགས་ = uddeṣa (?)
»	60,	»	18	དེ་ལྟ་བུར་?
»	61,	»	5	རྣམས་ཀྱིས་
»	68,	»	14	དང་ཐམས་པར་གཡོ་བ་རྣམས་དང་།
»	73,	»	17	Syll དེ་ནི་
»	74,	»	3	ཟིན་ ou འཁྱིན་
»	»	»	12	མཐོང་བ་དེས་ ou བ་སྟེ་

Page	24,	ligne	4	Xyll	དེ་ལ་
»	»	»	10	Xyll	དོངས་པོ་སྟོང་??
»	25,	»	4		ཏེ་བར་བརྟགས་པས་(བརྟགས)
»	»	»	14	Xyll	ད་ནི་སྟོང་པ་པའི་
»	26,	»	16		དེ་ཡི་རྒྱ་ཅན
»	27,	»	10		ཏེ་བར་ཁོངས་སྟུང་
»	28,	»	4		སྟེ་བ་ཀོ་ཅི་?
»	29,	»	8	Xyll	རྟོགས་པ་
»	»	»	17		མཐོང་ནས་
»	30,	»	6		བྱ་པའི་བྱིར་
»	»	»	9	Xyll	གཏོང་ཅེ་སྟོང་
»	»	»	30	Xyll	ཐེ་ཤོ་ད་ར་
»	33,	»	13		ཚུཔ་
»	34,	»	5		སྟོང་པཅེ་
»	»	»	10		བག་[མ་]ཕྱེད་པས་དེ་གཞན་གྱིས་
»	35,	»	6		ལ་[མ་]དགའ་...མོས་པ་[མ་]ཡིན་དེ།
»	»	»	12 et 17		ཚུན་?
»	»	»	15		རུངས་?རུང་
»	36,	»	1		རྒྱ་དང་པར་ཕྱེད་རྒྱ་དགའ་
»	37,	»	9		ལྷགས་?ལྷགས་

- Page 102, ligne 2 མཛེལ་བོ་?
- » 104, » 8 ར་རྩུ་ར་?
- » 106, » 6 མཐུལ་པ་ཡིན། et ཡོད་མ་ཡིན།
- » 107, » 17 རེ་ལྟ་ན་
- » 109, » 15 གཏང་ moins bon
- » 110, » 2 སྒྱུར་ ou སྒྱུར་བ་
- » 118, » 18 འཕྱར་ར།
- » 120, » 18 ཡིན་ཏེ།
- » 125, » 1 རང་ལ་བོ་ཡོད་པར་
- » » » 12 གཞན་ཞིག་
- » 127, » 18 རེའི་ན་མི་
- » 132, » 5 རང་ལྟུང་ ?
- » 134, » 11 ཆོས་ཀྱི་རྣམས་.....ཡོངས་པའོད་པ་??
- » 137, » 7 རེ་ལྟར་
- » 138, » 19 གཟུང་ ou བཟུང་
- » 144, » 20 རྒྱུགས་པའི་,
- » 145, » 13 བཅས་པ་ ou བཅས་པས་
- » » » 14 བཤེན་པ་སྟེ། ou བཤེན་པ་དེས།
- » 146, » 9 རེ་དང་འདྲ་བར་
- » 147, » 5 རེའི་ཆོ་ ou རེ་ཆོ་

Page	74,	ligno	16	རྟེན་ནས་ ou བརྟེན་ནས་
»	75,	»	17	ཚེས་ཟུང་ ou ཚེས་ཟུང་
»	»	»	19	ལྷགས་
»	76,	»	5	ཚེས་གསལ་པར་
»	78,	»	4	མིག་བརྒྱག་ཞིང་ ou མིག་གང་
»	»	»	5	ཐུར་བ་ ou འཐུར་བ་
»	»	»	20	བསྟེན་ ou སྟེན་
»	79,	»	11	བརྟེན་ ou བསྟེན་
»	80,	»	5	ཐོབ་ ou འཐོབ་
»	85,	»	17—18	Xyll. ལྷགས་གཞན་རྩ་ ou བཞན་རྩ་?
»	87,	»	9	Mieux བྱད་ཤིང་གང་དེ་མེ་ཡིན་ན་
»	90,	»	1	སྟེན་པར་བྱེད་པའི་?
»	»	»	6	Xyll. ཐུ་གཤི་
»	91,	»	6	ཐལ་པར་མི་ཐུར་རོ་?
»	93,	»	18	བྱེ་མ་དག་ལས་?
»	94,	»	14	དམའ་བ་ ou དམན་
»	97,	»	9	མ་ཞིག་ལས།
»	99,	»	10	Xyll. བསྟེན་པར་བྱེད་པ་
»	100,	»	10	ཐུར་མ་ཐུར་པས།
»	100,	»	4	སྐམ་པ་

- Page 179, ligne 11 ཁྱོད་ཀྱིས་
- » » » 19 ངས་ཡང་
- » 181, » 4 འདི་ནི་? འདི་ན་? འདིར་ནི
- » 183, » 10 འཛོམས་
- » » » 17 ཞེས་བུ་བ་
- » » » 19 བསྟན་ཚུལ་ ou བཅོས་
- » 185, » 1 མི་འབྱུང་བར་འགྱུར།
- » 186, » 4 རེ་ལས་? རེ་ལ་ ?
- » 187, » 16 Graphie དཔྱད་གསུང་
- » 189. » 2 རི་མེད་བྱ་
- » 191, » 8 བསྟན་? བསྟན་
- » 192, » 12 བསྟན་ཏེ་ ou རེ་
- » » » 16 Xyl འཛིན་ཅིག
- » 193, » 13 ཁྱོད་ཀྱི་
- » 194, » 10 འོག་སྒྲིག་
- » 195 » 1 བཞུགས་ལ་
- » » » 6 འདས་ཀྱིས་
- » » » 8 ཀེར་བྱས་
- » » » 10 ཡིན་ནི་ཞེས་
- » » » 13 རྟོན་པའི་ ou རྟོན་ བསྟན་

Page 147, ligne 9 Xyll ལ་ཡང་

- » 148, » 19 Xyll དེ་སྒྲིང་ལ་བསམས་ནས་
- » 150, » 5 ལུཔ་ ou འལུཔ་
- » 152, » 6 Xyll. མེན་ལས་
- » » » 12 མི་འལྱར་རྒྱུ་??
- » 154, » 7 Xyll. ཏེར་སྒྲུ་མ་ ou སྒྲུ་མ་ ou སྒྲུ་མ་
- » 156, » 4 འཕགས་པའི་རྒྱས་པ་?? འཕངས་པའི་
- » » » 16 Xyll མེན་ལས་
- » 158, » 15 Xyll. མིང་ཅན་ལ་
- » 159, » 2 ལྷན་.....སྒྲིངས། ou བལྷན་.....སྒྲིངས།
- » 162, » 17 སྒྲིང་བྱ་
- » » » 19 ལྷ་བྱ་སྒྲིང་།
- » 168, » 9, 12 ཀེང་བྱས་
- » 169, » 2 Xyll. བསྒྲན་པར་བྱེར་
- » » » 6 བསྒྲུཔ་ ou སྒྲུཔ་
- » 170, » 8 Variante རྒྱན་པས་རྒྱན་པ་??
- » 171, » 17 གང་གིས་
- » 174, » 4 རྒྱས་
- » 176, » 10 བསྒྲན་
- » 178, » 12 རོན་ནི་མ་རྟོགས་པར།? .

- Page 214, ligne 19 ལ་ཏི་གཤམ་
- » 215, » 6 བཞི་ན་
- » » » 8 ལ་ད་གི་ཕྱིར་
- » 216, » 1 ལ་ད་གིས་ ou ལ་ད་ཕྱིར་
- » 219, » 10 ཤེས་ཕྱ་
- » » » 16 Xyl ལྟ་ཡར་
- » 220, » 15 ལྷ་ས་ལའི་ ou ལྷ་ལའི་
- » 225, » 11 བཏགས་པ་དང་།
- » 226, » 4 རེ་བརྗོད་
- » 227, » 6 ཕྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་
- » 228, » 8 ཙམ་གྱི་
- » » » 11 ལས་[མི་]སྤངས་ཏི་
- » 232, » 17 རྣམ་དཔྱོད་
- » 235, » 3 རེ་ཏིན་མི་ཤེས་སོ་
- » » » 9 དག་ནི་
- » » » 16 ལྷོས་ཕྱའི་ on ལྷོས་ཕྱ་ལ་
- » 238, » 10 ལྷུང་བའི་
- » » » 20 ལྷེ་དང་། བཀས་པ་
- » 243, » 1 ལྷུང་པོ་
- » 246, » 1 ལྷུང་ན་

Page 197, ligne 17 རྣམས་ཀྱིས་

» » » 13 མདོ་སྡེ་

» » » 17 བསལ་བ་ནི།

» » » 18 བདེ་སྐྱེ་རྩིས་ཕྱིན་ འཕྲོ་བཤེད་ བདེ་སྐྱེ་རྩིས་ཅེས་

» 199, » 2 འཕྲོ་བཤེད་

» » » 18 བསལ་བ་མཇུག་? བསལ་བ་མཇུག་?

» 200, » 15 བསྐྱེད་པ་

» 203, » 3 ཁོ་ནས་? ཁོ་ན་?

» » » 5 བཤེད་ཀྱིས་

» 205, » 14 བསྐྱེད་པ་

» 206, » 4 འཕྲོ་བཤེད་། འཕྲོ་བཤེད་

» » » 7 ཁོ་མཇུག་

» » » 12 བསལ་བ་མཇུག་ལས་? ལས་?

» 207, » 4 བསྐྱེད་ འཕྲོ་བཤེད་

» 208, » 8 བཤེད་པོ་སྡེ་

» » » 7 མཇུག་ et མཇུག་

» 211, » 6 བཤེད་? བཤེད་

» 213, » 19 རྣམས་

» 214, » 5 བསྐྱེད་པ་མཇུག་

» » » 9 ཁོ་མཇུག་??

- Page 281, ligne 9 Xyll བསམ་ཏེ et བསམས་ཏེ
- » 285, » 13 Xyll མི་བཟད་??
- » 288, » 7 སྟེད་པའི་? སྟེད་པའི་
- » 289, » 5 ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་
- » » » 15 རྟོན་ནོ།
- » » » 17 མེད་རྟའི་
- » 290, » 11 འཕྱར་དེ་སྟོས་ ou འཕྱར་བ་སྟོས་
- » 293, » 8 ཁྱོད་ཀྱི་ et ཀྱིས་
- » 296, » 6 Xyll སྟོགས་རྣམ་འཆེ་ et རྣམས་ཆེ་ correct — གཞུང་
et བཟུང་
- » 300, » 1 སྤྱི་ཞིག་གིས་.....??
- » » » 4 ཅི་སྟེ་ཕྱེད།
- » 301, » 1 Xyll གསལ་
- » 302, » 16, 18 et 303, l 18 གཏུལ་བ་ et བྱ་
- » 305, » 22 མཛད་..... དཔོན་གྱི་
- » 306, » 13 འགག་བ་མེད་བ་
- » 307, » 2 Variante སྤྱི་འམ་མགོ་ལ་
- » » » 3 རྣམ་པར་
- » » » 5 འཕྱར་བ་
- » » » 9 གང་ཞིག་

Page 247, ligne 6 སྤྱིང་

» » » 12 བསྟག་མ་ལ[ས]

» 249, » 7 འཕྱུར་ན་

» » » 9 རེ་བཞིན་རེ་ནི་

» 252, » 10 རེའི་ཆེ་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་ཡུང་བོ་མེད་པར་

» » » 17 ཐལ་པར་མི་འཕྱུར་རོ་སྟམ་ན། བཛྲོད་པར་བྱ་སྟེ། ཏྲག་
བདག་སྤྱིང་ན་རེ་ཆེ་རེ་ཡི་བྱིར། །ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་སམ་ཡུང་
བོ་བདག་མི་འཕྱུར། གལ་ཏེ་ཡང་དངོས་བོ་རྣམས་མེད་པར་
མཐོང་པར་ཐལ་པར་འཕྱུར་བས་འཇིགས་ནས།

» 253, » 3 འདོད་ རྟག་? འདོད་མགྱུར་??

» 255, » 8 བྱིན་ཅི་[མ་]ལོག་པར་??

» 258, » 16 ཆོགས་

» 262, » 13 རེ་ཉིད་

» 265, » 1 [བ]དག་ཏུ་སྟོབ་

» 268, » 7 མཐུ་བཀྱུར་བ་བ?

» 272, » 6 བརྩམ་པར་བྱ་སྟེ།

» 273, » 16 བྱེ་མར་ཕྱུར་བ་

» 274, » 4 མིང་ཏྲ་

» 280, » 3 ཡོད་པ་མ་ཡིན་? མེད་པ་མ་ཡིན་

» » » 9 རེའི་བྱིར་

- Page 320, ligne 19 ཟག་པ་འདི་རྣམས་
- » 321, » 9 ཟ་ཟ་ et ཟ་ཟར་
- » 322, » 14 ཟངས་ཀྱིས་
- » 325, » 15 Xyll རྒྱལ་པོ་
- » » » 19 Xyll མཐུན་ - བཟུན་ - འཟུན་
- » 339, » 5 Xyll དེ་ནི་ et དེ་ཉིད་
- » » » 11 Xyll ཉིད་མེད་ et མེད་ཉིད་
- » 341, » 2 དེ[ར་]དེ་ལྟར་
- » 344, » 17 རྒྱལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
- » 346, » 6 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས།
- » 356, » 10, 12 Xyll. དེར་རྟོག་པོ་
- » 358, » 1, 3, 11, 12 རྟོན་ or བཞུན་
- » 359, » 9 Xyll རྒྱུད་ཉིད་ཀྱི་? རྒྱུད་ཉིད་ཀྱི་
- » 360, » 18 རི་ལྟར་འཆོམས་ et འཆོམ་
- » » » 18 ར་ལྟར་
- » 364, » 9 ཅི་འདྲ་ .... et རི་འདྲར་ཐུབ་དཔང་དེ་དང་།
- » 365, » 1 ཅུ་རྒྱལ་
- » 366, » 9 རྒྱ་གཅིག་
- » » » 12 རྒྱད་ཐུང་ et རྒྱད་ཐུང་འདྲ་
- » 368, » 14 རྒྱུ་འེ་ et འཇམ་ཐུའི་

Page 307, ligne 15 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་

» 308, » 9 Xyll མེད་ལ་..... ཚད་པ་ལ་?? — མེ་ལ་..... ཚད་
པ་ལ་

» 310, » 4 འདོད་དེ། ou འདོད་དོ།

» » » 5 རྟོང་ཉིད་

» 311, » 13 འཛིན་

» » » 16 དེ་ནི་ ou འདི་ནི་

» » » 19 ཐུ་ངན་འདས་དངོས་སྒྲོ་

» 312, » 12 དེ་ནི་དེ་ཡིས་

» 314, » 12 Xyll རྟོང་ et གཏོང་ qui vaut mieux

» » » 13 Xyll འཕོར་ et དོར་ qu'il faut préférer

» » » 16 Xyll དེ་ཡི་བྱེར་ et དེ་དེའི་བྱེར་

» 317, » 10 Xyll རྟོང་བ་སྒྲིན་

» 318, » 8 མི་འབྲུག་ et འབྲུགས་

» » » 16 209

» 319, » 18 གཟུགས་མེད་པར་

» 320, » 12 270

» » » 14 གྲེ་མ་

» » » 15 རྟོགས་པར་

» » » 18 གྲེ་མ་

Page 406, ligne 2 བདུལ་ et བདུད་

» 409, » 5 Xyl མེ་ et མེང་

» » » 10 Xyl རབ ཐུགས་རྗེ་ et རབས་དང་ཐུགས་

» » » 16 Xyl བཟུ་ et བཟུ་

» » » 17 Xyl རྒྱལ་ et རྒྱལ་ (= རྒྱལ་ ?)

- Page 368, ligne 15 ན་དག་ལ་ et རེ་སྟོན་ལ་
- » 369, » 10 མཆིན་སྟོབས་ et སྟོ་སྟོབས་
- » 372, » 3 Xyll ཟས་དངོས་ཀྱིས་ et ཟད་དངོས་ཀྱི་ correct
- » 374, » 14 Xyll སྟན་ et དམན་ correct
- » 377, » 3 དབྱེ་བ་
- » 378, » 7 Xyll. རྟོགས་ et རྟོག་ correct
- » » » 8 Xyll བརྟུལ་ et རྟུལ་
- » 379, » 15 Xyll སྟེལ་བཞིའི་
- » 384, » 11 གང་ཞི་གནས་
- » » » 7 བར་བ་དང་
- » » » 10 བྱེ་བྲག་ལ་ et ལས་ correct.
- » 388, » 4 Variante བཅས་རྣམས་ལ་སྟོ་གང་དང་གང་ཡིན་
- » 390, » 2 བྱུང་བས་?
- » 393, » 2 རྟོན་མོངས་དག་ et དང་
- » 399, » 2 བགྱི་ et འགྱི་
- » 400, » 4 Xyll གཏོགས་པའི་བྱུང་
- » » » 12 Xyll བེ་ཁོ་ད་ར་
- » 402, » 8 Variante བྱུང་ཞིང་རྣམ་བར་དཔེན་བ་ལའང་སྟོ་
- » 403, » 5 བགྱི་ et བགྱིས་
- » 405, » 11 བྱ་ངན་འདྲའ་ et འདས་

- (xxvii 6), 249 7 (xxvii 11), 250 3 (xxvii 16),
260 8 (x 1 15), 261 1 15 (vii 13, xxvii 8),
267 1 (xxii 1), 283 2 7 (xxvii 6 12), 283 17
(xxvii 8), 284 1 (xxvii 4), 284 10 (xxii 12-
14), 285 3 (xviii 3), 287 9 (xviii 4), 297 14
(iv 8), 304 1 (xii 2, xvii 11), 305 11 (xv 1 2).
Le « Çāstra est homme, sans être cite,
passim par exemple 230 15, 231 2,
297 16, 298 7, 300 19, 305 19, 398 8,
406 9
- Mādhyanika, 297 7, 406 15 19, etc —
Stances de l'école, 224 13, 225 4, 230 17,
232 2 19, 233 4
- Maitreyavimokṣa, 18 1
- Yukti-astika, 228 11 (= Mādhyanamakavṛtti
9 6)
- Ratnakūṭa, 5 16, 37 19
- Ratnamegha, 13 12, 222 11
- Ratnāvalī, 7 9, 8 13, 23 4, 29 6, 184 8
(= Mādhyanamakavṛtti, p 275)
- Lankāvatāra, 76 13, 131 12, 160 9, 172 10,
183 9 13, 196 8 12
- Lalitavistara, 115 13, 121 9
- Lokāṭīṣṭava voir Catustava
- Lokāyatika, 211 19, voir 208 17, 209 19
- Vajracchedikā, 361 19.
- Vasubandhu (sthavira), 407 14
- Vyākṣānavādin, 154 18, 159 19, 168 6, 198 13
- Vibhajyavādin, 406 18
- Vaiṣeṣika 299 9, 311 8
- Çālistamba, 97 2
- Satyadvayāvatāra, 110 15
- Saddharmapundarikā, 3 8 (= iv 53), 400 7
(= 133 de l'édition de Kern), 402 9
(= 181)
- Sandhinirmocana, 195 19
- Samādhirāja, 144 8 (Mādhyanamakavṛtti,
109 7, 549 11), 200 7 (ibid 44 2, 276 5),
200 12 (cf ibid 128 13), 144 3?
- Sāmkhya, 239 6
- Sāmkhyakārikā, 235 19
- Sūtras 1 Āvākāśasūtras, 22 3 (Sam III 142),
119 17, 165 9 (Sam ibid, Mādhyavṛtti,
41 11, 549 4), 179 16 (Sam III 133), 233 8,
244 15, 245 4 = 237 2 (Uddānavarga,
XXIII 15), 246 8, 246 13 (Mādhyavṛtti,
389 8), 246 17 257 19 (Sam I 135), 267 8
(cf Sam IV 287), 267 14 (Āgama sur le
śīṭāpattiphalā), 306 2 (cf Ang I 288),
320 13 (cf Ang. II 8)
- Sūtras 2 Mahāyānasūtras, 127 4, 161
(cf Ākṣāsamuccaya, 261), 200 5 (*abhā-
va* et *anilyatā*) 285 13, 306 12 (adresse
à un Kulaputra, sur le *paramārtha*),
359 8 = 362 4 (Tathāgata = *anupāda*,
adressé à Mañjuśrī) — 12 9? 178 6
(Mādhyavṛtti, 264 6)? 191 3?
- Sūtrasamuccaya, 402 19
- Sautrāntika, 406 14
- Srayūthya, 286 12 et ailleurs

Index des textes cités etc.

Akṣayamatī, 205 s
 Anavataptabrada, 229 2 (voir Madhyama-
 kavṛtti, p 239)
 Abhidharma, 198 s
 Abhidharmakośa (= gāstīn), 149 s
 (= Chap III, 17)
 Āryadeva (gataka), 2 17, 99 17, 119 1,
 120 18, 133 4, 150 15, 224 s, 297 s
 Īgvaīakāraṇatāvādīn, 138 c
 Catustava (= Bstod, Stotras 11—14), 97 s
 (Nirupama, st 16, Bodhicaryāvatāra,
 IX 108), 165 4 (Lokātīta, st 10), 200 1
 (cf ibid 5)
 Candrakīrti (bhikṣu), 406 1, 407 17, 409 s
 Gaganagañjasamādhi, 28 10
 Jaina, voir 202 10, 204 16 (syādvādīns?)
 Tattvanirdeśasamādhi, 175 s, 177 20
 Daśabhūmaka, 19 2, 33 20, 42 1, 54 s, 65 17,
 71 s, 80 10, 181 11, 182 s, 186 7, 343 2,
 344 s, 345 s, 347 11, 351 12
 Dīgnāga, 407 14
 Dvayavāda, 297 s.
 Dvādaśasahasramahāmegha, 76 17
 Dharmarakṣita, 407 15
 Dhāraṇīcavararājaparipīcchā, 323 10,
 370 14, 372 16, 375 s, 377 s, 379 1, 382 4,
 385 s, 389 4, 391 s, 394 s
 Nāgārjuna, nommé dans le texte, 76 s,
 407 10, 409 4, dans le commentaire,
passim 230 15, 305 10, 398 7, etc., =
 ācārya, 230 15, 308 s, 407 4, etc., dans
 des sūtras, 76 14 20

Voir Madhyamakaśāstra (76 s) Catustava,
 Yuktīśāstika, Ratnāvalī
 Stances du « Maître » non identifiées
 22 10, 227 1 (comp Madhyamakavṛtti,
 10 s), stotra, 23, 11, 310 12
 Nirupamastotra, voir Catustava
 Nāyāyikas, 240 s
 Paramātithaḥṣṇyatā, 226 16, 262 1 (Bodhi-
 caryāvatāra, p 474)
 Pītāputrasamāgama, 70 s, 262 15
 Pūvaṇa, 134 3—135 12, 251 s
 Prajñāpāramitā (Bhagavatī), 31 s, 193 7,
 293 s, 295 s, 303 s, 304 19, 309 s 16,
 310 7, 311 10, 312 7 4, 313 s 11, 314 s 18,
 315 11, 316 1, 322 18 (voir Madh vṛtti,
 366), 338 s, Sārdhadvīśasāhikā, 14 s —
 Voir Vajracchedikā
 Bhavasamkrānti, 127 17.
 Bhāvaviveka, 86 12
 Mañjuśrīvikrīḍita, 51 17
 Madhyamakaśāstra (76 s) (= Madhya-
 maka = Śāstra), 2 20 (= xviii 12), 22 13
 (xv 7), 70 11 (xxiv 8), 81 7 (i 1), 87 2
 (xx 10), 87 s (xi 1), 89 10 (xx 10), 93 s
 (i 3), 93 18 (i 12), 96 s (vii 17), 99 16 (xx 21),
 100 7 10 20 (xxv 14, viii 7, xxv 15), 116 17
 (xviii 10), 119 s (xiii 8), 121 4 (xiv 10),
 124 15 (xv 1), 125 1 (xxi 14), 125 s
 (xvii 31—33), 126 10 (xvii 21), 151 2 12
 (x 10—11), 178 11 (xxiv 10), 201 12 (xv 2),
 225 16 18 (xvii 31—33), 227 s (viii 12—13),
 228 17 (xxiv 18), 242 s (xxviii 8), 248 10

- (xxvii 6), 249 7 (xxvii 11), 250 3 (xxvii 16),
 260 3 (x 1 15), 261 1 15 (viii 13, xxvii 8),
 267 1 (xxii 1), 283 2 7 (xxvii 6 12), 283 17
 (xxvii 3), 284 1 (xxvii 4), 284 10 (xxii 12—
 14), 285 3 (xviii 3), 287 9 (xviii 4), 297 14
 (iv 8), 304 1 (xiii 7, xii 11), 305 11 (xv 1 2).
 Le «Çāstra est nomme, sans être cite,
passim par exemple 230 15, 231 2,
 297 19, 298 7, 300 19, 305 19, 398 8,
 406 9
- Mādhyamika, 297 7, 406 15 19, etc —
 Stances de l'école, 224 13, 225 4, 230 17,
 232 2 19, 233 4
- Maitreyavimokṣa, 18 1
- Yuktisastika, 228 11 (= Mādhyamakavṛtti
 9 5)
- Ratnakūṭa, 5 16, 37 19
- Ratnamegha, 13 12, 222 11
- Ratnāvalī, 7 9, 8 13, 23 4, 29 6, 184 8
 (= Mādhyamakavṛtti, p 275)
- Lankāvatāra, 76 13, 131 12, 160 9, 172 19,
 183 9 13, 196 8 12
- Lalitavistara, 115 12, 121 9
- Lokātīṣṭastava voir Catustava
- Lokāyatika, 211 19, voir 208 17, 209 19
- Vajracchedikā, 361 19.
- Vṛsubandhu (śbavira), 407 14
- Vijñānavādin, 154 18, 159 19, 163 6, 198 13
- Vibhajyavādin, 406 18
- Vaiṣeṣika 239 9, 311 3
- Çālistamba, 97 2
- Satyadvayāvatāra, 110 15
- Saddharmapundarikā, 3 8 (= iv 53), 400 7
 (= 133 de l'édition de Kern), 402 9
 (= 181)
- Samdhinirmocana, 195 19
- Samādhirāja, 144 8 (Mādhyamakavṛtti,
 109 7, 549 11), 200 7 (ibid 44 2, 276 5),
 200 12 (cf ibid 128 13), 144 3?
- Sāmkhya, 239 6
- Sāmkhyakārikā, 235 10
- Sūtras 1 Ārāvakasūtras, 22 3 (Sam III 142),
 119 17, 165 9 (Sam ibid, Madh vṛtti,
 41 11, 549 4), 179 16 (Sam III 138), 233 8,
 244 15, 245 4 = 257 2 (Udānavarga,
 XXIII 15), 246 8, 246 13 (Madh vṛtti,
 389 5), 246 17 257 19 (Sam I 135), 267 8
 (cf Sam IV 287), 267 14 (āgama sur le
śīṭāpattiphala), 306 2 (cf Ang I 286),
 320 13 (cf Ang. II 8)
- Sūtras 2 Mahāyānasūtras, 127 4, 161
 (cf Ākṣāsamuccaya, 261), 200 5 (*abhā-*
va et *anūyatā*) 285 13, 306 12 (adresse
 à un Kulaputra, sur le *paramārtha*),
 359 8 = 362 4 (Tathāgata = *anūtpāda*,
 adressé à Mañjuṣrī) — 12 9? 178 6
 (Madh vṛtti, 264 6)? 191 3?
- Sūtrasamuccaya, 402 19
- Sautrāntika, 406 14
- Svayūthya, 286 12 et ailleurs